



Türkiye'nin Eğitim Gündemi, son yılların en çok tartışılan eğitim uygulamalarının politik açıdan değerlendirmesini içeren gazete yazılarından oluşuyor. 2007-2010 dönemini kapsayan yazılar, sıradan haber olarak algılamamız istenen uygulamaların geri planına ışık tutuyor. Yazar, AKP döneminde öğretim programları ile ders kitaplarının değiştirilip, kadrolaşma ve mevzuat düzenlemesinin tamamlandığı 2006 yılına kadarki dönemi *Eğitimin AKP'si* adlı kitabında ele almıştı.



Ünal Özmen

Türkiye'nin eğitim gündemi



*Türkiye'nin
eğitim
gündemi*

Ünal Özmen



Türkiye'nin eğitim gündemi

Ünal Özmen

Yayın Nu: 29

Kapak : Paydos Grafik
Baskı : Matsa Basımevi
(www.matsa.com.tr)
1.Baskı : Mart 2011 – ANKARA
ISBN : 978-9944-271-29-5

Tüm hakları yayıncısına aittir. Kaynak gösterilmek kaydıyla alıntı yapılabilir. Alıntı sınırlarını aşacak şekilde çoğaltılması yasal olmadığı gibi etik kurallara da aykırıdır.

SOBİL Yayıncılık
Bağlıca Köyü Mah. 8/A ANKARA
Tlf.: (312) 2341850
sobil@sobilyayin.com www.sobilyayin.com

SOBİL, Paydos Yayıncılığına ait marka adıdır.

Sunuş

Medyada, Türkiye'nin eğitim gündeminin zihinsel düzeyde ele alınıp yorumlandığı yazı ve programlar yok denecek kadar az. Doğal olarak karşılaşılan bir sorun neden sonuç ilişkisi bağlamında tartışamıyor.

Türkiye'de, medyanın eğitim sorunlarına yaklaşımı, hiçbir zaman habercilik sınırlarını aşamamıştır. İçeriğe ilişkin yorum, analiz ve önerilere hemen hemen hiç rastlanmamaktadır. Medyanın, beklentilerimizi karşılayacak zengin içerikli (tabi ki düzeyli), yazı ve programlara yer vermemesinin önemli nedenlerinden biri, eğitimi tartışırken zorunlu olarak eleştirel bir dil kullanmak zorunda kalacak olmasındandır. "Lavobo düştü, çocuk öldü!", "Okul müdürü kayıt parası alırken görüntülendi." gibi sıradanlaştırılan haberleri saymazsak medya, iktidarlarla kurduğu temasın bozulmasına neden olacak sorunlu alanlardan uzak dururken önce eğitim alanını terk ediyor.

Gazete yazarlarının ve tv programcılarının yetersizliğini de hesaba katmak gerek: Eğitim sorunlarını ele alan kimi gazetecilerin gündeme taşımaya çalıştığı konular hakkında asgari bilgiye sahip olmaması, çoğu zaman toplumu telafisi olanaksız hatalı algılara yönltebiliyor. Oysa Türkiye, okulların organizasyonu (eğitim süreleri, okullar arası geçiş, yönetim vb.), öğretmen istihdamı (yetiştirilmesi, niteliği, istihdam biçimi vb.), öğretme yöntem ve teknikleri (ders programları, eğitim materyalleri vb.), din eğitimi, anadilinde eğitim, YÖK, yurt dışındaki çocukların eğitimi gibi gündemin önemli konularını daha bilinçli tartışmak ve çözüm üretmek zorunda.

Haftada birgün, BirGün gazetesinde haftanın eğitim olaylarının geri planını yazmaya çalışıyorum. Politik eğitim dergisi Eleştirel Pedagoji’de ise bir gazetenin sınırlarını aşan boyutunu irdeliyorum. Tabi bizim bu çabamız, *trajin kadar cürümün olur* döneminde medyanın bu açığını kapatmaya yetmiyor. Bundan dolayı belki birkaç kişiye daha ulaşırım diye gazete yazılarımı kitaplaştırdım.

Kitaptaki her yazı, yazıldığı dönemin tanığıdır. Yazılar, yayımlandığı tarih sırasına göre dizildiği için geriye dönük anımsamaları kolaylaştıracaklarını düşünüyorum. Özetlemek gerekirse **elinizdeki kitap, AKP iktidarının 2007-2010 arası eğitim tarihi notlarıdır**. 2003-2006 dönemini *Eğitimin AKP’si** adıyla zaten kitaplaştırmıştım.

Sizinle birlikte bir kişiye daha ulaştığım için mutluyum. İlginize teşekkür ediyorum.

Ünal Özmen
Mart 2011



Ünal Özmen: 1957, Gölbaşı (Adıyaman).
Eleştirel Pedagoji dergisi genel yayın
yönetmeni ve *BirGün* gazetesi yazarı.

www.unalozmen.com

İÇİNDEKİLER

2007

Sorunlarımızın kaynağı tespit edildi!	15
W, Q, X	15
ABUZİTTİN	16
Bakan yalan söyler mi?	17
“Savaş”ın zıt anlamı	18
“Kurban ve çocuk”	19
Hüseyin Çelik BirGün’ün elini öpmeli!	21
Kitabı olmayan, değerlendirilmeyen ders olur mu?	23
Hukuku guguk yapmayın	23
Zihniyet ortaklığı	24
“Türk Milleti adına”	26
Seçilmeyen seçmeli ders: Müzik	28

2008

Bellek tazelemesi	30
Eğitimde eşitlik, kızlara öncelik	31
Sözcük mucidi!...	32
“Bilimsel veriler”le öğretmen gereksinimi	33
Cumhurbaşkanı’na mektup	34
Çirkin Teklif	35
Gazeteli eğitim	36
Bilim ve sanat merkezlerine öğretmen seçimi	37
MEB’in Alevi bürokratları	37
Müzik aletleri bedava verilsin!	38
Osman Yağmurdereli İLKŞAN’a borcunu ödedi mi?	39
ATO’nun projektörleri Bozüyük’ü aydınlatır	39
MEB yönetici atama yönetmeliği	39
TTKB pastanın bölünmesini neden istemiyor	41
Okul bahçelerine yağmurluk/gölgelik yapılınsın	41
Hırant’ın katili bu resimden esinlenmiş olabilir mi?	42
Batıdan daha ahlaklı olduğumuzu söyleyecek durumda değiliz	43
Türban, İslam’ın kadın üzerinden kendini savunmasıdır.	44
Öğrencilerin ders araçları MEB tarafından sağlanmalı	45
“Minik eller birleşsin”	46
Eğitim sendikaları türban tartışmasının neresinde?	47
Türbanın kökeni	49

MEB'in yeni müsteşarı rütbesiz general mi?	50
Gücü, gücü yetene...	51
Lafa sıkılmak	53
Kendisi özgür olmayan başkasına özgürlük verebilir mi?	54
"Türkçe"yi bozanlar düzeltecek!	55
"Eğitim aracı olarak gazete kupürlerinden yararlanma"	56
Sınav ücretleri	57
Sınavlarından ücret alınması Anayasa'ya aykırıdır	58
"Ben askerimiim; ama kimseye öptürmem!"	59
Eğitim Sen, entelektüel kapasitesini yükseltmelidir	61
Danıştay kararı, Eğitim Bakanının açıklaması ve gerçek...	62
Din kültürü ve ahlak bilgisi programının içeriği	63
İddianamenin Hüseyin Çelik bölümü	69
Çocuklarımız kimlere emanet!	71
Milli Eğitim Bakanına soru önergesi	72
Başbakan lafa sıkılmaktadır	74
Okumayan şehrin konuşan adamları	75
Çelike bin sayfalık kitap bile yetmez	76
Ders kitabı ihaleleri	77
Çocuklar niçin istedikleri kıyafetleri giyinmesinler?	78
Elin adamı ne işlerin peşinde	80
"Tevhid-i Tedrisat yasası önemli ve gereklidir"	84
Kamu Sen'in "Misak-ı Milli" haritası	84
Doktora yapma, sicil amirine yalakalık yap!	86
Türkiye'de polis eğitimi	87
Ertuğrul Günay niçin kültür bakanı yapıldı?	89
İLK SAN	91
Eğitim Sen 3. Olağan Kongresi ardından	92
Bu "zat-ı kurdeşen" kimdir?	95
Bakan merkezli eğitim	98
İşte ben, imama o zaman yenildim	99
Yardımcı kitap seçimi	100
İslamcılar Hüseyin Üzmez'i niçin üzmüyor?	102
Anayasa'mız kaç madde?	104
Okulların finansman sorunu	106
Öğretmen eğitimi bankalara havale edilemez	110
Uygulanabilir Öneri	110
"Garabet"ın akibeti cemaate bağlı	111

Eğitim Bakanına gözün aydın demek gerek	112
Yök Başkanı doğru söyledi	113
“Ooo, Siz Çok Zenginsiniz!”	114
“Kılavuz kitabı oku, anlarsın!”	117
Ders programları tartışma konusu olmaktan kurtulamayacak	117
Ziya Selçuk’un İtirafı	118
Çavuşlar darbe yapar, öğretmenler karşı çıkar	120
Eğitim üzerinden yürütülen reklam kampanyaları	123
“Gönül Köprüsü” gönül almak için mi düzenlendi?	124
Bir müze ve bir uygarlık insanı	126
MEB’in kitap ihaleleri ve yanıtlanması gereken yeni sorular	127
Ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavları	129
Anayasa Mahkemesi kararında etkili olan eğitim uygulamaları	130
Kuran kursları sorunu	133
Türk bürokrasisinin hastalığı: Yalakalık	135
MEB, sözleşmeli öğretmen istihdamında ısrar ediyor ama...	140
Türkiye eğitim ve bilimde neden geç kaldı	142
Anadolu liselerinin öğretmen sorunu	144
Müfettişler derdini anlatamıyor	145
Rehberlik de yok, denetim de...	147
Çevreciler bu işe el atmalı	148
Hukuk, din eğitimi zorunlu olmasın diyenlerden yana	150
Küçük Çaplı(!) Bir Usulsüzlük Belgesi	152
Tasarruf kültürü için en kötü model	153
Sorunlu olan kitaplar değil, dersin programıdır	154
Sınıfını Yönetemeyen Öğretmen	157
“Bu siteye erişim mahkeme kararıyla engellenmiştir”	158
“Neden okullarımızda ‘yaratılış bilimi’ni öğretemeyiz?”	160
Başbakan Bakanını niçin kuşatıyor	164
Eğitim Gönüllüsü	166
65 maddelik YÖK Kanununun 65 geçici maddesi var	168
Halkımız okumuyor, ya öğretmenleri?	169
Sefiller’in Sefaleti	170
Yine Talim Terbiye	171
Paso Parası	174
MEB bütçe rakamları ve gerçekler	175
Kriz okulları vuracak	178
Eğitim denetimindeki çelişkiler ve sorunlar	180

Hintli öğretmenler, eski cumhurbaşkanları Radhkrishnan'ın doğum gününü Ulusal Öğretmenler Günü olarak kutluyor	182
Türbanın rozetle süslenmesini Kürtlere ve Alevilere yönelik açılımlar izlemelidir	184
Küresel kriz özel okulları da vuracak	185
Belediyeler öğrencilere gerçekten burs vermek istiyor mu?	187
Tatilleri sosyal hayatımızı planlamak için kullanıyor muyuz?	191
Sabancı öğretmenevi, Çalık ailesi ve bir atama	194
Asıl “reel sektör”	196
Zeybek oyunu	197
CHP'nin din dersi politikası	198

2009

Meğer Nazım 1981'den beri Türk vatandaşymış!	201
Sendika dururken dernek eylem yaptı	202
Temel eğitimi yapılmayan dilin kürsüsü olmaz	203
Veli küçük “Tırışka” ise Fetullah Gülen nedir?	205
Eğitim sorunlarıyla ilgilenen var mı?	206
“Sadrazam Ferit, Abdülmecit'in hangi kızıyla evlenmiştir?”	207
Nazar Boncuklu Karneler	208
Tırışka “Türk işi” demekmiş	209
Milli Eğitim Bakanlığı kitap borsasını açtı	211
Başbakan ve duygu kontrolü	214
Sicil amirlerinin keyfi değerlendirmesine yargı engeli	216
İçinde öneri taşıyan sorular	218
“Sarı Gelin- Ermeni sorununun iç yüzü”nün iç yüzü	220
MEB'de Alevi bürokrat olmak	222
Zorunlu din dersi ve yargı kararları	223
Bakandan memleketlisine kıyak	225
Belediyelerin dağıttığı kitaplar kimin kontrolünden geçiyor?	226
Üç eşit taksitle, 3 bin 300 TL'ye atama garantisiz öğretmenlik	228
Gerçeği yalanla yalanlamak	230
Milli Eğitim Bakanı bilgisayar şirketlerinin sponsoru mu?	232
Başkent'in fuar/kongre merkezi yok	233
Başbakandan duyduğum en tehlikeli söz	234
CHP ve “SOL” seçmen	235
“Ölünün arkasından iyi şeyler söylenir.”	236
İlköğretim öğrencilerinden sınav ücreti alınmasın	238

Bilimsel eğitim için...	240
Öğrencilerden Peygambere mektup	241
Aynı amaç için kurulmuş iki kurum: OYAK ve İLKSAN	242
Peki, OYAK büyürken İLKSAN neden küçüldü?	244
Çetin Altan'a maddi tazminat davası açabilirim	245
Başbakan Hannover'e, Urfalı köylüler Ömerli'ye	247
Danıştay'ın iptal ettiği öğretim programları	248
Nimet Çubukçu neden Milli Eğitim Bakanı yapıldı?	252
Herkes öneride bulunuyor, işte benim önerim	254
Olmayan ders kitabının ihalesi	255
Eğitimle ilgili iki önemli etkinlik	255
Nimet Çubukçu MEB uçağının hostesi mi olacak	258
Lenin, Atatürk'ü nasıl bildirdi	259
Velez ki hepimiz Türküz...	263
Andımızı kaldırın ama besmele çekmeyi getirmeyin	265
Zorunlu eğitim süresi fiilen 6 yıla çekildi	266
"100 Temel Eser"	267
KESK ve Eğitim Sen operasyonu: İtibarsızlaştırma hareketi	267
Eğitim Bakanı Talim Terbiyede dönen dolapları biliyor mu?	269
Can Dündar'a fazla iyimser olma derim	270
Eğitim kurumlarının karar organlarında kadın yok	272
Talim Terbiye Başkanı bir kadın olsa...	273
YÖK'te kadın üye yok	274
Okulların belediyelere devri meselesi	274
Alevilik din dersi gibi öğretilir mi?	278
Vakit, Albay Dursun Çiçek'in öz geçmişi neden araştırmadı?	281
Önlük, yoksulluğu değil, zenginliği gizleyen bir örtüdür	285
Liseler ne zaman üç yıla inecek	287
Özel okulların fiyatından şikâyetçi misiniz?	288
Okulların önce adı satıldı, sıra kendilerinde	288
MEB arsasındaki kaçak yapılar	290
YÖK, Milli Eğitim Bakanına mahkeme kararını gönderir mi?	291
AKP'nin eğitim devrimi çocuklarını yemeye devam ediyor	292
TÜBİTAK, YÖK ve TTKB'nin kadın üye sayısı birebir eşitlendi	295
Bu "erkek"le kadına yönelik ayrımcılık kalkar mı?	296
Meslek lisesi memleket meselesi mi?	297
Tanrı İsviçre'de	301
Avrupa'da mesleki eğitim ve üniversiteye geçiş	302

CHP`nin kırmızı çizgisinden biri milli eğitimden geçiyor	305
Yazarların en çok kullandığı şey: Noktalama işaretleri	307
Maliyenin sözleşmeli öğretmenlik ısrarı	310
MEB`in öğretmen atama takvimi yok	312
Kürt Açılımı`nda Eğitim Sen`den özür dilemek de var mı?	312
Okul öncesi eğitim ayrı mekânda olmalı	314
Milli Eğitim Bakanı Çubukçu`nun öğretmenle duygusal ilişkisi	316
MEB`de Erdoğan dönemi	317
Yurt sorunu	319
Alın size ders kitabı...	320
3600 ek gösterge durağı	322
Başkent Üniversitesi öğrencileriyle karşı karşıya	324
Sorun servis araçları değil, çocukların servis edilmesidir	328
Başkent Üniversitesi öğrencileriyle uzlaştı ama...	330
ttnetvitamin nasıl mebvitamin oldu	331
Semra Özal`ın 500 bin liralık mücevheri çalınmış	333
Pedagoji ve din eğitimi yaşı	334
Kuran kurslarına devam yaşı Bilimsel düzlemde tartışılmaz	336
Türkiye`de eğitim iş günü sayısı dünya standardının altında	337
MEB kurum içi sınavlarını niçin ÖSYM`ye yaptırmaz?	340
Kamu çalışanları yarın grevde	343
Katsayı meselesi Hükümetin meselesi	343
Avrupa Konseyine sorular	345
İHL`ler mütedeyyin mi yetiştiriyor?	347
AİHM kararını ulema değerlendirecek	348
Ders kitabını inceleyenin yeterliliği mahkeme tarafından araştırılacak	349
Bu yazı MEB`e 300 milyon TL. kazandırabilir	350
Mevcut ortaöğretim yapılanması ve üniversiteye öğrenci seçme yöntemi	352
Öğretmen atamaları belli bir takvime bağlanmalı	355
Bir Öğretmen Dağa Kaçmış!	356

2010

Milli Eğitim Bakanlığı yargı ile alay ediyor	359
Çelik`in işbilir bürokratları	360
Gülmek ister misiniz?	361
Lafa değil uygulamaya bak	362

Felsefe grubu programları: Aslı taslağına uygun	363
Çubukçu, otomatik pilotu manuele çeviremiyor	364
Eleştirel Eğitimcileri izlemek gerek	364
Milli eğitim müdüründen resmi yazı ile angarya teklifi	365
Faşizmin ilmleri	366
Okuma kültürümüz ne düzeyde	368
Din eğitimi pedagojinin sorunudur	369
Devlet tehlikenin farkında değil	370
Otomatik pilot hâlâ irtifada	371
Başbakanın konuşmaları monolog mu, lügat sanatı mı?	373
İşçi edebiyatı	374
Sanatla anlatılamayan, kuru lafla nasıl anlatılır?	376
“Tetikçi” müfettişler	377
Oral Çalışlar ayıp etmiyor mu?	380
YÖKe önerimdir: OBP yerine DBP	382
“Laik” öğretmenler cemaatlere nasıl yardım ediyor?	384
Anayasa değişikliği ve din eğitimi (1)	385
Liberal demokratlara çağırısı	386
SBS başvuru ücretleri	387
Anayasa değişikliği ve din eğitimi (2)	387
MEB İç Denetim Raporu (2009)	389
Haftalık ders çizelgeleri tartışılırken	391
Azınlık okullarında eğitim	393
Edebiyat öğretmenleri “yeni” edebiyat programlarını sorguladı	395
Ali, topu Agop’a atmayacak	396
“Anadilinin önemi, anadilinde eğitim”	397
Nimet Çubukçu’ya çağırısı	398
Dershaneler, ücretsiz öğrenci kontenjanlarını kimler için kullanıyor?	400
KOYS	401
Meslek liseleri yine gündemde	402
“Serbest okul kıyafeti ister misiniz?”	403
Tecavüz, Papa ve Milli Eğitim Bakanı	404
Şube müdürlüğü düzeyinde uluslararası ilişki	405
Bu ülkenin bir eğitim bakanı var mı?	406
Bu yıl da fazladan 5 bin hektarlık yetişkin çam yanacak	408
2014’te üniversite sınavı kalkacak	409
Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği	410

Ruhban Okulunun ve TÖB-DER'in açılması	412
“Hem kel hem fodul”	414
MEB'in eğitimci olmayan müsteşarları	415
Nimet Çubukçu'ya soruyoruz: Adınıza imzalanmış iki yazıdan hangisi uygulansın?	417
“Demokratik Açılım”ı açanlar kapatıyor	419
Başbakan gençleri aldatmış	420
“Uzman öğretmenlik” tartışması sil baştan	422
AKP, coğrafyamızı da Arap Yarımadasına benzetmeye çalışıyor	423
MEV eski yönetime iade edildi	424
“Bismillah”	426
Kullanılmış ders kitapları yine toplatılmadı	427
TÖB-DER'i mahkemeler akladı da siyasiler niçin aklamaz	428
Cumhurbaşkanı “el koymasa” ne olurdu?	430
Türker Alkan ve “ahlaka aykırı” kıyafet	431
Meclisi meşgul etmeyin	432
Demokrat, sadece demokratik olanı savunmaz; anti demokratik olana da karşı çıkar	434
4 bin 500 muayenehaneye hayır, 4 bin 193 dershaneye evet	435
Madem hesabı Tanrı soracak, bize ne gerek var	436
10 yıl sonra yanıtlanan dilekçe ve yeni bir öneri	437
Okul yöneticilerinin tercihe dayalı yer değiştirme işlemlerine hile karıştı	439
Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği yine değişti	440
Akkuyu nükleer santrali stoktaki turizm alanlarını bitirecek	441
Önyargım “hayır” diyor	444
“Ben demiştim!”	447
Okulların başarısında öğretmenlerin payı	448
Öğrenci velileri MEB'in önüne ne zaman gelecekler	449
Deprem İstanbul'da bekleniyor, binaların güçlendirilmesine Datça'dan başlanıyor!	450
Üstün ırk kavramına inanmayanlar Başbakanı durdurmak için “hayır” demeli	451
AYÖP: Toplumsal dayanışmanın yeni adı	451
Cemaat KPSS'ye de karışmış olamaz mı?	454
Alık mı, budala mı, aptal mı yoksa deli mi?	454

Referanduma doğru eğitim sendikaları	456
Anayasa değişikliği ve şasisi eğrilen arabam	457
“Hukuk” dersi	459
İnkılapçı olan devrimcilere...	460
Demokrasi karşıtları 30 yılda 5 kat artmış	462
Sivil itaatsizlik	463
Sınavzedeler KPSS’nin tümüyle iptal edilmesini istiyorlar	464
Sanat eğitimi saygın bir şekilde işlenmezse olacağı budur	465
Ders kitaplarında görsellik	467
Dil sorunu, birlikte yaşama durumunda farklı,	
ayrı yaşama durumunda farklı çözüm gerektirir	469
Bu müdürlerle de olmaz	470
Bu ders kitaplarıyla okuma kültürü kazandırılmaz	472
Zorunlu din eğitimi sadece Alevilerin sorunu mu?	473
Tanrı, okul yerine cami inşaa edenlerin duasını kabul eder mi?	476
Öğretmen yok, şube müdürü çok	476
Türbanı yazıp, zorunlu din dersini yazmamak olur mu?	477
Resim öğretmenlerinin eylemi	480
Başbakan Nuray Mert’e sen de örtün dedi	481
Şûra mı, istişare mi?	482
“Eğitim özgürlüğünü kaybetmiş” çocuklar	485
18. Şûranın ardından	486
Edebiyat, TÜYAP ve Cem Yılmaz	488
Günahıma ortak olun	489
“Akli olmayanın dini de yoktur...”	490
Avrupa Birliği (AB) İlerleme Raporu’nda din eğitimi	492
“İşlemden kaldırılarak hıfz edilmiştir”	492
Oktay Ekşi haklı mı ne...	494
F@TİH: Fatura karşılığı tüketici kredisi	495
Başbakanın Köy Enstitüleri değerlendirmesi	497
Öğrencilere alternatif eylem önerisi	498
YÖK’e YÖK’te çözüm aranmaz	500
Belçikalı parlamenter Serdar Turgut’u yanıtlamış olamaz mı?	500
Zorunlu din dersine karşı yeterince yargı kararı var	501
Okumuyormuşuz, okuduğumuzu anlamıyormuşuz	503



Sorunlarımızın kaynağı tespit edildi!

Devlet Bakanı Cemil Çiçek
“Ülkemizin karşılaştığı her sorunun temelinde eğitim yatmaktadır.” dedi!

Devlet Bakanı Cemil Çiçek, kendisini ziyaret eden “yılın öğretmenleri”ne:

- *Şunu açık olarak bilmeliyiz ki ülkemizin karşılaştığı her sorunun temelinde eğitim yatmaktadır, demiş.*

Öğretmenler:

- *Peki, neden öncelikle eğitimin sorunlarını çözmiyorsunuz?*
diyememişler!

Ancak bakan, bakışlarından anlamış öğretmenlerin ne demek istediğini.

Ardından iktidarları döneminde yapılan derslik ve dağıtılan kitap sayısını sıralamış.

Bakanın tespiti doğru da çözüm yöntemi yanlış.

W, Q, X

Hürriyet yazarı Yalçın Bayer w, q, x harflerinin alfabemize alınması girişiminden söz ederek, bunun Kürtçe eğitimin alt yapısına hizmet ettiğini yazdı.

Anımsatmak görevimiz:

W, Q ve X harflerine, MEB’in iki yıllık çalışma sonunda hazırlayıp 1998 yılında onayladığı ve 2004 yılına kadar uygulanan Türkçe (yazı) dersi programında yer verildi. Programa göre 29 harfin ardında yer verilen bu harflerin, okunuş ve yazılışlarının öğretilmesi zorunluydu. Hüseyin

Çelik döneminde kaldırıldı.

Gerekçesini anlatmaya yerimiz yetmez.

Ancak programcıların, Kürtçe öğretimine altyapı oluşturmaya çalışmadıkları kesin. Çünkü Kürtçe, o yıllarda devletin farkında olduğu bir dil değildi.

NOT: Bu konuyu tartışacak olanların, Haluk Şahin'in Radikal gazetesinin 18-23-25 Kasım ve 2 Aralık 2001 tarihli yazılarına bakmalarını dilerim. Naçizhane o tartışmaya ben de katılmıştım.

11 Aralık 2007

ABUZİTTİN

**Kültür ve Turizm
Bakanı Ertuğrul
Günay, bakanlığının
hazırladığı
“Atatürk’ün
Doğumunun 125.
Yılında Türkiye
Resimleniyor” adlı kitaptaki
Ressam Emine Öztürk’e
ait “Ankara” konulu resmi
görünce(!) “Tam bir rezalet!” yorumunda bulunmuş.**



*Kültür Bakanı Ertuğrul
Günay’ı çileden çıkaran
Abuzittin adlı tablo*

Ertuğrul Günay’ın, 25.11.2007 tarihli Milliyet’e haber olan bu tepkisi Ressamı oldukça incitmiş. ”Bu basit eleştiri dili, kültürle ilgili bir Bakana hiç ama hiç yakışmamaktadır.” diye bir mektup göndermiş bakana. Sanatçı, bir örneğini de bize gönderdiği mektubunda

üzüntüsünü “Sanat yapıtlarını yererek, aşağılayarak eleştiri dili kullanmak size yakışmamaktadır.” diyerek dile getirmiş.

Kültür Bakanının eleştirdiği resimdeki Abuzittin, tarihi mekanların yıkılıp iş merkezlerine dönüştürülmesini eleştiren “olumlu” bir karakter.

Bunu, resmi gören herkes anlayabilir.

Sayın Günay’ın bakmakla görmek arasındaki farkın kurbanı olduğunu düşünüyoruz. Kendileri de böyle düşünüyorlarsa eğer, yaptığı bu ilk “gaf”ın özrü olarak resmi odasına asmalıdır.

Aksi halde “dün bir, bugün iki!” misali Melih Gökçek’e benzemeye çalıştığını düşünüyoruz. Ki bu düşünmek istemediğimiz bir şeydir...

Bakan yalan söyler mi?

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, bir toplantıda “Müfredat değişikliği Türkler tarafından, Türkler için yapılmış bir müfredat değişikliğidir. Kendi irademizle yapılmış bir müfredat değişikliğidir. Kimsenin bize empozesini bir tarafa bırakın, bu konuda telkini bile olmamıştır” diye böbürlenmiş!

Sanırım Hüseyin Çelik’in benim Birgün’de tekrar yazmaya başladığımdan henüz haberi yok.

Meydanı boş bulmuş, bol keseden atmış!

Müfredat değişikliğini AB adına izleyen Konsorsiyum Firma denetçilerinin, kabul edilemez ifadeler kullandıkları raporları yeri geldikçe açıklayacağım.

Ama önce, bakanı, kendisine yalanlatmak istiyorum.

Aşağıdaki açıklama, müfredat hazırlarken telkin dahi almadık diyen maarif vekilimize aittir.

“Uluslararası tecrübenin ders kitabı hazırlanmasına

yayınevi ve yazarlara aktarılması amacıyla iki yabancı uzman tarafından ‘Yeni Nesil Eğitim Materyali Tasarımı’ adı altında 200 kişinin katılımıyla özel yayınevlerine yönelik bir seminer verilmiştir. Bu seminerin masrafları Temel Eğitimi Destek Kapsamında AB den alınan hibe ile karşılanmıştır.”

...

“Söz konusu uzmanlar ve alacakları ücret Avrupa Birliği Delegasyonu Türkiye Temsilciliği ya da temsilcilik adına konsorsiyum firma tarafından belirlenmektedir. Konsorsiyumların uzmanlara ödeyeceği ücret ve diğer ödemeler Avrupa Komisyonunun yaptığı uluslararası ihaleye bağlı olarak belirlenmektedir. Bakanlığımızın söz konusu uzmanlara yapılacak ödeme miktarını belirleme konusunda yetkisi bulunmamaktadır.”

Sayın bakana soruyorum: Carl Bro, CEC ve SPAN danışmanlık şirketleri ile Paul Vermeulen, Johan Gademan, Theo Savelkouds, Marjan Vernooy’in bu süreçteki rollerini açıklar mısınız?

“Savaş”ın Zıt Anlamı

Çocuklar, savaş sözcüğünün zıt anlamını “düşman”, “şehit”, “terörist”, “kurt”, “silah”, “sıkmak” ve “Apo” olarak biliyor.

Öğretmen Abdullah Damar, Türkçe dersinde zıt anlamlı sözcükler konusunu işliyordu.

Öğrencilerinden, söylediği sözcüklerin zıt anlamlısını bulup söylemelerini istedi.

“Uzun-kısa”, “şişman-zayıf”, “büyük-küçük”, “sert-yumuşak”, “acı-tatlı”, “eski-yeni”



Öğrencilerin ilgisi, bilgisi Abdullah öğretmeni şaşırtacak düzeydeydi.

“Acaba soyut sözcüklerin zıt anlamlılarını da bulabilirler mi!” diye denemek istedi.

“Savaş” dedi.

Çocuklar, bir süre düşündükten sonra “savaş” sözcüğünün zıt anlamlılarını sıraladılar.

“Düşman”, “şehit”, “terörist”, “kurt”, “silah”, “sıkmak”, “Apo”.

Aldığı yanıtlar karşısında şaşırان Abdullah öğretmen, Sokrates’in “düşünce doğurtma” yöntemini uygulayarak öğrencilerinin “barış” sözcüğüne varmalarını sağlamış; içlerindeki “barış”ı keşfettirmiş onlara.

18 Aralık 2007

“Kurban ve çocuk”

Kurban Bayramlarında hayvan kesimine tanık olan çocukların, bu durumdan olumsuz etkilendikleri bilinen bir gerçek. Ancak son yıllara kadar bu konuda yapılmış bir araştırma yoktu. **Doç. Dr. Serdar M. Değirmencioğlu,**



psikolog **Can Gezgör** ve **Okan Karka**, 2005 yılından beri kurban kesimine tanık olan çocukların nasıl etkilendiklerini ve alınacak önlemleri araştırıyorlar.

Araştırmalarında, kurban kesimi sırasında özellikle çocukların psikolojik olarak hazır olmadıkları görüntülerle karşılaşmalarının kalıcı etkiler bıraktığı sonucuna varmışlar.

2007 yılı araştırma sonuçları

2007 yılı araştırma sonucunu değerlendiren uzmanlar, kesilecek kurbanın alımından kesimine kadar geçen sürede çocukları etkileyecek görüntülerden kaçınılması gerektiği çağrısında bulundular.

Çocukların ölümü yetişkinler gibi algılamadıklarını belirten Değirmencioğlu ve arkadaşları, “Çocukların ölümüne ilişkin gözlem ve deneyimlerle baş edemediklerini, özellikle küçük yaşta ölüm, can çekişmeye ve kan akmasına tanık olan çocukların bu olguyu anlamakta güçlük çektikleri” sonucuna varmışlar.

Kurban Bayramı öncesi eve getirilen özellikle küçükbaş hayvanlarla çocukların güçlü duygusal bağ kurdukları ve bu hayvanların kurban edilmesinin çocuklar açısından kabul edilemez olduğu, bundan dolayı onların ölümünden çok etkilendikleri de araştırmanın önemli bulgularından biri. Araştırmada bulguları doğrulayan öykülere de yer verilmiş: “Arkadaşı olmayan bir çocuk olarak; kurbanla arkadaşlık kurardım, onu beslerdim, isim verirdim, severdim, oyunlar oynardım. Ve sonra zamanı geldiğinde kurban edilişini izlerdim. Bu yüzden, hâlâ kurban eti yiyemem.”

“7-9 yaşlarındaydım. Arkadaşım olan kurbanın kurban edilişini izledim. Yanımda duran leğene konan iç organları dikkatimi çekmişti çünkü kalbi hâlâ atıyordu! Öldüğü hâlde kalbinin hâlâ atıyor olması beni şok etmişti.”

Araştırma sonucunda uzmanların çocukların bu konuda olumsuz duygularını sağıltacak önlemleri var.

Alınması gereken önlemler

Çocuklara kurban kesimi izletilmemeli,

Kurban kesimi hakkında çocukların yanında konuşmaktan kaçınılmalı,

Çocukların duygusal bağ kurdukları düşünülerek,
kurban edilecek hayvanlar evde beslenmemeli veya
çocuğun kurbanlık hayvanla teması engellenmeli,

Yaşadıklarından etkilenip kurban eti yemeyen çocuklar,
kurban eti yemeye zorlanmamalı,

Çocukların, ölüm ve ölüm sonrasına ilişkin soruları
bayram sırasında artabilir. Bu tür sorular, yaş düzeylerine
uygun olarak anlaşılır bir şekilde yanıtlanmalı,

Televizyonlar, kesim anını, kan ya da parçalanmış
hayvan görüntülerini vermekten kaçınmalı,

Hayvanların kesilmesinden etkilenen çocuklar uzman
doktorlara tedavi ettirilmeli.

Hüseyin Çelik BirGün'ün elini öpmeli!

Millî Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, geçenlerde Basın
Kulübündeydi.



Dinleyici olarak birkaç “gazeteci” de
çağırılmış; belli ki kameraya konuşmak
akıcılık sağlamaz diye düşünülmüş.

Davetlileri (gazetecileri) Melih
Meriç mi yoksa Hüseyin Çelik mi seçti
anlayamadık! Cumhuriyet’ten Şükran
Soner’in bulunması bu fikrimizi

değiştiremedi. Hazırlıksız ve çaresiz bir şekilde Hüseyin
Çelik’in demagogik nutuklarına teslim olmuş gibiydi.
Oysa, onun yerinde ben olsam Cumhuriyetin eğitim
muhabirlerinden “Çocuklar bugün Hüseyin Çelik’le aynı
ortamda bulunacağız, ola ki soru sorma şansı yakalarım,
geçtiğimiz beş yılın özetini anlatsanız da öyle gitsem.” diye
bilgi isterdim.

Onca zamanı boşa harcadılar.

Ben olsam bulmuşken neler neler sormazdım ki
Hüseyin Çelik'e...

Müfredattan mı söz ediyor, TUBA, Eğitim Sen ve kendi
hazırladığım raporlardan bölümler okurdum ona...

Ders kitaplarından mı söz açıldı; Ankara Üniversitesi
hocalarının “okutulması tehlikeli” sonucuna vardıkları ders
kitapları araştırmasını ve çok övündüğü ders kitaplarını
koyardım önüne...

Ders kitaplarının bedava dağıtılmasından mı söz ediyor;
anlatırdım kendisine, bu projesiyle devleti beş yılda bir
milyar dolar zarara uğrattığını...

Kadrolaşma iddialarının yalan olduğunu mu söylüyor;
şu anki personel genel müdürünün “İdarecilik yapması
sakıncalı” dediği kişiyi emekli olmuşken “göreve” çağırıp
milli eğitim müdürü olarak atadığı belgeyi atardım
önüne...

Yargı kararlarını uyguladığını mı anlatıyor; sayardım bir
bir usulsüz atadığı kişileri yargı kararına rağmen nerede,
nasıl görevde tuttuğunu...

Hukuktan mı söz etti; yasadışı uygulamaları sonucu
geri ödemelerle kamuyu milyarlarca lira zarara uğrattığını
belgelerdim...

Nazım Hikmet’in edebi kişiliğine saygısından mı söz
ediyor; Nazım’ı ders kitabından çıkartan Talim Terbiye
üyeleri kişinin el yazısı talimatını koyardım önüne...

Devam ederdim, ne anlatırsa belgeleri sunmaya...

Ve bir daha öyle bol keseden atamazdı basının
karşısında...

Belki de bir daha çıkmazdı televizyonlara!

Konferansın sonunda bir de hava attı Hüseyin Çelik,

“Hatalarım sırtımdaki akrep gibidir. Hatamı gösteren medyanın elini öperim.” diye.

Ben olsaydım o gazetecilerin arasında; yukarıdaki “hataları”nın belgesini gösterince BirGün adına elimi öper miydi acaba?

Kitabı olmayan, değerlendirme kapsamına alınmayan ders olur mu?

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı, İlköğretim Genel Müdürlüğüne gönderdiği yazıda “Değişen durumlara göre düzenlenen İlköğretim Not Çizelgelerinin yanı sıra özellikle Beden Eğitimi-Görsel Sanatlar ve Müzik Derslerinde yazılı ve sözlü değerlendirme yapılması” gerektiğini bir kez daha anımsattı. (6 12 2007)

TTK, ilköğretim 6-8’inci sınıflarda seçmeli ders olarak bu yıl ilk kez uygulanan Medya Okuryazarlığı dersini değerlendirmesi yapılacak dersler kapsamına almamış. Kişisel yetenek ve beceri gerektiren beden eğitimi ve müzik dersleri için yazılı ve sözlü değerlendirmeyi zorunlu tutan TTK, bu dersi niçin önemsememektedir. Yaptığım araştırma sonucunda Medya Okuryazarlığı dersinin değerlendirme dışı tutulması bu dersin hem öğrenciler, hem de öğretmenler tarafından önemsenmediğini göstermektedir.

Kimsenin önemsemediği bir ders amacına ulaşır mı?...

Hukuku guguk yapmayın

04/03/2006 ve 13/04/2007 tarihli Eğitim Kurumları Atama Yönetmeliği, Danıştay tarafından iptal edilip bu yönetmeliklere göre yapılmış işlemler “yok hükmünde” olmasına rağmen o zaman idareci olarak atananlar

görevlerine devam ettiriliyor.

Bu dönemde bakanın 707, valilerin 13763 olmak üzere toplam 14470 kişinin kurum müdürü, müdür yardımcısı vb. olarak ataması yapılmıştı. Yargı kararına rağmen bu kişilerin tamamına yakını yerini korurken yerine görevlendirildikleri eski yöneticilerin mağduriyeti devam ediyor.

İki büyük ilden birkaç örnek yargı kararının görevlendirmeler yoluyla nasıl delindiğini gösteriyor.

İşte binlerce örnekten birkaçı:

İstanbul Hasan Polatkan Anadolu Lisesi Müdürü Kenan Hasdemir,

İstanbul 80. Yıl İlköğretim Okulu Müdürü Turgut Ercan,

İstanbul Gazi Anadolu Lisesi Müdürü

İstanbul Marmara Lisesi Müdürü Hamdi Çakır

İstanbul Prof. Dr. Sabahattin Zaim Lisesi Müdürü

Ramazan Aşçı

İstanbul Pınarkule İÖO Müdürü Yafes Bakırcı

İstanbul Fatma Şensoy İÖO Müdürü Muhlis Agra

Ankara Haydar Aliyev İÖO Müdürü

Ankara Ayrancı Anadolu Lisesi Müdürü Şerafettin

Delialioğlu

Ankara Leyla Turgut Lisesi Müdürü Seyfi Özka.

Zihniyet ortaklığı

Anımsarsınız, geçen hafta bu köşede, Kültür Bakanlığının “Türkiye Resimleri” kataloğundaki Ankara’nın çarpık kentleşmesine eleştiri getiren ressam Emine Öztürk’e ait “Abuziddin Ankara’da” konulu resimden söz etmiştik. Resimdeki tema kahramanının



adının “Abuziddin” olmasına sinirlenen Kültür Bakanı Ertuğrul Günay’ın, Abuziddin’in olumlu bir karakter olabileceğini düşünmeden «*Tam bir rezalet.*» diyerek tepki göstermesinin sanat yapıtlarının eleştirilirken kullanılacak bir dil olmadığını belirtmiştik.

Aynı gün (11.12.2007) Nazlı Ilıcak Sabah gazetesindeki köşesinde bu konuyu işledi. “*Rezalet’ demekle olmaz. Bu rezaletin bedelini, kitabın basımından sorumlu*

Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü bürokratları ödemeli. Tabi en büyük pay da, eski bakan Atilla Koça düşmeli. Bu rezaletin mutlaka bir bedeli olmalı ve yapanın yanında kar kalmamalı.” diyerek Ertuğrul Günay’ın sanatçı ile sınırlı tuttuğu tavrını genişletmesini istedi.

CHP Sinop Milletvekili Engin Altay da bakanın gösterdiği tepkiyi yeterli görmeyerek “*Abuzittin Anıtkabir’de, Abuzittin Ulus’ta, şurada burada... Yani, Abuzittin de bir isim tabii. E ama olur mu? Bu kadar sulandırılmış bir turizm kültür olayı olabilir mi? Sayın bakan bu konuyla ilgili ne yaptığınızı da çok merak ediyorum.*” diyerek göreve davet etti.

Atatürk’ü, Ankara’yı Abuziddin’den daha çok sevmediğinden emin olduğumuz Nazlı Ilıcak’ın ne yapmak istediği anlaşılmasa da değil! Belli ki bakanı sanatçılarla kavgaya etmeye zorluyor. Çünkü sanatçılar genellikle solcu olurlar.

Peki, Engin Altay'ın tepkisi ne anlama geliyor? Her halde laf ola, muhalefet ola diye söylenmemiştir bu sözler...

Kültür Bakanı, AKP yanlısı bir yazar ve muhalefetin bir sanat yapıtına aynı gözle bakması zihniyet ortaklığının işareti değil de nedir?



*Ve Kültür Bakanı Ertuğrul Günay'ın
“Tam bir rezalet!” olarak değerlendirdiği
resmin sanatçısına teşekkürü*

25 Aralık 2007

“Türk Milleti adına”

Avukat Mahmut Eldem, müvekkillerinden birine ait Danıştay Kararını göndermiş. Masamın önüne kurdele gibi katlanarak yığılan iki buçuk metrelik belgegeçer kâğıdından kısa bir özet sunuyorum sizlere.

“Türk Milleti” adına alınmış bir idari kararın, “Türk Milleti” adına bozulmasının öyküsü şöyle:

Milli Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatında görevli yöneticilerden biri, “657 Sayılı Kanunun ilgili maddesi” gerekçe gösterilerek Mart 2004'te görevinden alınarak Ankara Abidin Paşa Lisesine öğretmen olarak atanır. Görevden alınanın yerine ise okulda görevli başka bir öğretmen görevlendirilir.



Eski yönetici yeni öğretmen, bakanın kişisel tasarrufu ile görevden alınmasının hukuki bir uygulama olamayacağını belirterek idare mahkemesine dava açar. (Yazının bundan sonraki kısmında Milli Eğitim Bakanlığı davalı idare, görevden alınan yönetici ise davacı olarak anılacaktır.)

Davalı idare, idare mahkemesine yaptığı savunmada davacıyı görevden almasını “Okullarda öğretmen ihtiyacının artması”na bağlar. Savunmasını bu mealde yapar.

Davacının karşı görüşü, davalının savunması derken idare mahkemesi bir yıl sonra Eylül 2005’te davacının haklı olduğuna karar verir. Böylece davacı eski görev yerinde göreve başlatılır. Ancak davalı idare, davacıyı aldığı göreve iade etmek yerine bir alt göreve atar. Davalı idare bununla da yetinmez; ortalama 300 kişinin görev yaptığı ve döner sermayeli birimin iş yükünü dikkate almayarak davacıya hiçbir görev vermez. Davacıyı idari ve psikolojik baskılarla pasifleştirilmeye çalışılır.

Bu ara davalı idare, idare mahkemesinde kaybettiği dava için Danıştay’a itiraz başvurusunda bulunur. Danıştay, iki yıl sonra Ekim 2007’de nihai kararı verir. Milli Eğitim Bakanlığı haksızdır. Danıştay’ın karar özeti şöyledir: “Dava konusu işlemin gerekçesi olarak ileri sürülen davacının hizmetine gereksinim duyulmadığı ve öğretmen gereksinimi arttı yönündeki iddianın idarece somut bilgi ve belgelerle kanıtlanamamasından dolayı işlemde hukuka uyarlılık bulunmamaktadır.”

Karardan da anlaşılacağı gibi davacı, “Okullardaki öğretmen ihtiyacı”nı karşılamak için sınıf öğretmeni kökenli davacıyı liseye atamıştır. Yani MEB’in görevden alma gerekçesi de savunması da yalan üzerine kurulmuştur.

Sonuç:

İdare mahkemesi kararı ile göreve başladığında henüz 25. yılını yeni tamamlayan davacı, giderek artacağını ve dayanılmaz boyutlara ulaşacağını gördüğü baskılara dayanamayıp Ekim 2005'te emekli olmuştur. Danıştay kararı tebliğ edildiğinde emekliliğinin 2. yılını çoktan tamamlamıştır.

Böylece, adil olsa bile, gecikmiş yargı kararının idarenin hukuk dışı uygulamalarına engel olamadığı bir kez daha görülmüş ve Milli Eğitim Bakanlığı kaybettiği halde kazanan taraf olmuştur.

Seçilmeyen seçmeli ders: Müzik

Milli Eğitim Bakanı, Fazıl Say'ın hükümetin müzik dersini önemsemediği yolundaki açıklamasına karşılık savunmaya geçti. "5 yılda 2140 müzik öğretmeni atandı. Halen 6850 müzik öğretmeni okullarda görev yapıyor." diyerek müzik derslerinin boş geçmediğini anlatmaya çalıştı. Ancak aynı sürede emekli olan müzik öğretmenlerinin sayısını açıklamadı.



Kafama takıldı araştırdım; 2007 yılında müzik ve din dersine kadrolu, sözleşmeli ve açıktan atanan öğretmen sayıları şöyle: Din dersi 1668 (Diyanet İşleri Başkanlığından aktarılan 800 kişi hariç), müzik 832

Önemli Not

1. Müzik dersi ilköğretim 1'inci sınıftan, din dersi 4'üncü sınıftan başlar.
2. Din dersi öğretmenlerinin 2000 kadarı yöneticidir.
3. Önceden zorunlu olan müzik dersi, liselerin dört yıla

ıkartılmasıyla (2005) seçilmeyen seçmeli dersler arasına alınmıştır.

Bu bilgilerle, iktidarın müzikle ilgili tutumu hakkında bir çıkarımda bulunamadıysanız, caz müziğini ses kirliliği sayan resme bakın. Bu resim, Milli Eğitim Bakanlığı onaylı ve 4. sınıflarda okutulan Fen ve Teknoloji Eğitimi kitabındadır.

Milli Eğitim Bakanı Fazıl Say’a dava açsa sizce hangisi kazanır?



Bellek tazelemesi

“Eğitimde ve Toplumsal Katılımda Cinsiyet Eşitliği” projesi kapsamında bir araya gelen 14 sivil toplum örgütü, yayımladıkları “Eğitimde Eşitlik Kızlara Öncelik Bildirgesi”ni seçimlerden önce tüm partilere iletmışlerdi. Amaçları: Başta kız çocukları olmak üzere herkesin “nitelikli eğitim”den yararlanmasının sağlanması...

Sivil kuruluşlar, alınması gereken acil önlemleri sıraladıkları bildirelerini, devlet yönetimine talip partilere iletirken uygulamanın izleyicisi olacaklarını da belirttiler. Hükümetin konumlanması, komisyonların şekillenmesinden sonra (Ekim 2007) ise temsilcilerini parlamento-ya göndererek bildirgenin uygulanması yönünde muhataplarına anımsatmada bulundular.

“Bildirge ilgili yerlere iletilmiş, ne diye temcit pilavı gibi önümüze koyuyorsun!” demeyin!

Birincisi, politikacıların belleklerine güven olmaz; hafızalarını tazelemek gerek!

İkincisi, AKP’den iki bayan milletvekilinin “Türbanın serbest bırakılması kız çocuklarının okula gönderilmesini olumlu etkileyecek.” açıklamalarına bakılırsa sorunun çözümü için başka yollara sapılacağı anlaşılıyor: Bence yukarıda sözünü ettiğim bildirgenin, bir kez daha anımsatılmasında yarar var.



Eğitimde eşitlik, kızlara öncelik

Zorunlu (ilköğretim) eğitim çağındaki yaklaşık 700 bin kız çocuğun ve sistem dışında bırakılan milyonlarca kadının eğitim süreci-

ne katılmasına ilişkin bildirgenin, gerçekçi olduğu kadar uygulanabilir bulduğumuz önerileri kısaca şöyle:

1. Kız ve erkek çocuklarının doğdukları anda nüfus kaydı altına alınmasını sağlayacak kolaylaştırıcı mekanizmaların geliştirilmesi,

2. Zorunlu eğitim çağında olup eğitim sistemi dışında kalan kız ve erkek çocukların belirlenmesi için MEB-e- Okul veri tabanı ile İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü MERNİS – Adres Kayıt Sistemi'nin birlikte kullanılabilir hâle getirilmesi,

3. Beş yaşındaki çocukları kapsayacak okul öncesi eğitimin, zorunlu eğitim kapsamına alınması ve “Okulöncesi Eğitim Yasası”nın ivedilikle çıkarılması,

4. Okul ve derslik gereksinimlerinin karşılanması,

5. Eğitim olanağı bulunmayan tüm kız çocuklarının, ailelerinin yaşadığı bölgeye en yakın yatılı ilköğretim bölge okullarından ya da pansiyonlardan yararlanmalarının sağlanması,

6. Sosyal Riski Azaltma Projesi kapsamında uygulanan şartlı nakit transferinin, ilköğretimin ikinci kademesindeki kız çocuklarının lehine geliştirilmesi,

7. Millî Eğitim Bakanlığı burslarından kız çocuklarının daha fazla yararlanması için kota uygulaması,

8. Öğretim programlarının ve yöntemlerinin, ders kitaplarının ve tüm eğitim araç-gereçlerinin içeriğinin toplumsal cinsiyet duyarlılığı ile yeniden düzenlenmesi,

10. Eğitim fakültelerinin lisans ve lisansüstü prog-

ramlarına toplumsal cinsiyet ile ilgili dersler konulması,

11. Okulöncesi eğitiminin politika ve uygulamalarında toplumsal cinsiyet duyarlılığının gözetilmesi,

12. Türkçe bilmeyen kız çocuklarının öncelikli olarak okulöncesi eğitimden yararlandırılması,

13. Kadın öğretmenlerin ve eğitimcilerin, Milli Eğitim Bakanlığı'nın her düzeyinde eğitim yöneticisi konumlarına getirilmesini sağlayacak özendirme ve kota benzeri düzenlemelerin yapılması.

14. Okul yönetimlerinin daha katılımcı ve demokratik bir yapıya kavuşturulması için zihniyet değişikliğinin gerçekleştirilmesi,

16. Okulda şiddetin ortadan kaldırılması,

17. Yatılı ilköğretim bölge okullarının minimum standartlarının belirlenmesi,

18. Taşımali sistem içinde tam gün eğitim yapılan okullarda, tüm öğrencilere öğleyn sıcak yemek uygulamasına geçilmesi,

İmza: AÇEV, ÇYDD, ÇEV, Eğitim Gönüllüleri, Eğitim Sen, Eğitim Reformu Girişimi, Gürkaynak Yurttaşlık Enstitüsü, Kadın Yurttaş Ağı, KA-DER, Türkiye Kadın Girişimciler Derneği, SOROP-TIMIST INTERNATIONAL, TEV, TSYP, Umut Vakfı

Sözcük mucidi!...

Hüseyin Çelik aynen Bülent Ersoy gibi...

Anlamı kendinde saklı sözcük üretme konusunda inanılmaz yetenekli! Tabi doğal olarak laf üretme konusunda da...

Son iki haftada üç sözcük üretti: **nakısa, layüsel, müstehzi**

Sözcüklerden ikisini, Yalçın Doğan'ın "Mösyö Çelik, Fazıl Say Türkiye'dir" başlıklı yazısına verdiği yanıtta kullandı. Yalçın Doğan, bakanın "Ancak bu, sayın Fazıl

Say'ın **layüsel** olduğu anlamına gelmez.”, “...**müstehzi** ifadenizi de bu açıklamalarım çerçevesinde geri alacağınızı umuyorum.” tümcelerinden bir anlam çıkardı mı bilmiyorum. Ama ben, bakanın ne Fazıl Say'a ne de Yalçın Doğan'a iyi bir şey demediğinden eminim.

Ancak 26 Aralık'ta yayımladığı yazılı basın açıklamasında kullandığı “Ama olsa bile bu hiçbir milletvekili arkadaşım için bir **nakısa** değildir.” tümcesinden arkadaşları için iyi bir şey söylediği anlaşılıyor.

*

Yeri gelmişken, yıllar önce Vehbi Belgil'den okuduğum bir öykücüyü anlatayım:

Cumhuriyetin ilk yıllarında, piyade yüzbaşı askerlerine topu tanıtır; top atışının nasıl yapılacağını anlatır.

Komutan dersin sonunda “Sorusu olan var mı?” der askerlerine. Anadolu delikanlısı Türkçe anlatılan derisi anlamıştır. Ancak askerlerden biri, fırsatı kaçırmak istemez; aynı elbiseyi giydiği diğer askerlerden farklı bir sınıfa ait olduğunu fark ettirmek ister. Komutanına “Sükût-u berf endaht-ı mermiye icrai tesir eder mi?” diye sorar. Komutan, “soylu” bir aileden geldiğini, ayrıcalık görmesi gerektiğini düşünen askere alaycı bir şekilde, “Anlamadım! Sorunu tekrar eder misin?” der. Asker ““Kar yağışı, top atışını engeller mi?” demek istedim efendim” der.

Ben, Hüseyin Çelik'in öyküdeki asker gibi asalet arayışında olmadığını, sadece bilge(!) olarak anılmak istediğini düşünüyorum...

“Bilimsel veriler”le öğretmen gereksinimi

Milli Eğiti Bakanı DSP milletvekili Hüseyin Mert'in soru önergesine verdiği yanıtta öğretmen gereksinimini 12 bin 805 olarak açıklamış.

Oysa 2005 yılında Mustafa Gazalcı'nın soru önergesine verdiği yanıtta öğretmen açığının 130 bin, aynı yıl emekli olan öğretmen sayısının ise 20 bin 60 olduğunu belirtmişti.

Buna karşılık 2006 ve 2007 yıllarında “sözleşmeli” ve “kısmi zamanlı geçici öğretici” olarak ders verenler dâhil toplam 65 bin 54 öğretmen ataması yapıldı.

65 bin atama ile öğretmen açığının önemli bir kısmının karşılanmış olduğunu düşünebilirsiniz. Ama madalyonun öbür tarafına da bakmak gerek: Yıllık emekli ortalamasını 15 bin; iktidarı döneminde yapılan ek derslik sayısının 100 bin olduğunu doğru kabul ettiğimizde atanan öğretmen sayısının açık kapatma yerine boşalan ve açılan yeni kadroyu ancak karşıladığını görürüz.

Bu durumda sayın bakana sormak hakkımız: Geçen sürede 130 bin açık nasıl kapandı? Ya da verdiğin bilgilerin hangisine inanalım?

8 Ocak 2008

Cumhurbaşkanı'na mektup

Sayın cumhurbaşkanı,

Gördüğüm kadarıyla siz, bana göre iyi bir cumhurbaşkanı olamayacaksınız. Çünkü Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının önemini bile bilmiyorsunuz. Ayrıca, önünüze gelen her yazının altına imzanızı atıyorsunuz. Ben bile hiçbir yazıyı okumadan, sonuçlarının beni nasıl etkileyeceğini öğrenmeden imzalamıyorum.

Sayın cumhurbaşkanı,

Size, niçin iyi bir cumhurbaşkanı olamayacağınız kanısına varmamın nedenini anlatayım: 5 Aralık 2007 tarihinde imzaladığınız bir kararnemeyle, Ahmet Ergün Bedük'ü Talim ve Terbiye Kurulu üyeliğine atadınız.



(5 yıldır bakan görevlendirmesiyle bulunduğu bu görevde atanması sizden önceki cumhurbaşkanına teklif bile edilememişti.) Bu kişi, 90'lı yılların ikinci yarısında, sizin “temsil ettiğiniz” değerleri ortadan kaldırmayı amaçlayan bilgiler içeren ve öğrencilere yönelik onlarca kitaba bilerek onay verdi. Ve onun onay verdiği kitaplar, kamuoyunun tepkisi ile yeniden incelemeye alınarak üye olarak atadığınız kurul tarafından onayları iptal edildi. Yaptığı işlemden dolayı soruşturulup, disiplin cezasına çarptırıldı. Daha da önemlisi TTKB’de “Kitap inceleme görevi verilmemesi” gereken kişiler listesine alındı. (Bana inanmıyorsanız MEB Teftiş Kurulu’nun 26.04. 2000 tarih ve 8571/22,9 sayılı raporuna bakabilirsiniz.)

Sayın Cumhurbaşkanı,

Bu kişi, Milli Eğitim Bakanı’nın dediği gibi ‘Zaman içinde’ görüşlerini değiştirmiş de değildir. TTKB’de görevlendirildiği ilk gün, “İslama göre akli olmayanın dini de yoktur.” diyerek felsefe ders kitaplarının kendi mezhebine uygun içerikte düzenlenmesini istedi. Bu tutumuyla, bırakınız bizim gibi aklın üstünlüğüne inanan kişileri, akli önemseyen diğer İslam mezhepleriyle de hesaplaşmayı denerdi.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Görüldüğü gibi imzanızla adı geçen kişiyi, incelemesi bile sakıncalı bulunan kitaplar hakkında son kararın verildiği kurulun üyesi yaptınız. Yani, suçluyu suç mahalline atadınız.

Çirkin Teklif

Yerel siyaset esnaflarından biri, komşusu öğretmene: “Yusuf Hoca, sen iyi bir insansın, dürüst ve çalışkansı, çevrende sevilip sayılıyorsun gel şu sendikadan ayrıl seni müdür yaptırayım. Hem bu Eğitim Sen tema-

şacı bir sendika!” demiş.

Yusuf öğretmen, komşusunu:

“Kadir Ağabey, iyi hoş bir teklifte bulunuyorsun da ben sendikamdan ayrılırsam saydığın bütün niteliklerimi orada bırakırım. Beni bu özelliklerim olmadan da kabul eder misiniz?” diye yanıtlamış.

Siyaset esnafı arsız biriymiş, Yusuf Hoca'ya:

“Sen istifa et gerisi gerekmez.” demiş.

Gazeteli eğitim

Her Sınıfa Günde Bir Gazete

Gazetelerin derslerde eğitim amaçlı kullanılması neden düşünülmez? **Tasarımı, içeriği ve öğrenci üzerindeki etkisi dikkate alındığında, ders kitaplarından daha ilgi çekici olan gazeteler her derste eğitim aracı olarak kullanılabilir.**

Örneğin, fen ve teknoloji, sağlık bilgisi, biyoloji fizik vb. derslerinde sağlık ve bilim haberleri; Türkçe edebiyat derslerinde sanat, edebiyat içerikli yazılar; sosyal bilgiler, tarih, coğrafya dersinde o günkü üniteye uygun Türkiye ve dünyadan haberler; Felsefe grubu derslerde fikir yazıları; trafik dersinde trafik kazalarına ilişkin haberler neden ve sonuçları tartışılarak öğrencilere programın öngördüğü davranışlar kazandırılabilir.

Böyle bir kararın en önemli sonuçlarından biri de gazete okumayan toplum olmaktan kurtulmamız olur.

Senin gazeten benim gazetem tartışması çıkar, diye de korkmamak gerek. Ulusal yayın yapan her gazetesinin abone olunarak dönüşümlü alınmasıyla keyfi tercihler engellenebilir.



Projenin mali yüküne gazeteler ortak edilebilir. Uzun vadede satışlarına yansiyacak böyle bir proje için her gazete ciddi indirimler uygulayabilirler.

Acaba MEB bu önerimize ne der?

Bilim ve sanat merkezlerine öğretmen seçimi

Milli Eğitim Bakanlığı, Bilim ve Sanat Merkezlerine öğretmen arıyor. İlginçtir, bilim ve sanat merkezlerinde görevlendirilecek öğretmenlerde “bilim” ve sanat” ölçütü değil. Amirinin takdirini almış ve Akademik Lisansüstü Eğitim Sınavına katılmış olmak yetiyor. Oysa bilgi ve beceri gerektiren bu tür görevlere atananlarda aranması gereken temel kriter, mezun olduğu lisans, yüksek lisans veya doktora programının atamada esas kriter olması gerekirdi.

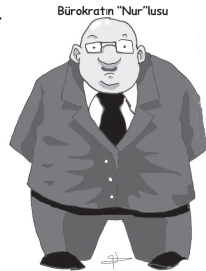
Oysa bakanlık, uygulama ilkelerini belirlediği genelgede öğretmenlerin mezun oldukları bölüm yerine, atama kararlamelerindeki branşlarının esas alacağını belirtti.

15 Ocak 2008

MEB’in Alevi bürokratları

Herkes bilir ki kamu bürokrasisinde (daire başkanı ve üst görevlerde) Alevilere yer yoktur. En çok bürokrata sahip MEB’deki son birkaç Alevi bürokrat da bu iktidar döneminde tasfiye edildi.

MEB’in müsteşar ve müsteşar yardımcıları hariç 16 genel müdürü, 32 genel müdür yardımcısı; 70 daire başkanı (6’sı bağımsız) ve 81 il millî eğitim



müdüründen sadece 3'ü Alevi! CHP ve DSP döneminde atanan bu üç kişiden biri, seçimlerde CHP'den aday adayı olduğu için daire başkanlığından öğretmenliğe (davası devam ediyor) döndürülürken diğer ikisi de pasif görevlere kaydırıldı. MEB'de hâlen daire başkanlığı unvanını koruyabilen iki kişiden biri, bağımsız daire başkanlığından; öbürü ise görevli olduğu genel müdür yardımcılığından pasif grevlere alındılar.

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'e sormak gerekmez mi "Gönülleri Kaynaştırma Operasyonu 'Gönül Köprüsü' Projesi" adı altında Kocaeli'nin Maşukiye beldesindeki turizm merkezine topladığın bakanlık üst düzey yöneticileri ile 81 il milli eğitim müdürünün içinde hiçbir alevinin olmaması projenin amacıyla çelişmiyor mu?

Şapkamızı önümüze koyup düşünelim: Devlet bürokrasisinde yeri olmayan Alevilerin, özellikle bu iktidar döneminde beklentilerinin karşılanması, hele hele Diyanet'te temsili olası mı?

Müzik aletleri bedava verilsin!

Bir öğretmen okur gönderdiği e-postada, Millî Eğitim Bakanlığının müzik aletlerini öğrencilere bedava dağıtmasını öneriyor.

Öğretmen, Anadolu halkının müzik konusunda oldukça yetenekli olduğunu belirttiği mektubunda, "Aleviler saz, Sünniler kaval çalmada yeteneklidir; üstelik bu aletleri kullananlar kendi bestelerini çaldı. Millî Eğitim Bakanlığı müzik aletlerini bedava dağıtsa müzik kültürümüzü yeniden canlandırabiliriz." diyor.

Okurumuzun önerisini Millî Eğitim Bakanlığına havale ederken bir anımsatmada bulunalım. Meksika'da geleneksel kültürü korumak için müzik aleti öğrencilere bedelsiz veriliyor.

Osman Yağmurdereli İLKSAN'a borcunu ödedi mi?



Pakize Suda, Hürriyet'teki köşesinde (12 Ocak) "Fazıl Say, Osman Yağmurdereli polemiğinden üretilen haberlere son kampanyası" başlatmayı önerdi.

Ben de Fazıl Say'ın açıklamasıyla başlayan tartışmaya Osman Yağmurdereli'nin katılımıyla düzeyinin düştüğünü, bundan dolayı fazla ilgilenmemek gerektiğini düşünüyordum ki belge geçirme eski bir gazete kupürü düştü. 1 Mart 1994 tarihli Sabah'ta Emine Kaplan imzalı haberin spotunu aktarıyorum. "İLKSAN'dan kampanya dışı otomobil alan ve parasını ödemeyen 1300 kişi icraya verildi. İcraya verilenler arasında Giresun Valisi Atilla Koç (eski kültür bakanı) ve sanatçı Osman Yağmurdereli de var."

ATO'nun projektörleri Bozüyük'ü aydınlatır

Başbakan, bizden enerjiyi tasarruflu kullanmamızı istiyor. Peki, kendi parti binası ile on metre ilerideki ATO (Ankara Ticaret Odası) önündeki bayrak aydınlatması için sabaha kadar yanan onlarca projektörü görmüyor mu? Eminim, sadece ATO'nun bayrak direğinin aydınlatmasında kullanılan elektrik, Bozüyük'teki bütün okulların günlük elektrik gereksinimini karşılar. Ayıp diye bir şey var, insan başkasına tasarruflu ol derken önce kendisi tasarruflu olmalıdır.

22 Ocak 2008

MEB yönetici atama yönetmeliği

(Bir yılın hikayesi)

EĞİTİM SEN'in açtığı dava üzerine Danıştay'ın yürütmesini durdurduğu Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim

Kurumları Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği, Millî Eğitim Bakanının anlayacağı dille söylersek mülga (ortadan kalkmış) durumunda. Anlayacağınız, şu anda bakanlığın yönetici atama işlemi yapacak bir mevzuatı yok!

Böyle durumlarda hukuki süreç, olayı yılan hikayesine döndürmeden uygulaması durdurulan maddelerin zaman geçirmeden yargıdan dönmeyecek şekilde yenilenip yayımlanmasıdır.

Ancak, Millî Eğitim Bakanlığı bu konuda bilerek yavaş davranıyor. Nedeni, tartışmayı kamuoyu gündeminde soğutmak, iptal edilen yönetmelik maddelerinin fiili durumu devam ettirecek şekilde yenilenmesi için kurnazca yöntemler geliştirmek.

Eğitim çalışanlarının gönlünden geçen ise özellikle özlük haklarına ilişkin bu tür düzenlemelerde hukuka uygunluğun yanı sıra, keyfi uygulama ve tercihlerle hak kaybına uğramalarını engelleyecek bir düzenleme olmasıdır. Kısacası, eşitlik ilkesine uygunluk temel beklentidir.

Sicil notu, hizmet içi belgeleri, takdir puanı, o sınavın sonucu bu sınavın sonucu, onun görüşü bunun görüşü gibi tamamı keyfi değerlendirmelere dayalı ölçütler yerine, hiçbir siyasi ve bürokratik otoritenin müdahale edemeyeceği ölçütler koymak gerekiyor. Ancak o zaman bütün zamanların tartışma konusu olmuş yönetici atama işlemlerinde “torpil”li atamaların önüne geçilebilir.

Adı geçen yönetmeliğin, iki madde ve on dokuz şikâtan oluşan **Yönetim Kademeleri ve Yönetici Olarak Atanacaklarda Aranacak Şartlar** başlığı altında sıralanan saçmalığın yerine benim tek maddelik somut ve objektif önerim şu:

Madde 7- Eğitim kurumunun yöneticisinin herhangi bir nedenle boşalması hâlinde kurumun en kıdemlisi müdür olarak atanır. Kabul etmemesi hâlinde ikinci kişi kurum yöneticisi olur.

Hepsi bu kadar!

Diyeceksiniz ki “Adam kıdemli olur ama yeterli biri olmayabilir.” Bu itiraza katılmıyorum: Böyle bir durumda yönetici olacak kişi önceden bilineceği için aday kendisini hazırlayacaktır. En azından, referansı yerel siyaset esnafı olan mevcut eğitim kurumu yöneticilerinden çok daha iyi biri olacaktır.

TTKB pastanın bölünmesini neden istemiyor

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, programı geçmiş yıllarda değişmiş ders kitaplarının inceleme başvurusunu 1-30 Ocak tarihi olarak belirlemiş. 2008-2009 öğretim yılında okutulacak ders kitaplarının listesini ise 15 Şubat'ta oluşturacak.

Eskiden kitap teslimi her hangi bir zamana bağlı değildi. Sonraki öğretim yılında okutulacak kitapların belirlenmesi ise mayısın üçüncü haftasının son iş günüydü.

Yeni iş takvimine göre 30 Ocak'a kadar başvuran yayıncı veya yazarların kitapları incelenmeyecek. Bu, geçmiş yıllarda “Çeşitli yollarla” kabul edilmiş ve her yıl bakanlık tarafından satın alınan kitapların yayıncılarına “kıyak” anlamına geliyor. Çünkü, kabul edilen her yeni kitap, pastanın bir parça daha bölünmesi demek!

Okul bahçelerine yağmurluk/gölgelik yapılın

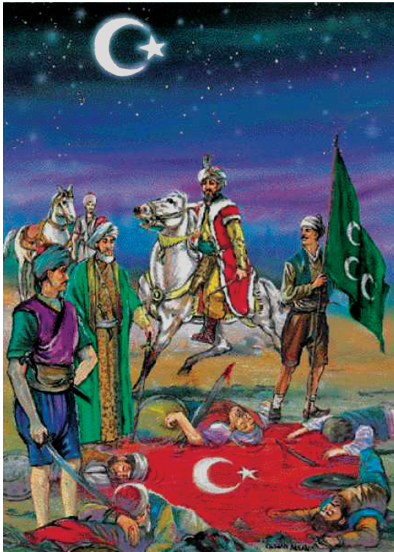
Eskiden, okul bahçelerinde ağaçlar vardı. Köy

kökenli öğretmenlerin binbir emekle dikip büyüttüğü ağaçlar. Hani öğrencilerin dalına çantasını astıkları... Çocukların gölgesinde oynayıp, yorulunca dibinde oturdukları, kimi zaman oyunlarının öteki kişisi ağaçlar...

O zamanlar okul bahçeleri yerleşim yerinin parkıydı. İlk randevulu buluşmalarımızın adresiydiler.

Mersin'den emekli öğretmen Hüseyin Şahin, gönderdiği iletide okul bahçelerinin başına gelenleri anlattıktan sonra bir de öneride bulunuyor:

“Okullarımız her gün biraz daha yaşadığımız kentlere benziyor. Okul bahçelerini ek bina, servis araçlarına büro yapmak için arsa olarak kullanıyoruz. Bahçe temiz görünsün(!) diye ağaçları kesip üstüne asfalt döküyoruz. Bu gidişi durduramıyoruz bari okul bahçelerine çocukların ve öğrenci velilerinin korunak olarak kullanabilecekleri yağırluk ve gölgelikler yapılırsa!”



Hırant'ın katili bu resimden esinlenmiş olabilir mi?

Bu resim, ilk ve orta-öğretim okullarının en görünür yerinde asılıdır. Yıldızlı çerçeve içinde öğrencilerin gözüne sokarcasına merdiven başlarına asılan resmin okullara asılması Milli Eğitim Bakanı tarafından engellenmelidir.

Batıdan daha ahlaklı olduğumuzu söyleyecek durumda değiliz

Başbakan “Biz Batı’nın ilmini, sanatını almadık, maalesef değerlerimize ters düşen ahlaksızlıklarını aldık” demiş.

Başbakan, Batı’dan aldığımız ahlaksızlıkların neler olduğunu açıklamadı ama kastettiğinin içki, kumar, fuhuş, rüşvet vb. olduğu belli. Ya da ben öyle düşünüyorum.

İnsanlık tarihine şöyle bir baktığımızda içki, kumar, fuhuş, rüşvet gibi yan kültürlerin her uygarlıkta eş zamanlı ortaya çıktığını görürüz. Hatta tarihi belgeler, “üstün” ırkımızın bu “ahlaksızlık”larla Batıdan önce tanıştığını gösteriyor. Dolayısıyla Batılıların ahlakını biz bozmuş olabiliriz.

İçki: Müzelerimiz M.Ö. 3000 yılından kalma şarap kadeh ve güğümleriyle dolu; ağzımız hâla kırmızı kokuyor. Kaşgarlı Mahmut’tan Hayyam’a, Hayyam’dan Nedim’e kadar Anadolu kültürünü etkilemiş bir dolu insan şarap üzerine edebi sözler söylemiş. Rakı dersenez zaten milli içkimiz, inkâr edecek değiliz.



Kumar: Orta Asya’dan beri aşk (aşık) kemiğini yuvarlayarak birbirimizi soy-maya çalışıyoruz. Hititler ve Göktürkler zamanında aşık kemiğinden zar (barbut) yapıp göğsümüzü yumrukladığımız. Diyeceğim o ki Batı bokuyla oynarken biz kumar oynamışız.

Fuhuş: Kim kime fahişe/pezevenk diyecek olsa karışısındaki “Fahişe senin anan, pezevenk de babandır!” dese diyecek sözü olamaz!

Rüşvet: Fuzuli'ye "selam verdim rüşvet değildir diye almadı." dedirten bir rüşvet kültüründen gelip Batılılardan rüşvet alan ilk devlet (Osmanlılar) biz olmuşuz kime ne diyebiliriz.

Eğer başbakan "biz"den Müslümanları kastediyorsa (ki büyük ihtimalle öyledir) o zaman Allah'ın şarabı Cennet'in nimetlerinden saydığı sureyi gösterirler; sevgili kullarını (Arapları) uyarmak için niçin kumar, fuhuş, rüşvet için ayetler gönderme gereği duyduğunu sorarlar adama!

Kısacası Batıdan daha ahlaklı olduğumuzu söyleyecek durumda değiliz.

Batılları bu konuda bizden ayıran, onların bu işleri daha "düzgün" yapmış olmalarıdır o kadar.

Sakin başbakan "Batının ahlaksızlığı" derken **demokراسiyi** kastetmiş olmasın!

Türban, İslam'ın kadın üzerinden kendini savunmasıdır

İslamcı liberal çevrelere sempatisi olduğunu bildiğim arkadaşım Süleyman S. ile MSN'de türban muhabbeti yapıyorduk

"Üniversite de olsa öğrencilerin türban takmasını özendirmek doğru mu?" diye sordum.

"Bak dostum!" dedi, iki arada bir derede kalmış gibi.

"Bu yüzyılda dinler çok yara aldı. Çok mevzi kaybetti. Eğer dinler, bu tür simgesel ritüellerine sahip çıkmazlarsa yok olup gidecek! Siz, türban gibi İslamî kuralların korunmasını hayatınıza müdahale olarak görüyorsunuz; değil aslında! Türban, İslam'ın kadın üzerinden kendini savunmasıdır. Kuran emri olup olmaması da önemli değil. Bu, İslam dininin önemli ritüellerinden biri



ve bu dinin ayakta kalabilmesi için korunması gerekiyor. Aksi hâlde din kendisine inanalar üzerindeki otoritesini kaybedecektir.”

“Anladım da bunu baskıcı yöntemlerle yapması doğru mu?”

“Ne baskısı?”

“Dini kuralların yasalarla korunup yaşatılmaya çalışılması baskı değil mi sence?”

“Haklı olabilirsin; ancak bir zamanlar devleti kontrol eden din,

küreselleşme karşısında tutunacak dal arıyor; eski ilişkisine dayanarak devletten kendisine sahip çıkmasını istiyor. Bu kadarına da hakkı var sanırım.”

“Peki AB üyeliği küreselleşmenin bir başka boyutu ise dindar olduğunu söyleyen hükümet bunun farkında değil mi?”

“Bak azizim, bu tespiti aslında herkes kabul ediyor. Bu iktidar da gerçeği görüyor. Ancak kitleleri kontrol edebilmek için hâla dine ihtiyaç var ve AKP, varlığını sürdürebilmek için dine en çok ihtiyaç duyan bir parti. Lütfen sen de bu gerçeği kabul et artık!”

“Ben senin kadar rahat değilim dostum; çünkü yaşıntıma şöyle ya da böyle müdahale edilmesine razı olmam!”

“Şöyle düşün: Türbanla havuza giren kadın, havuza girmeyen kadından dâha makuldür!”

Öğrencilerin ders araçları MEB tarafından sağlanmalı

Ders kitapları bedava oluyor da ders araç gereçleri neden bedava olmasın.

Teknoloji ve tasarım dersinin araç gereçleri; defter, kalem, cetvel, pergel, boya gibi zorunlu araç gereçler de öğrencilere ders kitaplarıyla birlikte ücretsiz verilmektedir.

Ders kitaplarının devlet tarafından karşılanması için öne sürülen “Öğrenci velilerinin kitap bulmakta karşılaştıkları güçlükler” gerekçesi ders araç gereçleri için de geçerli.

Öğretmenlerden aldığım ortak yanıt “Her sınıfta malzeme eksikliğinden dolayı derse katılamayan öğrenciler var. Malzemesi eksik öğrencilerle verimli ders işleyemiyoruz. Çoğu zaman öğrenci velileriyle karşı karşıya geliyoruz. Onlar da haklı, gittikçe yaygınlaşan, yaygınlaştıkça ağırlaşan ekonomik sıkıntı karşısında istediğimiz gereçleri sağlamakta güçlük çekiyorlar.”

Yoksul aile çocuklarının alınması zorunlu araç gereçlerinin karşılanması talebi Milli Eğitim Bakanına duyurulur.

“Minik eller birleşsin”

MEB Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü ile Özel Çizgim Milenyum Anaokulu (İstanbul) arasında Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Oyuncak ve kırtasiye Yardımı Protokolü imzalandı.

Marmara Üniversitesinden Dr.Özgül Polat'ın yürütücülüğünü üstlendiği projenin sloganı “MİNİK ELLER BİRLEŞSİN”

Proje, yoksun durumdaki okul öncesi eğitim kurumlarının oyuncak ve eğitici araç-gereç (kırtasiye malzemeleri, resim defteri, el işi kâğıdı, oyun hamuru, boya kalemleri v.b) gereksinimini karşılamayı amaçlıyor.

İkinci teslimi 23 Nisan haftasında yapılacaktır

malzemeler için yardımda bulunmak isteyenler için
iletişim bilgileri: 216 489 35 14 - 349 58 66 <http://www.minikellerbirlessin.com/>

5 Şubat 2008

Eğitim sendikaları türban tartışmasının neresinde?

Türban yasası, yasaya şöyle ya da böyle taraf olanları ne kadar ilgilendiriyorsa eğitim kurumlarında çalışanları onlardan iki kat fazla ilgilendirir. Çünkü yasanın uygulanacağı kişiler de uygulayacak olanlar da onlar.

Eğitim kurumlarında örgütlü sendikalar bu konuda neler düşünüyorlar, kim neyi niçin savunuyor?

Toplumdaki bölünmüşlük eğitim sendikalarını da etkilemiş durumda. Türban yasasının kapsam alanının üniversitelerle sınırlanmasını yeterli bulmayanlar olduğu gibi şiddetle karşı çıkanlar da var.

Büyük sendikalar tepkilerini temkinli bir şekilde dile getirirken küçük sendikalar tartışmayı siyasi pozisyonlarını anlatma aracı olarak değerlendiriyor.



Eğitim Sen: Genel anlamda türbanı özgürlük kapsamında değerlendiriyor. Resmi görüşü bu. Eğitim Sen zorunlu din dersi uygulamasına, farklı din ve mezheplerden olanlara karşı ayrımcılığa, demokratik hak mücadelesini engelleyen uygulamalara son verilmeden AKP'nin yapacağı bir düzenlemeyi "özgürlük" kapsamında değerlendirmiyor. Bundan dolayı türban yasasına karşı çıkıyor. Ancak, lehte ve aleyhte eylemde bulunmadığı gibi diğer sivil toplum örgütlerinin eylemlerine de resmen katılmıyor. Üyelerinin büyük çoğunluğu türban serbestisinin kendi özgürlüklerine saldırı kaynağı olacağına inanıyor. TCK'nın 301'inci maddesinin

değişmesini istiyor.



Türk Eğitim Sen: Siyasal tercihi türban talebinde bulunanlarla örtüşmesine ve ideolojik olarak desteklemesine rağmen lehte bir tutum belirleyemiyor. Türk Eğitim Sen bu konuda ciddi bir belirsizlik içinde; ne lehte ne aleyhte bir çıkış yapamadı. Lehte tutum takınamaması AKP iktidarının (düşünsel ortaklıklarına rağmen) MHP ile organik ilişkisinden dolayı Türk Eğitim Sen'in karşısına Eğitim Bir Sen'i örgütlemesine tepki olarak Atatürkçü ve laik kesimlerle geliştirdiği ilişkide aramak yanlış olmaz. Aleyhte tutum geliştirememesi ise MHP'nin sorunu sahiplenmesiyle ilgili. Türk Eğitim Sen yönetiminin açmazı bu bakımdan derin gözüküyor. 301 konusunda MHP ile ortak düşünüyor.



Eğitim Bir Sen: Sendikal mücadeleye katılmadan AKP iktidarı döneminde işkolunun üçüncü büyük sendikası olmayı başaran Eğitim Bir Sen, türbanı özgürlük sorunu olmaktan öte dini bir zorunluluk olarak görüyor. İktidarın eğitimi dini esaslara göre düzenlenme çalışmalarının taşeronluğunu üstlenmiş durumda. Bundan dolayı türban konusunda en radikal ve somut tutumu sergilemesi garip bir durum olarak değerlendirilmiyor.

Varlık nedeninin AKP iktidarı olduğunu bilen Eğitim Bir Sen, öğretmen maaşlarını fazla bulan sözlerinden dolayı Dünya Bankası temsilcisini "şiddetle" kınadığı yazılı açıklamasında, DB ile aynı görüşte olduğunu belirten Milli Eğitim Bakanının adını kullanamayacak kadar iktidar bağımlısı. 301 madde karşısındaki tutumu iktidarın önerisine katılma yönünde olacak.

Eğitim İş: Eğitim Sen'i Atatürk ve laiklik konusun-



da yeterince aktif bulmadığı için ayrılan bir grup tarafından kurulmuş olan Eğitim İş, türban yasasına şiddetle karşı çıkıyor. 301'inci madde ile ilgili tutumunu tartışma sonunda ortaya çıkacak metnin içeriğine göre belirleme eğiliminde.

AES (Anadolu Eğitim Sendikası): Türban yasasına karşı, 301. maddenin değişmesine şiddetle karşı çıkıyor.



TEM-SEN(Tüm Eğitimciler ve Eğitim Müfettişleri Sendikası) ve BAES (Bağımsız Eğitimciler Sendikası)'in açıklamaları bulunmamaktadır. Ancak her iki sendikanın görüşünün türban yasasına evet 301'e hayır şeklinde olduğu sanılıyor.

Türbanın kökeni

Türban, Kuran emri mi, yoksa Müslümanların sonradan icat ettiği bir şey mi bilemem; bu konuda en az halkımız kadar cahilim.

Güvenilir dindar kaynaklar, türbanın Kuran emri olmadığını söylediğine göre mutlaka bir başlangıcı vardır diye düşünüp elimin altındaki kaynakları taramaya başladım. Felsefeci Sadettin Elibol'un Minima Yayıncılık'ın yayımladığı "Cumhuriyetçi Demokrasi" adlı kitabında türbanın kökenine ilişkin cesur bir açıklamaya rastladım. İnanmayacaksınız ama Elibol, Muazzez İlmiye Çığ'ı referans göstererek aynen şöyle yazmış: "Oysa "türban"ın kökeni, eski Sümerler'deki Tapınak Fahişeleri'nin kendilerini diğer kadınlardan ayırt etmek için kullandıkları baş bağlama tarzına dayanır; zamanla onlardan Yahudilere ve Hristiyan rahiplere geçer, İslam dünyasına sıçrar; ilgi konusu olur!"

Önemli Not: Ünlü tarihçimiz Sümerolog Muazzez İlmiye Çığ, baş bağlamanın ilk kez Sümerliler zamanında fahişeler tarafından kullanıldığını açıkladığında hakkında ceza davası açılmıştı. 92 yaşında yargıç karışısına çıkan Çığ “Halkın bir kesiminin benimsediği dinî değerleri alenen aşağılamaktan yargılanmış ancak bu davadan beraat etmişti.

MEB’in yeni müsteşarı rütbesiz general mi?

Milli Eğitim Bakanlığı müsteşarları her zaman eğitim kökenli kişilerden seçilmiştir. 12 Eylül döneminin müsteşarları Amiral Cezmi Biren (27.10.1980–82) ile Tümgeneral Mustafa Turan (1984–86)’ı saymazsak bu gelenek bu güne kadar bozulmamıştı.



Akademisyenler dâhil 800 bin eğitim çalışanı arasından bir müsteşar çıkartamayıp İçişleri Bakanlığından bir bürokratin devşirilmesini 12 Eylül’e benzer yeni bir döneme doğru gittiğimizin işareti mi saymak gerekiyor?

Belli ki Milli Eğitim Bakanı, demokratik yöntemlerle yönetemediği bakanlığına militarist ve profesyonel yöneticiler arıyor. Aynen 12 Eylül’de olduğu gibi...

Ne de olsa gidişat önümüzdeki günlerde gerilimin artacağı işaretlerini veriyor.

Belki de Hüseyin Çelik, bakanlığına bürokrat seçerken hizmetinden yararlanmasa da “Bizden olsun da kim olursa olsun” diye düşünüyordur; kim bilir?

Hüseyin Çelik, daha önce yine İçişleri bakanlığından devşirip Dış İlişkiler Genel Müdürü yaptığı İbrahim Kapaklıkaya’nın* başına açtığı dertlerden ders almamı-

şa benziyor!

Bu atama bana, MEB bürokratlarından birinin İçişleri Bakanlığı Müsteşarlığına atanması kadar aykırı geliyor. Ne dersiniz, sizce de öyle değil mi?

* İbrahim Kapaklıkaya olayını **“Eğitimin AKP’si – kurnazlığın akli teslim aldığı dönem-“** adlı kitabımda ayrıntılı olarak açıklamıştım.

12 Şubat 2008

Gücü, gücü yetene...

Vatan yazarı Tuğçe Baran, 6 ve 7 Aralık tarihli yazılarında öğretmenlerine yönelik nefretini dile getirirken tüm öğretmenleri hedef aldı. “Bu nefret dolu eğitimciler nerede yetişiyor?” başlıklı yazısında öğretmen yetiştiren kurumları, “yetişmiş” öğretmeni bozan Milli Eğitim Bakanlığının eleştireceği yerde vali ve eğitim bürokratlarının çocuklara eziyet eden uygulamalarına örnekler verdiği hâlde liberalizmin “gücü gücü yetene” ilkesini özümsemiş olmalı ki dolaylı olarak da olsa onlara sataşma cesaretini gösterememiş. Belki de daha çok kişi okusun, tepki göstereyim diye öyle yapmıştır. Bu da bir tarz tabii... Fark edilmek arzusu; ne diyelim...

Baran’ın emeği boşa gitmemiş. Haklı bulanların yanı sıra tepkisini “pek mutlu ve başarılı bir öğrencilik geçirmemiş olmalısınız.”, “İmzalı bir fotoğrafını gönderirsen (oğlum için) seviniriz.” biçiminde dile getirenler de olmuş.

Yanıtını bana yollayan Adil Duran ise öğretmene yakışır bir üslupla Baran’ı yanıtlıyor.

Bu noktada sözü okuruma bırakıyorum.

Sayın Tuğçe Baran,

Yazınızda, anladığım kadarıyla Türkiye’de öğretmenleri eleştirmenin bir tabu olduğunu, öğretmenlerin okumayan,

kendilerini yenilemeyen, eğitim pedagojisinden yoksun; öğrencilere nasıl davranması gerektiğini bilmeyen, kendilerini yetiştirmekten aciz ve öğrencilerine şiddet uygulayan, sevgiden yoksun insanlar olarak değerlendiriyorsunuz.

Eleştiri bir insan hakkıdır. Şüphesiz ki sizde bu düşüncenin oluşmasına neden olan tecrübeler yaşamışsınızdır. Aksi hâlde önemli bir çoğunluğu sizin gibi fakülte mezunu olan, muhtemelen sizin almış olduğunuz eğitime benzer bir eğitim sürecinden geçen ve sizde olumlu etkiler bırakarak takdirlerinizi alan üniversite hocaları ile meslektaşları tarafından yetiştirilen öğretmenlere bu kadar ağır ve insafsız eleştirilerde bulunmazdınız.

Üzülerek de olsa biz öğretmenlerin şu anki eğitim, mesleki yetersizlik, kendilerini geliştirememesi vb. durumlarda çağdaş dünya hedefinden geride olduğumuzu kabul etmek gerekir. Ancak bu meselenin yani buz dağının sadece yüzeysel kısmını görmek akılcı değerlendirme ve bilimsel olgulardan uzak bir değerlendirme olur. Bu değerlendirme de akıl ve vicdandan yoksun bir değerlendirme olduğu için ağır bir haksızlık olur.

Aslında tüm mesele “Neden?” sorusunu sorup olayları kendi alanı içinde bilimsel olarak değerlendirememek, olayı sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel yönleriyle inceleyip değerlendirememekle ilgilidir. Bu anlamda yazınız, durumu genel anlamda değerlendirmekten uzak, eleştiri sınırını aşan, durumun çözümüne katkı sunmayan, nezaket kurallarından yoksun, hakaret boyutuyla sınırlı bir yazıdır.

Öğretmenler olarak sorunlar yaşadığımız doğrudur. Bu sorunun tek başına çözümü öğretmenlerde değil sistemin kendisini sorgulaması ve insana yakışır tarz ve nitelikte bir eğitim anlayışının etkin kılınmasıyla mümkün olabilir.

Gelişmiş çağdaş toplumlara göre Türkiye’de hükümetlerin eğitime ayırdığı kaynak ne kadardır? Nitelikli insan yetiştirme politikamız var mıdır? Varsa nedir? Üniversitelerimizin öğretmen yetiştiren kurumlarının imkân ve durumları nedir? Üniversitede nitelikli insan yetiştirmeye dönük bir eğitim anlayışı mı egemendir yoksa piyasanın taleplerine göre mi bir

eğitim verilmektedir? Öğretmenlerimizin sosyal, ekonomik ve kültürel ihtiyaçları nelerdir? Almış oldukları eğitim ve ücretlerle bunları karşılamaları ne derece mümkündür? Bu ve bunun gibi soruları sorup cevaplarını araştırmaya çalışsaydık sanırım çok daha gerçekçi bir değerlendirme yapmış olurduk.

Düzenli bir gazete okuru olarak, bu alanla ilgili bir eğitim almamış ama kendimce gazetecinin haber verme, bilgilendirme ve yorumlayarak topluma mesaj verme gibi misyonları olduğuna inanan biri olarak da bu ölçütlerden uzak yayın anlayışına sahip yayın organlarını ve yazarlarını eleştirebilme hakkına sahip olduğuma inanıyorum. Bu yazıyı da bunun için yazdım. Ama kendimde eleştiri sınırını aşan, nezaketten uzak bir üslupla size ve üyesi olduğunuz camiaya hakaret etme haksızlığını hiçbir zaman kendimde görmedim. Görmeyeceğimde... Çünkü ben her ne kadar beğenilmesek de içinde insan sevgisi ve hoşgörü olması gerektiğine inanan bir öğretmenim.

Adil DURAN Öğretmen /Susurluk

Lafa sıkılmak

Anadolu'da "Lafa sıkılmak" diye bir deyim vardır: Bir konuda söyleyecek sözü olmadığı hâlde saçmalayıp, sohbetin seviyesini düşürenler için kullanılır.

Lafa sıkılanı dikkate almasanız da o yapacağını yapmış, lafın içine etmiştir. Böyle kişileri dinlemek üstüne başına işeyen birini seyretmek gibi bir şeydir.

Son yıllarda lafa sıkılanlara medyada oldukça sık rastlanır oldu. Deve dişi gibi "yazarlar" saçmalamaya başladı. Bunların saçmalaması bilgisizlikten kaynaklanmıyor, daha çok kıvırtma, yalakalık yapma, gündemden kaçma kaygısıyla yapıyorlar.

Galiba ne demek istediğimi anlatamadım! En iyisi Sabah gazetesinin 5 Şubat tarihli sayısını bulup Yavuz Donat'ın köşesine bakın, Hüseyin Çelik'le ilgili dört ayrı yazısında lafa sıkılmanın örneğini gözünüzle görün.

Kendisi özgür olmayan başkasına özgürlük verebilir mi?

Veremez!

Çünkü: Kendisi özgür değildir.

Kadın milletvekilleri, TBMM'ye türban bir yana başörtüsüyle bile giremiyor ama aynı meclis kız öğrencilerin okula türbanla girmesi için yasa çıkartıyor.

Garip değil mi?

Bu kadar açık bir çelişkiye rağmen anayasa değişikliğini meclisin özgürlük düşkünlüğüne bağlayabilir miyiz?

Elbette hayır! Çünkü hiç kimse kendisi için özgürlük (eğer türban özgürlükse) saymadığı bir şeyi başkası için özgürlük sayamaz.

Türban nedeniyle arkadaşlarından birini kurban vermiş ve bu durumu “insanlık ayıbı” saymış bir partinin çoğunluğu oluşturduğu bir meclisin özgürlükten, hak ve hukuktan söz etmesi size inandırıcı geliyor mu?

Bence bu meclisin türbanı özgürlük kapsamında değerlendirmesi riyakârlıktan başka bir şey değildir.

Bu çelişki karşısında meclis nasıl bir açıklama yapacak merak ederim.

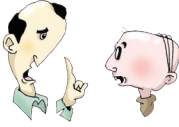
“Hizmet alanla, hizmet vereni ayırdık; biz hizmet vereniz” mi diyecek.

Böyle bir savunmaya kargalar bile gülmez.

Kaldı ki meclis “hizmet alan”la, “hizmet veren” kapsamında değerlendirilemez. O kavramsal olarak hizmet verenden çok hizmet alanın temsilcisidir. Kendisini hizmet veren olarak tanımlayamaz.

Derdim türbanın mecliste de kullanılabilir olması değil; bir çelişkiye dikkat çekmek istiyorum.

Tekrar et bakalım!
Lay-ü-sel



“Türkçe”yi bozanlar düzeltecek!

Aralık 2007’de CHP Grup Başkanvekilleri Hakkı Süha Okay, Kemal Kılıçdaroğlu, Kemal Anadol ve

26 milletvekilinin verdiği “Türkçe’nin Korunması” için Meclis Araştırma Önergesi, AKP ve MHP’li milletvekillerinin verdiği önergelerle birleştirilerek kabul edildi. Şimdi meclis, “Türkçede ortaya çıkan yabancılaşma ve bozulmanın nedenlerinin” araştırarak. Komisyon kuruldu, sıra araştırmaya geldi.

Araştırma komisyonu 13 Şubatta yaptığı toplantıda komisyon üyesi Muharrem İnce’nin “Medyanın dikkatini çekmede başarılı olamadık” demesi üzerine “Medyanın dikkatini çekebilmek için medyatik isimleri davet” etme kararı aldı.

Medyatik isimlerle nasıl iletişim kurulacağı tartışılırken önergenin içeriğine uygun en anlamlı öneriyi sunan DTP Tunceli Milletvekili Şerafettin Halis’in “Türkçeye yeni giren kavramlara karşılık bulmak gerek.” önerisi güme gitti. Komisyon başkanı MEB eski müsteşarı ve Hüseyin Çelik’in “hocası” Necat Birinci, böyle bir öneriyi bekliyor olmalı ki toplantının başında yüzde otuz oranında kullanılan yabancı sözcükler Türkçe sayılır diyerek bu tür önerilere kapalı olduklarını belli etti.

Anladığımız kadarıyla Türkçenin yabancılaşmasına ve bozulmasına neden olanlara “Gelin bu dili bozduğunuz gibi düzeltin!” denecek.

Bence komisyon, dili bozanları protokol sırasına göre dinlemeli. Başta Abdullah Gül’ün görüşünü almalı;

Gül'e, konuşurken sözcüklerdeki bazı sesleri niçin yuttuğunu sormalı. Örneğin “devamlı” derken niçin “damlı” dediğini öğrenmeli.

İkinci olarak Tayip Erdoğan'ın görüşüne başvurulmalı; başbakanın Arapça aksanıyla konuşma dersi alınmalı.

Komisyonun atlamaması gereken diğer bir kişi de anlamını başkalarının bilmediği sözcüklerle konuşmayı seven sözcük mucidi Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik olmalı. Milli Eğitim Bakanına **nakısa, layüsel, müstehzi** gibi sözcükleri kullananların oranı sorulmalı.

“Öğrenme-öğretme aracı olarak gazete kupürlerinden yararlanma”

8 Ocak tarihli BirGün'de “**Her Sınıfa Günde Bir Gazete**” başlıklı yazımızda gazetelerden eğitim materyali olarak yararlanılması gerektiğini gerekçeleriyle belirtmiştik.

Talim ve Terbiye Kurulu, 24 Ocak tarihinde bazı derslerde gazete yerine gazete kesiklerinden yararlanmayı öneren bir karar alarak okullara duyurdu.

Milli Eğitim Bakanlığı ve TTKB beş yıldır bütün yeni fikir ve projeleri sahipleniyor! Özellikle kamuoyunun yenilik diye benimsediği her kavrama ilişkin mutlaka bir karar alıyor. Ancak MEB bu kararları hayata geçirmek için değil, bir daha gündeme gelmesin diye anında öldürmek için alıyor. Eğitimde “Gazete kupürlerinden yararlanma” kararı da öyle bir şey... 24 Ocak tarihli “**Öğrenme-Öğretme Aracı Olarak Gazete Kupürlerinden Yararlanma**” başlıklı kararda “Gazeteler, ders ve ders kitaplarından edinilen bilginin pekişti-



rilmesinde ve hedeflenen becerilerin kazanılmasında, günlük yayınlanması açısından **“her gün yenilenen bir kitap”** işlevi görmektedir. Böylece gazete kupürleri, ders kitabından daha ucuz; kesilebilmesi, yapıştırabilmesi, katlanabilmesi açısından da etkili bir kaynaktır. Bu açıdan gazetenin tamamı değil; konu ve içerik ile ilgili gazete kupürünün eğitim açısından kullanımı esas alınmaktadır.” deniyor.

TTKB, ısrarla, gazetelerden değil, gazete kupürlerinden yararlanmayı öneriyor. Dayanakları oldukça güçlü ve mantıklı olmasına rağmen bu karar, gazetelerin okullara girmesini yasaklamak için bile gerekçe gösterilebilir.

Bizce TTKB kararını yeniden gözden geçirmeli; “kupür” yerine gazetelerden yararlanmayı önermeli. Ancak o zaman öğrencilerin gazeteleri tanınması, sıcaklığını hissetmesi; tasarım ve görselliğinden en önemlisi haberin veya yorumun gazete tarafından hangi önemde sunulduğunu görmesi sağlanabilir. Daha da önemlisi iyi bir “Medya Okuryazarı» olmalarına hizmet edilmiş olur. Tabi amaç buysa...

Sınav ücretleri

Eskiden Açık Lise, sürücü kursları, OKS. ÖSS vb. sınavlarında görev alanların ücretleri sınav bitmeden, eğitim emekçisinin “alınının teri kurumadan” ödenirdi. Bina sorumlusunun zarf içinde sunduğu sıcak para, öğretmenlere hafta sonu harçlığı olurdu. Peşin ödenmesinden dolayı bu para, çoğu öğretmen için ek ders ücretlerinden daha anlamlıydı.

Yeni bir uygulamayla MEB sınav ücretlerinin peşin ödenmesine son verildi. Artık sınavda görev alanlar paralarını mutemetten saymana, saymandan bankaya

bir sürü bürokratik işlem den sonra banka hesaplarına ne zaman geçerse o zaman alınacaklar. Bu bürokratik süreçten dolayı birçok öğretmen yarıyıl tatilinden önce görev aldığı açık lise sınav ücretlerini hâla alabilmiş değiller. Velhasıl, özellikle büyük kentlerdeki çoğu öğretmenin uğruna hafta sonu tatilini feda ettiği otuz-kırk liralık ek gelir cazibesini yitirmek üzere.

Ödemenin zamanında yapılmaması, öğretmenlerin zorunlu olmayan sınav gözetmenliğine talebini azaltmış görünüyor. Ankara'daki çok sayıda okulun öğretmenleri sınav görevini toplu olarak geri çevirdi. Görünen o ki esas kaybeden sınav gözetmeni bulmakta güçlük çekecek olan sınav sistemi olacak. Ödemede kolaylık sağlanmazsa korkarız ki ÖSS ve Milli Eğitim Bakanlığı yapacakları sınavlarda gözetmen bulmakta güçlük çekecekler.

26 Şubat 2008

Ortaöğretime geçiş sınavlarından ücret alınması Anayasa'ya aykırıdır



Anayasa'nın "İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır." diyen 42. maddesine göre ilköğretim öğrencilerinin katıldığı Seviye Belirleme

Sınavı başvurularından ücret alınması yasa dışıdır.

İlköğretim okullarında ilk kez bu yıl uygulanan SBS'ye katılmak için 6 ve 7'ci sınıf öğrencilerinden 10, 8'inci sınıf öğrencilerinden ise birinci sınav için 10 ikinci sınav için 20 YTL başvuru ücreti alınıyor. Ücreti yatıramayan

sınava katılamıyor.

MEB'in sınav bedeli olarak öğrencilerden 40 milyon YTL toplayacağı tahmin ediliyor.

İlköğretim okullarındaki tüm sınavlar (ders kitaplarını ücretsiz dağıtılması gibi), Anayasa'nın 42. maddesine dayandırılarak ücretsiz olmalıdır. Kaldı ki MEB, sınav için harici bir harcama da yapmıyor; ders kitapları gibi özel yayın evlerinden satın almıyor: Sınavlar, MEB'in okullarında yapılıyor; sınav sorularını hazırlayan ve sınav gözetmenliğini yapanlar da bakanlık birimlerinde maaşla çalışan öğretmenlerdir.

Sınavlarda kullanılan soru kitapçıklarının birim maliyetinin (0,10 TL.) sınav için talep edilen ücretin yüz katı olduğunu belirten öğrenci velileri "10 ve 20 YTL'lik sınav ücreti hangi giderlerin karşılığıdır? Sorusuna yanıt arıyorlar.

Bakanlık bürokratları döner sermayeden mesai, kar payı ve teşvik primumu alsın; makamını donatsın, her yıl onarım ihaleleri açılsın diye bu kadar acımasız sömürüye izin verilmemesi gerektiğini belirten veliler, Ufuk Uras ve CHP'nin bu konulara duyarlı milletvekillerinin konuyu meclise taşımalarını talep ediyorlar.

4 Mart 2008

**"Ben askerimiim,
ama kimseye öptürmem!"**

Nöbetçi subayı teğmen, gecenin yarısında, bölük komutanına gıcık olduğu bir askeri bölüğü içtima alanında toplamış. İçinizden biri firar etti diyerek ip gibi dizdiği üç yüz kişiyi enine boyuna saymış. Eksik yok! Başlamış hakaret dolu



sözlerle nutuk atmaya.

Saatlerce ayakta bekletilen askerler teğmenin aslında kendilerine değil, komutanlarına konuştuğunu anlamışlar. Askerlerden biri kapüşonundaki telefonla bölük komutanını arayıp durumu anlatmış.

Taburda bıçkınlığı ile tanınan yüzbaşı çok geçmeden içtima alanına damlamış. Nöbetçi subayın yakasına yapışıp “Ben askerimiim, ama kimseye öptürmem lan!” diyerek postasını koymuş. Sonra da bölüğüne dönüp “Bir daha bu adama selam vermeyeceksiniz; şimdi gidip yatın, sabah erken kalmak zorunda değilsiniz.” demiş. O günden sonra yüzbaşı, askerlerin gözünde karizmatik bir lider olmuş.

*

Dikkat ettim, Millî Eğitim Bakanı uygulamalarıyla ne zaman tartışma konusu olsa; istifası istense veya bakanlıktan azledilmesi beklentisine girilse bir çıkış yolu buluyor.

Adam, başbakanın zayıf yönünü keşfetmiş. Ne zaman krize girse, başbakanın kendisine sahip çıkmasını sağlayacak bir çıkış yapıyor. AKP grubunu arkasına alacak kavgalara giriyor.

Hüseyin Çelik, önceki hükümet dönemindeki kriz anlarında ya İmam Hatipleri gündeme getiriyor ya da YÖK’le çatışmaya giriyordu. Talim ve Terbiye Kurulu başkanının istifasıyla konumu tekrar tartışılmaya başlanacağını anlayınca bu kez henüz soruşturma izni yazısı gelmeden muhalefetin tepkisini almak için şahince bir çıkışla YÖK başkanı için soruşturma izni vermeyeceğini söyledi. Hâlbuki, kimse ondan YÖK başkanının yargılanmasına izin verebileceğini beklemiyordu. Yetki kendisinde de olsa zaten bu kendisini aşan bir durum. Ama o, bu çıkışıyla Tayip Erdoğan’ın gönlünü fethet-

meyi başardı.

Hüseyin Çelik'in, eğitim sorunlarını çözmek bir yana, kendisinin sorun olduğu artık biliniyor. Bunu başbakanın da bildiğini sanıyorum. Ama başbakan, yukarıda anlattığım öykücükteki yüzbaşı gibi düşündüğü için asserini kimseye öptürmemeye kararlı gözüküyor.

Tabii asker de bunun farkında...

Eğitim Sen, entelektüel kapasitesini yükseltmelidir

Eğitim Sen 3. Olağan Genel Kurul seçim takvimi işliyor. Genel Merkez delegelerinin de seçildiği şube kongreleri tamamlanmak üzere. Şubeler 9 Martta kongrelerini tamamlamış, Genel Merkez Delegelerini belirlenmiş olacak.

İşyeri ve şube delege seçimlerinden beri dikkatle izlemeye çalıştığım seçim sürecinin adaylar ve grup temsilcilerinin dışında kalan üyelerde heyecan yaratamadığını gördüm. Çoğu üye, üyesi olduğu sendikanın seçim sürecinde olduğunun farkında değil.

Genel başkan dâhil Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin nerdeyse tümü değişecek ama ne genel başkanlığa, ne de yürütme kuruluna aday iddialı bir isim bile yok ortada.

Bu durağanlığın, heyecansız ve de beklentisiz durumun nedenini sorduğum birçok grup temsilcisinden aldığım ortak yanıt, özellikle Eğitim Sen'in diğer sendikalardan farklı olarak üyelerini sürece dâhil etmesi gerektiği yolunda oldu. Üyenin sürece katılımının ise delege sisteminden vazgeçilmesiyle olanaklı olduğunu belirttiler.

Mevcut seçim sisteminin grupları öne çıkardığını, birçok üyenin kendisini grubu ile tanımladığını belirten

bazı sendikacılar “Gittikçe kendi içimize kapanıyoruz, sendikacılık dar bir çevrede birkaç kişinin ekseninde yapılır hâle geldi. Sendikamızın güçlenmesi, eğitim işkolunda çekim merkezi olmasıyla olanaklıdır. Bunun yolu ise tüm üyelerin sendika organlarında kendisini ifade edebilmesinden geçer.” dediler.

Özetlemek gerekirse, Eğitim Sen’in siyasi partilerin yan kuruluşu gibi algılanan grupların çatı örgütü olmaktan kurtulması, hepsinden önemlisi entelektüel kapasitesini yükseltmesi gerekiyor. Birikimi ve deneyimi bunu başarmaya yeterli...

11 Mart 2008

Danıştay kararı, Eğitim Bakanının açıklaması ve gerçek...

Danıştay’ın, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (din) dersinin uygulanmasını içeriğinden dolayı hukuka aykırı bulması karşısında Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik “Danıştay eski müfredata göre karar aldı. İçerik değişikliğine göre, karar uygulanamaz. Bu herhangi bir şeyi değiştirmeyecektir.” Açıklamasında bulundu.

Danıştay kararını ve bakanın açıklamasını en iyi yorumlayanlardan biri İsmet Berkan oldu (Radikal 6 Mart). Ancak Berkan, din dersinin içeriği hakkında ayrıntılı bilgiye sahip olmadığı için bakanın “iddiasının geçerliğinden şüpheli” olduğunu belirtti.

Aynı gün aynı gazetede yazan Namık Kemal Zeybek ise konuya Berkan’dan farklı yaklaştığını gösterdiği yazısında incelediği(!) ders kitabını dayanak göstererek “11. ders yılı ‘Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi’ kitabını inceledim ve buna dayanarak söylüyorum: Evet, Sayın Bakan doğru söylüyor. Bu kitapta İslam dini mezhepler üstü ortak yönleriyle anlatılmış ve mezheplerle ilgili de

bilgiler verilmiştir.” diyerek Danıştay kararının bu kitaplar incelenmeden verildiği görüşünde olduğunu yazdı.

Taha Akyol, AKP Genel Başkan Yardımcısı D.M.M.Fırat’ın Danıştay kararına gösterdiği saldırgan tepkinin ardından “Sünni ve Alevi tasavvufunu çok iyi bilen Namık Kemal Zeybek, Din Kültürü ve Ahlak Dersi kitaplarına Alevi İslam hakkında gerekli bilgilerin konulduğunu yazıyor ve bunun için Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik’i kutluyor. Aleviliğin müfredata konulmasını ben de kutluyorum. Danıştay kararı ise, Aleviliğe yer vermeyen eski müfredata göredir.” yorumunda bulunarak kendi cemaatine (sağ liberallere) özgürlük sınırlarının AKP’nin belirlediği sınırları aşamayacağı mesajını ilettili.

İsmet Berkan, din ve ibadet eğitimi içeren dersin kabul edilemeyeceği, Namık Kemal Zeybek ise mezheplere eşit mesafede yer veren din eğitiminin sorun olmayacağı görüşünde.

Eğer üçüncü bir yol çıkmazsa tartışma, önümüzdeki günlerde bu iki yaklaşım etrafında devam edecek gibi gözüküyor. Kuşkusuz, tartışmanın özgürlükçü cephesi “Bu samimiyet testi, özgürlüklerin tek kriteri olarak türbanı öne çıkaranları da kapsamakta.” diyen Mehmet Altan ve bilgisi ile tartışmaya derinlik katan BirGün’den Necdet Saraç’la oldukça avantajlı durumda.

Ben bu yazımda İsmet Berkan’ın “şüphe”sini gidermeye, başarabilirsem Namık Kemal Zeybek’i şüphelen-dirmeye çalışacağım.

Uygulanmakta olan din kültürü ve ahlak bilgisi programının içeriği

Ders programları (müfredat), ilgili olduğu dersin genel amaçlarının yanı sıra, her konu başlığının al-

tında o derste öğrenciye kazandırılacak davranışları ayrıntılı olarak açıklar; uygulayıcılara rehberlik olması açısından ders sırasında uygulanacak etkinlikler önerir. Programların diğer önemli bir özelliği de öğrenciye kazandırılacak davranışların karşılığı olarak kullanılan, kazanımların içeriğini belirleyen **kavramlara** yer verilmesidir. Bir programın mantığını anlamak için her biri bir kazanımda geçen kavramlara bakmak gerekir.

Bu kısa açıklamayı yapmamın nedeni bakanın, “içeriği değişti” dediği kendi döneminde hazırlanan programla ilgili vereceğim bilgilerin yorumlanmasını kolaylaştırmak içindir.

Aşağıdaki bilgiler, 2007-2008 öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere MEB tarafından kabul edilen, bakanın din eğitimi değil, din kültürü eğitimi içerdiğini söylediği yeni “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Programı”ndan alınmıştır. Öğrenme alanı olarak adlandırılan ünite başlıkları, alt konu başlıkları ve kavramlarına bakarak mevcut programın din kültürünü mü yoksa İslam dininin ibadet eğitimi mi içerdiğine siz karar verin.

Öğrenme alanları ve konu başlıkları

İlköğretim

İlköğretim 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıfların tümünde geçerli olan ortak öğrenme alanları ve konu başlıkları şöyle:

Öğrenme Alanı 1: İnanç

Din ve Ahlak Hakkında Neler Biliyoruz?

Allah İncisi,

Peygamberlere ve İlahî Kitaplara İnanç,

*Melek ve Ahiret İnancı,
Kaza ve Kader*

Öğrenme Alanı 2: İbadet

*Temiz Olalım,
İbadet Konusunda Bilgilenelim,
Namaz İbadeti,
Ramazan Ayı ve Oruç İbadeti,
Zekât,
Hac ve Kurban İbadeti*

Öğrenme Alanı 3: Hz. Muhammet

*Hiz. Muhammed'i Tanıyalım,
Hiz. Muhammed ve Aile Hayatı,
Son Peygamber Hiz. Muhammed,
Bir İnsan ve Peygamber Olarak Hiz. Muhammed,
Hiz. Muhammed'in Hayatından Örnek Davranışla*

Öğrenme Alanı 4: Kur'an ve Yorumu

*Kur'an-ı Kerim'i Tanıyalım,
Kur'an'da Kıssalar,
Kur'an-ı Kerim'in Temel Eğitici Nitelikleri,
Kur'an'da Akıl ve Bilgi,
İslam Düşüncesinde Yorumlar*

Öğrenme Alanı 5: Ahlak

*Sevgi,
Dostluk ve Kardeşlik,
Sevinç ve Üzüntülerimizi Paylaşalım,
İslam'ın Sakınılmasını İstedığı Davranışlar,
İslam Dinine Göre Kötü Alışkanlıklar,
Din ve Güzel Ahlak*

Öğrenme Alanı 6: Din ve Kültür

Aile ve Din,

Vatanımızı ve Milletimizi Seviyoruz,

İslamiyet ve Türkler,

Kültürümüz ve Din,

Dinler ve Evrensel Öğütleri

Programın ikinci sırasında yer alan **İbadet**, dersin en ağırlıklı öğrenme alanıdır. Ders kitabındaki sayfa sayısı, kazanım ve kavram sayısı ile toplam ders saati içindeki ortalama oranı %22 olan **İbadet** diğerlerine göre ayrıcalıklı bir üstünlüğe sahip.

Şimdi de kazanımlarda geçen ve ders kitabı ile ders işlerken öğretmenlerin öğrenciye kavratmak zorunda olduğu kavramların sınıflara göre dağılımına bakalım.

Ders kavramlarının sınıflara dağılımı

4. Sınıf: Ahlak, • Aile, • Allah, Ayet, • Barış, • Bismillahirrahmanirrahim, • Cami, • Cüz, • Çevre, • Dinî davranış, • Din, • Dua, • Emin, Fatiha, • Günah, • Güven, • Haram, • Helal, • İlahî kitap, • İyilik, • Kelam, • Kelime-işehadet, • Kelimeitevhit, • Kevser, • Minare, • Mushaf, • Nimet, • Öğüt, • Selam, • Sembol, • Sevap, • Sevgi, • Sure, • Şükür, • Temizlik, • Tesbih, • Yaratmak, • Yardım

5. Sınıf: Akıl, • Allah, • Amel-i Salih, • Barış, • Basar, • Bilge, • Tevhit, • Cami, • Cuma, • Dinî Davranış, • Değer, • Dinî, • Dua, • Düzen, • Erdem, • Evren, • Farz, • Gazi, • Güven, • İbadet, • İffet, • İhlas, • İnanç, • İrade, • İstiklal, • İstişare, • Kandil geces, • Kısas, • Kudret, • Manevi, • Mescit, • Millet, • Millî, • Müslüman, • Müstehap, • Öksüz, • Rahmet, • Ramazan, • Sabır, • Salavat, • Semî, • Sünnet, • Şart, • Şehit, • Tahiyat, • Tekvin, • Vacip, • Varlık, • Vatan, • Yadetmek, • Yaratıcı, • Yardım, • Yoksul, • Ziyaret

6. Sınıf: Asr, • Bayram, • Çağrı, • Ehl-i beyt, • Emanet,

Fetanet• Gıybet• Hicret• Hile• Hutbe• İftar• İftira• İlahî kitap• İmsak• İncil• İsmet• Kibir• Kötü zan• Kur'an• Medeniyet• Mesaj• Nasr• Nebi• Oruç• Peygamber• Ramazan• Resul• Sahur• Sıdk• Tevrat• Vahiy• Yaratıcı• Zebur

7. Sınıf: *Abdest• Ahiret• Âlem• Amel-i Salih• Bağnazlık• Batıl İnanç• Bayram• Cuma• Çağrı• Dinî motif• Dinî sorumluluk• Emin• Ezan• Fal• Gusül• Güzel Ahlak• Hurafe• İyilik• Kamet• Kıyamet• Kul Hakkı• Kunut• Kültür• Laiklik• Melek• Mizan• Musiki• Namaz• Nas• Öğüt• Örf ve Âdet• Ruh• Sembol• Sihir• Sırat• Şart• Şeytan• Taassup• Teravih• Teyemmüm• Vicdan*

8. Sınıf: *Ahlaki davranış• Âlem• Budizm• Din• Din anlayışı• Dindar• Ecel• Emanet• Evren• Fıkıh• Güzel ahlak• Hac• Hadis• Hristiyanlık• Hinduizm• İnanç• İrade• İslam• İslam düşüncesi• İstişare• Kader• Kaza• Kurban• Kültür• Ömür• Rızık• Sadaka• Savurganlık• Sünnet• Tasavvuf• Tevekkül• Umre• Yahudilik• Zekât*

Görüldüğü gibi kavramlar tamamen sadece İslam dininin inanç ve ibadet esaslarıyla ilgili.

Din dersi programının öğrenciye kazandırılması gereken davranışları ile davranışı kazandırmak için yapılacak etkinlikleri de öğrenme alanlarının ruhuna uygun olarak tasarlanmıştır. Her sınıfın 45 kazanımdan oluşan kazanım tablosundan iki örnek ile dersin **din kültürü** ile ilgisinin olmadığını görelim.

İki kazanım (amaç) iki etkinlik

kazanım: *Kuran'ın yol göstericiliğinin ne anlama geldiğini ayetlerle fark eder.*

Kazanıma ait etkinlik: Öğretmen tarafından Bakara suresinin 261. ayetiyle İbrahim suresinin 24, 25 ve 26. ayetleri tahtaya yansıtılır ve öğrencilerle bu ayet meallerinden hareketle Kur'an'ın açıklayıcılığı ve yol göstericiliğindeki üslup üzerinde konuşulur (2 ve 3.

kazanımlar)

Kazanım: *Namazın kılınışını gösterir.*

Kazanıma ait etkinlik: Namazın hazırlık şartlarını, kılınış şartlarını ve kılınışını gösteren bir powerpoint sunusu yapılır. Öğrencilerden bu sunuyu dikkate alarak namaza hazırlıktan kılınışına kadar olan süreci şematik olarak göstermeleri istenir

Ortaöğretim

Yerimizin sınırlarını zorlamamak için sadece 9. sınıf öğrenme alanlarını belirtmekle yetinelim. Çünkü ortaöğretim için belirlenen öğrenme alanları da ilköğretimde olduğu gibi ortak. Yani her sınıfın öğrenme alanı aynı.

9. Sınıf öğrenme alanları

1. İnanç, 2. İbadet, 3. Hz. Muhammed, 4. Vahiy ve Akıl, 5. Ahlâk ve Değerler, 5. Din ve Laiklik, 6. Din,

Ortaöğretim din dersi programlarının içeriği hakkında bir çıkarımda bulunabilmek için programların sarmal (dersler ve sınıflar arası ilişkilendirme) özelliklerinden dolayı ortaöğretime geçişte öğrenme alanları ve içeriğin değişmediğini 9, 10, 11, 12. sınıflarda yukarıdaki konuların ayrıntısına girildiğini bilmek gerekiyor.

Eski - yeni karşılaştırması

şimdi de bir karşılaştırma yapabilmemiz için Danıştay kararına esas teşkil ettiği söylenen 2000-2006 yılları arasında uygulanan “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Programının ünite başlıklarına bakalım. Çünkü bakan ve muhtemelen tartışmanın otoriter tarafı bunu kanıt olarak kullanmaya devam edecekler.

İlköğretim 4. Sınıf Ünite Başlıkları

Ünite 1. Din ve Ahlak Hakkında Neler Biliyorum?

Ünite 2. Temiz Olmalıyım

Ünite 3. Ben ve Din

Ünite 4. Ailem ve Din

Ünite 5. Yaratıcı ve Yarattıklarını Sevelim

Ünite 6. Sevinç ve Üzüntülerimizi Paylaşalım

Ünite 7. Hz. Muhammed'i Tanıyalım.

Bendeki bilgiler yukarıdaki ünitelere göre hazırlanan ders kitaplarını inceleyen komisyonlarda din dersi öğretmenlerinin yanı sıra sosyolog da görevlendirildiğini kanıtlıyor. Kamuoyu bilmesede aslında DSP döneminde din dersi programlarının bu günkü içeriğinden arındırılması girişiminde bulunulmuş.

NOT: *Namık Kemal Zeybek 11. sınıf kitabında Hz. Ali ve ehlibeytten söz edilmiş olduğunu belirtiyor. Taha Akyol ise bunu Aleviliğe yer verilmiş olarak yorumlamış. Oysa ilk ve ortaöğretime ait 9 programın hiçbirinde Aleviliğe bir sözcük olarak dâhi yer verilmemiştir. Programda olmayan konuya ders kitabında yer verilmesi olanaksızdır. N.K.Zeybek zorlama bir yorumda bulunmuştur.*

18 Mart 2008

İddianamenin Hüseyin Çelik bölümü

AKP'nin kapatılması için hazırlanan iddianamede Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik ağırlıklı olarak yer almış.

İddianamede Açıköğretim Lisesi Yönetmeliği, imam hatiplere uygulanan katsayı engelinin kaldırılmasına ilişkin düşünce ve girişimler; Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Programında yapılan değişiklik, bakanın türbanla

ilgili açıklamaları ve “Türkiye’de Değişim, Demokrasi ve Aydınlar” adlı kitabından bir paragraf “odak” olarak belirlenmiş.

İddianamede yer alan konuların mevcut durumu şöyle:

- İmam hatip liselerinde okuyan öğrencilerin son sınıfta Açıköğretim Lisesine yatay geçiş yaparak katsayı engelini aşmalarını sağlamak için yapılan yönelik değişikliği yargıdan döndü.
- İmam hatip mezunlarına uygulanan katsayı tartışması sona yaklaşmış da olsa henüz devam ediyor.
- Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Programında yapılan değişiklik AHİM ve Danıştay kararları ile hükümete geri adım attırabilecek yeni bir sürece girdi.
- Türban yasası Anayasa Mahkemesinde; taraflar netleşmiş durumda ve uygulama politik düzeyde tartışılıyor.
- Çelik’in «Türkiye’de Değişim, Demokrasi ve Aydınlar» adlı kitabı hiçbir derinliği olmayan, okuyucu üzerinde etki bırakmayan özsever (narsist) birinin görüşlerini yansıtan ve hiçbir şeye odak olamayacak bir kitap.

İddianamenin Milli Eğitim Bakanıyla ilgili bölümünde, eğitimin dinselleştirilmesine yönelik çabaların fikri temelleri ile uygulamaya dönük pratiklerine işaret edilmeye çalışılmış.

Biz, özellikle eğitimin dinselleştirilmeye çalışıldığından kuşku duymuyoruz.

Ders programlarındaki değişikliklerin, kadrolaşmanın, yönetmelik, yönerge ve diğer mevzuat açıklamalarının eğitimin bilimden etkilenmesini engellemek ve bilimi dışlamak amacı taşıdığından eminiz.

Buna rağmen ben bütün bunların bir şeriat düzeni getirmek için değil, halkı salaklaştırmak amacıyla yapıldığını düşünüyorum. Çünkü ben bu iktidarın yaptığı işlerin kendilerini yakın çevrelerini zengin edecek ekonomik sonuçlarıyla ilgilendiğini düşünüyorum. Bundan dolayı davanın, düşünce ifade eden sözlerden dolayı değil, toplumun ekonomik ve sosyal yaşantısını bozan, ona fiilen zarar veren suç unsurlarına dayandırılmasını isterdim. Böyle bir dava için fazlasıyla somut bilgi ve belge mevcuttur.

İşte o zaman AKP mağduru oynayamayacaktır.

26 Mart 2008

Çocuklarımız kimlere emanet!

Radikal'in "Millî Eğitimin Türkçesi Kırık" başlıklı haberi (20 Mart), daha önce bu sayfada yayımladığımız (11 Mart) başka bir haberi yeniden gündeme getirmemize neden oldu.

MEB'in yazım kurallarından bihaber olduğunun anlatıldığı haberde, "Türkçesi" sözcüğünün "si" ekinin bitişik, "Türkçe'den" sözcüğünün "den" ekinin ayrı yazılmasının yazım birliğine aykırılık oluşturması (dil adlarına gelen ekler ayrılmaz-TDK), incelenen yazıdaki Bakan Çelik'e ait ön sözde virgül kullanımındaki yanlışlıkların fark edilmemiş olması Betül Kotan'ın yakaladığı haberin önemini azaltmıyor.

9 çocuk babası Oltu İlçe Millî Eğitim Müdürü Mustafa Aslan'ın, müdürlüğün resmi web sitesinde yayımladığı öz geçmişini bu kez dil, anlatım, imla ve yazım yanlışlarını düzeltmeden yayımlıyoruz. 13 satırlık yazıda sözcükler arası boşluklar hariç 37 anlatım, yazım ve imla hatası ile Bakanlığın rekorunu kıran ibretlik yazıyı okuyunca eminim sizler de "Çocuklarımız kimlere ema-

net!” demekten kendinizi alamayacaksınız.

İşte o yazı.

Mustafa ASLAN

İlçe Milli Eğitim Müdürü

1947 **Yılında** ilçemize bağlı **Kaleboğazi** köyünde dünyaya geldi. İlköğrenimini **aynı** köyde orta ve lise **öğrenimi** Adana **imam hatip lisesinde yaparak** son sınıfı Trabzon İmam **hatip lisesinde** tamamladı . Daha sonra **1971 öğretim yılı** Erzurum Yüksek **İslam enstitüsüne** kaydını yaptırdı. 1974 **haziran** ayında **Mezuniyeti** müteakiben Gaziantep Müftülüğünde göreve başladı . Daha sonra 1975 yılında **Askerlik** görevi dolayısıyla bu görevinden ayrıldı. **Yedeksubay** olarak bu görevi tamamladıktan sonra Hınıs İmam Hatip Lisesinde göreve **başladım** . 1977 yılında Oltu İmam Hatip Lisesine **Meslek** dersleri öğretmenini olarak **atandı** aynı okulda **Müdür Başyardımcılığı** görevi yaparken 1983 'te **İsparta** Sütçüler İmam Hatip Lisesine **Müdür** olarak **atandı aynı** okulda bir yıl görev yaptıktan sonra **Tekrar Meslek** dersleri öğretmenini olarak Oltu **imam Hatip lisesine** tayin oldu. 1985 yılında da bu okulun müdürlük görevine atandı. Bu görevi devam ettirirken 2004 yılında Oltu **İlçesi** Milli Eğitim Müdürü vekili olarak **atandı halen** bu görevi yürütmekte olan **müdürümüz** evli 9 çocuk **babası** olup iyi derece **Arapça** ve Farsça ve orta derecede **İngilizce** bilmektedir.

Milli Eğitim Bakanına soru önergesi

MEB uzmanları, yaklaşık altı aydır özel bir yayınevine ait CD'lerindeki bilgi yanlışlıklarını yayınevine ait işyerinde düzeltiyorlar.

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı görevlisi uzmanlar,

neden özel bir yayınevine ait yayınların düzeltilmesinde görevlendirilirler?

Görevliler, yaptıkları işin nedenini bilmiyor!

MEB Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliğine göre Bakanlık, sadece satın alacağı eğitim araçlarını incelemek ve ilgiliye sonucunu bildirmekle yükümlü. Bu biçimiyle inceleme komisyonu üyelerine inceleyecekleri materyallerin düzeltilmesini yaptırmak, birilerine kıyak geçmekten başka bir anlam taşımaz.

Buradan Milli Eğitim Bakanlığına soruyoruz:

1. Özel bir yayın evine ait CD'lerdeki hataların düzeltilmesini niçin bakanlık uzmanlarına yaptırıyorsunuz? Bu yasal bir işlem midir?
2. Yasal bir işlemse dayandığı mevzuat hangisidir?
3. Düzeltilmesi yapılan CD'lerin çeviri olduğunu ve yeni ders programlarını destekleyip desteklemediğini biliyor musunuz?
4. Üretici firma veya firma ortaklarının AB fonlarından yararlanmak amacıyla yürüttüğü bir proje midir? Söz konusu CD'leri AB fonu kullanarak bakanlık tarafından satın almayı düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız çeviri ve telifli olmasından dolayı AB'den gelen(!) paranın tekrar AB'ye gideceği kaygısını taşıyor musunuz?
5. Üretici firma veya ortakları ile bakanlığınızın daha önce ticari bir ilişkisi olmuş mudur?

Merak ettiğimiz benzer başka bir konu da İstanbul'da faaliyet gösteren Babıali Kültür Yayıncılığına ait “çocuk” kitaplarının aynı şekilde TTKB'de düzeltiliyor olması. Bakan, bu konu hakkındaki sorularımızı da yanıtlarsa seviniriz.

1. Adı geçen yayınevine ait kitaplar, hangi amaçla inceletip düzeltilmektedir?

2. İncelenen kitaplarla ilgili dil, anlatım, imla gibi dil kurallarına aykırılığın yanı sıra, çocuk psikolojisine de aykırı olduğu, görsel unsurlarının “ilgi çekici” olmadığı raporu düzenlendi mi?

3. Komisyonlardan, tespit ettikleri hataların yerini kitap üzerinde belirmeleri ve bunu sayfa ve satır belirttikçe rapor etmeleri istendi mi?

4. Yapılan bu işlemin editörlük anlamına geldiğini düşünüyor musunuz?

2 Nisan 2008

Başbakan lafa sıkılmaktadır

Başbakan, yeni ve dişe dokunur bir icraat yapamayınca eski seçim notlarından konuşuyor.

Pazar günü Yalova’da yaptığı konuşmada, Milli Eğitim Bakanının yalan yanlış bilgilerle hazırladığı bilgi notlarına dayanarak iktidarları döneminde 115 bin derslik yaptıklarını, bütün okulları ADSL ve internet ağıyla donattıklarını, fakir öğrencilere harçlık verdiklerini anlatıyordu.

Başbakan ardından soruyor “Bunların gözü var, kulağı var, dili var. Ancak ne duyarlar, ne görürler, ne gerçeği söylerler. Peki siz laiktiniz, çağdaştınız, bugüne kadar bunları niye yapmadınız?”

Özal da iktidarı çatırdamaya başladığında ülkedeki cep telefonu kullanıcılarının sayısını verirdi. Türk halkının cep telefonu ile Mozambik’le konuşulabildiğini anlatırdı. Kimsenin aklına gelmezdi “Bu aletle Mozambikliler bile tanıştıysa bizim için neden lüks sayılsın!” diye.

Bugün, Patnos’taki bir çobanın cep telefonu ile İnternete bağlandığı bir zamanda, okullara İnternet bağlamakla övünmek gömleğime düğme diktim demek gibi

bir şeydir. Belli ki Başbakan lafa sıkılmaktadır.

115 bin derslik yapıldığı da koca bir yalandan ibaret. Milli Eğitim Bakanı soru önergelerine verdiği yanıtlarda bunu bir türlü kanıtlayamıyor. Kapısı onarılanlarla birlik-te 60 bini aşamıyor.

Her fırsatta fakir öğrencilere verilen Fıtır sadakası kadar harçlıktan söz edilmesi ise resmen ayıp bir şey! İnsan söylemeye utanır.

Okumayan şehrin konuşan adamları

22 Mart'ta açılan Ankara Kitap Günleri Fuarı 30 Mart'ta sona erdi. Yetkililerden aldığım bilgiye göre fuarı 30 bin biletli, yaklaşık 10 bin biletsiz kişi gezmiş.

Tanıtım olmazsa böyle oluyor işte.

Ankara'nın en göz alıcı yerlerindeki bilbordlar, Melih Gökçek'in hangi saatte hangi televizyon programında olacağını duyurusuna ayrılmış. Başkanın çıkacağı TV programlarının afişleri bir hafta önce asılıyor, program bittikten on gün sonra kaldırılıyor.

Yine öyle oldu: 15 Mart'ta 18 Mart günü çıkacağı TV programının duyuru afişleri asıldı bilbordlara. Afişler 26 Mart gecesi yanı Başkanın katıldığı program bittikten bir hafta sonra kaldırıldı.

Peki, bu sürede onlarca bilbordda fuar etkinlik programlarının duyurusu yapılamaz mıydı?

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının kitabında kültürel etkinliklere yer yok.

Bu şehrin bir belediye başkanı var ama kitap fuarından haberi yok. Karşıyaka'da sirke katılıyor da kitap fuarına katılmıyor!

Bilet kontrol gişesindeki görevliye sordum: Gazeteci, yazar hariç ünlü kişi geldi mi, diye.

Ankara'nın ünlüleri politikacılar olduğu için gişe

görevlisi kimleri kastettiğimi anladı.

Ankara'nın ortasında, park ve ulaşım sorunu olmayan fuar alanına Zekeriya Temizel, Yaşar Okuyan ve iki milletvekili gelmiş.

Utanılacak bir durum değil mi?

Başbakan, bakanlar, parti başkanları, milletvekilleri böyle kültürel ortamlara gelseler; vazgeçtik okumalarından, bir kitaba şöyle uzaktan göz ucuyla baksalar eminim daha düzgün konuşurlar; konuşurken lafı lafmacuna çevirmezlerdi.

Öğrencilere okuma saati kampanyası başlatan Milli Eğitim Bakanını zaten beklemiyorduk: O, yüksek siyasete laf yetiştirmekle meşgul.

Ya vali, vali neredeydi? Yoksa Ankara'da vali yok mu?

8 Nisan 2008

Çelik'e bin sayfalık kitap bile yetmez

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, Anayasa Mahkemesindeki savunmasını 100 sayfalık bir kitapta topluyormuş. Umarım, tamamen kişisel olan savunma kitabını, CHP'nin hakkında verdiği gensoru önergesi için hazırladığı kitap gibi teyzesinin oğlunun başında bulunduğu Bakanlığın matbaalarında bastırmaz.

Bakan, Anayasa Mahkemesi üyelerinin bir karşılaştırma yapabilmesi için kendisinden önce hazırlanan İlköğretim 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Programları ile kendi döneminde aynı sınıflar için hazırlanan program dosyalarını da eklemeyi unutmazsa ona yüz değil bin sayfalık kitap bile yetmez. Çünkü iki program dosyası bin sayfayı aşıyor.

Bu sayfayı takip edenler bilir; Çelik döneminde hazırlanan din dersi programlarının ve okullarda uygulanması istenen etkinliklerin sadece İslam dininin inanç

ve ibadet esaslarına hizmet eden Sünni İslam yaklaşımıyla hazırlanmış olduğunu, dinci bireyler yetiştirmenin temellerinin nasıl atıldığını 18 Mart tarihli yazımızda kanıtlamıştık.

Bakan, elbette program dosyalarını kitabına almayacak. Çünkü yeni diye kamuoyuna yutturmaya çalıştığı programlar tek başına kendisini mahkûm etmeye yetecek nitelikte belgeler.

Eğer bu bir ihbar sayılmazsa, Yargıtay Başsavcısının yeni Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Programını incelemesini ve eskisi ile karşılaştırmasını öneririm.

Başsavcıya, söz konusu programların koordinatörü Ahmet Ergün Bedük hakkındaki MEB Teftiş Kurulunun 26.04. 2000 tarih ve 8571/22,9 sayılı raporunu da Anayasa Mahkemesine sunmasını öneririm.

Başsavcı, o zaman, şeriatçı yayınlara onay verdiği için yasaklı olduğu Talim Terbiye Kurulunda bu şahısı beş yıl boyunca onayla çalıştıran Hüseyin Çelik'in ve Cumhurbaşkanı olur olmaz asaletini onaylayan Abdullah Gül'ün savunmalarını boşa çıkarmış olur.

Ders kitabı ihaleleri

Milli Eğitim Bakanlığı, her ne kadar BirGün'de çıkan haber ve yorumlarımızı görmezden geliyor gibi yapsa da bizi dikkatle izlediklerinden eminim.

5 Mayıs'ta yapılacak ders kitabı alım ihale şartnamesini hazırlarken uyarılarımızın bir kısmının dikkate alındığını gördük. Geçtiğimiz beş yılda yapılan ihalelerde yaşanan olaylar ve bu sürede kamunun bir milyar doların üzerinde zarara uğratılmış olmasını görmezden gelinmesini engellemese de en azından bundan sonra suça daha az bulaşma eğiliminde oldukları gözüküyor.

Dikkate alınan uyarılarımızdan birincisi, ihaleye katı-

lacak yayınevlerinin, fiyat tekeli oluşturmalarına olanak sağlayan konsorsiyumlar (şirketler birliği) oluşturmaları engellenmiş olması.

İkinci uyarımız: Talim ve Terbiye Kurulunun başta din kùltürü ve ahlak bilgisi, tarih, coğrafya, sosyal bilgiler gibi yazarları özgün davranmasına izin vermediği kitapların özel sektörden alınmaması idi.

Söz konusu kitapların tümü için olmasa da din kùltürü ders kitapları ile bir adım atılmış. Bakanlık, bu yıl öğrencilere büyük oranda kendi din kùltürü kitaplarını dağıtmaya karar vermiş. Bu ders için gerekli olan 9 milyon kitabın 900 bini özel yayınevlerinden alınacak.

Bu ne anlama geliyor bir örnekle anlatalım: Bakanlık, öğrencilere dağıttığı ders kitaplarının büyük çoğunluğunu özel yayıncılardan satın alıyor. **Özel yayıncılardan satın aldığı 160 sayfalık bir kitap için ortalama 2.16 Ytl. ödüyor. Aynı sayfadaki kendi kitabını ise özel matbaalarda 1,44 Ytl'ye bastırıyor. Bakanlık, özel matbaalara kitabını çok pahalıya bastırıyor olmasına rağmen kendi kitabını dağıtması hâlinde kitap başına 0.72 Ytl. tasarruf edebilecek bir türlü bu yola başvurmuyor!**

Ortalama 160 sayfa olan 80 milyon ders kitabı için fazladan ödenen paranın yıllık tutarı 40 milyon Dolar'dır. Evet, yanlış okumadınız 40 milyon Dolar...

Her yıl olduğu gibi bu yılki ihaleleri de yakından izliyorum.

Çocuklar niçin istedikleri kıyafetleri giyinmesinler?

Milli Eğitim Bakanlığı, 2009-2010 öğretim yılında, tüm ilköğretim okullarında öğrencilerinin kıyafetlerinde değişikliğe gitmeye hazırlanıyor. Pilot uygulamaya önümüzdeki öğretim yılında başlanıyor.



Her zaman olduğu gibi iyi bir başlangıç, kötü bir sonla bitecek.

Nedenini anlatayım:

Eskişehir Milli Eğitim Müdürünün açıklamasına göre **kıyafet serbest bırakılmıyor. Aksine modeli, kumaşı ve rengi okul yönetimlerince belirlenecek giyinilmesi zorunlu yeni bir kıyafet öneriliyor.**



Bizce bu, mevcut kıyafetten farklı, yeni bir üniformadan başka bir şey değil.

Neden serbest değil, niçin çocuklar istedikleri kıyafetleri giyinmesinler?

Mevcut durumu değiştirmedeği hâlde eminim bu uygulama da Bakanlığın “devrim”leri listesine girecektir!

Öğrenci ve velilerin beklentisi, öğrenci kıyafetlerinin hiçbir sınırlama ve yönlendirme olmaksızın serbest olması yönünde. Bu, Batı’da böyle...

Erkan Mumcu, bakanlığı döneminde böyle bir tartışma açmış ancak öğrenciler arasındaki “Sınıf farkını nasıl gizleyeceksiniz?” sorusuna takılmıştı. Israrcı olmadığı için, belki de AKP döneminin tek “çağdaş” girişimi tartışmanın ötesine geçememişti.

Eğer sorun öğrenciler arasındaki sınıf farkının gizlenmesiye önce ayakkabılar eşitlenmeli (32 numara giyen öğrenciye 42 numara ayakkabı verilmemeli!). **Çünkü eşitsizliği ilk yansıtanın ayakkabılardır...** (Hırant Dink’in bizden biri olduğunu ayakkabılarından öğrenmiştik.)

Öğrenciler arasındaki eşitsizliğin aynası olan beslenme çantasında getirdikleri yiyeceklere de standart getirilmeli. Mesela işe her öğrenciye süt ve meyve suyu vererek başlanabilir...

Bu bakanlığın her yeni uygulamasının ya da yaptığı

her değişikliğin yeni bir sorun ortaya çıkarmadığına ne zaman tanık olacağız?

15 Nisan 2008

Biz 40 milyon doların peşine düşerken elin adamı ne işlerin peşinde

“Ders Kitapları İhalelerini İzliyorum” başlıklı yazımız üzerine yayıncılardan açıklamaların yanısıra önemli bilgi notları da geldi. Hemen hemen tamamı aynı görüşte: Eğitim yayıncıları sıkıntılı....



Merkezi Ankara’da olan Eğitim Yayıncıları Derneği Başkanı Sayın Ünsal Gündoğan, dernek adına sıkıntının kaynağını özetlediği açıklamasında önemli iki konu üzerinde duruyor.

Gündoğan, 2003 yılından beri bedelsiz dağıtılan ders kitaplarındaki devlet payının yüzde 19’dan, yüzde 71’e çıktığını belirttiği açıklamasında, Milli Eğitim Bakanlığının Devlet Kitapları Müdürlüğünden satın aldığı kitapları özel sektörden alınanlardan daha yüksek fiyatla aldığı belirtiliyor.

Burada hemen bir düzeltme yapalım: Bu yıl alınacak ders kitaplarında devlet payı Sayın Gündoğan’ın belirttiği oranda artırılmadı. Yüzde 71, lise kitaplarının da MEB tarafından alınıp dağıtılacak kitaplar listesine dâhil edilmesiyle ihale edilecek kitap sayısındaki artışı kaynaklanan bir oran. Özel yayınevleri, önceki yıllarda hazırlanmasına pek katılmadıkları lise kitaplarına ücretsiz dağıtılmaya başlandıktan sonra daha çok ilgi göstermeye başladı. Ortaöğretim kitapları pazar payına eklendi. Daha çok ilköğretim ders kitaplarında yoğun-

laşan özel yayınevlerinin bu alandaki payı hâla yüzde 50'nin üzerinde...

Ancak bu, az da olsa bu ihalede devlet payının arttığı gerçeğini ortadan kaldırmıyor. Milli Eğitim Bakanının “Herkes yayıncılık yapmak zorunda değil.” sözü önümüzdeki yıl devlet payının daha da artacağına işareti. Yayıncıları asıl tedirgin eden bakanın bu sözü.

Devlet payının artmasıyla kamu zararının azalacağını savunduğumuz geçen haftaki yazımız, devletin kendi kitabını özel matbaalara bastırılmasıyla, kitapların özel yayıncılardan alınması arasındaki fiyat farkına dayanıyordu. Bu gerçek bilgi, yayıncılardan gelen gerçekliğinden emin olduğum bilgilerle birleştirilince AKP iktidarının uzun vadeli bir hesabın içinde olduğu görülüyor.

Bilindiği gibi MEB, kitap alım işlerini Bakanlığa bağlı Yayınlar Dairesi Başkanlığı ile Başkanlığa bağlı bir birimi olan Devlet Kitapları Döner Sermaye İşletmesi aracılığı ile yürütüyor.

Yayınlar Dairesi Başkanlığı, formasını (16 sayfa) ortalama 90 Ykr'ye özel matbaalara bastırdığı devlet kitaplarını, Bakanlığa iki katı fiyata satıyor. Gündoğan, Bakanlığın, telif ve işletme gideri olmayan kendi kitaplarını özel yayıncılarınkinden daha pahalıya aldığını söylüyor.

Bakanın hışmına uğramasın diye adını veremeyeceğim bir yayıncı, bu yolla 2003 yılından bu yana Yayınlar Dairesi Başkanlığına 190 milyon Ytl. transfer edildiğini, devlet payının artmasıyla bu miktarın artacağını, devlet kitabı payının artırılmasındaki asıl amacın Bakanlığın özel yayınevlerini devreden çıkartarak bazı özel sektör matbaalarına “iş” çıkartmak, bir süre sonra da eğitim yayıncılığını onlara devretmek olduğunu be-

lirtiyor. Çünkü diyor yayıncı, devlet kitaplarının basımını üstlenecek şirketlerin (İhlas ve Zaman gazetesini çıkartan Feza Gazetecilik ile bu alana yeni giren başka bir gazeteden söz ediyor olabilir.) ders kitaplarının baskısında kullanılan ve yıllık cirosu 80 milyon Doları bulan kağıt pazarını da yönetmiş olacaktır.

Eğer yayıncıların iddiaları doğruysa, Bakanlığın devlet kitaplarının payını artırmadaki arzusu, bizim kamu zararının önlenmesi yönündeki arzumuzla örtüşmüyor. Doğrusunu söylemek gerekirse gidişat bizi de tedirgin edecek yönde.

Gördünüz mü, biz 40 milyon Doların peşine düşerken elin adamı ne işlerin peşinde...

Bir yandan kendi içinde yüzlerce milyon Ytl'yi o cepten bu cebe aktarıyor; bir yandan yeni hesaplar yapıyor.

Ücretsiz dağıtılan ders kitaplarındaki devlet payının artmasının bazı matbaalara iş çıkarıp çıkarmayacağını önümüzdeki günlerde göreceğiz. Ancak gerçek olan şu ki döner sermayeli bir işletme olan Yayınlar Dairesi Başkanlığı 2003'ten bu yana sadece devlet kitabından 190 milyon Ytl. kar etmiş.

Mevcut rakamlar ve uygulanmaya başlanan planlar üzerinden düşündüğümüzde ders kitaplarının, kitapları yayına hazırlayan özel yayınevlerinden alınması kamu zararının daha makul düzeyde kalacağını gösteriyor!

Tabi bu yeni durum, akla yeni soruları getiriyor. Sorular aklımızda kalsın, Milli Eğitim Bakanına soralım:

1. Aynı teknik şartname ile alındığı hâlde ders kitapları Yayınlar Dairesi Başkanlığından fahiş fiyatla mı



alınmaktadır? Niçin?

2. Başında yakın bir akrabanız olan Devlet Kitapları Döner Sermaye İşletmesi, baskısını yaptığı devlet kitaplarını bağlı bulunduğu Yayınlar Dairesi Başkanlığına kaç Ytl'ye fatura etmektedir?

3. Eğer yukarıdaki bilgiler gerçekse (ki gerçek, elimde belgeleri var.) Yayınlar Dairesi ile Devlet Kitapları Döner Sermaye İşletmesi bu paraları nerede kullanmaktadır?

4. 2003-2007 yılları için Yayınlar Dairesi, Devlet Kitapları Döner Sermaye İşletmesi yönetici ve personelleri maaşlarının dışında mesai, kar ve teşvik payı adı altında döner sermaye işletmesi bütçesinden kaç lira para almışlardır? (Koca koca devlet bürokratlarının küçük hesaplarla(!) hareket etmeyeceğini bilmeme rağmen aklıma geldi sordum. Çünkü 7-8 yıl kadar önce bir gazetede, bir kamu bankası müdürünün 240 milyar TL. kar payı aldığını okumuştum.)

AKP iktidarı, her alanda kendi zenginini yaratırken elbette 13 milyonluk örgün eğitim öğrencisi adına devletin müşteri olduğu bir alanı boş bırakmazdı. Öğrenciler olduğu sürece karlılığı artarak devam edecek kitap pazarı, planlı olduğu kadar sabırlı bir politika ile yeni aktörlere hazırladı. Ders programlarının değiştirilmesi bile bu amaca hizmet için plansız, programsız bir şekilde gerçekleştirildi. Anladığım kadarıyla, çoğu eğitimci yazar tarafından yönetilen mevcut eğitim yayıncıları, tasfiye sürecinde olduklarını fark etmiş durumdalar. (Aslında gidişin bu yönde olduğunu, eğitim yayınlarının pazar malı olacağını ilk başta fark etmiştim. İki yıl önce, AKP iktidarının cemaat şirketlerini eğitim yayıncılığına davet ettiğini Doğan Yayın Holding Başkan Yardımcısı Yalçın Balcı'ya eğitim yayıncılığı üzerine yaptığımız

sohbet sırasında dile getirmiştim. O zaman beş altı yıllık planları arasında olduğunu söyleyen Sayın Baycı'ya eğitim yayıncılığına girme konusunda geç kaldıklarını üzülerek anımsatırım!)

“Tevhid-i Tedrisat yasası önemli ve gereklidir”

“Tevhid-i Tedrisat Yasasını nemsemezdim. Bu yasaya vurgu yapanları yadırgardım. şimdi bu yasanın önemli ve gerekli olduğunu fark ettim.

İmam hatipli olmama rağmen imam hatip liselerini gerekli bulmuyorum. Bu okulların apayrı bir atmosferi olduğunu görüyorum.”



Yukarıdaki sözler Hürriyet yazarı Ahmet Hakan'a ait. Pazar günü katıldığı bir TV programında eğitim üzerine konuşurken söyledi.

Bu yasanın gerekli ve önemli olduğunu, Sayın Hakan'ın eski arkadaşlarının da bir an önce fark etmesini dileriz. Her şey yaşanarak öğrenilmez; bazı gerçekler, onu bizden önce fark edenlerden öğrenilir.

29 Nisan 2008

Kamu Sen'in “Misak-ı Milli” haritası

Anımsayın, 31 Ekim 2004 günü Başbakanlığa bağlı İnsan Hakları Danışma Kurulu, “Azınlıklar Raporu”nu açıklıyordu. Açıklamayı, İHDK'nın o zamanki başkanı yazarımız



İbrahim Kabaoğlu yapıyordu. Kamu Sen Genel Sekreteri Fahrettin Yokuş, Sayın Kabaoğlu'nun elinden aldığı raporu yırtıp medyanın önüne atmış, rapora karşı çıkmayanları “soy özür” ilan etmişti.

Bu şahısın o zaman genel sekreteri, şimdi genel teşkilatlandırma sekreteri olduğu KAMU SEN «Misak-ı Milli sevdamızdan vazgeçmeyeceğiz» başlıklı bir el ilanı hazırlamış. Kitapçıkta bir de harita var.

Haritada **Batı Trakya, Selanik, Kırcaali, Varna;** Doğu Karadeniz’de **Batum, Nahçıvan ve Halep; Musul, Erbil, Kerkük; Kıbrıs, Rodos ve Ege Denizi**’nde ki birçok ada Türkiye sınırları içinde gösteriliyor.

Sendika yetkilileri ‘devlette devamlılık esastır’ düşüncesinden hareketle “Bütün dairelere, devlet kuruluşlarına, evlere ve bürolara asılması için çalışma yapacağız. TBMM’nin de gerekli çalışmalarda bulunmalarını istiyoruz. Gerçekler unutturulmamalı.” diyor.

Hamasetten hoşlanan, etkilenen; ham hayaller peşinde koşan bunca insan varken onları boş hayallerle peşine takmaya çalışan da olur elbet. Kamu Sen’in neden böyle bir harita hazırladığını anlamak zor değil...

Ancak haritanın biçimine yönelik bazı itirazlarım var: Kuzey Doğu ve Güney Doğu sınırları oldukça düz çizilmiş olmasına rağmen Batı sınırları mevcut durumdan daha girintili çıkıntılı olmuş. Öğrenciler Batı sınırları çizerken çok zorlanır!

Kamu Sen yöneticileri dikkate alırlar mı bilmem ama bir de önerim var: Hali hazırda “elimizdeki” toprakları yönetemezken bu kadar geniş bir coğrafyayı nasıl yöneteceğiz? Bence bunun için de bir manifesto yayımlayabilirler mi acaba?

Aslında ben bu haritayı sevdim: Birkaç yıl önce (yeşil pasaportuma rağmen) Rodos’a gitmek için başvur-

duğumda vize istemelerine çok içlerimıştim. Oh olsun, kendi toprağımıza gitmek için vize isteyen Yunanlılara!

Doktora yapma, sicil amirine yalakalık yap!

Resmi Gazetenin 24 Nisan 2008 tarihli sayısında yayımlanan “Eğitim Kurumları Yönetici Atama Yönetmeliği” Danıştay kararı ile iptal edilen yönetmelikle mülga durumuna düşen ve yöneticilik görevini görevlendirmeyle yürütenleri korumak amacıyla hazırlanmış.

Sınavın kaldırıldığı yeni yönetmelikte, objektif ölçütler yerine torpil sistemine kılıf oluşturan bürokratik takdir(!) öne çıkartılmış. Sicil notu, aylıkla ödüllendirme, görevlendirmeyle idareci olma gibi hiçbir objektif ölçüte dayanmadığı herkes tarafından bilinen, keyfi olduğu kadar kasıt da taşıyabilen değerlendirme sonuçlarının esas alınması ayrımcılığın devamında karar kılındığını gösteriyor.

Yüksek lisans 3 (yönetim alanında olursa 5), doktora 5 (yönetim alanında olursa 8) puanla değerlendirilirken sicil notu 90 ve yukarı olanlar 10, 76-89 arası olanlar 8 puanla değerlendiriliyor. Kamu kurumlarında daha çok işe anlayışıyla dağıtılan “Aylıkla Ödüllendirme”nin karşılığı ise 8 puan.

“Eğitim Kurumu Yöneticiliklerinde Görevlendirme Olarak Geçen Sürelerin Her Yılı İçin 1 puan” verilmesi önceki yönetici değerlendirme formlarında yoktu. Bunun yargı kararıyla görevinden alınan ancak hemen ardından aynı kurumlara yönetici olarak görevlendirilenlere avantaj sağlamak için eklendiği gün gibi ortada.

Hiç kuşku yok ki bu yönetmeliğe göre atanacak eğitim kurumu yöneticilerinin büyük bölümü önceden belirlenmiş ve hâlen görevlendirme ile yöneticilik görevlerine devam etmektedirler. Bunların atanması için değerlendirme komisyonunun işini kolaylaştıracak sicil

notları, aylıkla ödüllendirmeler ise usulüne uygun olarak geçtiğimiz 2007 Aralık'ta sahiplerine verildi

“Atanacağı eğitim kurumunda Talim ve Terbiye Kurulu kararlarına göre aylık karşılığı okutabileceği ders” bulunmayan eğitim kurumuna idarecilik başvurusu yapamadığı hâlde Yönetici Değerlendirme Formu’na “Atanmak İstediği Eğitim Kurumuna Branşı İtibariyle Öğretmen Olarak Atanabilecek Nitelikte Olanlar İçin” 5 puan verilmesinin gerekçesi de açıklanmaya muhtaç gözüküyor. Görünürde eşitliği bozmadığı hâlde bunun, birilerinin lehine kullanılmasından kuşkuluyum.

Anlaşılan o ki Milli Eğitim Bakanı bu yönetmeliğin de yargıdan dönmesini istiyor. Çünkü yönetmeliğin olmaması hukuk dışı uygulamaların, fiili durumun devamına yarıyor.

5 Mayıs 2008

Türkiye’de polis eğitimi

Türkiye’de polis olmak için Polis koleji, Polis Meslek Yüksek Okulu, Polis Akademisi ve Polis Meslek Eğitim Merkezlerinden birinde eğitim almak gerekiyor.



Polis Koleji: İlköğretimi bitiren öğrencilerinin sınavla girdiği kolejın eğitim süresi 3 yıl; sadece Ankara’da olmak üzere bir tane var. Yılda ortalama 200 öğrenci alıyor. Mezunlar komiser yardımcısı olarak göreve başlıyor.

Polis Meslek Yüksek Okulu: ÖSS’den en az 190 puan alan öğrenciler başvurabiliyor. Mezunları polis memuru olarak göreve başlıyor. Eğitim süresi 2 yıl.

Polis Akademisi: Emniyetin bürokratik kadrosunu karşılamak üzere eğitim veren Akademiye ÖSS

sıralamasında ilk beş bine girenler başvurabiliyor. 4 yıllık akademinin öğrenci kaynaklarından biri de polis kolejleridir. Yılda ortalama 100 öğrenci alınır.

Polis Meslek Eğitim Merkezleri: Üniversite mezunlarının 6 aylık eğitim sonunda polis olarak atanabildikleri kurs programı.

Polis adayları eğitim gördükleri okullarda birçok dersin yanı sıra Hukuk Başlangıcı, Toplum Psikolojisi, Davranış Bilimleri, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, İnsan Hakları, Kamu Hürriyetleri, Halkla İlişkiler dersleri de alırlar. (Polis olabilmenin koşulları sadece yukarıda belirttiğimiz akademik yollardan geçmiyor: Polis olmak için belli bir kesimi bu mesleği tercih etmekten caydıran yazılı koşullar, mülakat ve tüm zamanların İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu kriterlerini de aşmak gerekiyor.)

Polis eğitiminin genel amaçları şöyle açıklanıyor:

“Emniyet Genel Müdürlüğünün ve Milli Eğitim Sisteminin genel amaçları ve ilkelerine uygun olarak öğrenciler;

- **Atatürk ilke ve devrimlerine, Cumhuriyetin temel niteliklerine, ulusal kültüre ve etik değerlere sahip çıkacak bilince ulaşmış,**
- **Ulusal kültürü özümsemiş,**
- **Farklı kültürleri yorumlayabilen,**
- **Çağdaş uygarlığa katkıda bulunabilen,**
- **Ulusal davranan, evrensel düşünen,**
- **Felsefi düşünce sistemini benimseyen, uygulamaya aktarabilen,**
- **Düşünme, algılama, problem çözme yeteneği gelişmiş,**
- **Demokratik, Özgürlükçü, Yeni fikirlere açık,**
- **Manevi değerlere bağlı, Kişisel sorumluluk**

duygusuna sahip,

- **Bilim ve teknolojiyi kullanabilen,**
- **Mesleki terbiye ve disiplin anlayışını ve birlik-te iş görme alışkanlığını kazanmış,**
- **Üretken,Yaratıcı ve Bilgi çağı insanı olarak yetiştirilir.”**

Şimdi soru şu: Hukuk Başlangıcı, Toplum Psikolojisi, Davranış Bilimleri, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, İnsan Hakları, Kamu Hürriyetleri, Halkla İlişkiler gibi dersleri almış ve evrensel ilkelere göre yetiştirilmiş bir polis, polis müdürü nasıl olur da kendisini karşı eylemci olarak konumlandırır?

Ertuğrul Günay niçin kültür bakanı yapıldı?



Tayip Erdoğan, Ertuğrul Günay'ı niçin İçişleri, Maliye, Orman, Ulaştırma ya da Bayındırlık bakanı yapmadı da Kültür Bakanı yaptı.

Bunun birçok nedeninden biri, kültürün solcu bir kavram ve kültür işlerinin solcuların anladığı bir iş olmasıdır.

Erdoğan, Günay'ın eski bir solcu olduğunu, onun bu işlerden anlayacağını sandı. Günay'ın kültür ve sanat çevreleriyle kuracağı olumlu ilişkilerin iktidarın diğer alanlardaki uygulamalarına yönelik solcu aydınların eleştirilerini emeyeceğini hesapladı. AKP'nin birinci hükümetinden beri boş olan bu kadroya Günay'ı atadı. Ancak hesap tutmadı... Çünkü Günay eskiden de solcu değildi.

Ertuğrul Günay, kültür işlerinden anlamadığı kısa sürede anlaşılınca kendini kültür işlerinden çok parti işlerine verdi. (Rolünü Başbakan da değiştirmiş olabilir.)

Bu adam, ırmağın karşısına geçip karşı tarafta ka-

lan arkadaşlarına el kol hareketi yapan geveze biri gibi geliyor bana.

Son olarak 1 Mayıs'ta TBMM'de Muharrem İnce'nin gündem dışı konuşmasında bu maharetini gösterdi. Sanki Kültür Bakanı değil de AKP'nin kavgaya tutuştuğu herkese laf yetiştirmekle görevlendirilmiş sekreter gibi...

*

CHP'li Muharrem İnce, Kasım 2007'de kayıp olduğu bilgisi ulaşan bir heykelin akıbetini sorar. Aranan Afrodisias kenti kazısından 83/9/2913 döküm numarasıyla Antalya müzesine kaydedilen bir kadın heykelciğidir. Bakan, 1976'dan beri heykelin akıbeti hakkında bilgi sahibi olmadıkları yanıtını verir.

İnce, en değerli tarihi buluntuların müzelerden bir bir kaybolmasının yarattığı duyarlılıkla ikinci bir soru önergesiyle heykelin peşine düşer: İkinci yanıt "1986 ve 1993 yıllarında muhtelif zamanlarda tutanaklarda yazıldığı" yönünde olur. Milletvekilinin merakı daha da artar. «76'dan beri akıbeti bilinmeyen bir heykel 86'da ve 93'te nasıl tutanaklarda olur.» diye sorar. Bakan adına soru önergesini yanıtlamayı üstlenen Genel Müdür Yardımcısı Abdullah Kocapınar, önergeyi kaleme alacak kişilere "daha yuvarlak ve geçiştirici ifadelerle cevap vermesini sağlayalım.» diyerek yazılı bir talimat verir.

Muharrem İnce, 1 Mayıs'ta TBMM'deki konuşmasında yazılı talimatın, üç görevinden biri denetim olan "yüce" meclisin bir bürokrat tarafından "ti"ye alınmasının belgesi olduğunu belirttikten sonra Günay'a ciddiyetsizliğin nedenini sordu. Günay, bürokratin tutumuna, heykelin akıbetine ilişkin hiçbir bilgi vermedi. Ama konuşma süresini 2008 1 Mayıs'ının utancından kurtulmak için kullandı.

Tutanaktan aktarıyorum:

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜ-NAY (İstanbul) - Ama, mesela, 1978'in ya da 79'un 1 Mayıs'ında, Ana Muhalefet Partisi Sayın Genel Başkanının da içinde olduğu bir Hükûmetin işbaşında bulunduğu bir 1 Mayıs'ta, DİSK Genel Başkanının, galiba, rahmetli Abdullah Baştürk'ün Merter'de ve bazı siyasi önderlerin, bazı sendika başkanlarının o zaman-ki o güçlü 1 Mayısın yapılması istenen Merter'de sokağa yüzüstü yatırıldığını hatırlıyorum. Sokağa yüzüstü yatırıldığını ve kıpırdamalarının engellendiğini hatırlıyorum. Bugün Merter'de 1 Mayıs...

MUHARREM İNCE (Yalova) - Siz neredeydiniz o zaman, Sayın Bakan?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜ-NAY (Devamla) - Ben Parlamentoda üyeydim ve onu o zaman da eleştirdim, o zaman da eleştirdim.

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) - Şimdi yatıran sensin.

Sizce Erdoğan kendisinden daha geveze birine tahammül edebilir mi?

İLKSAN

İLKSAN (İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı) Temsilciler Kurulunu oluşturacak İlçe Temsilciler seçimi tamamlandı. İLKSAN Yönetim Kurulunu seçecek İl Temsilciler Kurulu seçimi ise Haziranda yapılacak.

Seçim dediksek bundan demokratik bir seçimi anlamayın sakın! İLKSAN yönetimi, milletvekili, siyasi partilerin genel başkan ve parti organlarının seçiminden daha antidemokratik bir yöntemle seçiliyor.

Ardahan'daki 500 üye 2 il delegesi ile temsil edilir-

ken İstanbul'daki 30 bin İLKSAN üyesinin 4 delege ile temsil edildiği İl Temsilcileri Kurulu 7 Yönetim Kurulu üyesinin ancak 3'ünü seçebiliyor; diğer 4 üyeyi Bakan atıyor. Bakanın atadığı üyeler İLKSAN üyesi olamayan bakanlık bürokratları arasından seçiliyor.

Öğretmenler bunun seçim değil, seçim oyunu olduğunu elbette biliyorlar; bundan dolayı her üç yılda bir davet edildikleri bu oyuna katılmıyorlar. Bu yıl seçime katılım yüzde 20'nin de altında kalarak dikkat çekici bir şekilde düşük oldu. Bazı ilçelerde katılım yüzde 8'e kadar düşerken birçok ilçede aday başvurusu dahi olmadı.

Mesaj gayet açık: Öğretmenler zorunlu olarak üye yapıldıkları İLKSAN'ın kapatılmasını ve ödedikleri aidatların nemalandırılarak iade edilmesini istiyorlar.

13 Mayıs 2008

Eğitim Sen 3. Olağan Kongresi ardından

Eğitim Sen, Türk solunun içinde bulunduğu durumu saptamak isteyenler açısından incelemeye değer bir örgüt. Çünkü, entelektüel solun yönelimleri kısa sürede karşılık bulduğu gibi her türden sol yaklaşım Eğitim Sen içinde kendini ifade edebiliyor. Birçok sol parti onun algılama yeteneği ve kitle gücü sayesinde varlığını sürdürüyor

Din, milliyet, sınıfsal konum, AB, demokrasi vb. konuların gündemin ana başlıklarını oluşturduğu bizim gibi yarı demokratik ülkelerde bir öğretmen örgütünün bu rolleri üstlenmesi tuhaf bir durum değil. Tuhaf olan, muhataplarıyla tartışan dinamik bir örgütün kendi iç tartışmasına kitlesini katmaması, tartışmayı herkesin anlayacağı bir dille yapamaması.

Eğitim Sen'in içinde bulunduğu duruma ilişkin görüş

belirtenler sendikanın ideolojik bir krizin içinde olduğuna işaret ediyorlar. Sol değerler yerine “cemaat” tipi örgütlenmeye yönelmeyi ise bunun doğal sonucu sayıyorlar. Tabi, bunu Eğitim Sen içinde kendini ifade eden sol grupların hiyerarşik yapısına, grupların sendikal değerler yerine grup tutumunu öne çıkması ve kişilerin kendilerini Eğitim Sen’den ziyade gruplarıyla tanımlamalarına dayanarak söylüyorlar.

Ait olduğu sınıfa yönelik saldırılara karşı tepki göstermekle kalmayıp, toplumun diğer kesimlerini ilgilendiren sorunlara da fiili (eylemsel) desteğini esirgemeyen Eğitim Sen’in örgütsel ve ideolojik zafiyeti sadece kendi gelişimine zarar vermekle kalmaz ilham kaynağı olduğu diğer kamu çalışanları sendikalarını da etkiler. Bu bakımdan, Eğitim Sen’in sendika kültüründen sapmadan, “örgüt içinde örgüt” yaratmadan yoluna devam etmesinde büyük yarar var.

Genel Kurul izlenimleri

“Grup ittifaklarına bakarak muhalefetsiz ikinci bir dönem daha geçireceğini düşünen yeni yönetim, ‘örgütsüz’ (Sendika içindeki gruplarla organik ilişkisi olmayan) bir muhalefetle muhatap olmak zorunda kalabilir. Örgütsüz muhalefetin sendikayı ne karar sarsacağını şimdiden kestirmek olanaksız.

...

Bu durum, grupların kendi içinde ayrışmalara ve Eğitim Sen’in yeni saflaşmalara gebe olduğunun belirtileri sayılabilir.”

Yukarıdaki alıntıyı 24 Mart 2005 günü yapılan Eğitim Sen 2. Olağan Genel Kurulunun ardından yayımladığım değerlendirme yazımdan aldım.

Üç yıl önceki yazımda grupların kendi içinde ayrışmaya ve yeni saflaşmalara gebe olduğunu belirtmiş olmam, temenni değil bir gözlemin

sonucuydu.

Yanılmış olmak isterdim ama olmadı.

Bu Genel Kurulda da 2005’te yapılan 2. Genel Kurula damgasını vuran tartışma konularının değişmediğini gördüm. Özellikle Kürt sorununun Eğitim Sen’in fay hattını oluşturduguna tanık olduk.

Sendikal Birlikten ayrılan bir grubun Eğitim İş’i kurmasıyla, Eğitim Sen içindeki en etkin grup olan DSD (Devrimci Sendikal Dayanışma)nin kendi içinde ayrışmasına neden olan sorunların gölgesinde gerçekleşen Genel Kurulun sonucu, tartışmayı yatıştıracak mı, yoksa kızıştıracak mı onu önümüzdeki günlerde göreceğiz. Kuşkusuz, bugün/yarın yapılacak kura çekimi sonunda eşit oy alan üç adaydan hangisinin MYK üyesi olacağı bu açıdan oldukça önemli. Çünkü kuraya katılacak üç kişiden ikisi seçim kaybeden gruplardan; bu grupların kuraya katılmaması tartışmanın kızışacağı anlamında yorumlanabilir.

Genel Kurul sert tartışmalara sahne oldu. Yönetim, süreci iyi yönetememekle suçlandı. 2. Olağan Kongresini 149 bin üye ile gerçekleştiren sendikanın 3. Kongresini 100 bin üye ile kapatması hüznle dile getirilmesine rağmen toparlanma ve hatta gidişatın durdurulmasına yönelik somut bir proje ortaya koyan olmadı. Yakın mesafedeki sorunların dile getirilmediği Genel Kurulda, yaşanan olumsuzlukların tümü “neo-liberal” politikalara bağlandı.

MYK (Merkez Yönetim Kurulu)’ya son iki dönemin devamı sayılacak isimlerin seçilmesini, Deniz Baykal’ın CHP’yi küçültmesine rağmen genel başkanlığa seçilmesine benzetmeler oldu. Bu benzetmeyi yapanlar, Eğitim Sen’in kan kaybetmesini tamamen sendika içi etkenlere bağlamasalar da bir bedelinin olması gerektiğini dile getiriyorlar. Bu arada Eğitim Sen’i olağanüstü

bir genel kurulun beklediğini dile getirenler olduğunu da belirtmeliyim.

Eğitim Sen kadınlara emanet

MYK üyeliğine üç kadının seçilmesi, bunlardan birinin genel başkan adayları arasında sayılması Genel Kurulun en kayda değer sonuçlarından biri oldu. Erkek egemen delege yapısına rağmen gerçekleşen bu tercih, sivil toplum örgütleri tarihine geçecek niteliktedir.

Bir eğitim sendikasının kongresinde eğitim dilinin kullanılmaması benim gibi katılımcıların da dik-katinden kaçmadı. Genel Kurula konuk olarak katılan Fransa Orta Öğretim Sendikası temsilcisinin, öğrenci kalite ve başarısının eğitim sistemindeki derinlikli çözümlere ve küçük öğrenci gruplarıyla çalışmaya bağlı olduğunu vurgulamasının dışında ufuk açıcı, dişe dokunur eğitim içerikli konuşmalar olmadı.

Kısaca özetlemek gerekirse seçim kaybetmiş bir partinin kongresini izledim diyebilirim.

27 Mayıs 2008

Bu “zat-ı kurdeşen” kimdir?

İki yıl önce, 21 Nisan 2006 tarihinde Servet Kabaklı Tercüman gazetesinde adını vermediği bir kişinin öz geçmişini kaleme almıştı. Kabaklı'nın anlatımından, önceden çok samimi arkadaş olduklarını ve şimdilerde ülke yönetiminde etkin bir politikacı olduğunu sandığım kişinin kim olduğunu bir türlü çıkartamadım. Bağışlayın ama aradan geçen süre merakımı dizginlemeye yetmedi; hâlâ yazı konusu şahısın kim olduğunu düşünüyorum. Sonunda ipucu olabilecek, tahminde bulunabilmenize yardım edecek



edebi ve estetik bir bölümünü aktarırsam bu yazıda anlatılan kişinin kim olduğu hakkında bir çıkarımda bulunabilmeme yardım edebileceğinizi düşündüm. Haydi kolay gelsin!

“Bir zavallının anatomisi

*Bu zat-ı kurdeşen, doğuştan değil ama hayat şartlarına bukalemun misali uyum gösterme mecburiyetinden dolayı, sonradan olma ‘yalamadır’. Aldığı ‘sağlam aile terbiyesi çizgisinin’ dışına taşma başarısını (!) gösterebilmiş bir klinik vak’adır. Beyni ‘koca’ kafatasının içinde-
dir ama tatlı su kurnazlığından öteye işlemeyen akli ve zekası, zaman zaman 1 karış havaya zıplamaktadır. Evvel zaman içinde, hayal ve iş kurmayı becerebilen, ama kurduğu işleri hayalperestliği yüzünden kaptıran ve kaybeden özde iyi niyetli, ‘jet’ lakabıyla maruf, istismar edilmeye çok müsait bir dostun nüfuz ve kontenjanından, ‘Türkiye’nin Sarı Gacısı’nın kuru kavaktan dü-
dük öttürüp, Anka Kuşu kanadında uçurtma ‘uçuran’ına sağladığı ‘yeşil banknotlu rüzgar desteğiyle’, kendisini ‘özel olarak seçilmişler’ arasında bulmuştur.*

*Sonrası mı?.. Bu ilim adamı kılıklı ‘dengesiz film adamı’, her ne yandan esse rüzgar, atıp kendini önüne, ‘minnacık bir balonken’, şişindikçe şişinmiş, işte o bir toplu iğne ile sönebilecek o ‘koca balondan gölgesiy-
le’ oturduğu cidd” ve mühim makamları, ‘veled-i zinalı şengül hamamına» çevirmekten geri durmamıştır.*

Bu zat, milletin istikbali olan evlatlarımızın, çocuklarımızın emanet edildiği adı <mill”> kuruluşların tepesine özel olarak çörekletilmiş, uzaktan kumandalı, <pilli> şımarık, ağzı bozuk, gayricidd” bir zattır ki kendisini <allame - i cihan> zanneder...

Öğretmen Okulu sıralarında <başından geçen> bir <ıslatma - ıslatılma olayından> dolayı, Türk

Milliyetçileri'nin katıksız düşmanıdır. Buna rağmen takiyyecilikte üstüne yoktur. Lisans ve Lisans üstü öğrenimi sırasında, beraber okuduğu ülkücülerden geçinebilmek için, geçmişte ne hızlı bir ülkücü, ne sağlam bir Türk Milliyetçisi olduğu masalını sık sık anlatmıştır. Yüksek lisansını, Türkçe'nin ve Türk Milliyetçiliği'nin çok genç yaşta kaybedilmiş abide ismi Ömer Seyfettin'in de aralarında bulunduğu Genç Kalemeler üzerine yaparken koyu bir Türkçüdür de; yıllar sonra kendisini işgal ettiği makamda ziyaret eden bu büyük Türk Milliyetçisi'nin hemşehrilerine; «Bırakın, bana o ırkı p..ttan bahsetmeyin» diyecek ölçüde kuş beyinlidir.

Kuş kuşluğunu...

DOSTLARIM, neylersiniz kış kışlığını yapacak, kuş kuşluğunu... O makamda oturmasa, saçmaladıkları'nın hiçbir haber değeri olmayacak. Neylersiniz ki bu karga sekişli, karga aklınca bülbüllüğe yelteniyor... 'Altaylar'dan gelen vıcık'ın kendisine sunduğu manşetten, züccaciye mağazasına girmiş fil misali kırıp döküyor... 'Asil Bozkurt' ile 'yalaka iti'; birleştirici bütünleştirici, bu ülkenin bütün insanlarına aynı sevgi ve saygıyla bakan Türk Milliyetçiliği ile bölücü terörist PKK çetesinin legal görüntülü uzantılarını, o dara tutmaz, dengesiz aklının terazisinde, üstelik aynı kefedede tartmaya kalkıyor.

Neymiş neymiş?!.. Bu zat-ı kurdeşene göre MHP barut kokusuyla, kanla yükseliyormuş. İşte devletin adında 'mill' olan falanca koltuğunda beşlik simit misali geriniyorsun!.. Önlesene barut kokusunu, durdursana akan şehit kanlarını!.. O koltuğu şikayet için mi işgal ediyorsun?!.. Seni nalına mihına tıktıkçı at cambazı seni! 'Vahşi Batı'nın teslimiyet makamında zırlayan düdüğü

işte bu!.. Amerikan ağzıyla ciyaklayan ‘gamlı baykuş’ ötmeye, korkularının derdine peşinen yanmaya başladı işte!..

Seni zavallı seni!.. Taşdığın o mübarek ad olmasa, o dengesiz tahterevalli dümenini; bölücüyü, katili tenk”d edebilmek için başvurmaya kalktığın dengeden yoksun MHP’ye ve Türk Milliyetçileri’ne hakaret etme cüretini, sana bir güzel yalatırdım!..

Şu televizyon reklamlarının Robot Çelik’i bile senden daha akıllı, ızanlı ve vicdanlıdır!... Yürü bakalım; ‘Çelik - çomak’ oynayacağın, millet oyuyla çizgi dışına atılacağın günler yakındır!..”

Bakan merkezli eğitim

“ÖSS’nin 15 Haziran 2008 tarihinde yapılacak olması sebebiyle;

- Öğrencilerin sınavları psikolojik olarak daha rahat girmelerinin sağlanması ve bu yöndeki motivasyonlarının artırılması,”

«OKS»nin 8 Haziran 2008’de yapılacak olması, öğrencilerin sınavlara psikolojik olarak daha rahat girmelerinin sağlanması ve motivasyonlarının artırılması, stresten uzak kalmaları amacıyla 8. sınıf öğrencilerinin bu yıla mahsus olmak üzere 2-6 Haziran arasında izinli sayılmaları uygun görülmüştür»

Önce lise, ardından ilköğretim okullarının son sınıf öğrencilerini dörder günlük tatile çıkartan bakan genelgesinin gerekçeleri bunlar.

Türkçesi şu:

Okullar öğrencileri strese sokuyor, psikolojilerini bozuyor; onları “motive” edemiyor.

Bakanın itirafları bunlar.

İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 8. maddesinin "ilköğretim okullarında ders yılı süresi 180 iş gününden aşağı olamaz" hükmü ile Orta Öğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği genelgeyle deliniyor. Anımsayın, Milli Eğitim Bakanı, 2005 Haziranında yayımladığı bir genelgeyle de 12 dersten sınıfta kalan öğrencileri bir üst sınıfa geçirmişti.

İtiraz eden yok.

Öğrenci tatili sever!

Veli çocuğunu...

Bakan öğrencisiz okulu.

Popülizm, pardon öğrenci merkezli eğitim böyle bir şey demek ki!

Milli Eğitim Bakanlığını en uzun süreyle işgal eden adama sormak gerekmez mi; bunca yıldır "bal yapmaz arı" gibi vızıldamaktan başka ne işe yararsın sen?

3 Haziran 2008

İşte ben, imama o zaman yenildim

12 Eylül'den önce 20 yaşında bir köy öğretmeni iken 56 yaşındaki muhtar, benim yaşımdaki oğluna, komşusunun kızını istemek için benden "*dünür cü başı*" olmamı istemişti.

Muhtara göre köyün "büyüğü" bendim. Teklifini zevkle kabul ettim.

Muhtarın keyifli hâli hâlâ gözümün önündedir.

Ben kızı istedikten, başlık parasını muhtarın da hoşuna gidecek bir fiyata bağladıktan sonra duaya başlamak için sözümün bitmesini bekleyen imamın kinayeli bakışını da unutmuş değilim.



Diyeceğim o ki ben köyün sevilen, sayılan önemli bir şahsiyetiydim; ya da ben öyle sanıyordum.

Derken 12 Eylül oldu; cunta başı, elinde Kuran ayetler okuyarak yurdu gezmeye başladı. Jandarma çavuşu muhtarlık mührünü imama verdi. Birkaç gün sonra da evimde Lenin'in resmi (bababın resmiydi) asılı diye gözaltına alındım. Öğretmeni olduğum köye, dört ay sonra (sürgün edildiğim yere gitmek için) ilişkiyi kesmek üzere döndüğümde sağdııcı olduğum muhtarın oğlundan beni ihbar eden kişinin imam olduğunu öğrendim.

İşte ben, imama o zaman yenildim.

Yardımcı kitap seçimi

Anayasa Mahkemesi, yardımcı eğitim materyallerinin öğretmenler tarafından seçilmesini öngören yasa değişikliğini iptal etti. CHP'nin başvurusu üzerine 2004 yılında açılan dava 15 Mayıs'ta sonuçlandı. 1739 Sayılı Yasanın 55 maddesinde yapılan değişiklikle ders kitaplarının dışındaki her türlü eğitim materyalinin seçimi öğretmenlere bırakılmıştı.



Dört yılın sonunda tekrar başa döndük!

Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği değişiklik, Türkiye'de ilk kez benim gündeme getirip savunduğum öneriydi. Hatta yasa, henüz AKP kurulmadan önce yayımladığım bir araştırmadan yararlanılarak hazırlanmıştı. Yasanın gerekçesinde benim öne sürdüğüm gerekçelerin kullanılması hoşuma bile gitmişti. Hâlâ aynı görüşte olmama, yani öğretmenlerin eğitim sürecinde kullanacakları materyalleri kendilerinin belirlemesi gerektiğini savunmama rağmen iptal kararından mutlu olduğumu itiraf etmeliyim. Çünkü AKP ve kadrosu bu

tür çağdaş önerileri kendi kafasına göre uygulayarak kötü bir yönseme (temayül) oluşmasına neden oluyor. İyi, güzel ve doğru kavramlarına kendine ait anlamları yüklüyor.

Söz konusu yasanın uygulandığı ilk günden beri her gün bir skandalın ortaya çıkması (100 temel eser içinde yer alan batı klasiklerinin kahramanlarının İslam misyoneri yapılması gibi), öğretmenlerin sınıfına önerdiği veya kendisinin tercih ettiği materyalleri seçerken yönetmelik ekinde verile inceleme formunu dikkate almaması MEB'in yasanın uygulanmasını izlemediğini göstermektedir.

Yasanın uygulanmasını engelleyen önemli bir etken de eğitim materyallerinin okulların finansman kaynağı olarak görülmesiyle ilgili. Çoğu okul yönetimi, okullarında kullanılacak eğitim materyallerini belirli yayın evleriyle kurdukları parasal ilişkiyle belirliyor: Okullarda kullanılan eğitim materyalleri içeriğinden çok okula sağladığı ranta göre belirleniyor. Bu da özünde özgürlükçü ve çağdaş bir uygulamanın anlamsızlaştırılmasına neden oluyor.

20 Mayıs tarihli yazımızda Milli Eğitim Bakanlığının 16. kez değiştirmeye hazırlandığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliğinden söz etmiş, taslak yönetmeliğin kusurlu yönlerine işaret etmiştik. Yeni durum, taslak yönetmeliğin yeniden ele alınmasını zorunlu kılıyor. Değiştirilen 1739 sayılı yasa'nın 55. maddesinin iptal edilen birinci fıkrasına ilişkin kararın resmî gazete'de yayımlandıktan altı ay sonra yürürlüğe girecek olması taslak yönetmeliğin yeniden gözden geçirilmesini zorunlu kılıyor. .

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik genelge yayımlarken, yönerge, yönetmelik ve hatta kanun taslağı ha-

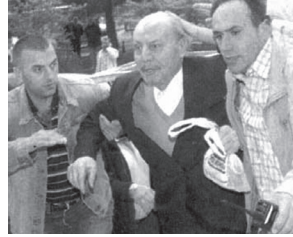
zırlarken diğerk hukuki belgeleri dikkate almıyor; deyim yerindeyse kafasına göre takılıyor. Bundan dolayıdır ki yaptığı her mevzuat yargıdan dönüyor.

Bakana tavsiyemiz, mevzuat hazırlarken daha özenli olması, mevzuat hükümlerine uyması, uymayanları uyarmasıdır.

10 Haziran 2008

İslamcılar Hüseyin Üzmez'i niçin üzmüyor?

Diyanet İşleri Başkanı Ali Bardakoğlu, 3 Haziran akşamı CNN'de gazetecilerin sorusunu yanıtlarken İslam ahlakının kadın erkek ilişkilerinde yaş farkına cevaz vermediğini söyledi. Başkan, kadın erkek ilişkilerinde



karşılıklı anlaşmanın İslamın temel prensiplerinden olduğunu da belirtti. Program yöneticisi Ahmet Hakan'ın "Ama ayetler..." sorusunu ise "İnternet sitemizdeki açıklamalarımızı okumalısınız." diye yanıtladı.

Diyanet İşleri Başkanını dinlerken aklıma, "Din tutkumdan, ipe götüreceklerini bilsem vazgeçmem." diyen Vakit gazetesi yazarı Hüseyin Üzmez'in tecavüz ettiği iddia edilen(!) kız öğrenci ile arasındaki yaş farkı geldi: 64.

Tanrı Üzmez'i cezalandırmak için bu farkı yeterli görür mü bilmem... Ancak bu olayı olmamış sayıp görmezden gelmesine bakılırsa Vakit gazetesi için 64 yılın yeterli bir fark olmadığı anlaşılıyor.

İslam ahlakından beslenen İslamcı Vakit

gazetesinin bu olayı görmezden gelmesi, ya İslam ahlakını benimsemediğini, ya da yazarını koruduğunu gösteriyor.

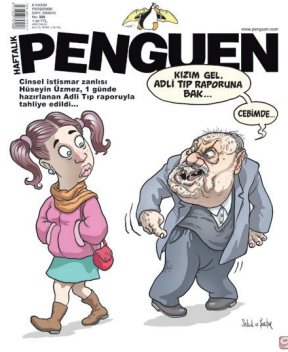
Burada bir saniye soluklanıp İslamcı çevrelerin CHP Genel Sekreteri Önder Sav'ın (Üslubundan anlaşıldığı kadarıyla önceden tanıdığı) bir vatandaşa Hacca gitmemesini öneren sözlerine gösterilen tepkilere bakalım:

Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Mehmet Görmez, Önder Sav'a "İmanın Yoksa bile Dine Saygılı Ol" diyor; Vakit ise bu açıklamayı sekiz sütunluk manşet yapıyor.

AKP Grup Başkan Vekili Bekir Bozdağ ise "Alemlerin Serveri Peygamberimiz Hazret-i Muhammed sallallahü aleyhi ve sellem edep dışı, terbiye dışı bir ithamda bulunuyor" diyerek Sav'ı ve parti olarak CHP'yi özür dilemeye davet ediyor.

İslamcı çevrelerin bu iki olay karşısındaki tutumu oldukça dikkat çekici:

İslamcılar, döneminin en saygın gazeteci yazarlarından birini (Ahmet Emin Yalman) vuran, Müslüm Gündüz'ün Fadime Şahin'e tecavüz etmesine yataklık yapan, bir üniversite öğrencisi ile yaşadığı "aşk" ilişkisini kitaplaştıran ve son olarak yoksulluğundan yararlanarak 14 yaşında bir kıza öğrenciye tecavüz eden Üzmez'i kınamak bir yana millete akıl versin diye gazete yazarı, tv yorumcusu; memleketi yönetsin diye parti genel başkan adayı, ülkenin sağlık sorununu çözsün diye sağlık



bakanlığı müşaviri yapıyorlar.

İslamcılar “kol kırılır yen içinde kalır” mı demek istiyor?

Anayasa’mız kaç madde?

Kimi siyasi hukukçular, üniversite öğrencilerinin türban takmasını serbest bırakan Anayasa değişikliğini tartışırken Anayasa Mahkemesinin, Meclisin yaptığı Anayasa değişikliğini esastan görüşemeyeceğini söylüyorlar. Yüksek Mahkeme ancak kanunların anayasaya uygun olup olmadığı hakkında karar verebilir diyorlar.

Öyleyse bu değişiklik Anayasa Mahkemesine niçin gitti.

Kararın açıklandığı günden beri kıyamet kopartılıyor.

İyi de bütün bunlar Anayasa değişikliği hakkında dava açılırken niçin Anayasa Mahkemesinin Anayasa değişikliğini karara bağlayamayacağı bu düzeyde tartışılmadı.

Biçim açısından bakacakmış!

Hangi biçim?

Dava biçim açısından açılmamış ki... Davacı, davayı anayasa değişikliğinin yürütmesinin durdurulması ve iptali için açmış...

Kaldı ki 411 milletvekilinin olumlu oy kullandığı değişikliğinin biçim açısından sorunu yok ki...

Dava açıldığından beri herkes kulağını dikmiş kararı bekliyor...

Kabul mü, ret mi diye...

Dava kabul edildi esastan incelenmiş oldu; ret edilse biçim açısından mı incelenmiş olacaktı. Ret karar esasa ilişkin verilmiş bir karar olmayacak mıydı?

YÖK Başkanının mahkeme kararını beklemeden

üniversitelere türban genelgesi göndermesine, kimi üniversitelerin genelgeyi dikkate almasına bakılırsa “ret” kararı hesaba katılmamış.

Anayasa’mız dört maddeden ibaret

Bence Anayasa Mahkemesinin son kararıyla birlikte bizim Anayasa’mızın dört maddeden ibaret (dünyanın en kısa anayasası) olduğu ortaya çıktı. Aynı kitapçıkta (Anayasa) yazılı diğer maddelerin ise değiştirilmesi teklif edilemeyen maddelerin kanunu niteliğinde olduğu görüldü.

Bu yönden bakıldığında Anayasa Mahkemesinin kararında bir sorun yok.

Yasal durum bu.

Siyasi sonucunu ise bir rehberlik öğretmenimizin gönderdiği e-posta mektubundan öğrenebiliriz.

Okulumuzda 65 öğretmen var. Bunlardan sadece biri “türbanlı” insan olarak fena birine de benzemiyor. Bu konuda fanatik biri değilim; takacaksa taksın, beni ilgilendirmez. Böyle düşündüğüm için aynı görüşleri paylaştığım çoğu arkadaşım ile ters düştüğüm anlar oldu. Onlar beni liberallikle suçladı, ben onları Kemalistlikle...

Anayasa Mahkemesinin türban kararı ve ardından yaşanan tartışmalar görüşümü değiştirmeme neden oldu: Karara tepki gösteren İslamcı yazar ve aktivistlerin, Tanrının emrini beşerin değiştiremeyeceği yönündeki yaklaşımları türbanı savunanların insan hak ve özgürlüklerine ilişkin evrensel kurallardan beslenmediklerini gösteriyor. Hele hele Anayasa Mahkemesinin önündeki eylemcilerin sloganlarını dinleyince hepten fikrimi değiştirdim. Onlara göre türban, Tanrı’nın emri ve İslam dininin zorunlu kıldığı bir örtüdür.

Onların bu bakış açısı beni ürkütüyor: Hayatı dü-

zenleme güçleri arttıkça bir gün bana “Sen de örtü-
neceksin!” demeyeceklerinden emin değilim. Artık bu
adamların 3 Mayıs 1987’de Van 100. Yıl Üniversitesi
öğrencisi Şirin Tekin’i; 2 Temmuz 93’te Sivas’ta 37
insanı, Haziran 2007’de, Gebze’de öğretmen Hüseyin
Cebe arkadaşımızı oruç tutmadığı için öldürenlerle
aynı kafadan olduklarını düşünüyorum.

Artık türbanın özgürlük için istendiğine inanmıyorum.

Bundan dolayı Anayasa Mahkemesi kararını olumlu
buluyorum.

18 Haziran 2008

Okulların finansman sorunu

Burhaniye’de bir okul müdürü 25 TL.
“katkı payı”nı ödemeyen öğrencilerine
baskı yapmakla suçlanıyor. *radikal.com*.
tr olayı (14 Haziran), ”Dikkat bu okulda
işkence var!” başlığı ile duyurdu. Velilerin
iddiasına göre okulun bodrumunda topla-
nan öğrencilerden biri altına işemiş, biri de
sara krizi geçirmiş. Psikolojik travmanın etkileri zaman-
la ortaya çıkacak.



Devletin ücretsiz verdiğimiz okulları bedel istemeleri 1 TL.
Saklan "katkı payı" altında toplanan para öğrencilere 100 TL.

Olay, okul müdürünün, okulunu bayındır hâle ge-
tirmek için yaptığı harcamaların finansman sorununu
çözmek için öğrencilerden para toplamasından kaynak-
lanıyor. Müdür, okulun onarım, bahçe düzenlemesi gibi
“yatırım harcamaları” için borçlanılan 100 bin Ytl’yi ce-
binden ödeyecek değil ya!.. Bir yolunu bulacak; çünkü
ona amirleri öyle söyledi:

Bir yolunu bul bizden para pul bekleme.

Anadolu’da “salma salmak” diye bir deyim vardır:
Devletten beklediği hizmeti alamayan muhtarın, köy
işlerini görmek için her haneden topladığı para için kul-

lanılır. Okullarda toplanan paralar da aynı anlayış ve yöntemle gerçekleşiyor.

Okullarda toplanan para katkı payı ile sınırlı kalsa iyi; gücü olan birkaç paket sigara parası der verir kurtulur. Ama gelin görün ki iş “katkı payı” parası ile bitmiyor: Bir araştırmaya göre okullarda 13 ana başlık altında 60 ayrı gerekçe ile para toplanıyor.

1 Haziran’da öğrenci kayıtları başladı. Aileler öğrencilerine “iyi bir okul”, “iyi bir öğretmen” arayışında. Bakandan okul müdürüne her kademedeki eğitim yöneticisi de öğrenci velilerinin bu arayışını okulların finansman sorununa çözüm fırsatı olarak değerlendirecek. Şimdi değilse bile eylülde, zorunlu bağışlar eğitim gündeminin önemli konularından biri olacak. Çünkü mahalle dışı kayıtlar eylülde başlıyor.

Okulları Öğretmenler Finanse Ediyor

Konumuzla ilgisinden dolayı bugün, Kastamonu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Yard. Doç. Dr. Hüseyin Yolcu’nun Türkiye’de İlköğretimin Finansman Kaynakları araştırmasından söz edeceğim.

Yolcu’nun, doküman inceleme ve görüşme yöntemiyle elde ettiği veriler, 1974-2006 yılları arsında öğrenci ve öğretmen sayısındaki artışa karşın MEB’in ilköğretim harcamalarının ortalama % 6, 2 oranında azalma gösterdiğini, cari harcamalar artarken, yatırım harcamalarının düştüğünü gösteriyor.

Tabi bu sonuca göre hükümetlerin öğrenci, öğretmen ve kurumsal büyümeyle ilişkilendirmeden önceki yıllarla karşılaştırarak MEB bütçesindeki göreceli artışa dikkat çekmeleri anlamını yitiriyor.

Araştırma, ilköğretim okullarının genel bütçe dışından 13 farklı bütçe dışı kaynaktan beslendiğini gösteriyor. Araştırmanın önemli bulgularından biri de kaynaklardan elde edilen gelirlerin sosyal ve ekonomik düzey (SED) farklılığı gösteren bölgelerdeki okullarda değişkenlik göstermesi.

Hüseyin Yolcu, SED düzeyi düşük bölgelerdeki okulların kaynaklarını zorunlu gereksinimlerine harcadıklarını, SED’i yüksek bölgelerdeki okulların ise eğitimin niteliğini artırmaya yönelik hatta diğerlerine göre lüks sayılacak harcamalar yapabildiklerini belirtiyor.

Yoksul bölgelerdeki eğitim kurumları, zaten yetersiz olan kaynaklarını araştırma – inceleme, bilgi teknolojilerinden yararlanma, eğitim materyallerinin iyileştirilmesi, eğitim amaçlı donanımların karşılanması, sosyal becerilerin geliştirilmesi gibi eğitim kalitesini yükseltecek hizmetler yerine, ısınma, elektrik, su, onarım, badana boya gibi zorunlu giderlerine harcıyor.

“İyi öğretmen” okul için para toplayan öğretmen mi?

Araştırma sonucuna göre okul yöneticisi, öğretmen ve velilerin bütçe dışı kaynak oluşturma sürecinde karşılaştıkları güçlükler de okulların bulunduğu bölgeye göre farklılaşmaktadır. İlginç bir sonuç da eğitimi kamusal bir hizmet olarak algılamakla birlikte üst SED’de bulunan velilerin, eğitim giderlerine katılımı doğru bulmaları ve desteklemeleridir. Eğitim kurumu yöneticileri de velilerin eğitimin giderlerine katılmasını doğru bulmaktadır. Buna karşın Alt ve Orta SED’de bulunan okullarda görev yapan öğretmenler, para toplamayı bir görev olarak benimsememekle birlikte, bulundukları

okullardaki olumsuz öğrenme şartlarını gördüklerinde bunu “zorunluluklar” çerçevesinde yapılması gereken bir görev olarak görmektedirler.

Okul yöneticilerinin çok para toplayan öğretmenleri “iyi öğretmen”, az para toplayanları “görevini savsaklayan öğretmen” olarak değerlendirdikleri, velileriyle daha etkili iletişim kurabilen bayan öğretmenleri finansör olarak gördükleri de ilginç bir tespit olarak not ediliyor.

Öğretmenler, “kendilerini bir tüccar gibi görmelerine” “öğretmenlik mesleğinin saygınlığını düşürdüğü” noktasında birleşmektedirler.

Okulların bütçe dışı kaynakları

Araştırma, 1982-2006 yılları arasında okul finansmanına olan halk katkısının ortalama % 12,5 oranında artmış olduğunu ve okulların bütçe dışı kaynaklarla yani “halk katkıları” ile ayakta kalabildiğini gösteriyor.

Yolcu, ilköğretimdeki bu çoklu finansman yapısıyla, ilköğretimin finansmanı ve sunumunda sosyal devletin sorumluluğunu “yerelleşme” ve “özelleştirme” uygulamalarıyla yerel birimlere, sivil toplum örgütlerine, firmalara ve hatta bireylerin kendi sorumluluklarına bırakıldığını belirterek yönetim zihniyetinin eğitim politikalarına yansıdığını söylüyor.

Devletin eğitim hizmetlerinin sunumundan kendini soyutlamasıyla yurttaşların çeşitli adlar altında kendi toplumsal sorumluluk kampanyalarını ve projelerini uygulamaya koymalarına yol açtığı sonucuna varan araştırmaya göre çözüm, eğitim bütçesinin öğrenci, öğretmen ve kurumsal büyümeye koşut olarak artırılması olarak görülüyor.

Öğretmen eğitimi bankalara havale edilemez

“İlköğretimde görev yapan yönetici, öğretmen ve müfettişlerin gelişimine yönelik hizmet içi eğitimini” bir banka üstlenmiş.

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik çok sevinmiş «Bizim de bu çorbada tuzumuz vardır diyen bütün insanlara teşekkür ederiz. Yeter ki, eğitime ideolojik değil pedagojik bakılsın.” demiş. Yani bankanın pedagojik düşündüğünü söylemiş. Daha önce de bir başka banka pedagojik düşünüp Hüseyin Çelik aracılığı ile öğretmenlere aylık 1.65 faizle modası geçmek üzere olan bilgisayar kredisi vermişti. Kampanya bittikten sonra faiz oranı 1.10’a kadar düşmüş, bilgisayarların fiyatı ise dibe vurmuştu.

Demem o ki bankalar babalarının hayrına iş yapmaz.

Öğretmenlerin hizmet içi eğitimden geçirilmesi gerektiği reklam ajanslarının fikri olmalı. Bu fikir Milli Eğitim Bakanlığına ait olamaz; olsaydı altı yıldır akli nerdeydi?

Şaka bir yana bu iş ciddi... **Öğretmenlerin hizmet içi eğitimi, öyle bir bankanın reklam olsun, reklam yaparken maliyetini de vergiden düşeyim hesaplarıyla günü birlik uygulamalarla ele alınmayacak kadar ciddi bir iş.**

Uygulanabilir Öneri

Halen görev yapan öğretmenlerin, bilginin, eğitim yöntem ve tekniklerinin hızla değiştiği günümüzde sürekli ve etkin bir programla hizmet içi eğitimden geçirilmesi gerekiyor. **Özellikle bu iktidar döneminde**

eğitim yöntemlerinin, ders programlarının, MEB mevzuatının içinden çıkılmaz hal aldığı, bunun da uygulamada birliği bozduğu düşünüldüğünde hizmet içi eğitim acil bir zorunluluk. Aksi hâlde uygulamadan verimli sonuçlar alınamaz. Okuma yazma öğretiminde tümünden gelim yönteminden, tüme varım yöntemine geçilmesiyle yaşanan karmaşa hizmet içi eğitimin önemini tek başına kavramamıza yetecek örnektir. Bugün görevde olan tüm öğretmenler yeni yöneme yabancı ve uygulama sırasında sıkıntı çekiyor.

Milli Eğitim Bakanlığı, bilginin ve eğitim yöntemlerinin hızlı bir şekilde değişmesi karşısında öğretmen eğitimine önem vermelidir. **Bakanlık, öğretmenlerin hizmet içi eğitimini, gereksinimden çok kapasitesi-ne göre tatil organizatörü yöntemiyle belirleyen bir daire başkanlığı aracılığı ile yürütemez.**

Hizmet içi eğitim, öğretmen yetiştirme kadar önemsenmeli ve üniversiteler aracılığı ile gerçekleştirilmelidir. Bakanlıkla eğitim fakülteleri arasında yapılacak bir protokolle her öğretmenin iki yılda bir farklı alanlarda zorunlu hizmet içi eğitiminden geçirilmesi sağlanmalıdır.

“Garabet”in akibeti cemaate bağlı

Ahmet Hakan “Cemaatin önlenemeyen yükselişinde ‘dershane faktörü’nün rolü ve önemi” nedeniyle Başbakan Erdoğan’ın dershaneleri kapatamayacağını yazdı.

Başbakanın dershaneleri “garabet” ilan eden çıkışını Zaman gazetesinin önemsememesi Hakan’ın tespitini doğruluyor.

Zaman gazetesi yöneticisi Ekrem Dumanlı ile



Star gazetesi yöneticisi Mustafa Karaalioglu'nun tutumunu izlemek gerekiyor. Başbakanı etkileme güçleri olan bu iki kişi, şimdilerde gazete yöneticiliği yapıyor olsalar da eski dersane öğretmenleridirler. Bağlı oldukları grubun dersane sektörünü kontrol ettiği biliniyor.

Farklı Bir Yorum

Başbakanın dershanelerde bir tuhaflık (garabet) görmesinin başka bir nedeni de olabilir.

Dershane sektörünü iyi bildiği için CHP milletvekili Muharrem İnce'den Başbakanın çıkışını yorumlamasını istedim. **İnce, dershaneciliğin artık para kazandırmadığını, Başbakanın cemaatlere bu sektörden çıkıp okullaşmaya yönelmelerini salık verdiğini söyledi.**

Muharrem İnce'ye göre Başbakan, ölmekte olan bir sektörü, kapatamazsa bile kapatma girişiminde bulunarak dikkat çekmek istiyor.

Haklı olabilir...

Eğitim Bakanına gözün aydın demek gerek

Sabah gazetesi 19 Haziran tarihli sayısında "SBS'DE 500 BİN ÖĞRENCİ NEDEN YOK?" diye soruyor. Biz bu sütunda 500 bin öğrencinin bu sınavda neden olmadığını, olamayacağını 26 Şubat 2008 tarihli BirGün'de açıklamıştık. Sınav başvurularının devam ettiği bir sırada MEB'in öğrencilerden sınav ücreti almasının maddi gerekçesinin olmadığını, Anayasaya aykırı olduğunu açıklamıştık. Yazımızda 10 YTL'lik ücreti ödeyemeyen öğrencilerin sınava katılamayacağını belirterek ilk ve ortaöğretimde sınav ücretlerinin kaldırılması gerektiğini anlatmıştık.

Sonunda öngörümüz gerçekleşti: ilköğretim 6 ve 7.

sınıflarının katıldığı 21-22 Haziran günü yapılan sınava çoğu kırsal bölgelerdeki 500 bin öğrenci katılamadı.

Milli Eğitim Bakanının, bu öğrencilerin Milli Eğitim Müdürlüklerine başvurarak sınava katılabileceklerini açıklaması sorunu çözmeye yetmedi. Açıklama, sınava bir gün kala çoğu kırsal bölgelerde tarım işçiliğine başlamış çocukları telaşlandırmaktan başka işe yaramadı. Bakana gözün aydın demek gerek.

Yeri gelmişken bir kez daha tekrar ediyoruz: **Sorusundan kağıdına, öğretmeninden sınav salonuna kadar tamamı MEB olanakları ile hazırlanıp gerçekleştirilen bu sınavlardan alınan ücret neyin bedelidir.** Şunu da bilmekte yarar var: Bu sınavlarda görevlendirilen öğretmenlere ödenecek ücret beş saatlik ders ücreti karşılığıdır. ÖSS ve Açık Öğretim sınavları gibi 45-60 YTL ücret ödenmiyor.

10 bin yoksul ve zeki öğrenciyi özel okullara transfer etmeyi planlayan Hüseyin Çelik, sınava katılamayan öğrencileri yoksulların zeki olmayanlarından mı sayıyor?

Yök Başkanı doğru söyledi

YÖK Başkanını savunacağım aklıma gelmezdi. Üstelik herkesin, hep bir ağızdan sövüp saydığı bir anda...

Benimki, mazluma arka çıkmak değil; işe başladığından beri ilk kez de olsa doğru bir laf etmiş birine hakkını vermek...

Ne demiş Yusuf Ziya Özcan: Zararlı (zıkkım) okulları kapatalım.

Yıllardır imam hatip okullarının zararlı olduğunu düşünen, bundan dolayı kapatılmasını önerenler Başkanın sözünü neden kınıyorlar anlamadım. Bu okullar

zararsız mı demek istiyorlar.

Milli Eğitim Bakanının tepkisini, AKP'li milletvekillerinin öfkesini anlarım. Ama dost sohbetlerinde imam hatip okullarının kapatılması gerektiğini söyleyenlerin “Haddini bilecek!” diyenlere hak vericesine manşet yapmalarını anlamam.

Dürüst olmak gerekirse bu okullar zararlı, kapatılmalıdır...

1 Temmuz 2008

“Ooo, Siz Çok Zenginsiniz!”

AKP Hatay Milletvekili Prof. Dr. Mustafa Öztürk, ilköğretim ve ortaöğretimde öğrencilere bedava dağıtılan kitapların öğrencilerden öğrencilere ödünç verilmesini sağlayacak bir sisteme geçilmesini önermiş. Öztürk açıklamasında “Ders Kitaplarında Ödünç Verme Sistemi” ile hazinenin her yıl 135 milyon YTL tasarruf edeceğini, her yıl 1 milyon 275 bin yetişmiş çam ağacının kesilmekten kurtulacağını, 307 milyon kwh enerji, 29 milyon ton su tasarrufu sağlanacağını belirtmiş.

AKP milletvekilinin bu önerisi basında pek ilgi görmedi. Nedeni malum!

Bunları AKP milletvekilinden duymak güzel... Milletvekilinin açıklaması, bizim kamu zararına yol açan uygulamaya yönelik eleştiri ve önerilerimizin ne kadar yerinde olduğunu gösteriyor.

Ben, kitapların hazırlanmasından dağıtımına kadar her aşamasının hoyratça bir özensizlik ve savurganlıkla yapıldığını, ders kitaplarının 10 trilyonluk ek maliyetle üç-beş yıl dayanacak şekilde hazırlanabileceğini (üstelik yolunu yordamını göstererek) tam beş yıldır

söylüyor, yazıyorum.

Beni duyan, dinleyen olmadı mı? Oldu. Ama kimse böylesine ekonomik bir öneriyi görmek istemedi.

Niçin görmek istemediklerini bir daire başkanı, sistemin devamı için payına düşen rüşvetten olma kaygısıyla “Biz de biliyoruz tasarruf etmeyi, ama bu adamlar (yayıncı, dağıtıcı) bok mu yiyecekler!” diyerek dile getirdi.

Bakan, bu yıl dağıtılacak 160 milyon kitabın yaklaşık 300 milyon YTL. basım ve dağıtım maliyeti olduğunu söylüyor. Ben bu kitapların aynı maliyete batı standartlarında beş yıl dayanacak şekilde hazırlanabileceğini ve sonraki her yılda yıllık kitap ve dağıtım bedeli kadar tasarruf edilebileceğini “Eğitimin AKP’si kurnazlığın akli teslim aldığı dönem” adlı kitabımda ayrıntılı olarak anlattım: Baskıda 115 gr. kuşe kağıt, ciltte tutkala ek olarak iplik dikiş kullanılması kitapların dayanıklı olması için yeterli bir işlemdir.

Finlandiyalı bir öğretmene, ülkelerinde ders kitaplarının kaç yılda bir dağıtıldığını sordum: 3 yıllığına ödünç verdiklerini söyledi. Biz her yıl dağıtıyoruz dedimde şaşırdı. Kişi başına ulusal geliri 36 bin Avro olan ülkenin vatandaşı bana “Ooo, siz çok zenginsiniz” dedi. Bu soruyu bir İngilize, Alman, Hollandalıya, Yunanistanlıya sorsanız da aynı yanıt alırsınız.

Aynı kitapların her yıl tekrar tekrar öğrencilere dağıtılması, dağıtılan kitapların öğretim yılı sonunda toplatılıp en azından hurda kağıt olarak kullanılması yoluna gidilmemesi son beş yılın bu alandaki en vurdumduymaz hoyratlıklarından biri oldu. Israrla gündeme getirmemiz sonucu bir genelge ile bu uygulamadan vazgeçildiğini sandığımız bir anda umudumuz boşa çıktı ve **bu yıl da geçen yıl dağıtılan kitaplar**

toplatılmadı. 160 milyon kitap çöpe gidecek. Oysa öğrencilerin elindeki kitaplar okullar kapanırken toplatılabilir, özellikle dördüncü sınıftan itibaren (İlköğretim 7 ve 8. sınıflar ile liselerde dersane kitapları kullanıldığı için ders kitaplarını yıpranmıyor) yıpranma oranı düşen kitaplardan kullanılacak olanların envanterinin çıkartılıp yeniden kullanıma sunulması sağlanabilirdi.

Bakınız, 22 Eylül 2004'te "TASARRUF TEDBİRLERİNE UYULMADI" başlıklı yazımızda bu uygulamayla ilgili ne demişim: "Bu yıl dağıtılan kitaplar, geçen yıl dağıtılan kitapların aynısı. Aynı programlara göre hazırlanmış, yazarı da yayıncısı da aynı. Yapılan bir araştırmaya göre geçen yıl dağıtılan ve halen öğrencilerde olan kitapların %90'ı bu yıl da kullanılabilir durumda. Milli Eğitim Bakanlığı, mülkiyeti kendisine ait olan bu kitapları okul yönetimleri aracılığı ile toplatıp bu öğretim yılı aynı sınıfta okuyacak öğrencilere dağıtma yoluna gitmedi. Sadece kullanılamayacak durumda olan kitaplarla, sınıf mevcuduna göre varsa eksik olan kitaplar alınarak 100 trilyon lira tasarruf edilebilirdi. Ama bu yol da tercih edilmedi!" (BirGün 22 Eylül 2004)

Ben Milletvekili Mustafa Öztürk'ün kamu yararını düşünerek böyle bir öneride bulunduğundan eminim. Muhtemelen bu açıklamasından sonra Eğitim Bakanı kendisini arayıp "Mustafa bey, programları yeniledik ama her yıl yeni sorunlar çıkıyor dolayısıyla programlarla beraber kitaplarda da değişiklik oluyor; ikincisi kitapları yayıncılardan ucuza satın aldığımız için ihaleleri bir yıllık planlıyoruz." açıklamasında bulunmuştur.

Mustafa Öztürk'ün, bu hoyratlığa gırtlığına kadar batmış Hüseyin Çelik'i ikna edip yolundan döndürmesi olanaksız. İyisi mi kulislerde Çelik sonrasının Milli Eği-

tim Bakanı olarak konuşulan Öztürk, bu fikrini bakan olana kadar unutmamasın yeter.

“Kılavuz kitabı oku, anlarsın!”

Öğretmenlerin hizmet içi eğitime alınması önemli ama Eğitim Bakanlığının yaptığı şekliyle değil; üniversitelerin eğitim fakültelerinde ve işini bilen öğretim elemanlarıyla planlı, programlı “uygulanabilir bilgilerin” kazandırıldığı sürekli ve etkin bir hizmet içi eğitimden söz ediyoruz.

Kimi okullardan haberler geldi. Temmuz sonuna kadar süren “seminer” döneminde boş oturmasınlar diye birkaç okulun öğretmenleri bir merkezde toplanıp “seminer” adı altında söylev dinletilmiş.

İstanbul’daki bir toplantıda konuşmacı (ilköğretim müfettişi), bir öğretmenin ders programının uygulanmasıyla ilgili sorusunu “Kılavuz kitapları iyi okuyun, bütün sorularınızın yanıtı var orada!” diye yanıtlamış. Ankara’da İl Müdürünün de katıldığı bir başka toplantıda (26 Haziran) ise öğretmenlerin karşısına konuşmacı olarak arşiv görevlisi bir doktora öğrencisi çıkartılmış. Seminer öğretmeni öğrenci, eveleyip gevelerken salon boşalmış. Dört saat olarak planlanan seminer yarım saatte tamamlanmış.

8 Temmuz 2008

Ders programları tartışma konusu olmaktan kurtulamayacak

Milli Eğitim Bakanlığının 2003’te başladığı öğretim programları değişikliği tamamlanmak üzere. Maliyeti, Avrupa Birliği “Temel Eğitim Destek Projesi” kapsamında AB tarafından verilen hibe kredilerle karşılanıyor.

Programların, krediyi verenlerin standartlarına uygunluğu Hollanda merkezli SPAM danışmanlık şirketi uzmanları tarafından denetlendi.

Böyle bir denetimin varlığı kamuoyundan gizlense de elimizdeki belgeler sürecin her aşamasının yönlendirici bir denetime tabi tutulduğunu gösteriyor. Küçük bir ayrıntı olarak şunu da belirtelim: Denetim yapan firma görevlilerinin ücretleri, Avrupa Birliği Delegasyonu Türkiye Temsilciliğı tarafından AB standartlarında belirlendi ve kredinin içinden ödendi.

Bundan dolayıdır ki programlar hazırlanırken Türkiye'nin özgün koşulları dikkate alınmadı. Eklektik yapısı, elimizdeki belgeler ve programlara göre hazırlandığı söylenen ders kitaplarının içeriğı bu iddiamızın kanıtlarıdır.

Bu dönem değışen ders programları yeni insan modelini 'İyi birey, iyi insan, iyi vatandaş' formülü altında küresel şartlara uyum sağlayacak liberal nitelikler çerçevesinde tanımlamıştır. Bu da programların Neo-liberal politikaların ürünü olduğı tezimizi doğrulamaktadır.

Bizler, 2003 yılından beri eleştirilerimizle olup bitenleri sizlere aktarırken istediğimiz insan modelinin bu olmadığını, izlenen yol ve yöntemin yanlışlığını da dile getirdik. Aradan geçen süre kaygılarımızda ne kadar haklı olduğumuzu gösterdi. Haklılığımızın son kanıtı ise bu dönemde yaşama geçirilen bir çok eğitim uygulamasının mimarı Prof. Dr. Ziya Selçuk'un ikrarı oldu. Ziya Selçuk bakın şimdi neler söylüyor.

Ziya Selçuk'un İtirafı

" ... müfredat çok önemli diyoruz. Bunu değıştiriyoruz bir şey olmuyor. Peki neden olmuyor? Çünkü buradaki değışkenler sadece eğitimle ilgili olmayıp,

ekonomiyle, demokratik süreçle, insan kaynaklarıyla, finans modeliyle vs. ile ilgili. Bunların hepsi eş zamanlı etkileşimsel bir değişime uğratılmazsa o zaman istenilen sonuç alınamıyor. Herkes kendi şişesini tutuyor, eviriyor çeviriyor. Üniversite öğretim üyesiyken ben bunu fark etmedim. Sadece belli alanlara yoğunlaştığımız için bütünsel fotoğrafa fazla bakamadık. Talim Terbiyede birinci yılda gördüğüm, fark ettiğim şey şuydu: Biz üniversitedeki öğretmen adayları ve mevcut öğretmenler dahil olmak üzere öğretmen eğitimi, müfredatı ve fiziksel koşulları eş zamanlı olarak iyileştiremezsek sadece belli bir alanı dönüştürmüş oluruz. Hemen birinci yılın sonunda hepsini birlikte eş zamanlı yapmak zorundayız diye bağırmaya başladım.”

“Benzer bir hatayı da SBS’de yapıyoruz. SBS, ben görevdeyken de ısrarla yapılmaya çalışılan bir şeydi. Çok fazla zararı olacağını düşündüğüm için çok medeni bir şekilde karşı görüşlerimi ifade ettim ve o dönemde bu yapılmadı. SBS ile ilgili argümanları tekrar. Şimdi şu argümanları sıralayalım:

- **SBS uygulaması müfredatın başarılı bir şekilde uygulanmasına katkı sağlayacak. Bence tam tersi. Siz ne düşünüyorsunuz bilmiyorum ama okulda sunulan eğitimi güçlendirmek bir yana zayıflatması kuvvetle muhtemel.**
- **İkinci olarak deniyor ki, sürece dayalı değerlendirme yapılacak. Sınavların yani sonucun bu kadar önemsendiği bir yerde nasıl olacak. Ayrıca müfredat reformunun sürece, sınav sisteminin sonuca yönelik olması çelişki yaratacak.**
- **Okul dışı eğitim faaliyetleri okul programlarıyla uyumlu hale gelecek. Okul dışı faaliyetler sınav hazırlığı yüzünden zaten ikinci plana atılmış**

durumda.

- 6-7-8. sınıflarda yapılacak sınavlarla okullar arasında nitelik ve nicelik farklılıklarını gidermeye yönelik veri elde edilecek. Veriyi OECD söylüyor zaten, sen dünyada eşitsizlikte birincisin diyor.

...

Okullarınızı eşitleyeceksiniz, yaklaştıracaksınız. **Bu eşitsizliği dikkate almadıkça, neo-liberal politikaların kısılcacında kaldıkça, çok çok az yapacak şey var**, sadece geçici çözümler üretilebilir.” (Ortaöğretim Sisteminde Arayışlar, Özel Okullar Birliği Yayınları)

Adamın biri bir konuda hata yapan çocuğunu eleştirirken “Her şey yaşanarak öğrenilmez; bazı şeyler önceden yaşanmışlıklardan, bu konuda deneyim sahibi kişilerden öğrenilir. İnsanlık her şeyi yaşayarak öğrenseydi hâlâ kağıdı ile seyahat ediyor olurduk.” demiş. Bence doğru söylemiş.

15 Temmuz 2008

Çavuşlar darbe yapar, öğretmenler karşı çıkar

1982/Ağrı/Diyadin

İlçe Seçim Kurulu Başkanı hakim, 5 Kasım akşamı, 6 Kasım’da yapılacak Anayasa oylamasında görev alacak sandık başkanlarını bilgilendirme toplantısı düzenlemişti. Ben dahil sandık başkanlarının çoğu, bir seçimde ilk kez oy kullanacak genç öğretmenlerden oluşuyordu.

Biri zarfın renginde, diğeri koyu renkli oy pusulalarını tanıtıp seçimin



usul ve esasları hakkında gerekli açıklamaları yaptıktan sonra hakime kafama takılan şu soruyu sordum: “Kürtçe bilmiyorum; oyunu kullanma yeterliliğinde olmayan diyelim ki Türkçe de bilmeyen birinin oyunu kullanmak için beni vekil tayin etmesi durumunda bu seçmenin tercihi benim tercihim olmayacak mı? Bu kişinin oyunu hangi yönde kullanacağım?”

Hakim, kısa, kesin ve eleştirel bir ses tonuyla sorumu “Bu bir Sezar anayasasıdır. Ona göre karar verisin!” diyerek yanıtladı.

Sabahleyin seçim evraklarını almak için seçim bürosuna vardığımda “Bu bir Sezar anayasasıdır!” diyen İlçe Seçim Kurulu Başkanı olan hakimin değişmiş olduğunu öğrendim. O an, 12 Eylül Anayasasına karşı tutumunu önceden bildiğim hakimin görevden alınmış olmasının benim sorumla ilgili olabileceğini düşünemedim. Ancak akşamki toplantının bitiminden bir buçuk saat sonra tel emriyle açığa alınmış, yerine başka bir hakimin görevlendirilmiş olduğunu öğrendiğimde derin bir üzüntü duydum.

Hakimin görevden alınmasını, soruma aldığım yanıtla ilişkilendirsem de elimden gelen bir şey yoktu. Sonunda seçim evraklarını alıp beni sandık başkanı olduğum köye götürecek askeri araca binip gergin ama güvenli bir yolculuktan sonra görevli olduğum köye vardım. İlk iş olarak okulun salonuna, seçmenlerin özgürce oy kullanabilecekleri bir kabin hazırlamaya koyuldum.

Masa örtüsünü sıralarla yaptığım kabine kapı diye asarken her biri bilye büyüklüğündeki tespih tanelerinden çıkan şakırtıyla irkildim. Gelen, Kürt köyünün ağası, aşiretin reisi, devletin muhtarıydı. Muhtar, gücünü hissettirecek rahat bir tavırla telaşlanmamam gerektiğini, teferruata gerek olmadığını, herkes “evet” oyu kul-

lanacağı için seçmen sayısı kadar oy pusulasını zarfa koyduktan sonra sırayla seçmen kütüğünü imzalatacağını söyledi.



Ardından içeri giren sandık kurullunun köylü üyeleri de muhtar gibi düşündüklerini söylediler. Ben ise bu işlemin demokratik bir yöntem olmadığından söz etmeden, yasal olmadığını anlatmaya çalıştım. Muhtar beni ikna etmeye çalışırken içeriye silahları elinde dört askerle birlikte bir teğmen girdi. Teğmen, gözümün içine bakarak "Bir sorun var mı başkan!" diye sordu. Teğmeni muhtar yanıtladı. O zamana kadar durumu kavramış olduğum için zaten sorun var diyemezdim. Sözü uzatmayayım, vatandaşlar oyunu aşiret reisinin belirlediği kurallara göre kullandı.

Ben, kendi oyumu kitapçıkta yazan kurallara göre kullandım. Ancak oy pusulasının rengi, zarfın şeffaflığı oyumun gizliliğini ortadan kaldırdı. Zaten oyumun hayır olduğunu gizleme gereği de duymuyordum. 121 zarfın sayım sonucu tutanaklara şöyle geçti: Evet 120, hayır 1...

Muhtar "Hoca, gel şu köyün adını lekeleme! Değiştir oyunu!" dese de beni ikna etmesi mümkün olmadı.

Anayasa oylamasına açıktan muhalefet ettiğim yetmiyormuş gibi hakimim, Kenan Evren'i Sezar'a benzetmesini kaymakama ve bölük komutanına ispiyon eden kişinin kimliği hakkında öngörude bulundum. İspiyoncunun Yatılı Bölge İlköğretim Okulunun Nurcu müdürü olduğu kesinleşince idari ve askeri saldırılara hedef oldum. 1402 sayılı yasaya muhalefetten başka bir ile sürgün edilinceye kadar ilçe kaymakamının emri ile on iki idari soruşturma geçirdim.

Yargıç, idari soruşturma sonunda görevine döndü;

ancak o da cemaat destekli askeri ve mülki otoritelerin baskısından payına düşeni aldı: Tümen (sıkıyönetim) komutanının komuta ettiği komando birliği tarafından gece yarısı evi kuşatıldı. İlçe karakolunda valinin de katıldığı sorgulamada hakarete uğradı. Bu olaydan birkaç gün sonra silahını üzerine doğrultan bir asker tarafından ölümle tehdit edildi ve bir süre sonra da baş-ka bir ile sürgün edildi ve “Sorgu hakimliği”nden öteye gidemeden emekli oldu.

İspiyoncu Müdür görevde yükselmeye devam ediyor: 2002 seçimlerinde AKP'den milletvekili aday adayı olduğunu, seçilemeyince de millî eğitim müdürü olarak atandığını, Fettullah cemaatine girerek liberal-leştiğini öğrendim. Kaymakam ise AKP döneminde önce vali, ardından müsteşar oldu. Şimdi her ikisi de sivil anayasacı, demokrat ve darbe karşıtı. AKP uygulamalarına taraf olmayanları demokrasi düşmanı olmakla suçluyorlar.

Ben mi? O günden beri her türlü demokratik müca-deleye katılarak varlığımı korumaya çalışıyorum. Solcu biri olarak 82 Anayasasına gösterdiğim tepkinin ben-zerini, beni içine almayan AKP anayasasına, her türlü fiili müdahaleye ve yasal düzenlemeye karşı göstermek üzere hazır durumda bekliyorum.

Ergenekon tartışmasında solcuların tutumunu “dar-becilere destek” gibi değerlendirenler var; oysa herkes bilir ki darbe karşıtı olmak için önce solcu olmak gerek...

22 Temmuz 2008

Eğitim üzerinden yürütülen reklam kampanyaları

“Ana Kız Okuldayız”

Son günlerde, bir bankanın spon-



sorluğunda yetişkin eğitime yönelik bir kampanya yürütülüyor. Kampanyanın adı “Ana Kız Okuldayız”. Bu kampanya da benzerleri (Öğretmenlerin hizmet içi eğitimden geçirilmesi, Gönül Köprüsü) gibi Milli Eğitim Bakanlığının düşünüp planladığı bir proje değil. Keşke öyle olsaydı.

“Ne fark eder, kim düşünmüşse düşünmüş; önemli olan yapılan işin niteliğidir.” diye bu işe ön ayak olanlardan “Allah razı olsun!” diyemeyeceğiz. Çünkü kampanyanın yürütülüş şekli kadar zamanlaması da sorunlu gözüküyor.

Yetişkinlerin kaydı için yaz mevsimi (9 Haziran 5 Eylül), eğitimin başlaması için ise tarım faaliyetlerinin devam ettiği 8 Eylül uygun bir zaman değildir. Hedef kitlenin (okuma yazma bilmeyenlerin) kırsal kesimde yoğunlaşması, kentte yaşayanların ise bu mevsimde çoğunlukla memleketlerine dönmesi kampanyaya katılmalarını engelleyecek.

Kampanya tanıtımı yanlış yerlerde yapılıyor

Kampanyanın tanıtım afişleri, hedef kitle yerine mevduat sahipleri ile kanaat önderlerinin yollarının kesiştiği merkezlere asılmış. Amaç propaganda yapmak... Afişlerin okuma yazma sorunu olmayan varlıklı nüfusun yoğunlaştığı güzergahlardaki bilbordlara (İstanbul’da Gökkafe’sin önü, şişli merkezi vb.; Ankara’da Emek, Bahçelievler, Ümitköy güzergahı) asılıp kenar mahalle yollarında görülmemesi büyüme atağındaki bankanın başka hedeflerine hizmet edildiğini gösteriyor. Özetle söylemek gerekirse bu popülist bir uygulamadır; fikir sahibinden başkasına hizmet etmez.



“Gönül Köprüsü” gönül almak için mi düzen-

İendi?

“Gönül Köprüsü” projesi Doğudan Batıya, Batıdan Doğuya öğrenciler arası gezi turlarıyla başladı ve bitti. Projenin sponsoru Turkcell ile Milli Eğitim Bakanlığının reklamlarına göre karşılıklı 100 bin öğrenci daha önce hiç görmedikleri bölgeleri gezdi, yeni arkadaşlıklar edindi.

Ben bu projenin de “Ana Kız Okuldayız” kampanyası gibi amacına uygun bir yöntemle yapılmadığını düşününlerdenim. Ne yazık ki kimileri gibi insani yönünün öne çıktığını düşünemiyorum.

Neden böyle düşünmüyorum açıklayım: Birincisi (eğer yalan değilse) Doğudan Batıya 80 bin, Batıdan Doğuya 20 bin öğrenci götürülüp getirildi. Sayının eşit belirlenmemiş olması ya da Batılı öğrencilerin Doğuya götürülememesi kendi başına önemli bir sorun. Halbuki proje karşılıklı ziyaret biçiminde tasarlanmıştı. İkincisi Doğulu öğrencilere Batının nimetleri gösterilmeye çalışıldı. Muammer Güler’in, “Doğulu biri olarak İstanbul’a vali oldum; siz de olabilirsiniz.” nasihatinde bulunması bunun en açık şekilde dile getirilmesidir. Oysa Doğulu illerindeki hiçbir vali bu zamana kadar Batılı bir öğrenciye “Çalış sen de Ağrı’ya, Şırnak’a vali olursun!” demedi. Velhasıl, Doğulu çocuklar, Batılı zengin arkadaşlarının yanına başka bir ülkeye gider gibi gönderildi.

Her ne kadar “Ben hiç tarlada koşmamıştım.” sloganı kullanılmış olsa da bu proje Doğulu çocuklar üzerinde kalıcı duygusal etkiler bırakmadı. Sanki “Gönül Köprüsü” kurmak yerine gönül almaya çalışılmış gibi oldu.

Sizin de dikkatinizi çekti mi bilmem ama yukarıda da belirttiğim gibi eğer gerçekse, Doğudan Batıya getirildiği söylenen 80 bin öğrencinin çoğunun Vanlı olduğu gibi bir izlenim oluştu bende. Sakın, Milli Eğitim

Bakanı Hüseyin Çelik seçim bölgesine ayrıcalık yapmış olmasın! Bakan, geziye katılan öğrencilerin illere göre sayısını gönderse de bu kuşukumuzu giderse diyorum. Örneğin Adıyaman'dan, Diyarbakır'dan, Edirne'den kaç öğrenci götürüldü?

Bir müze ve bir uygarlık insanı

Akdeniz'e inerken Afyon – Burdur hattını kullanmışsam mutlaka Burdur Müzesini ziyaret etmişimdir. Zaten kültürel varlıklara birazcık olsun ilgi duyuyorsanız şehrin merkezinde, üstelik giriş çıkışı kolay otoparkı ile müze sizi kendine çeker, görmeden geçemezsiniz.



On beş yıl önce ilk ziyaret ettiğimde müze, açıkça söylemek gerekirse müzeden çok kazı yapılan antik kent görünümündeydi. Bu gün her biri bir Roma kentini anlatan heykeller, anıt mezar ve sütun parçaları istinat duvarı için getirilmiş taşlar gibi üst üste yığılmıştı, üzül-müştüm.

Bu ilk ziyaretimin ardından dört beş yıl sonra ziyaret ettiğimde müzenin çehresinin değiştiğine tanık oldum. Tabi bu düzeni sağlayan bir uygarlık insanı (kültür insa-nı olur da uygarlık insanı neden olmasın) olmalı diye-rek müze müdürünü ziyaret edip kutladım.

O tarihten sonra, Burdur Müzesini kaç kez ziya-ret ettim anımsamıyorum ama geçen haftaki son ziyaretimde Zürich müzesine benzer bir müzeyle karşılaştım. On bin yıllık Anadolu uygarlıklarının tümü, özellikle de Roma uygarlığı gözümün önündeydi. Her şey yerli yerinde ve anlaşılır bir tasarımla yerleştirilmişti.

Burdur Müzesini uluslararası standartlara kavuşturan müdürü Hacı Ali Ekinci tam bir uygarlık insanı: Ziyaretçisi az (2007’de 7 bin kişi) küçük bir taşra müze müdürü kompleksine kapılmadan bölgesinin kültür varlıklarının ortaya çıkartılması ve gelecek kuşaklara aktarılması için olağan üstü bir çaba içinde. Çabası müzesini düzenlemek, bölgesindeki kazıları yönetmekle sınırlı değil: Uzak Doğudan Batı Avrupa’ya kadar dünyanın belli başlı müzeleriyle iletişime girip tanıtım yapıyor, Karikatürlerle Kültür Varlıkları yarışması düzenliyor, mizahi anlatımla çizilmiş karikatürleri kitaplaştırmakla kültür varlıklarını koruma bilincini geliştirmeye çalışıyor.

Hacı Ali Ekinci, bu yıl Antalya Rehberler Odası tarafından Burdur Müzesini Avrupa’da Yılın Müzesi olmaya aday müze haline getirdiği için **“Kültürel Yükseliş Ödülü”** ile ödüllendirilmiş. Kültür Bakanlığı bu tür çabaları ödüllendirir mi, ödüllendirirse ödülü ne olur bilemeyiz! Ancak bu yazının ardından Bakanlık bürokrasisinin “Başkalarının takdirini alıp bizi güç durumda bırakıyorsun!” diye cezalandırmasından korkarım. Böyle bir şey olursa eski uygarlıklar adına çok üzülürüm.

Not: *Londra’daki British Museum 24 Temmuz’da konusu Roma İmparatoru Hadrianus olan bir sergi açıyor. Ekinci’den edindiğim bilgiye göre sergide, Burdur Müzesinden götürülen Hadrianus heykelinin baş kısmı serginin en önemli eseri olarak salonun girişinde sunulacak.*

29 Temmuz 2008

MEB’in kitap ihaleleri ve yanıtlanması gereken yeni sorular

Bu köşeyi izleyenler, bedelsiz dağıtılan 160 milyon ders kitabının önemli bir bölümünün özel yayın evlerin-

den satın alındığını, MEB'in kendi kitaplarını özel matbaalara bastırıldığını, kitap alım ve baskı bedelinin yıllık ortalama 400 milyon Ytl. olduğunu, ihalelerin hangi yöntemlerle yapıldığını ve MEB'in kitap politikasının yıllık ortalama 200 milyon Ytl.



kamu zararına neden olduğunu kanıtlarıyla ortaya koyduğumuzu anımsayacaklardır. İddialarımıza bu güne kadar herhangi bir itiraz ve açıklama gelmediğine göre belli ki Milli Eğitim Bakanlığının söyleyecek karşı görüşü yok.

Bu gün, Milli Eğitim Bakanına ders kitaplarıyla ilgili (yanıtlayamasa da) yeni sorular soracağız.

1. Programları geçen yıl değiştirilen 9. sınıf fizik, biyoloji, tarih, İngilizce ders kitapları MEB tarafından hazırlandı mı?

2. Bu derslere yönelik olarak hazırlandığı söylenen kitapların Talim ve Terbiye Kurulu tarafından ders kitabı olma yeterliliğinde bulunmadığı, bundan dolayı "yardımcı kitap" olarak öğrencilere tavsiye edileceği gibi bir proje üzerinde çalışılmakta mıdır?

3. Özel yayın evleri tarafından hazırlanan 9. sınıf ders kitaplarının tümü benzer gerekçelerle TTKB tarafından reddedilirken komisyonların ders kitabı konumunda olmadığı tespitinde bulundukları Bakanlığınız tarafından hazırlanan kitapların kabul edilmesi için komisyonlara baskı yapıldığı doğru

midir?



4. Henüz Tebliğler Dergisinde yayımlanmamış olan Bakanlığınız tarafından hazırlanan kitapların basım ihalesi yapıldı mı? Yapıldı ise ihale duyurusu Bakanlığınızın resmi Web sitelerinde

niçin yayımlanmadı?

5. Toplamı 170 milyon forma olan bu kitapların 150 milyon formasının baskısı “davet” etmek yolu ile Zaman Gazetesini çıkartan ve Fetullah Gülen Grubuna ait Feza Gazetecilik A.Ş. ye verildiği doğru mudur?

6. Kitaplar hazır olmadığı için baskıya hazır nüshaların CD’si teslim edilmeyen Feza Yayıncılık’ın kitap baskısına başlamadığı, bundan dolayı okulların açılışına yetişmeyeceği kaygısı taşıyor musunuz?

7. Okulların açılışına yetişmemesi ve baskı maliyetinin düşük olması nedeniyle söz konusu firmanın kitapları Çin’de bastırılması veya mekanik hamurdan imal edilmiş ağartılmış kağıt kullanması söz konusu mudur?

Ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavları

Milli Eğitim Bakanlığının Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliğini değiştirmesiyle başta Ankara olmak üzere birçok İl Milli Eğitim Müdürlüğü, eylül ayı içinde yapılacak ortaöğretim kurumları Ortalama Yükseltme ve Sorumluluk sınavlarının tarihini 01 - 07 Eylül 2008 olarak belirledi.

Oysa bu tarihler arasında sağlıklı bir sınav yapmak olanaksız.

Bunun birçok nedeni var: 1 Eylül’de sınav öncesi, 2-5 Eylül tarihlerinde ise öğretim yılı başı öğretmenler kurulu toplantısı var. Bunlar yönetmelik gereği yapılması gereken toplantılar. Ayrıca, 6-7 Eylül’de çoğu okulda açık öğretim fakültesinin bütünleme sınavı yapılacak; birçok okul bu sınavlar için tahsis edilirken öğretmen ve yöneticiler sınavda görevlendirilecek.

Böylesine yoğun bir gündemle sıkışan okullar-

da günde 4 sınav nasıl yapılacaktır? Diyelim ki sınav yapıldı; peki, 8 Eylül’de derse başlayacak okullarda sınava giren öğrencilerin alan seçimi, sınıf dağılımları nasıl gerçekleştirilecek?

Yukarıda sıraladığımız teknik zorlukları kağıt üzerinde gerçekleştirmiş gibi yapsanız bile öğrencilerden umduğunuz başarıyı bekleyemezsiniz. 11 Temmuz’da tamamlanan Ortalama Yükseltme ve Sorumluluk sınavı’nda başarılı olamayan öğrencilere yeni bir af niteliğindeki bu sınavda birikmiş **22 dersten sınava girecek öğrenciler var**. Bu öğrenciler günde 4 sınavı nasıl kaldıracak?

Bütün bunlar mesleki eğitime önem vermeyen, öğrencileri meslek eğitime yönlendiremeyen sistemin sonucu. Açıktan söylenmese de uygulama “Ne yapalım, bu çocukları sokağa mı atalım. Zaten üniversite okuma şansları yok, verelim bir diploma da sisteme yük olmasınlar.” noktasına gelindiğini gösteriyor.

Kısacası, çocukları ilgi ve yeteneklerinin dışında ders almaya zorlayan yanlış sistemin ürettiği sorun, uyduruk yöntemlerle “Komşu kızına mektup” yazar gibi önü sonu belli olmayan genelgelerle çözülmeye çalışılıyor.

NOT: Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliğinde yapılan değişikliğin uygulanmasını içeren 2008/51 sayılı genelgeye göre cumartesi ve pazar günleri de sınav yapılacaktır. Bu günler için yönetici ve okulu sınava hazırlayan hizmetlilere ücret verilecek mi? Yönetici ve görevliler bu sorunun Bakan Hüseyin Çelik tarafından yanıtlanmasını istiyor.

5 Ağustos 2008

Anayasa Mahkemesi kararında etkili olan eğitim uygulamaları

Anayasa Mahkemesi’nin, AKP’nin “laiklik karşıtı ey-

lemlerin odağı” olduğu kanısına varması büyük oranda eğitimdeki uygulamalardan kaynaklandı: Milli Eğitim Bakanlığı yönetiminin dinci kadrolara teslim edilmesi, mevzuatların eğitimin dinselleştirilmesine hizmet edecek kişilerin atanmasını ve hareketlerini kolaylaştıracak şekilde düzenlenmesi, öğretim programlarının bilim karşıtı “yaratılış kuramı”na gönderme yapmak için değiştirilmesi kuşkusuz mahkeme kararında etkili olmuştur.

AKP döneminin eğitim tarihini herhâlde şöyle özetlenecektir:

Eğitim, yönetime taşınan şeriatçı kadrolar aracılığı ile bilimsel özünden ayrıştırıldı. Öğretim programları, *“...bilmekten çok yapmaya, yapmaktan öte olmaya, değiştirmekten çok öze ulaşmaya yönelik...”* bireyler yetiştirmek amacıyla değiştirildi.

Ders kitaplarından bilimsel ifadeler çıkartılarak yerine hurafeler eklendi. “Bilinçli Tasarım” adlı dini düşünce, ABD’de (yargı kararıyla) ders kitaplarından çıkartılırken, Türkiye’de Evrim Teorisine atıfta bulunan ifadeler ders kitaplarından çıkartıldı.

TCK’da değişiklik yapılarak (2005) yasaya aykırı eğitim kurumları açanlara verilecek “hapis” cezası, “para” cezası olarak değiştirildi. Değişiklikle, yasanın gerektirdiği koşulları taşımasa bile Kuran kursları, dernek ve “öğrenci yurtları”nın açılabilmesi ve yasadışı faaliyetlerde bulunabilmelerine ortam hazırlandı.

İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin katsayı engelinden kurtulmasını sağlamak için Açık Lise Yönetmeliğinde değişiklik yapılarak (Danıştay tarafından iptal edildi) yatay geçiş yapmalarına olanak sağlamaya çalışıldı.

TÜBİTAK yasası değiştirilerek 14 kişilik bilim kurulu üyesinin (yarısını doğrudan, öteki yarısını dolaylı ola-

rak) başbakan tarafından atanması sağlandı.

Özel günler, okullarda dini etkinliklerle kutlanır hâle geldi. Kuran kursları, kursa gitme yaşı aşağıya çekilerek okullarının alternatifi hâline getirildi.

Kutlu Doğum Haftası adı altında dini etkinlikler düzenlenmesi, henüz okula yeni başlamış öğrencilere (birinci sınıf öğrencilerine) “*Banyoda çıplak yıkanır-sanız cin çarpar.*” öğüdünde bulunulması (Bursa), emekli imamların okullarda görevlendirilmesi (Denizli); Harf Devrimine küfür edilmesi, “40 Hadis Güldestesi” gibi kitapların öğrencilere dağıtılması yeni kadronun uygulamaları olarak ortaya çıktı.

Öğretmenin kuran kurslarında (Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin Kuran kurslarında görevlendirilmesi), imamın okullarda ders verebildiği döneme geçildi. Eğitim yöneticisi seçiminde liyakat yerine din eğitimi veren okullardan diplomalı olmak referans kabul edildi.

Kısacası eğitimde “akla dayalı bilgi”lerin yerini “nakle dayalı bilgi”lerin aldığı döneme geçildi.

Anayasa Mahkemesi belli ki ; Fetullah Gülen kitaplarını öğrencilere tavsiye eden ekibin başı olarak Ahmet Ergün Bedük’ün Talim ve Terbiye Kurulu üyeliğine atanıp diğerlerinin genel müdür, daire başkanı gibi görevlere atanmasını, ümmetçi olduğunu söylemekten çekinmeyen birinin MEB müsteşarı yapılmasını da unutmamış.

AKP iktidarının Hüseyin Çelik aracılığı ile eğitimi tahrip eden, Türkiye’yi “akıl çağı” kulvarından ayran eğitim uygulamaları bunlardan ibaret değil, bunlar uzun süre etkisinden kurtulamayacağımız gerici girişimler olarak aklımızda kalan uygulamalar.



Kuran kursları sorunu

AKP iktidarı, eğitimi dinselleştirme girişimini Milli Eğitim Bakanlığı aracılığı ile sürdürürken Diyanet İşleri Başkanlığı da boş durmadı. Diyanet İşleri Başkanlığı, MEB'le eş zamanlı olarak öğrencileri kuşatırken Kuran kurslarını temel eğitimin bir parçası yapmaya çalıştı.

Diyanet, Öğretim Birliği (Tevhid-i Tedrisat) Yasasına aykırı girişimini 2003 yılında **Kur'an Kursları ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönetmeliğinde** değişiklik yaparak başlattı.

Diyanet'in yaptığı değişikliğe göre yönetmelik, Kuran kurslarının yıl boyunca faaliyet göstermelerine olanak sağlarken okullarda da Kuran kursu açılmasına olanak tanıyordu.

Diyanet'in girişimi Ahmet Necdet Sezer'in müdahalesiyle engellendi. Cumhurbaşkanı Ali Bardakoğlu ve Diyanet'ten sorumlu Devlet Bakanı Mehmet Aydın'la görüşülerek 24 Kasım 2003 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan değişikliğin geri çekilmesini sağladı. Ancak iktidarı niyetinden döndürmek kolay değildi: Bu kez Milli Eğitim Bakanlığı **İlköğretim Müfettişleri Yönetmeliğinde** değişiklik yapılarak (21 Temmuz 2005) Kuran kursları ve öğrenci yurtlarının denetimini, bakanlığın inceleme ve denetleme elemanı olan müfettişler üzerinden aldı. Doğal olarak denetim Diyanet'e bırakıldı.

Bu değişiklik de Diyanet'in yaptığı değişiklik gibi yoğun bir tepkiyle karşılaştı: Başta **CHP** ve **Eğitim Sen** olmak üzere eğitimin dinselleştirilmesine karşı çıkan çevreler tarafından şiddetle eleştirildi. İmaj sarsıntısını göze alamayan hükümet, Ağustos 2006 bu değişiklikten de geri adım atarak Kuran kurslarının denetimini tekrar ilköğretim müfettişlerinin görev alanına ekledi.

Bütün bunlar gösteriyor ki AKP hükümeti eğitimin dinselleştirilmesinde ısrarlı ve koşulların uygun olması hâlinde gerekli gördüğü düzenlemeleri tekrar gündeme getirecektir.



Tabii burada üzerinde durduğumuz konu yasal girişimler, bir de olayın fiili yönü var. **Balcılar köyündeki Kuran kursunda 18 öğrencinin ölümü üzerine tekrar gündeme gelen Kuran kurslarının denetimini ister Diyanet, isterse Milli Eğitim Bakanlığı yapsın fiili durum değişmez. Türkiye’de cemaatlerin hiçbir engelle karşılaşmadan yasa dışı eğitim faaliyetlerinde bulunduğu gerçeği inkar edilemez. Bu gerçek yarın beni başbakan yapsalar da değişmez. Önemli olan topluma, ilköğretime devam eden çocukların sağlıklı bir eğitim sürecinden geçebilmeleri için başka bir eğitim kurumuna devam etmesinin sakıncalarını fark ettirmektir. Tutarlı gerekçeler anlaşılır bir dille anlatılırsa halkın tercihinin bilimsel eğitimden yana olacağına inanmak gerekir.**

İlla da yasal bir düzenleme gerekiyorsa 12 Eylül öncesine giderek 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 59. Maddesinin “Zorunlu ilköğretim çağındaki çocuklar her ne ad altında olursa olsun başka bir eğitim kurumuna devam edemez.” hükmünü yeniden yaşama geçirmek gerekiyor.

Evet, yanlış okumadınız, zorunlu eğitim çağındaki çocukların “ne ad altında olursa olsun” başka bir eğitim kurumuna devam etmesini engelleyen yasal düzenleme, 12 Eylül’de din eğitiminin zorunlu olmasının ardından 1986 yılında Özal tarafından kaldırıldı. Daha fazla ileriye gitmeden bu konuda gericileşmekte yarar olduğunu düşünüyorum.

Türk bürokrasisinin hastalığı: YALAKALIK

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, Personel Genel Müdürü Remzi Kaya'yı Müsteşar Yardımcısı yaptı.

De ki niçin?

Bunun iki nedeni var: Birincisi MEB Personel Genel Müdürleri bakanların usulsüz işlemlerini yapan kişiler oldukları için “yıpranmalarının” karşılığı olarak 1. dereceden özlük haklarına sahip Müsteşar Yardımcılığına isterler.

Metin Bostancıoğlu da iki Personel Genel Müdürünü Müsteşar Yardımcısı yapmıştı.

Bu onların hakkıdır! Özellikle de Remzi Kaya'nın...

Anayasa Mahkemesi'nin AKP'ye ceza kesmesine neden olan en önemli gerekçelerinden biri MEB kadrolaşması bu şahsın imzası ile gerçekleştirildi. Ne kadar usulsüz, kurnasız, insafsız pis iş varsa tümü onun elinden çıktı.

Ödül hakkı!..

*

Kura sonucu Güneydoğu illerinden birine atanan bir günlük öğretmeni Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğünde görevlendirme, Bakanın teyze oğluna bir ayda iki kararname düzenleyerek Tatvan'ın Kıyıldüzü köyü öğretmenliğinden Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğüne atama gibi politikacılardan gelen binlerce “hamili kart”ın gereğini yerine getirmenin elbette bir ödülü olmalıdır!

Remzi Kaya'nın Müsteşar Yardımcılığına terfi ettirilmesinin ikinci ve asıl nedeni ise “her dönemin adamı”

olarak verilen “iş” kendinden bir şey katmadan yerine getirmesidir. Bu özelliği onu Milli Eğitim Bakanlığı memurluğundan Bakanlık Başmüfettişliği, Personel Genel Müdürlüğü ve Müsteşar Yardımcılığına tırmandırmıştır.

Bürokratin hası, manevra yeteneği olandır

Sözlerim havada kalmasın; biraz da Türk bürokrasisinin içler acısı durumunu göz önüne sermek için bu şahısın manevra yeteneğini anlatayım sizlere: Madem Müsteşar Yardımcısı olarak (eğer önümüzdeki dönem milletvekilliğine atanmazsa!) eğitim politikamızın vazgeçilmezi oldu tanıyalım nasıl biriymiş.

Aşağıdaki bilgiler, Remzi Kaya’nın 20. 01.1998 tarihinde düzenlediği ve 12.06.1998 tarih ve 3684 sayı ile Bakanlık kaydına giren kendisinin yürüttüğü bir soruşturma raporundan aynen aktarılmıştır.

Müsteşar Yardımcılığına terfi ettirilen Remzi Kaya, o tarihte bakanlık müfettişidir ve müfettiş olarak İstanbul Milli Eğitim Müdürü Ömer Balıbey hakkında açılmış bir soruşturmayı yürütmektedir.

Remzi Kaya, Balıbey’le ilgili soruşturmayı tamamladıktan sonra hazırladığı rapora şunları yazıyor:

“Öğretmen ve yönetici atamalarıyla diğer uygulamalarda personel arasında ayırım yaparak adaletli davranmadığı; mevzuatın uygulanmasında ciddiyetten uzak keyfi hareket ettiği; görevinin sorumluluğunu idrak etmediği; eğitime katkı payı olarak öğrenci velilerinden toplanan paraların amacı doğrultusunda harcanmasını sağlamadığı; yöneticilik görevi ile bağdaşmayan bu tutumlarıyla çevresinde itibar ve güven kaybettiği; mahiyetindekileri siyasi emellerine alet ettiği; yöneticilik görevini yürütemediği; ayrıca daha önce Hatay ilinde Milli Eğitim Müdürü olarak görevinde

bulunduğu sırada sahte evrak düzenlemekle bir devlet memuruna yakışmayan davranışlarıyla güvenilirliğini yitirdiği anlaşıldığından, İl Milli Eğitim Müdürlüğü görevinin üzerinden alınarak kendisine bir daha yöneticilik görevi verilmemesi”

Kaya raporda, Ömer Balıbey’in eşi Handan Balıbey’in düzenlediği yemekli toplantı ile yeğeninin nişan töreninin yapıldığı Beyoğlu Öğretmen Evine, hizmet bedellerini ödenmediği tespitinde bulunarak “Usulsüz olarak harcanan eğitime katkı payının” diğer kişilerle birlikte Balıbey’den tahsil edilmesi gerektiğini de belirtiyor.

Kaya, düzenlediği raporu ceza teklifleriyle birlikte uygulanmak üzere DSP’li bakan Metin Bostancıoğlu’na sunuyor. Bostancıoğlu’nun istifa edip Yeni Türkiye Partisine katılmasıyla kararın uygulanması DSP’nin son Milli Eğitim Bakanı Necdet Tekin’e kalıyor.

Olayın devamını Necdet Tekin’den dinledim: Tekin, Balıbey’i görevden alan kararnameyi imzalamış; ancak karar tebliğ edilmeden hükümetin seçim kararı alınmış olması İstanbul’un gelmiş geçmiş en popüler milli eğitim müdürünü görevden almanın tartışma yaratacağını düşünmesine neden olmuş ve kararname İstanbul’a ulaştığı hâlde son anda tebliğden vazgeçilmiş. Necdet Tekin, seçim kararı almış bir hükümetin bakanı olarak Balıbey’i görevden almanın farklı yansımaları olacağını düşünerek kararının uygulanmasını etik gerekçelerle yeni iktidarın Milli Eğitim Bakanına bıraktığını söylüyor.

Rapor, AKP’li bakanlar tarafından görmezden gelindi. AKP iktidarı, tüm milli eğitim müdürlerini görevden alırken Ömer Balıbey’e ilişmedi. Balıbey bu döneminde 3,5 yıl İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü görevini yürütmeye devam etti. Ta ki Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi

Genel Müdürlüğüne terfi edilene kadar!

Remzi Kaya, Personel Genel Müdürlüğüne atandıktan sonra “personel arasında ayırım yaparak adaletli davranmadı”, “keyfi hareket etti”, “eğitime katkı payı olarak öğrenci velilerinden toplanan paralarını amacı doğrultusunda harcamadı”, “mahiyetindekileri siyasi emellerine alet etti”, “sahte evrak düzenledi” diyerek görevinden alınmasını istediği Balıbey’in 3,5 yıl boyunca İstanbul milli eğitimini yönetmesine sesini çıkarmadı. Daha da vahimi yöneticilik görevi verilmemesini teklif ettiği Balıbey’i Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğüne atanmasını sağlayan kararnameyi hazırlayıp imzalayabildi.

Buradan şu sonucu çıkartabiliriz: Kaya, ya müfettiş olarak soruşturma raporunda yalan yanlış bilgilere yer verdi, ya da iddiaları doğru olduğu hâlde gereğini yapmadı.

Bu ikili durumu hangi ahlaka sığdırırsınız siz karar verin.

Remzi Kaya’nın görevde yükselmesini sağlayan icraatı bundan ibaret değil: DSP döneminde Müfettiş olarak yaptığı soruşturma sonunda haklarında disiplin, idari, mali, lüzum-u muhakeme gibi çeşitli ceza tekliflerinde bulunduğu birçok kişiyi Personel Genel Müdürü olduktan sonra AKP’lilerin istemi üzerine önemli görevlere atayan kararnameleri aynı kalemle imzalamakta bir sakınca görmedi.

Bunlardan birkaçını ibreti alem için sıralayalım:

1. “Bir yıl kademe ilerlemesinin durdurulması, yöneticilik görevinden alınarak il dışında bir okula öğretmen olarak atanması ve bundan böyle kendisine idarecilik görevi verilmemesi” teklifinde bulunduğu Beyoğlu İlçe Milli Eğitim Müdürü Mustafa GÖLLER’i İstanbul İl Milli Eğitim Şube Müdürlüğüne,

2. “KINAMA cezası” teklif ettiği İstanbul İl Milli Eğitim Şube Müdür Vekili Nevzat ISPIRLİ’yi önce Şişli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne 2006 Temmuzunda da Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğüne,

3. “KINAMA cezası, Lüzum-u Muhakeme” teklifi getirdiği Beykoz İlçe Milli Eğitim Müdürü Zeki GÜRSÜL’ü Beykoz’dan daha büyük ilçe olan Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne,

4. “KINAMA cezası ve Lüzum-u Muhakeme” teklif ettiği İlköğretim Müfettişi Eyüp ATASOY’u Kartal İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne,

5. “KINAMA cezası ve Lüzum-u Muhakeme” teklif ettiği Kartal İlçe Milli Eğitim Müdürü Feriştal AYAR’ı metropol ilçe Maltepe’ye daha sonra da Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne,

6. “ KINAMA cezası” önerip “Usulsüz olarak harcanan eğitime katkı payının 6.517.986.000.-TL.nin, yasal faizi ile birlikte kendisinden tahsil edilmesi”ni önerip “Lüzum-u Muhakeme” teklifi getirdiği İstanbul İl Milli Eğitim Şube Müdürü Tamer HORASAN’ı soruşturmadan sonra emekliye ayrılmış olduğu halde emeklilikten döndürülerek İstanbul İl Milli Eğitim Müdür Vekili olarak atanması Remzi Kayanın Teklifi Bakanın onayı ile gerçekleşmiştir.

Gördünüz mü, bir kalemle kaç farklı karara imza atıldığını!

Tabii bu gazetenin ve bu yazının esas konusu Remzi Kaya ve onun gibileri değil, bu konuya girmemizin nedeni kocaman bir ülkenin, yüz binlerce çalışanın ve öğrencinin kaderinde söz sahibi olan kişilerin aslında ipten çöpten kişiler olduklarını gözler önüne sermekti. Ne yazık ki şu anda devlet aygıtında kaderimizde söz sahibi benzer tutum içinde olan çok sayıda bürokrat var. Özellikle son yıllarda yasalar bir yana asgari etik

kurallara aldırmadan siyasetçilerin yasa ve ahlak dışı işlerini yapmaya aday “memur” kişilerin sayısında önemli artış olduğunu söyleyebiliriz.

19 Ağustos 2008

MEB, sözleşmeli öğretmen istihdamında ısrar ediyor ama...

Milli Eğitim Bakanlığı her yıl ortalama 10 bin sözleşmeli öğretmen ataması yapıyor. Bu yıl atanacaklarla birlikte sözleşmeli öğretmenlerin sayısı 70 bi olacak.

Devlet, esnek çalışma politikasında ısrarlı; güvence-siz istihdam ucuz olduğu gibi hak arama mücadelesine katılımı da engellediği için çalıştıranların tercihi bu yön-de.

Oysa herkes biliyor ki esnek çalıştırma iş verimini düşürüyor; özellikle öğretmenlerin işini severek yapma-sı, öğrencilerine ve eğitim sürecine istenen katkıda bu-lunabilmesi için iş güvencesine sahip olması önemlidir.

Devlet, eğitimin kalitesini düşüren uygulamalara öncülük ederek (liberalleştikçe bunu yapıyor) “Herkes kendi çocuğuna sahip çıksın!” anlayışına doğru gidiyor.

Sözleşmeli öğretmenlik uygulaması Anayasa Mahkemesinde

Öğretmenlerin ekonomik ve özlük haklarını korumak için örgütlenmiş sendikalar MEB’in sözleşmeli, geçici, vekil adı altında öğretmen istihdam etmesine karşı çıkıyorlar.

Sendikalar, öğretmenlerin statülerine zarar veren bu uygulamalar için yasal mücadelelerini sürdürürken hukuki süreç Anayasa Mahkemesi’ne kadar uzandı.

Eğitim Sen’in, Milli Eğitim Bakanlığının norm kadroda ortaya çıkan öğretmen gereksinimini sözleşmeli öğretmenlerle kapatmasına yönelik olarak yayımladığı “Söz-

leşmeli Öğretmenlik” konulu genelgesine açtığı dava-
daki Anayasa’ya aykırılık iddiaları, Danıştay 12. Dairesi
tarafından yerinde bulunarak Anayasa Mahkemesi’ne
taşındı.

Eğitim Sen’in Danıştay’a açtığı davada Anayasa’ya
aykırılık iddiasında bulunduğu konular kadroyu ve söz-
leşmeli öğretmenler arasındaki çalışma koşulları ve
sahip oldukları haklarla ilgiliydi.

Danıştay’ın Anayasa Mahkemesi’ne açtığı davaya
Eğitim Sen geçen ay ek bir açıklama gönderdi. Eğitim
Sen gönderdiği ek açıklamada sözleşmeli öğretmenleri
kadrolu öğretmenlerden ayıran konuları 14 maddede
özetlemiş. Bu 14 maddenin tamamı, çalışanların sa-
hip olması gereken asgari haklardan oluşuyor. Demek
oluyor ki şu anda Türkiye’deki sözleşmeli öğretmenler
kölelik yasasıyla çalıştırılmaktadırlar.

Anayasa Mahkemesi Eğitim Sen’in gerekçelerini
yerinde bulup 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun
4/B maddesini iptal ederse ne olur? Sözleşmeli öğret-
menlik uygulaması tümüyle son bulur, Anayasa Mah-
kemesi kararı geriye işlemediği için tüm öğretmenlerin
kadrolu olması zorunluluğu ortaya çıkar ve en önemlisi
son yıllarda hep kaybeden öğretmenlerin statülerine
ilişkin en büyük kazanımları olur.

Milli Eğitim Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi’nin
kararını beklemeden bu yıl da 10 bin sözleşmeli öğret-
men atamasını yapacak. Başvurular dün sona erdi, 21
Ağustosta açıklanacak. Oysa hukuka saygılı bir Bakan-
lığın yapması gereken uyarılara kulak verip Anayasa
Mahkemesi’nin kararını beklemek olmalıydı.

Türkiye eğitim ve bilimde neden geç kaldı

Doğan Tılıç, geçenlerde bir yazısında okumadığımızı yazdı. Tabi okumadığımız, çağdaş anlamda “okur-yazar” bir toplum olmadığımız herkesin malumu; özellikle aydınların dost sohbetlerinde sıkça gündeme gelir. Ancak **Doğan Tılıç**’ın “okumuyoruz” demesinde farklı bir ton vardı: halka değil aydınlara sitem ediyor, aydınların da okumadığını ima ediyordu.

Ben hem okuduğumu(!) belli etmek, hem de kitap okumaktan sıkılanlara yardım olsun diye bu yaz okuduğum bir kitaptan söz edeceğim.

Sobil yayınlarından çıkan kitap, eğitim sisteminin çıkmazlarını anlatıyor. Adı, “Türkiye’de İnsan Yetiştirme(me) Düzeni” Adı yeterince açıklayıcı olan kitabın yazarı da oldukça deneyimli biri: M. Hamdi İlhan.

Hamdi İlhan, MEB’de daire başkanlığı, genel müdürlük görevlerin yanı sıra yurt dışı görevlerde de bulunmuş. Eğitim sisteminin iyileşmesine yönelik çabaları iradesini zorlayınca emekli olup deneyimlerini bizimle paylaşmış. Yazar, benim gibi mevcut durumun eleştirisini yapmak yerine, çözüm önerileri de geliştirmiş. Kitapta, yaşadığımız eğitim sorunlarının tümü için gerçekçi ve uygulanabilir çözüm önerileri sunuluyor. Merak edenlere öneririm.

Hamdi İlhan, Türkiye’nin eğitimde ve bilimde geç kalmasının nedenlerini sıraladığı bölümde ilginç bilgiler de sunuyor. Birlikte okuyalım.

Türkiye’nin geri kalmışlığının tarihi, eğitimde ve bilimde geç kalmışlığının tarihi ile açıklanabilir. Eğitimde geç kaldığımız için bilimde, sanatta, ekonomide, demokraside ve üretimde de geç kaldık. Bu nedenle hâlâ dünyada bize özgü bir markamız yoktur.

Türkiye :

- *Eğitim Bakanlığı örgütünü 1869 yılında kurabildiği için,*
 - *Devlet, ulemanın baskısından ürkererek harita, kara tahta, tebeşir gibi eğitim gereçlerini 1870 yılından önce eğitim kurumlarına sokamadığı için,*
 - *Öğretmen yetiştiren ilk kurumunu 1848 yılında hizmete açabildiği için,*
 - *İlköğretim kurumlarında “yazı yazma” dersine 1856 yılından sonra başlandığı için,*
 - *İlk tıp okulunu 1830 yılında öğrenime açabildiği için,*
 - *Tıp okuluna öğrenci olarak alınan medrese mezunlarından çoğunun okuma-yazma bilmediklerinin anlaşılması üzerine, okulun ilk mezunlarını, öğretime açılışından ancak on dört yıl sonra verebildiği için,*
 - *Devletin askerî ve sivil yöneticilerini yetiştirmek amacıyla Fatih tarafından öğretime açılan Mekteb-i Enderun’a öğrenci olarak devşirmeler kabul edilirken Osmanlı vatandaşları bu okula kabul edilmediği için,*
 - *Osmanlı’nın yanlış politikaları sonucunda Türklerin zihnine “Devlet malı deniz, yemeyen domuz.” anlayışını yerleştirdiği için,*
- Anadolu insanına :*
- “Şalvarı şaltağ Osmanlı,
Eğeri kaltağ Osmanlı,
Ekende yok, biçemde yok
Sofrada ortak Osmanlı.”*
- taşlamasını söyletmek zorunda bıraktığı için,*
- *Matbaanın Türkiye’ye girişini üç yüz yıl geciktirdiği için,*
 - *Devleti yöneten seçkinlerin, halkı küçümseyerek uyguladığı “Bugün git yarın gel.” anlayışı ile onları devletten soğuttuğu için,*
 - *Dışarıya sattığımız ürünlerden aldığımız para, dı-*

şarıdan aldığımız ürünlere ödediğimiz paradan çok az olduğu için,

- Kızlarımızın yüzde otuzu, erkeklerin yüzde yirmisi hâlâ zorunlu ilköğretimden yararlanamadığı için,

- Okula kayıtlı olduğu hâlde devamları sağlanamayan hâlâ yüz binlerce çocuğumuz bulunduğu için,

- Nüfusa kayıtlı olmadığından hâlâ bir milyon çocuğumuz öğrenim hakkından yararlanamadığı için,

- Batıda, eğitim sistemi “Düşünüyorum, o hâlde varım.” anlayışına dayanarak düşünerek davranan bir insanlık yaratırken biz hâlâ eğitim sistemimizi “İnanıyorum o hâlde varım.” anlayışına yönlendirerek

düşünmeden davranan bir insanlık yaratmaya özen-
diğimiz için,

- Yargıçların görevini “ulema”ya devretmeyi amaçla-
yan bir düşünceyi iktidara taşıdığımız için,

- İlk dış borçlanmanın yapıldığı 1854 yılı ile 1881 yılı
arasında biriken dış borçları ödemekte devletin zorlukla
karşılaşması üzerine alacaklı ülkelerin oluşturduğu
“Duyun-u Umumiye” devletin bütün gelirlerine el
koyduğu ve onu ekonomiden dışladığı için,

- Köy Enstitülerini kapatarak eğitimi, üretimin bir ara-
cı olmaktan uzaklaştırdığımız için,

- “Ezbere bilmenin, bilmek olmadığını” fark edeme-
diğimiz ve bireyin ilerlemesinin zorla belletilmiş birtakım
bilgiler yönünde olamayacağını, ancak ve ancak ilgileri
yönünde ilerleyip gelişebileceğini bir türlü kavrayama-
dığımız için çağdaş dünyadaki seçkin yerimizi almayı
başaramadık.

26 Ağustos 2008

Anadolu liselerinin öğretmen sorunu

Anadolu Liselerinin öğretmen sorunu çözülmüş

değil. Bilindiğı gibi 2005 yılında genelgeyle AL öğretmenliğine atanan 7 bin 500 öğretmenin atama işlemi yargı kararıyla iptal edilmiş ve onların yerine atanacak öğretmenlerin belirlenmesi için 28 Temmuzda sınav yapılmıştı. Yapılan sınavın sonuçlarına göre atama en iyimser tahminle bir aydan önce sonuçlandırılmaz.

Sınav kazanan öğretmenlerin Anadolu Liselerine atanması sadece bu okullara atanacak binlerce öğretmenin yer değiştirmesi ile sınırlı değil. Onlardan boşalan liselerdeki kadroların doldurulması sıra tayinlerinin devreye girmesine neden olacak ki bu durum zincirleme bir etki ile bir süreliğine birçok dersin boş geçmesi-ne neden olacak.

MEB böyle bir sorun yokmuş gibi davranıyor ama başta AL yöneticileri olmak üzere atama bekleyen öğretmenler tedirgin bir bekleyiş içinde. Öğrenciler ise henüz bu durumun yaratacağı olumsuzlukların farkında değil.

1 Eylül 2008

Müfettişler derdini anlatamıyor

Geçen hafta, her köşe yaz arı gibi ben de onlarca ilköğretim müfettişinden elektronik mektup aldım. Aynı kişinin klavyesinden çıkmış, üzerinde birkaç ekleme çıkarma yapıldıktan sonra yönlendirilmiş onlarca mektup...

Aynı sorunların anlatılması mektuplarda ortak bir dil kullanılmasını kaçınılmaz kılsa da müfettişlerin kendi sorununu dile getirirken farklı ifadeler kullanamaması, kendi yaşantısından hareket etmemesi mesajların etkisini azaltıyor. En basit yazım kurallarına bile uymadan özensiz bir şekilde hazırlanmış metinleri okudukça onu yazan kişiye “iyi ki denetim yapmıyorsun!” diyesi

geliyor insanın. “1985 yılında **Hatay’ iline** okul müdürü olarak **atandım** 7 yıl **bu, il’de** okul müdürlüğü yaptıktan sonra ikinci **Lisans** diplomamı aldım. Yazılı ve sözlü sınavlardan geçtikten sonra 1993 yılında **İlköğretim** müfettiş **Yardımcısı** olarak atandım.” İşte size iki lisans diplomalı, yazılı ve sözlü sınavları geçmiş biri: İki tümcede yedi tane yazım ve noktalama hatası... Eğer bu paragrafı yazan gerçekten bir müfettişe, yetersiz bulduğu ücreti bile fazla bulurum ona.

Neyse, yazıya başlarken sorunlarını iyi bildiğim ilköğretim müfettişlerine kendi çapımda destek olmayı amaçlamışken birkaç kötü örneğe takılıp büyük çoğunluğa haksızlık etmeyelim.

Önce Melih Aşık’ın bir bölümünü yayımladığı bir müfettişinden gelen mektubun tümünü okuyalım ardından kendi yorumumuzu ekleyelim.

“Efendim, ben bir ilköğretim müfettişiyim. İlköğretim müfettişi olabilmek için 2 üniversite bitirdim ve devletin yaptığı 4 tane sınavı başarı ile geçtim. Hayatımın en güzel yılları bu mesleğe hazırlanmakla geçti. Ancak son 10 yılda mesleğimiz her yönü ile git gide eridi. Toplam 3000 kişi olmamıza rağmen sesimizi kimseye duyuramadık. Artık usandım ve yaptığım işten utanır hale geldim.

Şu anda aldığım maaş denetlediğim öğretmenden ve müdürden daha düşük.

Bir sistemde denetim görevini yapan denetledikten daha düşük maaş alır mı?

Siz bilirsiniz, Allah aşkına dünyada bunun bir örneği var mı?

Eşim öğretmen ve benden daha fazla para alıyor. Ve ben utaniyorum.

Hayatımın en güzel yıllarını bu mesleğe atanabil-

mek için harcadım. Yıllarıma yanıyorum... İnanın içim kan ağlıyor. Lütfen sesimiz olun ve sesimizi duyurun. Saygılar sunuyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.”

Yüksel Emek

Rehberlik de yok, denetim de...

İlköğretim müfettişi Yüksel Emek, denetim elemanı olarak denetlediği öğretmenlerle aralarındaki ücret farkından dert yansa da “10 yılda mesleğimiz her yönü ile git gide eridi.” derken özlük haklarındaki kayıplardan da söz etmek istiyor.

Eskiden ilköğretim müfettişleri “denetim elemanı” olarak algılanmazdı. Adına “müfettiş” de dense bu kişiler öğretmenin öğretmeniydi ve öğretmenler eğitim bilimindeki yeniliklerden, yeni yöntem ve tekniklerden onlar aracılığı ile haberdar olurlardı. Özellikle mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin rehberiydiler. Bundan dolayı ilköğretim müfettişleri bakanlık müfettişlerinin aksine “Genel İdari Hizmetler Sınıfı”nda değil de “Eğitim Öğretim Hizmetleri Sınıfı”ndan sayılırlar.

Ne zaman ki (12 Eylül'den sonra) öğretmenler soruşturulup, kovuşturulması gereken kişiler olarak görüldü müfettişlerin de rolü değiştirildi. Artık onlar çoğu zaman sudan gerekçelerle haklarında soruşturma açılan öğretmenleri soruşturmasını yürütmekle görevlendirilmeye başlandılar. Tabi bu rol değişikliği, öğretmenlerle ilköğretim müfettişlerinin arasını açtı.

Statülerini ve aynı zamanda özlük haklarını kaybeden ilköğretim müfettişleri AKP döneminde tümüyle etkisizleştirilmeye çalışılıyor. Bunu, iktidarı eleştirmek için söylemiyorum; gerçek bu... Çünkü AKP, okulların ve öğretmenlerin denetimini politik amaçları doğrultu-

sunda örgütlediği yönetimler aracılığı ile yapmak istiyor. Daha doğrusu denetlenmek istemiyor. 2005 yılında **İlköğretim Müfettişleri Yönetmeliği**nde değişiklik yaparak Kuran kurslarının denetimini müfettişlerden almasını bunun ilk somut girişimi olarak gösterebiliriz. (Söz konusu yönetmelik değişikliği Ağustos 2006'da geri çekildi.)

Yeri gelmişken İlköğretim müfettişlerine uygulanan pozitif bir haksızlığın da altını çizelim: İlköğretim müfettişleri Eğitim Öğretim Hizmetleri sınıfına dahil olmalarına rağmen her yıl eylül ayında öğretmenlere verilen Eğitim Öğretim Ödeneğinden yararlanamazlar. Neden? Nedenini kimsenin bilmediği bu uygulamayı karar organlarındaki herkes haksızlık saymasına rağmen kimse düzeltme yoluna gitmez.

8 Eylül 2008

Çevreciler bu işe el atmalı

Dün öğrencilerin elinde ücretsiz dağıtılan ders kitapları poşetini görünce her öğretim yılı başında dağıtılan ders kitaplarının öğretim yılı sonunda toplatılıp yeniden değerlendirilmediğini bir kez daha dile getirmek zoruna kaldık.



Az uz değil, **2003'ten beri yazdığım, CHP milletvekili Muharrem İnce'nin birkaç kez meclis gündemine taşıdığı, bir basın toplantısı ile AKP Hatay Milletvekili Prof. Dr. Mustafa Öztürk'ün ödünç verme sistemi ile hazinenin her yıl 135 milyon YTL tasarruf edeceğini, her yıl 1 milyon 275 bin yetişmiş çam ağacının kesilmekten kurtulacağını, 307 milyon kwh enerji, 29 milyon ton su tasarrufu sağlanacağını söylediği 160 milyon ders kitabı söz konusu olan.**

Eski yazılarımızdan konuya ilişkin bilgimizi tazeleyelim:
“Bu yıl dağıtılan kitaplar, geçen yıl dağıtılan kitapların aynısı. Aynı programlara göre hazırlanmış, yazarı da yayıncısı da aynı. Yapılan bir araştırmaya göre geçen yıl dağıtılan ve halen öğrencilerde olan kitapların %90’ı bu yıl da kullanılabilir durumda. Milli Eğitim Bakanlığı, mülkiyeti kendisine ait olan bu kitapları okul yönetimleri aracılığı ile toplatıp bu öğretim yılı aynı sınıfta okuyacak öğrencilere dağıtma yoluna gitmedi. Sadece kullanılmayacak durumda olan kitaplarla, sınıf mevcuduna göre varsa eksik olan kitaplar alınarak 100 trilyon lira tasarruf edilebilirdi. Ama bu yol da tercih edilmedi!” (22 Eylül 2004- BirGün)

“Aynı kitapların her yıl tekrar tekrar öğrencilere dağıtılması, dağıtılan kitapların öğretim yılı sonunda toplatılıp en azından hurda kağıt olarak kullanılması yoluna gidilmemesi son beş yılın bu alandaki en vurdumduymaz hoyratlıklarından biri oldu. Israrla günde me getirmemiz sonucu bir genelge ile bu uygulamadan vazgeçildiğini sandığımız bir anda umudumuz boşa çıktı (Kullanılmış kitapların toplatılmasına yönelik genelge, karneleri dağıtılıp öğrenciler tatile girdikten sonra okullara ulaştırıldı.) ve bu yıl da geçen yıl dağıtılan kitaplar toplatılmadı. 160 milyon kitap çöpe gidecek. Oysa öğrencilerin elindeki kitaplar okullar kapanırken toplatılabilir, özellikle dördüncü sınıftan itibaren (İlköğretim 7 ve 8. sınıflar ile liselerde dersane kitapları kullanıldığı için ders kitaplarını yıpranmıyor) kullanılabilir olanların envanterinin çıkartılıp yeniden kullanıma sunulması sağlanabilirdi.” (1 Temmuz 2008-BirGün)

Gördüğünüz gibi 2004’ten 2008’e uygulamada bir değişiklik yok. Hüseyin Çelik görevde kaldığı sürece bir değişiklik olacağı yok.

Dün dağıtılan 12 kitapla birlikte 6. sınıfa başlayan öğrencilere, geçen beş yıllık öğrenimi boyunca 42 adet kitap verilmiş oldu. 13 milyon öğrencinin elindeki atıl kitap sayısını varın siz hesaplayın. Bu kitaplardan hiç-biri toplatılıp değerlendirilmedi. Çöpe atmayıp evinde saklama olanağı bulunmuşsa her evde onlarca ders kitabı kitap kurtları tarafından tırtıklanıyor.

Yukarıdaki iyimser hesaba göre tekrar kullanıma sunulması halinde ücretsiz ders kitabı uygulamasına başlandığı 2003'ten bu yana beş öğretim yılında 810 milyon YTL. tasarruf edilecekti. 7 milyon 650 bin yetiştirilmiş çam ağacının kesilmesine, 1 milyar 842 milyon kwh enerjinin boşa harcanmasına, 74 milyon ton suyun heba edilmesine gerek kalmayacaktı.

Gördüğümüz kadarıyla bu konu, (içinde iktidar partisi milletvekili de olsa) parlamentoda dile getirmekle, basında köşe yazılarına konu yapmakla çözülmüyor. Daha etkili bir kamuoyu bilgilendirmesine ve tepki oluşturmaya gereksinim var. Herkesi ilgilendiriyor olmasına rağmen çevre duyarlılığı olan sivil toplum örgütlerinin bir kampanya başlatması belki Milli Eğitim Bakanının dikkatini çekebilir. Benim önerim, sivil toplum örgütlerinin açacağı bir kampanya çerçevesinde öğrenci velilerinin evlerindeki kullanılmış ders kitaplarının Milli Eğitim Bakanlığının önünde toplanmasıdır.

7 milyon 650 bin yetiştirilmiş çam ağacını kurtarmak için değmez mi?

Hukuk, din eğitimi zorunlu olmasın diyenlerden yana

Ahmet İnsel, Radikal 2'de (7 Eylül) "Zorunlu din eğitimi ve sahte laiklik" başlıklı



hoş bir yazı yazdı. İnsel yazısında, mevcut Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ders programının “din öğretimi” değil “din eğitimi” olduğunu örneklerle ortaya koydu.

Biz de 11 Mart 2008 tarihli yazımızda AIHM ve Danıştay’ın, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (din) dersinin uygulanmasını içeriğinden dolayı hukuka aykırı bulması karşısında Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik’in “Danıştay eski müfredata göre karar aldı. İçerik değiştiğine göre, karar uygulanamaz. Bu herhangi bir şeyi değiştirmeyecektir.” savunmasına karşılık karşılaştırmalı bir incelemeye yer vermiştik.

Bu iki inceleme, mevcut Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin din kültürü ve ahlak bilgisi ile ilişkisinin olmadığını, doğrudan din eğitimi verdiğini kanıtlamaya yetmektedir.

Ahmet İnsel’in yazısında dikkat çektiği önemli bir konu, bazı Alevi derneklerinin aksine kimi Alevi cemaatlerinin bu dersin kaldırılması yerine içeriğin Aleviliği de kapsayacak şekilde düzenlenmesi talebidir.

Kuşkusuz din eğitiminin zorunlu olmaktan çıkartılması sadece Alevilerin talebi değil: Ancak Alevilerin, böyle bir taleple yola çıkması bu mücadeleyi zaafa uğratacaktır. Din dersi programında Aleviliğe daha fazla yer verilmesini isteyen Aleviler bilmelidirler ki hiçbir zaman programda istedikleri ölçüde ve anlamda yer alamayacaklardır.

Hukuki sürecin bu dersin zorunlu olmaktan çıkartılmasını isteyenlerin lehine işlediği bir dönemde, iktidarı rahatlatacak taleplerle (Çünkü iktidar ders kitaplarına iki Bektaşî deyişini eklemekte sakınca görmeyecektir.) belli bir noktaya gelmiş yılların mücadelesi sulandırılmamalıdır.

Bizce yapılması gereken, daha dün İstanbul’da “Ne

düşünce hürriyetinden, ne de inanç hürriyetinden korkuyoruz.” diyen Başbakan Tayip Erdoğan’a inançsızların da hürriyete gereksinimi olduğunu anımsatmak, iktidarı, AİHM ve Danıştay kararlarına uymaya zorlamak olmalıdır.

16 Eylül 2008

Küçük Çaplı(!) Bir Usulsüzlük Belgesi

Bu gün sözünü edeceğimiz dosya, Avro cinsinden trilyonların götürüldüğü son günlerin yolsuzluklarının yanında pek kayda değer bulunmayabilir. Ancak ahlaki çöküntünün her yere sirayet ettiğini görmemiz açısından yine de önemli. “Paranın önemi yok!” diye düşünenlerin ilgisini çekebilir.

Konu şu: Ekli belgelerde de göreceğiniz gibi Haziran 2008’de İstanbul Kadıköy’deki Zübeyde Hanım Öğretmenevinde bir inceleme başlatılmış.

İncelemenin konusu: Öğretmenevine alınan mal ve hizmetlerin Kamu İhale Kanununa aykırı yapılması, ihale evraklarında sahte imzalar kullanılması, evrak yok etme, ihalelerde iç mevzuata uymama.

Suçlama: Görevi kötüye kullanma, evrakta sahtecilik, suç delillerini yok etme, gizleme ve değiştirme...

Suçlananlar: Nilgün Ulusoy, Fatih Türkmen, Ayşe Erol, Murat Görüşük, Hakan Bozyaka, Ali Dedeoğlu.

İncelemeyi Başlatan: Kadıköy Kaymakamlığı.

İncelemeyi Yapanlar: Musa Demirbilek (Kadıköy Mal Müdürü Yardımcısı), Hasan Keçici (Kadıköy İlçe Milli Eğitim Şub. Müd.)

Sonuç ve Teklif: ...iddiaların doğruluk kazandığı sonuç ve kanaatine varılmaktadır. (Devamını ve ayrıntıları ekli belgede görebilirsiniz.)

Belgeler, ortada bir usulsüzlük olduğunu yorum yapmamızı gerektirmeyecek kadar açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Şimdi Bakana buradan soruyoruz.

1. Bu inceleme sonunda adı geçen kişilere soruşturma açılmış mıdır?

2. Soruşturma açılmadıysa soruşturmama nedeni nedir?

3. Soruşturma açıldıysa sonuç nedir?

4. Zübeyde Hanım Öğretmenevi Müdürü Nilgün Ulusoy'un, müdür yardımcıları Fatih Türkmen ve Murat Görüşük'ün halen bu görevde bulunmalarını nasıl açıklıyorsunuz?

5. Soruşturma sırasında Zübeyde Hanım Öğretmenevi müdür yardımcısı olan Ayşe Erol'un Sabancı Öğretmenevi Müdürlüğüne, Hakan Bozyaka'nın bir okulun müdür baş yardımcılığına kaydırılmasını açıklayabilir misiniz?

6. Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Şube Müdürü Hasan Keçici'nin düzenlediği rapordan kuşku duyuyor musunuz? Kuşku duyuyorsanız Keçici hakkında herhangi bir işlem yaptınız mı?

7. Raporun gerçekleri yansıttığını düşünüyorsanız, raporu düzenleyen Hasan Keçici ile usulsüzlük yaptıklarını tespit ettiği kişilerin ast-üst ilişkisi içinde görev yapmalarını uygun buluyor musunuz?

Tasarruf kültürü için en kötü model

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, "Türkiye'de hem çevre duyarlılığı hem de tabii kaynaklarımızın tasarruflu kullanılması konusunda bakanlık olarak gönüllü olacağız" demiş.

Bakan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile enerji tasarrufu ve verimliliği bilinci kazandırılması için

imzalanan işbirliği protokolü töreninde, öğrencilere önerilerde bulunarak evlerindeki elektriği lüzumsuz yere kullanmamalarını, bu konuda anne ve babalarını eğitmelerini istemiş.

Geçen haftaki yazımızda, Çelik'in ders kitaplarında "ödünç" sistemini uygulamadığı gibi kullanılmış kitapları toplatmayarak her yıl;

135 milyon TL.nin,

1 milyon 275 bin yetişmiş çam ağacının,

307 milyon kwh elektrik enerjisinin,

29 milyon ton suyun

boşa harcanmasına neden olduğunu partidaşı AKP Hatay Milletvekili Prof. Dr. Mustafa Öztürk'ün hesaplamasına dayanarak anlatmıştık.

Siz çocuk olsanız beş yıldır her yıl 160 milyon ders kitabını çöpe attıran bu bakanın "tasarruflu olun" sözüne inanır mısınız?

Kendisi tasarruf bilincine sahip olmayanın, başkasına tasarruflu ol demesine kargalar bile gülmez.

23 Eylül 2008

Sorunlu olan İnkılap tarihi kitapları değil, bu dersin programıdır

Geçen hafta, İlköğretim okullarının 8. sınıfında okutulan İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük kitabındaki darbelerle ilgili bölümlerdeki anlatımlar BirGün ile Vakit tarafından manşete taşındı. BirGün (10 Eylül), darbe girişimlerini öven anlatımların tümüyle kitaplardan çıkartılmasını isterken Vakit (15 Eylül), 27 Mayıs darbesi ile 28 Şubat "uyarısı"nı öne çıkartıp darbe övücülüğünü eleştirdi.

Bu iki gazeteden biri riyakarlık yapıyor. Ama han-

gisi? Hemen hemen tüm yazar ve okurları 12 Mart'ta değilse bile (benim gibi yaştan kaybedenler var) 12 Eylül'de askeri kovuşturmaya uğramış BirGün mü, yoksa 28 Şubat'a kadar darbeleri kutsayanlar mı? Neyse, biz esas konumuza gelelim.

MEB'in Açıklaması

Haberlerin ardından yaptığı açıklamada Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, "bu çağdışı zihniyeti okul kitabına yansıtan eğitimciler hakkında gerekli hukuki işlemin başlatıldığını" belirterek "Önümüzdeki eğitim sezonunda böyle bir kitap olmayacak" açıklamasında bulundu. Ardından Talim ve Terbiye Kurulu Başkan Vekili Merdan Tufan, ders kitabında ilgili programın amacını aşan tartışmalı bilgilere yer verildiğini belirterek "Dağıtılan kitaptaki bu bölümler uygulamadan kaldırılmış olup Başkanlığımızca, söz konusu tartışmalı ve uygun olmayan bölümlerin yerine, programın amacına ve demokrasinin gereklerine uygun olarak hazırlanan yeni metinler bu öğretim yılında okutulmak üzere okullara ulaştırılacaktır." açıklamasında bulundu.

Sorun Programda

Bu açıklamalar üzerine BirGün "Bakanlık darbe övgüsü'nde geri adım attı" derken Vakit de kendine bir pay çıkarmış "Haberimiz yanlış düzeltti" diyor. Bana kalırsa Bakanlık söz konusu anlatımlarda ciddi bir düzeltmeye gidemeyecek. Çünkü Açıklamalar program yerine ders kitaplarının sorunlu olduğuna işaret ediyor. Oysa bize göre sorunlu olan yazarı bu ifadeleri kullanmaya zorlayan İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi programıdır. Kaldı ki bir milyon üç yüz bin öğrencinin elindeki kitaplar değişmeyecek. Kitaplar ve program

değişmediğine göre “geri adım” ve “düzeltme” bunun neresindedir.

Düzeltme yapılamayacaktır çünkü kitapta yer alan bilgiler devletin resmi görüşleridir. Devletin görüşü değişmeden ne programı ne de kitabı değişir. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Programı hazırlanırken temel alınan referans kaynak Genel Kurmayın hazırladığı “Atatürkçülük” adlı kitaptır. Ayrıca program ve ders kitabı hazırlanırken Genel Kurmay’ın danışmanlığından yararlanır. Söz konusu kitabın hazırlanmasında da Harp Okullarından iki subay TTKB’deki çalışmalara katılmışlardır. Bu bilgiler ışığında Gerek bakanın, gerekse Talim Terbiye Başkanının esip yağmasının ciddiye alınmaması gerekir.

Bakan kime soruşturma açacak

TTKB, uygunluk kararı verdiği ders kitaplarında o dersin programına uygunluk arar. Her kitap gibi İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük kitabı da ön inceleme, esas inceleme ve değerlendirme komisyonlarından geçerek Talim ve Terbiye Kurulu Üyelerinin onayına sunuldu. Söz konusu kitabın onayında mevcut Kurul Üyelerinin yanı sıra ders kitabında “amacını aşan bilgilere” yer verildiği açıklamasını yapan Kurul Başkanı Merdan Tufan’ın da imzası var.

Milli Eğitim Bakanının “bu çağdışı zihniyeti okul kitabına yansıtan eğitimciler hakkında gerekli hukuki işlemin başlatıldığını” açıklaması Kurul Başkanı ve üyelerini kapsayacak mı? Yazarları, Başkan Merdan Tufan ile Başkan Yardımcısı Abdulvahap Özpolat’da “hukuki işlem”e tabi tutulacaklar mı? Ben, bu bahane ile bir soruşturma açılacağından ancak soruşturmanın kitabı inceleyen komisyonlardaki öğretmenlerle sınırlı kalaca-

ğından eminim.

Ortada dersin programından kaynaklanan bir sorun var: Bu program ilköğretim çağındaki çocuklar için ağır bilgiler içeriyor. Birkaç konu başlığına bakarak dersin ne kadar düzey üstü bilgiler içerdiğini görelim.

- Millî güç unsurları olarak siyasî güç, ekonomik güç, askerî güç ve sosyokültürel güç ele alınacaktır.
- Devletçilik ilkesinin devlete siyasî, sosyal ve kültürel alanda yüklediği görevleri açıklar.
- Ulusal ve uluslararası faktörlerin devletçilik ilkesinin benimsenmesindeki etkisini değerlendirir.
- Lozan Barış Antlaşması'nın Türk dış politikasının gelişimine yaptığı etkileri değerlendirir.
- İkinci Dünya Savaşı'nın sebep, süreç ve sonuçlarını Türkiye'ye etkileri açısından değerlendirir.
- SSCB'nin dağılmasının dünyaya ve ülkemize etkileri hakkında çıkarımlarda bulunur.
- Körfez Savaşlarının Türkiye'ye siyasî, sosyal, askeri ve ekonomik etkilerini değerlendirir.

Bu konular 14 yaşındaki bir öğrenci ile ele alınıp işlenecek konular değildir.

Öneri

Bence bu ders ilköğretim okullarından kaldırılmalıdır. Programın önemli konuları gözden geçirildikten ve sadeleştirildikten sonra lise 11 ve 12. sınıflarda verilmeli.

Sınıfını Yönetemeyen Öğretmen

Çelik, 100 Temel Eser listesinde yer alan kaynak kitapların amacının öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırmak, onları düşünen, düşündüğünü doğru, etkili ve açık bir şekilde ifade eden bireyler olarak yetiştirmeyi amaçladıklarını ancak Batı kaynaklı klasik eserlerin sorumsuzca tercüme edilip yayımlanmasının

yanı sıra anonim alanlardan derlenmiş ve içinde müstehcen, kaba ifadeler yer aldığını, sorumluların “kâr amacı güden yayınevleri” olduğunu açıkladı. Ders kitapları dışındaki kitapların, eğitim araçlarının incelenmesi, seçimi ve kullanılması ile ilgili hükümlerin Milli Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği’nde yer aldığını dile getiren Çelik, «Belirtilen eğitim araçları dışında kalan ve bir öğretim yılı boyunca okullarda kullanılacak her türlü eğitim aracının belirlenmesi ders öğretmeni tarafından yapılacaktır. Ders kitapları dışında kalan eğitim araçlarının anayasaya, yasalara ve Milli Eğitim temel araçlarına ters düşmemesinin, bilimsel hata bulunmamasının cinsiyet, dil, din, ırk, renk, siyasi düşünce, felsefi inanç, mezhep ve benzeri ayrımcılık içermemesinin esas olduğu belirtilmiş, aksi durumda sorumluluğun eğitim aracının seçimini yapan öğretmene ait olduğu açıklanmıştır» görüşünü dile getirdi.

30 Eylül 2008

“Bu siteye erişim mahkeme kararıyla engellenmiştir”

“Adnan Hoca”nın Harun Yahya takma adıyla yayımladığı 764 sayfalık kuşe kağıda basılı “Yaratılış Atlası”nın liselerde görev yapan biyoloji ve felsefe öğretmenlerine bedelsiz olarak gönderilmesi üzerine Eğitim Sen 28 Şubat 2007’de bir basın açıklaması yapmıştı. Basın açıklaması, (onlarca basın açıklamasının bulunduğu arşivde dururken) Adnan Oktar (Adnan Hoca)’ın 19 ay sonra tedbir talebi üzerine Gebze Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından hocanın “kişilik haklarına saldırı” olarak değerlendirildi ve Eğitim Sen’in internet

sitesi 24 Eylül 2008 günü “erişime” kapatıldı.

Eğitim Sen avukatları, bir gün sonra kararın çıktığı Gebze Asliye Hukuk Mahkemesi hakimliğine itirazda bulundu. Ancak hakim, kararı düzeltmek bir yana başvuruyu bile kabul etmedi. Bunun üzerine avukatlar, aynı gerekçeyle tazminat davası açıldığını öğrendikleri Kadıköy Asliye Hukuk Mahkemesine itirazda bulunarak erişim engelinin kaldırılmasını istedi. Mahkeme 26 Eylül’de verdiği kararla siteye erişim engelini kaldırdı.

Adnan Oktar’ın tedbir başvurusunu 19 ay sonra yapmış olması kendi takdiridir. Ancak Gebze Asliye Hukuk Mahkemesinin 19 aydır yayında olan bir açıklamanın bulunduğu siteyi “tedbir” olsun diye kapatması biraz garip gibi gözüküyor. Kime ve neye karşı tedbir? Tazminat davasının açıldığı Kadıköy Asliye Hukuk Hakimliğinin tedbir kararını kaldırması da bu işte bir garip-lik olduğuna işaret ediyor.

Bu olaydaki bir başka garip-lik de her türlü iletişim ve bilgi alışverişinin yapıldığı internet sitesinin tek bir dokümandan dolayı tümüyle kapatılmasıdır. Eğitim Sen, 100 şubesi, 130 bin üyesi ile tüm iletişimini diğer kurumsal siteler gibi bu site üzerinden yürütüyor. Eğitim Sen avukatı Mehmet Tiryaki bu durumu “Bir kitap yüzünden kütüphaneyi kapatmak” olarak açıklıyor.

Eğitim Sen Genel Başkanı Zübeyde Kılıç, bu gelişme üzerine yaptığı basın açıklamasında iki konu üzerinde durdu: Birincisi ihtiyati tedbir başvurusunun, davacı Adnan Oktar ve davalı eğitim Sen’in ikamet adreslerinin dışındaki bir mahkemeye yapılmış olması; ikincisi ise açıklamada, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Yasanın “Erişimin engellenmesi kararı ve yerine getirilmesi” başlıklı 8. maddesinde sayılan nedenlere aykırılık

taşınamasına rağmen erişim engeli cezası verilmesi.

Hukukçuların demesine göre tedbir başvurusu herhangi bir mahkemeye yapılabiliyormuş. Yasa yapıcı belli ki acil durumlarda ikamet edilen adres dışındaki mahkemelere de tedbir başvurusunda bulunmayı uygun bulmuş.

Hukukçu değilim ama ben Gebze Asliye Ceza hakimisi olsam Adnan Hoca'ya dava açmak için niçin 19 ay beklediğini, tedbir istemi için neden ikamet ettiği Kadıköy'den Gebze'ye kadar zahmet ettiğini sorardım.

Galiba burada sorulması gereken asıl soru bu: Adnan Hoca, tedbir talebi için niçin ikamet ettiği Kadıköy'deki mahkemelere gitmedi de Gebze'ye gitti. Hukuk Gebze'de başka türlü mü işliyor?

Yanıtlanması gereken bir başka soru da şu: Bir kitap için kütüphane kapatılabilir mi?

Bu soruları yanıtlamak, tartışmak için hukukçu olmak gerekmiyor. Demokrat olmak, insan hak ve özgürlüklerine inanmak yeterli.

“Neden okullarımızda ‘yaratılış bilimi’ni öğretemeyiz?”

“Darvin’in Evrim Teorisi milli değerlere düşmanlığın temel dayanağıdır.”

“Darvinist düşünce ve bu sapık teori kendileri dışındaki tüm ırk ve devletleri ve bir anlamda da Aziz Türk Devletini ve Milletini hedef almıştır

Evrim Teorisini bilimsel dayanak olarak alan ve Darwinizme itibar eden her hangi bir gençten ülkesine, milletine, bayrağına dinine ve devletine bağlı olması beklenebilir mi?” .” (Musa Uzunkaya AKP Samsun Milletvekili)



“Milli Eğitim Temel Kanunu’na göre çağın gerekleri-

ne ve yeni gelişmelere uygun olarak değiştirilmesi ve revize edilmesi gereken Milli Eğitim Müfredatında; son yollarda bilim dünyasında çok geniş kabul gören “Intel-ligent Design” (Bilinçli Tasarım) görüşünün detaylı bir şekilde yer alması gerekmez mi?” (Prof. Dr. Ali Gören SP Adana eski Milletvekili)

“Darvin’in ‘Evrim Teorisi’ ne zaman müfredattan çıkartılarak bilim dışı ilan edilecektir?” (Lütfi Yalman SP Konya Milletvekili)

Yukarıdaki görüşler, bilim karşıtlığı siyasal güç haline geldikten sonra mecliste dile getirilen görüşlerdir. Bu siyasal güç, iktidar gücünü eline geçirdikten sonra Mili Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik eliyle Milli Görüş felsefesine uygun olarak Evrim Teorisini öğretim programlarından ve ders kitaplarından çıkartıp Bilinçli Tasarım görüşüne yer verdi.

Şimdi daha fazlasını istiyorlar.

Dini bir düşünce olan yaratılışçılığın bilim gibi sunulup evrim kuramına eş koşulması ABD’de başladı. Regan döneminde kiliseler, üniversiteler, eğitim kurumları ve yargı organları bir anda kendisini evrim-yaratılış tartışmasının içinde buldu. Amerika’da bilim insanlarının ve yargı organlarının ikna edici girişimleri ile sonuç alamayan yaratılışçılar Türkiye’de pek bir güçlkle karşılaşmadan okullara girmeyi başardılar.

Şimdi sizlere A.B.D. Ulusal Bilimler Akademisinin tartışmaya son noktayı koyan “Bilim ve Yaratılışçılık” adlı raporundan bazı bölümler sunacağım. Dileğim, TÜBA tarafından çevrilen ve herkesin anlayabileceği yalın ve anlaşılır bir dille kaleme alınan bu kitapçığın herkes tarafından okunmasıdır. Önce **Türkiye Bilimler Akademisi Asli Üyesi Prof. Dr. Şevket Ruacan’ın Türkçe çeviriye yaptığı önsözden bir bölüm okuyalım.**

“Son yıllarda Türkiye’de de yoğun bir biçimde evrim kuramını sorgulayan ve yaratılışçılığı savunan bir kampanyanın başladığı görülmektedir. Bilim dışı çevreler tarafından yürütülen ve Hıristiyan-Yaratılışçı doktrinin çevirilerinden oluşan bu kampanya, evrimin eğitim kitaplarından dışlanması, evrimi benimseyen bilim insanlarına saldırılması ve evrim yanlısı yayınların engellenmesi çabalarıyla kendisini göstermektedir. Oysa başta A.B.D. Ulusal Bilimler Akademisi olmak üzere birçok saygın bilim kuruluşu, Nobel kazanmış bilim insanları, hatta Papa II. John Paul evrimin yadsınamaz bir biyolojik olgu olduğunu belirtmektedirler. Günümüzde çağdaş bilimin en önemli kuruluşlarından A.B.D Ulusal Bilimler Akademisi tarafından ilk baskı 1985’de ikinci baskısı ise 1999 yılında yapılan bu kitapçık (Bilim ve Yaratılışçılık), evrimin bilim dünyası tarafından reddedilmiş bir kuram olduğunu iddia eden kimselere verilmiş çok keskin bir yanıtıdır.” (Bilim ve Yaratılışçılık, Prof. Dr. Şevket Ruacan, Türkiye Bilimler Akademisi Asli Üyesi)

Yaratılışçılık bilimsel değil, dinsel bir kavramdır

“Bütün bunlara karşın okullarımızda evrimin öğretilmesi tartışılmaktadır. Bazıları evrime İncil’in ilk iki bölümündeki “Yaratılışçılık” öyküsü ile çelişmesi nedeniyle karşı çıkmaktadırlar. Bazıları da, evrenin ve yaşayan canlıların bugünkü biçimleriyle mucizevi olarak yaratıldığını savunan “yaratılış bilimi”nin evrimle birlikte iki alternatif kurammış gibi öğretilmesini istemektedirler.

Bilim adamları “yaratılış bilimi” olarak sunulan hipotezleri değerlendirmişler ve destekleyen hiçbir bulgu olmaması nedeniyle kabul etmemişlerdir. Ayrıca yaratılış bilimcilerin iddiaları doğal nedenlere dayanmamakta, anlamlı sınamalara olanak tanımamakta, bu nedenle de bilimsel hipotez tanımına uymamaktadır. 1987’de

A.B.D. Yüksek Mahkemesi yaratılışçılığın bilimsel değil, dinsel bir kavram olduğuna ve bu nedenle devlet okullarında öğretilmeyeceğine karar vermiştir. Çok sayıda dinsel grup da evrim kavramının, kendi yaratılış ve insan kökeni anlayışlarıyla çelişmediğini açıklamıştır.” (Bruce Alberts A.B.D Ulusal Bilimler Akademisi Başkanı)

Doğa üstü güçlerin varlığını iddia eden diğer görüşler bilimsel değildirler

“Bilim derslerinde, evrim kuramı ile özel yaratılışın eşit düzeyde ele alınmasına yönelik istekler, bilimin ne olduğu ve nasıl yapıldığı konusundaki bir yanlış anlaşılmasının sonucudur. Bilimsel araştırma; gözlem ve deneme yoluyla doğa olaylarını anlamaya yönelik çalışır. Bu nedenle bilimsel olgu ve açıklamaların, gözle ve deneysel olarak sınanabilir olması şarttır.

Yaratılışçılık, akıllı tasarım, yaşam ve türlerin kökeni ile ilgili olarak doğa üstü güçlerin varlığını iddia eden diğer görüşler bilimsel değildirler: Çünkü bilimsel yöntemlerle sınanamazlar. Bu iddialar, gözlem sonucu elde edilen verileri; otorite, vahiy ya da dinsel ifadelerle dayanarak küçümserler. Bu iddiaları destekleyen belgeler, yandaşların yaptıkları özel yayınlarla sınırlıdır. Bu yayınlar, yeni bulgular, yeni tanımlar ya da yanlışlaşmayla değişime açık hipotezler sunmazlar. Bu ise herhangi bir hipotez ya da kuramın yeni bilgilerin ışığında, reddedilmeye ya da değişime açık olabileceği önkoşuluna dayanan bilimsel düşünceyle uyumsuz.

Bilimsel gözlem, yorum ve deneye dayanmayan; kökünü doktrinlerden alan inanışların hiçbiri, bilim eğitiminde yer almamalıdır. Bu doktrinlerin bilim eğitiminde yer alması, toplum eğitiminin tarafsızlığına gölge düşürür. Bilim, doğal süreçleri açıklamada çok başarılı

olmakla, yalnızca evrenin daha iyi anlaşılmasına değil, teknoloji, toplum refahı ve sağlığında da büyük gelişmelere neden olmuştur. Modern toplumda bilimin büyüyen rolü, bilim eğitiminde dinin değil, bilimin yeri olmasını gerekli kılmaktadır.”

“Neden okullarımızda ‘yaratılış bilimi’ni öğretemeyiz?”

Mahkemeler “Yaratılış Biliminin” aslında bir dinsel görüş olduğunda kesin görüş birliğine varmışlardır. Amerikan anayasasına göre, halk okulları dinsel açıdan tarafsız kalmak zorunda olduklarından, mahkemeler yaratılış biliminin okullarda okullarda okutulmasını hukuksal açıdan anayasaya aykırı bulmuştur.

Yaratılış bilimini destekleyenlerin kendi görüşlerini destekler biçimde tanıklık etmelerine karşın bir bölge mahkemesi “yaratılış bilimi”nin insanların kullandığı biçimiyle bilimin ilkelerine uymadığı hükmünü vermiştir (Mc Lean’a karşı Arkansas Eğitim Komisyonu). A.B.D anayasa mahkemesiyle yaratılış biliminin, evrim kuramının okutulduğu yerlerde okutulmasını öngören kararları yasalara aykırı bulmuştur (Edwards’a karşı Aguillard). Buna ek olarak, bölge mahkemeleri öğretmenlerin kendi başlarına yaratılış biliminin okutulup okutulmayacağına karar vermeyecekleri sonucuna varmıştır (Peloza’ya karşı San Juan Capistrano Okul bölgesi ve Webster’a karşı New Lennox Okul bölgesi). (Evrimi ve Bilimin Doğasını Öğretme, Teaching About Evolution and the Nature of Science, NAS, 1998)

7 Ekim 2008

Başbakan Hüseyin Çelik’i niçin kuşatıyor

22 Temmuz seçimlerinden sonra Milli Eğitim Bakanlığı bürokrasisi iktidar içi rotasyona tabi tutuldu.

Çoğu milli eğitim müdürü olmak üzere kimi üst düzey görevlere yeni atamalar yapıldı. Necat Birinci ve Cemal Aslan'ın milletvekilliğine atanmalarıyla boşalan müsteşarlık ve müsteşar yardımcılığı makamları biri dışardan, diğeri içerden atamalarla doldurulurken onların yerine atananların boşalttığı masalar görevde yükselme bekleyenlerle dolduruluyor.

Yeni atamalarda, dikkat çekici bir şekilde Başbakanın parmağı gözüktüyor. Başbakanın müdahalesi, Necat Birinci'nin milletvekili olmasının ardından GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanının Şubat 2008'de Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarlığına atamasıyla başladı. Hüseyin Çelik'in aklında müsteşar yapmak için kuşkusuz eş dost, veya cemaatinden biri vardı. Ancak başbakanı aşamadı; hatta aşmayı denemedi bile.

Başbakanın kesin tavrı, müsteşar atamasının hemen ardından İrfan Erdoğan'ın istifasıyla boşalan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı koltuğuna Çelik'in aklından geçen ismi atamasını engelledi. Şimdi bu önemli koltukta Başbakanın asker arkadaşı Merdan Tufan vekil olarak oturuyor.

Müsteşar yardımcılığına kaydırılan Remzi Kaya'dan boşalan Personel Genel Müdürlüğüne de Başbakanın önerisiyle Necmettin Yalçın getirildi.

Başbakanın müdahalesi bunlarla sınırlı değil: İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Ata Özer de Hüseyin Çelik'e rağmen atanan bir isim. O da Başbakanın top arkadaşlarından biri.

Başbakan neden böyle bir müdahaleye gerek gördü, Hüseyin Çelik'i niçin kontrol altına almaya çalışıyor?

Çelik, her ne kadar partinin beklentilerine uygun biri olsa da MEB'de Başbakanın bile tahammülünü

zorlayacak kişisel bir örgütlenmeye gitti. Hüseyin Çelik'in özellikle döner sermayeli kuruluşların başına yakınlarını ataması, yoksulluk günlerini anı olarak anlatır hale gelmesi Başbakanın canını sıkmış olmalı. Hoş, zaten Başbakan hükümet olmanın avantajlarından yararlanıp zengin olmaya karşı biri değil ya, benim bu yorumum bir fantezi. Bir ihtimal böyle düşünmüş olabilir diyorum.

Esas neden, yani Çelik'le arasına mesafe koymasının nedeni, onu her an görevden almayı planlıyor olmasıdır. Anayasa Mahkemesi kararı ve muhalefetin Çelik hakkındaki yargısı tasfiyesini zorunlu kılıyor. Kaldı ki Çelik'in MEB'i işlemez hale getirdiği, onun bu bakanlığı kaldıramadığı, nükteli laflarla peynir gemisi yürütmeye çalıştığı herkesin ortak kanısı. Buna parti içindeki milliyetçi kanadın rahatsızlığını da eklemek gerekiyor.

Kısacası Başbakan, Çelik'in gelip kendisine "yoruldum" demesini ya da azline tepki vermemesini sağlama-ya çalışıyor. "Anla beni!" demeye getiriyor. Çünkü Çelik, Doğulu milletvekilleri üzerinde oldukça etkili bir isim. Çelik'in bakanlığı döneminde kazandığı bu gücü karşısına almak istemiyor; cemaatini gücendirmek de cabası...

Hüseyin Çelik'in bakanlıktan partiye kaydırılacağı yorumunda bulunanlar da var. Böyle bir olasılık var ve üstelik Mir Fırat'ın karizmayı çizdirmesiyle bu olasılık güçlenmiş gözüküyor. Kemal Kılıçtaroğlu karşısında hezimete uğraması, Çelik'ten pek haz almadığı bilinen Fırat'ın parti içindeki konumunu sarsmamış olsaydı kuşkusuz bu mümkün olmazdı. Çünkü AKP'nin ipi, iki cam-bazı taşıyamayacak kadar inceldi.

14 Ekim 2008

Eğitim Gönüllüsü

"Eğitim Gönüllüsü" deyince hepimizin aklına eğitim

kurumlarına maddi yardımda bulunan kişiler geliyor. Nedense kimsenin aklına eğitim konusunda fikir üreten insanlar gelmez. Kim bilir belki de düşünsel katkıyı önemsemediğimizdendir.

2004'ten beri bir gurup akademisyen, öğretmen ve eğitim sorunlarına duyarlı aydın, eğitim sorunlarını tartışacağı entelektüel bir platform oluşturmaya çalışıyor. Tabi bunun için önce bir yayın gerekiyor.

2004'te yayın hayatına girdiğinde yakaladığı düzeyle dikkatleri çeken, ancak yayıncılarından kaynaklanan nedenlerle düzenli aralıklarla yayımlanamayan Zil ve Teneffüs dergisi üç ayda bir **Eleştirel Pedagoji** adıyla okurlarının karşısına çıkmaya hazırlanıyor.

Hiçbir maddi beklentisi olmadığı gibi giderlerini cebinden karşılayan bu kişilere ben eğitim gönüllüleri diyorum.

Genel yayın Yönetmenliğini Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesinden Doç. Dr. Kemal İnal'ın üstlendiği dergi, benim de aralarında bulunduğum ve yayın kurulu gibi çalışacak bir Yayın Kolektifi tarafından yönetilecek.

Yayımcılığını Kalkedon yayınlarının üstlendiği derginin Kasım başında çıkacak ilk sayısının dosya konusu AKP'nin eğitimde yaptığı çeşitli dönüşüm ve uygulamaların (müfredat, ders kitapları, YÖK, öğretmen yetiştirme sistemi, katsayı, İmam-Hatipler, sınav ve ölçme-değerlendirme sistemi, mesleki ve teknik eğitim, okul öncesi ilköğretim ve orta öğretim, eğitim yönetiminde kadrolaşma, AKP'nin eğitim sendikalarına bakışı vd.) ele alınacağı “AKP'NİN EĞİTİM KARNESİ” olarak belirlendi.

Kemal İnal, derginin içeriği hakkında şu bilgileri veriyor: “Dergi, genel bir ‘politik eğitim’ yayını olacaktır. Eğitim konusunu politik açıdan ele alacak, toplumsal

sınıf çerçevesinde analizler içeren bir yayın çizgisi tutturmaya çalışacaktır. Ağırlıkla ‘eleştirel pedagoji yaklaşımı’ üzerine oturacak ancak öncelikle politenik eğitim olmak üzere Sovyet eğitim sistemi, Küba geleneği, Latin Amerika halk pedagojisi (Freire, ezilenlerin pedagojisi), çeşitli alternatif eğitim akım ve modelleri, Türkiye yerelindeki deneyimler (Köy Enstitüleri, demokratik eğitim mücadelesi vd.) gibi yerel örneklerden de beslenecektir. Her sayıda Türkiye yerelindeki eğitim olgusunu anlamak ve dönüştürmeye katkıda bulunmak için ülkeyi ilgilendiren eğitim konularına yer verilecektir.”

İnal, derginin amacını ise şöyle açıklıyor: “Türkiye’de eğitim sisteminde alternatıfsız biçimde ilerleyen ve giderek güçlenen neoliberal ve gerici eğitim görüş ve uygulamalarını saptayıp bunları eleştirerek yerine alternatif görüşler getirmektir. Bu sayede özellikle öğretmen camiasında, Eğitim Fakültelerinin genç akademisyenleri arasında ve öğrenci dünyasında eleştirel pedagojiden hareketle demokratik bir pedagojinin öğrenilmesi ve tartışılıp güçlendirilmesi sağlanabilecektir.”

21 Ekim 2008

65 maddelik YÖK Kanununun 65 geçici maddesi var

Yüksek öğrenimden ayrılmak zorunda kalan öğrencilere yeni bir sınav hakkı verilmesi niçin “af” olarak adlandırılıyor anlamış değilim. TDK “af” sözcüğünü “Bir suç, bir kusuru veya bir hatayı bağışlama” olarak tanımlıyor. Peki sormak gerekmez mi üniversite harcını ödeyememek suç mudur? Ya da yol parasını bulamadığı için Edirne üniversitesindeki sınavına katılamayan Ağrılı çocuğun hatası/suç u nedir?



Bana kalırsa sınav hakkı vermeyi af olarak adlandırmak politikacıların işi: Bağışlayıcı olmayı, ihsan eylemeyi oya çevirmek için...

**

Milli Eğitim Bakanının bir genelgeyle 12 dersten sınıfta kalan öğrencilere sınav hakkı tanıdığı bir ülkede bu yetkiyi bir bilim kurulu (Üniversitelerarası Kurul) kullanamaz mı? **YÖK yasasının 44. maddesi genişletilerek üniversiteden ilişkisi kesilen öğrencilerin durumuna ilişkin karar YÖK’e, daha doğrusu Üniversitelerarası Kurula bırakılamaz mı?**

Politikacılar YÖK’ün “öğrenci affı”na karşı olduğundan hareketle kendilerini ilgilendirmeyen (evet kendilerini ilgilendirmeyen) işlerden ellerini çekmelidirler. Aksi halde TBMM bu kısır döngüden kurtulamaz.

Büyük olasılıkla TBMM’de bu gün görüşülecek olan “öğrenci affı” yasası bu önerimiz dikkate alınarak yeniden hazırlanıp kapsamlı ve kalıcı bir şekle sokulmalıdır. Ayrıca buradan bir uyarı daha yapıyorum: **Bu gün itibari ile 65 maddeden oluşan YÖK kanununun geçici maddelerinin sayısı 65’dir. Kanun yeni bir “geçici madde”yi kaldıracak durumda değil. Asıl kanun maddeleri azınlıkta kalacak!**

Halkımız okumuyor, ya öğretmenleri?

Kitapçılar, son dört yılda kitap satışlarının %25 oranında azaldığını söylüyorlar. Bu çok büyük bir oran.



Okuma kampanyaları bile kitap satışlarına yansımamış. Frankfurt Kitap Fuarının estirdiği rüzgarın Türkiye’ye ulaşması da olası gözüküyor.

Görüştüğüm yayın dağıtım şirketleri de kitap satışlarında (test kitapları hariç) hızlı bir düşüş olduğunu

doğruluyorlar. İstanbul’da Alkım ve Kabalcı, Ankara’da Dost ve İmge, Adana’da Kitapsan gibi sektörün belli başlı satış mağazaları krizin kalıcı olduğu görüşünde. Doğan Grubunun D&R’si Ankara Sakarya’daki mağazasını kapattı. İmge ve Bilim Sanat Kitabevleri “ceffe”ye dönüştü.

Okumayan bir toplum olmamızla ilgili olarak matbaanın geç girmesinden başlayarak geriye dönük yüzlerce gerekçe sıralayabiliriz. Okumanın halkımızın bilgi edinme yöntemlerinden biri olmadığını da bilmemize rağmen son yüz yılda geldiğimiz noktadan geriye gitmemizin ayrıca bir açıklaması şart... Mevcut durumdan geriye gitmemizin önemli nedenlerinden biri de sanırım okullarımızdan kaynaklanıyor.

Geçenlerde tanık olduğum bir olay, okullarda okuma alışkanlığının kazandırılmamasından öğretmenlerin de fazlasıyla sorumlu olduğu sonucuna varmama neden oldu. Tanıklık ettiğim olay, çoğu öğretmenin kendisi kitap okumadığı gibi öğrencilerine önerdikleri kitapların içeriği ile de ilgilenmediğini doğruluyor.

Sefiller’in Sefaleti

Beni bu yargıya götüren, her biri 50 kuruşu geçmek koşulu ile okullarda öğrencilere satabileceği öykü, masal ve çocuk romanları almak isteyen bir kırtasiyecisi ile yayıncı bir dostum arasındaki diyaloga tanıklık etmem oldum.

Yayıncı, müşterisine kitabın fiyatı kadar içeriği ile de ilgilenilmesi gerektiğini anlatmaya çalıştı. Önerdiği kitapların çocuk yazınının önemli yazarlarına ait iyi bir tercih olacağını ve öğretmenlerin önerdiği kitaplara ilgi gösterebileceğini anlatması karşısında kırtasiyecinin “Haklısınız, ama inanın öğretmenler kitabın ne içeriği ile ne de dili ile ilgileniyorlar; herkes önce fiyatını so-

ruyor. Ben bunları götürsem ‘git bize ucuz kitap getir.’ diyecekler.” demesi bu konuda kısmen bilgi sahibi olmama rağmen beni daha da şaşırttı.

Kırtasiyeciden edindiğim bilgi karşısında ilgisiz kalamadım söze karışıp 10 punto ile dizilmiş 1500 sayfalık Sefiller’in 14 punto ile 64 sayfada özetlenip(!) kitap diye çocuklara sunulmasının sakıncalı olduğunu anlatmaya kalkıştım. Kırtasiyeci bana dönerek “Sefiller’in sözünü ettiğiniz baskısından sadece ben en az 4 bin tane satmışımdır,” dedi.

Satıcıyı dinledikten sonra Frankfurt’un bize çok uzak olduğunu anladım.

28 Eylül 2008

Yine Talim Terbiye

Hüseyin Çelik, Doğru Yol Partisi milletvekilliğinden beri uğraştığı Talim ve Terbiye’yi bir türlü kendi ölçülerine göre terbiye edemedi. Kendisi de her bakanın terbiyesine gereksinim duyduğu Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığın(TTKB)dan hiç nasiplenmedi.

Bakan Çelik, TTKB’yi eğitim materyallerinin ürettiği rantın yönetim ve paylaşımının dışındaki amaçlar için kullanmadı. Eğitim sisteminin sorunlarına çözüm üretmek amacıyla bu kurumdan yararlanmayı hiç denemedi.

Çelik, giderayak yine TTKB ile uğraşüyor: Beş yıl önce sürgün ettiği ancak yargı kararıyla görevine dönenleri kurumdan atmaya çalışıyor. İlginçtir, aradan geçen süre yaptığı işleri sağlam bir hukuki gerekçeye dayandırması gerektiğini öğretmemiş. Yine sudan, çifte standartlı bir

gerekçeyle ancak bu kez toptan değil parça parça 167 kişiden geriye kalanları sürgün etmeye çalışıyor.

elik bu kez işe, aralarında Eğitim Sen Ankara 2 Nolu şube Başkanı Tuğrul Culfa'nın da bulunduğu  kadrolu ikisi onaylı kişiyle başladı. Belli ki ilk etapta sendika başkanını göndererek dayanışma ruhunu l-drmeyi, diğerlerini ise sindirmeyi tasarlıyor.

Bu beş kişinin sürgün gerekçesi, inceledikleri bir tas-lak ders kitabına yüksek not vermek olarak belirlenmiş. Bir kitaba hak etmediği halde fazla veya önünü kes-mek için eksik not vermek elbette suç sayılmalı ve bu suçu işleyenler cezalandırılmalıdır. Ancak söz konusu sulamadaki durum böyle bir işleme dayanmıyor. Suça konu işlem, Kurul yelerinin istemine göre bir kitabın başka bir komisyona yeniden incelettirilmesi sonucu bir kitapta tespit edilen hata sayısının ve değerlendirme notunun farklılık göstermesi gibi TTKB'nin rutin işlerin-den birisi.

TTKB'de eğitim materyallerinin farklı birimlerde birden çok komisyonda üstelik farklı ölçütlerle incelenmesi işin yapılış yönteminden kaynaklanan bir sonuç olduğu düşünülerek genelde soruşturma konusu yapılmıyor. Bir kitapta tespit edilen hatalarla değerlendirme notunun farklılık göstermesi TTKB için olağan işlemlerden sayılıyor. Yani Talim Terbiye'de bir kitabı her inceleyenin farklı sonuçlar çıkarması en yaygın işlenen "suç"lardan biri. Geçmişte üstünde pek durulmayan değerlendirmede ortaya çıkan farklılıkların son günlerde soruşturma konusu yapılması oldukça anlamlı.

TTKB, aynı kitabın farklı komisyonlarda farklı notlar-

la değerlendirilmiş olmasını sorun olarak görüyorsa (ki bu bence sorundur), niçin 2005'ten bu yana başka bir komisyona incelettirilerek hata türü ve değerlendirme notu değişen 78 taslak kitap için aynı işlemi yapmadı? Bu 78 kitaptan komisyonun 93, 94 ve 94.40 puan verecek ders kitabı olabilir konumunda gördüğü, ancak Kurul üyelerinin kararı ile reddedilip tekrar incelendiğinde 46 puanla değerlendirilen ilk üçünü inceleyen komisyonlar hakkında neden soruşturma açılmadı? Yoksa, ilk inceleyen komisyonun verdiği not gerçekçiydi de Kurul üyeleri başka kitapların pazarına ortak olmasınlar diye önünü kesmek için mi bu kitapları reddettiler sorusunun yanıtı aranmadı?

Bakan, orada yapılan usulsüz işlemleri soruşturacaksa benim yıllardır ısrarla yanıtını aradığım şu konuları da soruşturma kapsamına alsın. Altından kendi atadığı bürokratlar mı yoksa hoşlanmadığı sendikanın üyeleri mi çıkacak görelim.

Yanıtlanmasını istediğim sorular şunlar:

Yukarıda sözünü ettiğim 78 kitabı inceleyen komisyonlar hakkında niçin herhangi bir işlem yapılmadı?

TTKB'de düşük puan verilerek önü kesilen kaç kitap var? Bunların yeniden incelenmesi niçin yapılmadı?

Yayıncıların yeniden incelenmesini diye itirazları hangi boyutta, itiraz dilekçeleri hangi yöntemlerle yanıtlanıyor?

Hangi yayın evinin kitapları branş dışı kişilerden oluşturulan komisyona incelettirildi?

TTKB'de yeterli branşta uzman olduğu halde kitabı dışarıdan görevlendirilen kişilere incelettirilen yayın evleri hangileridir?

Kitap inceleme komisyon üyelerinden hizmet içi eğitimden geçen var mı?

Bu kurumla ilgili yanıt bekleyen başka sorularım da olacak, yeri geldikçe onların da yanıtlanmasını isteyeceğiz.

Bu sorular yanıtlanmadığı sürece Bakanın TTKB'daki bu operasyonunu iyi niyetli bir girişim olarak görmeyeceğiz: Ya kitap pazarına yönelik yeni bir düzenleme girişimi ya da 2003'te sürdüğü kişilerin yargı kararıyla dönmelerinden dolayı incinen gururunu tamir etmeyi düşünmesine yoracağız. Tabi, kendisinden sonra bakan olacak kişiye dikensiz gül bahçesi bırakmak niyeti de olabilir!

5 Kasım 2008

Paso Parası

Belediyeler, toplu taşıma araçlarından yararlanmak isteyen öğrenci ve öğretmenlerden paso isterler. Paso-sunu göstermeyen indirimli bilet alamaz.

İndirimli bilet almak için öğrenci ya da öğretmen kimlik belgeniz yeterli değildir. Her yıl yenilenmesi gereken paso gerekir. Paso almak için ise belediyeye belli bir miktar para yatırmanız gerekiyor. Ankara'da öğrenciler 21.5, öğretmenler 27.5 Ytl. para karşılığında alabiliyor. Az para değil. neredeyse indirim farkı peşin tahsil edilmiş oluyor.

Belediyeler, öğrenci ve öğretmenlere iyilik yapmak istiyorlarsa onlardan bu parayı istememelidir. Paso yerine, eskiden olduğu gibi öğrenci ve öğretmen kimlik belgeleri yeterli olmalıdır. Kimlik belgesinin geçerli sayılması paso bedelini ödeyemeyenlere yönelik bir haksızlığı da giderecektir.

Belediye başkanlarına (özellikle burs adı altında öğrencilere verdikleri 20 Ytl.yi onların tüm eğitim har-

camalarını karşılıyormuş gibi sunan Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediye başkanlarına) sesleniyorum; gelin öğrenci ve öğretmenlerden paso parası almayın (aldıklarınızı da iade edin), toplu taşıma araçlarından yararlanmaları için kimlik belgelerini yeterli sayın. Bir de zam yapmayın! Çünkü hak edilmeden alınan paranın vebali büyük olurmuş. Üstelik seçimler de yaklaşıyor...

11 Kasım 2008

MEB bütçe rakamları ve gerçekler

İstatistik kurumu rakamları Milli Eğitim Bakanını yalanlıyor.

Milli Eğitim Bakanı, rakamlarla süslediği MEB bütçesini sunuş konuşmasında (Kulağı çınlasın Demirel gibi) bakanlığının verilerini bile çarpıttı. Milletin temsilcilerinin gözüne baka baka geçmiş yıllara oranla bütçenin GSMH'ya oranının arttığını; öğretmen maaşlarını iyileştirdiklerini, eğitimin kalitesini yükselttiklerini, öğrencilere yeni "imkan"lar sağladıklarını, 2002-2008 arasında 129 bin 845 derslik yaptıklarını söyledi.

Rakamlar gerçeği yansıtmıyor!

TÜİK verilerine göre 2002 yılından bu yana okul öncesi; ilk, orta ve yüksek öğrenimdeki okullaşma oranı ortalama %12 artmış. Buna karşın 2008 MEB bütçesinin GSMH'ladaki payı 2002'ye göre %0,38'lik bir artış gerçekleşmiş. MEB bütçesinin 2002'de GSMH'ladaki payı %2.13, 2008'de %2.51 oluğu dikkate alındığında aradaki %0.38 fark aslında bir artışı değil, eksilmeyi göstermektedir. Yıllık büyüme oranının %1.5'inin nüfus artış oranı tarafından emilmesi nasıl ki büyümeden sayılmıyorsa bu da büyüme olarak gösterilemez. Bu dönemde açılan 41 devlet üniversitesini de hesaba katarsak reel anlamda bir küçülmeden söz edebiliriz.

Veriler bize, bütçe rakamlarının sayısal değerinin artmasından öteye gidilmediğini göstermektedir.

Öğretmen maaşları

Bakan, 9'uncu derecenin 1 kademesindeki bir öğretmenin 2002 yılında 719 Ytl. olan maaşının %66.3'lük artışla bin 196 Ytl. olduğunu söylerken de kendince bir iyileştirme vurgusu yapmaya çalışıyor. Oysa bu artış, 2002 öncesi yüksek enflasyondan kayıplarını hesaba katmasak bile öğretmen maaşlarındaki artış, 2002-2008 (Ekim)'e kadarki toplam % 68.13'lük enflasyonu karşılamak bir yana kayıpları olduğunu göstermektedir.

Eğitimin kalitesi düştü

Eğitimin kalitesinin düştüğünü, bilimsel ve nitelikli eğitimden gittikçe uzaklaşıldığını her hafta bu sayfadan kanıtlarıyla ortaya koyduğumuz için bütçe sunumundaki "Eğitimin kalitesini yükselttik" savını ciddiye bile almıyoruz.

Kapı kolu değiştirilen sınıf "yeni derslik" listesine yazılıyor

Gelelim "129 bin 845 derslik yaptık" savına: Türkiye İstatistik kurumu (TÜİK)ndan aldığımız (ki TÜİK bu verileri MEB'den alıyor) ekli çizelgede de görüldüğü gibi son altı yılda açılan yeni şube (sınıf) sayısı 59 bin 340. Çoğunluğu ikili öğretim yapan okullarımızda her şubenin/sınıfın bir derslik anlamına gelmediğini herkes bilir; bir derslik birden çok şube tarafından kullanıldığı için bu dönemde yapılan derslik sayısı şube sayısından da azdır. Yani, Bakanın "129 bin 845 derslik yaptık" savı da gerçek değil.

Başbakan Erdoğan ve Bakan Çelik'in konuşmalarında okul yerine yeni yapılan derslik sayısını vermeleri bu bağlamda değerlendirilmesi gereken bir yaklaşım. Nedense her ikisi de okul sayısı yerine hep derslik sa-

yısından söz ediyor. Ben bunun nedenini okulların tespit edilebilir, dersliklerin ise nerede ne kadar olduğunun tespit edilebilir olmamasına bağlıyorum. Eğer rakam gerçek olsaydı Milli Eğitim Bakanı CHP Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin altı yılda yapıldığı söylenen dersliklerin iller ve okullara göre dağılımını istediği soru önergesini yanıtlardı.

Milli Eğitim Bakanı, İnce'nin 25 Haziran 2008 günü verdiği soru önergesini yanıtlamayıp önergenin kadük duruma düşmesini sağladığına göre belli ki yeni derslik sayısı için verilen bu rakamlar da tamamen gerçek dışıdır.

129 bin 845 dersliği gerçek olsaydı bunun sonuçları görülür sınıf başına düşen öğrenci sayısında azalma olur; Bakanın bu gün spor salonu açılışına katıldığı Ankara'daki okulun ortalama sınıf mevcudu 43 olmazdı. Hüseyin Çelik'e gerçekle yüzleşmesi için gittiği okulun sınıf defterlerine bir göz atmasını, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesine bağlı Kalınağaç köyü ilköğretim okulu Okul Aile Birliği Başkanı M. Sait Devebakan'ın gazetecilere okullarının durumunu anlatan açıklamasına kulak vermesini öneririm.

Kalinağaç'taki baraka “yeni sınıf”a dahil mi?

“Köyümüzün okulu 1984 yılında tek derslik olarak yapıldı. Şu an öğrenci mevcudumuz 127 kişi. Okulun kapasitesi bunu kaldıracak güçte değil. 4 yıl önce çözüm diye bu derme çatma baraka inşa edildi. Sabahçı ve öğlenci olmak üzere toplam 40 öğrencimiz bu barakada eğitim görüyor. Barakanın çatısında çatlaklar olduğundan yağmur yağdığı zamanda öğrenciler yağmur altında kalıyor. Kışın çok soğuk oluyor. Bu yüzden çocuklar hasta düşüyor. Durumu yetkililere bildirmemize rağmen 2 yıldır bir sonuç elde edemedik. Öğrenci kapasitemize göre köyümüze bir okul yapılmasını isti-

yoruz” (**medya73.com**)

Yukarıdaki açıklama Şanlıurfa’nın Siverek ilçesine 18 km uzaklıktaki Kalınağaç Köyü İlköğretim Okulu Okul Aile Birliği Başkanı M. Sait Devedakan tarafından gazetecilere hitaben yapılmıştır.

18 Kasım 2008

Kriz okulları vuracak

Krizden en çok etkilenen okullar olacak.

Bu yıl, daha çok okulun elektriği, suyu ve doğalgazı kesilecek. Ardı ardına yapılan yüksek oranlı zamlar okulların faturasını kabartacak. Özellikle doğalgaz zammı, okul yönetimlerini daha da zorlayacak.

Geçtiğimiz aylarda İstanbul, Ankara, Adana, Konya gibi büyük illerden gelen fatura borcundan dolayı elektrik ve suyu kesilen okul haberleri önümüzdeki günlerde tüm il ve ilçelerden gelmeye başlayacak.

Geçenlerde iki bin sekiz yüz öğrencisi olan bir okulun müdürü, geçen yıl bin Ytl.ye iki bin metreküp doğalgaz alırken bugün aynı paraya ancak bin metreküp alabildiklerini anlatıyordu. Sanki evini geçindirme derdine düşmüş biri gibi sıkıntılıydı. Muziplik olsun diye faturaları İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderirsin onlar öder, dediğimde önerimi ciddiye alıp ilçe müdürünün “Bize güvenme, başının çaresine bak!” dediğini söyledi.

Okul yöneticileri, Milli Eğitim Müdürlerinin “Başının çaresine bakın” demesinin elektrik, su, doğalgaz ve telefon faturalarının öğrenci velilerine fatura edin demek olduğunu bilirler. Milli eğitimde herkes birbirine aynı yolu gösterir: Bakandan okul müdürlerine inen bu yol gösterme mesajı velilere aktarılır. Sonunda kabak öğrenci velilerinin başında patlar. Gariban öğrenci velisi, çocuğunun eğitimi için harcandığını sandığı 30 farklı

ad altında ödeme yapar.

İstanbul Milli Eğitim Müdürü Ata Özer'in "Doğalgaz faturalarının, Okullarınızın OKUL AİLEBİRLİĞİ BÜTÇESİ'nden acilen ödenmesi gerekmektedir." (Yazım yanlışları müdüre aittir.) diye genelge göndermesinde yadırganacak bir durum yok; müdür, malumu yazıya dökmüş...

Çözüm

Çözüm, bir zamanlar camilerin bu tür giderlerinin bedelsiz olmasını sağlayan **Camilerin Bakım Onarım Temizlik ve Çevre Tanzimi Yönetmeliği** benzeri bir yönetmeliğin okullar için de çıkartılmasıdır. Bu yönetmelikle, cami ve mescitlerin çevre düzeni ile su gereksiniminin belediyeler tarafından özelleştirilene kadar da elektriklerinin Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından ücretsiz olarak karşılanmasını sağlanıyordu.

Yönetmelik belediyeleri, suların kesilmesi halinde bile camilere tankerlerle su taşımaları konusunda yükümlü kılıyor. Zaten yönetmelik olmasa da cami ve mescitlerden su bedeli talep edecek bir belediye olmaz.

Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü'nün özelleştirme kapsamına alınıp şirkete dönüşmesiyle yönetmeliğin TEK'e verdiği "**Cami ve mescitlerin iç ve dış aydınlatmaları ile ses ve ışık düzenlemelerinin elektrik tüketimlerini ücretsiz karşılama**" yükümlülüğü ödemelerde bir belirsizliğe düşülmesine neden olmuş gibi. Yine de camiler okullara göre kıskanılacak ayrıcalığa sahip: Ödeme yapmadıkları halde elektrikleri kesilmiyor, üstelik henüz belediyeler özelleştirme kapsamına alınmadığı için suları hâlâ bedava!

Bizce yapılması gereken, camilerle birlikte okulların elektrik, su, doğalgaz ve telefon giderlerinin “gelir kaybı” sayılmasıdır. Tabi bunu yapabilmek için bu hizmetleri sunan kurum ve kuruluşların özelleştirilmemesi gerekiyor. İkinci bir yol ise (Türkiye kendi Çavez’ini yaratana kadar) özelleştirmeden geri adım atılmayacağına göre özelleştirilmiş kuruluşlardan alınan elektrik, doğalgaz ve telefon faturalarının doğrudan maliye bakanlığına kesilmelidir. Böylece ödeneği olmayan küçük birimlerin nefes almaları sağlanabilir.

Eğitim denetimindeki çelişkiler ve sorunlar

İlköğretim müfettişlerinden bilgilendirme mesajları gelmeye devam ediyor. Gelen mesajlardan mevcut denetim sistemini özetleyen birini okurlarımla paylaşmak istedim. Adının verilmesini istemeyen müfettişimizin belirttiğine göre rehberlik ve teftiş sistemi felç olmuş.

- Milli Eğitim Bakanlığının bu günkü iki başlı denetim sisteminin örneği dünyanın hiçbir eğitim sisteminde yoktur ve bu sistem objektif değildir:
- Milli Eğitim Bakanlığının iki başlı denetim sistemi görev çıkışması ve çatışmasına neden olmaktadır.
- MEB’in denetim sisteminde deneticilerin bir bölümü Genel İdare Hizmetleri Sınıfında diğer bir bölümü (İlköğretim Müfettişleri) Eğitim Öğretim Hizmetleri sınıfındadır. Bu iki başlı denetim sistemi ekonomik ve verimli değildir.
- Sistemde motivasyon ve verimlilik yoktur; ayırimcılık korumacılık vardır.
- Milli Eğitim Bakanlığı 300 Bakanlık Müfettişine rağmen, yüksek lisans ve doktoralı 3000 civarında il-

köğretim Müfettişi vardır.

- Milli Eğitim Bakanlığının bu gün sürdürdüğü iki başlı denetim sistemi, 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esaslarını Belirleyen Kanuna açık bir şekilde aykırıdır. Hukuka aykırıdır.

- 14, 15 ve 17. Milli Eğitim Şura Kararlarında teftiş sisteminin yeni bir yapılanmaya gereksinim duyulduğu, ikili yapılanmadan vazgeçilerek tekli bir danışma ve denetim sistemine geçilmesi gerektiği önerilmesine rağmen bu öneriler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından dikkate alınmamaktadır.

- Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatında Danışma ve Denetim Biriminde kurulan Teftiş Kurulunun doğrudan Milli Eğitim Bakanlığına ve Genel İdare Hizmetleri sınıfına bağlı olmasına rağmen İlköğretim Müfettişleri İl Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlıdırlar ve sicil amirleri İl Milli Eğitim Müdürleridir. Bakanlık Müfettişlerinin aksine İlköğretim Müfettişleri, Eğitim Öğretim Hizmetleri Sınıfına bağlıdır. Bu durumda İlköğretim Müfettişleri zaman zaman illerde siyasi ve idari baskı, yönlendirmelerle ve zorlamalarla karşılaşabilmektedirler. Bu durum, yerel siyasi baskıların da etkisiyle denetimde verimliliğin düşmesine, inceleme ve soruşturmalarda adaletin tam sağlanamamasına neden olmaktadır.

- Anayasamız ve çağdaş yönetim ilkelerine göre eşit işe eşit ücret ödenmesi gerektiği halde İlköğretim Müfettişleri aynı işi yapan diğer denetmen ve müfettişlere göre çok daha düşük maaş ve geri özlük haklara sahiptir.

24 Kasım 2008

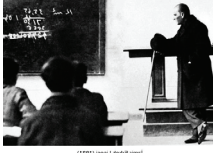
Hintli öğretmenler, eski cumhurbaşkanları Radhkrishnan'ın doğum gününü Ulusal Öğretmenler Günü olarak kutluyorlar

Hindistan'da, eski cumhurbaşkanı Radhkrishnan'ın doğum gününü öğretmenler günü olarak kutlanıyor. Eski bir öğretim üyesi olduğu için bir cumhurbaşkanının doğum gününün ulusal günlerden biri sayılması, Atatürk'ü başöğretmen yapan referanslarından daha anlamlı değildir. Kaldı ki sadece Arap alfabesini Latin alfabesi ile değiştirdiği için bile Atatürk'ün başöğretmenliği hak edilmiş bir başöğretmenliktir.



Öğretmenlerin çoğu, ilk yıllarda 24 Kasım'ı öğretmenler günü olarak içine sindiremedi. Atatürk'ün Başöğretmen olduğu güne denk getirildiği için değil, faşist bir yönetim tarafından riyakarca dayatıldığı için. Bundan dolayı ilk zamanlarda öğretmenler resmi törenin dışındaki kutlamalara pek itibar etmedi. Ama şimdi durum öyle değil.

Geçenlerde, başından beri 24 Kasım'ı Öğretmenler Günü olarak kabullenmemiş bir öğretmenle konuşurken "24 Kasım'la aran nasıl?" diye sordum. O gün kendi okulunda da yemekli bir eğlence düzenleneceğini, katılım konusunda 85 öğretmenden sadece kendisinin kararsızlık içinde olduğunu söyledi. Kararsızlığının nedenini sorduğumda: "Katılısam bir türlü, katılmasam bir türlü..." dedi, katılırsa inancına ters bir iş yapacaktı gibi... "23'ü sendikamızın (Eğitim Sen) üyesi, içlerinde üyemiz olmadığı halde 5 Ekim (Dünya Öğretmenler



Günü)de düzenlediğimiz etkinliğe katılanlar oldu, şimdi onların tercihleriyle çatışmak istemiyorum.” diyerek olası olumlu kararını açıklamaya çalıştı.

Bence bu konuşma, bizim tarafımızdan meşruiyeti her zaman tartışma konusu olacak olsa da, geniş bir öğretmen kitlesi arasında “ulusal gün” itibarı görmese de 24 Kasım’ın günümüz öğretmenleri arasında genel bir kabul(!) gördüğünü anlatmak için yeterlidir.

İçeriği, mesleğin çeşitli sorunlarını tartışılır kılacak şekilde zenginleştirilmemiş de olsa bu genel kabule bakarak öğretmenlerin 24 Kasım’ı özel günlerinden biri sayıp kutlamasında bir sakınca olmasa gerek. Kaldı ki aradan geçen zamanın ve yeni kuşak öğretmenlerin bu güne, her ne kadar bizim açımızdan anlaşılır olmasa da kendilerince bir anlam yüklediğini de kabullenmek gerek.

24 Kasım’ı kabullenip kutlamak 5 Ekim’e helal de getirmez: 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü, daha nitelikli bir eğitimin yanı sıra öğretmenlerin statülerine ve ekonomik yönden iyileştirilmelerine ilişkin önerileriyle 1994’ten beri zaten Türkiye öğretmenleri arasında hak ettiği yere oturdu. Hem iki, (16 Mart’ı da sayarsak) üç ayrı öğretmenler günü olmasının ne zararı var!

Hintli öğretmenler, eski cumhurbaşkanları (1962) Radhkrishnan’ın doğum gününü (5 Eylül) öğretmenler günü olarak kutluyorlar. Sihizmin kurucusu Guru (Öğretmen) Nanak’ın ya da Gandhi’nin doğum günü olsa hadi neyse dersin ama sadece eski bir öğretim üyesi olduğu için bir cumhurbaşkanının doğum gününün ulusal günlerden biri sayılması, Atatürk’ü başöğretmen yapan referanslarından daha anlamlı değildir her hal-

de. Üstelik Arap alfabesini Latin alfabesi ile değiştirdiği için Atatürk'ün başöğretmenliği hak edilmiş bir başöğretmenliktir.

“24 Kasım Öğretmenler Günü” kutlu olsun.

25 Kasım 2008

Türbanın rozetle süslenmesini Kürtlere ve Alevilere yönelik açılımlar izlemelidir

Deniz Baykal'ın, stratejik bir gerekçeyle de olsa türbanı rozetle süslemesi, CHP'nin yeni açılımlara gebe olduğunu gösteriyor. Yönetimde ve parti programında hiçbir değişiklik olmamasına rağmen, üstelik içeride huzursuzluk yaratacağı bilindiği halde radikal sayılabilecek söylem ve eylemlere girişmek doğrusunu söylemek gerekirse cesur bir adım.



Ancak Deniz Baykal şunu bilmeli ki bu açılımını, Kürtleri ve Alevileri de tatmin edecek yeni politikalarla güçlendirilmezse doğum gerçekleşmiş sayılmaz.

CHP'nin elinde hem Kürtlerin hem de Alevilerin gönlünü fethetmek için iyi bir fırsat var: Önümüzdeki ay CHP, program ve tüzük kurultayını topluyor. Özellikle program üzerinde yoğun bir çalışma içinde olduklarını biliyorum.

Baykal, bu fırsatı değerlendirip programın eğitimle ilgili bölümüne şu iki cümleyi eklemeli ya da ekletmelidir:

1. Resmi dil Türkçe olmak kaydı ile herkesin anadilini öğrenme hakkı vardır ve CHP yurttaşların anadillerini öğrenmeleri için gerekli yasal düzenleme yapmayı üstlenir. (Anadilde eğitim demiyorum. Şu aşamada CHP tarafından makul ve kabul edilebilir karşılanacağı- nı düşündüğüm için özellikle “öğretimi” diyorum)

2. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi programları, dersin adına uygun bir içerikle yeniden hazırlanacak ve bu ders, değerlendirmesi olmayan seçimsiz dersler kapsamına alınacaktır.

Bu iki maddenin birincisi Kürtlerin, ikincisi Alevilerin son yıllarda öne çıkan önemli istemleridir. İkisi de haklı istemlerdir.

Anadil öğretimi ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Derslerinin seçmeli olması, elbette sadece Kürtlerle Alevilere ait bir istek değil. Özellikle din eğitiminin devlet tarafından verilmesine en az Aleviler kadar güçlü bir şekilde karşı çıkan geniş bir aydın kesim var Türkiye’de. Aynı şekilde başta Kürtler olmak üzere diğer azınlıkların anadillerini öğrenmelerinin engellenmesini anti demokratik bulan büyük bir kesim olduğunu da biliyoruz.

Türban açılımı ile İslami duyarlılıkları olan kesimleri (liberalleri bile) rahatlatan CHP, programına ekleyeceği bu iki madde ile Kürtler ve Alevilerin yanı sıra onların dışında kalan büyük bir çoğunluğu da rahatlatmış olacaktır. Bu ifade ile CHP’nin rolünü abarttığımızı düşünenler olabilir. Onlara, CHP’nin son çıkışının aslında bir partiden öte devletin tutum değiştirmesi olarak algılandığını anımsatmak isterim.

CHP’nin, artık meşruiyeti tartışılmayan bu iki istemi gür bir sesle dile getirmesi, Türkiye’de siyasetin dengeğini değiştireceği gibi toplumsal barışı da sağlayacaktır.

Küresel kriz özel okulları da vuracak

Geçen hafta küresel krizin devlet okullarını nasıl etkileyeceğinden söz etmiştik. Okulların, özellikle kış aylarında daha çok tüketmek zorunda oldukları elektrik, su, doğalgaz gibi temel giderlerine yapılan zammın

maliyetini karşılamakta güçlük çekeceklerini anlatmıştık.

Krizden özel okullarla birlikte bu okullarda okuyan öğrenciler de payını alacak: Özel okullar, müşterilerinin ödeme güçlüğüne düşmesinden kaynaklanan bir sorun yaşarken çok sayıda öğrenci, velisinin ücretini ödeyemediği okullarından ayrılmak zorunda kalabilecek.

Görüştüğüm iki ayrı özel ilköğretim okulu yöneticisi, krizden etkilendiğini beyan ederek öğrencisinin kaydını alan ve ödeme güçlüğüne düşüp taksitlerinin ötelenmesini isteyen veliler olduğunu söyledi.

Özel okul yöneticilerden edindiğim bilgiye göre krizin etkisi yaygınlaştıkça ödeme güçlüğüne düşenlerin sayısında ve bunun sonucu olarak öğrenci kaçışında artış olacak. Sonucu görmek için ikinci yarı yılı beklemek gerek.

Tabi bu durum, özel anaokulu, ilköğretim ve liselerinden devlet okullarına öğrenci transferine neden olacağı için nakil işlemlerinde bir hareketliliği de beraberinde getirecek. Edindiğim izlenim, özel okul sayısındaki artış nedeniyle öğrenci sayısında azalma yaşayan okulların, önümüzdeki öğretim yılında krizden de etkileneceği yönünde. 2001 krizinde fiyatlarını dondurarak talep yaratmaya çalışan özel okullar, önümüzdeki öğretim yılında beslenme ve ulaşım hariç 15-20 bin Ytl. arasındaki fiyatlarını aşağı çekmek zorunda kalabilirler.

Özel (vakıf) üniversiteler ise belki tahsilat sıkıntısı yaşayacaklar ama oralardan öğrenci kaçışı söz konusu değil. Çünkü özel üniversitelerden ayrılan öğrenci başka bir üniversiteye kayıt yaptıramıyor. Öğrenci, yükümlülük altına girdiği parayı ödemek zorunda. Ancak, döviz üzerinden kayıt yapan fakültelerin öğrencileri, babaları işlerini kaybetmese, gelir kaybına uğramasa

bile kur farkından dolayı artan okul ücretini ödemekte sıkıntı çekebilirler.

Özel üniversite yönetimleri, mevcut öğrencilerinin dövizle endeksli ücretlerini yeni kur üzerinden tahsil etmeye kalkışıp “krizi fırsata çevirmeye” kalkışılırsa önümüzdeki yıllarda kaydedecek öğrenci bulmakta zorlanacaklarını bilirler. Yok eğer, eski kur üzerinden hesaplama yoluna giderlerse, hem kendileri hem de öğrenciler rahatlamış olurlar.

Özel okul örgütleri bu durumda aynen finans sektörü gibi devletten kendilerinin desteklenmelerini isteyeceklerdir. Kuşkusuz hükümet özel okul sahiplerinin bu yönlü taleplerine kayıtsız kalmayacaktır. Hükümet, tamamen ekonomik gerekçelere dayanan böyle bir talebi, eğitimsel gerekçeler öne sürerek tekrar gündemine alabilir. Tıpkı 2004 yılında sonuç alamadığı 10 bin yoksul öğrenciyi devlet parasıyla özel okullara kiralama yasasında olduğu gibi...

2 Aralık 2008

Belediyeler öğrencilere gerçekten burs vermek istiyor mu?

Geçen haftanın eğitimle ilgili en hararetli tartışması 5102 no’lu Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanunun CHP’nin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesiyle ilgiliydi.

AKP, 3 Mart 2004’te “Devlete ait çeşitli kuruluşlar tarafından da yüksek öğrenim öğrencilerine burs, kredi verilmekte veya muhtelif nakdî yardımlar yapılmaktadır. Ancak bu yardımlar bir çok kuruluş tarafından birbirlerinden habersiz şekilde yapılmakta ve zaman zaman aynı öğrenciye birden ziyade yardımın yapıldığı görülmektedir.” gerekçeyle çıkardığı kanunda üniversiteler

dahil tüm kamu kurum ve kuruluşlarının öğrencilere burs, kredi ve yardım vermesini yasaklarken belediyeleri kapsam dışında tutmuştu.

CHP ise söz konusu kanunun yasak getiren maddelerinin yürürlüğünün durdurulması ve iptali için “Başta üniversiteler olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının, kendi mevzuatları dairesinde belirleyecekleri yüksek öğrenim öğrencilerine burs ve kredi verememelerinin, nakdi yardımda bulunamamalarının uygulamada yaratacağı giderilmesi güç ve olanaksız durumları önlemek ” için Anayasa Mahkemesine dava açmıştı.

Anayasa Mahkemesi, geçenlerde dönemin Grup Başkan Vekilleri Kemal Anadol, Haluk Koç ve 139 milletvekili imzasıyla CHP’nin açtığı davayı haklı bularak Kanunu iptal etti.

Kamuoyunu sesi gür çıkan yönlendiriyor

Özetlersek AKP, belediyeler hariç kamu kurum ve kuruluşlarının burs vermesini engelleme çalışırken CHP, belediyeler de dahil kamu kurum ve kuruluşlarının burs vermesinin devamını istiyor.

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, meclisteki konuşmasında mahkeme kararını yorumlarken «Ana muhalefetin anlamsız tavrı yüzünden dar gelirli fakir öğrencilerimiz burs yardımından maalesef faydalanamayacak. Birçok belediye başkanımız beni aradı. Bursları vermek istediklerini ancak önlerine yasal engellerin çıktığını söylediler. Allah aşkına birçok fakir fukaranın ki bunun kıstasları bellidir, içtiği bir tas çorbaya göz dikmenin kime ne faydası var», diye belediyelerin öğrencilere yapacağı yardımının önü kesenin CHP olduğunu söyledi. Doğal olarak bu yorum CHP Grup Başkan Vekili Kemal Anadol’u çıldırtmaya yetti. Ama Anadol’un yanıtı AKP’nin gerçek niyetini açıklamaya yetmedi.

Konu siyaset çevrelerinde tartışıla dursun biz belediyelerin öğrencilere burs verme arzularının gerçek olup olmadığına bakalım.

Belediyeler ellerini öğrencilerin cebinden çekmelidir



Kimi belediye başkanları “Biz öğrencilerimize burs verecektik ama CHP Mahkemeye giderek buna engel oldu.” diyorlar. Bu ucuz politikadır. Eğer belediyeler öğrencileri, toplumun gelecekte hizmetlerinden yararlanacağı kişiler olarak görüyor ve onları kentlerinin konusu sayıyor ekonomik katkı sunmak istiyorlarsa öğrencilerin yararlandığı belediye hizmetlerinden ücret almamalı, ellerini öğrencilerin cebinden çekmelidirler.

Öğrencilerden ulaşım bedeli alınmasın

Öğrencilerin bir kentte en çok yararlandığı belediye hizmeti toplu taşıma araçlarını kullanmaktır. Ve bu hizmetin karşılığı olarak öğrenciler oldukça fahiş bir bedel ödemektedirler. Belediyelerin ulaşımı ücretlendirirken izledikleri politika bunu bir hizmet olarak görmediklerini, kâra odaklandıklarını göstermektedir. Çizelgede de görüleceği gibi öğrencilere burs vermemiz engelleniyor diye feveran eden belediyeler öğrencilerden en fahiş ulaşım bedeli alan belediyelerdir. Özellikle Ankara Büyükşehir Belediyesi bu konuda oldukça acımasız uygulamalarla dikkati çekiyor.

Öğrencilerin ulaşım araçlarından indirimli yararlanabilmeleri için okullarından aldıkları öğrenci belgeleri bir işe yaramıyor. Öğrenci ayrıca belediyeden paso, (İstanbul’da pasoyla birlikte TOM adında bir de

manyetik bir cihaz almak gerekiyor) almak zorundalar. Tabi bunun için belediyelere ayrıca bir ödeme yapılması gerekiyor. Paso bedeli Ankara'da 20 Ytl.

Şehir	Tam Bileti	Öğrenci Bileti	Pasa (Çip) Bedeli
İstanbul	1.30	0.85	11.00 Tl.
Ankara	1.40	1.10	20.00 Tl.
İzmir	1.35	0.67	10.00 Tl.
Eskişehir	1.10	0.85	10.00 Tl.
Bursa	1.10	0.70	15.00 Tl.

Çizelge belediyeye ait otobüslerin fiyatını gösteriyor. Halk otobüslerini ya da dolmuş kullanmak zorunda kalanlar daha yüksek bedeller ödemek zorunda. Ankara'da özel halk otobüslerinde tam bilet 1.70 indirimli 1.30 Ytl. Dolmuşlarda ise indirim uygulaması yok, in bin 1,75 Ytl; Ayrıca İstanbul'da aktarmalı binişlerin ayrı bir ücrete tabi olduğunu belirtmeliyim.

Belediyeler öğrencilere kaşıkla verdiklerini kepçeyle geri alıyorlar

Günde bir gidiş bir geliş olmak üzere toplu taşıma araçlarını en az iki kez kullanmak zorunda olan her bir öğrencinin aylık ulaşım gideri ortalama 60, belediyelerin öğrencilere verdiği burs ise 30 Ytl. dir. (Ankara Büyükşehir Belediyesinin vermeyi düşündüğü aylık burs ilköğretim öğrencilerine 20, Lise öğrencilerine 25, Üniversite öğrencilerine 50 YTL. dir.)

Sadece ulaşım ile ilgili olarak verdiğimiz bu bilgiler, belediyelerin kaşıkla verdiklerini kepçeyle geri aldıklarını gösteriyor.

Tatilleri sosyal hayatımızı planlamak için kullanıyor muyuz?



Bütün bütün zamanımızı deniyor okuduğu kitapları

Örgün eğitimin kazandırmaya çalıştığı planlanmış davranışların dışında, insani yeteneklerin geliştirilmesinin çağdaş yurttaşın yaratılmasındaki önemini

bilmeyenimiz yoktur. Ancak, bu yeteneklerin ortaya çıkmasını sağlayacak özendirmelerimizin olmadığı da bir gerçek. Günümüzde bilgi edinme ve yetenek geliştirmenin sadece örgün eğitim yoluyla sağlanmadığı, örgün eğitimin sınırlarını aşan başka yeteneklerin de var olduğu dikkate alındığında bu becerilerin geliştirilebilmesi için özellikle öğrencilere zaman ve olanak sunmak gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı ders programlarını değiştirirken programların çok yüklü olduğunu önemli bir gerekçe olarak sunmuştu; ancak dört yıllık uygulamaya baktığımızda kazandırılacak davranışlarda ve bilgi yükünde azalma olmadığı görülüyor. Üstelik “yapılandırmacı” olduğu söylenen ancak yapılamayan çok sayıda etkinliklerle hem dersler daha ağırlaştırıldı hem de ders dışı etkinliklerle çocukların zamanları çalındı. Yani yeni ders programları, çocukların kendilerinde var olan yeteneklerini geliştirecek zaman yaratmak yerine var olan zamanlarını da ellerinden aldı. Özetlersek ders yükü, öğrencilerin kendilerine ayıracakları, yeteneklerini geliştirecekleri zaman bırakmamaktadır.

Karl Marks, haftanın ya da yılın belli zamanlarına sıkışmış izin veya tatillerin çalışanların sosyal hayatları için planladıkları zamanlar olmadığını, bundan dolayı bireylerin bu süreleri yeteneklerini

geliştirmek için kullanamadıklarını söylerken haklı bir tespitte bulunur. Bundan dolayıdır ki bu tür tatiller, çocuklara verilen bayram harçlıkları gibi kolayca harcanır. Kişi, kendisine ait hissetmediği bu zamanları boş zaman olarak görür. O, birilerinin iki dudağının arasından çıkan bir tatildir. Bittiğinde de geriye anlatılacak anıdan başka bir şey kalmaz. “Sabun köpüğü” gibidir; üstelik alışkanlık yapar.

Öğrencilerin kar yağışının hemen ardından okulların tatil edileceği beklentisine girmeleri bu alışkanlıktandır. Haklıdırlar; çünkü günün en ilgisiz saatinde sabah altıda kalkıp asgari ücretle çalışan işçiler gibi hiçbir heyecan yaratmayan okula gidip gelmek dayanılır bir şey olmasa gerek. Sadece öğrenciler mi, tüm çalışanlar öğretim yılı başlamadan bir sonraki yılın takvimine bakıp bayramları hafta sonları ile birleştirecek idari izinlerin tatili ne kadar uzatacağını hesaplarlar.

Günlük ders yükünün azaltılması, kalan zamanı olağanlaştıracığı için öğrenci ve öğretmen, bu zamanı bir süre sonra bir tüketim nesnesi olarak görmekten vazgeçecek, kendisi için verimli bir şekilde kullanılmaya başlayacaktır. Bu nedenlerden dolayı ilköğretim okulları haftalık ders süreleri yeniden düzenlenmelidir.

Böyle bir düzenlemeyi zorunlu kılan bir başka nede de öğrenci düzey ve eğitimsel durumunun farklı olmasıdır. Yasalarımızı AB standartlarına göre yeniden düzenlediğimiz söylenmesine rağmen ilköğretim okullarında 1. sınıf öğrencisi de 8. sınıf öğrencisi de günde 6 saat ders almaktadır. Yani 7 yaşındaki 1. sınıf öğrencisi ile 14 yaşındaki 8. sınıf öğrencisinin haftalık ders yükü (haftada 30’ar saat) aynıdır. Çocukların yaş ve düzey

farkı gözetilmemektedir.

Oysa yukarıda sözünü ettiğimiz duyarlılıkları gözetilmeden Avrupa birliği ülkelerindeki ilköğretim okullarında haftalık ders ortalama 25 saattir. (Almanya'da ilk dört sınıfta 17, Yunanistan'da 23, Hollanda'da 22; İngiltere ve Galler ülkelerinde 7 yaşa kadar 21, 8-11 yaş gurubu için 23,5 saattir.)

Milli Eğitim Bakanlığının mevcut uygulamayı eğitim biliminden dayanak bulup savunması olanaksızdır. Ancak ikili öğretimin gerekli zamanı sağladığını öne sürebilir ki bu da gerçekçi ve tutarlı bir savunma olmaz. **Çünkü ikili öğretim, istediğimiz özgür zamanı sağlıyormuş gibi görünse de aslında bu zaman öğrencinin kendisinden çalınmış zamandır. Bu zaman, öğrencinin bedensel gelişimi için en önemli gereksinimi olan uyku ve dinlenme süresinden çalınmaktadır.** İkili öğretim yapan okullarda sabahçı öğrenciler evlerinden erken ayrılırken, öğlenci öğrenciler okuldan geç ayrılmaktadırlar. Ayrıca 6 ders 5 saatte gerçekleştirilmeye çalışıldığı için dinlenme aralarının kısa (giriş-çıkış toplam 10 dk.) tutulması öğrencilerin ve öğretmenlerin dinlenme, tuvalet, beslenme gibi gereksinimlerini karşılamalarına bile yetmemektedir.

Özellikle büyük kentlerdeki çoğu okulun kapasitesinin üzerindeki öğrenci mevcudu, okul ve sınıf temizliğine daha fazla özen gösterilmesi gereğini zorunlu kılmaktadır. Zaman sıkışıklığı, okul ve sınıfların temizliği ile havalandırılmalarının yapılamamasına neden olmaktadır ki bu da ayrıca bir sağlık sorunu olara ortaya çıkmaktadır.

Peki ne yapmak gerekiyor? Yapılması gereken, iletişim teknolojisindeki ilerleme, okul dışındaki öğrenme ortamlarının yaygınlaşması, velilerin eğitim düzeyinin

yükselmiş olması (bazı gelişmiş ülkelerde ders programlarının evde uygulandığı) dikkate alınıp en azından ders sayısının ve haftalık ders dağıtım çizelgesinin yeniden düzenlenerek çocuklara kendilerine ait olağan zamanlar kalmasını sağlamaktır. Hele hele yetiştirme kursları ve etütler açmak öğrencileri oralara yönlendirmek hiç olmamalı.

Çocuklarımızın doktor, mühendis olmalarını isteyelim; ama doktor olduğunda hastasının hangi sosyal güvenlik kurumuna bağlı olduğunu öğrenmeden önce tedaviye başlaması için onların insani yönlerini de koruyup geliştirmelerine çaba harcayalım.

16 Aralık 2008

Sabancı öğretmenevi, Çalık ailesi ve bir atama

Konuyu bir kez daha özetleyelim: Haziran 2008'de İstanbul Kadıköy'deki Zübeyde Hanım Öğ-



retmenevi yöneticilerinden Müdür Yardımcısı ve İhale Komisyonu Başkanı Ayşe Erol ile 6 yönetici hakkında **“Alınan mal ve hizmetlerin Kamu İhale Kanununa aykırı yapılması, ihale evraklarında sahte imzalar kullanılması, evrak yok etme, ihalelerde iç mevzuata uymama”** gibi suçlamalarla Milli Eğitim Bakanlığı Müfettişleri Sinan Çakır ve Ahmet Vergili tarafından Kadıköy Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Savcılık, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun 4. maddesine göre Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden soruşturma izni ister. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, yukarıda belirtilen yasanın 5. maddesine dayanarak iki

muhakkikle konuyu inceler; muhakkikler, iddiaların doğruluğunu tespit ederler ve yöneticiler hakkında **“Görevi kötüye kullanma, evrakta sahtecilik, suç delillerini yok etme, gizleme ve değiştirmek”**ten dolayı soruşturma açılmasını önerirler.

Görevi kötüye kullan, evrakta sahtecilik yap müdür ol

Ancak Milli Eğitim Bakanlığı, müfettişlerin suç duyurusuna, incelemeyi yapan yetkililerin (Ki bunlardan biri Kadıköy Mal Müdürü Yardımcısıdır.) suçlarını sabit görüp TCK’nın 204, 257, 281’inci maddelerine muhalefetten işlem yapılmasını istediği kişiler hakkında “gereğini” yapmak yerine adı geçen kişileri ödüllendirir.

Hakkında evrakta sahtecilik dahil birçok yüz kızartıcı suçlama bulunan Nilgün Ulusoy, Zübeyde Hanım Öğretmenevindeki müdürlük görevine, Fatih Türkmen ve Murat Görüşük müdür yardımcılıklarına devam etmektedirler. **Bakan, aynı soruşturmada İhale Komisyonu Başkanı ve Müdür Yardımcısı olarak adı geçen resim öğretmeni Ayşe Erol’u ise yıllık cirosu milyonları bulan Türkiye’nin en gözde öğretmenevine, Beykoz Sabancı Öğretmenevine vekil müdür olarak görevlendirdi; ardından 30.10.2008 tarih ve 100879 sayılı kararname ile vekil olduğu Sabancı Öğretmenevine asil müdür olarak atadı.**

Ayşe Erol kimdir?*

16 Eylül tarihli BirGün’de “Küçük çaplı bir usulsüzlük” başlığı ile gündeme getirdiğimiz bu garabetin ardından Ayşe Erol’un Sabancı Öğretmenevi müdürlüğünün asalete dönüştürülmesi, fütursuzluğun ötesinde cesaret gerektiren bir işlem olarak dikkatimizi çekti. Müfettiş ve inceleme heyeti raporlarına rağmen yapılan bu

**Ayşe Erol daha sonra İstanbul İl Milli eğitim Müd. Yard. atandı.*

atamanın ardında güçlü bir referansın olması gerektiğini düşünüp küçük çaplı bir araştırma yaptım. Öğrendim ki **Ayşe Erol, AKP Malatya milletvekili ve ünlü Çalık ailesinin gelini Öznur Çalık'ın ablası imiş. Öznur Çalık, hem milletvekili hem Başbakanın damadının yengesi. Bundan daha güçlü referans olabilir mi?**

Şimdi, hakkında hiçbir suçlama bulunmayan binlerce öğretmen ve yöneticiyi kıyıma uğratan Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in bu duruma bir açıklık getirmesi gerekiyor. Tabi referans Başbakan olunca Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'e hak-hukuk, adalet nerede; suçluları niçin koruyorsun, öğretmenevlerine yönetici atamalarını hangi kurallara göre yapman gerekiyor gibi sorular yöneltmek anlamını yitiriyor.

Asıl “reel sektör”

“Reel sektör” mal üretimi yapan işletmeler topluluğu için kullanılan bir kavram. Kavramın kapsamı gittikçe daralıyor. Sıradan bir kişi için “reel sektör” denince akla otomotiv ve elektronik eşya üreten işletmelerin adı geliyor. Kesinlikle kimsenin aklına kitap üreten yayın evleri gelmez.

Krizden etkilendiğini söyleyen işletmelere yardım paketleri gönderen hükümet de yayın evlerini reel sektörden saymıyor. Bundan dolayı yayın evleri KOBİ'lere sunulan ekonomik katkılardan da yararlanamıyorlar. Kim bilir belki de zararlı bilgiler ürettikleri içindir...

Geçenlerde görüştüğüm orta boy bir yayıncı, krizin en çok etkilendiği sektörün yayıncılık olduğunu söyledi: Dövizle endeksli olduğu için kağıt fiyatları ikiye katlanmış; baskı maliyetleri artmış. Kriz dönemlerinde insan-

ların kitapçılara daha az uğrar olmaları da satışları düşürmüştü. Yayıncı dostum, krizin yazarları da etkilediğini, söylüyor: Kimsenin içinde yazmak gelmiyor diyor.

Anladığım kadarıyla uzun vadede bir kültür krizi de yaşayacağız. Bu noktada Kültür Bakanı Ertuğrul Günay’a önemli bir görev düşüyor. Sayın Günay, zaten her dönem kriz içinde olan yayın evlerinin batmasını engelleyecek önlemler almalıdır. Henüz krizden etkilenilmediğini söylediği turizm sektörüne, alkollü içeceklerdeki KDV oranının düşürülmesi ve kredi taleplerinin karşılanması sözü veren bakan, aynı zamanda “Kültür” bakanı da olduğunu unutmamalıdır. İsterse, kendisine bu konuda bir dizi önlem önerilerinde de bulunabiliriz.

Zeybek oyunu

Namık Kemal Zeybek, her fırsatta bir yolunu bulup Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik’in değiştirdiği Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi programında Alevi inancına yer verildiğin yazıyor. Geçen hata (13 Aralık) Radikal’de Alevi sorununu tartıştığı yazısında yine Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi programı değişikliğini “cesurca iyileştirme” olarak yorumladı.

Ancak, Namık Kemal Zeybek bu kez tökezlemiş: “Milli Eğitim Bakanlığı’ndaki ‘Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi’ derslerindeki cesurca iyileştirmeler”den söz ettikten sonra çözüm önerilerini sıralarken “Din Bilgisi ve Ahlak Dersleri’nde mezhepler, yollar üstü İslam ve öteki dinler doğru dürüst öğretilsin. Seçtiği mezhep ve yola göre eğitilmek isteyenlere de devlet bu imkânları sağlasın...” diyerek öteden beri savunduğu mevcut programlarla ilgili çelişkiye düşmüş.

Zeybek’in çelişkileri bizi ilgilendirmez; ama bu ko-

nuya kafa yoran radikal okuru dostlarımızın yanlış bilgilenmelerini de istemeyiz. Bundan dolayı bu dersin programı hakkında Zeybek'in yanlış yönlendirmesine kapılmamaları için bizim 12 Mart 2008 tarihli yazımızı okumadan Zeybek'e kulak vermemelerini isteriz. Biz o yazımızda, "iyileştirildi" denilen din dersi programının Kuran kursu programından farklı olmadığını belgelerile ortaya koymuştuk.

23 Aralık 2008

CHP'nin din dersi politikazi

CHP, pazar günü olağanüstü bir kurultayla parti programını değiştirdi. Kurultayı dikkatle izledim. Kurultaya, eğitimle ilgili değişiklikleri izleyip sizlerle paylaşmak için gitmiştim.

CHP, yeni programında eskisinin aksine din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin zorunlu ders olarak uygulanmasında devam kararı vermiş. Eski program, iktidara gelmesi halinde bu dersin seçmeli olacağını öngörüyordu. CHP, eski programında zorunlu eğitim süresini 12 yıl olarak belirlemişken yeni programda zorunlu eğitim süresi 10 yıl olarak öngörülmüş, İHL'lerin "çok amaçlı liselere" dönüştürülmesinden de vazgeçilerek bu liselerle yola devam kararı verilmiş.

Bu geriye dönük değişiklikleri görünce sizinle paylaşacak bir şey olmadığı kararına vardım.

Biz daha ileri önerilerle tıkanıklığın önünü açmasını önerirken konjonktüre, geniş kamuoyu desteğine ve yargı (AİHM, Danıştay) kararlarına rağmen din derslerinin seçimlik olmasından CHP niçin vazgeçti anlamadım. Kurultayda bu yönde bir değişikliği fark etmiş olana da rastlamadım.

Türbanlılara verilen ilk taviz mi acaba diyorum.

Keşke Altan Öymen'in, Haluk Koç'un uyarılarına kulak verip tartışmak üzere program değişikliğini ertelemiş olsalardı.

Program, Algan Hacaloğlu'nun kaleminden çıktı diyorlar; eğitim bölümüne Nur Sertel'in müdahil olduğu da söyleniyor. Vebali bu iftirayı atanların boynuna...

İbret-i alem olsun diye eski ve yeni programdaki **Din Eğitimi** bölümlerini dikkatinize sunuyorum. CHP'nin geldiği nokta ile ilgili Yorumu siz yapın.

Eski Programın “Din Eğitimi” bölümü

“CHP iktidarında; **İmam Hatip Okulları orta öğretimin “Çok Amaçlı Okullar” sistemine dahil edilecek**; çağdaş, nitelikli din görevlisi yetiştirecek öğretim ortamı geliştirilecektir. İlahiyat fakülteleri ise başta bu okullara öğretmen olmak üzere, toplumun aydın din adamı ihtiyacını karşılayacak şekilde, eğitim ve öğretim programları ile beraber, yeniden düzenleyecektir.

CHP, özel din eğitiminin devletin, yakın denetimi altında, amacı ve özü çerçevesinde faaliyet göstermelerini gerekli görmektedir.

CHP, eğitim sisteminde **din eğitiminin sadece “isteğe bağlı” hale getirilmesini**, din derslerinin düzenlenmesinde farklı inanç ve duyarlılıkların varlığının da gözetilmesini ön görmektedir.”

CHP, eğitim sistemimizi; “Okul Öncesi Eğitim”, “Temel Eğitim”, “Orta Öğretim” ve “Yüksek Öğretim” olarak yenide düzenleyecektir. **Temel eğitim ve orta öğretim 12 yıllık zorunlu eğitimin** temel ayaklarını oluşturacaktır.

Yeni programda “Din Kültürü ve Ahlak Eğitimi”

“İmam –Hatip (İmam Hatip Liseleri-Ü.Ö.) eğitimi, din görevlisi sayısına duyulmakta olan ihtiyaç çerçevesinde düzenlenecektir.

İlk ve ortaöğretim kurumlarında verilen din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin Anayasanın ön gördüğü amaca uyum bir müfredatla verilmesi sağlanacaktır.”

Meğer Nazım 1981'den beri Türk vatandaşymış!

Nazım Hikmet'i Türk vatandaşlığından çıkaran Bakanlar Kurulu Kararını kaldıran Bakanlar Kurulu Kararı Hükümet Sözcüsü Cemil Çiçek tarafından şöyle gerekçelendirildi. "Esasen Türk vatandaşlığından çıkarılmasını gerektirecek yasa maddeleri mevzuattan çıkarılmıştır. 2002 Unesco tarafından Nazım Hikmet yılı ilan edilmiştir. Artık gereği kalmamış, anlamı kalmamış, hukuki dayanakları kalmamış bu kararın ortadan kaldırılması gerekiyordu."



Oldukça dürüst bir gerekçe: Hükümet Sözcüsü, Nazım'ın edebi ve politik kişiliğini fark ettik, Nazım'ı ve onun gibi düşünenleri içimize sindiriyoruz demiyor. Açık ve dürüst bir ifadeyle bir kişinin Türk vatandaşlığından çıkarılmasını gerektirecek durumlar yeniden tanımlandığı için 25/7/1951 tarihli ve 3/13401 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümsüzdür diyor. Tabi uluslararası baskıların etkisini de inkar etmiyor.

Cemil Çiçek'in açıklamasından anladığım kadarıyla böyle bir karar alınmasa da Nazım 1981'den beri Türk vatandaşıdır! Çiçek'in "Türk vatandaşlığından çıkarılmasını gerektirecek yasa maddeleri mevzuattan çıkarılmıştır." ifadesini sorunlu olmasına rağmen tartışmıyorum. Bana kalırsa gerekçeler ortadan kalkmak bir yana 13.02.1981 tarih ve 2383 Sayılı Yasa (12 Eylül yasası) ile daha da ağırlaştırılmıştır.

Evinde Nazım'a ait bir kitap bulunmayan, dost sohbetlerinde onu hâlâ "vatan haini" diye suçlayan, hiçbir politik imge içermeyen şiirlerini bile ders kitaplarından

çıkartan kişilerin imzası ile yurttaşlık hakkı kazanmış olması bende heyecan yaratmadı. Hatta üzüldüm diyebilirim. Çünkü, onun şiirlerini ders kitaplarından çıkartan bir Milli Eğitim Bakanının imzası ile alınmış bu karar Nazım'ın dünya vatandaşlığına gölge bile düşürebilir. Ondan dolayı "Bayram değil seyrân değil eniştem beni niye öptü." diyorum.

Milli Eğitim Bakanı adına ders kitaplarına onay veren bir Talim ve Terbiye Kurulu Üyesinin Türkiye ders kitabından çıkarttığı Nazım Hikmet Şiiri:

Dünyayı verelim çocuklara

*Dünyayı hiç değilse bir günlüğüne
allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
oynasınlar türküler söyleyerek
yıldızların arasında
dünyayı çocuklara verelim
kocaman bir elma gibi verelim
sıcacık bir ekmek somunu gibi
hiç değilse bir günlüğüne doysunlar
dünyayı çocuklara verelim
bir günlük de olsa öğreysin dünya arkadaşlığı
çocuklar dünyayı alacak elimizden
ölümsüz ağaçlar dikecekler*

Sendika dururken dernek eylem yaptı

İlköğretim müfettişleri, ekonomik ve özlük hak kayıplarının yanı sıra işlevsizleştirmelerine karşı Milli Eğitim Bakanlığı önünde eylem yaptılar. Geçtiğimiz cumartesi günü yaklaşık 500 müfettişin katıldığı eylemin iki ilginç yönü var. Birincisi eylemi, Tüm Eğitim

Müfettişleri Sendikasının (TEM-SEN) değil de merkezi Kayseri’de olan İlköğretim Müfettişleri Derneğinin organize etmiş olması. Eyleme katılanların çoğunun üye olduğu sendikanın eyleme destek vermemiş olması da ayrıca ilginç.

Eylemi ilginç ve bir o kadar da önemli kılan bir başka gelişme de 170 yıllık tarihinde ilköğretim müfettişlerinin ilk kez eylem yapıyor olmasıdır. Bu, ilköğretim müfettişlerinin artık dayanılmaz bir noktaya geldiklerini gösterdiği gibi eyleme katıldıkları için soruşturdukları öğretmenlerle aynı platformda buluşmalarına da vesile oldu.

Müfettişleri eyleme zorlayan en önemli neden, ekonomik kıskaç içine alınmaları. Yoğun bilgilendirme kampanyalarına rağmen hükümetin durumlarını düzeltecek karar almamasına oldukça öfkeliler. Kuşkusuz, 2009 bütçesinde Denge Tazminatından yararlandırılmadıkları gibi 25 saat olarak açıklanan aylık ders ücretlerinin, önümüzdeki günlerde karara bağlanacak taslakta 20 saate düşürülmesini öğrenmiş olmaları da onları eyleme götüren önemli gerekçelerden biri oldu.

20 Ocak 2009

Temel eğitimi yapılmayan dilin kürsüsü olmaz

Program Kurultayından önce CHP’ye bir çağırıda bulunarak ana dil öğretimi ile din derslerinin seçimlik olmasını programına almasını önermiştik. Türban açılımını Kürtlere ve Alevilere yönelik açılımlarla devam ettirmesini istemiştik.

Böyle bir öneride bulunmak gönlümüzden geçeni söylemekten öte, siyasi kararların bürokratik kanallardan kurtarılıp siyasi güvenceye kavuşmasını sağla-

maktı. Biliyoruz bu gün bu süreci yöneten bürokrasi her an kaypaklık yapabilir ve işi aslından koparabilir.

CHP, “Asimilasyon Değil, Entegrasyon Öngörüyoruz.” başlığı altında programında “etnik” dil ve kültürlerle ilişkin önemli vurgular yapıyor. Ancak, “etik” kültürlerin varlığının yaşatılmasında devleti yükümlü kılmaması inandırıcılığına zarar veriyor.

Bu gün, üniversitelerde Kürtçe kürsülerinin oluşturulması gündemde; yarın herkesin anadilini öğrenmesinin meşruiyetini tartışmak ayıp sayılacak.

Bürokratik (YÖK) ağızlarla da olsa devletin dilini yumuşatması, umarız anadil tartışmasının üniversitelerden ilk ve ortaöğretime kadar inmesine neden olur. Anadilin ilköğretimde öğretilmesi kaçınılmaz çünkü temel eğitimi yapılmayan bir dilin kürsüsü olmaz; olsa da bir işe yaramaz.

Üniversitelerde açılması düşünülen Kürt Dili ve Edebiyatı bölümleri, Kürtçenin sözlük (söz varlığını), yazım kılavuzu (yazım, imlâ, noktalama vb. dil kurallarını) ve ortak bir Kürtçe alfabe oluşturmaya katkı sunacak, Kürtçe öğretmenleri yetiştirecekse belki pozitif bir yararı olabilir. Aksi halde Kürt Dili ve Edebiyatı bölümünün açılması sembolik bir girişim olmaktan öteye gidemez.

TESEV, araştırma (Aralık 2008) sonucuna dayanarak “Anayasa ile Milli Eğitim Temel Kanunu değiştirilerek tüm eğitim kurumlarında Kürtçe’nin ikinci dil veya seçmeli dil olarak kullanılabilmesinin önü açılmalıdır.” derken bizim öteden beri üzerinde durduğumuz bir gerçeğin altını çiziyor. Yaşar Kemal’in, kendisini ziyaret eden M.Ali Birand’a “Bak, M. Ali beni iyi dinle! Eğer ikti-

dar, Kürt sorununu çözmek istediğini göstermek istiyorsa, bunun vazgeçilmez ve tek adımı, ona dil hakkının sağlanması, tüm kısıtlamaların kalkmasıdır.” demesi de haybeden söylenmiş bir söz değil.

Türkiye, bu noktadan geriye gidemez. Bundan dolayı zaman geçirmeden Kürtçe öğretiminin nasıl ve hangi araçlarla yapılması gerektiğini tartışmaya başlasak iyi olur. Bu, sürecin hızlanmasına katkı sunacağı gibi zamandan tasarruf da sağlayacak. Çünkü artık ana dil öğretiminin gerekliliğini/zorunluluğunu tartışmak boşa zaman harcamaktan başka bir şey değil.

Veli küçük “Tırışka” ise Fetullah Gülen nedir?

“Veli Küçük’ü Ergenekon’un yöneticisi olarak görüyorum.”

“Veli Paşa gönüllerde taht kurmuş bir adamdır.”

“Veli Paşa, perde arkasındaki lider olmaktan hoşlanıyordu.”

“Ergenekon’a sadece devletten değil bankalardan, işadamlarından da kaynak akıyor.”

“Veli Paşa’nın bütün partilerle ilişkisi vardı. DYP ile de MHP ile de... Hepsisiyle ilişkisi vardı.”

“Veli Küçük’ün Kuzey Irak’ta okulu vardı.”

“Kimse Yeşil’i Veli Küçük’ten habersiz öldüremez.”

“Veli Paşa, Fethullah Gülen’den daha akıllı.”

“Veli Küçük ‘tırışka’dan bir general!”

Hoppala demek gerekmez mi?

Tuncay Güney’in, “Veli Küçük ‘tırışka’dan bir general!” sözüne açıklık getirmek gerekiyor. Çünkü “Tırışka”



kavramının anlamını bilmiyorsanız, Veli Küçük'ün hafife alınmaması gereken biri olduğu sonucuna varmanız sağlayan olumlu nitelermelerinin ardından, Tuncay Güney'in iyi bir şey dediğini sanabilirsiniz.

Argoda oldukça seyrek kullanılan bu sözcük, TDK sözlüğünde yok. Bundan dolayı halk sözlüğüne başvurmak gerekiyor. Halkımız bu sözcüğü işlevsiz, etkisiz, önemsiz ve niteliksiz adamlar için kullanıyor. itusozluk.com ise tüm bu nitelermeleri tek bir kavram altında birleştirmiş ve "tırışka"nın "dandik" anlamına geldiğini yazıyor. TDK sözlüğü "dandik" sözcüğünü düşük nitelikli, düzmece olarak tanımlıyor.

Bu tanımlara itibar edersek yeni bir soru çıkıyor ortaya: Veli küçük tırışka, yani dandik, yani düşük nitelikli ve düzmece bir adamsa, Tuncay Güney'e göre ondan daha akılsız olduğunu söylediği Fetullah Gülen nedir?

Peki, bunların evirip çevirdiği devlet ne oluyor? Ona hangi sıfatı yakıştıracamız?

Ya o devletin halkına ne demeli?

Yani biz şimdi düzmece birinin düzdüğü biri miyiz?

Olamaz...

Eğitim sorunlarıyla ilgilenen var mı?

Abbas Güçlü, pazar günkü yazısında eğitim sisteminin içinde bulunduğu açmazları sıraladıktan sonra "Bu nasıl eğitim sistemi? diye soruyor; başta Hüseyin Çelik olmak üzere ilgili zevatların eğitimle ilgilenmediğinden yakınıyordu. Rastlantı mıdır yoksa aklın yolu bir olduğu için midir hafta sonu konuşmacı olarak katıldığım bir panelde biz de Türkiye'nin eğitim sorunlarını tartışmadığından yakındık. Öğretmen Dünyası dergisinin düzenlediği yeni ders programları ile ders kitaplarının masaya yatırıldığı panelde, çözülmüş bir sorun olarak

sunulan bu değişikliklerin de yeniden ele alınması gereken bir sorun oluşturduğu ortaya çıktı.

Zaman hızla akıyor ve bu ülkenin acil çözüm bekleyen ciddi eğitim sorunları var. Başta politikacılar ve basın olmak üzere kimse Türkiye'nin eğitim diye bir sorunu varmış gibi davranmıyor. Kitap dağıtma, okul açma, gezi gibi etkinliklerin dışında Milli Eğitim Bakanını bile gören yok. (Anayasa Mahkemesinin mahkumiyet kararından mıdır yoksa başbakanın konuşma yasağından mıdır bilinmez, uzun süredir o da ortalıkta görünmüyor.)

Devletin eğitimi sahiplenmemesi, herkesi kendi başının çaresine bakmaya itiyor. Doğal olarak olan, kendi başının çaresine bakma yeterliliğinde olamayan yoksullara oluyor.

27 Ocak 2010

“Sadrazam Ferit, padişah Abdülmecit'in hangi kızıyla evlenmiştir?”

Bu soru, 24-25 Ocak günlerinde yapılan Açık Lise sınavında İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorularından biriydi. Soruyu, ders kitaplarını yapılandırmacı yaklaşımla hazırladık, sınavlarda da sonucu değil süreci değerlendiriyoruz diyen Milli Eğitim Bakanlığının Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü hazırlamış.

Sorunun neyi öğrenmek istediği açık: Öğrenciden Damat Ferit'in karısının adını bilmesi isteniyor. Ancak, öğrencinin Damat Ferit'in karısının adını niçin bilmesi gerektiğini anlamadım. Anlamadığım bir şey de soruyu hazırlayanın Damat Ferit'e “Ferit” demesi; sanırsın adam “Ferit”in bacanağı!



Damat Ferit'i sevebilirsiniz,
Abdülmecid hayranı olabilirsiniz,
Mediha Sultan bizim anamızdır da diyebilirsiniz,
Ama be akılsızlar, bari soruyu soru tekniğine uygun
hazırlayın!

Sınav gözetmenlerinden biri, ilgimi çekeceğini düşünüp bu soruyu bana aktardığında 30 yıl kadar önce bir radyo programında Orhan Boran'dan dinlediğim bir anekdot aklıma geldi. Orhan Boran, o yıllarda radyoda bilgi yarışmaları yönetirdi. Anlattığına göre yarışmacıların her soruyu bilmemesi gerektiğini düşünerek araya oldukça zor sorular sıkıştırırlarmış. Bir yarışmada, Mısır'daki Tolunoğlu camisinin kuzeye bakan duvarının ustasının kim olduğunu sormuş. Orhan Boran, yanıtını bilmediği soru için zamanını harcamayacağını düşündüğü yarışmacıya sonraki soruyu yöneltmeye hazırlanırken yarışmacı "Gece vardiyasında çalışanı mı, gündüz vardiyasında çalışanı mı soruyorsunuz? diyerek Orhan Boran'dan soruya açıklık getirmesini istemiş.

"Sadrazam Ferit, padişah Abdülmecid'in hangi kızıyla evlenmiştir?" sorusu da eğer bir ölçme değerlendirme uzmanının kaleminden çıktıysa (ki bizce öyle olmalı) Orhan Boran'ın sorusu gibi bir soru olmalı. Aksi halde Mediha Sultan'ın Damat Ferit'in karısı olduğunu bilmenin kime ne yararı var.

Nazar Boncuklu Karneler

Artık karnelere nazar boncuğu takılıyor. Birkaç yıldır özellikle ilköğretim okullarının birinci sınıf öğrencilerinin karnelerine inceltilmiş ve yapışkanlı nazar boncuklarının yapııştırıldığına tanık oluyoruz. Öyle ki karneye nazar boncuğu takmak, gelenekselleşen dinsel bir törene dönüşmüş durumda.

Muska yazdırma henüz kurumsal olarak yapılmıyor; bazı aileler çocuklarının boynuna asıp öyle okula gönderiyor olsalar da henüz kolye gibi döşünde göremiyoruz. Bu gidişle önümüzdeki yıllarda okul yönetimleri aracılığı ile muska yazdırma törenlerinin düzenleneceğinden emin olabilirsiniz. Çünkü, dini simgelerin okullarda kullanılmasını pedagojik açıdan sakıncalı bulmak bir yana, eğitimi dinselleştiren bir iktidarımız var.

Dinle hurafenin akrabalığını bildiğimiz için karnelere nazar boncuğu yapıştırılmasına hayret etmiyoruz. Eğitim dinselleştikçe hurafeler de artacak. Öğrencilerine abdest suyunun alyuvarların sayısını artırdığını öğreten bir bakanlıktan bilimsel eğitim beklemek elbette saflık olur.

Tırışka “Türk işi” demekmiş

Geçen hafta, Tuncay Güney’in “Veli Paşa, Fethullah Gülen’den daha akıllı.” dedikten sonra “Veli Küçük, tırışkadan bir general!” demesi üzerine bu sözcüğün halk dilinde “düzmece/dandik adam” anlamında kullanıldığını yazmış, “Veli küçük ‘Tırışka’ ise Fetullah Gülen nedir?” diye sormuştuk.

Fetullah Gülen’in ne olduğunu anlatan çok sayıda telefon ve mesaj aldım. Hemen hemen tümü benzer tanımlar içeriyordu. “Tırışka” sözcüğünün kökenine ilişkin bilgisini bizimle paylaştığı için bunlardan birini sizlerle paylaşmak istiyorum. Okurumuzun açıklaması şöyle:

Sayın Özmen, 20.Ocak 2008 tarihli Birgün gazetesindeki Yazı Defteri adlı köşenizde Tuncay Güney’in E.General Veli Küçük’ü tırışkadan general ilan edip, ama F.Gülen’den daha akıllı olduğunu söylediğini yazmıştınız.

Tırışka benim de çok kullandığım bir sözcük olup,

bir yerde okuduğum kadarıyla -tam bilimsel kaynakları elimde olmamakla birlikte- **Slavca bir sözcük olup, maalesef ‘Türk işi’ demek.** Elbette Slavların bu sözcüğü niye kullandıklarının toplumbilimsel çözümlemesi toplumbilimcilerine düşer.

Ayrıca karısının tepesinden aşağı b..k döken ve The Taraf’ın köşe yazarı SN eşdeyişle Sevan Nişanyan’ın Sözlerin Soyağacı adlı yayınında (Adam Yayınları, 2002) şu açıklama var:

“frişka / fırişka hafif ve oynak (rüzgar) - İtalyanca fresco 1. taze, serin 2. hafif ve oynak (rüzgar) ayrıca bakınız fresk”

Ayrıca uğraşısız yaşamımda olsun, özel yaşamımda olsun bu sözcüğün Trakya bölgesinde (buralı yurttaşlarca) yoğun biçimde kullanıldığını gözlemledim. Örneğin, bu sözcüğü Hakkari-Çukurca’da kullandığımda kimse bir şey anlamamıştı. Bu Trakya’ya özgülük durumu da Slavca bir sözcük olma olasılığını güçlendiriyor.

Gelelim F.Gülen konusuna

i) Tuncay Güney’in F.Gülen’e tırışka yani ‘Türk işi’ dememesi gayet normal. Çünkü F.Gülen bilindiği gibi F.Gülen Amerika’da kalıyor ve sanırım kalma izni ve güvenliği de ABD tarafından (kendisine kefil olan CIA’cılar, ABD politikacılarının da desteğiyle) çözüldü; ABD tarafından başta Türkiye olmak üzere Dünyanın her tarafında kullanılıyor. Mesela ben kendisinin Arnavutluk’taki bir kolejinin (okulunun) İngilizce pop şarkılı konserli mezuniyet törenini izledim. Kısacası F.Gülen’e atfen kullanabileceğimiz ‘Gülenizm’ tam anlamıyla bir ‘Amerikan işi’.

ii) SN’in açıklamasından gidersek, F.Gülen hafif

ların kullanımı yoluna gitmeyerek aynı miktarda ders kitabını tekrar alacak ve dağıtım ve paketleme gideri hariç 300 trilyonu yine çöpe atacak.

Okulların öğrenci sayılarına göre kitap gereksinimlerini belirleyip merkeze bildirme işlemi geçen hafta başladı. Okul yönetimlerine gönderilen yazı, bu öğretim yılında dağıtılan kitapların toplatılıp tekrar kullanılmasına ilişkin herhangi bir yönlendirmede bulunmuyor. Hükümetin 2003'ten beri bu konuda izlediği politika "Ne kadar tüketim o kadar kar" mantığı ile devam ediyor.

Öğrencilerin okuyacağı kitabı

özel yayın evleri seçiyor

Aynı branşa ait birden çok kitap olmasına rağmen hangi kitabın öğrencilere okutulacağını özel yayın evleri belirliyor. Dünyanın tüm çağdaş ülkelerinde öğrencilerin okuyacağı kitaplar öğretmen ve okul yönetimlerinin iradesine rağmen belirlenmez. ABD'de öğrenci velileri, Belçika'da müfettişler kitap seçim sürecinde söz sahibidirler. Türkiye'de ise ders kitapları bakanlık tarafından ihale ile satın alındığı için ihaleyi kazanan grubun kendi tercih ettiği kitap o yılın ders kitabı olarak belirleniyor.

Sistem şöyle işliyor: Bakanlık ihale açıyor, yayıncılar birbirleriye rekabet etme yerine kendi aralarında anlaşarak bir grup oluşturuyor ve kitaplarını gruba devrediyor; grup ihaleyi aldıktan sonra ihale edilen kitaplardan belirlenen adet kadar verme yükümlülüğü altına giriyor. Diyelim ki Bakanlık bir milyon 500 bin adet 5. sınıf matematik kitabı alacak ve TTKB onaylı 13 farklı yayın evine ait 13 farklı 5. sınıf matematik kitabı var. İşte bu 13 yayın evi, kitaplarını bir havuzda topluyor ve ihaleye öyle giriyor. İhale sonunda da 13 kitaptan kendi belirledikleri birini basıp okullara gönderiyorlar. Bakan-

lık falanca yayın evinin kitabı daha az hatalı, konuları daha iyi anlatmış, tasarımı diğerlerinden farklı ben onu istiyorum diyemiyor. Yayıncılar hangi kitabı veriyorsa onu alıyor.

Öğretmen, müfettiş, okul idaresi ve hatta öğrenci velisinin kitap seçiminde söz sahibi olamaması kitaplarda tüketici denetimini ortadan kaldırıyor. Tüketici denetimi olmadığı için de kitaplar ihale koşullarına uygun olarak hazırlanıyor. İhale koşullarını arasında kitaplar arasında kıyaslama yapmayı sağlayacak ölçütler yok.

Aynı adreste dört yayın evi

Talim Terbiye Kurulu tarafından onaylanan kitapların Milli Eğitim Yayınları hariç 91 yayın evine ait olduğu gözüküyor. Oysa yayın evlerinin adresleri incelendiğinde gerçekte ders kitabı yayıncılığı yapan yayın evi sayısının bu kadar olmadığı açıkça anlaşıyor. Örneğin, Fetullah Gülen grubuna bağlı bir yayın şirketinin kitaplarının dört farklı ad (Zambak, Tomurcuk, Selt, Sürat) altında onaylandığı görülüyor. Çoğulculuk ve liberallik bu olsa gerek...

Ders kitabı değil suç aleti

MEB'in kendi hazırladığı kitaplar dahil, onayladığı tüm kitapları her yıl programlara uygunluğu ve tasarım açısından incelerim. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki gerek MEB'in gerekse özel yayın evlerinden satın alıp öğrencilere dağıtılan kitapların her biri çocukların beynini öldürmek için tasarlanmış ayrı suç aleti niteliğinde. Hiçbiri ilgili olduğu dersin programına uygun olmadığı gibi tasarım açısından da öğrenci kitabı özelliği taşımamaktadır. Bundan dolayı BirGün, Tarih Vakfı ile İnsan Hakları Vakfının ders kitapları araştırmasını "Ders Ki-

tapları Kin Saçıyor” başlığı ile verirken çocukların beyin ölümüne neden olduğunu belirtiliyordu.

Ancak şunu itiraf etmeliyim ki Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, bu konuda kamuoyunu yanıltmada başarılı olmuştur. Kuşkusuz onun bu başarısında halkımızın, özellikle de medyanın eğitimin bu önemli sorununa ilgisiz kalmasının payı büyük olmuştur.

10 Şubat 2009



Başbakan ve duygu kontrolü

Yaygın görüşün aksine ilköğretim, öğrenciye bilgiden öte davranış kazandırmak için planlanmış bir eğitim sürecidir. Eğitim sistemi, sınava odaklandığı için ilköğretimin bu rolünü pek göremiyoruz.

Duygu yönetimi de birinci sınıftan itibaren öğrencilere kazandırılmaya çalışılan davranışlardan biri. Amaç, bireyin duygularını uygun bir şekilde ifade etmesini sağlamak, öfkesine yenilmesini engellemek. Demek ki devletimiz, sağındakine solundakine küfür ederek konuşan, sohbet için oturduğu kişilere küsen yurttaş istemiyor. Bundan dolayı tepkilerini alternatif (olumlu) davranışlarla göstermesinin yolunu yordamını öğretiyor.

Davos toplantısında oturum arkadaşlarına gösterdiği tepkiye bakarak Başbakanın bu dersi almamış olduğunu söyleyebiliriz. Başbakan şu haliyle öğrenci olsa bu dersten asla geçemez. Çünkü öğretmeni, öz yönetim (duygu kontrolü) becerisi gelişmemiş olduğu için ona kırık not verir. Halkın ortalama eğitim (ve doğal olarak davranış) düzeyi şimdiki zorunlu eğitimin yarısı (4 yıl) olduğu için “Ama halk geçe not veriyor.” demek durumu

kurtarmaz. Bana kalırsa Başbakanın bu konuda (öz yönetim) ek ders alması gerekiyor.

Şimdi size 7-9 yaşındaki öğrencilerin derslerinde aldıkları duygu kontrolü konularını vermek istiyorum:

“Duygularını fark ederek kendini tanır ve ifade eder.”
(1. sınıf)

“Çevresindeki insanlara karşı hissettiği duyguları fark eder ve bunları uygun biçimde ifade eder.” (1. sınıf)

“Duygularının kendisini ve arkadaşlarını nasıl etkilediğini fark eder.” (2. sınıf)

“Farklı duygularını kontrol ederek uygun biçimde ifade eder.” (2. sınıf)

“Gün içinde kendisinin ve arkadaşlarının duygularındaki değişimi gözlemler ve bu değişimin nedenleri hakkında çıkarımlarda bulunur.” (2. sınıf)

“Arkadaşlarıyla ve başkalarıyla ilişkilerinde duygularını uygun biçimde ifade eder.” (2. sınıf)

“Kendisinin ve arkadaşlarının duygularındaki değişimin yüzlerine ve bedenlerine nasıl yansıdığını fark eder.” (3. sınıf)

Gördüğünüz gibi ağaç yaşken eğilir diye düşünülüp ilköğretimin ilk üç sınıfında duygu kontrolü konusuna önemli yer ayrılmış. Ders programlarında bu konular için önerilen etkinliklere (uygulama) bakıca, öğrenciye kazandırılmak istenen asıl davranışın kızgınlığın yatıştırılmasına yönelik olduğunu görüyoruz. Örneğin 1. sınıf için önerilen etkinlik şöyle: *“Kızgınlık hissettikleri durumlar üzerinde konuşulur. Kızgınlık anlarında kullanabilecekleri ‘trafik ışıkları’ tekniği öğretildikten sonra, drama yoluyla bu tekniğin uygulaması yapılır.”*

Bir başkası şöyle: ***“Kendilerini rahatsız veya mutlu eden farklı durumlar ve bu gibi durumlarda nasıl***

davranmaları gerektiğini yazmaları istenir.”

Tabi bu ders işlenirken öfke kavramından hareketle kızgınlık anında duyguların uygun şekilde ifade edilmesi üzerinde duruluyor. Bütün bu konular ve etkinlikleri, iletişim ve öz yönetim becerisini geliştirmeye yöneliktir. **Sevgi, barış ve hoşgörü** üzerinde durulması da programın önerileri arasında.

Bu ders konuları, elbette sadece bireyin öfkesini yatıştırmak için konmamış: Sevinç halinin de kontrol altına alınması, abartılıp şımarıklığa dönüştürülmemesi dersin önemli amaçlarından biri.

Galiba sadece Başbakan değil, toplum olarak hepimizin öz yönetim dersi alması gerekiyor.

17 Şubat 2009

Sicil amirlerinin keyfi değerlendirmesine yargı engeli

Adana'nın Yüreğir İlçesi İsmail Sefa Özler İlköğretim Okulu müdürünün öğretmen ve Eğitim Sen yönetim kurulu üyesi Birol Satar'a verdiği sicil notunu, İlçe Milli Eğitim Müdürü aşağıya çekmiş. Birinci sicil amiri (okul müdürü)nin yüz yüze çalıştığı öğretmen için yaptığı değerlendirmeyi, öğretmenlerle tanışıklığı bile bulunmama olasılığı olan ikinci sicil amirinin etkisizleştirme girişimi normal karşılanacak bir durum değildir.

Sicil notunun, çalışanların ekonomik ve özlük haklarının iyileştirilmesinde rolü olduğu gibi görevde yükselmenin de temel referanslarından biri olduğunu bilirsek ilçe milli eğitim müdürünün ne yapmak istediğini daha iyi anlarız. Belli ki ilçe milli eğitim müdürü öğretmen Birol Satar'ın önünü kesmek istiyor.

Eğitim Sen Adana Şubesi, üyesinin sicil notunu düşüren ilçe müdürünü mahkemeye vermiş ve yöneticile-

rin keyfi davranışlarını engelleyecek bir karar almış.

Yöneticilerin, siyasal görüşlerinden hoşlanmadıkları personelin özellikle görevde yükselmelerini engellemek için gerekçe göstermeden sicil notunu düşük verdiklerini bildiğimiz için bu örnek davadan söz etmek istiyorum.

Okul müdürü, Birol Satar'a 2007 yılında, 90 yani "çok iyi" puan vermiş. İkinci sicil amiri olan İlçe Milli Eğitim Müdürü Ahmet Özdemir ise sicil raporunun "düşünceler" bölümünde gerekçe göstermeden bu puanı 89'a çekmiş. "Ne var bunda, bir puan değil mi?" demeyin... 90'ın karşılığı "çok iyi", 89'un Karşılığı ise "iyi" dir. Şunu da belirtelim adı geçen öğretmenin geçmiş yıllara ait sicil notları da 90'ın altında değil; 2003: 91, 2004: 96, 2005: 96, 2006: 94.

Mahkeme, "Uyuşmazlık konusu sicilin hukuka ve sicilin objektif doldurulması yolundaki ilkeye aykırı hareket ettiği" sonucuna vararak ilçe milli eğitim müdürünün işlemini iptal etmiş. Yani ikinci sicil amirinin görevini kötüye kullandığına hükmetmiş.

Eğitim Sen Adana Şube yöneticilerinden Güven Boğa, benzer durumlarla karşılaşan eğitimcilere çağırıda bulunarak **"Arkadaşlarımız sicil amirlerinin keyfiyetine maruz kaldıklarını düşünüyorlarsa bu emsal davaya dayanarak idari mahkemelere dava açabilirler."** diyor

Özellikle AKP iktidarı döneminde yukarıdan aşağıya doğru kadrolaşman bir sonucu olarak çok sayıda kamu görevlisinin görevde yükselmesi bu tür yollarla kesilmeye çalışılıyor. Parti yöneticisi gibi davranan kimi idarecilerin başarılı olanları başarısız, yetersiz olanları başarılı göstermeye çalıştıkları sır değil.

Sözünü ettiğimiz mahkeme kararı, sadece eğitim çalışanları için değil, tüm kamu hatta özel (bankalar gibi) kesim çalışanları için “emsal” alınacak bir sonuç gibi gözüküyor.

İçinde öneri taşıyan sorular

“Milli Eğitim Bakanlığı 2009-2010 öğretim yılı kitap borsasını açtı” başlıklı yazımız (3 Şubat) Türkiye Büyük Millet Meclisinde yankı buldu. CHP Mersin Milletvekili **Vahap Seçer**, dile getirdiğimiz konuları soru önergesi olarak Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik’e iletilti. Bakanım Bakan Çelik, **Vahap Seçer**’in sorularına nasıl yanıt verecek.

Sayın Seçer’in soru önergesi, ders kitaplarını pazar ürünü olmaktan kurtarıp bilimsel eğitimin materyaline dönüştürecek öneriler de taşımsı bakımından oldukça önemli. Bakan Çelik’in yararlanmasını dileyeceğim ama boşuna... Çünkü Çelik, ders kitabı pazarının ürettiği rantı yönlendirmekten vazgeçmek istemediği için bu tür önerilere açık biri değil. Bu soruları da her zaman olduğu gibi matbu yanıtlarından biriyle savuşturacak.

Bakandan gelecek yanıtı da bu sütunda yer vereceğim. Tabi “cevaplandırılmadığından gelen kağıtlara” gönderilmezse... O güne kadar Milletvekili Vahap Seçer’in Milli Eğitim Bakanı Çelik’in yanıtlaması istemiyle Meclis Başkanlığına verdiği soruları aklımızda tutalım.

1. *Geçmiş yıllarda oluşu gibi 2009-2010 öğretim yılında da özel yayın evlerinden satın almak üzere ders kitabı ihalesi açacak mısınız?*

2. *2009-2010 eğitim ve öğretim yılı ders kitabı alımı için bakanlığınız bütçesinden ne kadar pay ayrılmış-*

tır. Geçtiğimiz öğretim yılında dağıtılan ders kitaplarından kullanılabilir konumdakileri toplatarak önümüzdeki öğretim yılında yararlanma yoluna gitmenin küresel krizden etkilenen ülkemiz için bir tasarruf yolu olduğunu düşünüyor musunuz? Düşünmüyorsanız nedeni hangi gerekçelerle açıklıyorsunuz?

3. Partinizin (AKP) **Hatay Milletvekili Prof. Dr. Mustafa Öztürk**'ün “ders kitaplarının ödünç verilmesiyle hazinenin her yıl 135 milyon TL tasarruf edeceğini, her yıl 1 milyon 275 bin yetişmiş çam ağacının kesilmekten kurtulacağını, 307 milyon kwh enerji, 29 milyon ton su tasarrufu sağlanacağı” yönündeki görüşüne katılıyor musunuz?

4. İngiltere, Almanya, Fransa, Belçika, Amerika, Japonya gibi birçok ülkede okullarda kullanılacak ders kitaplarının seçiminde öğretmenlerin, müfettişlerin, okul yönetimlerinin ve hatta velilerin kararları göz önünde bulundurulmaktadır. Türkiye’de ise sadece Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı onayı yeterli görülmekte, tüketici tercihi gözetilmemektedir. Bu bağlamda okullarda kullanılacak ders kitaplarının belirlenmesinde öğretmen, müfettiş ve okul yönetimlerinin kıyaslama yapara tercihte bulunmalarına niçin ortam hazırlamıyorsunuz?

5. Özel yayın evlerinden ihaleyle satın alınan ders kitaplarının teknik kontrolünü yapan kişilerin referansları nelerdir? Bu kontrollerin gereği gibi yapıldığına inanıyor musunuz? İnanıyorsanız teknik şartnameye göre uzun süre dayanması gereken kitapların kısa sürede kullanım dışı kalmasını nasıl açıklıyorsunuz?

“Sarı Gelin- Ermeni sorununun

iç yüzü”nün iç yüzü

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, Sarı Gelin belgeselinin ilköğretim okullarında gösteriminin durdurulması kararının çok önceden aldığını söylüyor. Ardından objektif bir şekilde hazırlandığını belirttiği “Sarı Gelin- Ermeni Sorununun İç Yüzü” isimli belgeselin öğretmenlere yönelik hazırlandığını açıklıyor.

Bakanın tepkileri savuşturmak için yaptığı açıklama inandırıcı değil. Üstelik filmin öğretmenler için hazırlandığını söylemesi, Bakanın özürünü kabahatinden büyük hale getiriyor. **Eğer film öğretmenlere yönelikse bu daha da vahim. Çünkü film, sinemaya gidemeyen öğretmenlere film izleme olanağı sunmak için hazırlanmamıştır. Belli ki öğretmenler bu belgeselden edindikleri bilgileri öğrencilerine aktarsın diye hazırlanmış.** (Aslında Ermenistan’a gitti diye Cumhurbaşkanı Gül’ü mahkemeye verip rüyasında gördüğü “Hitler Bey’in ruhaniyetinin gazabından korunmak için” helva dağıtan öğretmenler (üstelik sendika şube başkanı) varken böyle zahmetli hazırlıklara hiç de gerek yoktur.)

Filmin, sosyal bilgiler ve tarih derslerinde etkinlik kapsamında öğrencilere izletildiği bilinmesine rağmen öğretmenlere yönelik olduğu açıklaması tek mezhepli, ırkçı söylemin sürekli ve etkili bir şekilde öğretmenler tarafından öğrenciye aktarılmasının hedeflendiğini gösteriyor.

“Sarı Gelin- Ermeni Sorununun İç Yüzü” DVD filmi- nin MGK önerisiyle dağıtılmış olması, Milli Eğitim Bakanının ve Bakanın emrinde çalışan Talim ve Terbiye

Kurulunun sorumluluğunu hafifletmez. Çünkü, Bakanlığın, eğitim aracı da olsa öğrencilere “tavsiye” edeceği kitapların **“Temel insan haklarına aykırılık taşımaması; cinsiyet, ırk, din, dil, renk, siyasî düşünce, felsefî inanç, mezhep ve benzeri ayrımcılık içermemesi”** (Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği Madde: 31) esastır. Ya Talim ve Terbiye Kurulu filmin gösterimine izin vermeden önce onu eğitimsel açıdan incelemiş ya da filmi yukarıdaki kendi belirlediği ölçütlere aykırı bulmamış.

Taraf, filmi MGK’nın önerdiğini, MEB’in “aldığı talimatın gereğini yerine getirdi”ğini yazdı. Oysa, tepkiler üzerine filmi geri çekmesi, Milli Eğitim Bakanının MGK’ya rağmen bu konuda irade kullanabildiğini gösteriyor. Demek ki iş bu noktaya gelmeden irade kullanılabilir (gerekçeli bir raporla MGK ikna edilmeye çalışılır), altı yıl önceye dayanan MGK tavsiyesinin uygulanması konusunda bu kadar hevesli olunmazdı.

Bana kalırsa ne Bakan ne de Talim Terbiye Kurulu filmin **“ırk, din, dil, renk, siyasî düşünce, felsefî inanç, mezhep ve benzeri ayrımcılık”** içerdiği kanısında değiller. Üstelik ayırtında olmadıklarından değil, aynı yaklaşımda olduklarından... Hâlâ “Filmde bu kadar kıyamet kopartılacak ne var?” diyen üyelere dönüşen bir Talim Terbiyemiz varsa asıl sorumlu, varlık nedenine uygun davranan MGK değil, Milli Eğitim Bakanlığıdır. Ayrıca mevcut ders programlarını ve ders kitaplarını MGK önermedi, tümü bu adamların önünden geçti. Unutmamak gerekir ki “100 Temel Eser”ler de Bakan ve adamları tarafından belirlenmişti. Bütün bu örnekler önümüzde dururken yarın benzer bir

durumla karşılaşmayacağımızın garantisi yok. “MEB’in ‘basın açıklaması’ gerçeği yansıtmıyor” diyen **Kürşat Bumin** (Yeni Şafak 22 Şubat) haklı.

MEB’de Alevi bürokrat olmak

Hükümet, göstermelik girişimlerle Alevileri oyalamaya çalışırken onun “Gönül Köprüsü Projesi” sahibi Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, bürokrasi kadrosundaki üç Alevi bürokratı bakanlıktan temizlemeye çalışıyor. Yargı engeli olmasa adlarını her duyduğunda abdestini tazelemesine neden olan Alevileri çoktan kapı dışarı etmişti ama yargı var...

Bakan Çelik, MEB’in il Milli Eğitim Müdürlüğü, daire başkanlığı ve daha üst görevlerdeki üç yüz bürokratının içindeki topu topu üç Alevi bürokratı bir türlü içine sindiremedi. Göreve geldiğinden beri bu üç Alevi bürokrat Çelik’in hedefinde. Çelik’in bakan olmasıyla birlikte daire başkanlığı kadrosundaki üç kişiden biri öğretmen olarak atanırken diğer ikisinden biri bağımsız daire başkanlığından; öbürü ise görevli olduğu genel müdür yardımcılığından pasif görevlere alındılar.

Bu üç Alevi bürokrattan biri de Hüseyin Karakuş, Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Daire Başkanı kadrosundaki Karakuş, altı yıldır bir türlü masasına oturtulmadı. Hüseyin Karakuş, genel seçimlerin ardından öğretmen olarak atanması üzerine açtığı davayı da kazandı. Ancak Bakan, Karakuş’u, yine asıl kadrosu yerine bu kez de Bakanlığın tasfiye deposu sayılan Eğitim Uzmanlığı kadrosuna atadı. Tabi Karakuş yine mahkeme yolunda.

Bizim solcuyu, demokrati, Aleviyi velhasıl kendile-

rinden başkasını öteki gören bir Milli Eğitim Bakanımız var. Benim şaşıtığım ise hâlâ bunu göremeyen Alevi ve solcuların var olması.

3 Mart 2009

Zorunlu din dersi ve yargı kararları

Öğrencisinin Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (din) dersine girmesini istemeyen velilerin açtığı davalar ardı adına zorunlu din dersi uygulamasının aleyhine



sonuçlanıyor. 2007’de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nden (AİHM), 2008’de Danıştay’dan benzer gerekçelerle çıkan kararlara bir yenisi daha eklendi. Üstelik Antalya 3. İdare Mahkemesinin (EsasNo: 2006/4107) verdiği bu son karar, önceki iki yargı kararlarını aşan ifadeler içeriyor.

Davacıların Alevi olmaları ve dava gerekçelerinde “inanç ve ibadet farklılıkları”nı öne sürmeleri ilk iki kararın gerekçesinin dersin içeriğine ilişkin verilmesine neden olmuştu. Ancak Antalya’da açılan davanın dava ve karar gerekçesi, din ve ibadet farkının ötesinde felsefi görüş farkını (ateistleri) da kapsıyor olması bakımından önceki davalardan oldukça farklı: AİHM’in ve Danıştay’ın zorunlu din dersinin mevcut içeriği ile uygulanmasının <özgürlük ihlali> olduğu yönündeki kararları dersin zorunluluğuna değil, içeriğine ilişkindi. Oysa, Antalya 3. İdare Mahkemesinden çıkan karar, doğrudan dersin kendisini hedef alıyor.

Pedagojik kaygılarla güçlendirilmiş “felsefi görüşlerimle uyuşmuyor” gerekçesiyle açılan davanın karar

gerekçesi, yeni bir sürece girildiğinin habercisi. Çünkü mahkeme, oy birliği ile aldığı kararda, AİHM ve Danıştay kararlarının ötesine geçerek din dersi uygulamasını özgürlükler açısından ele alıyor. Mahkemenin dini inancı olmayanları da gözetken karar gerekçesi şöyle: **“Okulda zorunlu olarak okutulan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin dini ve felsefi inançlarına uygun olmadığını belirten davacıların herhangi bir din mensubu olduğuna bakılmaksızın, temel hak ve hürriyetlerden olan dini inanç özgürlüğünün uygulanması kapsamında çocuğunun zorunlu sayılan dersten muaf tutulması gerektiği sonucuna varıldığından, bu istemin reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden, yürütmesinin durdurulmasına oy birliğince karar verilmiştir.”** Kuşkusuz bu, hukuki bir gerekçedir.

Hükümet, Anayasa’nın 24. maddesinin ikinci fıkrasındaki “Din ve ahlâk eğitim ve öğretimi Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlâk öğretimi ilk ve orta-öğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.” hükmüne dayanarak ilk iki kararı uygulamıyor. Oysa, bağlayıcı olmayan AİHM kararını değilse bile Danıştay kararını dikkate alıp ona göre yasal bir düzenlemeye gitmesi gerekiyor. Hükümet, Danıştay kararı Anayasanın üstünde değildir diyerek işin içinden çıkamaz. Sonuçta yargı da kararını yasalara dayanarak veriyor. Üstelik, imzaladığımız uluslararası sözleşmelerle Anayasanın 10 (Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.), 15 (kimse din, vicdan, düşünce

ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz), 24 (Kimse, ibadete, dinî âyin ve törenlere katılmaya, dinî inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dinî inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz.) ve 25'inci (Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir.) maddeleri yargı kararı gerektirmeyecek kadar açıktır.

Henüz son karara karşı devlet tepkisi belli olmadı. Ancak biliyoruz ki devletin tepkisi, ilk yargı kararlarına verdiği tepkiden daha yumuşak olmayacak. Muhtemelen, Müslümanlarla diğer dini gruplar (ve hatta bir kısım Aleviler), aralarındaki inanç farklılıklarına bakmaksızın son kararla seslerini yükseltecekleri düşünülen ateistlere karşı ortak tutum bile geliştireceklerdir. İngiltere'de yaşayan başta Müslümanlar olmak üzere diğer dini grupların, kilse ile İngiliz ateistleri arasındaki tartışmada aralarındaki biçimsel farkı tali plana atarak kilisenin yanında yer almalarına bakılırsa sözünü ettiğimiz ittifakın kurulması zor olmayacaktır. BBC'den dinledim: İngiliz ateistler, kilisenin yoğun propagandasına karşı **“Muhtemelen Tanrı Yok. Tasayı bırakın, hayatın tadını çıkarmaya bakın”** sloganı ile karşı kampanya başlatmış, yapılan kamuoyu yoklamalarında Müslüman ve diğer dini grupların kiliseye destek verdiği ortaya çıkmıştı.

Acaba bizde de böyle kampanyalar olur diye mi korkuluyor?

10 Mart 2009

Bakandan memleketlisine kıyak

Size bir şey söyleyeyim mi, inanmayacaksınız ama Hüseyin Çelik, gözden uzak bir yere gönderdiği memleketlisi Namık'ı tekrar eski görev yerine iade etti. Hani şu eğitim öğretim stratejilerinin oluşturulduğu, “yetişti-

rilmesi gereken insan tipini” belirleyen Talim ve Terbiye Kuruluna. İlk duyduğumda ben de inanmamıştım ama ne yazık ki gerçekmiş. Şimdi siz diyeceksiniz ki nesi var Namık’ın? Namık’ın hiçbir şeyi yok, gerçekten hiçbir şeyi yok, Bakanın memleketlisi olmaktan başka...

Namık Sönmez, Hüseyin Çelik tarafından ders kitabı inceleme komisyonlarının bağlı olduğu TTK Projeler Dairesi Başkanlığına atanan, ancak Eylül 2006’da din dersi kitaplarında “abdest suyunun alyuvarları çoğalttığı”, “cemaatlerin ülkenin birlik ve beraberliğine katkıda bulunabileceği” gibi saçma sapan anlatımlara yer verilmesinin sorumlusu olarak kamuoyundan gelen tepkiler üzerine bu görevden alınan kişidir.

Milli Eğitim Bakanı, ya aradan geçen üç yılda bu şahısın görevden alınmasına gerekçe olan olaylara tepki gösterecek kamuoyu gücünün kırıldığına inanıyor ya da yerel seçim öncesi memleketinden gelen aşamadığı dengeler söz konusu. Neden ne olursa olsun Bakan hemşerilerine sahip çıkmakta kararlı gözüküyor. Bu gidişle yakında adı geçen şahısı Talim ve Terbiye Kuruluna üye bile yaparsa şaşmayalım.

Belediyelerin dağıttığı kitaplar kimin kontrolünden geçiyor?

Son yıllarda belediye başkanları arasında öğrencilere kitap dağıtma modası başladı. Hemen hemen tüm belediyeler yayın evlerinden satın aldıkları binlerce kitabı öğrencilere ücretsiz olarak dağıtıyor. Seçimler yaklaştıkça “Başkan amca”ların öğrencilere kitap dağıtma hevesi de artıyor. Kimi il ve ilçelerde bu kampanyaya vali ve kaymakamların da katıldığı duyumları geliyor.

Gelen haberler, yerel yönetici ve idarecilerin dağıttıkları kitaplarda belli bir kategoriye bağlı kalmadıklarını

gösteriyor. Ağırlık dini içerikli kitaplarda; masal, öykü kitapları dağıtan da var “tatil” SBS, ÖSS kitapları dağıtan da.

Öğrencilere dağıtılan kitaplar kimlerden alınır, nasıl seçilir, kimin kitabıdır, kaçta alınır; bu kitapların denetimini kimler yapar belli değil.

Birkaç yıl önce Tuzla Belediyesi, kızların dokuz yaşında evlenebilmesini, erkeklerin dört eş alabileceğini, akraba evliliklerinin İslama uygun olduğunu, medeni kanunla çelişen durumlarda şeriat hükümlerin uygulanması gerektiğini savunan bir kitap dağıtmış, gelen tepkiler üzerine ise belediye başkanı “kitabın içeriğinden haberdar olmadıklarını ve henüz inceleme imkânları bulunmadığı”nı açıklamıştı. Belediye başkanının bu açıklaması bu işin ne kadar ciddiyetsiz yapıldığını bize o zaman göstermişti. Şu anda aynı ciddiyetsizlik devam ediyor. Hiçbir belediye dağıttığı kitapla ilgili en ufak bilgiye sahip değil. Kitaplar eş dost, kardeş, akraba ve cemaatten alındığı için buna gerek de duymuyorlar.

Milli Eğitim Bakanlığının, kamu kurumları tarafından okullara dağıtılacak kitapların denetimini kaldıran düzenlemesi geçen yıl Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmişti. Aradan bir yıl geçmesine rağmen Bakanlık Anayasa Mahkemesi kararını uygulamıyor. (Hoş, uygulasa ne olacak ya...) Bir başıboşluktur gidiyor.

Buradan belediyelerin kitap dağıtılmasına karşı olduğumuz anlamı çıkartılmasın. Elbette kitap dağıtmak kömür dağıtmaktan iyidir. Ancak dağıtılan kitaplar kömürden daha zehirli olmamalıdır.

Üç eşit taksitle, 3 bin 300 TL.ye

atama garantisiz öğretmenlik

MEB, Gazi Üniversitesi ile yaptığı protokolle 1500 kişiye, kişi başı 3 bin 300 TL.ye öğretmenlik sertifikası verecek. Üstelik üç eşit taksitle... Gazi Üniversitesinin açıklamasına göre Milli Eğitim Bakanlığı, kursa katılanların %30'una atama garantisi veriyor.

Zihinsel Engelliler Sertifika Programına katılacak olanlardan üçer aylık iki dönemde verilecek program karşılığı olarak 3 bin 300 TL katılım bedeli alınıyor (1500 adaydan toplanan para 4 milyon 950 bin TL.). Bu fiyata yeme, içme ve barınma dahil değil.

Atama bekleyen 200 bin ilk ve ortaöğretim öğretmeni adayı varken öğretmen gereksinimini “geçici” yöntemlerle çözmeye çalışan Milli Eğitim Bakanlığı, özel eğitim okullarında da sertifikalı öğretmenliği yaygınlaştırmaya çalışıyor. **Bakanlık, 23 Şubat'ta yayımladığı genelgeyle daha önce sınıf öğretmenlerinin katılabildiği özel eğitim öğretmenliği sertifika kurslarına katılımın koşulları genişletti.** Buna göre üniversitelerin sınıf öğretmenliği; okulöncesi, anaokulu, çocuk gelişimi, okulöncesi ile görme ve işitme engelliler öğretmenliği bölümlerinden mezun olanlar da Zihinsel Engelliler Sertifika Programına katılabilecek.

Bakanlık yetkilileri, Zihinsel Engelliler Sertifika Programı açılmasını zihinsel engellilerin eğitim gördüğü kamu ve “özel” özel eğitim okullarının öğretmen gereksinimine bağlasa da bu alandan mezun olmuş ve atama bekleyen adaylar buna inanmıyorlar. Zihinsel engelliler öğretmen adaylarında Şeyda Ak “Bu sav doğru olsaydı zihinsel engelliler öğretmeni olarak

atanma koşuluna sahip öğretmenler kapıda beklerken Şubat 2009 atama döneminde bu branştan alınacak öğretmen sayısı 32 kontenjanla sınırlandırılmazdı. Asıl amacın öğretmen gereksiniminin karşılanması olmadığını gösteren bir başka durum da kursiyerlerden alınan paranın miktarı ve programa katılan 1500 kişiden 400'ünün ödedikleri bedelin karşılığı olarak önümüzdeki dönemlerde atama programına alınmış olmasıdır.” diyor.

Haziranda mezun olacak 600 aday hariç, atama bekleyen 200 zihinsel engelliler öğretmeni varken, sertifika programı düzenlenmesinin öğretmen gereksiniminin dışında başka nedenlerden kaynaklandığını doğruluyor.

Bakanlığın taahhüt ettiği gibi kursiyerlerin %30'unun (450 kişi) ataması gerçekleştirilse bile, geriye kalan 1050 kişinin 3 bin 300 TL.ye satın aldığı sertifika ile umutlarını uzak bir geleceğe kadar diri tutmaları gerekiyor. Çünkü bu kişilerin kontenjanı sınırlı, öğretmen gereksinimlerini asgari ücretle çalışmayı kabul eden sertifikalı emekli sınıf öğretmenleriyle karşılayan “özel” özel eğitim okullarında iş bulmaları olanaksız. **Bu gerçeği bilen adaylar, sertifika programını, öğretmen gereksinimini karşılamaktan çok üniversite ile Bakanlığın birlik olup işsiz üniversite mezunlarının umutlarını paraya çevirmeye çalışmak olarak değerlendiriyorlar.**

Atama bekleyen zihinsel engelliler öğretmenleri, mezun olacak aday öğretmenlerin de katılımıyla yarın Ankara'da ÖZ-DER (Özel Eğitim Derneği) önderliğinde, Milli Eğitim Bakanlığı önünde protokolün iptal edilmesini isteyen bir basın açıklaması yapmayı planlıyorlar. Bakanlığı ve programın yürütücüsü üniversite yöneti-

mini protesto etmeye hazırlanan öğretmen adayları, protokolün iptal edilmesini isterken kendilerini mezun eden üniversitenin böyle bir uygulamanın tarafı olmasını anlamadıklarını söylüyorlar.

Zihinsel engelliler öğretmen adayı Şeyda Ak, üç ya da altı aylık kurslardan geçirilmiş öğretmenlerin dört yıllık lisans eğitimi almış alanında uzman öğretmenlerin yerini tutamayacağını söylüyor. Bu süreç sonunda ciddi özel eğitime ihtiyacı olan çocuklara verilen eğitimin de tartışmalı olacağını anlatan Şeyda Ak, kaygılarını şöyle dile getiriyor: “Yıllar önce ve hâlâ yapılan başka alanlardan sertifikalı öğretmen görevlendirilmesi eğitimin kalitesi tartışılır kılıyor. Her işi uzmanına yaptırmak önemsenmiyor. Günü kurtarma adına yapılan politikalarla eğitimin zedelenmesine izin vermeyeceğiz, iyi ve kaliteli bir gelecek adına biz kendi payımıza düşeni yapıp kamuoyunu uyarmaya çalışıyoruz.”

Benim merak ettiğim bir başka konu da MEB’in akçeli işleri genellikle Gazi Üniversitesiyle yürütmesidir. MEB, 2003’ten beri ders programları ile ders kitaplarının hazırlanması çalışmalarını ağırlıklı olarak Gazi Üniversitesi ile yürütüyor. Milli Eğitim Bakanının açıklamasına göre sadece ders programı komisyonlarında görevli onlarca Gazi Üniversiteli öğretim üyelerine kişi başına 15 ile 20 bin Euro ödenmişti.

Gerçeği yalanla yalanlamak

Geçen hafta, din dersi kitaplarında “abdest suyunun alyuvarları çoğalttığı”, “cemaatlerin ülkenin birlik ve beraberliğine katkıda bulunabileceği” görüşlerine yer verilmesi üzerine kamuoyundan gelen tepkilerin ardından Bakan Çelik’in Talim Terbiye Kurulu Projeler Dairesi Başkanı Namık Sönmez’i gözden uzaklaştırdığını

ancak aradan üç yıl geçtikten sonra tekrar eski görev yerine döndürdüğünü yazmıştım.

Haberimiz, aynı gün **Metin Uca ile Maydanoz** programında okunup bir gün sonra da aynı içerikle **Hürriyet**'te haber olunca Milli Eğitim Bakanlığı "Söz konusu haber baştan aşağı yalan, uydurma ve hayal mahsulüdür. Haberde geçen olayların gerçeğe hiçbir ilgisi bulunmamaktadır." diye zehir zemberek bir açıklama yayımladı. Bakanlığın açıklaması haberi bir gün önce yayımlayan BirGün'e değil, Hürriyet'e idi!

Bakanlık, BirGün'ü muhatap almasa da haberin muhtemel kaynağı biz olduğumuz için Hürriyet'i ve haberi yapan muhabir arkadaşımız Esra Kaya'yı savunmak bize düşer.

Bakanlık açıklamasında, Namık Sönmez'in TTKB dışına gönderildiği bilgisinin yalan olduğunu söylüyor. Oysa adı geçen kişi, basında çıkan haberlerin ardından Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünde görevlendirildi. Boş daire başkanlığı kadrosu bulunmamasına rağmen burada üç yıla yakın bir süreyle işlevsiz olarak tutuldu. Bu sürede ise Namık Sönmez'in alındığı dairenin başkanı dört kez değişti. Görevden alındığı bilgisi yalansa, sormak gerekmez mi, Namık Sönmez üç yıl boyunca neredeydi?

Bakanlık, daire başkanının (Sönmez'in) bu konularla uzaktan yakından hiçbir ilgisinin olmadığı söylüyor. İnsanın, yalancının diyesi geliyor içinden... Madem ilgisi yoktu da adamı suçsuz(!) yere neden görev yerinden uzaklaştırdınız. Neden o dönemde "sorumlu görevinden alında" diye çıkan haberleri yalanlamadınız?

Ben yazmadım ama Hürriyet, TTKB'ye tekrar döndürülen Sönmez'in mevzuat dairesine atandığını yazdı. Bakanlık ise açıklamasında TTKB'de bu isminde bir

birim bulunmamaktadır diyor. **Açıklamayı kaleme alan kişi bilmese de** (eğer bugün lağvedilmezse) **TTKB’de Mevzuatı Geliştirme ve Değerlendirme Şubesi adında bir müdürlük var.**

Gördüğünüz gibi Bakanlık her zaman olduğu gibi yine gerçeği yalanla yalanlamaya çalışıyor. Oysa gerçek gerçektir; Erdal İnönü’nün dediği gibi bir gün mutlaka ortaya çıkmak gibi kötü bir huyu vardır.

24 Mart 2009

Milli Eğitim Bakanı bilgisayar şirketlerinin sponsoru mu?

Geçenlerde Milli Eğitim Bakanı, öğretmenlerin uygun fiyata dizüstü bilgisayar almaları için seçim sırasına kampanya başlatacaklarını açıkladı. Benden tavsiye, boş bulunup inanmayın. 2005’te Vakfbar tüketici kredisi ile dizüstü bilgisayar alan öğretmenlerin durumuna düşmeyin.



Anımsayın, 2005’te aynı bakan, benzer bir kampanya ile ünlü bir markanın birkaç ay içinde modası geçeceği bilinen bilgisayarlarını öğretmenlere pazarlamıştı. O dönemde öğretmenlere satılan bilgisayarların teknik özellikleri (İşlemcisi, 40 GB harddisk, 256 MB bellek, ses ve ekran kartı) kısa sürede kullanılan programlar için yetersiz kalmış, kampanyanın hemen ardından banka kredi faiz oranları ve aynı özellikleri taşıya diğer markaların bilgisayar fiyatları hızla düşmüştü. Yani, bakanlığın kampanyasından bilgisayar alanlar bu ticaretten zararlı çıkmıştı.

Bakanlığın sponsorluğunda başlatılacak yeni bilgisayar kampanyası stok eritme amaçlı mı, yoksa öğretmenlerin gereksinimlerini mi gözetiyor emin değiliz. Otomobil ve beyaz eşyada ÖTV ve KDV indirimine

gidilmesi nasıl ki tüketiciyi değil de üreticiyi gözeten bir uygulamaysa, bunun da üretici veya pazarlamacı şirketler lehine düşünülmüş bir kampanya olma olasılığı oldukça yüksek. Bakanlık aracılığı ile küresel krizden etkilenen üretici firmalara pazar yaratılmak istendiğini göz ardı etmemek gerek.

Bu konuyu erkenden gündeme getirmemizin nedeni, Bakanlığı, üretici firma ve bankalar lehine olacak bir protokole taraf olmaması konusunda uyarmaktır. Asıl amaç gereksinimi olan öğretmenleri bilgisayar sahibi yapmak olmalıdır. 2005'te olduğu gibi öğretmenler müşteri gibi görülmemeli. Tabi buradan öğretmenlere de bir uyarı çıkıyor. Bilgisayar alacak öğretmenler, Bakanlığın kendileri adına iyi bir şey düşünmüş olduğu sanısına kapılmadan kredinin faiz oranını ve bilgisayara teknik özelliklerini mutlaka kıyasladıktan sonra karar vermelidirler.

Başkent'in fuar/kongre merkezi yok

Cumartesi günü Ankara'da "kitap fuarı" açıldı. Kitap fuarı dedimse öyle ahım şahım bir şey sanmayın: Yanmış yağ kokuları arasında semt pazarı tezgahlarında kitap satışı yapılan bir yerden söz ediyorum. Edebiyata/edebiyatçıya, sanata/sanatçıya dair gündemi olmayan; bundan dolayı ciddiye alınmayan bir girişim.

Ankara'da, adına fuar denen bu tür etkinlikler Atatürk Kültür Merkezinde açılıyor. AKM, adı üzerinde, kültür merkezi olarak inşa edilmiş. Konum açısından kentin fuara en uygun yerinde olmasına rağmen mimari açıdan kitlesel etkinlikler için hiç de uygun bir yer değil. İçine girerken insanı üşüten, eğer kısa sürede esaslı bir bakımdan geçirilmezse birkaç yıl sonra antik kente benzeyecek bir durumda. Kültür bakanlarının gözünün

önünde yıkılıp gidecek.

TÜYAP, İstanbul başta olmak üzere Adana, Bursa ve Konya'da her yıl düzenli olarak kitap fuarları açıyor. Bu yılın ilk kitap fuarını Bursa'da düzenledi. TÜYAP, 2009'da Tarım/hayvancılık, otomobil, ticaret ve inşaat olmak üzere dört farklı fuar düzenleyeceği Diyarbakır'da da kitap fuarı düzenlemeyi planlıyormuş. Darısı Ankara'nın başına...

TÜYAP'ın fuar düzenlediği kentler arasında Ankara yok. Çünkü Türkiye'nin ortasında, ülkenin ikinci büyük kentinde, okur yazar oranının en yüksek olduğu yurdunun başkentinde Fuar ve Kongre Merkezi yok. İstanbul 42 bin, Bursa 30 bin, Konya 26 bin, Adana 13 bin 500, Diyarbakır 10 bin m2 kapalı Fuar ve Kongre Merkezine sahipken Ankara'da yok! Olmadığı için de birkaç yüz kişinin davetli olduğu toplantılar bile başka kentlerde yapılıyor.

Ankara'ya bu kadar haksızlık yapılması cezasız kalmamalı. Daha fazla yazık etmeden, 15 yıldır bir fuar alanı yapmayı aklına getiremeyen adamlardan bu şehri kurtarmak gerekiyor.

Başbakandan duyduğum en tehlikeli söz

Son yılların en ayrımcı sözünü geçenlerde Başbakanın ağzından duydum. Başbakan, Trakya'nın bir seçim bölgesinde "Köyümüzün yolu yok." diyen kadın seçmeni yanıtlarken "Muş'un mezarına yol yapıyorum da Trakya'nın köyüne mi yapmayacağım." dedi. Muş, ilgi alanının dışında bir yermiş gibi...

Başbakanın bu sözünde gizli bir ayrımcılık yatıyor. Bu hengamede fark edilip üzerinde durulmasa da Başbakan Doğuya karşı Batıyı, Kürt'e karşı Türk'ü ter-

cih ettiğini örtük bir şekilde deklare ediyor. Anlaşılan, Başbakan'ın önceliği ülkenin Batısından yana.

Kimsenin üzerinde durmadığı bu söz, Başbakanın bilinçaltında nelerin gizli olduğunu gösteriyor.

Bilinç altı grizu gibidir, ortaya çıktığında oldukça tehlikeli olur.

31 Mart 2009

CHP ve “SOL” seçmen

Yerel seçimlerde, CHP adaylarının aldığı sonuçta, parti yönetiminin mesafeli durduğu sol seçmenin payı çok büyük. Özellikle büyük kentlerde kendisini kuşatılmış hisseden sol seçmen nefes alabilecek bir ortam yaratma umuduyla CHP adaylarına koşulsuz destek verdi. Hem CHP oylarındaki artış hem de seçime katılım oranının yüksekliliğini bunu kanıtlıyor. Aksi halde bu seçim, CHP açısından daha da kötü sonuçlanırdı.



29 Mart yerel seçimlerinde, kendi politik duruşuyla çelişme ve çatışma pahasına hayatında ilk kez CHP'ye oy vermede karar kılan kişilerin aynı görüşteki arkadaşlarını ikna etmek için çaba harcadığına tanık olduk. Başta Eğitim Sen olmak üzere sol sendika ve sivil toplum örgütleri içinde konumunu riske atıp CHP lehine kampanyalara katılanlar bile oldu.

Seçim sonucu gösterdi ki CHP'nin dindar ve milliyetçilere yönelik söylemi ne AKP'nin ne de MHP'nin pas-tasına ortak olmasına yetmedi. Aksine onların daha da güçlenmesine yaradı. Yani CHP yönetimi, gerici söylemleriyle rakiplerinin ekmeğine yağ sürmüştü. Eğer Baykal ve ekibi, başkasının sofrasına göz dikme yerine sol tarafına bakabilseydi, dinamik bir kitle olduğunu za-

manında görebilecekti.

CHP ile solcuların zorunlu buluşmasının sürekliliği kuşkusuz CHP'nin tutumuna bağlı olacak. CHP, ya solun taleplerini (ki bu talepler zaten halkçı taleplerdir) de içeren politika değişikliğine gidecek ya da yıllar sonra gelen bu koşulsuz desteği ideolojik ve örgütsel zafiyet yaşayan solun kendisine muhtaç olmasına bağlayıp çizdiği yoldan devam edecek.

Mevcut yönetimin, sol fikirlerin, doğal olarak solcu kadroların parti içinde yaşamasına izin vermeyeceği bilindiğine göre bu doğal ittifakın devamı CHP içindeki yeni şekillenmeye bağlı olacak. Tabi eğer yeni bir yapılanma olacaksa... Onu da zaman gösterecek.

“Ölünün arkasından iyi şeyler söylenir.”

Yirmi yıl önce öldüğünde seksen yaşındaydı. Ölümünden on beş yirmi yıl kadar önce onu, atını döverken görmüştüm. Zincirden yapılı yularını dut ağacına bağladığı çelimsiz atına küfür eşliğinde uzun, yaş yılğın sopasıyla vuruyordu.

Yılğın, sert olduğu kadar dokusu sık bir ağaçtır. Yaş yılğın üç yüz altmış derece bükülebilir. İnsanın boynuna dolasan bile kırılmaz. Çelik tel gibi esnek ve sağlamdır.

Kasaba halkının Gıçıkirli dediği, atını döverken izlediğim bu yaşlı adamın gerçek adını ailesinden başka bilen olduğundan emin değilim. Yüzüne karşı nasıl hitap ederlerdi bilmiyorum. Ancak gıyabında ondan söz edilirken hep Gıçıkirli dendiğine tanık oldum. Belki de kasaba halkı, onu saygın biri saymadığı için adıyla anmıyordu.

Gıçıkirli'nin atlarından birini yılğınla döverek öldür-

düğü, istediğı performansı gösteremeyen onun ahırına girmiş her hayvanın kan işediğı hikayelerini bildiğimden olsa gerek, atına vurduğı sopanın acısını sırtımda hissediyordum. Onun bu vahşetine tanık olunca, derisi için sansarlara kurduğı faka düşen tilkinin dört ayağı bilet seviyesinden kesip “Hadi geldiğın yere git bakalım!” diye serbest bırakmasının rivayet olmadığı anladım.

...

Gıçıkırlı, aynı zamanda yoksul biriydi. Daha önce başkaları tarafından kullanılmış olduğunu düşündüren başına iki numara büyük şapkasının siperi, yüzünün büyük bir bölümünü kapatsa da sert, sert olduğu kadar acımasız mizaçlı biri olduğunu gizleyemiyordu. Yine de zayıf, sıska vücudunu kapatan giysileri ona gariban bir görünüm veriyordu. Belki de gerçekten garibandı.

...

Gıçıkırlı’nın cenazesi saygın biri gibi kaldırıldı. “Bu adamın cenaze namazı kılınmaz.” diyenler olsa da cenaze namazı oldukça geniş katılımı kılındı. Tabutu, yürüme mesafesindeki mezarlığa, her ölümü geçmişlerinin ruhuna fatiha okuma fırsatı olarak görenlerin sırtında taşındı. Belediye başkanı, her seçimde cüzi bir bedelle satın aldığı seçmenini kaybetmesinin üzüntüsünü, mevtaya olan sevgisi gibi sundu.

...

Mezarlık dönüşü cenaze evinin avlusunda toplanan kasaba halkı hep birlikte Gıçıkırlı’nın ruhuna fatihalar okudular. Yaşlılar anılarını anlattı. Hepsi de olumluydu:

“Yiğit adamdı.”

“Yağızldı.”

“Sözünün eriydi.”

“Allah’ın sevgili kuluydu.”

“İtikat sahibiydi.”

“Zamansız gitti.”

“Bir daha onun gibisi gelmez dünyaya.”

“Yoksuldu ama gururluydu.”

“Hepimizde, kurtta kuşta hakkı var.”

“Evliya gibi bir adamdı.”

Cemaatin anlatılanlarını büyük oğlu Musa, taziye kabul ettiği kapı eşiğinde mindere diz çökmüş dinliyordu. Bir süre sonra övgü dolu sözlerin kimi anlattığını merak etmeye başladı. Öyle ya ölü evinde ölüden söz edilirdi.

Musa, konuşmalardan kimden söz edildiğini çıkartamayınca bir süre sonra kalabalığa dönüp sordu:

“Sizin anlattığınız adam kim?”

“Rahmetli.”

“Baban.”

“Benim babam mı, yani Gıçıkırlı öyle mi?”

“evet.”

“Ulan kocaman adamlarsınız, sabahtan beri oturmuş utanmadan birbirinize yalan söylüyorsunuz. Eğer sözünü ettiğiniz benim babamsa o, bu dünyanın en berbat adamıydı. Ölmeden önce bastonuyla beline vurduğu anam hâlâ yerinden kalkamıyor!”

Ortalığı yatıştırmaya çalışan Yukarı Caminin imamı oldu:

“Musa gardaş, ölünün arkasından iyi şeyler söylenir.”

7 Nisan 2009

İlköğretim öğrencilerinden sınav ücreti alınmasın

Geçen yıl 500 bin ilköğretim 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencisi sınav ücretini yatıramadığı için Seviye Belirleme



Sınavlarına (SBS) katılmadı. Milli Eğitim Bakanlığının açıklamasına göre bu yıl da çok sayıda öğrenci 10 TL'lik ücretini yatıramadığı için 20 Mart'ta sona eren SBS başvurusunu yapamadı.

Bu öğrenciler, 10 TL'yi ödeyemeyecek kadar yoksul olanlarla, banka bulunmayan yerlerdeki ailelerin çocukları. İstenen parayı yatırmak zorunda olduğunu düşünüp yatıramayanlar da var. Kimi yerlerde 10 lirayı bankaya yatırabilmek için bir gün ayırıp 50 lira harcamak gerekebiliyor.

Şunu da belirtelim: 8. sınıf öğrencileri iki sınava girdikleri için Bakanlığın hesabına toplam 30 TL. yatırıyorlar. Birinci sınav için 10, ikinci sınav için 20 TL.

Geçen yıl “**Seviye Belirleme Sınavı (SBS) başvurularından ücret alınması Anayasa’ya aykırıdır**” diye yazmıştım. Gerekçemiz de gayet açık ve anlaşılırdı.

Tekrar ediyoruz: Sınav için para almak “İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.” diyen Anayasa’nın 42. maddesine aykırıdır.

Ayrıca MEB’in sınavları kendi okullarında ve maaşlı çalışan öğretmenlerin gözetmenliğinde yaptığını, sınav kitapçıklarının birim maliyetinin 10 kuruş olduğu belirip alınan ücretin neyin karşılığı olduğunu sormuştuk.

Sorumuzu tekrarlıyoruz.

Zengin, yoksul ayrımı yapılmadan ders kitapları dağıtılabiliyorsa, sınavlardan da pekala ücret alınmayabilir. Üstelik burada mağdur olanlar sadece yoksul ailelerin çocukları.

Bu ara, herhangi bir koşul aranmadan her öğrenciye otomatik olarak sınav belgesi düzenlemeyi de bir öneri olarak sunuyoruz.

Bilimsel eğitim için...

İzzettin Önder, bir makalesinde eğitimi, bireyin çevresini algılama, anlama ve denetlemeye yönelik olarak tek başına ya da bir grup içinde sürdürdüğü zihinsel çaba olarak tanımladıktan sonra, bu çabanın, bireyin eleştirel ve zihinsel yönünü geliştirdiğini belirtir. Sayın Önder makalesinde egemen sınıfların, eleştirel ve zihinsel faaliyetler sonucu oluşan ve bireyin ufkunu açan “akla dayalı” bilgileri, din kaynaklı nakli bilgiler aracılığıyla denetlenmeye çalıştığına vurgu yapar.

Hareket etmediği İncil’de açıkça yazılı olan Dünya’nın, kendi çevresinde döndüğünü ve Güneş’in evrenin merkezi olduğunu öne süren Galileo Galilei’nin kendini inkara zorlanması, bilimsel bilginin dinsel bilgi ile denetlenmesinin en çok bilinen ve en çarpıcı örneğidir. Bu ve binlerce örnek gösteriyor ki bilimsel düşünce ancak demokratik bir ortamda gelişebilmektedir. Bundan dolayıdır ki birbirinden ayrı kavramlar gibi algılanmasına rağmen “Bilimsel Eğitim”le “Demokratik Eğitim” birlikte anılmaktadır.

*

Türk eğitim sistemi, eğitimin bilimsel yöntemlerle yapılmasına kuşkuyla yaklaşmaktadır. Kuşkunun nedeni, toplumsal yaşantımızın düzenlenmesinin temel referansı olan dinin biçimlendirdiği ekonomi, hukuk, eğitim, siyaset gibi sosyal yaşamımızın temel bileşenlerinin akla dayalı bilgiler tarafından sorgulanmaktan korkmasıdır.

Hayatın insan kaynaklı bilgilerle düzenlenmesi, kitlelerin denetimini güçletirdiği gibi maliyeti yüksek maddi yollarla (ekonomik, askeri vb.) kontrol edilmesi yolunu açacağından egemenler tarafından kabul edilir bir şey değildir. Denetlenmesi gereken kitlelerin, hiçbir maliyeti olmayan “nakli bilgiler”le kontrol edilmesinden kolay kolay vazgeçemeyeceğini bildiğimiz Türk egemenlerinin, bilimsel ve demokratik

eğitimi savunanlara karşı sert tepkiler göstermesi bundandır.

Din kaynaklı düşüncenin yaşam felsefesi, bilimsel düşüncenin tüketim nesnesi üretimi olarak algılandığı ülkemizde, bilimsel bilginin gelişip içselleştirilmesi için özgürlük sorununun çözülmesi gerekiyor.

Okullarımızda, devlet eliyle bilimsel bilgilerin itibarsızlaştırılıp dini düşüncelerin y certilmesi özellikle AKP iktidarıyla hız kazandı. Bu olumsuz gidiş, sadece geleceğimizi değil, kazanılmış demokratik hakları da tehdit etmektedir.

AKP döneminde açıkça ortaya çıkan bilim karşıtlığı ciddi bir siyasal güç haline geldi. Bu siyasal güç, muhalefet-ten dönemin Milli eğitim Bakanına ‘‘Milli Eğitim Temel Kanunu’’na göre çağın gereklerine ve yeni gelişmelere uygun olarak değiştirilmesi ve revize edilmesi gereken Milli Eğitim Müfredatında; son yıllarda bilim dünyasında çok geniş kabul gören ‘‘Intelligent Design’’ (Bilinçli Tasarım) görüşünün de-taylı bir şekilde yer alması gerekmez mi?’’ diye soruyordu. Bugün bu fikrin sahipleri iktidarda, Bilinçli Tasarım ders kitaplarında.

Öğrencilerden Peygambere mektup

H k metin, okulları dinsellemenin projesinin parçası olarak gördüğü **Kutlu Doğum Haftası** etkinlikleri aralıksız devam ediyor. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları, ‘‘Kutlu Doğum’’ kutlamalarının merkezi olarak belirlenmiş durumda.

Eğitim Sen’in, Zile İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün  ğrencilerin ‘‘Kutlu Doğum Hatası’’ kutlamalarına katılımını zorunlu tutan genelgesini basına açıklamasının ardından benzer bir etkinlik haberi Ankara Sincan’dan geldi. Sincan’daki bir ilkok retim okulu yönetimi tarafından düzenlenen ‘‘Peygamber Efendimize Mektup Yarışması’’nda öğrencilerin katılımını zorlayan ifadeler

kullanıldı. Yarışma duyurusunda kullanılan ifadeler her öğrenciyi Peygambere mektup yazmaya zorlamaktadır.

Din eğitimi ders dışı etkinliklerle yaygınlaştırmaya çalışan bir yönetimden, zorunlu din derslerini hukuka aykırı bulan AİHM, Danıştay ve İdare Mahkemeleri kararlarını uygulamasını bekleyebilir miyiz?

14 Nisan 2009

Aynı amaç için kurulmuş iki kurum:

OYAK ve İLKSAN

İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı (İLKSAN), 1943 yılında, Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) ise 1961 yılında kuruldu.

İLSAN, henüz Emekli Sandığının olmadığı bir dönemde üyelerinin sosyal güvenlik sorunlarını çözmek, OYAK ise mevcut sosyal güvenlik sistemine ek olarak üyelerine ayrıcalıklı hizmet sunmak amacıyla kurulmuştu.

1949'da Emekli Sandığının kurulmasıyla kuruluş gerekçesi ortadan kalkan İLKSAN'ın varlığına son verildi. Böylece onun da OYAK gibi üyelerine ek sosyal hizmetler sunmaya devam etmesi düşünüldü.

Şu anki konumlarıyla her ikisinin de amacı ortak. Üyelerine ek sosyal ve ekonomik hizmet sunmak.

Üye sayıları eşit. Her ikisinin de 235'er bin üyesi var.

İLKSAN ve OYAK'ın ana finansman kaynağı üyelerinden kesilen aidatlardan oluşuyor. Göreve

başlayan her öğretmen İLKSAN'a, subaylar ise OYAK'a zorunlu üye yapılıyor. İLKSAN aidatı üyenin maaşının %5'i, OYAK %10'u oranındadır. Bu bakımdan her ay düzenli bir nakit akışına sahipler. Gerçi OYAK, iştiraklerinden ettiği karla artık üye aidatına bağımlı değil.

Ancak, üye sayıları eşit olan bu iki kurumun sunduğu hizmet ve ekonomik olanaklar karşılaştırılamayacak kadar farklı.

Bugün, 25 yıllık hizmetin ardından birinci derecenin dördüncü kademesinden emekli olan bir öğretmen İLKSAN'dan birikmiş parasının neması olarak 10 bin TL. dolayında para almaktadır. 20 yıllık hizmeti olan aynı derecedeki bir albayın ise OYAK'tan aldığı para 100 bin TL.nin üzerindedir.

İLKSAN ile OYAK'ın üyelerine sundukları hizmetlerdeki farklılık, son noktada ekonomik varlıklarıyla ilgili.

İsterseniz bu kurumların varlıklarına kısaca bakalım:



OYAK:

Varlıklarının toplam değeri 11 milyar TL.
2007 yılı kârı 2 milyar 651milyon TL.
İstihdam ettiği kişi sayısı 31 bin 111.

OYAK, bugün otomotiv, çimento, demir çelik, bankacılık, sigortacılık, teknoloji ve pazarlama alanında küresel düzeyde faaliyet gösteriyor dev bir kuruluş. Türkiye'nin ilk üç sermaye grubundan biri.

İLKSAN:

Varlıklarının toplam değeri 234 milyon 773 bin TL.
2008 yılı kârı 36 milyon 459 bin TL.
İstihdam ettiği kişi sayısı 100.



Bu iki kurumu karşılaştırmamızın nedeni, aynı amaçlar için kurulmuş ve benzer kaynaklardan beslendikleri halde, biri küresel ölçekte büyüyüp üyelerine fazladan ekonomik ve sosyal hizmetler sunarken diğerrinin varlığını üyesinin sırtından sürdürüyor olmasıdır. Söylemeye lüzum yok üyesinin sırtında kambur olan İLKSAN'dır.

Peki, OYAK büyürken İLKSAN neden küçüldü?

Hiç kuşkusuz en önemli nedenlerden biri yönetim beceriksizliğidir. Diğer önemli bir neden de ekonomik faaliyetin ivme kazandığı 1980 sonrası dönemde politikacıların ve tabi bir kısım Milli Eğitim Bakanlığı bürokratlarının İLKSAN'ı arpalık olarak görmesidir.

Kısacası İLKSAN kötü yönetilmiş, kaynakları değerdendirilmek bir yana aksine çarçur edilmiş can çekişen bir kurum durumunda.

Şimdi öğretmenler bu kurumdan nasıl kurtulacaklarını düşünüyorlar. Eğitim Sen de üyeleri adına çıkış yolu arayanlardan biri olarak öğretmenler arasında anket düzenlemeye hazırlanıyor. Daha önce Eğitim Bir Sen böyle bir anket düzenlemiş ve büyük çoğunlukla bu sendikanın üyeleri kapatılması yönünde fikir belirtmişlerdi. İLKSAN'ın tasfiye edilip edilmemesi konusunda öğretmenlerin görüşünü sorgulayacak olan Eğitim Sen anketinin sonucu kamuoyu oluşturma bakımından çok önemli.

Sonucun tasfiye edilmesi yönünde çıkması, yaklaşık otuz yıldır İLKSAN'ı yöneten anlayışın temsilcisi Türk Eğitim Sen'i pozisyonunu yeniden gözden geçirmeye zorlayabilir.

Eski bir üyesi olarak, üye ödentilerinin gerçek değeri üzerinden nemalandırılarak İLKSAN'ın tasfiye edilmesi

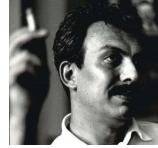
gerektiğini birkaç kez yazdım.

Osman Yağmurdereli'den eski Kültür Bakanı Atilla Koç'a kadar bir sürü ilgisiz kişiyi otomobil sahibi yapıp üyesini mağdur eden kuruma ne gerek var ki...

21 Nisan 2009

Çetin Altan'a maddi tazminat davası açabilirim

Modern dönem Türk solunun düşüncesini biçimlendiren rol modellerden biri Aziz Nesin ise diğeri Çetin Altan'dır. Aziz Nesin'den düzenin çarpıklıklarını, Çetin Altan'dan çarpık düzenin nasıl değiştirileceğini öğrendik. Yazıları, kafamıza takılan Marksist kavramları somutlaştıran gübre etkisi yapıyordu. Onları okudukça düzeni bir an önce değiştirmemiz gerektiğine inanıyoruz.



Özellikle Çetin Altan, benim kuşağımı (68-78 arası diyelim) etkileyen önemli şahsiyetlerden biridir. Onun "Türk Sosyalistinin El Kitabı"nı, sosyalizme geçtikten sonra sarayların "yazar, şair, mimar ve kompozitörler"in çalışma mekanına dönüştürüldüğünü anlattığı Romanya gezi notlarını (Bir Uçtan Bir Uca) okuduktan sonra geriye dönmez bir solcu olduğumu söyleyebilirim.

Anlayacağınız, benim solculuğumda payı vardır Çetin Altan'ın. Hem de çok.

Solcu olmasaydım bu gün Anadolu Kaplanları diye anılan ticaret erbabından biri olurudum. Bir kısmını yaşamakta olduğumuz şu küresel krizde kaybetsem bile çocuklarımı Amerika'da okutacak kadar dünyalığım kalırdı. Solcu olduğum için ticaretle uğraşan babamın

“Bırak okumayı gel şu işin başına geç.” demesine aldırış etmedim. Çünkü Çetin Altan başkalarının sahip olmadığı maddi değerlerin insanı mutlu edemeyeceğini öğretmişti bana.



Solcu olmam bana bir insana gerekli olan tüm tinsel değerleri kazandırdı. Ama son günlerde (Ekonomik kriz bana yöneldikçe) bunların karnımı doyurmak için yeterli olmadığını görüyor ve aklıma babam geliyor. ‘Acaba Çetin Altan yerine babamı dinleseydim mi’ diyorum kendi kendime.

Ekonomik kriz biraz daha derinleşip alacaklılar kapıya dayanırsa içine düştüğüm durumun ve maddi kayıplarımın müsebbibi olarak Çetin Altan’ı resmen sorumlu tutacağım. Hakkında maddi tazminat davası açmayı düşünüyorum! Dava dilekçeme, kendi çocuklarını “doğru” beni “yanlış” yöne sevk ettiğini açıkça yazacağım.

Davama tanık da buldum: Serdar Turgut.

Serdar Turgut’un “Çetin Altan oğluna hiç terbiye verememiş” başlıklı yazısını okuyunca tamam, Çetin Altan hakkında açmayı düşündüğün maddi tazminat davasına bir delil daha dedim. O yazıyı kesip dosyama ekledim.

“Ahmet, Mehmet, çocuklar; babanız size daima kuşkucu olmayı, size anlatılan hiçbir şeyi direkt olarak, hiç sorgulamadan otomatikman gerçek gibi kabul etmemeyi öğretmedi mi?

Mutlaka öğretmiştir. Çünkü Çetin Altan’ın yazılarının hemen hepsinde bu kuşkuculuk var. O babanın çocukları olarak sizler bu basit gerçeği göremiyorsanız, eh aptal da olmadığınıza göre o zaman bunu ya görmek istemiyorsunuzdur ya da bir kötü niyetiniz var



demektir.” (Haber Türk 16 Nisan 2009)

Hakim, “Bu paragraf çocukların zaman içinde değiştiğini anlatıyor babayı sorumlu tutamayız.” dese de ben Serdar Turgut’un yazısının başlığının esas alınmasında ısrar edeceğim. Çünkü ortada alenen bir haksızlık var: Çetin Altan beni solcu yaparken çocuklarını kapitalizmin ideologu yaptı. Onlar yazdıkları gazetelerden bol bol para alırken Doğan Tılıç’ın deyimiyle ben yazdığım gazeteye para ödüyorum. Sizce de haksızlık değil mi bu?

Başbakan Hannover’e, Urfalı köylüler Ömerli’ye

Kendi doğum gününü kutlamayanların, hatta bırakın gününü, doğduğu yılı bile tam olarak bilmeyenlerin başkalarının doğum gününü kutlamak zorunda kalması tuhaf bir durum. Başbakan Erdoğan’ın, hiçbir değeri ortaklaşmayan Almanya’nın eski Başbakanı Schröder’in doğum günü kutlamasına katılması gibi...

Başbakan Erdoğan Hannover’de tuhaf duygular yaşamış olmalı.

Abdullah Öcalan’ın doğum gününü kutlayanlar da kendi doğum günlerini bilmiyorlardı. Hangi gün doğduklarını bilseler bile kutlamayacaklarından eminim.

Peki Başbakan, Marcos’a özgü bir edayla (iki sandık hediye ve özel uçakla) Schröder’in doğum günü partisine, Urfalı köylüler Ömerli köyüne üstelik ölüm pahasına niçin koş a koş a gittiler?

Başbakan kadeh tokuşturmaz; köylüler “İyi ki doğdun” şarkısını bilmez, bilseler de söylemezler.

Doğum günü kutlananlar için hoş, kutlayanlar için tuhaf bir durum olmalı...

Türkçe ve Hayat Bilgisi programları Danıştay tarafından iptal edildi.

Peki şimdi ne olacak...

Danıştay 8. Dairesi AKP döneminde değiştirilen öğretim programlarından (müfredat) bir kısmının uygulamasını iptal etti. İptal edilen programlar ilköğretim 1, 2, 4 ve 5'inci sınıf Türkçe ile Hayat Bilgisi 1, 2, 3.

Dava, ilköğretim okullarının Türkçe, Hayat Bilgisi, Fen ve Teknoloji, Matematik ve Sosyal Bilgiler programlarının Anayasa, Atatürk İlke ve İlkeleri ile 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa aykırı olduğu iddiasıyla açılmıştı.

Mahkeme, bilirkişilerden gelen raporlara göre verdiği kararda, Türkçe ve Hayat Bilgisi derslerine ait programları iptal ederken diğer derslere ait programlarla ders kitaplarında iddiaya aykırılık bulunmadığı için iptal kararı vermemiş.

Karara göre 1 ve 2. sınıf Türkçe ders kitapları (dolaylı olarak programlarını) ders işlemek amacıyla öğrencilere önerilemeyecek. 4 ve 5. sınıf Türkçe kitaplarının ise bazı metinlerin ve hataların değiştirilmesi koşuluyla önerilebilecek. Talim ve Terbiye onayı tümüyle iptal edilen Hayat Bilgisi kitaplarının iptal gerekçesi ise "vatan sevgisi ve demokrasi kültürü yönünden zayıf" olmaları.

Danıştayın kararı, Talim ve Terbiye Kurulunun onayının iptali anlamına geliyor

Mahkeme kararında dikkat çeken bir durum, programların içeriğinden çok ders kitaplarının esas alınmış olmasıdır. Ders programlarının iptali için açılmış bir davada karara damgasını vuran ders kitapları olmuş. Bu, davacının, öğretim programlarının yasalara uygunlu-

ğunun belirlenmesinde ders kitaplarının esas alınması isteminin yargıçlar tarafından dikkate alınmasıyla ilgili. Bundan dolayı mahkeme, kitapların içeriğine bakarak programlara ilişkin bir yargıya varmış.

Ders Kitapları ve Eğitim Araçları yönetmeliği, ders kitaplarının programlara uygunluğunu zorunlu kıldığına göre Bakan onayından çıkmış her kitap programa uygundur anlamına geliyor olsa da bu yaklaşım hukuki açıdan sorunlu bir durum olarak gözüküyor. Çünkü, programa ilişkin görüşün kitaplar üzerinden verilmesi, bilirkişinin farklı bir kitabı incelemesi halinde farklı yargıya varabileceğini gösterir. Örneğin şu anda TTKB tarafından onaylanmış MEB'in kendi kitabının dışında ilköğretimin ilk beş sınıfı için ortalama sekiz adet Türkçe ve Hayat Bilgisi kitabı mevcut. Özel yayın evleri tarafından yazılmış sadece dördüncü sınıf için onaylı on iki Türkçe kitabı var.

Bana göre bilirkişi özel yayın evlerine ait kitapları da incelemiş olsaydı aynı yargıya varırdı. Çünkü özel yayıncılar da kitaplarını aynı programa ve Talim ve Terbiye Kurulunun belirlediği ölçütlerle uydurmak zorundalar. Bu bakımdan Talim ve Terbiye Kurulunun onayladığı hiçbir kitap diğerinden daha nitelikli değil. Eğer dava ceza mahkemelerine açılmış olsaydı örneğin, Fethullah Gülen Grubundan Zambak yayınlarına ait ilköğretim birinci sınıf Türkçe kitabını hazırlayanlarla onay veren Bakanlık görevlileri hakkında tutuklama kararı verildi! Aynı şekilde Harf yayınlarına ait Türkçe kitaplarını yazan ve onaylayanlar da çocukların kişilik gelişimini olumsuz yönde etkiledikleri için mahkum olmaktan kurtulamazlardı!

**Yargı, öğretim programlarının
onay merci olmamalı**

Sürecin bundan sonraki aşamalarına geçmeden önce ders kitabı ve öğretim programı gibi tamamen teknik konuların yargı kararlarına bırakılmasına karşı olduğumuzu belirtelim. **Yargının bu işe karışmaması gerektiğini söylerken, insanları bu tür teknik konularda yargıya yöneltmemek gerektiğini de vurgulamak gerekir. Başta Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik olmak üzere Bakanlık tarafı “Biz yaptık oldu.” yaklaşımında olmasalardı iş bu noktaya gelmez.**

Çelik, programlarla ilgili olarak farklı kesimlerin görüşüne başvurmayı gerekli görmedi. Özellikle eğitim sendikaları ve TÜBA gibi bilim kuruluşlarının önerilerinin dikkate alınması gerekirdi. Bakanlık yetkilileri, her kesimin görüşüne başvurduk diyor ama bu doğru değil: 41 dersin programı hakkında sendika ve sivil toplum örgütlerinden “Acele ve Günlü” bir yazıyla bir hafta içinde görüş ve önerilerinin TTKB’ye bildirmelerinin istenmesi “Sizlerin görüşlerine yer vermeyeceğiz” demekten başka anlama gelmez.

Neyse, olan oldu ve hukuki yönü tartışmalı olsa da ortada 5 milyon öğrenciyi ilgilendiren yasal bir durum var. Bakanlığın Danıştay 8. Dairesinin kararını Dava Daireler Kuruluna götüreceği olması eldeki kararın uygulanmasını engellemiyor. Kaldı ki Bakanlığın itirazının orada kabul edilip edilmeyeceğinden emin değiliz.

Şimdi ne olacak?

Yarın Milli Eğitim Bakanlığının 2009-2010 öğretim yılında dağıtacağı ders kitaplarının alım ihalesi var. Alınacak kitaplardan 14 milyon 206 bin 64 adedi programı Danıştay tarafından iptal edilen Hayat Bilgisi ve Türkçe kitabı oluşturuyor. **Uygulaması iptal edilmiş**

bir programa göre hazırlanmış kitaplar devlet eliyle alınıp öğrencilere dağıtılabılır mı? Bence bu hukuki açıdan olanaksız. İhale komisyonu bu kitapları listeden çıkartacak mı onu yarın göreceğiz.

Milli Eğitim Bakanlığının yargıdan dönen ister kanun, ister yönetmelik/yönerge/genelgeleri bildiği gibi uygulamaktan vazgeçmediğini geçmiş yargı kararlarına yaklaşımlarından biliyoruz. Bu kararın uygulanmasında da ayak sürmeyi deneyecek: Büyük olasılıkla iptal edilen programlara, iptal gerekçesinde belirtilen eksiklikleri içerdiğini düşündüğü birer cümle ekleyerek birkaç hafta içinde yeniden kabul kararı verecek.

AKP döneminde ders kitapları ticari ürün muamelesi gördü

Bakanlık bu süreci ne kadar hızlı işletirse işletsin önümüzdeki öğretim yılı söz konusu derslere ait kitapların hazırlanması olanaklı gözüküyor. Gerçi MEB ve TTKB ders kitabını eğitim öğretimin en önemli unsurlarından biri saymadığı ve öğrencilere yönelik her türlü kitabı ticari bir ürün olarak gördüğü için buna da kestirme bir yol bulmakta zorlanmayacak. Eminim, onayı iptal edilen kitapların yayıncılarına, programlara ekleyeceği bir iki cümleyi ders kitaplarınıza yansıtın onayını yenileyelim diyecektir. Bizce bu, yargı kararına karşı yapılmış bir hile olacaktır.

Danıştay kararı, Hüseyin Çelik'in Milli Eğitim Bakanlığını nasıl bir enkaz haline getirdiğini anlamamızı kolaylaştırıyor. Hükümetin eğitim politikasını üzerine inşa ettiği program değişiklikleri ve ücretsiz ders kitabı dağıtımı eğitimin içeriğinden kaynaklanan sorunlarının düzelmesine katkı sunmamıştır. Aksine “moda sloganlarla” eleştiri dili kullanılarak yapılan her değişiklik sonunda kendisi sorun olmuştur. Yedinci yılına giren

Bakanlığı döneminde işleyen, hukuki geçerliliği olan bir Yönetici Atama Yönetmeliğini bile hazırla(ya)mamış bir Milli Eğitim Bakanının sorun çözme becerisi bir yana iyi niyetli olup olmadığı sorgulanmalıdır.

5 Mayıs 2009

Milli Eğitim Bakanı neden Mehmet Aydın değil de Nimet Çubukçu?

Açıkçası Hüseyin Çelik'in bu kadar rencide edilerek görevden alınacağını tahmin etmemiştim. Çelik'in rencide edilmesini, yerine Nimet Çubukçu'nun getirilmesine bağlamıyorum. Nimet Çubukçu, bizler için AKP içinden çıkabilecek kabul edilebilir isimlerden biri: Nezaketli biri olduğu izlenimi veriyor. Çocukların onu çok seveceğinden eminim.

Nimet Çubukçu'yu kabul edilebilir biri olarak görmemin nedeni, protokolün dışına çıkamayacağı için en



azından sorunlu olan eğitim sisteminde kendisinin sorun olmayacağındandır. Çünkü Eğitim Bakanlığı ne çektiyse “ben bilirim” diyenlerden, bakanlığı kendisine benzetmeye çalışanlardan çekti. Eğitim

konusunda çok bir şey bilmediği için yeni bakanın bu tavırda olmayacağını sanıyorum. Söyler misiniz, Vehbi Dinçer'in, Avni Akyol'un, Hasan Celal Güzel'in, Mehmet Sağlam'ın, Köksal Toptan'ın Metin Bostancıoğlu'nun, Hüseyin Çelik'in akılda kalan çözmüş olduğu bir sorunu... Onca yılın bakanlarının Mütahitlerin adlarına yaptırdığı okullardan başa neleri kaldı geriye? Son altı yılı ele alalım, bakansız yönetilseydi eğitim bu günden daha mı kötü durumda olurdu?

Neyse, gelelim Hüseyin Çelik'in rencide edilmesi

meselesine: Başbakan, düşük profilli birini Milli Eğitim Bakanlığına atayarak aslında bu bakanlığı kendisine bağlamıştır. Aksi halde Mehmet Aydın, Mehmet Teke-lioğlu gibi kendine iş düşürmeyecek; Mehmet Sağlam, Mustafa Öztürk gibi talipliler varken neden öğrenciliğinin dışında eğitimle ilgisi olmayan birini bu kadar büyük bir bakanlığın başına getirsin ki... Belli ki Başbakan Milli Eğitim Bakanlığını kendisi yönetmek istiyor.

Başbakanın Milli Eğitim Bakanlığını kontrolüne alma arzusu, Bakanlık üst yönetiminin belirlenmesine müdahil olmaya başladığı 22 Temmuz seçimlerinden beri biliniyordu. Çelik'in her sorunu lafla çözmeye çalışmasından, akçeli işlerin başına getirdiği kişisel kadrosundan o da gıcıkmiş olmalı.

Başbakan da bazen Türkiye'ye uğruyor ve herkes gibi o da eğitim çalışanları arasında iş barışının bozulduğunu, 135 bin derslik yaptık denmesine rağmen sınıf mevcutlarının düşmediğini, öğretmen açığının kapanmadığını, devrim diye sunulan ders programları değişikliğinin yeniden değişimi gerektirdiğini görüyor. İktidarın kalan süresinde ücretsiz ders kitabı dağıtarak milletin ağızını kapatmak artık mümkün olmadığına göre Başbakan yeni söylemlere gereksinim duyuyor.

Tabi yeni söylem için öncelikle yeni bir kadro gerekiyor. İşte bu kadroyu Başbakan bizzat kendisi oluşturmak istiyor. Kuşkusuz bunu Mehmet Aydın da pekala yapabiliirdi. Ancak Çelik'in kişisel kadrosunu Başbakan iradesinin dışında kırmak çok zor. Bundan dolayı Başbakan, iradesini kullanabileceği, bunu yaparken de gerilime neden olmayacak kendisine çok yakın birini eğitim bakanı yaptı. Bu, Hüseyin Çelik'i rencide edici, ona karşı yapılmış bir darbedir.

Ben, Milli Eğitim Bakanlığını Başbakan yerine, Ni-

met Çubukçu'nun yönetmesini isterim. Umarım yukarıdaki tespitlerimde yanılmış olurum da Türkiye ilk kadın bakanıyla eğitimde naif bir dönem geçirir.

Herkes öneride bulunuyor, işte benim önerim

Şu sıralar herkes yeni bakana neler yapması gerektiği konusunda önerilerde bulunuyor. Yanılmış olmam olasılığına karşın, ben de akılda kalıcı bir iş yapmak istiyorsa sayın Nimet Çubukçu'ya bir öneride bulunmak isterim: MEB'in teşkilat yapısını ve yürütme mevzuatlarını ivedilikle ele alın. Çünkü örgüt yapısı değişmeden bu bakanlıkta iş yapmanız, yaptığınız işten olumlu sonuçlar almanız olanaksız.

MEB'in teşkilat yapısının yeniden yapılandırılması konusunda herkes hemfikir olmasına rağmen bir arpa boyu yol alınamadı. Metin Bostancıoğlu'nun gidereyak gündemine aldığı genel müdürlüklerin sayısının azaltılması, Sadece bu iktidar döneminde bile üç kez gündeme geldi. Bakanlığı döneminde Çelik, Teşkilat Kanunu'nun değiştirilmesini öngören taslağı 2007 ve 2008'de iki kez Başbakanlığa sunduğunu açıklamıştı. Plana göre tasarı Mecliste son şekli verildikten sonra 2008 sonunda yasallaşmış olacaktı. Aradan bir yıl geçmesine rağmen ortada somut bir sonuç yok.

Hantallıktan ve bürokrasiden kurtulmanın yolu örgütün küçültülerek etkinleştirilmesinden geçiyor. Aynı okulda dört farklı meslek eğitimi verilen öğrenci gruplarının her birinin ayrı bir okula, bu okulların da her birinin ayrı bir genel müdürlüğe bağlı olduğu başka bir ülke yok.

Sayın Çubukçu bakan benim diyorsa işte öneri, üstelik alt yapısı da kamuoyu da hazır.

Olmayan ders kitabının ihalesi

Milli Eğitim Bakanlığı 2009-2010 öğretim yılında dağıtılacak ders kitaplarının bir kısmın alım ihalesini 28 Mart'ta tamamladı. İhale ile alınan kitapların 14 milyon adedi geçen haftaki yazımıza konu olan Danıştay 8. Dairesi tarafından programı iptal edilen ilköğretim Türkçe ve Hayat Bilgisi kitaplarından oluşuyor.

İhaleye katılan yayıncılardan aldığımız bilgiye göre bakanlık yetkilileri mahkeme kararı yokmuş gibi davranmış. Henüz tebliğ edilmemiş olsa bile Bakanlık yetkilileri 4 Mart 2009 günü yapılan duruşma kararını basından öğrenmiş olmalılar. Yargı kararı ile ders kitabı olma özelliğini yitiren kitapların alınması ne tür bir zorlamanın sonucu bilmek istiyoruz.

12 Mayıs 2009

Eğitimle ilgili iki önemli etkinlik

Nitelikli çocuk kitaplarının ölçütü

Geçen hafta eğitimle ilgili iki önemli etkinliğe katıldım. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Türkiye Okul Öncesi Eğitimini Geliştirme Derneği, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi ve Türk Kütüphaneler Derneğinin düzenlediği **Nitelikli Çocuk Kitapları Çalıştay**ında çocuk kitaplarının nitelikli hale getirilmesi için neler yapılabileceğini tartıştık. Çalıştay iki gruptan oluşuyordu. Birinci grup içerikle ilgili; ikinci grup ise yayın, dağıtım ve kitapların seçimine ilişkin sorunları tespit edip çözüm üretmeye çalıştı.

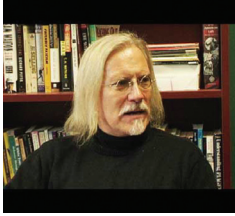
Türkiye çocuk edebiyatı kavramıyla yetmişli yılların ikinci yarısında tanıştı. O dönemde Yaşar Kemal, Aziz Nesin gibi ünlü yazarların çocuklara yönelik kitaplar yazdıklarına tanık olduk. Yanılmıyorsam tartışmayı Ata-

lay Yörükoğlu başlatmıştı. Çocuk gelişimi uzmanlarının bilimsel katkıları olmasaydı çocuklar hâlâ Ömer Seyfettin, Kemalettin Tuğcu okuyor olabilirlerdi.

Çocuk edebiyatıyla ilgili akademik çalışmalar da Türkiye için çok yeni sayılır. Bu konuda Batı'ya ulaşmamız olanaksız. Onların çocuk yazınına pedagojik boyutu ile ele alan iki yüz yıllık geçmiş olan yayınevleri var, bizde ise en eskisi otuz yaşında. Türkiye, çocuk yazını alanında henüz klasikler çıkartamamış olsa da son otuz yılda ciddi yol aldı. Hatta gelinen noktada çocukların yetişkinlerden şanslı olduğunu söyleyebiliriz. Bunu, “Ben okumuyorum bari çocuğum okusun!” diye düşünen yetişkin tavrının etkisiyle çocukların yetişkinlerden daha çok okumalarına bağlayabiliriz.

Son yıllarda çocuklar için yazılan kitapların nasıl olması gerektiği konusunda eğitim fakültelerinin ciddi çalışmalar yaptığına tanık oluyoruz. Ankara Üniversitesinin geçen yıl üçüncüsünü düzenlediği Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumları yazar okur ilişkisini kurallara bağlaması bakımından ufuk açıcı çalışmalar oldu.

Yazımın başında sözünü ettiğim Nitelikli Çocuk Kitapları Çalıştayı, gelinen noktanın bir değerlendirmesini yapmaya çalışıyor. Eldeki bulguların eğitimci, yazar ve yayıncılarla paylaşılması bakımından önemli bir girişim. Kısa sürede yayımlanacağını umduğum sonuç raporundan okurlarımızı haberdar etmeye çalışacağım. Özellikle öğretmen ve ebeveynlerin yararlanacağını umuyorum.



Peter McLaren Ankara'daydı

Aynı gün katıldığım ikinci etkinlik, Eleştirel Pedagoji akımının önemli iki ismini, **Peter McLaren ve Nathalia Jaramillo**'yi dinleme olanağı bulduğum paneldi. **Peter McLaren** "Eleştirel Pedagoji ve Neoliberalizmin

Krizi", **Nathalia Jaramillo** "Feminist ve Post-Kolonyal Eleştiri: Eleştirel Pedagojiyi Yeniden Biçimlendirmek" başlıklı sunumlarında Eleştirel Pedagoji akımının portresini çizdiler.

Eleştirel Pedagoji, insanların bilincini değiştirmek için bilinci oluşturan kuralları değiştirmeyi amaçlayan ve Marksist öğretilerden beslenen bir eğitim anlayışı. **McLaren**, buradaki "eleştirel" sözcüğünün değişimi ifade ettiğini, Eleştirel Pedagojinin kapitalizme karşı sosyalist bir alternatif yaratma çabası olan "radikal eğitime" denk düştüğünü belirtiyor. Kendisini hümanist Marksist olarak tanımlayan **McLaren**, iktidar olmadan da "düzen"i'n değiştirilebileceğine inandığı için Eleştirel Pedagoji akımını sadece sınıf mücadelesinin bir parçası olarak düşünmüyor; hayatı, düzen içinde iyileştirme çabası içinde olanların da (çevrecilerden, feministlere, insan hakları savunucuları vb.) ilgi alanında olduğunu belirtiyor. Bir soruma verdiği "Devletleri değil, ilkeleri seviyorum." yanıtı, yaklaşımında tutarlı olduğunu özetli olsa da iktidar olmadan düzeni değiştirmenin Marksizm'le çeliştiğini belirtmekte yarar var.

Peter McLaren, 20 dile okunan, 2004'te Rusya Fedarasyonu Eğitim Bakanlığı ve Moskova Sosyal ve İktisadi Bilimler Okulunun "Dünyanın En Etkili 12 Eğitim Kitabı" seçkinde yer almış; Kaliforniya Üniversitesi Eğitim ve Enformasyon Çalışmaları Enstitüsü Kent

Okullaşması Bölümünde profesör. Ayrıca Kaliforniya Chapman Üniversitesi Paulo Freire Sosyal Adalet Ödülünü alan ilk kişidir.

Nathalia Jaramillo ise genç bir bayan olmasına rağmen uluslararası kariyere sahip biri. Colombia vatanı; ABD’de Purdue Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kültürel Temeller Bölümünde ve Amerikan Çalışmaları Fakültesinde çalışan bir akademisyen. Sosyo-politik analiz, feminizm ve kapitalist toplumda bilgi üretimi konularında yazıyor. Aynı zamanda Karakas’ta uluslararası organizasyonlarla birlikte marjinal gruplar için ekonomik, sosyal ve eğitimsel adalet çalışmalarını yürüten aktivist.

Eleştirel Pedagoji akımı ile **Peter McLaren**’le **Nathalia Jaramillo** hakkındaki bu ayrıntılı bilgiyi, Eğitim Sen 5 No’lu Şubenin düzenlediği panele haberi olup da katılmayan Ankaralı eğitimcileri hayırlandırmak için verdim.

Eleştirel Pedagoji akımı ile ilgilenmek isteyenlere 3. sayısı yayımlanan politik eğitim dergisi **Eleştirel Pedagoji (www.elestirelpedagoji.com)**’yi takip etmelerini öneririm. Bu fırsatı kaçırdığını düşünenler için hem **Peter McLaren**’den hem de **Nathalia Jaramillo**’dan önümüzdeki sayılarda yayımlanmak üzere birer makale sözü aldım. Kaçırdığınız yerden başlayabilirsiniz.

Nimet Çubukçu MEB uçağının hostesi mi olacak

Milli Eğitimin eski bakanı, Bakanlığı otomatik pilota bağlayıp paraşütle yere atladı ancak günlük gazetelerde yeni bakandan daha çok yer aldığına bakılırsa henüz karaya inmemiş olmalı. Umarız yüksek bir tepeye sağ selim iner de uçağının akıbetini görür. Çünkü

otomatik pilota bağılı olduğunu söylediğı Bakanlığının doğru rotada olmadığını, hızla irtifa kaybettiğı görülüyor.

Otomatik pilot, pilotun komutuyla hareket eder. Asıl pilot hangi komutları vermişse onu uygular. Uçağın iniş ve kalkışını gerçekleştiremediğı gibi önüne çıkan yeni durumları değerlendiremez, değışen hava koşullarına göre de konumlanamaz. Daha da kötüsü otomatik pilot, korsanın talimatlarına uyup rota değıştirmez. Korsanın talimatına uymayan pilot havacılıkta kabul görmez. Bundan dolayı güvenli bir yolculuk için her zaman iyi bir pilot gereklidir.

Peki, MEB uçağı rota değıştirmeyecek, iniş kalkış yapmayacaksa pilotu niçin değıştirildi? Nimet Çubukçu Hüseyin Çelik'in özel uçağına hostes olarak mı alındı ki eski bakan MEB uçağını otomatik pilotta bağıladım ayarlarıyla oynama diyor.

Hüseyin Çelik'in kişisel yetkisini kullanarak yaptığı usulsüz atamaları savunduğına göre Bakan Çubukçu, her hal ve şartta otomatik pilotu devreden çıkarmayacağına benziyor. O halde pilot niye değıştirildi sormak geliyor.

19 Mayıs 2009

Lenin, Atatürk'ü nasıl bilirdi

19 Mayıs nedeniyle Kurtuluş Savaşı'nın neden ve sonuçları üzerine kimi gönülden, kimi bilmeyerek, kimileri de kerhen dili döndüğünce bir şeyler söyleyecek. Bilerek ve gönülden yapılan değerlendirmeler, protokolün, "bilgi notu"na bakarak kerhen yapacağı konuşmaların gölgesinde kalacak. Biz de bugün bilerek gölgede bırakılmış bir konuyu gündeme getirmek istiyoruz. Lenin'in ve



Sovyetler Birliği'nin Kurtuluş Savaşına katkısını...

Lenin, daha doğrusu Sovyetler Birliği Merkez Komitesi, Ocak 1922'de "askerlik işlerinden" anlayan Litvanya büyükelçisi Semiyon İvanoviç Aralov'u Ankara'ya Sovyetler Birliği Büyükelçisi olarak görevlendirir. Lenin, Aralov'a yeni görev yerini anlatırken Anadolu'nun ve Mustafa Kemal Paşa'nın portresini çizer. Bu arada Mustafa Kemal'in ve Anadolu kurtuluş hareketinin siyasal yönelimleri hakkında tespitlerde bulunur; Aralov'a gittiği  lke (Türkiye) ile ilişkilerinde nelere dikkat etmesi gerektiğini anlatır. Ancak Lenin, sözlerinde devrim ihracına yönelik en ufak bir beklentiye yer vermez; onunki, emperyalizme karşı kurtuluş mücadelesi veren bir halka karşı 17 Ekim devrimiyle birlikte evrenselleşen insani duygulardır.

Atatürk'le diplomatik sınırları aşan, dostluk düzeyinde bir ilişki geliştiren Aralov, anılarında* Lenin'in Atatürk ve Kurtuluş Savaşı hakkında kendisine söylediklerini şöyle anlatır:

"Türkler, millî kurtuluşları için savaşıyorlar. Emperyalistler Türkiye'yi soyup soğana çevirdiler, hâlâ da soyuyorlar. Köylüler ve işçiler buna katlanamadılar ve baş kaldırdılar. Sabır bardağı taştı, gerek Doğu halkları gerek biz, emperyalist kuvvetlere karşı savaşıyoruz. Sovyetler Birliği emperyalistlerle olan işini bilirdi. Onları bozguna uğrattı ve memleketten kovdu. Onların dışlerini s kt k, keskin tırnaklarını vücudumuza geçirmelerine izin vermedik.

Mustafa Kemal Paşa. tabii ki sosyalist değildir ama, görülüyor ki, iyi bir teşkilatçı... Kabiliyetli bir lider, milli burjuva ihtilalini idare ediyor. İlerici, akıllı bir devlet adamı. Bizim sosyalist inkılabımızın önemini anlamış olup, Sovyet Rusya'ya karşı olumlu davranıyor. O, isti-

lacılara karşı bir kurtuluş savaşı yapıyor. Kapitalistlerin gururunu kıracağına, padişahı da yardakçılarıyla birlikle silip süpüreceğine inanıyorum. Halkın ona inandığını söylüyorlar. **Ona, yani Türk halkına yardım etmemiz gerekiyor. İşte, sizin işiniz budur. Türk hükümetine, Türk halkına saygı gösteriniz. Büyüklük taslamayınız. Onların işlerine karışmayınız.** İngiltere onların üzerine Yunanistan'ı saldırttı. İngiltere ile Amerika bizim üzerimize de sürü ile memleket saldırttı..

Kendimiz fakir olduğumuz halde Türkiye'ye maddi yardımda bulunabiliriz. Bunu yapmamız gereklidir. Moral yardımı, yakınlık, dostluk, üç kat değeri olan bir yardımdır. Böylece, Türk halkı yalnız olmadığını hissetmiş olacaktır. İngiliz işçileri ve öteki ülkelerin işçileri bize yakınlık gösterdikleri, grev yaptıkları, bizimle savaşan Polonya'ya gönderilmekte olan silahları gemilere yüklemelikleri zaman, bu bizim için büyük bir yardımdı. Bu bize mücadelemizde büyük bir güç katmıştır. Bundan işçilerimiz moralce büyük bir güç kazanmışlardır.

Çarlık Rusyası, yüz yıl boyunca Türkiye ile savaşmıştır. Bu tabii, Rusya'nın, Türkiye'nin amansız düşmanı olduğuna dair yapılan propagandalarla, halkın hafızasında derin izler bırakmıştır. Bütün bunlar, Türk köylüsünde, küçük ve orta mal sahiplerinde, tüccarlarda, aydınlarda ve idareci çevrelerde Ruslara karşı dostça olmayan duygular ve güvensizlik uyandırmıştır. Bilirsiniz ki, güvensizlik ağır geçer. Bunun için de sabırlı, dikkatli, sakıncalı bir çalışma gerekmektedir. Eski Çarlık Rusyası ile Sovyet Rusya arasındaki ayırımı, sözle değil işle göstermek ve anlatmak gerekmektedir. Bu bizim ödevimizdir. Siz de bir elçi olarak, Sovyetler Birliği'nin, Türkiye'nin işlerine karımamak politikasının, halklarımız arasında samimi bir dostluğun savu-

nucusu olmak zorundasınız. Türkiye, bir köylü, bir küçük burjuva ülkesidir. Sanayii çok azdır. Olanı da Avrupa kapitalistlerinin elindedir işçisi çok azdır. Bunu dikkate almak gerekmektedir. Bir kez daha tekrar ediyorum, dikkatli ve sabırlı olunuz!. Hükümet temsilcileriyle, halkla konuşmalarınızda her zaman nazik ve güleryüzlü olunuz!.

En önemlisi halka saygı göstermektir, Emperyalistlerin yağmacı, istilacı politikalarına karşılık bizim, hiçbir çıkara dayanmayan dostluk ve memleketin iç yaşamına karışmama durumumuzu açıklayınız! İşte sizin ödeviniz!.. Ne gibi yardımlarda bulunacağımızı da bildirelim: en kuvvetli bir ihtimalle silah yardımıyla bulunacağız. Gerekirse başka şeyler de verimiz.”

Sovyetler Birliği'nin

Kurtuluş Savaşı'na yardımları

Sovyet resmi verilerine göre Kurtuluş Savaşı döneminde Rusya'nın Türkiye'ye yaptığı askeri ve nakdi yardımlar:

39.000 tüfek, 327 makineli tüfek, 54 top, 63 milyon fişek, 147.000 top mermisi vs.;

2 avcı botu, Doğu sınırlarından eski Rus ordusunun bıraktığı askeri malzemeler,

Ankara'da iki barut fabrikasının kurulmasına yardım, Fişek fabrikası için gerekli teçhizat ve hammadde sağlama;

200 kilo külçe altın, 100.000 altın Ruble(kimsesiz gazi çocukları için yetimhane kurulması amacıyla), 20.000 Lira (basımevi ve sinema teçhizatı alımı için), 10 milyon altın Ruble

Her ulusal günde, yabancı ülke politikacılarının ve basınının Atatürk'le ilgili övücü sözlerine yer verilir. Ancak Sovyetler Birliği'nin savaşın sonucunu olumlu

yönde etkileyen yardımlarından ve Lenin'in Mustafa Kemal hakkındaki görüşlerinden söz edilmez. Ders kitaplarında "Kara Fatma"nın sırtında top mermisi taşıyan resminin altına komünizm övgüsü olur diye bu "mühimmat"ların nereden geldiği yazılmaz. Bundan dolayı TİME dergisinin Atatürk'ü "kapak" yaptığını biliriz de Sovyet yardımlarını bilmeyiz. Bu yazıyı, bir haksızlığı, kadir bilmezliğimizi itiraf etmek için yazdım. Kuşkusuz Lenin'in sözlerinden, anti kapitalist olmadan da anti emperyalist olunabileceği sonucunu çıkaranlar da olacaktır.

**Aralov, S.İ. Bir Sovyet Diplomatının Türkiye Hatıraları 1, Yenigün Basın ve Yayıncılık, Aralık 1997*

**http://zzwww.turkey.mid.ruz20-30gg_t.html*

26 Mayıs 2009

Velew ki hepimiz Türküz...

Değiliz, ama diyelim ki bu ülkede yaşayan herkes Türk; arı duru, saf bir milletiz. Bu bile yedi yaşındaki çocuğa "Andımız"ın her gün papağan gibi tekrar ettirilmesini savunmak için geçerli bir neden değildir. Çünkü "Andımız"ın içinde öğrencilerin hiçbir hayalini, amacını, özlemini dile getiren; onun, eğitim yaşamını güdüleyen ifade yoktur. Metnin her satırı, kimlik tespiti yapan ve onu tanımlayan bir içeriğe sahip.

Dinlerin bile belli bir yaşa kadar ibadetten muaf tuttuğu çocuklara milliyetçilik aşılacak çağdaş bir devlete yakışmaz. Çağdaş devlet çocuğuna, Türk olduğu için "doğru", Türklüğünden dolayı "çalışkan", yurdunu Türk olduğu için sevdiğini empoze ederse sonunda onun yolunu faşizme kesiştirir. Belki de bu ülkede yaşayan herkesin bilinçaltında bir miktar faşizan duygu barındırmasının nedeni erken çocukluk döneminden beri içe

sindirilen bu üstün ırk vurgusudur.

Anımsamak için her ilköğretim öğrencisinin yılda yüz seksen kez tekrar ettiği Öğrenci Andının tamamına bir bakalım:

Türküm, doğruyum, çalışkanım, / İlkem; küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak, yurdumu, milletimi özümden çok sevmektir. / Ülküm; yükselmek, ileri gitmektir. / Ey Büyük Atatürk! Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim. / Varlığım Türk varlığına armağan olsun. / Ne mutlu Türküm diyene!

Bu sözlerin öğrencilere söyleniş biçimi (bestesi) içeriğinden daha tehlikeli. Askerî nizamda, asker vurgusu ile söyleniş sözlerle ayrı bir anlam yüklenmesini sağlıyor. Gerek sözleri gerekse söyleniş tarzı bu gün, Reşit Galip'in 76 yıl önceki amacını aşıyor. "Asker millet"imizi diri tutmak, bir heyecanı dile getirmek için belki o dönem için anlaşılabilir ama günümüzde bu geçerli değil. Aksine okullarda söylenen "ant" o gün yarattığı heyecanın tersi bir etki yapıyor. Birleştirici değil ayrıştırıcı işlev görüyor.

Öğrenci Andının pedagojik açıdan da sakıncaları var: Soyut kavramlarla süslenmiş bir metin. Oysa bu andı en heyecanlı şekilde söyleyen ilköğretimin ilk kademesinde, özellikle ilk üç sınıfında soyut kavramlara yer verilmemesi gerekiyor. Kaldı ki bu tür güdülemeler ezbercilikten uzaklaşmaya çalışan günümüzün öğretme yöntemlerine de aykırıdır.

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu'nun bir soru üzerine Öğrenci Andı'nın "tartışılabilir" olduğunu söylemesine bile tahammül edemeyen eğitimcileri anlamak çok zor. Türk Eğitim Sen Genel Başkanı "Andı değiştirmeye kimsenin gücü yetmez!" diyor. Eğitim Bir Sen

Genel Başkanı ise iktidarla kan bağından olsa gerek biraz daha temkinli; “Eğitimin köklü sorunları varken olayın Andımıza indirgenmesini” doğru bulmuyor. Eğitim İş’ten henüz lehte veya aleyhte bir ses çıkmazken Anadolu Eğitim Sendikası “Andımız adımızdır” diyerek hâlâ öğrenciliğinde ettiği yeminin etkisinde olduğunu gösterdi. Bakana tek destek Eğitim Sen’den geldi. Eğitim Sen, farklı milliyetlerdeki çocukları rencide ettiği gerekçesiyle andın tamamen kaldırılmasını istiyor.

Bu tartışmada dikkat çekici olan, sağcı Bakanın tartışılmasını istediği lafın, sağcılar tarafından azına tıklmasıydı. Kuşkusuz Bakan böyle bir soru gelmeseydi bu konuyu tartışmaya açacak değildi. Eminim resmi düzeyde bir daha da gündeme gelmeyecek. Bizce bu tartışma sonuç alınana kadar devam etmelidir. Sadece Andın içeriğindeki ırkçı vurgu açısından değil, pedagojik açıdan uygun bir metin olmadığından dolayı kaldırılmalıdır.

Andımızı kaldırın ama besmele çekmeyi getirmeyin

Bizim önerimiz çocukça hazırlanmış, çocukların hedeflerini dile getiren, içinde ayrımcı anlatımlara yer verilmeyen, içinde duygu olan edebi ve estetik bir metnin öğretim yılı başında (tercihen okulların açıldığı hafta kutlanan İlköğretim Haftasında) düzgün bir törenle söylenmesidir. Böyle bir öneride bulunurken iktidara güvensizliğimizi de belirtmeliyim. Çünkü bu hükümetin Eğitim Bakanları bizim eleştirilerimizi kendi kafalarına göre yaptıkları değişiklikleri meşrulaştırmak için kullanmak gibi bir kurnazlığa başvurmaktan çekinmiyorlar. Umarım, solcular andımız değişsin dedi biz de değiştirdik diye okulların açılış törenlerinde besmele çekmeyi getirmezler.

Zorunlu eğitim süresi fiilen 6 yıla çekildi

Bakmayın siz yasalara göre zorunlu eğitimin sekiz yıl olduğuna; fiili durum, Türkiye’de zorunlu eğitimin süresinin 6, 5 yılı aşmadığını gösteriyor. Kent merkezlerinde bu süre beş yıla kadar iniyor: İlköğretimin ikinci kademesi (6, 7 ve 8’inci sınıflar) eğitim öğretim yılının ikinci yarısında okul yerine dershanelere gidiyorlar. Birinci yarı yılda kısmen okula gelseler bile öğretim programları uygulanmıyor. Okullarda dershanelerin programları uygulanıyor. Herkes sınava odaklanmış durumda.

Okul yönetimleri ve öğretmenler de bu girdabın içinde, bir türlü kurtulamıyorlar. Nasıl kurtulsunlar ki! Haklı olarak onlar da öğrenci ve velisinin beklentisine yanıt vermek zorundalar. Üstelik eğitim sistemi öğretmen ve okul performansını sınav sonucuna göre ölçüyor, hangi okul kaç öğrencisini sınavla öğrenci alan okullara yerleştirmiş ona bakıyor.

Sınavların adının değişmesi, amacı değişmediği sürece yarışı kızıştırmaktan başka bir işe yaramayacak. “Sonuç değil, süreç değerlendirilecek” diye büyük beklentilerle OKS yerine SBS’ye geçiş, değişmeyen amacın kurbanı oldu. Ortaöğretime geçiş sisteminin süreç değerlendirmesiyle yapılmaması, bilginin öğrenci tarafından üretimini esas aldığı söylenen öğretim programlarının da başarısız olmasında etken oldu.

Yeni Bakan eğitim sisteminde köklü değişikliklere gidebilir mi, sanmıyorum. Eğer okul sistemini devre dışı bırakan ve eğitimi piyasanın kurallarına teslim eden bu gidişe dur demek isteniyorsa acilen hem ortaöğretime hem de yüksek öğretime geçiş sistemi değiştirilmeli; öğrencinin, sadece ezbere dayalı bilgisini ölçen bir sınav sisteminin yerine onların varoluş durumlarını göz önüne alan bir değerlendirme sistemine geçilmelidir.

“100 Temel Eser”

Eğitim Sen’in MEB’in “100 Temel Eser” uygulamasını eleştirdiği bir kitapçık geçti elime. Kitapçık, “100 Temel Eser”de yer alan kitapların çoğunun “eser” özelliğinde olmadığını örnekleriyle ortaya koyuyor.

Kitapçıkta öğrenciler için liste belirlemenin sakıncalı olduğu belirtilmesine rağmen sunuş yazısında sendikaların alternatif bir liste hazırlığı içinde olduğunu belirten bir ifade yer alıyor. Bize göre alternatif de olsa liste hazırlamak Bakanlığın yanılışına düşmek olur. Eğitim Sen’in hangi yaş grubunun hangi kitapları okuması gerektiğini öneren liste yerine kitaplarda aranması gereken ölçütler üzerinde durup üyelerini bu yönde bilgilendirmesi daha doğru bir girişim olur.

2 Haziran 2009

KESK ve Eğitim Sen operasyonu: İtibarsızlaştırma hareketi

Kamu emekçilerinin yarın başlayacak üç günlük yürüyüşü hükümeti tedirgin etmişe benziyor. KESK ve Eğitim Sen yönetici ve üyelerine yönelik baskılar bunu gösteriyor.



KESK Kadın Sekreteri Songül Mor-sümbül ve Eğitim Sen Kadın Sekreteri Gülçin İsbet’in de aralarında bulunduğu sendikacıların gözaltına alınmaları rastlantı değil. KESK üyesi sendikaların toplu sözleşme istemlerini tekrar gündemlerine almaları hükümet açısından büyümeden bastırılması gerekiyor.

Yarın ülkenin dört bir yanından başlayıp üçüncü günde (5 Haziran’da) Ankara’da buluşacak olan kamu çalışanları, başta toplu sözleşme olmak üzere hükümetin bu aralar hiç duymak istemediği bir dizi talebi dile

getirecekler. KESK'in toplu sözleşme teması altında dile getireceği istemleri toplu sözleşme istemiyle sınırlı değil:

- **Bilimsel, laik, demokratik, kamusal eğitim,**
- **Çocuklar için kreş, beslenme, temiz su ve yılda en az 2 defa sağlık taramasından geçirilmesi,**
- **Eğitim işkolundaki tüm çalışanların iş güvenceli ve kadrolu çalıştırılması,**
- **Eğitim yönetiminin demokratik bir yapıya kavuşturulması,**
- **Adil vergilendirme,**
- **Ek ders yönetmeliğinin yeniden düzenlenmesi,**
- **İLKSAN'ın tasfiye edilmesi,**

Acil çözüm bekleyen bütün bu taleplere, Eğitim Sen'in 2005'te tüzüğünden çıkartmak zorunda kaldığı "anadilde eğitim" konusunu bir sempozyumla tekrar gündeme getirmesini da katarsak, operasyonun gerekçesini daha kolay anlayabiliriz.

Bu istemlerin dillendirilmesi, hükümet açısından karışılabilir bulunmamasının ötesinde yedi yıldır "demokratikleştik", "refah düzeyimiz arttı" diyerek gizlenmeye çalışılan gerçeğin ortaya dökülmesini, hükümetin aldatıcı yüzünün ortaya çıkmasını da sağlamaktadır.

İşte bundan dolayı hükümet, temsil ettiği sınıfın çıkarlarına ters düşen sorunları kamuoyu ile paylaşan KESK'i ve Eğitim Sen'i itibarsızlaştırmaya çalışıyor. Hükümet, asılsız suçlamalarla yıpratma yoluna giderek bu sendikaların toplumla bütünleşmelerini engellemeye, inandırıcılıklarına gölge düşürmeye çalışıyor. Bunun önceden tasarlanmış, sistematik bir girişim olduğu anlaşılıyor: KESK üzerindeki operasyon devam ederken 30 Mayıs günü iktidar beslemesiyle sayısal olarak büyümesi sağlanmış Memur Sen'in genel başkanının

Başbakan tarafından Başbakanlıkta ağırılanması anlamlıdır..

Biliyorsunuz bugün Türkiye’de kamu çalışanları bir sendikaya üye olabiliyorlarsa bunu sağlayan KESK ve bağlı sendikalarda örgütlenen güçlerdir. Şimdi aynı güçler, 2001’de çıkan 4688 Sayılı *Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu* ile verilmeyen grev ve toplu sözleşme hakkının teslimini istiyorlar. Doğal olarak hükümet isteksiz; bundan dolayı 90’lı yılların başında dönemin iktidarları tarafından Kamu Çalışanları Sendikal Haklar Mitinglerine karşı uygulanan baskıcı politikaları tekrar ediyor. AKP iktidarı, bunun süreci geciktirmekten başka bir işe yaramayacağını görmeli. O zaman da sendika yöneticileri tutuklanmış, şubeleri kapatılmış, yollar kesilmiş ve gaz bombaları kullanılmıştı.

Eğitim Bakanı Talim Terbiyede dönen dolapları biliyor mu?

Danıştay 8. Dairesinin ilköğretim 1, 2, 4 ve 5’inci sınıf Türkçe ile Hayat Bilgisi 1, 2, 3’üncü sınıf ders programlarının uygulamasını iptal etmesini 12 Mayıs tarihli yazımıza konu etmiştik. Mahkemenin iptal gerekçelerinden en önemlisi ders programlarında “demokrasi kültürü”ne yer verilmemiş olmasıydı. Yani Danıştay, demokrasiden en çok söz eden bu iktidar döneminde değiştirilen ders programlarını “demokrasi kültürü yönünden zayıf” bulmuş, Milli Eğitim Bakanlığını öğrencilere demokrasi kültürü vermemekle suçlamıştı. Üstelik mahkeme bu genel tespiti, belli bir konunun ya da metnin içeriğine bakarak yapmıyor: Programların ruhunda demokrasi kültürü olmadığını belirtiyor.

Bize göre bu karar doğrultusunda amaçlar, kazanımlar (davranışlar), etkinlikler ve tabi ki ders kitapları tümüyle ele alınmalıydı. Ancak Milli Eğitim Bakanlığı,

mahkeme kararının gerekçesini dikkate almadan sadece kararı uyguluyormuş gibi yapma yolunu seçti. Konuyla ilgili ilk yazımda şöyle demiştim: ‘Bu kararın uygulanmasında da ayak sürmeyi deneyecek: Büyük olasılıkla iptal edilen programlara, iptal gerekçesinde belirtilen eksiklikleri içerdığını düşündüğü birer cümle ekleyerek birkaç hafta içinde yeniden kabul kararı verecek.’

Aynen dediğim gibi oldu: Talim ve Terbiye Kurulu, beş sınıfın iki dersine ait yedi programını bir haftada değiştirmiş gibi işlem yaptı. Daha da kötüsü, bu derslere ait kitapların yazımı için yayın evlerine bir aylık bir süre verdi. Ders kitapları bir ayda hazırlanacak. 2009-2010 öğretim yılına yetiştirmek için incelemesini ise bir haftada tamamlanacak. Olağan yöntemlerle yıllar içinde yapılacak kitap yazımı ve incelemelerinin acilen yapılmasının nedeni, mahkeme kararıyla “mülga” duruma düştüğü halde 28 Nisan’da ihale edilen bu derslere ait on beş milyona yakın kitabın satın alma işlemine meşruiyet sağlamak olarak yorumlanıyor. (Bu konuda ayrıntılı bilgi edinmek isteyenlerin 28 Nisan tarihli yazımızdan yararlanabilirler.)

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu, Talim Terbiye’de ne dolapların döndüğünü merak ediyor mu bilemeyiz. Kendilerine önünde sorun çözme yerine sorun üreten bir kurum olduğunu anımsatırız.

Can Dünder’a fazla iyimser olma derim

Can Dünder, ders kitaplarındaki cinsiyet ayrımcılığına Nimet Çubukçu’nun son verebileceğinden oldukça umutlu gözüküyor.



Dündar, pazar günü, ders kitaplarındaki rol dağılımının gerçeği yansıtmadığını belirten bol örnekli bir yazı kaleme almış ve bayan bir bakanın bu ayrımcılığa son verebileceği umudunu dile getirmişti.

“Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu, ders kitaplarındaki cinsiyet ayrımcılığına savaş açtı.”

“Milli Eğitim’in patronluğuna bir kadının getirilmesi tarihsel bir fırsat yarattı.”

“Şimdi Talim Terbiye Kurulu, ilk ve ortaöğretim kitaplarını gözden geçirecek. Kitaplardaki ayrımcılık içeren ifadeleri saptayıp ayıklayacak.”

Son alıntıdaki “şimdi”nin kaçınıcı “şimdi” olduğunu anlatmaya gerek yok. Türkiye son yirmi yılda ders kitaplarında cinsiyet ayrımcılığı içeren anlatım ve görselleri çok tartıştı. Ama ne basın ne de eğitim kamuoyu, ders kitapları ile bir bütün olarak ilgilenmedi. Ders kitapları hangi programa göre nasıl hazırlanır, kim yazar, kimler inceler, ölçütleri nelerdir vs. İlgilenilen sadece magazin yönü ağır basan biraz da popülist yönü olan ayrımcılık, dincilik gibi siyasi tartışmalara malzeme olan tarafı oldu.

Bu uzun bir konu, burada yani bu köşede gereği kadar ele alınıyor. Gelelim Can Dündar’ın Milli Eğitim Bakanının kadın olmasının cinsiyet ayrımcılığı yapılmasını neden engellemeyeceğine: Eğer kitaplara kadın eli değmesi içeriğine kadın ruhunu sokabilseydi mevcut kitaplarda kadının değil erkeklerin ayrımcılığa uğradığını tartışıyor olurduk. Bugün Talim ve Terbiye Kurulunda ders kitabı inceleyen komisyon üyelerinin yüzde sekseni bayan; aynı kitapları pedagojik yönden inceleyen rehberlik uzmanlarının tamamı, görsel yönden inceleyenlerin ise sadece ikisi erkek.

Sayın Dündar’a demem o ki erkek gibi düşünen kadınlarla bu sorun çözülmez.

Eğitim kurumlarının karar organlarında kadın yok

Milli Eğitim Bakanlığının eğitimle ilgili yeni uygulamalarını yaşama geçirmeden önce üniversiteler, sivil toplum örgütleri ve bağımsız bilim insanlarından görüş alması oldukça önemli. Bunun önemli nedenlerinden biri, Bakanlığın bilimsel bilgi üretmek bir yana oluşturulmuş bilimsel bilgileri yorumlayarak kullanma kapasitesinin olmamasıdır. Eğitimle ilgili yeni kavramların üretildiği günümüzde bu kavramları yerelleştirip bize ileten dışarı, eleştirileriyle olası olumsuz sonuçlarını işaret ederken eğitim sorunlarına farklı çözüm yolları önermede de Bakanlıktan daha aktif durumda.

Ancak, dışarı olarak adlandırdığım sivil toplum örgütleri ile üniversitelerden yararlanma yoluna gidilirken eğitimin kamusal bir hizmet olduğu gerçeğinden hareket edenlerin yok sayılmaması gerekiyor. AKP'nin çözeceğim diye el attığı eğitim sorunlarını kronikleştirmesinin nedeni bu alanda kamu adına politika üretenleri dikkate almamasındandır. Eğitimi ticarileştirmeye çalışanları dinlediği kadar karşı cepheyi de dinleseydi her yıl aynı sorunları tartışıyor olmazdık.

Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu'nun ders kitaplarındaki cinsiyet ayrımcılığını ayıklamak için düzenlemeyi düşündüğü çalışmaya ODTÜ, Ankara ve Sabancı üniversitelerinden kadın akademisyenlerle Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Tarih Vakfından uzmanlardan yararlanmayı planlarken eğitim sendikalarını aklına getirmemesi tercihin değişmediğini gösteriyor. Eğitim Bakanı, bakanlığında cinsiyet ayrımcılığına son vermediği düşünüyorsa eğitim sendikalarını görmezden gelme-

melidir. Çünkü, eğitim sendikaları bu konuda yeterli veriye sahip olduğu gibi uygulamanın yaşama geçirilmesine de katkıda bulunabilirler.

Kadın bir bakanla yeniden gündeme gelen ders kitaplarındaki cinsiyet ayrımcılığı sorununu çözmek için iyi niyetli bir girişim nereden başlamalıdır? Elbette önce sorunun kaynağını tespit etmek gerekiyor. Bakan, yukarıda sözünü ettiğimiz akademik kuruluşlardan alacağı destekle ders kitabı inceleyen öğretmenleri eğitmeyi planladığına göre, sorunun kaynağı olarak inceleme sürecini görüyor olmalı. Oysa ders programlarını hazırlayanları, yazarları, yayımcıları ve karar organlarını da sorunun bir parçası olarak ele almak gerekiyor.

Ders kitaplarındaki cinsiyet ayrımcılığı içeren ifadelerden bir türlü kurtulamamızın asıl nedeni, bilimden beslenmeyen eğitim felsefesidir. Hiç kuşkusuz tartıştığımız konunun pratik hayatı yansıtan bir sonuç olduğu, bundan dolayı (haklı olarak) düzeltilmesi gerekenin hayatın kendisi olduğunu ileri sürenler de olacaktır. Böyle düşünsek bile kısa vadede uygulanabilir çözümler önermek gerekiyor. Madem ki yeni Milli Eğitim Bakanı MEB’de kadın yönetici sayısını artırmayı düşünüyor, biz de Bakanın bu girişiminin, cinsiyet ayrımcılığına son vermeyi amaçlayan bir adım olarak değerlendirip önerilerimizi bildirelim.

Talim Terbiye Başkanı bir kadın olsa...

Öncelikle MEB’de kadınların uzmanlık gerektiren alanlarda ve karar organlarında temsil oranları yükseltilmelidir. Kadınların eğitim müdürlükleri gibi hizmet birimlerine atanmaları önemli olmakla birlikte istenilen sonucu vermeyecektir. Sayın

Çubukçu Talim ve Terbiye Kurulu başkanlığına bir kadını getirerek işe başlayabilir. Ardından, AKP iktidarı ile birlikte beşten bire düşen bayan üye sayısını yeniden yükseltmeli, Kuruldaki erkek egemenliğini kırmalıdır. (Şu anda Talim ve Terbiye Kurulunda mahkeme kararıyla kalan tek bayan üye olan Füsun Köksal'ın kendisini erkek tuvaletine girmiş gibi hissettiğinden eminim.) İlköğretim kökenli akademisyen kadın üye sayısının artması, kısa sürede bu kurumun kararlarına yansiyacaktır. Pedagojik yönü daha az tartışılan programlar ve ders kitapları isteniyorsa bu önerimiz dikkate alınmalıdır.

YÖK'te kadın üye yok

Yüksek Öğretim Kurulunun üye yapısı Talim ve Terbiye Kurulundan daha vahim. Yirmi YÖK Kurulu, dokuz denetleme kurulu üyesi arasında kadın yok. Oysa YÖK verilerine göre öğretim üyelerinin yüzde 40'ı kadın. Ne yazık ki bu konuda da Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e iş düşüyor diyemiyoruz. Çünkü Cumhurbaşkanı, YÖK üyeliğine yaptığı atamalarda kadın öğretim üyelerini görmezden gelerek tercihini erkeklerden yana kullandı.

Politikacıların zihniyetini aşmak için özellikle bu iki kurul üyeliğine kadın kotası getirmek gerekiyor. Çünkü, pozitif ayrımcılık yapmadan kadınların karar süreçlerinde temsil edilmeleri zor gibi gözüküyor.

16 Haziran 2009

Okulların belediyelere devri meselesi

Geçen hafta, Milli Eğitim Bakanlığının Kapasitesinin Güçlendirilmesi (MEBGEP) ile ilgili kurum içi bir ya-

zışmadaki “Eğitim hizmetlerinin yerel yetkililere devri” ifadesi, basın tarafından okulların belediyelere devri biçiminde değerlendirilmişti. ANKA’nın “MEB’den radikal karar” diye duyurduğu haber, bizim gazetede birinci sayfadan “AKP, eğitimi de satacak” diye verildi. Aynı haberi, Eğitim Sen Genel Başkanı Zübeyde Kılıç özelleştirme girişimi olarak, Türk Eğitim Sen Genel Başkanı ise “eyalet devlet”ne geçişin işareti olarak değerlendirdi. Paradoksa bakar mısınız...

BirGün’ün haber metni de en az başlık kadar sertti. AKP’nin kamu zararına yaptığı özelleştirmelerdeki fütursuzluğu, solun özelleştirmeler karşısındaki tavrı, haberi verirken kullanılan dile yansımıştı. Ancak Bakanlık, haberin geçtiği gün bir yalanlama yayımlayarak okulların belediyelere devrinin söz konusu olmadığını, yazıda geçen “Yerel yetkililer” ifadesinin **yerel yönetimler** olarak değerlendirilmesine bir anlam verilemediğini belirtti. Bakanlığın açıklaması tatmin edici bulundu mu bilemeyiz; ancak yapılan açıklamada “Bakanlığın okulları belediyelere devretmesi gibi bir çalışması bulunmamaktadır.” sözüne de itibar etmek gerekiyor. Mayın tarlasına girmiş gibi geri çekildiğine göre, en azından şimdilik, Hükümetin gündeminde böyle bir konu olmadığı anlaşılıyor.

Belediyeler ve okullar

Okulların bahçe duvarında “Bu okulun bahçesi belediyemiz tarafından asfaltlanmıştır.” tabelalarını görmüşsünüzdür. Büyük küçük tüm belediyeler, okullara yaptıkları bu tür hizmetleri semt sakinlerine duyurmak istiyor. Geçenlerde Ankara’da bir ilçe belediyesi öğrencilere 100 bin liralık “tatil kitabı” dağıttı ve bu “hizmeti”ni bilbordlardan duyurdu. Sınırlarındaki okulların bakım ve onarımını üstlenen, bahçelerini düzenleyen; kırtasi-

ye, eğitim materyali gibi yardımlarda bulunan belediyeler de var. Bu yazıyı hazırlarken yaptığım soruşturma da bir belediyenin iki okula 3000 bin TL nakdi yardımda bulunduğunu öğrendim. Bütün bunlar gösteriyor ki belediyeler okullarla ilgilenmek istiyor; tabi okulların da buna gereksinimi var.

Belediyeler, özellikle alt yapı sorunlarını asgari düzeye çekmiş olanlar, hizmetlerini sosyal alanlara kaydırırken okullardan başlıyorlar. Çünkü okullar, seçmenle iletişim kurmanın en dolaysız yollarından biridir. Kaldı ki belediye başkanları, bu hizmetleri genellikle okul yöneticileri ve muhtarlardan gelen istem üzerine götürüyorlar.

Belediyeler okullara hizmet sunmaya istekli

Türkiye’de okulların ciddi finansman sorunu yaşadığını biliyoruz. Bu kadar tartışmaya rağmen devlet, okulların zorunlu giderlerini karşılamak için dahi yeterli kaynak aktarmıyor. Bundan dolayı okul yönetimleri öğrenciler üzerinden finansman yaratmaya çalışıyorlar. Bu da onların asli işlerini yapmalarına engel olduğu gibi bir yandan da velilerle karşı karşıya gelmelerine neden oluyor. Temizlik şirketine ayda 13 bin lira ödeyen devlet oklu olduğunu biliyorum. Bu okulun, güvenlik ve diğer zorunlu giderlerinin tümü, çeşitli yöntemlerle öğrenci velilerinden sağlanan paralarla karşılanıyor.

Belediyelerin doğrudan yükümlü olmadıkları halde tercihen yaptıkları yardım ya da katkıların niteliğini, kapsamını genellikle istemde bulunanın ısrarı ve belediye başkanının siyasal tercihi belirliyor. Bu da belediye yardımlarının okullara eşit şekilde dağılmasını engelliyor. Böylece, belediyeler bir sorunun çözümüne katkıda bulunurken diğer yandan eşitsizliğin derinleşmesine katkıda bulunmuş

oluyorlar. Yoksul semtlerdeki okullarla zengin semt okulları arasındaki uçurum büyüyor. Çünkü belediyelerden yardım koparmayı becerenler genellikle ekonomik (doğal olarak politik) gücü temsil edenler oluyor.

Bizce ilk ve ortaöğretim okullarının elektrik, su, yakıt, temizlik, güvenlik, donanım, bakım ve onarım gibi (buna servis hizmetleri de eklenebilir) **temel giderlerinin çözümünde belediyelerin olanaklarından yararlanma yoluna gidilmelidir.** Belediyeler, kurulu güçlerine ek yapmadan küçük organizasyonlarla bütün bu hizmetlerin altından kalkabilecek durumdadır. Genel bütçeden özel idarelere gönderilen eğitim payının aktarılması dışında, belediyelere ek ödenek verilmesine de gerek yoktur.

Bu konuda yapılacak bir yasal düzenleme, eğitim hizmetlerinin belediyelere devri biçiminde yorumlanmamalıdır. Yasa ile belediyelere verilecek yükümlülük tamamen yukarıda belirttiğimiz sınırlarda kalmalı.

Belediyelerle okul aile birlikleri ortak çalışabilir

Belediyelerin ne eğitim yönetimlerini belirleme, ne de öğretmenlerin atama ve yer değiştirme işlemlerinde söz sahibi olmalarına izin verilmelidir. Yasal düzenleme, okullarla belediyeler arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla Oku Aile Birliklerini yetkili kılmalıdır. Bu yöntem, doğrudan okul yönetimleriyle iletişim içinde olmayacağı için belediyelerin eğitim öğretim faaliyetlerine dolaylı da olsa müdahil olmalarını engelleyecektir. Belediyelerin yapması gereken ise zaten teşkilat yapılarında var olan eğitim daire başkanlıkları bünyesinde Okul Aile Birlikleri ile ortaklaşa çalışacak yeni bir birim oluşturmaktır. Aynı yapı, ilçe belediyelerinde şube müdürlüğü, belde belediyelerinde şeflik biçiminde örgütlenebilir. Böyle bir yasal düzenle-

meyle yükü hafifleyen özel idareler köy okullarına gerekli katkıyı sunmakta zorlanmayacaktır.

MEB belediyelerle hizmet sözleşmesi yapabilir

Uygulamanın yasal düzenlemesi, örgütlenmesi ve ortaya çıkacak sorunların belirlenip yeniden ele alınması için ilk aşamada MEB ile belediyeler arasında bedelsiz bir hizmet sözleşmesi de yapılabilir. **Bedelsiz hizmet sözleşmesi, sürecin işleyişine ilişkin deneyim kazanılmasını sağlayacağı gibi olumlu sonuçları görüldükçe “Okullar belediyelere devrediliyor” diye kaygılananların ikna olmalarına da yardımcı olacaktır.**

Yasal çerçevesi hizmetle sınırlı kaldığı sürece belediye hizmetlerinden yararlanmaları kısa sürede okulların finansman sorununu çözecektir. Yasal olarak yükümlü kılınmamış olmalarına rağmen okullarla yakından ilgilenmelerindeki heveslerine bakılırsa belediyelerin böyle bir yükümlülükten kaçınmayacaklarını söyleyebiliriz; Somut ve her seçmeni doğrudan ilgilendiren bir hizmet alanı olduğu için okullara düşündüğümüzden daha iyi hizmet edeceklerinden kuşku duymuyorum. Okul müdürlerini mal müdürü, öğretmenleri tahsildar olmaktan kurtarıp asli işlerine dönmelerinin şimdilik tek çıkar yolu bu gibi gözüküyor.

23 Haziran 2009

Alevilik din dersi gibi öğretilir mi?

Bir öğretmen dostum anlatmıştı: Henüz eğitim sendikalarının kurulmadığı seksenli yılların ikinci yarısında Tokat'ın Niksar ilçesinin bir köyüne atanmış. Her öğretmenin yaptığı gibi göreve başlamadan önce yeni atandığı yer hakkında ön bilgi edinmek için sağdan soldan

bilgi toplamaya çalışmış. Dost ahbap yönlendirmesiyle ilçede görevli bir öğretmenden epey bir bilgi edinmiş. Atandığı yer, birçok Alevi köyünün arasında Sünni bir köy imiş; ama birlikte çalışacağı mevcut diğer öğretmen Aleviymiş.

Kendisi de Sünni olan öğretmen dostum, en az üç yılını geçireceği köyün Sünni ya da Alevi olmasıyla pek ilgilenmemiş. Fakat öğretmen arkadaşının Alevi olmasından, daha önce çalıştığı köylerde mahalleliyle birlik olup “mahalle baskısı”nın dozunu artıran öğretmenlerden biri olmayacağı için pek mutlu olmuş.

Anlattığına göre, arkadaşı düşündüğü gibi çıkmış. Fakat görev başladıktan birkaç hafta sonra bir Cuma günü Alevi arkadaşını okulun merdiveninde abdest alırken görünce çok şaşırmış. Bundan sonrasını öğretmen dostumun ağzından dinleyelim.

“Önce elini yüzünü yıkıyor sandım. İstersen ıbrığı ver suyu ben dökeyim dedim. ‘Teşekkür ederim, abdest alıyorum.’ dedi. Şaka yapıyor sanıp ısrar ettim. Kabul etmedi. ‘Bu gün Cuma, istersen sen de abdest al namaza birlikte gidelim.’ deyince şaka yapmadığını anladım. Kızdım tabi; ona hayatımda hiç namaz kılmadığımı, eğer bir gün itikada erer de namaz kılmaya kalkışırsam bunu da kesinlikle içinde bulunduğum topluma uymak için yapmayacağımı söyledim.

Bir Alevinin, üstelik 78’li solcu bir Alevinin bu davranışına bir anlam verememiştim. Gözünün içine bakarak arkadaşına ‘Alın secdeden kalkmasa da, oruca uçaylardan da başlasan bu köylülerin gözünde sen bir Kızılbaş’sın; bari bir Kızılbaş gibi yaşa!’ dedim. Biraz ileri gittiğimin farkındaydım. Her daim devlet baskısına maruz kalmış, yirmi hanelik mezralarına devlet zoruyla cami yapılmış bir olsam bu kadar rahat konuşabilir

miydim emin değilim. Ama Alevilerin Alevi gibi, Kütlerin Kürt gibi yaşamalarını savunmuş ve bu uğurda bedel ödemiş biri olarak kendimi tutamadım.

Zaman beni haklı çıkardı: Birkaç ay sonra ramazan ayına girildi. Öğretmen arkadaşım da oruç tutmaya başladı. Sanırım Ramazanın ikinci günüydü, okulun çevresinde gözden uzak bir yerde sigara içerek geziniyordum oruç olduğundan kuşku duymadığım köylü birinin bana doğru geldiğini gördüm. Sigaramı avucumun içine alıp ayak üstü sohbete başladık. Sohbet uzayınca ‘Kusura bakma sigara içiyordum.’ dedim. Tereddütsüz bir de bana ver dedi. Sohbe birlikte sigara içerek devam ettik. Nedendir bilmiyorum konuşmamızın bir yerinde söz arkadaşşımdan açıldı. Köylü ‘Mümtaz hoca Kızılbaş olmasa iyi bir çocuk!’ dedi.

Dostumun anlattığı bu yaşanmış öyküden da anlıyoruz ki **belli bir bilinç düzeyine erişmemiş, demok-rasiyi, insan haklarını içselleştirememiş bir Müslü-man için Alevilik kabul edilebilir ve içe sindirilebilir bir kültür değildir.** Kültürel evrimini tamamlamamış, demokrat olmayan devletin de köylü vatandaş gibi düşündüğü ortada. Benzer bir sürü örnek bunun böyle olduğunu gösteriyor.

Sözü son günlerin sıcak tartışmasına getirmek istiyorum. **Bugünlerde Aleviliğin ders kitaplarında yer alması tartışılıyor. Bir kısım Alevi örgütleri “Alevi İslam inancına” din dersi kitaplarında yer verilmesini savunuyor. Neden oportünistce davranırlar anlamıyorum.** Savundukları şeyin, din derslerinin zorunlu olmaktan çıkartılması için gittikçe güçlenen kamuoyunu zayıflatacağını; idare mahkemelerinin, Danıştayın, AİHM’in kararlarını etkisizleştireceğini bilmezler mi? Zaten hükümet yargı kararlarına rağmen ayak sürüyor,

ona bu fırsatı vermek niye...

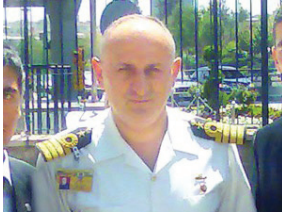
İzzettin Doğan, kent kültürünün Alevi geleneklerinin unutulmasına neden olduğunu belirterek Aleviliğin yaşatılması için devletten yardım diliyor. Bundan dolayı Aleviliğin din dersi gibi okullarda öğretilmesini savunuyor. Bize göre İzzettin Doğan'ın ki kurda kuzuyu teslim etmek gibi bir şey olur. Bu kaygıyı paylaşan Ali Balkız ise Aleviliğin devlet himayesinden türemiş bir kültür olmadığını yaşaması, varlığını sürdürmesi için geleneksel yollardan sapılmaması gerektiğini dile getiriyor.

Bir yazımda da belirttiğim gibi devlet, Sünnileşme heveslisi Alevileri markaja almak için din dersi kitaplarına birkaç Alevi deyişini eklemekte bir sakınca görmeyecektir. Fazla ısrar edilirse belki birkaç Alevi geleneğinden de söz edilebilir. Fakat bu Aleviliğin Sünnileştirilmesinden başka bir amaca hizmet etmeyecektir. Bu konuda ısrar edenler bilmeli ki şu haliyle demokrasiyi bir tutum olarak benimsemeyen devlet de bu devleti yönetenler de yukarıdaki köylü gibi düşünmeye devam edecektir. Belki Şevket Kazan gibi "mum söndü oynuyorlar" demeyecekler ama bu lafın gerisindeki anlamı da akıllarından silemeyeceklerdi.

30 Haziran 2009

Vakit, Albay Dursun Çiçek'in öz geçmişini neden araştırmadı?

AKP'ye kapatma davası açan Yargıtay Başsavcısı Abdurrahman Yalçınkaya'nın yedi sülalesini araştıranlar, "Fethullah Gülen'i ve AKP'yi Bitirme Planı"nı hazırladığı söylenen albay Dursun Çiçek'in öz geçmişiyle



neden ilgilenmediler? Savcının Urfa'daki köyüne kadar gidip ölen kardeşinin sol örgüt üyesi olduğunu manşetten verenler, neden Reşadiye'nin Umurca köyüne gitmediler. Kim bilir beklide gitmişlerdir. Albay'ın ailesinde

solcu birini bulamayınca haber yapmaktan vazgeçmişlerdir.

Siz merak etmediniz mi Vakit'in, Albayın öz geçmişi ni es geçmesini?

Doğrusu ben pek merak ettim. Sırf bu merakımdan dolayı (Merak ettiğim albayın öz geçmişi değil, Vakit'in meraksızlığıdır.) Albay Dursun Çiçek'in köyü ve yakın akrabaları hakkında ulaşılabilir kaynaklardan bazı bilgiler edindim. Vakitçilerin bu konudaki meraksızlığının nedenini anlamak için... Vardığım sonuç, bir ucu kendilerine dokununca bu kesimin çifte standartlı davrandığını gösteriyor.

Kurmay Albay Dursun Çiçek, Tokat'ın Reşadiye ilçesine bağlı Umurca köyünden; okumuş yazmış bir aileden geliyor. Birinci dereceden akrabalarından biri halen Yozgat valisi. Vali de albay gibi öğretmen okulu çıkışlı. İkisi de öğretmen kökenli; Sivas Pamukpınar Öğretmen Okulundan 1976 yılında birlikte mezun olmuşlar. Ailede imam dahil her meslekten kişi var.

Edindiğim bilgiler köyün siyasi eğilimini de merak etmeme neden oldu. Albay Çiçek'in köyü Umurca'nın 2009 İl Genel Meclisi seçim sonuçlarına baktım. Öyle ya "Fetullah Gülen'i ve AKP'yi bitirme planı" yapan birinin bu planını önce kendi evinde uygulaması gerekmez mi? Albay, yok etmeyi tasarladığı partiye, en azından yakın çevresini etkileyerek oy vermelerini engellemiş olabilir miydi?

Ne ilgisi var demeyin; Anadolu köylüsü, köyünden çıkmış ve önemli makamlara gelmiş hemşehrilerine büyük itibar gösterir. Onların siyasi tercihlerine yakın durmayı sever. Hele bu kişi Anadolu insanının çok sevdiği ordunun bir üyesiyse... Ben bile, yıllar önce ayrıldığım kasabamdaki akrabalarım oylarını solun adaylarına vermeleri telkininde bulundum, ayıptır söylemesi etkili de oldum...

Albay Çiçek'in ailesi AKP'li

Neyse, biz köyün seçim sonuçlarına bakalım: 29 Mart mahalli idareler seçiminde, il genel meclisi için Umurca'da kullanılan 225 geçerli oyun 202'si AKP'ye gitmiş. MHP 16, CHP 1 oy almış. Diğer üç oyun biri İşçi Partisine, biri BBP'ye diğeri ise bağımsıza çıkmış. 22 Temmuz 2007 genel seçiminde geçerli 213 oyun 180'ini alan AKP, 2009 seçimlerinde ülke genelinde oy kaybederken Umurca'da oyunu artırmış. Anlayacağınız köy silme AKP'li.

Seçim sonuçları albayın, köyünde etkili olmadığını gösteriyor. Olabilir... Belki de albayın köyde etkileyebileceği kişiler ve yakın akrabaları yoktur ya da zamanla köyü ile ilişkisi kopmuştur. Ne bilelim, belki de köy halkının hazzetmediği biridir ve bundan dolayı tepki olsun diye oylar AKP'ye kaymıştır. Peki ya köyde yaşayanların yarısının soyadı Çiçek, köy muhtarı da albayın kardeşi ise o zaman bu sonucu nasıl yorumlayacağız. Evet, burası çok ilginç; güvenilir yerel kaynaklardan edindiğim bilgilere göre köyün muhtarı Osman Çiçek, Albay Dursun Çiçek'in kardeşi. AKP döneminde önce APK Kurul Başkanlığına, ardından Yozgat valiliğine atanan Vali Amir Çiçek ise amcasının oğlu.

Ailesine bakınca, albayın kişisel olarak AKP'ye (doğal olarak Fethullah Gülen cemaatine) ters biri olması gerektiğini düşünmek mantıksız bir yorum olmaz

sanırım. Hatta albay köyünde seçmen olsaydı, büyük olasılıkla oyunu AKP'ye verebilirdi de diyebiliriz. (Her ne kadar muhtarlar parti adayı değillerse de il genel meclisine eşit oranda oyla seçildikleri bir gerçek.) Çünkü aralarında hiçbir husumet olmadığı gibi birbirine son derece bağlı bir aile oldukları söyleniyor.

Albay darbe yapsa ...

Diyeelim ki albayın tasarladığı darbe gerçekleşti; albay, amcasının oğlu Vali Amir Çiçek'i, "bitirme planı" yaptığı partinin politikalarını uygulamaktan sorumlu tutar mı sizce? Ya da 60 darbesinde Demokrat Partili muhtarlardan mühürlerin alındığı gibi kardeşi Osman Çiçek'den muhtarlık mührünü alır mı? Bana göre albay, geleneksel aile yapısını kırmamışsa kişisel olarak AKP'yi bitirme gibi bir niyet içinde olmaz.

Albayın kişisel niyeti önemli değil, emir komuta halkası içinde ona böyle bir görev verilmişse neden olmasın diyebilirsiniz. Buna kimsenin bir diyeceği olamaz; fakat, kız kardeşi türbanlı olanları uzman çavuş olarak bile almayan ordunun, ailesi AKP'li olan birini "AKP'yi bitirme planı"na katmayacağını da düşünmek gerek. Siz Genel Kurmay Başkanı olsanız, Kurmay Albay Dursun Çiçek'e "Kardeşim sen AKP'yi köyünde bitirememişsin koca Türkiye'de nasıl bitireceksin!" demez misiniz? Anlayacağınız, bu görevin Dursun Çiçek'e Genel Kurmay tarafından verildiğinden kuşku duymamız için de yeter derecede gerekçe mevcut.

Öyleyse bu belgemi şey neyin nesi?

Biz aklımıza takılan soruları yanıtladık. Varsa kafanıza takılan soru, onu da siz yanıtlayın.

Önlük, yoksulluğu değil, zenginliği gizleyen bir örtüdür

AKP'nin ilk Milli Eğitim Bakanı Erkan Mumcu, bakanlığının ilk günlerinde öğrenci kıyafetlerinde serbestliği tartışmaya açtığında gerekçelerini de anlaşılır bir şekilde ortaya koymuştu. Mumcu, insanların kendilerini öncelikle kıyafetleriyle ifade ettiklerini belirterek çocukların bundan mahrum bırakılmamasını savunuyordu.

Erkan Mumcu'ya ilk itiraz kendi bürokratlarından gelmişti: Talim ve Terbiye Kurulu başkan ve üyeleri, önlüğün sınıf farkını gizlediğini bundan dolayı koruması gerektiğini savunuyorlardı. İtirazını bu biçimde sürdüren başkan yardımcısına, önlüğün, yoksulluğu değil zenginliği gizleyen bir örtü olduğunu söylemiştim. Gerçek de bu değil mi? Bu kadar yaygın ve belirtileri bir o kadar fark edilebilir olan bir şey (yoksulluk) nasıl gizlenebilir.

Öğrencilerin okullarına serbest kıyafetlerle gitmesini öteden beri savunuyorum. Çocuk da olsa bir kişinin giyeceğini kendinin belirlemesinden yanayım. Bu yaşta kullandırılmayan kıyafet özgürlüğünün, ileriki yıllarda nasıl hoyratça kullanıldığına hepimiz tanığız. İlk gençlik dönemlerinde markaya yönelme, kıyafetine eziyet etme belki de kazandırılmamış bir davranışın kötüye kullanımının bir belirtisidir.

Nimet Çubukçu, önlük uygulamasını kaldırıyor; kaldırma kararını kaldırıyor

Öğrencilerin serbest kıyafetleriyle okullarına gidebilmelerinin yedi yıl aradan sonra tekrar

gündeme gelmesi, bu konunun bir sonuca bağlanacağı izlenimi yarattı. Birçok yazar, öğrenci kıyafetlerinin serbest bırakılacağını yeni bakanın açtığı bir tartışma gibi algıladı ve yorumlarını buna göre yaptı. Kahvaltılı toplantılarda Bakanı etkilediği söylenen Taraf yazarı Rasim Ozan Kütahyalı “Nimet Çubukçu gerçekten eğitim alanında özgürlükçü-demokrat reformlar yapmak isteyen bir bakan.” diye yazdı.

Oysa bana göre, düzenlenen çalıştay dönemin Milli Eğitim Bakanı tarafından Eylül 2008’de 2009-2010 öğretim yılında mavi önlük zorunluluğunun kaldıracağı açıklamasını ertelemekten başka bir anlam ifade etmiyor. Yani Nimet Çubukçu’nun çabası, mavi önlük uygulamasını kaldırmak değil, önümüzdeki öğretim yılında kaldırılması kararının ertelenmesine yaradı.

Bakanlığın açıklaması benim bu yorumumu doğruluyor. Bakanlıktan yapılan açıklamada “Konunun en önemli taraflarından birisi olan tekstil sektörü temsilcileri de uygulamanın daha sonraki bir tarihe bırakılmasını aksi halde sektörün ekonomik olarak olumsuz yönde etkileneceğini ifade etmişlerdir.

Bakanlığımız ile tekstil sektörü temsilcileri arasında gerçekleştirilen görüşmeler sonrasında, stokta bekleyen ürünler tüketilinceye kadar mevcut kıyafetlere devam edilmesine karar verilmiş ve belirlenen modellere uygun hazırlıkların yapılması için proje ileri bir tarihe ertelenmiştir.” deniyor. Bakan, açıkça pedagojik gerekçelere dayandırmadan, tamamen piyasa (ekonomik) kurallarına uymadığı için uygulama takvimi belirlenmiş politikanın uygulanmasını erteliyorum diyor, kimileri de ona sen devrimcisin(!) diyor.

Sabah yazarı Engin Ardıç bu noktada ilginç bir çıkış yapıyor. Öğrenci kıyafetlerinin serbest bırakılması kararına darbeci bir çözüm öneriyor “Bakanlık olarak bir politika oluşturacağız’ demiş Nimet Hanım. Bakanlık olarak politika oluşturulmaz. Siz emir verirsiniz, uygulanır.” (Sabah, 3 Temmuz 2009) diyor liberallerin başı olarak. Bu lafı biz etsek kim bilir neler derlerdi... Liberal özgürlükçülük böyle bir şey demek ki?

Liseler ne zaman üç yıla inecek

Milli Eğitim Bakanlığından peş peşe gelen açıklamalar eski Bakan Hüseyin Çelik’in tasfiye edildiği tespiti doğrular nitelikte. Bu, aynı zamanda AKP iktidarının eğitim alanındaki geçmiş yedi yıllık uygulamalarının başarısızlığının da itirafı anlamına geliyor. Ders programlarının yeniden ele alınması, buna bağlı olarak ders kitaplarının yeniden yazılması; çiçeği burnunda Seviye Belirleme Sınavlarından (SBS) vazgeçileceğine ilişkin açıklamalar, sözleşmeli öğretmenlik uygulamasından geri adım atılması bunca yılın heba edildiğinin kabulü değil de nedir?

Öyle sanıyorum ki önümüzdeki günlerde liselerin tekrar üç yıla indirilmesi de gündeme gelecek. Dincilerin tepkisine rağmen okul öncesi eğitimin zorunlu olması, liselerde tekrar eski sisteme dönüşün işareti sayılabilir. Biliyorsunuz, liselerin dört yıla çıkartılması, rasyonel gerekçelerle eğitim çevrelerinde kabul görmemesine rağmen Hüseyin Çelik’in tek başına aldığı bir karardı.

Özel okulların fiyatından şikâyetçi misiniz?

Bir öğrenci velisi, özel okulların fiyatlarından yakından bir mektup göndermiş. “Bu konuyu siz de gündeme getirseniz...” diyor.

Eğitimin ticarileştirilmesine karşı biri olarak özel okulların belirlediği fiyata itiraz hakkımız yoktur. Hem özel okulların işletme mantığı ile çalıştığını söyleyip hem de neden fahiş fiyat istiyorsunuz demek doğru olmaz.

Benim bu öğrenci velisine önerim; çocuğunu, evinin yüz metre ötesindeki devlet okuluna göndermesidir. Böylece servis, beslenme, ücreti gibi fazladan giderlerden de kurtulacaktır. Aynı hizmeti çok daha ucuza almak varken (İsterse devlet okulunun para toplamasına itiraz ederek bedavaya da getirebilir.) neden gereksiz yere paranızı çarçur edesiniz ki...

Çocuğunu özel okullarda okutarak statü de satın aldığını düşünenlerin zaten yakınmaya hakkı yoktur. Bedelini ödeyeceksiniz.

14 Temmuz 2009

Okulların önce adı satıldı, sıra kendilerinde

Eğitimi toplumun kurtuluşu için zorunlu görüp maddi varlıklarını bağışlayan iyi niyetli insanları saymazsak, “Eğitime %100 Destek” kampanyası daha çok iş adamlarının meşru yoldan vergi kaçırmalarına yaradı. Hiç yoktan iyidir deyip, vergi kaçığına neden olsa da yapılan okul ve derslikleri kazanç sayabilirsiniz. Ancak bana göre, bu kampanya kapsamında yapılan okullardan, dersliklerden, tamir edilen kapılardan çok yitirilen de-

ğerler önemliydi.

Neydi kaybettiğimiz değerler?

Kentimizle, mahallemizle ve hatta kendimizle özdeşleştirdiğimiz çok sayıda okul bir çırpıda kimliğini yitirdi. Mahallenizdeki altmış yıllık okulun adı, birkaç ek derslik yaptıran birinin adıyla anılır oldu. Evlatlık edinenler bile aldıkları çocuğun adını değiştirmeden birçokları, madem bu hak bana tanındı bari eşimin, öl-müş babamın/anamın adını da yaşatayım diyerek soya-ğacını yılların okuluna ad olarak verdi. Yetmedi okulların girişine türbe benzeri köşeler yaptırdılar. Bu sizce kay-bedilmiş değer sayılmaz mı?

Okul tabelaları mezar taşı gibi

Yetkililer, bu hoyratlığın okullarımızı kişiliksizleş-tirdiğini söyleyenleri dinlemedi. Sonunda mezar taşı yazısını andıran okul tabelaları çıktı ortaya. Bu gidişe dur diyen olmazsa yakın gelecekte özgün adını koruyan okul kalmayacak.

İlgimi çeken bir şey de işadamlarının onarımını yaptığı okula bilim, sanat, edebiyat alanında saygın isimlerden birinin adını vermeyi düşünmemesidir. Devlet zaten bu insanları saygın görmüyor, isimlerinin yaşamasını istemiyor; be adamlar, bari içinizden biri çıksın da isim hakkını Yaşar Kemal'den yana kullansın! Nerde o günler... Sahi, neden okullarımızdan birinin adı Yaşar Kemal değil?

Allah aşkına şu isimler sizin için ne anlam ifade ediyor:

Barakdağı Mezit Şehit Bahattin Çelik İlköğr.Okulu

Ergani Şehit Jandarma Pilot Yüzbaşı Lütfi Gün

Meslekî ve Teknik Eğitim Merkezi

Sabancı Ortakları ve Çalışanları İlköğretim Okulu

Gülen - Muharrem Pakoğlu İlköğretim Okulu
Tüccar ve Sanayiciler Derneği İlköğretim Okulu
Adiviye Ahmet Eminoglu İlköğretim Okulu
İstanbul Şişli Zincirlikuyu İSOV Teknik ve
Endüstri Meslek Lisesi
Ömer Hacılı Ş.Nurettin Aslan İlköğretim Okulu
İsim satışı tamamlanmadan binaların satışı

gündeme geldi

Milli Eğitim Bakanı yalanlıyormuş gibi yapsa da rant getiren okulların satışı bu iktidarla birlikte hep gündemde oldu. Okul bahçelerinin asfaltlanıp otoparka dönüştürülmesi, Mustafa Necati'nin konut olarak kullandığı binanın lokantacıya devredilmesi girişimi okulları satmaya kadar varan sürecin başlangıcıydı. Anımsayanlarınız vardır: Harf Devrimi'nin önderlerinden Mustafa Necati'nin (ki bu konut Ankara'nın kent içindeki birkaç özgün mimari yapılarından biridir ve 50'li yıllara kadar Irak Büyükelçilik binası olarak da kullanılmıştır.) Ankara'nın Mitatpaşa Caddesindeki tarihi konutu, lokanta yapmak isteyen birine 49 yıllığına devredilmeye çalışılmış, CHP milletvekilleri Oya Araslı, Mustafa Gazalcı ve Muharrem İnce'nin ısrarlı takibi sonunda binanın TBMM'ye devredilmesi sağlanmıştı. O bina şimdi Mustafa Necati Kültür Evi olarak hizmet veriyor.

Bu olayı taştan, topraktan, ağaçtan bina olmasının ötesinde bir kimlik, kişilik taşıyan okulların alternatif amaçlar için de kullanılabileceğini göstermek için anlattım.

MEB arsasındaki kaçak yapılar

Milli Eğitim Bakanlığı bütçe dışından ek kaynak yaratmak istiyorsa işe görev tahsisli konutlarını satmakla

başlayabilir. Yönetmeliğe göre merkez teşkilatında görevli bürokratların oturduğu bu konutlarda kimlerin kaç yıldır oturduğunu bilen yok. Ben, göreve başladığında girip 34 yıl sonra emekli olunca boşaltanlar olduğunu biliyorum. Bakan, eğer bürokratlarından doğru bilgi alabilirse, sayıları yüzlerle ifade edilen konutlarda ilgisiz bir sürü kişinin oturduğunu öğrenecektir. Tabi önce bu konutların bir envanterinin çıkartılması gerekiyor. Sözünü ettiğim konutlardan sadece Bakanlığın arkasındaki Kumrular sokaktaki bloklar, satışı planlanan İstanbul'daki 22 okuldan elde edileceği varsayılan getiriye karşılayabilir.

Sayın Çubukçu bu önerimizi dikkate alırsa, Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü ile Başkent Öğretmenevi arasındaki MEB arsası üzerindeki kaçak yapılarla da ilgilenmesini dilerim. Orada da kayıtlarda gözükmeyen, ancak bu gün otuz yaşında olan çam ağacının dikildiği gün taşınmış kişilerin oturduğu 20 konut var. Aynı arsa üzeride lokanta olarak kullanılan kaçak yapılar olduğu da görecektir.

Milli Eğitim Bakanlığı bunlarla da yetinmezse, kendilerine bakanlı merkez binasının iyi para edeceğini anımsatırız.

YÖK, Milli Eğitim Bakanına mahkeme kararını gönderir mi?

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu, ÖSYM'nin 27 Haziran'da yaptığı KPSS sınavındaki bir sorunun yanıtının kendilerini "derinden üzdüğünü" belirterek YÖK'ten açıklama istemiş. Eğitim Bilimleri Testi kitapçığındaki "Ülkemizde uygulanmakta olan yeni ilköğretim programlarıyla ilgili olarak yukarıdaki değerlendirme-

lerden hangileri doğrudur?” sorusunun “AB ülkelerinin ve ABD’nin programlarından uyarlanmıştır.”, “Ulusal değerlere yeterince yer verilmediği iddia edilmektedir.” seçeneklerinin doğru yanıtların arasında sayılmasına içermiş ve “Bu soru ile programların yenilenme çalışmaları çeşitli gerekçelerle karşı çıkan bir kesim tarafından üretilen ve bazı basın-yayın organlarında yer bulan dayanaksız bir iddia, sanki bilimsel bir veri imiş gibi sunulmuştur.” diyerek tepki göstermiş.

Bakanın bu açıklamasını doğal olarak üstüme aldım ve karşı açıklama gereği duydum. Çünkü programların uyarlama olduğunu iddia edenlerden biri de bendim. Ben programların uyarlama olduğunu ve denetiminin Dünya Bankası adına yabancı danışmanlık firmaları tarafından yapıldığını kanıtlarıyla bu köşede defalarca yazdım. Bakanlık bu konudaki iddialarımı yalanlayan herhangi bir açıklamada bulunmadı.

“Ulusal değerlere yeterince yer verilmediği iddiası” ise Danıştay 8. Dairesinin kararıyla sabittir. Danıştay, bir velinin açtığı dava sonunda sekiz dersin programını “vatan sevgisi ve demokrasi kültürü yönünden zayıf” bularak geçtiğimiz Mart ayında iptaline karar vermişti. MEB Talim ve Terbiye Kurulu ise Danıştay kararını uygulamış(!) söz konusu programlarda değişiklik yaparak yeni programları Tebliğler Dergisinde yayımlamıştı.

YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan, Milli Eğitim Bakanlığına mahkeme kararını gönderir mi bilemeyiz. Bizden anımsatması...

21 Temmuz 2009

AKP’nin eğitim devrimi çocuklarını yemeye devam ediyor

ÖSS sonuçları açıklandığından beri eğitim

sorunlarına gösterilen ilgi hâlâ devam ediyor. Hâlâ diyorum çünkü, genellikle sınav sonuçlarının yarattığı gündem birkaç günde yerini başka bir gündeme bırakırdı. Bu kez öyle olmadı. Hem uzun sürdü hem de her köşe yazarı eğitimle ilgili yazma zorunluluğu hissetti. Bu ara beklenmedik isimlerin asıl sorunun eğitim sisteminden kaynaklandığını görmüş olması ilginçti. Onların, hükümeti aklamak uğuna sorunu bu kadar derinde araması, bizim gibi çözümü eğitim felsefesinin değiştirilmesinde gören “Eleştirel (radikal) Eğitimciler”i cesaretlendirdi. Sistemin tümüyle değiştirilmesini savunan Radikal Eğitimciler, bu görüşlerini artık daha rahat seslendirebilirler.

Eğitim sorunlarının sorumluluğunu sisteme yükleyen beklenmedik isimlerden biri de Fehmi Kuru idi. Fehmi Kuru, “Ürkütücü olsa da ‘Eğitim sistemimiz çöktü’ teşhisi gerçekten çok uzak sayılmaz; yanlış olan teşhis değil, çöküşün şimdi -yani günümüzde- yaşandığı algısıdır. Eğitim sistemimiz çok uzun yıllardan beri kötüdür ve ıslah olması da o kadar kolay görünmüyor.” (Yeni Şafak 17.07.09) derken bugün tartıştığımız sorunlardan iktidarı uzak tutmaya çalışsa da radikal çözümler gerektiğini inkar edemiyor.

Taha Akyol’da Fehmi Kuru gibi eğitimdeki başarısızlığın günümüze ait bir sorun olmadığını söyleyerek sınav sonucunun yarattığı öfkenin gazabından iktidarı korumaya çalışıyor: “Ve on beş sene önceki Milliyet’ten bir haber: ‘Üniversite sınavlarında ancak yüzde 10’a varan bir başarı sağlandı. 100 üzerinden 50 puan alanların başarılı sayılacağı bir sınav yapılsaydı adayların yüzde 95’i üniversiteyi kazanamayacaktı!’ (Milliyet 15 Ağustos 1994) Niye yıllardır böyle? Hatta 1869’da ilköğretimi zorunlu kılan Maarif-i Umumiye Nizamname-

sini alırsak, yüz elli yıldır niye böyle? Bunun kolay ve basit bir cevabı yok! Son derece karmaşık ve uzmanlık bilgileri gerektiren bir konudur.” (Milliyet 15.07.09)

İktidara limitsiz destek veren ve üstelik görüşleriyle iktidar üzerinde etkili oldukları bilinen Akyol ile Kuru'nun mevcut durumu savunmak bir yana köklü değişimler gerektiğini söylemesi önemlidir. Çünkü onların söyledikleri, kaçınırsalar da AKP'nin Türk-İslam Sentezci eğitim politikalarının başarısızlığını işaret ediyor. Belli ki eğitimde devrim diye bize yutturmaya çalıştıkları AKP uygulamalarının sonuçları onları da tatmin etmemiş.

AKP ve yandaşları, Milli Eğitim Bakanlığının bütçe büyüklüğü ile çok övündü. Bu dönemde yapılan derslik sayısı ve her okulun İnternete bağlanması gösterişli törenlerle propaganda malzemesi olarak kullanıldı. Ders programları ve ders kitaplarının değiştirilmesi; liselerin dört yıla çıkartılması, sınıf geçme ve ortaöğretimde sınav sistemi değişikliği devrim diye sunuldu. Ancak bütün bunlara rağmen devrim, gerçek anlamda çocuklarını yemeye devam ediyor.

Neden? Nedeni, zihniyeti değiştirmeden birtakım şeyleri değiştirmenin çözüm olacağını sanmakta aramak gerekiyor. Kendisini, çevresini, çağını kavrayıp anlayacak; ona göre tutum belirleyebilecek bireyler yerine, kendinize benzeyecek bireyler yetiştirmeye kalkışmanın sonuçlarıdır bunlar.

Sınav sonuçlarına bakarak eğitim sisteminin “iyi” öğrenci yetiştiremediği tartışılıyor. Tartışmalardan anladığımıza göre, iyi öğrenciden, akademik bilginin yanı sıra sosyal yönü ve becerileri gelişmiş bireylerin kastedil-

diğini görüyoruz. Herkesin gönlünden geçen bu... Çocuklarımız bilgili, becerikli ve toplumsal yönü gelişmiş bireyler olsun istiyoruz. Oysa sınavlarla, çoğu gereksiz bilgileri ölçüyoruz. Bu bilgilerden sende ne kadar var diye... Liberal kapitalizm, işine yarayacağı kadar bilgiye ve işine yarayacağı kadar beceriye sahip insan aradığına, eğitim kurumları da bu talebi karşılamak üzere kurgulandığına göre eğitimin liberalleşmesini savunup ardından da “Çocuklarımızı mahvediyorsunuz!” demek çelişki değil mi?

Sizce zihniyet değişmeden bu ikircikli durum ortadan kalkar mı?

TÜBİTAK, YÖK ve TTKB’nin kadın üye sayısı birebir eşitlendi

Türkiye’de cinsiyet ayrımcılığının politik bir tercih olduğunu vurgulamak için, öğretim üyelerinin yüzde 40’ı kadın olmasına rağmen YÖK’ün 29 üyesi (20 üye, 9 denetleme kurulu üyesi) arasında kadın yok demiştik (16 Haziran 2009). Bu tablonun sorumlusu olarak da Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ü işaret etmiştik. Yazımız, Cumhurbaşkanı üzerinde uyarıcı etki yapmış olmalı ki YÖK’ün boş üyeliklerinden birine kadın bir öğretim üyesini atadı. Umarız devamı gelir de yapılan atamanın cinsiyet ayrımcılığına son verme girişimi olduğuna inanırız.

Açıkçası ben, Cumhurbaşkanı’nın Prof. Dr. Ayşe Soysal’ı YÖK üyeliğine atamasını Kurulun erkek egemenliğini bir ölçüde de olsun kırma niyetinden kaynaklandığını düşünmüyorum. Eğer Cumhurbaşkanı bizim gibi düşünmüş olsaydı, YÖK üyeliğine, on ay önce (19.09.2008)



Başbakan tarafından TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyeliğine atanmış biri yerine başka bir kadın öğretim üyesini atardı. Herkes bilir ki kariyeri YÖK üyeliğine uygun yüzlerce kadın profesörümüz var.

Prof. Dr. Ayşe Soysal'ın YÖK'e kaydırması, TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyeliğinin düşmesini sağlar mı, bilemiyorum. Eğer üyeliği sona ererse, TÜBİTAK'taki kadın Bilim Kurulu Üyesi sayısı da teke indirilmiş olacak; değilse, deyimi mazur görün; Cumhurbaşkanı "kargadan başka kuş tanımam" misali Ayşe'den başka profesör tanımıyor demektir!

Son duruma göre Türkiye'nin önemli üç eğitim ve bilim kurulunun her birinde bir kadın üye var. TÜBİTAK'ın 12, YÖK'ün 20, TTKB'nin 16 üyesinden sadece biri kadın.

16 Haziran'da belirttiğimiz gibi özellikle YÖK, TÜBİTAK, TTKB gibi eğitim ve bilim kurumlarında kadın kotası uygulamak gerekiyor. Çünkü zihniyet değişikliğini beklersek kadınların fikrinden yararlanmamız zor gözüküyor.

Bu “erkek”le kadına yönelik ayrımcılık kalkar mı?

Millî Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu, Başkent Öğretmenevinde düzenlenen “Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Ayrımcılığı” konulu çalıştayda etkileyici bir konuşma yaptı. Çalıştaya konuşmacı olarak çağırılan altı konuşmacının tümünün kadın olması dikkatlerden kaçmadı. Belli ki Çubukçu, pozitif ayrımcılık yaparak konunun ciddiye alınmasını sağlamaya çalışmış.

Ancak çalıştayın düzenleyicisi ve yürütücüsü Talim ve Terbiye Kurulunun bazı üyeleri Bakanın cinsiyet ayrımcılığının kadına yönelik olduğunu belirterek bunu ortadan kaldırma niyetini anlamamış. Bakan, “Kadınları geri planda kalmaya koşullandıran cinsiyetçi bakış açısı ve ön yargılar her yerde olduğu gibi eğitimde de açık veya

örtülü olarak yer almaktadır.” dediği konuşmasını bitirip salondan ayrıldıktan sonra üyelerden Ahmet Ergün Bedük, söz alarak konuşmacıların yarısının niçin erkek olmadığını sordu. Ancak sorusu havada kaldı. Çünkü Bakan oradan ayrılmıştı.

28 Temmuz 2009

Meslek lisesi memleket meselesi mi?

Meslek liseleri çıkışlılara farklı katsayı uygulamasından vazgeçilmesi hukuka uyarlılığı olmayan bir uygulamanın son bulmasını sağladı. Ancak değişiklik, sınavın kendisinin adil olmasını sağlamayacak.



YÖK kararının İmam Hatip

Liselerine yönelimi artıracak olması, bu liselerin varlığından rahatsız olsak bile farklı katsayı uygulamasının özündeki adaletsizliği savunmamıza gerekçe olamaz. Düşünsenize, iki kişiyi sınava alıyorsunuz ve ikisine de iki kere iki kaç eder diye soruyorsunuz. Sınav yaptığınız her iki kişi de sorunuzun yanıtının dört olduğunu söylüyor. Ancak, -diyelim ki- on üzerinden yaptığınız değerlendirme sonunda birisine dönüp senin notun dokuz, diğerine sana on verdim diyorsunuz. Aynı soru ile başarısını ölçtüğünüz iki kişi için farklı değerlendirme ölçütleri kullanmanın hukuka uyarlılığı savunulabilir mi?

İmam Hatip Liselerinin din adamı yetiştirme yerine devlete gerici eleman üretme işlevinden rahatsız oluyorsak, bu okulların yasada belirtilen çizgiye çekilmesini sağlamalıyız. En azından bu yöndeki görüşlerimizi ısrarla savunmalıyız. Hukuki olmayan yollarla etkinliklerini azaltmak, İmam Hatip Liselerinden beslenenlerin de kural dışı davranmalarını

meşrulaştırır.

BirGün olarak bizim görüşümüz, meslek liselerinin bir bütün olarak ele alınması yönündedir. İmam Hatip Liseleri de meslek liselerinin bir parçası sayıldığına göre bu okullardan kaynaklanan sorunları bütünün içinde çözebiliriz.

Sorun katsayı eşitlemesiyle değil sınav sorularının farklılaştırılmasıyla çözülür

Meslek liselerinin cazip hale getirilmesi, meslek liselerinden mezun olanların kendi alanlarında lisans eğitime yönlendirilmeleri isteniyorsa bu liselerden mezun olan öğrencilerin başarı durumları, mezun oldukları okullarda aldıkları alan derslerinin ağırlıkta olduğu sorularla ölçülmelidir.

Meslek liselerinde

alan derslerinin ağırlığı artırılmalıdır

Bunun için yapılması gereken ilk iş, her lise türünün alan derslerinin ortak derslerden bugünkünden daha ağırlıklı olarak okutulmasıdır. Talim ve Terbiye Kurulu tarafından hazırlanan ve okullarda uygulanması zorunlu olan mevcut haftalık ders dağıtım çizelgeleri neredeyse ortaöğretim okul türlerini eşitleyen bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Halbuki 10. sınıflardan başlanarak meslek liselerinin alan derslerinin ders süreleri, ortak derslere göre belirgin bir şekilde artırılmalıdır.

İmam Hatip Liseleri meslek lisesi değildir

Okutulan derslere değil de derslerin ağırlığına baktığımızda İmam Hatip Liselerinin genel lise programı uyguladığını görürüz. Örneğin bu liselerin alan derslerinden (Kuran-ı Kerim ve Arapça hariç) hadis, İslam tarihi, tefsir, siyer, fıkıh, karşılaştırmalı dinler tarihi, hitabet, mesleki uygulama ve temel dini bilgiler derslerinin **dil ve anlatım ile Türk edebiyatı** derslerine oranı ¼'tür. Dil ve anlatım ile Türk edebiyatı dersleri, 9. sınıfta alı-

nan ortak dersler olmalarına rağmen her biri 10, 11 ve 12. sınıflarda haftada 4'er saat okutulurken asıl alan dersleri haftada sadece bir sınıfta 2 saat okutulmaktadır. Örneğin hadis, sadece 11. sınıfta haftada 2 saattir.

Bir okula meslek lisesi diyebilmek için önce derslerinin meslekle ilgisine bakmak gerek. İmam Hatip Liselerinde okutulan Arapça dersini yabancı dil sayarsak, bir haftada okutulan alan derslerinin yarısının meslekle ilgisinin olmadığı görülmektedir. Bir istisna olarak mesleki ve teknik eğitim veren okullarda ağırlığın doğrudan meslekle ilgili alan derslerinde olduğunu da belirtelim.

İHL'lerde genel lise programı uygulanıyor

Durum böyle olunca, yani meslek lisesinde genel lise programı uygulanınca, hangi tür liseye giderse gitsin öğrencilerin aynı tür fakültelere yönelmeleri engellenemeyecektir. Bugün her öğrencinin hedefini endüstri mühendisliğinden aşağıya doğru sıralamasının nedeni budur. Çünkü aşağı yukarı tüm öğrenciler aynı dersleri almaktadır. Örneğin Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin müzik alanında okuyan bir 10. sınıf öğrencisi haftada 20 saat ortak ders alırken 8 saat alan dersi görmektedir. Polis kolejlerinin alan derslerinin ise polislik mesleği ile hiçbir ilgisinin olmadığı görülmektedir. Polis Kolejlerinin Türkçe matematik alanını seçenlerin zorunlu ve ağırlıklı alan dersleri 10, 11 ve 12. sınıflarında dil ve anlatım, Türk edebiyatı, Matematik, geometri, analitik geometri ve coğrafyadır.

MEB, 9.uncu sınıflarda yatay ve dikey geçişlere olanak sağlamak için aynı dersleri ortak dersler olarak belirlediğini söylese de 10, 11 ve 12. sınıflarda da ortak derslerin alan derslerine eşit ağırlıkta olduğu görülmektedir. Genel liselerle eşit oranda olmasa bile meslek lisesinde okuyan ve aynı dersleri alan öğrenciler ister istemez genel liselerle arasındaki açığı dersanelerde

kapatmaya çalışıyorlar. Program onları başka alanlara yönelmeye, şansını denemeye yönlendiriyor. Öğrencinin mezun olduğu lisenin devamı niteliğindeki fakülte yerine başka fakültelere yönelmesine neden olan bu durum, alan değişikliğinin fiilen üniversiteye yerleşene kadar devam etmesini sağlıyor. (YÖK'ten gelen sinyaller önümüzdeki günlerde farklı programlar uygulayan fakülteler arası yatay geçişe izin verileceği yönünde; böyle bir kararın, hatalı tercihler ve özgürlükler bağlamında ele alınması ne derece doğrudur tartışılır.)

LYS, sadece alan derslerini ölçmelidir

Her lise türü için Yüksek Öğretime Geçiş (YGS) sınavı ortak olabilir ve bu birinci sınav ÖSYM tarafından yapılmalıdır. Zaten bu sınavda ölçülen bilgi ve beceriler liselerin 9. sınıfında alınan ortak derslerden oluşuyor. Bu sınavı geçenler, okuduğu liseden aldığı derslere uygun lisans programlarına yönlendirilmelidir. Sorunu çözecek olan, yeni sistemin ikinci sınavı Lisans Yerleştirme Sınavının (LYS) tamamen lisenin alan derslerini kapsamalıdır. LYS, yani ikinci sınavı ise ilgili fakülteler ortaklaşa yapmalıdırlar. Bu kadar çok lise türü varken her lisenin ayrı bir sınavla değerlendirilmesi karmaşaya yol açar kaygısı öne sürülebilir Bu durumun ortaya çıkacağı sorunun asgariye indirilmesi için öncelikle lise türlerinin olabildiği kadar azaltılması gerekiyor.

Özetlersek, Meslek liselerinin alan derslerinin meslekle ilgili derslerden oluşması sağlanmalı, Meslek liselerinde 9'uncu sınıflarda verilen ortak dersler 10, 11 ve 12'inci sınıflarında alan derslerine katılmamalı. Alan dışı derslerin haftalık ders saati (dil anlatım ve edebiyat -Türk edebiyatı değil- alan derslerine katılsa bile ağırlığı meslekle ilgili dersleri geçmemeli) azaltılıp alan derslerine eklenmelidir. Tabi sorun kökünden çözülmek

isteniyorsa...

Mesleki eğitimdeki okullaşma oranı %70'i bulan Avrupa'da bu iş nasıl yapılıyor, onu da bir süre yerinde gözlemleyerek önümüzdeki günlerde anlatacağım.

Tanrı İsviçre'de

Değerli yazarımız Prof. Dr. İbrahim Kabaoğlu, Perşembe günü yazısında son kırk yılda Artvin'in başına gelenleri anlattı. Özellikle 12 Eylül'den bu yana sistematik bir şekilde devlet eliyle tahrip edilen bu şehrimizin güzelliğinden çok şey kaybettiğini belirtiyordu. Buna rağmen yazısının başlığında Artvin'in güzelliğine halel getirecek ifadeden kaçınmaya çalışmış. "Artvin İsviçre'den güzel (mi hâlâ?)" başlığı, Sayın Kabaoğlu'nun gönlünden geçenle, gerçeği birlikte sunuyor bize. Hepimiz gibi o da doğduğu şehrin gözünün önünde yok edilmesine, yaptıkları kötülükleri Allah'ın işi (Takdir-i ilahi) olduğunu söyleyenlere isyan ediyor ve soruyor "Tanrı, yoksa İsviçre'de mi?"

Evet, Sayın Kabaoğlu, Tanrı İsviçre'de... Birkaç gündür İsviçre'deyim ve gittiğim her yerde kendilerini görüyorum. Onu ilk Cenevre havaalanında görum ve bana hoş geldin bile demedi. Sanırım benim, orada kurduğu düzeni bozacağımı sandı.

"Eşyanın bütün görünüşleri Tanrı'nın düşünceleridir." diyen filozof (Platon olabilir) haklıysa eğer Cenevre, Leman ve Konstanz gibi kıyısında birkaç büyük şehir bulunan ve onlarca diğer irili ufaklı göllerden deniz gibi yararlanma onun fikri olmalı. Eğer tanrı burada olmasaydı ormana, bahçesine diktiği ağaca bakar gibi bakmaları gerektiğini kim öğretebilirdi İsviçrelilere; doğasıyla bu denli uyumlu konutlar yapabilmeyi nasıl öğrenebilirlerdi.

Rögar kapaklarının yol seviyesinde ayarlanmış olması da insan işi olamaz; eğer Tanrı gözü işe karışmamış olsaydı, yetmiş bir buçuk milyonluk bir ülkenin yetmiş yıldır asfaltla eşit seviyede tutamadığı rögar kapaklarını yedi milyon adam yol seviyesine ayarlamayı becerebilir miydi?

Ben gelirken, Ankara'nın büyük belediye başkanı mahkeme kararına kızıp, kafasına göre yaptığı Akay kavşağını kapatacağını söylüyordu. Burada, kamuyu ilgilendiren alanlara iş makinesi gönderilmeden önce halka soruyorlar. Kimse kafasına göre takılamıyor. Anladım ki Tanrı adaletiyle gelmiş buraya.

Sayın Kabaoğlu, öyle sanıyorum ki Tanrı bizim o taraflara yönünü bile dönmez...

4 Ağustos 2009

Avrupa`da mesleki eğitim ve üniversiteye geçiş

ZÜRİH- Türkiye, sorunlarını, bir nedenden dolayı ortaya çıktığı zamanın dışında tartışmıyor. Her sorunun yeni bir gündem yaratıp bir öncekinin akılda kalmasını engellemesi aynı sorunları tekrar tekrar yaşamamıza neden oluyor. Üniversite sınavlarının ardından başlayan mesleki eğitim tartışması da bir yıl sonra anımsanmak üzere unutulacak. Hatta unutuldu bile... Ben de gündeme takılıp bu konuyu ele almayı unutabilirdim ama meslek eğitiminin önemine inanmış biri olarak mesleki eğitimi memleket meselesi yapmış bir coğrafyada olmam buna izin vermedi.

Geçen haftaki yazımda da belirttiğim gibi Avrupa`da mesleki eğitimde okullaşma oranı yüzde yetmişlerde; ortaöğretimdeki okullaşma oranının yüzde yüze yaklaştığını dikkate aldığımızda burada herkesin bir

mesleğinin olduğunu söyleyebiliriz.

Avrupa`da uygulanan eğitim sistemi ülkelere göre bazı nüanslar dışında pek değişkenlik göstermiyor: Zorunlu eğitim süresi 10-12 yıl, meslek eğitimi hepsinde üretkenliğin motoru olarak görülüyor; üniversite ise bilim üretim merkezi. Üniversite bizdeki gibi herkesin gidebildiği bir yer (bağışlayın ama yol geçen hanı) değil. Bizde üniversiteye girmek zor, bitirmek kolay; yaşayanlardan öğrendim, Avrupa ülkelerinde üniversiteye girmek kadar okuyup bitirmek de zormuş.

Avrupa`da ortaöğretimden üniversiteye geçiş

Avrupa`da üniversiteye devam edecek öğrenci, zorunlu eğitimin yani ilköğretimin sonunda belirleniyor: Üniversiteler öğrencilerini genel liselerden alıyor. Üniversitelerin öğrenci aldığı genel liselere girebilmek için ise zorunlu eğitimin son üç yılındaki not ortalamasının yüksek olması ve sınavda başarılı olmak gerekiyor.

Genel liseyi bitiren her öğrencinin dilediği fakülteye gitmesi gibi bir durum sözkonusu değil. Tıp, mühendislik gibi yüksek kariyerli fakültelere girebilmek için ayrıca ÖSS benzeri sınavı geçmek şart. Almanya, Avusturya ve İsviçre`de genel lise eğitimini tamamlayan öğrenciler, üniversiteye girebilmek için sınavla alınan **Abitur** adında bir belgeye sahip olmak zorunda. Abitur, öğrencinin başarı ve sosyal becerilerinin üniversite eğitimi için hazır olduğunun kanıtıdır. Bu belge tüm AB ülkelerinde geçerlidir. Bu ülkelerde genel lise sonunda Abitur (diploma değil ama öyle diyelim) alamamak bizdeki fen liselerinden mezun olanların üniversiteye yerleşememesi gibi birşey.

Avrupa`da meslek lisesinden üniversiteye gitmek çok zor

Bu bilgilerden mesleki eğitimi bitirenlerin üniversiteye devam etme haklarının olmadığı gibi bir anlam çıkmamalı; meslek ya da teknik liseleri bitirenlerin de üniversiteye gitme hakları var. Ancak bu, yanlış yönlendiren kaynaklanan bir hatadan dönmeyi sağlayacak sadece bir hak olarak var. Meslek eğitimi alanların üniversiteye girebilmeleri için fakültelerin sınavında başarılı olması gerekiyor. Almanya, Avusturya ve İsviçre’de Abitur alamayan meslek lisesi mezunu ağız ile kuş tutsa üniversite öğrencisi olamaz.

Diyeceksiniz ki fark derslerini alsa, birkaç yıl dershaneye akşamları da cemaatevlerine gitse de mi çocuk üniversiteye gitmenin bir yolunu bulamaz? Bulamaz; çünkü mesleki ve teknik eğitim burada tamamen uygulamaya dayanıyor. Öğrenci haftada en az üç gün mesleği ile ilgili bir işyerinde çalışma/staj yapmak zorunda. Öyle bizdeki gibi teorik derslere ayıracak zamanı yok. Zaten buna gerek de duymaz; kısa yoldan hayata atılmak, üç aşağı beş yukarı aynı standartta yaşamak çocukları başka arayışlara yöneltmez.

Elimizi çabuk tutmalıyız

Bizdeki okul geçişleri ilk bakışta Avrupa’dakilere benziyor gibi gözükse de uygulamaya bakıldığında Avrupa eğitim sisteminin kötü bir kopyası olduğu anlaşılıyor. Mesleki eğitimde okullaşma oranının artırılması ve öğrencilerin bu okullara yönlendirilmesinde yasal zorlamalarla mesafe alınsa bile pratikte asıl amaca erişmek uzun zaman alacak. Kuşkusuz işin olmadığı bir yerde iş eğitimi vermenin pratik sonuç vermesi beklenmez. Yine de Türkiye mesleki eğitimde elini çabuk tutmak zorunda; gelişen bir ülkede bu kadar genç bir nüfusun enerjisinden yararlanmanın başka yolu yok. İş ve işin yapılış biçimi dünyanın her yerinde

aynı olduğuna göre kendimize özgü bir model arayarak zaman kaybetmemiz de gerekmiyor. Avrupa bu işi nasıl yapıyor bakmak gerek.

11 Ağustos 2009

CHP`nin kırmızı çizgisinden biri milli eğitimden geçiyor

Anadilde eğitim, parti programını yenilerken CHP içinde gündeme gelmişti. Fikir düzeyinde katkısına baş vurdukları içinde benim de bulunduğum birkaç kişi, CHP`nin kırmızı çizgisini zorlamayacak bir öneride bulunduk. Anadilde eğitim yerine anadil öğretiminin parti programına alınmasını önerdik. İtiraf etmek gerekir ki önerimiz, beklenenin ya da sanılanın aksine teknik ekibin tepkisiyle karşılanmadı: O zaman grup başkan vekili olan Kemal Kılıçtaoğlu, Bilim Platformu Başkanı Nesrin Baytok ve TBMM Eğitim Komisyonu üyeleri tarafından dikkatle dinlenildi. Hatta, programa girmese bile, akılda tutulması gereken bir konu olduğunu bile söyleyenler oldu. Sanırım, ilk taslakta yer alan bu öneri, Parti Meclisinde hiç tartışılmadı ve birinin “Şimdi bunun zamanı mı?” demesiyle kapandı.



CHP parti programında, anadilin öğretilmesini içeren bir bölüm var ama o da bu temel yurttaşlık hakkının geliştirilmesinde devletin maddi kaynak ayırmasını gerektirecek ve devleti yurttaşına karşı yükümlü kılacak ifadeler içermiyor. Söylenen şu: *“Her etnik kökenden yurttaşımızın, kendi özgür irade ve talepleri çerçevesinde; Kendi ana dilini özgürce kullanabilmelerine, özel dershaneler veya kurslar gibi kurumlar kurarak anadillerini özgürce öğrenebilmeleri ve öğretebilmelerine... Kendi ana dillerinde gazete, dergi, kitap yayınlamalarına*

ve diğer her türlü yazılı ve sözlü yayında bulunabilmelerine, müzik ve sanatın diğer dallarında faaliyette bulunabilmelerine...“ CHP`nin Kasım 2008`de programına eklediği bu ifadeler, mevcut durumu anlatmaktan öteye gitmiyor. O gün de bu hakların kullanımının önünde yasal bir engel yoktu. Yani CHP henüz birinci yılını doldurmayan programında yeni birşey söylemedi. Haklı olarak kimsede bunu bir açılım olarak görmedi.

Öneri sahipleri temel insan haklarının başında gelmesinin yanı sıra anadilde eğitimin, Kürt Sorununun çözümünün mihenk taşı olacağını biliyorlardı. Onlara göre çözüm sürecine katılması ve katkı sunabilmesi için CHP`nin hazırlıklı olması gerekiyordu. Daha da önemlisi, CHP`nin sürece dahil olmasıydı. Çünkü CHP`nin ahaliden oluşan tabanı demokratik taleplere ikna edilebilir bir özellik taşıyordu. Hala da öyle... CHP tabanının, Kürt Sorununa, parlamenterler dahil her düzeydeki yöneticisinden daha akılcı yaklaştığını görmek mümkün.

Deniz Baykal`ın, Fikret Bila aracılığı ile duyurduğu iki kırmızı çizgisinden biri anadilde eğitim olduğuna göre o günden bu güne birşey değişmemiş. Baykal`ın her yurttaşın anadilini öğrenmesinde devletin yükümlü kılınmasını kırmızı çizginin aşımı, milli eğitime etnisi-teyi sokacak bir düzenleme olarak görüp görmediğini henüz bilmiyoruz. Ancak CHP`nin iki çizgisinden birinin eğitimden geçiyor olması, CHP`nin Kürt Sorununun çözüm tartışmasında itirazını buradan yükseleceğini gösteriyor.

CHP`nin sorunun çözümüne katkı sunabilmesi için anadilde eğitime kendisini hazırlayana kadar anadilin öğretiminde devletin yükümlülük üstlenmesi gerektiğini kabullenmesi gerekiyor. Umarız Deniz Baykal, kurs yo-

luyla öğrenilip geliştirilmesinde sakınca görmediği anadil devlet tarafından öğretilip geliştirilmesini “Milli Eğitime etnisiteyi sokacak düzenleme” olarak görmez.

Bir konuk için uzun sayılacak bir süredir İsviçre`deyim. İsviçre`nin her köşesinde farklı bir dil ana dil olarak kullanılıyor. Cenevre`de Fransızca, Zürih`te Almanca, Lugano`da İtalyancanın anadil (doğal olarak eğitim dili) olarak kullanılması bu bir karış ülkeyi sürekli zenginleştirmiş. İsteyen ötekinin dilini öğrenmiş, isteyen öğrenmemiş; farklılıklarını ortak kültür yapıp zenginleşmeyi, zenginliklerini de kavgasız gürültüsüz bölüşmeyi becermişler. Biz neden beceremeyelim ki...

18 Ağustos 2009

Yazarların en çok kullandığı şey:

Noktalama işaretleri

Noktalama işaretleri trafik işaretleri gibidir denir. Nasıl ki trafik işaretleri güvenli bir yolculuk için gerekliyse, noktalama işaretleri de anlamlı bir okuma yazma için o kadar gereklidir. Bir yazıda yanlış yere konmuş virgül, viraj bittikten sonra dikilmiş viraj levhası gibi bir işlev görebilir. Bu benzetme her iki kuralı belirleyen kurumlar için de geçerlidir. Rasgele dikilmiş trafik levhalarının sorumlusu Karayolları ise ortak bir dil kuralının oluşmamış olmasının sorumlusu Türk Dil Kurumudur.

Bir dil düşünün ki her beş yılda bir kuralları değişsin. 1996`da yayımlanan imla, noktalama ve yazım kurallarının birçoğu 2000`de yayımlanan Yazım Kılavuzu ile değiştirildi. 2007`de çıkan kılavuzla da bir önceki kılavuzla getirilen birçok kural değiştirildi. Örneğin, “uluslararası” sözcüğünün yazılışı 1996 kılavuzunda bitişik, 2000 kılavuzunda ayrı, 2007 kılavuzunda tekrar bitişik olarak önerildi. Böyle çelişkili durumlara sayısız örnek

verebiliriz. TDK sözlüğü de kaynak olarak başvurunuzu karşılayamıyor. Benim gibi sık kullanıyorsanız sözcük ya da deyim tanımlarında yetersizlik ve çelişkili açıklamalarla karşılaşmış olmalısınız.

Basında herkes kendi yarattığı dil kuralına uyuyor

Gazetelerin editörleri ve köşe yazarları, TDK'nın Yazım Kılavuzu'nu dikkate almıyor. Her biri kendi yarattığı dil kurallarına uyuyor. Ama ben yine de kötü kural, kuralsızlıktan iyidir ilkesine uyarak TDK'nın Yazım Kılavuzu'nu esas almaya çalışıyorum. Bundan dolayı çoğu zaman gazetemın editörleriyle ters düşüyoruz. Eminin editör arkadaşım bu satıra gelmeden önce bir özel isim olan yukarıdaki "Türk Dil Kurumunun" yazılışındaki "nun" ekini bir hata sonucu bitişik yazdığımı düşünerek kesme işaretiyle ayırmıştır bile. Oysa referans kabul ettiğim TDK Yazım Kılavuzu'na göre kurum ve kuruluş adlarına gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmıyor. TDK'nın bu konudaki açıklaması şöyle: "Kurum, kuruluş, kurul ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz."

Gazetelerde (ve kitaplarda) benim en çok dikkatimi çeken, virgül(,)ün kullanıldığı yerlerdeki kuralsızlıklardır. Çoğu yazar, bağlaçlardan sonra virgül kullanmayı alışkanlık haline getirmiş. Ben bağlaçların da virgül işlevi gördüğünü düşünerek bağlaç sözcüklerin sonunda virgül kullanmıyorum. TDK'ya göre de ve, gibi, veya, yahut gibi sözcükler bağlaç olarak kullanıldıklarında önce ve sonra virgül kullanılmıyor.

Yine TDK kılavuzuna göre metin içinde tekrarlı bağlaçlardan (**Hem** gider **hem** ağlar.) önce ve sonra, cümle içinde pekiştirme ve bağlama görevinde kullanılan *de/da* (O **da** aynı yolun yolcusu!) bağlacın-

dan sonra virgöl kullanılmıyor. Oysa yazın dünyasında de, da bağlacından sonra yaygın olarak virgöl kullanıldığına tanık oluyoruz. Bu aynı yere, aynı trafik işaretinden iki adet dikilmesi gibi geliyor bana.

Metin içinde *-ınca/-ince* anlamında zarf-fiil görevinde kullanılan *mi/mi* ekinden sonra da virgöl kullanılmıyor: Örneğin “İçtim mi (iç**ince**) tam içiyorum!” cümlesindeki mi gibi... Şart ekinden (ken) (Sana bakarken arabayı kaçırdım.) sonra virgöl konmaz.

Tabi bunlar TDK'nın kuralları; bunlara uyup uymamak tercihe bağlı. Ancak tercihimizi de belirleyen bir kural olmalı. Ben yukarıda gerekçesini belirttiğim gibi yazılarımda TDK Yazım Kılavuzuna uymaya çalışıyorum. Bunu belirtirken Dil Derneğini hafife aldığımı vurgulamak istemiyorum. Kuşkusuz, Türkçenin daha arı duru bir dil haline gelmesinde en büyük pay Dil Derneğindir. Fakat ekonomik olanaksızlıklar, başta insan kaynağı olmak üzere Dil Derneğinin dilin gelişmesine sunduğu katkıyı sekteye uğrattığı da bir gerçektir. Belki de Dil Derneğinin TDK'yı izlemesinin nedeni bundan dolayıdır.

“Dil”in ideolojik kullanımına bir örnek

Eleştiri olsun diye söylemiyorum; Şeytan'ın tanımı Dil Derneğinin sözlüğünde “Din kitaplarına göre isyancı meleklerin, kötü ruhların başı olarak nitelenen varlık.” olarak verilmiş. Dil Derneği bu hatalı tanımı TDK'nın eski sözlüğünden olduğu gibi almış olmalı. Şeytan tanımı hatalı, çünkü din kitaplarına göre Tanrıya isyan eden birçok melek değil, meleklerden sadece biridir. TDK, yeni sözlüğünde Dil Derneğine referans olan 2000 yılına hazırladığı sözlükteki “Şeytan” tanımını değiştirdi. Ancak TDK, 2007 yılında yayımladığı sözlükte Şeytan'ın önceden melek olduğunu inkar etti. Güya

düzeltilen tanım şöyle: “Hz. Âdem’e secde etmediği için cennetten kovulan, insanları Allah’ın emirlerine karşı kıskırtan, kötülüğe yönelten cin, iblis.” Sözlükte “cin”den “iblis”e, iblisten Şeytan’a yönlendiriliyorsunuz ama bir türlü bu sıfatın yakıştırıldığı varlığın önceden bir melek olduğuna varamıyorsunuz. Dilde ideoloji bu olmalı...

Uzmanlık alanım olmamasına rağmen bu konuya girmemin nedeni, editörümle birlikte meraklı okurların da dikkatini çekmekti. Belli bir kurala uyarak kaleme aldığım yazılışların editörümüz tarafından düzeltilmesini kusurum gibi algılamaya başlamıştım. Derken, kurallarımı savunmak aklıma geldi. Milli Eğitim Bakanlığın-
dan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden, Danıştaydan, Talim ve Terbiye Kurulundan vb. söz ederken eklerini ayrı yazmamamın hata olmadığını anlatmak için bu kadar söze gerek var mıydı demeyin; aksi halde size, Konfiçyus’un dil hakkındaki söylevini anımsatırım.

25 Ağustos 2009

Maliyenin sözleşmeli öğretmenlik ısrarı

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu’nun sözleşmeli öğretmenlik uygulamasından vazgeçildiğini açıklamasının üstünden tam iki ay geçti. Başta eğitim sendikaları olmak üzere herkes Bakanın bu açıklamasını Hüseyin Çelik’le girilen girdaptan çıkış olarak değerlendirdi. Ancak kötü haber gecikmedi: Geçen hafta, MEB 15 bin öğretmen alacak ve bunun 10 bini sözleşmeli olacak açıklaması geldi.

Bakan Çubukçu, daha önce yaptığı sözleşmeli öğretmen almayacağız açıklamanın vicahiye çevrileceğini bildiği için “Bu bizim Maliyeden daha önce aldığımız kadrolardı. Biliyorsunuz benim Bakan olarak bir açıklamam var, ‘Bundan sonra sözleşmeli öğretmen almaya-

çağız' diye." savunmaya geçti.

Biz biliyoruz ki Türkiye'de kamu görevlerine atamalara onları çalıştıran bakanlıklar değil, ücretlerini ödeyen maliye karar veriyor. Bundan dolayı Milli Eğitim Bakanın eski açıklaması, sözleşmeli öğretmenlerin ücret ve eş durumu gibi sorunlarını haykırdıkları döneme denk geldiği için sokağa söylenmiş geçerliliği olmayan sözlerdi.

Güvenilir kaynaklardan edindiğim bilgiye göre Bakan Çubukçu uzun zamandır maliye bakanından 30 bin öğretmen kadrosu istiyor. Ancak Maliye, bir türlü Çubukçu'nun bu istemine olumlu yanıt vermiyordu; sayıya itiraz ettiği gibi öğretmen atamalarının kadrolu olmasını da istemiyordu. Sonunda Çubukçu konuyu Başbakana anlatmış. Başbakan, 10 Ağustos günü yapılan Bakanlar Kurulunun ardından iki bakanı ayaküstü yan yana getirerek makul sayıda anlaşın demiş. Çubukçu, başbakana "Ama efendim Mehmet Bey kadrolu atamaya da itiraz ediyor. Kaldı ki benim Hükümet adına sözleşmeli öğretmen atanmayacağına ilişkin açıklamam da var." demişse de Başbakanın şimdilik bu sayıyla idare et demesi üzerine daha fazla direnememiş. Anlatıldığına göre Çubukçu, çoğu sözleşmeli de olsa 15 bin öğretmen kadrosunu, Maliyeden kopartılmış bir kazanç olarak görüyormuş; hiç yoktan iyidir diye düşünüyormuş. Haksız da sayılmaz, Maliye Bakanına kalsa, bir kişilik bile kadro alamayacak olduğunu biliyor.

Bakan Çubukçu gerçeği anlatmadığı için şimdi kendisine şu soruyu yöneltiyoruz: 10 bini sözleşmeli 15 bin kadro madem daha önce aldığın kadroydu da neden "Bundan sonra sözleşmeli öğretmen almayacağız." açıklamasında bulundunuz?

MEB'in öğretmen atama takvimi yok

Öğretmen atamalarında Bakanlığın bir takviminin olmaması da ayrı bir tartışmayı gerektiriyor. Atamalara istihdam açısından bakıldığı için kimse öğretim yılının başında, ortasında ya da sonunda öğretmen atamasını sorgulanmıyor. Zamansız atamaların öğrenci, okul yönetimleri ve atanmışlar açısından ne tür sorunlara yol açtığı düşünülüyor.

Bu 15 bir öğretmen ataması da takvimsiz, plansız, programsız... Başvurular 11 Eylül'de bitecek, atamalar ise 14 Eylül 2009'da gerçekleşecek. Kararname tebliği, okulların belirlenmesi, meyl müddeti derken 14 Eylül'de atanmış öğretmenlerin atandıkları yerlerde göreve başlaması bir aydan fazla zaman alır. Okullar açılıp öğretmenlerin sınıfları dağıtıldıktan, öğrencilerin sınıfları belli olduktan sonra okul yönetimlerinin karşısına hizmet içi eğitimden geçmemiş, muhtemelen mezun olduktan sonra ilk kez bir ilköğretim okulunun kapısından giren biri "Ben sizin öğretmeninizim" diye çıkıp gelecek. Biz de o öğretmenden verimli bir çalışma bekleyeceğiz.

Bakanın açıklamasından anlaşıldığına göre bu yıl bir atama daha yapılacaktı. Sanırım onu da Ocak'ta yaparlar; yılın diğer günleri çuvala girdi ya...

Kürt Açılımı'nda Eğitim Sen'den özür dilemek de var mı?

Önce anımsayalım: Genelkurmay Başkanlığı, 27 Haziran 2003 tarihinde Başbakanlığa gönderdiği bir yazıyla Anayasa'ya aykırı olduğunu belirterek Eğitim-Sen'in tüzüğündeki anadilde eğitim hakkını savunan

maddenin çıkartılmasının sağlanmasını istemiş, Başbakanlık ise Genelkurmayın yazısını ilgi tutarak İçişleri (Abdülkadir Aksu), Milli Eğitim (Hüseyin Çelik) ve Adalet Bakanlığı (Cemil Çiçek) ile Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine göndermişti. Başbakanlık (Recep Tayyip Erdoğan) gönderdiği ihbar mektubunda, bakanlarından Eğitim Sen'in tüzüğünden bu maddenin çıkartılmasının sağlanmasını istiyordu.

Sonunda yazı, ilgili bakanlık olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına havale edildi. Çalışma Bakanı dava açması için yazıyı Ankara Valiliğine gönderdi. Yazı elden ele dolaşırken bakanlıklardan hiç biri "Eğitim Sen tüzüğünde bir görüşünü ifade etmiş, Eğitim Sen görüşünü hayata geçirecek icra örgütü (parti) değil, kaldı ki görüş ifade etmek ne Anayasa'mıza ne de uluslararası normlara göre suç teşkil etmiyor. Bundan dolayı dava açmaya gerek yok." demedi. Her önüne gelen yazının gereğini yapmayı bir görev bildi. 2002'de DSP, ANAP, MHP koalisyonunun Çalışma Bakanının yasaya aykırı bulmadığı tüzük maddesi, AKP döneminde birden bire yasalara aykırı bulunmuştu.

Sürecin ayrıntısına girmeye gerek yok. Eğitim Sen bu davadan çok çekti. Örgütsel yapısı zarar gördü; davanın yarattığı iç tartışmalar sendikadan kitle-sel kopmalara kadar gitti. Hatta AKP, Eğitim Sen'in "aykırılık"larını törpülemek için İslamcı, milliyetçi bir sendikayı bile besleyerek yoktan var etti.

O gün Eğitim Sen'i anadilde eğitimi savunuyor diye bölücülükle suçlayıp dava açanlar, şimdi, Kürtlerle özgürlük projemize destek verin ki tüzüğünüzden çıkarmanızı istediğimiz maddeyi (kısmen de olsa) Anayasa'ya ekleyelim diye sendikanın üst örgütü KESK'i ziyaret ediyorlar.

AKP'nin bu noktaya gelmesi, hele hele "Yaşasın

halkların kardeşliği” sloganını Kızılay meydanında biber gazıyla karşılayan Abdulkadir Aksu’nun Kürt olduğunu fark etmesi elbette iyi bir şey. Ancak başta Başbakan olmak üzere Abdulkadir Aksu ve Çalışma Bakanının Eğitim Sen’e özür borcunu da unutmak gerek.

1 Eylül 2009

Okul öncesi eğitim ayrı mekânda olmalı

Biliyor musunuz önümüzdeki iki hafta boyunca okullarda en çok tartışılan konu ne olacak? Velilerden toplanacak paranın miktarı, ders kitapları ve programlar, derslerde kullanılacak yardımcı materyallerin seçimi, sınav sonuçları, daha verimli bir öğretim yılı için projeler, dönemin sosyal etkinlikleri...

Yanıtınız bunlardan biriye yanıldınız. Ekimin sonuna kadar okul yönetimlerini, öğretmenleri ve öğrenci velilerini en çok meşgul edecek konu ilköğretimde hangi öğretmenin hangi sınıfı okutacağı, branş öğretmenlerinin hangi sınıfın dersine girip girmeyeceği ve ikili öğretim yapan okullarda kimin sabahçı, kimin öğlenci olacağı.

Özellikle büyük kentlerde çalışan aileler, öğrencisinin okula gidiş gelişinin çalışma saatine denk gelmesinde, öğrencisinin “iyi” öğretmenin sınıfına kaydırılmasında ısrarcı olacak. Kimi branş öğretmenleri, derslerinin dershane programına uyarlanmasını, bazıları sabahçı olup günün geri kalanını değerlendirmek isteyecek.

Her öğretim yılının bu değişmeyen gündemleri MEB’in plansızlığının sonucu. Tam gün eğitime geçilmez, öğretmen atamaları zamanında yapılmaz, bölge dışı kayıtlara getirilen sınırlamalar bizzat bakan genelgesiyle sulandırılırsa bu gündem değişmez.

Son birkaç yıldır ikili öğretim yapılan okul yönetimleri, yazılı olmayan bir talimata uyuyorlarmış gibi ilk üç sınıfı öğlenci, diğer sınıfları sabahçı yapıyorlar. Eskiden (belki bazı okullarda hâlâ uygulanıyor olabilir) yıl içinde bile sınıflar arasında devre değişikliği yapılıyordu. **Şimdi birinci sınıfa başlayan öğrencinin sabahçı olabilmesi için üç yıl beklemesi gerekiyor. Kimi öğretmenler, bu uygulamanın adil olmadığını düşünüyor ve devre değişikliğinin yıllık olarak uygulanmasını istiyorlar.**

Geçtiğimiz Haziran ayında Adana’da görev yapan bir grup öğretmen, Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğü önünde uygulamanın haksızlığını dile getiren bir eylem yaptılar. İl yöneticileri öğretmenlerin istemini nasıl yanıtladı bilmiyorum ama onların da yedi-sekiz yaşındaki çocukların onüç-ondört yaşındaki delikanlılarla aynı ortamı paylaşımlarının sakıncalarından hareket eden haklı gerekçeleri olduğunu sanıyorum.

Okul öncesi eğitimin zorunlu olmasıyla okula devam eden küçük öğrenci sayısı artacak. Dolarısıyla sorunun çözümü okulların gücünü aşıyor. Bana kalırsa Bakanlık alt sınıfların ayrı mekânlarda ders görmesini şimdiden düşünmeye başlamalı. En azından okul öncesi eğitimi ayrımalıdır. Bu öğrencilerle normal müfredat programı uygulanmadığı için diğer öğrencilerle aynı mekanda olmalarının zorunluluğu yok. Ayrıca Batı’da bazı ülkelerde olduğu gibi okul öncesinin ayrı mekanlara taşınması, okullardaki yığılmayı da engelleyecektir. Bunun için ek okul yapmaya da gerek yok. Bahçeli bir iki katlı kiralık bir sürü ev var. Zaten mevcut okullar bu yaş grubunun eğitimi için tasarlanmıştı mekanlar değil.

Milli Eğitim Bakanı Çubukçu'nun öğretmenle duygusal ilişkisi

Başlığı gören birçok kişinin yüreğinin ağzına geldiğinden eminim. Başbakan (eğer gazete ve hatta BirGün'ü de okuyorsa), görür görmez yaktım seni Nimet demiştir. Bakan Nimet Çubukçu ise eminim bu iftiracıyı dava etmek için ilk kez bir yazımı sonuna kadar okumuştur. Ama emin olun, sayın bakana iftira atmıyorum; sabredin anlatacağım.

Önce yönetenlerle yönetilenler arasındaki duygusal ilişkinin tarihine ilişkin kısa bir açıklama yapayım: Tarihçiler (Willam. H. McNeill-Dünya Tarihi), yönetenlerle toplumun geri kalan bölümü arasında gelişen duygusal ilişkinin, yönetenlere güç kattığını, bunun da iktidarı güçlendirdiğini belirtiyor. McNeill'e göre yönetenle yönetilen arasındaki duygusal ilişki, yerleşik uygarlıklarla birlikte Sümerler'de başladı. Bu ilişkinin çöpçatanı ise dinler olmuş. Hâlâ da öyle.

Yönetenler, yönettiklerinin tepkisel duygularını bastırmak için onların çektikleri acının aynısını fazlasıyla hissettiklerini göstermek zorundadırlar. Yönetici, karşısındaki açsa, kendisi de açtır; ötekini hüzünlendiren neyse ondan daha fazla hüzünlenir. Örneğin eş durumu ataması yapılmadığı için yuvası dağılmak üzere bir öğretmen mi gördü, hemen yuvası dağılmak üzere biri gibi davranabilir. Gözleri yaşlıdır.

Bülent Arınç'ın ağlaması, Başbakan'ın gözü dolu gezmesi, Fethullah Hoca'nın dizinde yağlıkla oturması beşbin yıllık bu sahte toplum mühendisliği yönteminin hâlâ geçerli olduğunu gösteriyor.

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu'nun Rize'nin

Günsuyu ilçesinde eş durumu ataması yapılmayan bayan öğretmeni dinleyince gösterdiği tepki işte böyle bir duygusal yaklaşımın sonucu. Bakanla öğretmen arasında öyle duygusal bir ilişki gelişti ki Bakan, öğretmenin mağduriyetini gidermek için talimatlar verdi. Hürriyet, Bakanın önüne çıkan Ülkü öğretmeni “Yüzlerce çaresiz öğretmenin çaresi oldu” diye manşet yaptı. Bir eğitim sorunu da böylece çözülmüş oldu!

Eş durumu ataması yapılmayan, sözleşmeli çalıştırılan, yıllardır atama bekleyen öğretmenler daha bir hafta önce açlık grevindeydi. Bakanlığın önünde kitle-sel basın açıklaması yaptılar, cumartesi günü atama bekleyen arkadaşlarıyla bir gösteriyle sorunlarını dile getirdiler. Sendikalar uyardı; yargı, güvencesiz öğretmen çalıştırmanın sakıncalarını karara bağladı. Ancak Bakanı harekete geçiren bütün bu uyarılara rağmen önünde yakaran biri oldu.

Yönetenlerin istediği de bu mu yoksa...

8 Eylül 2009

MEB’de Erdoğan dönemi başlıyor

Nimet Çubukçu’nun Milli Eğitim Bakanlığına atanması-nın ardından Babakan’ın, Milli Eğitimi kendisine bağladığı yorumunda bulunmuş, bunun da Hüseyin Çelik’i rencide edecek biçimde yapıldığını belirtmişim (Bkz. BirGün 5 Mayıs 2009). Az satan gazetemizi küçük görüp öngörü-müzü abartılı bulanlar olmuşsa, onlara, MEB’deki geliş-melerin bizi doğruladığını belirtmek istiyorum. Herkes, Müsteşar Yardımcısı Abdussamet Arslan’dan başlayan görevden almaların önümüzdeki günlerde aşağıya doğru inerek Çelik döneminin kapanıp, Erdoğan dönemine geçi-leceğinde hemfikir.

Başbakan’ın MEB yönetimine ne denli müdahil oldu-

ğunu Abbas Güçlü de fark etmiş; üst düzey bürokratların görevden alınacağını belirttiği Pazar günü yazısında *“Bu konuda kendisine (Nimet Çubukçu’ya) bizzat Başbakan Erdoğan’ın yakın çevresinin danışmanlık hizmeti verdiğini de özellikle hatırlatmak istiyoruz.”* diyor.

Hüseyin Çelik’in Bakanlıktan alınmayıp azledildiğini basın yeni fark etti. Hemen hemen tüm gazeteler MEB operasyonunun Çelik ekibine karşı yapıldığında hemfikir. Akşam ve Radikal *“Otomatik pilot’ devre dışı Çubukçu kokpitte”*, Habertürk *“Çubukçu bakanlıktan Çelik’in izlerini siliyor”*, Posta *“Hüseyin Çelik’in ekibini dağıtıyor”*, Star *“Milli Eğitim’de devir teslim operasyonu”*, Hürriyet *“Oto-pilot devre dışı”* başlıklarıyla verdiler tasfiye hareketini.

Görevden alınacaklar arasında mali konularla ilgili bürokratların adı öne çıkıyor. Bu dikkat çekici bir gelişme: Dışarıdan gelen mali kaynakların kullanılmasından sorumlu Müsteşar Yardımcısı Salih Çelik, MEB’in bilgi teknolojisi araçlarını temin eden Eğitim Teknolojileri Genel Müdürü Nizami Aktürk, Ders kitabı ihalelerini yapan Yayınlar Dairesi Başkanı Aziz Zeren adı öne çıkanlar arasında. Önceden de yazmıştım, madem bir operasyon yapılıyor bunların arasına Talim ve Terbiye Kurulunu da katarak Devlet Denetleme Kurumunun inceleme yapmasında yarar var.

Kimileri, Başbakanlık Başdanışmanı yapılması karşısında Çelik’in azledildiği yorumumuzu hâlâ abartılı bulabilir. Bize göre Çelik’in danışmanlığı, Meclis Başkanlığı seçim sürecinin sancısını atlatmak ve cemaatler arası uzlaşmayı sürdürmenin sonucu olarak verilmiş bir paye idi. Biliyorum şu sorunun yanıtını da merak ediyorsunuz: Hükümet politikalarına hizmette kusur etmediği halde Çelik niçin gözden çıkartıldı? Yanıt: Çelik, hinterlandını sözde geniş, uygulamada dar tuttuğu için...

Yurt sorunu

Yurt sorunu başlığı altında yurdumun bitmek bilmez binbir sorununu tartışabiliriz. Ama başlıkta kastedilen yurdumun bildiğiniz sorunları değil, üniversite okumak için başka illere giden öğrencilerin barınma işi. Yatak yorgan meselesi yani.

Her gün Ankara'daki bir özel üniversitenin önünden geçerim. Birkaç gündür üniversite girişinde otomobilde yurt pazarlandığına tanık oluyorum. Öğrenciler, kayıt için geldikleri okula girmeden önce yurt satan arabaya uğruyorlar. Satıcılardan biri, farklı cepheden çekilmiş resim üzerinden evden bozma "yurt" binasının odalarını tanıtırken diğeri, müşterileri abraya bindirip evi göstermeye götürüyor.

Bazıları yurt sorununu politikacılar üzerinden çözmeye çalışıyor. Bu günlerde milletvekillerinin ajandası YURT-KUR'a başvurup da yurt çıkmayan öğrencilerin istemleriyle dolu. Anlayacağınız bu ülkede üniversiteyi kazanmak zor, öğrenci olarak başka yerleşim yerlerinde barınmak daha da zor.

Bu öğretim yılında üniversiteye devam edecek öğrenci sayısı 90 bin artmış. Önümüzdeki yılın artışı bundan az olmayacak. Peki YURT-KUR'un bu dönem için yatak kapasitesi ne kadar artmış dersiz? Sadece 7 bin. YURT-KUR'un toplam kapasitesi, koğuş tipi odalar dahil 217 bin yatak. Üniversiteye devam eden öğrenci sayısının 3 milyon olduğu göz önüne alındığında öğrencilerimizin sokağa terk edilmiş olduğunu söyleyebiliriz. 3 milyon öğrencinin bir kısmının yerleşim yerinde okuduğunu varsaysak bile önemli sayıda öğrencinin yurt gereksinimi olduğu kesin.

Peki devlet neden bu sorunu çözmek için bir politika belirlemez:

Konut sahiplerine kiracı temin etmek için mi?
Çoğu cemaatlere ait özel yurtlara öğrenci
devşirmek için mi?
Neden...

15 Eylül 2009

Alın size ders kitabı...

Okullar açılıp ders kitapları çocukların önüne konduğu gün, kitaplardaki hatalar gazetelerin manşetlerine taşınacak. Cinsiyet ayrımcılığı, dini içerikli ifadeler, milliyetçilik, şiddet başta olmak üzere bir sürü pedagojik olmayan unsurların kitaplarda artarak yer bulmasını hayretle göreceğiz. Ardından Milli Eğitim Bakanının açıklaması gelecek. Matbu açıklama şöyle olacak: Çalıştay düzenliyoruz, bütün bunları kitaplardan temizleyeceğiz. Ben de diyeceğim ki Bakana, bunları ders kitaplarına sokanları temizlemeden bu tartışmanın sonunu getiremezsiniz; tabi niyetiniz varsa...

Henüz kitaplar öğrencilerin eline ulaşmadı ama ben de benzer tespitler bekleyen okurlarım için elde ettiğim belgelerle sezonu açayım dedim. Gördüğünüz iki farklı sayfa, Anadolu Güzel Sanatlar liselerinin resim bölümünde okutulan “Sanat Eserlerini İnceleme 12” adlı ders kitabına ait. Anadolu Güzel Sanatlar lisesi resim bölümü öğrencileri bu yıl derslerini bu kitapla işleyecek.

Birinci resim, kitabın yazarlardan geldiği biçimiyle Talim Terbiye Kurulunun onayına sunulmuş halini, ikinci resim ise Kurul üyelerinin müdahalesi sonucu değiştirilmiş son halini gösteriyor. Okuyabiliyorsanız iki farklı

sayfadaki içeriğin ne denli farklı olduğunu görmüş olmalısınız.

Özetleyeyim: Yazarlar birinci resimde verilen ders kitabı sayfasında sanatçıların eserlerinde içinde bulundukları politik, toplumsal, ekonomik, sosyal olaylardan etkilenip etkilenmediğini tartışmaya açıyor. Bunun için de Sanat Eserlerinin Toplumsal İşlevi konusu ile varılmak istenen amaçlarını en iyi anlatabilecek yapıtı olarak Delacroix'nın "Halka Önderlik Eden Özgürlük" ile Zeki Faik İzer'in "İnkılap Yolunda" adlı resimlerini kullanıp öğrencilerin eleştirel düşünmelerini sağlayacak etkinlikler öneriyorlar (Resim 1).



Yazarların seçtikleri görsellerin konuya uygunluğu, anlatımları ve etkinlik adı altında verdikleri çalışma, bizim ders kitaplarında pek rastlamadığımız fakat olması gereken nitelikte. Delacroix'in resminin altında şöyle bir etkinlik: "Ressam Delacroix'in "Halka Önderlik Eden Özgürlük" adlı eserini görsel materyaller kullanarak inceleyiniz Fransız İhtilâlinin sanatçıya, eserlerine ve döneme yansımalarıyla ilgili çıkarımlarda bulununuz Sanatçıların eser üretirken yaşadıkları çevrelerinin içinde bulunduğu politik, toplumsal, ekonomik düzenden etkilenip etkilenmediğini tartışınız." Son yıllarda ders kitaplarında rastladığım en anlamlı çalışma.

Ne yazık ki Talim Terbiye, öğrencilerin ilerici tarihsel bir olay üzerinden eleştirel düşünmeye sevk edilmelerini istemediği için bu sayfada verilen bilgi, etkinlik ve görsellerin çıkartılmasını sağlıyor. Yazılı talimat üzerine çıkartılan bölüme taklit bir resim, "Müş-takil ressamların eserlerinin plastik ve içerik çözümlemesini yapınız. Resimleri karşılaştırarak, benzerlik

ve farklılıklarını tespit ediniz.” gibi amaçsız gereksiz, anlamsız ve kuru bilgi veren yeni bir etkinlik ekleniyor (Resim 2).

Talim Terbiyenin itirazında konunun işlenişine ilişkin eğitimsel gerekçe yok, zaten olamaz da. Bu tamamen ideolojik saplantılarla iktidar adına yapılmış sansürden başka bir şey değil.

TTKB adına sansür raporunu düzenleyen, Abdullah Gül’ün ilk imzalarından biriyle Kurul üyeliğini asaletle çevirdiği, (TTKB’de görev yapması idari soruşturma ile yasaklanmış olan) Ahmet Ergün Bedük’ün ilk icraatı elbette bu değil. Onun iktidar adına kitaplara dini unsurları nasıl soktuğunu bizi izleyenler bilir. Bundan sonra da görevini “layıkı veçhile” yapacağından kuşkunuz olmasın.

Umarım, bu iktidardan hâlâ özgürlük, batılı değerlere, sanata, sanatçıya saygı bekleyen; öğrenmeyi öğreten eğitime geçildiğini düşünen “aydın”lar bunları bir yerlere not ederler.

3600 ek gösterge durağı

Milli Eğitim Bakanının görevden alınacağı söylenen bürokratları toplayıp “dedikodulara inanmayın, işinize bakın” diyerek rahatlatmaya çalışması, sünnetçinin keseceği pipiye kurdele bağlaması gibi bir şey. Çaresiz bu iş olacak: Çünkü, eğitim artık bir sektör ve inanılmaz rant üretiyor. Bu rantı dağıtan ise bakanlık bürokrasisidir. MEB, yılda sadece 400 milyon TL’lik ders kitabı ihalesi yapıyor. Bilgisayar ve yan ürünleri, taşıma, yapı ihaleleri; AB, DB kredileri derken çuvallar dolusu para transferinin birkaç kişi ve şirket arasında dönmesi çevreyi rahatsız eder. Üstelik 3600 ek göstergeden yararlanmayı bekleyen bir sürü adam sırada beklerken hep bana Rabbenâ olmaz. İktidarın ömrünü uzatmak için

bu gerekli.

Geçen hafta İstanbul Milli Eğitim Müdürünün görevden alındığı haberleri yayıldı. Nedeni malum: “İyi para edecek” okulların satışı açıklamasında Bakanı güç durumda bırakası, arılarla uyuşturucu takibi gibi orijinal fikirlerinin Nimet Çubukçu tarafından idare edilmesi zor biri gibi görülmesi. Belli ki Başbakan, Nimet Çubukçu’yu sporcu arkadaşına tercih etti. Neyse, At Özer’in kararnamesi Resmi Gazetede yayımlanmadı ama haberin doğruluğu tartışılmıyor. Ancak, Ata Özer, (Hürriyet’in haberine göre) 3600 ek göstergeli makamında iki yılını doldurması için yılbaşına kadar görevinde kalacakmış.

Ata Özer, bildiğim kadarıyla maaş almıyor, maaşını “hayır kurumları”na bağışlıyormuş. Hayırseverliği zenginliğinden geliyormuş. Kafama takılan maaşını almayacak kadar fedakar birinin “İl milli eğitim müdürü olarak emekli olmak benim hakkım. Yazı geldiğinde izne çıkarım. 48 günüm var. Menisküs ameliyatımı olurum. Böylece 29 Aralık gelir” diyerek hak etmediği halde sırf yasanın vereceği bir haktan yararlanmak için çaba sarf etmesidir. Oysa kamuoyuna sunulan Ata Özer’den beklenen, istenmediğim yerde bir dakika bile durmam, paranız da makamınız da sizin olsun demek olmalıydı.

Paranın gözü kör olsun, baksanıza insanı ne hallere düşürüyor. Özer, Büyükşehir İl Milli Eğitim Müdürü olmadan önce emekli olsaydı öğretmen olduğu için ayda bin küsur TL maaş alacaktı. 3600 göstergeden makamlı olarak emekli olursa emekli aylığı dört bin lirayı bulacak. Bu fark benzer makamlara atanan ve iki yılını dolduran daire başkanı ve üst makamlara ödeniyor.

Bürokrasideki makam kavgalarının hizmet aşkı olmayıp tek nedenin bol kazanç olduğunu anlamayan kaldı mı?

22 Eylül 2009

Başkent Üniversitesi öğrencileriyle karşı karşıya

Hemen hemen tüm üniversiteler derslerinin bir kısmını Türkçe ve yabancı dille karma olarak veriyor. Yeni açılan devlet üniversiteleri, yabancı dille ders verecek YÖK ölçütlerine uygun öğretim elaman bulamadığı için henüz karma eğitim yapamıyorlar. İkidilli eğitim yapılan üniversitelerde herhangi bir yabancı dille verilecek derslerin kredi saatleri yüzde otuzdan yüzde yetmişe (Tıp, mühendislik vb.) kadar değişen oranlarda olabiliyor.



Öğrencinin yabancı dille verilen dersleri alabilmesi için o dili, üniversitelerin belirlediği düzeyde bilmesi gerekiyor. Bunun için okula yeni kayıt olan öğrenci ya muafiyet sınavından geçecek ya da hazırlık sınıfına devam edecek. Muafiyet sınavını üniversitelerin kendileri yaptığı için soruların zorluğu/kolaylığı farklı olabiliyor. Örneğin bazı Üniversiteler için ilgili yabancı dilin derse temel oluşturan kavramlarını bilmek yeterli olurken ODTÜ’de dili okuma ve yazmada belli bir düzeye erişmiş olma şartı aranıyor. İlginçtir, öğrenciler genellikle devlet üniversitelerin muafiyet sınavında başarılı olurken aynı başarıyı özel üniversitelerde gösteremiyorlar! Özel üniversitelerde hazırlık sınıfından geçmek de kolay olmadığı için öğrenciler “yaz okulu”na devam etmek zorunda kalıyorlar.

Başkent Üniversitesi de bu üniversitelerden biri: Diğerlerinde olduğu gibi Başkent Üniversitesinde de ya-

bancı dil eğitimi iyi olan ortaöğretim okullarından gelenleri dışında muafiyet sınavını veren olmadığı için tüm öğrenciler hazırlık sınıfına devam etti. Edindiğim bilgiye göre bu öğrencilerin büyük çoğunluğu hazırlık sınıfında kaldı -ki kalan öğrenci sayısı bu bilgiyi doğruluyor.- ve “yaz okulu”na devam etti. Başkent üniversitesinin yaz okuluna devam eden 460 öğrencinin ancak yüz kadarı hazırlık sınıfını geçerken üniversitenin keyfi tutumu yüzünden geçen yıl hazırlık okuyan 360 öğrencisi bu yıl tekrar hazırlık sınıfına devam edecek. Kuşkusuz bu sonuç Üniversitenin verdiği yabancı dil eğitiminin de sorgulanmasını gerektirir. Öyle ya bir öğretim yılına ek olarak, ayrıca altı hafta ek ders verdiğin öğrencilerin çoğu hâlâ asgari geçer not alamıyorsa sorumlusu sadece öğrenciler olmamalıdır.

Sınavı veremeyen öğrenci elbette sınıf tekrarı yapacak diyebilirsiniz; ancak, durum başka: YÖK, 28.06.2009 tarih ve 27272 sayılı Remi Gazetede yayımladığı **Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelikte** yaptığı değişiklikle hazırlık sınıfına devam etmekle yükümlü öğrencilerin yabancı dil sınavına girme ve sınavda başarılı olmak şartını kaldırdı. Değişikliğe göre, yabancı dil kredi saati yüzde otuzu geçmeyen programlara (bazı yorumlara göre bu koşul bile aranmayacak) devam edecek hazırlık sınıfı öğrencileri her durumda kayıtlı oldukları ön lisans, lisans veya lisansüstü programa devam edebilecekler.

YÖK, yönetmelikte yaptığı değişiklikle üniversitelere, ağırlıklı olarak yabancı dille eğitim yapmıyorsanız, öğrencinizin yabancı dille aldığı derslerdeki başarısını sınavında ölçün demek istiyor olabilir. Doğrusu da bu.

Yönetmeliğin değiştirilmiş hali şöyle:

“GEÇİCİ MADDE 1 –

(Değişik:RG-28/06/2009-27272) (1) Yedinci maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamına girmeyen programlara kayıtlı olup da bu Yönetmelik hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuat hükümlerine göre yabancı dil hazırlık sınıfına devam etmekle yükümlü kılınan öğrenciler, yabancı dil sınavına girmek ve bu sınavda başarılı olmak şartı aranmaksızın, kayıtlı oldukları ön lisans, lisans veya lisansüstü programa devam ederler.”

Bu maddenin ilişkilendirildiği yedinci madde ve atıfta bulunulan fıkraları ise şöyle:

“MADDE 7 – (Değişik:RG-28/06/2009-27272) (1)

Yükseköğretim kurumlarında bazı ön lisans, lisans veya lisansüstü programlarda dersler, senato kararı ve Yükseköğretim Genel Kurulunun onayı alınarak, sadece belirli bir yabancı dille veya Türkçe ve belirli bir yabancı dille karma olarak verilebilir. Derslerin Türkçe ve belirli bir yabancı dille karma olarak verildiği programlarda zorunlu ve seçmeli derslere ilişkin kredi saatlerinin asgari yüzde otuzluk kısmının bu yabancı dille verilmesi şarttır.

(2) Bir yükseköğretim kurumunda öğretim dili genel olarak Türkçe olmakla birlikte, bazı seçmeli dersler kısmen veya tamamen yabancı dille okutulabilir. Ancak, bunun için de, senato kararı ve Yükseköğretim Genel Kurulunun onayı şarttır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamına giren programlarda yabancı dille verilen derslerin bu dile hakim olan öğretim elemanları tarafından ve bu dille verilmesi

sağlanır. Bu programlarda ancak aşağıdaki şartlardan birini taşıyan öğretim elemanları yabancı dille ders verebilirler:

- a) Türkçe dışındaki öğretim dilinin, öğretim elemanının ana dili olması.
- b) Öğretim elemanının lisans veya doktora öğrenimini bu dilin anadili olarak konuşulduğu ülkede ya da Türkiye'deki bir üniversitede derslerin sadece bu dille verildiği bir programda tamamlamış olması.
- c) 5 inci maddenin üçüncü fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde belirtilen sınavlarda yüz tam puan üzerinden asgari seksen puanla başarılı olması.”

Başkent Üniversitesi, yönetmelik değişikliğini yok sayarak yabancı dil kredi saati yüzde otuzu bulmayan öğrencilerinin sınıf tekrarında ısrar ediyor. Öğrenciler ise Üniversite yönetimine Yönetmeliği anımsatarak uygulanmasını istiyorlar. Size garip gelebilir ama 18 Eylül'de Başkent Üniversitesi Rektörlüğü önüne aileleriyle birlikte gelen öğrenciler, Yönetmelikte yapılan değişikliği YÖK'ten getirdikleri bir yazıyla Rektör yardımcısına tebliğ ettiler. Buna rağmen olumlu bir yanıt alamadılar. Veliler ve öğrenciler bayram nedeniyle ara verdikleri eylemlerine yarın devam edecekler.

Görüştüğüm veliler, paralı eğitim veren Üniversitenin bu yaklaşımına ellerine düşmüş öğrencilerden para sızdırma çabası dışında bir anlam veremediklerini belirtiyorlar. Kendisi de öğretmen olan bir öğrenci velisi, hazırlık sınıfı için yıllık 14 bin 500, yaz okulu için ise 3 bin 500 olmak üzere toplam 18 bin lira ödediğini, yok yere aynı parayı bir daha ödemek istemediğini belirtirken oldukça öfkeliydi.

Devlet üniversiteleri, Yönetmelik değişikliğini kapsamını geniş tutarak uyguladı. Bazıları (Hacettepe)

yaz okulu sonunda sınav yapmadı. Ancak, Yönetmelik değişikliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOB) Üniversitesi dışındaki özel (vakıf) üniversitelerin muhalefetiyle karşılaştı. Özel üniversitelerin muhalefet gerekçesini anlamak zor değil. Diğerlerini bilmiyorum ama Başkent Üniversitesi kararı uygulamamakta ısrar ederse sanırım mahkemelik olacak.

29 Eylül 2009

Sorun servis araçları değil, çocukların servis edilmesidir

Okullar açıldığından beri öğrencilerin hurda servis araçlarıyla ilkokul mezunu görevliler eşliğinde taşınmasını tartışıyoruz. Üstelik, sanki eğitimle ilgili bir sorunmuş gibi ciddi ciddi tartışıyoruz. **Halbuki asıl tartışılması gereken, öğrencilerin niçin bir yerden başka bir yere taşınması gerektiği ve bunun sonucu olarak yaşadıkları biyolojik, psikolojik, pedagojik ve ekonomik sorunlardır.**



Niçin çocuklar kendi mahallelerindeki okullar dururken onlarca kilometre uzaktaki okullara gönderilir?

Eve en yakın okul dururken başka bölgelerdeki okullara öğrenci kaydettirmenin birden çok nedeni var: Ama sanırım yaygın gerekçe, Milli Eğitim Bakanlığı okullarının aynı standartta olmaması ve velilerin mevcutların içinde standardı yüksek olan okul arayışı. Öğrenci velisi kendince “iyi okul”, “iyi öğretmen” ararken belli ki tercih etmediği evinin önündeki okulun eğitiminden kuşku duyuyor. Eğer öyle olmasaydı bir adım ötesindeki okul dururken kişi, çocuğunu sabahın köründe istif edip başka diyarlara yolcu eder miydi? (Parası olanın,

parası olmayıp da akli olmayanların özel okul tercihi ayrı bir konu.)

Yine de bu gerekçe tek başına Eğitim Bakanlığını sorumlu tutmamız için yeterli değil. Ciddi bir çaba içinde olmasa da Bakanlığın çocukları yerinde tutmayı hedeflediğini biliyoruz. **Çocuk için eziyete dönüşen yerleşim yeri dışına gidiş gelişinde öğrenci velilerinin kompleksi, kimilerinin kendilerine yeni konum (statü) arayışı gibi bilinçsiz tercihlerinin payı azımsanamaz.** Ben çoğu velinin bu düşüncelerle hareket ettiğini düşünüyorum. Ne yazık ki her zaman, daha doğrusu çoğu zaman gidilen okuldan olumlu sonuç da alınamıyor.

Bize göre öğrencinin bir yerden başka bir yere taşınması eğitim sorunu değil, eğitimsizlik sorunu. Devlet, planlamasını ona göre yapmaz, mevzuatını uygulamaz; vatandaş hakkı olan hizmeti isteme yerine kendi arayıp bulmaya çalışırsa bu sorun çözülmez. **Eğitim hakkı yol, su elektrik gibi devletin yurttaşına yerinde vermesi gereken bir hizmettir ve bu hizmet yerinde verilmelidir.** Elbette öğrencilerin araçla (servis) okullarına ulaşması gereken durumlar olabilir ama bu bizdeki gibi günde milyonlarca çocuğun oradan oraya savrulması gibi değil.

Cuma günü Ankara'nın Şentepe mahallesindeki bir okulda genç bir öğretmenle tanıştım. Daveti üzerine sınıfına girdiğimde öğrencileriyle mükemmel bir ilişki kurmuş, işini seven başarılı bir öğretmen olduğunu fark ettim. Mahalledeki nüfus yoğunluğuna göre sınıf mevcudunun niçin az olduğunu sorduğumda, hali vakti yerinde olanların çocuklarını kent merkezindeki büyük okullara gönderildiğini söyledi. İşte bu veliler, doğurganlık oranı düşük, daha çok yaşlı nüfusun oturduğu

yerleşim yerindeki okulların önemli finansman kaynağını oluşturuyor. **Yasal olmayan kayıt için velilerden alınan paralarla panayıra dönüşen bu okullar, her zaman kenar mahalle okullarına göre daha cazip görülebiliyorlar.** “Seçkin” okullardan birinin yerleşim yeri bilgilerine göre bu yıl birinci sınıfa kaydettiği öğrenci 43; transfer yoluyla gelen öğrenci sayısı ise 127. Sadece birinci sınıf için okulun kapısında her sabah on servis aracı duruyor.

Gördüğünüz gibi sorun servis araçlarının yaşı değil, servisle okula gitmektir.

Başkent Üniversitesi öğrencileriyle uzlaştı ama...

Geçen hafta, hazırlık sınıfı öğrencilerinin sınıfta bırakılmasını engelleyen yönetmelik değişikliğini uygulamayan Başkent Üniversitesinin hazırlık öğrencilerinin sınıf tekrarında ısrar etmesini yazmıştık. Üniversite yönetimi, yazımızdan bir gün sonra Haziran’da Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmeliğin YÖK tarafından kendilerine tebliğ edildiğini belirterek ısrarından vazgeçti. Böylece başarı durumuna bakılmaksızın tüm hazırlık öğrencileri bölümlerine kayıtlarını yaptırabildi.

Üniversite yönetiminin, Yönetmelik değişikliğini, Resmi Gazete’de yayımlanmasından üç ay sonra tebliğ üzerine uygulaması açıklanması gereken bir durum. Çünkü hazırlık sınıfında kalan öğrencilerin 460’ı Üniversitenin açtığı “yaz okulu”na devam etti. Ve karşılığında okula kişi başı 3 bin 500 lira ödedi.

Şimdi yaz okuluna devam etmeyenlerle edenler aynı haktan yararlanıyor. Ortada açık bir haksızlık var. Eğer karar yayımlandığı tarihte uygulansaydı, hiçbir öğrenci yaz okuluna devam etmeyecek ve altı hafta için sınav

ve kurs bedeli olarak 3 bin 500 lira gibi astronomik bir rakam ödemeyecekti.

Kararın gecikmeli uygulanması, Üniversitenin kasa-sına bir milyon 500 bin TL. girmesini sağlamış. Bu para öğrencilere iade edilecek mi? Pek sanmıyorum. Yeni durumun ardından görüştüğüm öğrenci velileri dava açmayı düşündüklerini dile getirdiler. Dava açılması halinde en azından ek sınav (yaz okuluna devam edenler, etmeyenlerin katılamadığı ek bir sınav satın almış oluyorlar. Bu da ne demek demeyin. Liberal ekonomilerde böyle: Yaz okuluna kayıt yaptırıp istenen bedeli ödeyen öğrenci ayrıca bir sınav hakkı daha kazanıyor.) karşılığı olarak alınan iki bin liranın faizi ile birlikte geri alınabileceğini düşünüyorum.

Eğitimin paralı hale getirilip okulların işletme mantığı ile yönetilmesinin sonuçlarıdır bunlar. Ders almak için mağdur illa biz olmamız gerekmiyor.

6 Ekim 2009

ttnetvitamin nasıl mebvitamin oldu

Vitamin adlı eğitim CD'lerinin adını duymayan kalmadı. Bilgisayar kullanımının yaygınlaşmaya başlamasıyla eş zamanlı olarak bu isimi de duyduk. İki bin yılı başında yoğun bir televizyon reklamıyla piyasaya sürülen CD takımı kısa sürede her kırtasiyecinin tezgahına girdi.

Önce Türk Telekom'a ait TTNET'in, ardından Milli Eğitim Bakanlığının WEB ortamında öğrencilerin "hizmetine" sunduğu Vitamin CD'leri, Cuma günü MHP Adana milletvekili Yılmaz Tankut'un soru önergesine konu oldu. Belli ki sayın Tankut bu konunun geçmişine ilişkin bazı bilgilere sahip. Öyle sanıyorum ki Bakan değişikliği ardından MEB üst düzey bürokratlarına yönelik

operasyon öncesi kimi aday bürokratlar tarafından milletvekiline bazı bilgiler sunulmuş. Boş yere gündeme gelmediğinden eminim. Su götürür bir konu.

Konumuza dönelim: Milli Eğitim Bakanının yanıtlanması isteği ile verilen soru önergesinde milletvekili, söz konusu CD'lerin öğrencilere Bakanlık tarafından niçin önerildiğini soruyor.

Bu konuyla ilgili bizim de sorularımız var.: Bakan Çubukçu ikisini birlikte yanıtlarsa seviniriz.

İşte sorularımı:

1. Vitamin CD'lerinin üreticisi SEBİT firması, bu CD'lerin öğrencilere tavsiyesi için Bakanlığa ilk ne zaman başvuruda bulunmuştur? (Bizim yanıtımız: 2000 yılı)

2. O tarihte CD'leri inceleyen Talim ve Terbiye Kurulunun kararı ne yöndeydi? (Bizim yanıtımız: Tavsiye edilmedi.)

3. Üretici firma SEBİT, 2007 yılında Türk Telekom AŞ. tarafından alındıktan sonra söz konusu CD'ler tekrar incelemeye alındı mı? (Bizim yanıtımız: Alındı.)

4. TTKB, Bakan onayı ile CD'lerdeki hataları düzeltmek üzere kendi elamanlarını SEBİT'in ODTÜ Teknokent'teki ofisinde bir buçuk yıl süreyle görevlendirdi mi? (Bizim yanıtımız: Evet.)

5. Bu uygulama etik kurallara uygun ve yasal mı? (Bizim yanıtımız: Hayır.)

6. SEBİT'te görevlendirilen TTKB uzmanlarından CD'leri müfredata uygun bulmayanlar geri çekilerek yerlerine daha uyumlu kişiler görevlendirildi mi? (Bizim yanıtımız: Evet.)

7. www.mebvitamin.com'da öğrencilere tavsiye edilen CD'ler TTKB tarafından onaylanmış mıdır? (Bizim yanıtımız: Sanmıyoruz.)

8. Eğer onaylanmışsa bu süreçte özel bir şirket olan Türk Telekomu ayrıcalıklı davranıldığını düşünüyor musunuz?

9. Bu yayınları resmi WEB sitenizde yayımlayarak Eğitim Araçları ve Ders Kitapları yönetmeliğinin 31. maddesinin 7. fıkkındaki “Reklam niteliğinde öğelere yer verilmemiş olması,” gerektiği hükmünün ihlal edildiğini düşünüyor musunuz?

10. Sorularımıza bizimle aynı yanıtı veriyorsanız reklam (Sayfaya giren herkes Türk Telekom ve SEBİT logolarıyla karşılaşıyor) amaçlı bu yayını kaldırmayı düşünüyor musunuz?

Semra Özal’ın 500 bin liralık mücevheri çalınmış

Yeri ve zamanı değil ama denk geldi anlatacağım. Hep eğitimle ilgili yazacak değiliz ya, bizim de bildiğimiz öyküler var, ibretlik.

60’lı yılların sonunda (1969 olabilir), Menderes ve Demirel iktidarları döneminde çalışmadan para kazanmanın yolu olduğunu fark eden üç işsiz kafadar, olumlu sonuçlanan birkaç deneyimin ardından Isparta’ya giderler. Ticari hayatları köylerden topladığı kurban derilerini satmakla başlayan Demirel kardeşlerin sahibi olduğu halı-mobilya mağazasına Güneydoğulu tüccarlar olarak girerler. Mal almaya gelmişlerdir.

Mağaza sahibi (Yanılmıyorsa Hacıali Demirel demişlerdi.), dolgun vücutlu, ticari dili konuşmayı bilen, iyi giyimli yeni müşterilerine güvenmekte tereddüt etmez. Ancak, o zamanın parası ile 300 bin lira tutan çoğu



koltuk ve halıdan oluşan malların bedelinin müşteri senediyle ödenmesi teklifi, referanslarının sorgulanmasını gerektirir. Hacıali Demirel, sahte tüccarlara daha önce alışveriş yaptıkları kişileri sorar. Bizimkiler, Demirel'in iyi tanıdığı birkaç isim verirler. Adamlar mağaza içinde dolaşırken Demirel ofisine geçerek kendisine verilen isimleri telefonla arar. Hepsinden aldığı ortak yanıt: İyi; alaveresine sadık, sağlam insanlar olur.

Demirel, mal verdiği bu üç kişiyi altı yıl sonra İzmir'de Efes otelinde bir işadaminin düğününde görür gibi olur. Sahneye yakın bir masada oturan adamlar, gözlerine kestirdikleri işadamlarına oynarken para yapıştırmaktadırlar. Oyunu bitirip masasına dönen işadamları ise az önce başından aşağıya yeşil banknotları atan adamlara selam vermeden geçmezler. Bir gün sonra müşteri olarak karşılıklı çay içeceklerinden habersizdirler.

Orkestranın takı için sustuğu bir anda Demirel eski müşterilerinin masasına gider ve onlara "Beyler, sanırım sizinle ticari bir ilişkimiz olmuştu, müşteri senetlerinizin tümü karşılıksız çıktı bakiyenizi öderseniz seviyorum." der. Demirel'i uçlunun büyük olanı yanıtlar "Bu memlekette herkesin sizde 100 bin lira alacağı var. Biz payımıza düşeni aldık!"

Tamamen gerçek ve bizzat olayın birinci derece kahramanlarından birinden dinlediğim bu olayı Semra Özal'ın 500 bin lira değerindeki mücevherlerinin çalınması üzerine anlattım. Bilmem anlatabildim mi?

13 Ekim 2009

Pedagoji ve din eğitimi yaşı

Hükümetin Kuran kurslarına gitme yaşını düşürme girişimi yeni değil. 2005'te de benzer bir girişim-

de bulunulmuş, yoğun tepkilerin ardından dönemin Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in Başbakan'la görüşmesi sonunda ertelenmişti. AKP, aradan geçen sürede kendilerini bu kararından caydıran muhalefeti sindirdiğini düşünüyor olmalı ki konu yeniden Meclis gündemine geliyor.

AKP döneminde sık sık tartışma konusu olsa da çocukların küçük yaşta Kuran kurslarına gönderilmesine olanak tanıyan mevzuat değişikliklerinin öncesi var. Hemen belirtelim ki Kuran kursları modern örgün eğitime geçildiğinden beri var ve uygulama bugünkünden daha farklı olmamıştır. Son yıllarda yapılan düzenlemeler ise tamamen bu kurslara eskisine oranla düşen talebi yeniden canlandırmak ve dindar kesimin takdirini toplama çabasından ibaret.

Önceki hükümetler de masum değil

Mesut Yılmaz'ın Başbakanlığı döneminde Diyanet İşleri Başkanlığı Kuran Kursları ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönetmeliği bırakın yaz aylarını, öğrencilerin hafta sonları da Kuran kurslarına gidebileceklerini düzenliyordu. 20 Ağustos 1997'de çıkan Yönetmelik 23.02.2000'de Danıştay tarafından iptal edildi. Danıştayın uygulanmasını durdurduğu benzer diğer bir karar da Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bir genelgesiydi. Diyanet, 1998'de yayımladığı bir genelgeyle Kuran kurslarına devam edecek kişilerde yaş sınırını kaldırmıştı.

Daha çok öğrencinin daha uzun süreyle okul dışında din eğitimi almasına yönelik girişimler bunlarla sınırlı değil: Yine 2000'de Ecevit hükümeti döneminde yönetmelikte yapılan bir değişiklikle haftada 3 gün olan Kuran kurslarına devam süresi 5 gün olarak değiştirildi. Bu değişiklik halen yürürlükte ve çocuklar haftanın beş günü kursa devam edebiliyor.

Herkes biliyor ki yasal olsa da olmasa da küçük çocuklar (çoğunlukla kaçak olan) Kuran kurslarına devam ediyor.

Akp, eğitimi dinselleştirmekte ısrarlı

AKP'nin şimdi yaptığı nedir? Birincisi AKP, yasadışı olarak fiilen devam eden bir uygulamayı yasallaştırmaya ve aynı zamanda meşrulaştırmaya; ikincisi okula gittiğinde çocuğun sözde bilimsel eğitimden olabildiğince az etkilenmesini sağlayacak bir uygulamayı yaşama geçirmeye çalışıyor. Bu konuda oldukça kararlı; 2005'te Kuran kurslarının denetimini Milli Eğitim'den alıp Diyanet'e devretme girişimi (Bu karar Eğitim Sen'in başvurusuyla yargıdan dönse de ilköğretim müfettişleri bu sürede fiilen etkisizleştirildi.), ardından kaçak kuran kursları açanlar için öngörülen cezayı kaldırarak Diyanet dışında cemaatlerin Kuran kursu açmasını yasallaştırması, son olarak bu kurslara devam edecek çocuklarda 5'inci sınıfı bitirme koşulunu kaldırma planı sözünü ettiğimiz planlanmış hedefi gerçekleştirmedeki kararlılığını gösteriyor.

Kuran kurslarına devam yaşı

Bilimsel düzlemde tartışılmaz

AKP'nin Diyanet İşleri Başkanlığının Kurulu ve Görevleri Hakkında Kanun'a eklemeyi düşündüğü yaş sınırını kaldıracak hüküm, laiklik konusunda duyarlı çevrelerde "Din eğitimi hangi yaşta verilmeli?" bağlamında tartışılıyor. Karşı çıkanların ortak görüşü, din eğitiminin öğrencilerin soyut düşünceleri analiz edeceği yaşta verilmesi gerektiği yönünde. Yani 12 yaş. Bu pedagojik bir bakış açısının sonucu ve bilimsel eğitim için geçerlidir. Örneğin sosyal bilgiler ve fen bilgisi derslerinin 4. sınıftan; fizik, kimya, biyoloji, tarih, felsefe gibi derslerin 9. sınıftan itibaren verilmesi pedagojinin gerekçelerine

dayanır. Ancak din eğitimi bu derslerden biri gibi değil. Din, dogmatik özelliğinden dolayı bireyi ezber yoluyla koşullandırmak zorunda. Öyleyse bireyi şartlandırmak istiyorsanız erken başlamakta yarar var. Ne kadar erken başlarsanız o kadar başarılı olursunuz. Koşullandırılmış bireyler isteyenler, kendileri de koşullanmış oldukları için çocukların erken yaşta din eğitiminden geçmesini istemekte haklılar. Onlara diyeceğimiz olmaz.

Bizler itirazımızı koşullanmanın iyi bir şey olmadığı, dogmatik düşüncelerle donatılmış bireyin günümüzün insan tipini karşılamadığı üzerine kurmalıyız. Bundan, din eğitimi verilmesin anlamı çıkıyorsa da çıksın. En azından devlet aracı olmasın.

Demokratlığı test edilmeli

Yazımıza konu olan yasa değişikliği Meclis gündemine geldiğinde hükümete, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (din) dersinin zorunlu olmasını mahkûm eden Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (2007), Danıştay (2008) ve Antalya 3. İdare Mahkemesi'nin (Şubat 2009) kararlarını anımsatmakta yarar var. Yeri gelmişken yargı kararlarını niçin uygulamadıklarını sormak gerek. Bakalım AKP ne kadar demokrat. Bu görev de yerel seçimler öncesi her mahalleye Kuran kursu projesi şaka değilse CHP'ye, Ufuk Uras'a, ilgilenirlerse DTP'ye düşüyor. Bizden anımsatması.

27 Ekim 2009

Türkiye'de eğitim iş günü sayısı dünya standardının altında

Domuz Gribinin yayılmasını engellemek için koruyucu önlemlerin en başta geleni okulların bir süreliğine öğretime ara verilmesi olarak düşünülüyor. Riskin azaltılması için bu zorunlu bir uygulama.

Ancak il yöneticilerinin sağlık nedeniyle okulların tatil edilmesi kararını zamanında alması gerekiyor. Panik

yaratmayalım gerekçesiyle yavaş davranmak hastalığın yayılmasından başa işe yaramaz. Valilikler karar almakta gecikirlerse, geçen hafta Ankara'nın kimi büyük okullarında olduğu gibi resmi duyuruyu beklemeden öğrenci velilerinin çocuklarını okula göndermemelerine neden olur.

Dünden itibaren bir hafta süreyle okulların tatil edildiği Ankara'da böyle bir gecikme yaşandı. Domuz Gribine yakalanmış beş öğrencisi tedaviye alınan bir okulun velilerinin Perşembe ve Cuma günleri büyük çoğunlukla çocuklarını okula göndermediklerine tanık olduk.

Söz konusu hastalığın önce okullarda görülmesi, okulların toplum sağlığını tehdit eden yerler olarak algılanmasına neden olurken alınacak önlemlerin de okullarda yoğunlaşmasına neden oldu. Ancak bu durum, diğer toplu yaşam alanlarında da önlem alınması gerektiğini göz ardı etmemelidir. Sağlık Bakanlığı, hastalığın haritasını okullara bakılarak çıkartıyor. Halbuki hastalık çocuklara eninde sonunda yetişkin birinden bulaşıyor.

MEB İş Takvimini yenileyecek mi?

Ankara ve Diyarbakır'ın ardından diğer illerde de okulların tatili gündeme gelebilir. Öyle ki bazı illerde belli aralıklarla okulların yeniden tatil edilmesi de söz konusu olabilir. Bu durum, Ramazan bayramı nedeniyle zaten geç açılan okulların öğretim gün süresinin yeniden belirlenmesini zorunlu kılıyor.

2009-2010 öğretim yılı Bakanlığın iş takvimine göre 174 gün. Öğretim yılının birinci ayında olağan dışı tatillerle bu süre bazı illerde 169 güne indi. Kar-kış nedeniyle daha kaç gün tatil edilecek bilmiyoruz. Oysa

dünyada bu süre, ülkelerin gelişmişlik düzeyine göre 180-210 gün arası. Bakanlığın, tarım toplumlarına ait kısa süreli eğitimden vazgeçip dünya standardının altında olan okul iş günü sayısının beklenmedik tatillerle daha da aşağıya çekilmesinin önüne geçmesi gerekiyor. Eğer Milli Eğitim Bakanlığı öğrencilerin derslerini dershanelerde telafi ettiğini düşünüyor, onların dershanelerde geçirdikleri süreleri de okul iş gününden sayıyorsa buna diyeceğimiz olamaz!

Aksi halde Milli Eğitim Bakanlığının zaman geçirmeden “2009-2010 yıllık iş planı”nı gözden geçirmesi, telafi eğitiminin nasıl yapılacağını ve hatta okulların kapanacağı günü yeniden belirlemesi bir zorunluluk olarak görülüyor. 22 Ocakta başlayacak yarıyıl tatili iki hafta yerine bir haftaya indirilecek mi, 18 Haziran 2010’da tamamlanması gereken öğretim yılı 2 Temmuz’a kadar uzatılacak mı? Bütün bunlara bağlı olarak sınavların tarihleri değişecek mi?

MEB, kendi işlerini belli bir planlamaya göre yürütüyor olsa da öğretmenler ders programlarını iyi kötü belirledikleri bir plana uyarak gerçekleştiriyorlar. Okulların tatil edilmesi ister istemez onların ders planlarını uygulamalarında aksamalara neden oluyor. Özellikle okuma yazma öğretiminin başında olan birinci sınıflar bu durumdan en çok etkilenen oluyor. Birinci sınıfta okuyan bir öğrenci için bir haftalık ara bir aylık gecikmeye karşılık gelebiliyor. Birçok öğretmen bu bir haftalık (şimdilik) aranın ardından okullar açıldığından beri öğrencilere kazandırdığı becerilerin unutulacağından kaygılı.

Okulların iş günü sayısı oldukça önemli bir konu, ileride daha geniş boyutlarıyla tartışmak istiyorum.

MEB kurum içi sınavlarını niçin ÖSYM'ye yaptırmaz?

Web'de Eğitim Kurumları Müdür ve Müdür Yardımcılığı Seçme Sınavı sorularının iktidarla yakın ilişkisi içinde olduğu söylenen Eğitim Bir Sendikası tarafından önceden edinildiğini ima eden haberler dolaşıyor. İddiaya göre, sendikanın kendi üyeleri için açtığı sınava hazırlık kurslarında yaptığı deneme sınavlarındaki çok sayıda soru, 31 Ekim ve 1 Kasım'da yapılan Eğitim Kurumları Müdür ve Müdür Yardımcılığı Seçme Sınavlarında aynen yer almış.

Haberin yayımlandığı WEB sitelerine eklenen ve e-posta gruplarında dolaşan yorumlara bakılırsa öğretmenler bu durumdan oldukça rahatsız olmuşlar. Bunlardan en iyimser düşünenin yorumu şöyle: "Bu kadar tesadüf şaşırtıcı değil mi? Türkiye'de soru hazırlama uzmanları bile bir sınavda 1-2 soru yakalamakta zorlanırken ilk bakışta bu kadar sorunun bire bir aynı, ya da soru kökü ve verilmek istenen cevapların aynı olması bize biraz garip geldi. Takdir siz değerli eğitimcilerin...."

Zamanım elverdiği ölçüde sendikanın yayımladığı habere konu olan deneme sınavı sorularını Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı sorularla ben de karşılaştırdım. Büyük bir rastlantı sonucu karşılaştırdığım soruların birebir örtüştüğünü gördüm. Bana gelen e-postada adı geçen sendikanın MEB sorularıyla aynı olan 20 sorusuna yer verilmişti.

Bunlardan birkaçı şöyle:

- *5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'na göre köy adlarının değiştirilmesi, köylerin birleştirilmesi ve ayrılması aşağıdakilerden hangisi ile yapılır?*

A) Kanun

B) İçişleri Bakanlığının kararı ve Cumhurbaşkanının tasdiki

C) Bakanlar Kurulu kararı

D) İçişleri Bakanlığının tasvibi

(A kitapçığı 45. soru)

• MEB Personelinin Aylıkla ödüllendirilmesi hakkındaki yönergeye bir mali yıl içinde ödüllendirileceklerin sayısı kurumun yıl başındaki serbest kadro mevcudunun eğitim-öğretim hizmetleri sınıfında binde kaç geçmez?

A) binde 20

B) binde 10

C) binde 5

D) binde 8

(A kitapçığı 99. soru)

• 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğretim yılı sonuna kadar ilköğretim okulunu bitiremeyen çocuklara öğrenimlerini tamamlamak üzere ne kadar ek süre tanınır?

A) En çok 1 öğretim yılı daha okula devamlarına izin verilir.

B) En çok 2 öğretim yılı daha okula devamlarına izin verilir.

C) En az 2 öğretim yılı daha okula devamlarına izin verilir.

D) En çok yarım dönem daha okula devamlarına izin verilir.

(B kitapçığı 80. soru)

• Millî Eğitim Bakanlığı Sicil Amirleri

Yönetmeliği'ne göre, büyükelçilikte görev yapan eğitim ataşesinin 1. sicil amiri aşağıdakilerden hangisidir?

A) MEB Müsteşar Yardımcısı

B) MEB Müsteşarı

C) Eğitim Müşaviri

D) Büyükelçi

(B kitapçığı 71. soru)

• 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'na göre valilerin teftişte denetleme yetkileri çerçevesinde vali, bakanlıklar ve tüzel kişiliğe haiz genel müdürlüklerin il teşkilatında çalışan memurların, Memurin Kanunu'ndaki usulüne göre savunmasını aldıktan sonra kaç günlüğe kadar aylıktan kesme cezası verir ve uygular?

A) On beş

B) On

C) Yedi

D) Beş

(B kitapçığı 94. soru)

Milli Eğitim Bakanlığı iddiaları inceleyip kamuoyuna bir açıklama yapmak durumunda. Aksi halde sadece yönetici adayları değil, tüm öğretmenler arasında huzursuzluğa neden olan olayı kabullenmiş olarak düşünülür.

El altından soru transferi yapılmamışsa, sınav sonucunu etkileyecek kadar soruyu tam isabetle üyelerine ileten bu sendikayı kutlamak gerek. Yok eğer işin içinde bit yeniği varsa durum vahim demektir. O zaman, Milli Eğitim Bakanlığının kurum içi sınavlarını niçin ÖSYM'ye yaptırmadığını sorgulamak gerek.

MEB, geçen ay yapılan Polis Meslek Yüksek Okulu sınavında soruların çalınması olayında haklı olarak sınavı ÖSYM yapıyor diyerek kedinin savunmuştu. Bu sınavda benzer sonuç çıkarsa Eğitim Kurumları Müdür ve Müdür Yardımcılığı Seçme Sınavını yapan EGİTEK'i nasıl savunacak?

24 Kasım 2009

Kamu çalışanları yarın grevde

KESK, uzun süredir siyasal tartışmaların gölgesinde kalan çalışanların ekonomik taleplerini dile getirmek ve hükümetin yoksulların aleyhine işleyen uygulamalarını protesto etmek amacıyla yarın bir günlük genel greve gidiyor. Grevli-toplusözleşmeli sendikal hak istemini de içeren bir günlük uyarı grevini KAMU SEN de destekliyor.

KAMU SEN'in greve katılma kararı, katılımı ve tabii ki grevin hükümet üzerindeki etkisini artıracak. Sendikanın "Artık bıçak kemiğe dayanmıştır. Söz bitmiş, hoşgörümüz karşılıksız kalmış, diyalog mekanizması tahrip edilmiştir. Son çare eylemdir. Hakkımızı almak, iktidarı uyarmak, Türkiye'nin demokrasi ile yönetildiğini, demokrasinin temelinde tüm kesimlerin haklarının korunması geldiğini hatırlatmak için, ülkemizin kaynaklarının adil bir şekilde paylaşılması için, yalnızca memurların değil, işsiz, işçi, esnaf, çiftçi, emekli, dul ve yetimlerin de seslerine kulak verilmesi için 25 Kasım'da iş bırakıyoruz." şeklindeki açıklaması, kamu çalışanlarının taleplerinin "iyi niyet"li, ve "hoşgörü"lü davranmakla karşılanmayacağını dile getirmesi ayrıca önemli bir gelişme.

Umarız, farklı ideolojik tercihlerine rağmen KESK ve KAMU SEN, üyelerinin ortak çıkarlarını ilgilendiren konularda birlikte davranmayı sürdürürler.

1 Aralık 2009

Katsayı meselesi Hükümetin meselesi

YÖK'ün katsayı eşitlemesinin yargıdan dönmesi, YÖK başkanı Yusuf Ziya Özcan'dan çok hükümetin çözmesi gereken bir sorun. YÖK Başkanı kendisine

verilen bir talimatı yerine getirdi. Olmadı.

Biz, Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanı hesaplamasında kullanılan yöntemin eşitlik ilkesine uymadığını daha önce belirtmiştik. Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanı (AOBP)'na okul başarı puanının önemli ölçüde etki ettiğini düşünürsek bu yöntemin öğrencinin bireysel başarısını ölçmede sorunlu olduğunu da görürüz. Üniversiteye öğrenci seçimi sınavla yapılmaya devam edileceğine göre seçme yönteminde daha adil bir yöntem bulunması gerekiyor.

Mevcut durumun analizini yapabilmek için Hükümetten ve YÖK Başkanından gelen açıklamaları iyi okumak gerekiyor. Açıklamalar, İmam Hatip Mezunlarının Danıştay kararından etkilenmesini engelleyecek yeni yöntemlerin deneneceğini gösteriyor.

Bu yollardan biri YÖK Kanununun 45. maddesinde değişikliğe gidilerek Ortaöğretim Başarı Puanının tümüyle ortadan kaldırılması; ikinci yol, Üniversiteye yerleştirmede Ortaöğretim Başarı Puanı oranının düşürülmesi.

Birinci yol yasa değişikliğini gerektiriyor. İkincisini YÖK Genel Kurulunun işi.

Hükümet, okulları tümüyle işlevsizleştirmeyi göze alarak Ortaöğretim Başarı Puanını kaldırılmaya kalkışsa bile İHL'lerin merkezde olduğu yeni bir tartışmayı göze alabilir mi? Biz Hükümetin tartışmalı ve uzun bir süreci gerektiren bir işe kalkışacağını düşünmüyoruz. Bundan dolayı büyük olasılıkla iş yine YÖK eliyle çözülmeye çalışılacak ve ikinci yol yani Ortaöğretim Başarı Puanının öğrenci yerleştirmedeki oranı düşürülecektir.

YÖK Başkanı, katsayıdan doğan açığı etkisizleştirmek için üniversiteye yerleştirmede yüzde 21 olan AOBP'nin yüzde beşlere kadar inmesi gerektiğini düşü-

nüyor. Oranın yüzde onlara çekilmesi bile, alan ve alan dışı tercihler arasındaki makası etkilemeyecek kadar daraltacak. Kuşkusuz bu bir yandan dersaneleri ihya ederken okullar, ders programları, öğretmenler için var tartışmasını da başlatacak. Gelişmelere göre biz de tartışmadaki yerimizi alacağız.

Avrupa Konseyine sorular

İki aydır Ankara bilbordlarında insanın gözünü yoracak çoklukta “Kentinle gurur duy” afişleri asılı. Melih Gökçek, Avrupalılardan aldığı ödüllerle bizi gurur duymamız gereken bir kentte yaşadığımıza inandırmaya çalışıyor. Afişlerden öğrendiğimiz göre Avrupalılar 2001 yılından beri hemen hemen her yıl Melih Gökçek’e ödül veriyorlarmış. En son “2009 Avrupa Konseyi Ödülü”nü vermişler.

Ödülü verenlerin Ankara halkına bir kastı yoksa, verdiği ödül çıkarlarına hizmet etmiyorsa ya Ankara’yı görmemişlerdir ya da kendileri Avrupalı değillerdir.

Melih Gökçek’e ödül verenler, aşağıdaki sorulardan birine “evet” yanıtı verirlerse, verdikleri ödüle saygı duyup Ankara’da yaşamının hüznünü gurura çevireceğim.

- Hangi Avrupa Birliği (AB) ülkesinin nüfusu Ankara’ya denk bir şehirde, Ankara’nın sadece bir caddesindeki kadar üst geçit vardır?
- Hanginizin ülkesindeki bir metropolde şehrin ortasından geçen yollar, otoyol işlevi görsün diye tasarlanmıştır?
- Hanginizin ülkesinde ulaşım planı olmayan bir şehir vardır?
- Kasten “ulaşım planı”nı yapmadığını söyleyen bir kişi, hanginizin ülkesinde belediye başkanlığı yapabilir?

-

- Avrupa kentlerinde belediye başkanı alkol kulla-

nımını referandumla belirlemeye kalkışır mı?

- Sizin belediyeleriniz metro istasyonuna kilise yaparlar mı?

- ...

- Çağdaş bir kişi/kurum, yukarıdaki sorulara “hayır” yanıtı verilen bir kenti veya onun yöneticisini ödüllendirir mi?

8 Aralık 2009

İHL’ler mütedeyyin mi yetiştiriyor?

Muhafazakâr ailelerin, çocuklarını daha mütedeyyin kişi olsunlar diye İmam Hatip Liselerine gönderdiği savı doğru değil.

Bu gün İHL mezunu başbakan ne kadar liberal-se, muhafazakâr dediğimiz aileler de o kadar liberal ve bir o kadar faydacı (pragmatik)dırlar. Faydacı birinden bu denli yüksek ve gerçek hayatta karşılığı olmayan ahlaki hedeflere yönelmeyi beklemek bana olası gibi gelmiyor.

Ekmeğin aslanın ağzında olduğu bir düzende liberallerin, iş piyasasının talep ettiği insan yerine yoksul halkı, çocuklarını mütedeyyin insanlar olarak yetiştirmeye kışkırtmaları sahici bir öneri değil. Zaten halkımızın “ideal insan” peşinde koşmadığı da belli. Bu sav, yani dindar olsunlar diye çocukların İHL’lere yönlendirilmesi bu okulları meşrulaştırmak için uydurulmuş bir savunmadır.

Eğer iddia edildiği gibi kimi aileler çocuklarını dindar bireyler olarak yetiştirme derdinde olsalardı, 1998’e kadar yüzde on olan bu okullara devam eden öğrenci oranı, katsayı engelinin ardından yüzde ikilere kadar düşmezdi.

Oranın düşüşü ilköğretimin sekiz yıla çıkartılmış olmasıyla da açıklanamaz: Eğer Muhafazakâr aileler ço-

cuklarının din eğitimi almaları derdinde olsalardı, aradaki açığı kapatmak için ilköğretimin ardından İHL'lere yüklenmeleri gerekiyordu. Çok büyük bir çoğunluk 1998'den sonra İHL'lerden vazgeçmeyi tercih etti. Sekiz yıllık eğitime geçişin ardından ilk mezunların verildiği 2003-2004 öğretim yılında (ve daha sonra) İHL'lere devam eden öğrenci sayısı yüzde yedi oranında düşüş göstermesi bizim bu savımızı doğrulamaktadır.

AKP döneminde İHL'lere yönelmedeki yükseliş de ailelerin okul seçimine pragmatik yaklaştıklarını doğruluyor. Son altı yıldaki yüzde iki yüzü bulan artışın nedeni, bu okulların gerek toplum gerekse devlet tarafından ekonomik olarak desteklenmesi, İHL diplomasının bu dönemde her zamankinden daha fazla referans olarak ilgi görmesinin aileleri etkilemesiyle ilgili.

Bundan dolayı İHL'leri okuldan çok bir organizasyon olarak görmek ve gerçek anlamda meslek liselerinin kaderini yönlendirmelerine izin vermemek gerekiyor.

AİHM kararını ulema değerlendirecek

Başbakan yardımcısı Bülent Arınç, Ankara Kulisi programında Fikret Bila'nın bir sorusu üzerine zorunlu din dersi uygulamasının Alevi Çalıştay'ında ele alınacağını söyledi. Arınç, konuşmasının bir yerinde bu konuda AİHM kararı da olduğunu söyleyerek din derslerinin seçmeli olmasından yana tavır içinde oldukları gibi bir izlenim vermeye çalıştı.

Başbakan Yardımcısı samimi ise Danıştay ve AİHM'in din derslerinin zorunlu olmaması gerektiği yönündeki kararlarını niçin uygulamıyor da topu çalıştaylara atıyor. Bizce bu, yargı kararını ulemaya havale etmekten başka bir anlam taşımaz.

Hükümetin görevi yargı kararını tartışmak

değil onu uygulamaktır. Yargıya saygı, ancak onun kararını uygulamakla gösterilir; lafla değil. Hükümete sormazlar mı, Danıştayın katsayı eşitlemesini durduran kararına gösterdiğiniz duyarlılığı niçin aynı Mahkemenin din dersleriyle ilgili kararına göstermiyorsunuz diye.

Ders kitabını inceleyen yeterliliği mahkeme tarafından araştırılacak

Talim ve Terbiye Kurulu, 2003'ten beri ders kitaplarını kendi mevzuatının aradığı ölçütleri taşımayan kişilere incelettiriyor. Bu tarihten beri ders kitaplarının incelendiği biriminde yüzlerce öğretmen görevlendirildi. Hiçbirinde TTKB'ye bağlı Öğretim Materyallerini Geliştirme, İnceleme Merkezi Yönergesi'nde belirtilen "alanlarında en az yüksek lisans yapmış olmak", Kamu Personeli Dil Sınavında (KPDS) en az 50 puan almış olmak", "en az üç yıl kıdemi bulunmak" ve "genel yetenek sınavında başarılı olmak" şartı aranmamıştır.

Bu koşullar önceki hükümetlerden kalma mevzuata da ait değil; tamamı 2003'te Hüseyin Çelik tarafından değiştirilen TTKB yönetmeliğinin hükümleri. Yani bilgisizlik, beceriksizlik diye bir şey söz konusu değil. **Orta da bilerek ve kasten uygulanmayan bir yönetmelik hükmü var. İşin tuhafı, tüm bu usulsüzlükler bakan imzasıyla gerçekleşiyor. Hüseyin Çelik'ten sonra Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu da yılda 400 bin liralık ders kitabı pazarının kaderini belirleyen kişilerin seçiminden doğrudan sorumlu.**

Bu köşede birkaç kez gündeme getirmeye çalıştığımız bu usulsüzlük, Ankara Bölge İdare Mahkemesinin kararıyla incelemeye alınacak. Eğitim Sen'in bir yıl önce Yönerge koşullarını taşımayan 75 öğretmenin

TTKB’de görevlendirilmesi üzerine 15. İdare Mahkemesinde yürütmeyi durdurma istemiyle açtığı davada, İdare Mahkemesinin yürütmeyi durdurma kararı vermesi üzerine yaptığı itiraz Ankara Bölge İdare Mahkemesi tarafından yerinde bulundu. 15. İdare Mahkemesi, görevlendirmelerde mevzuata uyulup uyulmadığını inceleyecek.

Esas kararı da etkileyecek bu gelişme, geriye dönük olarak idari bir soruşturmanın yapılmasını zorunlu kılıyor. Çünkü TTKB’deki usulsüz görevlendirmeler, dava konusu 75 öğretmenin görevlendirilmesinden ibaret olmadığı gibi hâlâ devam eden bir uygulama.

Milli Eğitim Bakanı Çubukçu’yu buradan uyarlım: Geçen hafta görevlendirilme onayını imzaladığı ve 23’ü göreve başlayan 50 kişilik listedeki öğretmenlerden hiçbiri Yönerge koşullarını taşımıyor. Sayın Bakan TTKB’ye el atmakta gecikirse, ders kitaplarının kusurunu düzeltmek için daha çok çalıştay düzenlemek zorunda kalır.

15 Aralık 2009

Bu yazı MEB’e 300 milyon TL. kazandırabilir

Telefon şirketlerinden müşterilerine sık sık elektronik fatura kullanmalarını öneren mesajlar gelir. Daha geçenlerde telefonuma düşen mesaj şöyleydi: **“DOĞAMIZI KORUMAK İÇİN BİR ADIM DA SİZ ATIN. KAĞIT FATURA KULLANMAMAK İÇİN E-POSTA ADRESİNİZİ 3008’E SMS İLE GÖNDERİN, ÜCRETSİZ FATURA ABONELİĞİNİZİ BAŞLATIN”**



Artık bankalar da isteyen müşterilerinin hesap özet-

lerini e-posta ile gönderiyorlar. Hem kağıttan hem de işgücünden tasarruf sağlıyorlar.

Türkiye’de 43 milyon kredi kartı, 60 milyon banka kartı kullanılıyor. İletişim Kurumunun verileri 113 milyon cep telefonu, 18 milyon sabit telefon kullanıcısı olduğunu gösteriyor. Her biri için ayda bir sayfa kağıt kullanıldığını düşünürsek, her ay 236 milyon büyük boy kitap sayfasına eşit kağıt kullanılmış olur.

Telefon şirketleri ile bankaların, fatura ve hesap özetlerini elektronik ortamdan ileterek tasarruf etmeye çalıştığı kağıt, Milli Eğitim Bakanlığının her yıl çöpe attığı ders kitapları için harcanan kağıdın yanında hiç kalıyor.

Yukarıda sayısını verdiğimiz kullanıcıların faturalarından tasarruf, ortalama 160 sayfa olan öğrenci kitaplarından 1 milyon 475 bin adet kitaba karşılık geliyor. MEB’in geçen yıl öğrencilere dağıttığı 160 milyon kitabı yeniden kullanmak bir yana, geri dönüşüm amacıyla toplatılmamış olmasıyla çöpe giden kağıtlarla karşılaştırdığımızda doğaya verilen zararın boyutunu varın siz düşünün.

Ders kitaplarının tekrar kullanılması ile 300 milyon TL, geri dönüşümünün sağlanması ile ise bunun yarısına yakın ekonomik tasarruf mümkün iken Milli Eğitim Bakanlığı 2004’ten beri bu yolu denemiyor. Bakanlık bu tarihten beri öğrencilere ve öğretmenlere (650 bin öğretmene her biri en az 300 sayfa olan kılavuz kitap dağıtıyor), aynı kitapları her yıl tekrar tekrar dağıtıyor.

MEB sadece 2009-2010 öğretim yılı için 180 milyon yeni ders kitabı aldı. Oysa aldığı kitaplar bir yıl önce öğrenciler dağıtılmış kitapların aynısıydı. Kimsenin aklına ‘Yahu biz ne yapıyoruz; program değişmedi, kitaplardaki bilgiler değişmedi neden öğrencilerin elindeki

kitapları toplatıp sonraki yıllarda da kullanılması yoluna giderek krizden çıkışa katkı sunalım' demek gelmiyor.

Her yıl Milli Eğitim Bakanlığını buradan uyarmaya çalışıyoruz. Ne yazık ki sesimizi duyan olmadı. Belki de duydular işlerine gelmedi. İş işten geçmeden Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu'yu bir kez daha uyarıyoruz:

25 Aralık'ta 2010-2011 öğretim yılında okutulacak ders kitapları Talim ve Terbiye Kurulu tarafından karara bağlanacak. Ardından her yıl olduğu gibi ders kitabı alım ihalesine çıkılacak. Yani, yukarıda dile getirdiğimiz kaygılar Bakanlık tarafından paylaşılmazsa, son yedi yılda 1.5 milyar doları bulan bu hoyratlığın neden olduğu kamu zararı artarak devam edecek.

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu, iflah olmaz muhalifler olarak görüp bizi dikkate almıyor olabilir. Bizim bu konudaki gerekçelerimizi ve uyarılarımızı tatmin edici bulmuyorsa Sayın Çubukçu'ya önerimiz, partisinin Hatay Milletvekili Prof. Mustafa Öztürk'ü dinlemesidir. Bakan, Öztürk'ten, her yıl aynı ders kitaplarının tekrar tekrar dağıtılmasının sadece ekonomik kayba neden olmadığını, ayrıca işgücü ve enerji kaybının yanı sıra doğal ortamın bozulmasına da neden olduğunu öğrenecektir. Tabi Mustafa Öztürk Bakanla görüşmeden önce fikrini değiştirmezse.

Biraz cesur, biraz çabuk davranmak bu yıl MEB'e 300 milyon TL. (300 trilyon) kazandırabilir.

22 Aralık 2009

Mevcut ortaöğretim yapılanması ve üniversiteye öğrenci seçme yöntemi

Katsayı tartışması, üniversitelere öğrenci seçme yönteminin sorgulanmasını da tetikledi.

Eğitim üzerine düşünen aklı başında insanlar sınava dayalı sistemin terk edilmesi gerektiğinde hemfikirler. Öne çıkan alternatif öneri ise öğrenci seçiminin üniversitelere bırakılması yönünde. İktidarlar bu yönde bir eğilim gösterirse üniversitelerin öğrencilerini hangi yöntem ve ölçütlerle belirleyeceği ayrı bir tartışma konusu. Bu konuda Batı'dan yararlanılabileceğini bir başka yazımızda belirtmiştik. Her şeyi yaşayarak öğrenmenin zamanı geçti; bizden önceki yaşamışlıklardan ders alıp sonuçlar çıkarmak gerek.

Aslında, Türkiye'nin ortaöğretim yapılanması tam da üniversitelerin öğrencilerini kendilerinin belirlemesine uygun nitelikte. Neredeyse her fakülte ve bölüme denk gelen bir ortaöğretim kurumumuz var. Güzel sanatlardan iletişime; ticaretten beslenmeye kadar akla gelebilecek her lisans bölümüne ağırlık veren lise çeşitliliğine sahibiz. Bu liselerin amaçlarına baktığımızda da farklı bir şey göremiyoruz: Hepsinin mevzuatla belirlenmiş ortak hedefi alanlarında uzman kişiler yetiştirmek. Uzman kişi nerede yetişir: Elbette üniversitede.

Türkiye'nin mevcut ortaöğretim yapılanması ile üniversiteye öğrenci seçme yöntemi (her biri ideal bir şekilde işlese bile) tam bir tezat teşkil ediyor. Üniversiteye yerleştirme sınavları, tüm öğrencilerin tek bir ortaöğretim türünden mezun olduklarını varsayan ölçüt ve yöntemlerle yapılıyor. Ortaöğretim ise öğrenciyi sınavsız geçişin yapılabileceği lisans eğitimine hazırlayan okullarmış gibi 76 farklı türe ayrılmış durumda.

Her birinin diğerini bozan bu çelişkili duruma son vermeden ne üniversiteler gerçek anlamda üniversite olabilir; ne de ortaöğretim, öğrencileri mutlu sona götürmenin aracı olabilir. Bu durumda ya sınava dayalı

seçme sisteminden vazgeçilecek ya da ortaöğretimdeki okul çeşitliliğinden. Farklı lisans alanlarına aynı sınavla öğrenci seçmeye devam edilecekse bu kadar farklı lise türüne ne gerek var ki.

Lise çeşitliliğinin azaltılmasını, hatta liselerin genel ve mesleki olmak üzere iki tür altında birleştirilmesini savunanlar da var (Sanırım bu görüşü savunanların önemli bir kısmı, üniversitelere öğrenci seçiminde mevcut sistemin devamını savunmak zorunda olduklarının farkında değil). Biz de mevcut seçme sisteminden vazgeçilmediği sürece bu kadar çok lise türüne gerek olmadığını düşünenlerdeniz. Öyle ya herkes aynı kulvarda koşuya davet ediliyorsa, farklı engellerin bulunduğu alanlarda farklı kategorilerde antrenman yaptırmanın ne gereği var.

Ancak üniversiteye girişte sınavların kaldırılmasını istiyorsak durum değişir. Akılcı ve çağdaş olan da bu: Anadolu, Fen, Sosyal Bilimler (İHL'ler dahil) gibi özel amacı bulunmayan ayrıcalıklı türlerin kaldırılıp lise çeşitliliğinin korunması.

Üniversitelerin alacağı öğrencileri kendilerinin belirlemesinin belki de en önemli yanı, fakültelerin öğrencisinde aradığı yetenek ve becerileri değerlendirme ölçütleri arasına alarak hem öğrenci niteliğini yükseltmesi hem de hatalı tercihten dolayı üniversite/bölüm değiştirme gereği duyulmasını asgariye indirmesi olacaktır. Bilindiği gibi her yıl 300 bine yakın öğrenci hatalı tercihinin düzeltmek için yeniden sınava giriyor. Tabi bu sistemin olumlu sonuçları bununla sınırlı değil: Sistemde bu biçimiyle yapılacak bir değişiklik, ortaöğretimde yeniden yapılanmayı zorlarken öte yandan dershanelerin ortadan kalkmasını da sağlayacak.

Acaba diyorum, sisteminin devamından yana olanlar, hiçbir şey adil değilken katsayı eşitlemesiyle adaleti sağladıklarını söyleyerek kalıcı çözümler üzerinde tartışmamızı engellemeye mi çalışıyorlar?

Öğretmen atamaları belli bir takvime bağlanmalı

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu, öğretmen atamalarının bundan sonra sadece ağustos ayında yapılacağını söylemiş. Öğretmen atamalarının, okullar açılmadan önce yapılması gerektiğini savunan biri olarak Bakanlığın bu kararını destekliyoruz. Hatta atamaların ağustos yerine haziranda yapılmasını öneriyoruz. Çünkü, çoğu yıllar önce mezun olmuş öğretmen adayının hizmetiçi eğitimden geçirilmesi için zamana gereksinim var.

Bazı köşe yazarlarının sadece istihdam açısından bakarak öğretmen atamasının yılın herhangi bir döneminde yapılmasını savunması ve Bakanlığın bu karardan vazgeçirmeye çalışması anlaşılır değil. Şubatta atama yapılmaması nedeniyle atama bekleyen öğretmenlerin “şok” olduğunu söylemek popülizm yapmak için uygun bir dil. Ancak belli bir plana uyulmadan yılın herhangi bir zamanında öğretmen ataması yapmak öğrenci, okul ve öğretmen açısından uygun değil. Olaya pedagojik açıdan bakan herkes bunun sakıncalarını bilir.

Okulların açık olduğu bir zamanda öğretmenlerin sınıfları dağıtıldıktan, öğrencilerin sınıfları belli olduktan sonra hiçbir ön hazırlık yapma fırsatı verilmeden okula gönderilen öğretmenden verimli bir çalışma beklenebilir.

Henüz resmi bir açıklama yok ama Bakanlığın bu

tek atama dönemini doğru değerlendirmesi gerek.
Öğretim yılı ortasında öğretmen açığı sorunu ile karşılaşılacak istenmiyorsa en azından Bakanlığın itiraf ettiği sayıda (en az 60 bin) öğretmenin atamasının önümüzdeki dönemde yapması gerekiyor.

29 Aralık 2009

Bir Öğretmen Dağa Kaçmış!

Gazetelerde gözünüze çarptı mı bilmem? Doğu tarafında bir köy öğretmeni yıllarca evvel kaybolmuş, sonra her tarafı kıl içinde ve çıplak bir durumda bu günlerde görmüşler... İlk bakışta, insanlık namına, meslek namına, üzülecek bir hâdis. Fakat bana göre hiç de değil. Bu gidişle çoğumuz çıkarız dağlara.

Kurtla, kuşla, tabîî hâdiselerle savaşıarak dağda yaşamak güç gibi gelir ama, şehir veya köyde, yani insan topluluğu içinde ve hele bu günkü şartlar altında yaşamak her halde daha güç. Bizim savaştıklarımız daha çok ve daha korkulu şeyler.

İnsan başını dinlemek için evine gider değil mi ? Gelir gelmez de mücadele başlar. Anneleriyle çocuklar bir paket beklerler, bakarlar ki istedikleri yine alınmamış, Allahın emrine razı ol.

"Aldığım maaş yetiştiriyor" dersin, "Filân memur nasıl yetiştiriyor" diye canlı misaller verirler.

"O hem memurluk, hem öğretmenlik yapıyor" dersin, "Sen de öyle yap" derler.

"O Bakanın veya filân umum müdürün lûtfuna uğramıştır" dersin, "Sen de uğra" derler.

Sen bunun nasıl yapılacağını bilmezsin, lûtfu uğrayacağım derken, hışma uğrarsın. Çünkü yükseklerden yağmur da dökülür dolu da...

Çoluk, çocuk deyip de geçmeyelim Neler bilmiyorlar onlar. Bir de bakarsın:



“Hani terfi edecektin, maaşın artacaktı” diye başlarlar.

“Kadro bulunmadı” dersin, vız gelir bu lâf onlara. “Kadro başka memleketten mi gelecek, bizim memlekette yapılmıyor mu?” derler ve misal göstererek aynı sene iki öğretmenden birisine kadro bulunup da diğerine bulunmamasına katiyen inanmazlar. Akılları kadro bulamayanlardan fazla eriyor gibi:

“Bu lâflara ancak senin gibiler kanar, kendileri neden kadrosuz kalmıyorlar” bile derler.

“Aman sus. başkalarının yanında olsun söylemeyin, sonra âmirlerim duyarlar da bizi 22’nci maddeden şikâyet eden Öğretmene döndürürler” dersin, “Hiç mi iyi bir şey yapmazlar bunlar” diye tuttururlar.

Daha fazla uzatmadan kes burada, gel okuluna. Mesela bir köy okulu. Bakarsın çocuklar gelmemiş, icabını yapsan, köylü kızar veya vurur, yapmasan müfettiş kötü rapor veri. Soğuktan donarsın odun yok, halk ödeneğin hükümetten gelmesini bekler, hükümet köylüden. Sen bu dertlerle uğraşırken bir müfettiş gelir “Viyana usulü grafikleri yapmamış, hesap yaptırırken çocukların şahadet parmaklarındaki tırnaklarını ölçtürmek suretiyle tabii materyalden faydalanmamış” diye bir rapor verir, gittin güme.

Yahut Ankara’nın bir ilçesinde, farz edelim ki iyi bir köy öğretmenisin, yemin edelim ki suya sabuna dokunmadan hakıyla çalışıyorsun ama akrabalarından birisi diğer partiye mensup, bakıyorsun bir müfettiş geliyor... Particilikten, şuradan, buradan bir tahkikattır başlıyor.

Eğitim öğretim meselemize gelelim. Bu konuda, Allah göstermesin ama, daire ile ihtilafa düşüyorsun... Derdinden fazla anlamayan müdür seni bir muavine havale ediyor. Gidip bu baya bakıyorsun ki ihtiyarlığı cihetle ipten ve kazıktan atlayamaz hale gelmiş sporcu bozgunu. Bununla eğitimsel veya pedagojikselsel kozunuzu paylaşacaksınız. Mesela, diyorsun ki bu baya;

Efendim çift tedrisattan bütün halk ve maariften anlayanlar şikayetçi iken siz üçlü tedrisatı emretmişsiniz. Sizin tarifinize göre okullar Ankara garına dönecek elinde valiziyle çocuklar daimi bir akış halinde gelip gidecekler. Milletın çocuklarını bu felaketten koruyun.

Vay efendim sen misin bunu diyen?.. Ölmüş pedagogların eskisi etrafındaki arkadaşlarımızdan da tasvip bekler, onlar da eskimiş sözlerden birkaçını sarf ederek gezinen bu sporcu homurdanır gibi anlaşılmaz sesler çıkartarak baş salar ve muavin bey son söz olarak

“Ben bin öğretmenli, üç yüz okullu ili idare ediyorum da sen bir okulda üç mektebi okutamıyorsun. Hak gelince de çatır çatır istersin. Sen dairenin emrini yerine getirmek mecburiyetindesin. Yapmıyacaksan bildirirsin, çaresine bakarız” der.

Bu şekilde kapıdan çıkarsın, ama dağa çıkmak da aklından geçer.

Binaenaleyh, bu tedbire daha evvel başvuran meslektaşımıza ne mutlu.

Kazığı kopmuş böyle bir dünyada fesini eğdikçe keli görünen bazı kimselerin yanında, riya ve taassubun diğer kıymetleri gölgelendirdiği bir yerde, akıllıların deli gibi görüldüğü bu muhitte cemiyet hayatı yaşayacağım diye varlığından fedakarlık yapacağına dağa çıkmak karşısında mertçe karşına dikilecek aslanla mücadele etme ve her türlü müdahale ve kayıttan azade olarak başını dinlemek daha ehven-i şerdir. Hatta doğrudur.

Dağdaki meslektaşım, seni tebrik edeyim. Bu gidişle ben de aynı yolu tutacak gibiyim. Sevgilerimle.

Boyacıoğlu

Farzet ki bir mürebbisin!...

Kasım 1952

NOT: Üç gün sonra 2010 yılına giriyoruz. Bu yazı, aradan geçen bunca yılın ardından aynı eğitim sorunlarını yaşıyor olmamızı göstermek için yazarının Boyacıoğlu takma adını kullanarak 1953 yılının da yayımlanan “Farzet ki bir mürebbisin!...” adlı kitapta alınmıştır.



Milli Eğitim Bakanlığı yargı ile alay ediyor

Milli Eğitim Bakanlığı bu kadarı da olmaz dedirten yeni bir uygulamaya daha imza attı.

Önce geçmişe dönüp bir anımsatma yapalım:

Milli Eğitim Bakanlığı, 2004'te Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği'ni tümüyle değiştirdi. Değişiklik, şirketlenmiş yayınevlerinin dışındaki kişi ve kuruluşların ders kitabı yazmasını engelliyordu. Buna göre, ancak belli teminatları yerine getirmiş ve matbaası olan yayınevleri ders kitabı hazırlayabilecek ve devlet, kitapları sadece onlardan satın alacaktı. Her hangi bir yayınevine bağlı olmadan öğretmen, akademisyen ve ilgili sivil toplum kuruluşları yönetmeliğin istediği ölçütleri diğerlerinden daha iyi bir şekilde yerine getirmiş olsalar bile kitap yazamayacaklardı. Kısacası tek alıcısı devlet olan 400 milyon TL'lik pazar birkaç yayınevine açılıyordu.

Milli Eğitim Bakanlığı liberallerin kuşatmasına teslim olmuş, 650 bin öğretmeni ile 100 bin akademisyen içinde bu hakkı kullanma konumunda olanları yok saymıştı. Özel yayınevlerinin hazırlatacağı ders kitaplarında görev alacak yazar, editör, ölçme ve değerlendirme uzmanlarında zorunlu olarak sigortalılık arandığı için bu kişiler özel yayınevlerine de kitap yazamıyorlardı.

Ders kitabının pazar malına dönüştürmesini sağlayan yönetmelik değişikliği, güçlü birkaç yayıncının istemi doğrultusunda Hüseyin Çelik tarafından gerçekleştirilmişti. Biliyorsunuz, aynı Hüseyin Çelik, nüfusun en yoksul kesiminin yüzde altılık bölümü için harcasın diye Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfına verilmiş olan paraları Başbakanın talimatı ile MEB'e transfer edip çok sevdiği özel yayınevlerinin kitaplarını değerinin iki katına satın almıştı. Onun o gün kurduğu düzen şimdi de aynı şekilde devam ediyor.

Eğitim Sen, 2004'te çıkan yönetmelik için iptal davası açtı. Danıştay sekizinci dairesi, önce yürütmesini durdurduğu Yönetmeliğin bu hükümlerini 2005'te iptal etti. Ancak atı alan üsküdarı geçmişti. MEB, sanki yargı kararı yokmuş gibi işlemlerini yürütmeye devam etti. Ardından kehren de olsa Yönetmelikte iptal kararına uygun değişiklikler yaptı.

2004'te iptal edilen madde Yönetmeliğe eklendi

Aradan altı yıl geçtikten sonra Danıştay'ın iptal ettiği maddeler şimdi yeniden Ders Kitapları Yönetmeliğine eklendi. 1 Ocak 2010'dan itibaren yayınevleri dışında kimse MEB'e ders kitabı öneremeyecek.

Milli Eğitim Bakanlığı, aslında bireylerin ders kitabı hazırlamasını sadece yayınevi koşulu getirerek engellemiyor: Kitapların inceleme ücretine yaptığı yüzde üç yüzlük zam bırakın bireyleri, küçük ölçekli yayınevlerinin bile böyle bir işe kalkışmasını engeller nitelikte. 57 lira olan forma başına inceleme ücreti yeni yönetmelikle 171 liraya çıkartılmış. Ortalama bir kitabın 6 bin liraya incelendiği düşünüldüğünde, yayıncı da olsanız böyle bir işe kalkışmazsınız. Rüşvet çarkında yiyeceğiniz dirgen darbeleri hariç tabii...

Diğer eğitim sendikalarının ilgisini ne kadar çeker bilemem ama Eğitim Sen, daha önce kazandığı davanın yok sayılmasına göz yummamalı. Ancak dava mutlaka ücret artırımını da içermelidir.

Çelik'in işbilir bürokratları

Hüseyin Çelik'in Talim Terbiye Kuruluna başkan yardımcısı yaptığı gözde bürokratlarından birisi bir süre önce emekli oldu. Yukarıda sözünü ettiğimiz, birkaç özel yayınevine hizmet eden yönetmelik değişiklikleri bu zatın gözetiminde gerçekleşmişti. Kendilerinin, ders kitaplarının bu hale gelmesinde epey bir payı vardır.

Hüseyin Çelik, kitap incelemede görevli Eğitim Sen üyesi öğretmenleri "özel yayınevleriyle ilişkileri var." diyerek

tasfiye etmeye kalkıştığında bu kişiden yararlanmıştı. Gençlerde adı önemsiz bu şahsın özel yayınevlerinin örgütüne genel sekreter olduğunu duydum. Elbette şaşırmadım.

Eski Milli Eğitim Bakan, sendikalı öğretmenlerin özel yayınevleriyle ilişkisi olduğu iddiasını henüz kanıtlamadı. Açıklayacağım dediği rüşvet ilişkisine de bir örnek veremedi. Ama bu transfer, onun döneminde işlerin nasıl yürüdüğünü, kimin kiminle ne tür ilişki içinde olduğunu yeterince kanıtlıyor.

Gülmek ister misiniz?

“Özgür Eğitim ve Bilim Çalışanları Sendikası’nı dikkatle takip ediyorum... Türk sendikacılık geleneği genel olarak devletçi ve statükocu bir zihniyete sahiptir... Sistem muhalifi olduğunu iddia eden anlı şanlı DİSK’in 28 Şubat darbesindeki utanç verici işlevini bu ülkenin vicdan sahipleri unutmuyor...”

Türk-İş zaten resmî devlet sendikası gibi. Şimdilerde Memur-Sen bu geleneği kıran daha sivil bir sendikacılık anlayışını temsil etmeye çalışıyor. Fakat Memur-Sen’in de Alevi meselesi gibi konularda daha da özgürlükçü olması gerekiyor. KESK kimi konularda tam demokrat ama iş İslâm meselesine gelince nedense “Kemalist bilinçaltı” galip geliyor... Alenen Ergenekoncu olan sendikaları saymıyorum bile...

İşte bu tablo içinde Özgür-Eğit-Sen tam anlamıyla özgürlükçü-demokrat bir sendika... Fakat geniş bir kitleselliği yok. Büyümesi de engellenmek isteniyor.

Batman Valisi ve Batman İl Milli Eğitim Müdürü bugünlerde bu sendikaya takmış durumda. Bu kurumun üstüne hukuksuzca gidiyorlar. Batman’da örgütlenmesini engelliyorlar... Hem bu vali hem de eğitim müdürü haddini bilmek zorunda... Gelişmeleri dikkatle takip edeceğim... Eğer bu statükocu Ergenekoncu tavırlarını sürdürürlerse bu yetki-

lilerin neler yaptığını detaylı olarak yazacağım...” (Ozan Kütahyalı, Taraf, 2 Ocak)

Eğer bu yazı sizi güldürmediyse şu satırı tekrar okuyun:
“Şimdilerde Memur-Sen bu geleneği kıran daha sivil bir sendikacılık anlayışını temsil etmeye çalışıyor.”

12 Ocak 2010

Lafa değil uygulamaya bak

Hüseyin Karakuş, AKP hükümetine kadar Milli Eğitim Bakanlığında daire başkanlığı; DSP hükümeti döneminde atanan üç Alevi bürokrattan biriydi. Milli Eğitim Bakanlığı AKP istilasına uğradığından beri bir daha koltuğuna oturamadı. O şimdi, iki ay önce, 6 Kasım 2009’da Bakanlığa tebliğ edilen Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğündeki daire başkanlığı görevine iadesini sağlayan son mahkeme kararının uygulanmasını bekliyor. Son karar diyorum çünkü Hüseyin Karakuş, Erzurum Milli Eğitim Müdürünün rekoruna ulaşmak üzere.

Milli Eğitimin diğer iki Alevi bürokratından biri, bağımsız daire başkanlığından; öbürü ise görevli olduğu genel müdür yardımcılığından pasif grevlere alınmalarına (muhtemelen başımıza daha kötü işler gelsin diye) itiraz edemedi.

AKP’nin, kendilerinden olmayanlara tahammülsüzlüğü Alevilere gelince cinnete dönüşüyor. Bu olayda da cinnet hâlini görüyoruz: Karakuş, mahkemeden lehte kararı alıp görevine iade edilmesinin ardından her seferinde daha alt görevlere atanıyor. Açıkça “Burada Alevilere yer yok!” der gibi. Muhtemelen bu karar da tekrar görevden alınmak üzere bir süre sonra uygulamaya konacak. Ağırdan alınması görevden alındığında atanacak yer arayışıyla ilgili olabilir. AKP, MEB’de öyle bir kadrolaştı ki artık yeni bir atama için yer bulmak mümkün değil çünkü.

MEB’in 220 kişiden oluşan (müsteşar, müsteşar yardımcısı TTKB üyesi, genel müdür, genel müdür yardım-

cısı, daire başkanı ve il milli eğitim müdürü) bürokrasi-
sindeki üç kişiye dayanamayan bir anlayışın “Açılım”ına
kim inanır. Zaten kimse inanmadığı için Başbakan yırt-
tınıp duruyor: “Hepimiz kardeşiz.” diye. Nah kardeşiz.
**Kardeşlik böyle mi olur? Hakkında hiçbir idari, adli
yargı kararı olmadan bir kişiyi sadece Alevi olduğu için
cezalandırmak kardeşliğin hangi kuralına sığar.**

Aleviler Diyanette temsil edilecekmiş? Gülerim ben bu
yalana inananlara.

Felsefe grubu programları: Aslı taslağına uygun

2008’de felsefe, sosyoloji, psikoloji, bilgi kuramı ve man-
tık derslerinin program taslakları ortaya çıktığında “yapılan-
dırmacı yaklaşım” adı altında İslam felsefesinin, felsefenin
evrensel ve temel ilkelerinin önüne geçirilmeye çalışıldığını
söylemiştik. 14 Aralık 2009 tarih ve 235 Sayılı Talim ve Ter-
biye Kurulu kararıyla kabul edilen programlara baktığımızda
taslak üzerine yaptığımız değerlendirmede yanılmadığımızı
gördük.

Programların kötü niyetli (bilim karşıtı; elbette İslamcı,
milliyetçi kısacası yobaz) bir saldırıya uğrayacağını 2003’ten
beri belgeleriyle ortaya koymuş biri olarak çıkan metin be-
nim için sürpriz olmadı. Göreve başladığı ilk gün, felsefe
kitaplarında İslam dininin diğer dinlerden ayrıca ele alınması
gerektiğini sağlamaya çalışan kurul üyelerinin elinden çık-
cak program başka nasıl olabilirdi ki?

Felsefeciler Derneği, felsefe dersinin İslam felsefesine
dönüştürülmesine sert tepki gösterdi. Şimdi dernek yöneti-
cilerine düşen görev, programın iptali için idari dava açmak.
Ellerindeki raporla bu mümkün: Danıştay 8. Dairesinin
2003’te değiştirilen hayat bilgisi ve Türkçe programlarını
1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’na aykırılıktan iptali
örnek olabilir. Elbette yargı kararlarıyla AKP’nin önünü kes-

mek olanaksız, bunun için siyasi mücadele şart. Ama dava açmanın da siyasi mücadeleye katkı sunan araçlardan biri olduğunu düşünmek gerek.

Kuşkunuz olmasın bu programa göre hazırlanacak ders kitapları programa razı olmamıza neden olacak kadar kötü hazırlanacak. Ders kitaplarının özensiz hazırlanacağı kitapların hazırlanması için verilen süreden belli. Talim Terbiyenin verdiği takvime göre 30 Nisan 2010 tarihine kadar önümüzdeki öğretim yılında okutulacak felsefe grubu kitapların hazırlanması gerekiyor. İncelenmesi ise 30 Haziran'a kadar tamamlanacakmış. Programlar daha önceden birilerine sızdırılmamışsa bu sürede kitap yazılması olanaksız. Bunu dünya alem bilir. Belli ki çalakalem birşeyler gençlere kitap diye okutturulacak.

Çubukçu, otomatik pilotu manuele çeviremiyor

Gazete haberlerine göre, Milli Eğitim Bakanı Çubukçu il milli eğitim müdürlerinden ortaöğretim ders kitaplarının incelenerek hatalarının rapor edilip Bakanlığı bildirilmesini istemiş. Bir ders kitabı Talim ve Terbiye Kurulunda ön inceleme, esas inceleme ve değerlendirme komisyonlarından olumlu rapor aldıktan sonra 12 kişilik Kurulda görüşülerek kabul ediliyor. Anlaşılan sayın Bakan Hüseyin Çelik'ten miras kalan bu Kurulda işlerin düzgün yapıldığına inanmıyor. İnanmış olsaydı onlarca kişinin denetiminden geçen kitapların gayri resmi yollarla yeniden denetlenmesini neden istesin ki? Yoksa Bakan Çubukçu otomatik pilotu manuele çeviremediği için bazı sorunları baypasla mı çözmeye çalışıyor?

Eleştirel Eğitimcileri izlemek gerek

İkinci yaşına giren Eleştirel Pedagoji dergisinin 7. sayısında Paulo Freire, Michael Apple, Henry A. Giroux, David Harvey ile birlikte yeni bir öğretim yaklaşımı

olan Eleştirel Pedagoji hareketinin teorisyenlerinden Peter McLaren'le yapılmış bir söyleşi var. Yeni politik hareketleri merak edenlere 25 sayfalık bu söyleşiyi okumalarını öneririm. Eğitimci olmak şart değil.

Peter McLaren ile yapılmış bu söyleşi, hem Eleştirel Pedagoji kavramının içeriği hakkında detaylı bilgilenmemizi hem de hareketin ilgi alanının eğitimle sınırlı olmadığını görmemizi sağlıyor.

McLaren'i dinledikçe(!) eşitsizlik ve yoksulluk üreten politikalarla savaşımın yanı sıra, çevre sorunlarından her türden fobiye karşı duruşun eğitim kökenli bu iki kavramın içine nasıl sığdırıldığını görüp bu hareketin bir parçası olmak gerektiğini düşünüyorsunuz. Dergiyi edinmek için www.elestirelpedagoji.com adresinden bilgi alabilirsiniz.

19 Ocak 2010

Milli eğitim müdüründen resmi yazı ile angarya teklifi

Balıkesir Burhaniye'de bir okul müdürü 6 saat olan günlük ders saatini 7 saate çıkarmış. Amaç, **Ders Dışı Eğitim Çalışmasına** katılan öğretmenlere ücret ödememek. Tabi bunu Maliyenin krizden çıkma çabasına destek olmak için yapmış. Öyle sanıyoruz. Çünkü okuldaki 17 öğretmeni herhangi bir ücret ödemediği ders dışında okulda tutmak yasal değil. Günde bir saat ücret ödenirse 17 öğretmene günlük elli-altmış lira ödenmesi demek ki bu devlet soyguncularının payından kesmek demek.

17 öğretmen Milli Eğitim Müdürlüğüne bir dilekçe yazarak “ders dışı etkinlik”lerde görevlendirilmelerinin karşılığı olarak ödenmesi gereken ücretlerini istemişler. Dilekçelerinde, ders dışı etkinlikler için ücret ödenmesi gerektiğini yasal hüküm haline getiren ne kadar yönetmelik, yönerge, genelge maddesi ve karar varsa hepsini belirtmişler.

İlçe Milli Eğitim Müdürü ve Kaymakam mevzuatları

yorumlayamamış olmalılar ki dilekçeleri il müdürlüğüne havale etmişler. İl müdürü de kesip atmış! “Belirtilen çalışmaları para karşılığı yapmak isteyen öğretmenlerimiz bu çalışmalara katılmayabilirler. Okullarımızda, eğitimin önemini çok iyi bilen mesleğini seven, yaptıkları hizmetin para olarak değerinin biçilemeyeceğini bildiğim yönetici ve öğretmenlerimizin çalışmalarında başarılar dilerim.”

İl Milli Eğitim Müdürü, ücret talep ediyorsanız çalışmalara katılmayabilirsiniz diyor. Demek ki öğretmenlere verilen görev yapmaları gereken zorunlu görevlerden değil. Müdürün makale yazarı gibi duygularını da işe koşarak kişisel görüşlerini belirttiği yazı resmi devlet görüşü. Çalışanlara hak ettikleri ücreti ödememenin bırakın hukuku, ahlakla ilişkili bir durum olduğunun farkında değil. Öğretmenlere ahlak dersi veriyor; onlara, angarya çalışan diyor. Ne günlere geldik.

26 Ocak 2010

Faşizmin ilmikleri

Milli Eğitim Bakanlığı, Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği’nde yaptığı bir değişiklikle tavsiye etmediği eğitime yardımcı materyallerin okullarda kullanılmasını yasakladı.

Önce ilköğretim ve ortaöğretim için ayrı ayrı “100 Temel Eser” belirleyerek öğrencilerin okuyacağı öykü ve romanlara kota koyan AKP, şimdi de eğitimle ilgili olan kitaplara el attı.

Yönetmelikte yapılan değişikliğe göre, bundan böyle ilk ve ortaöğretimdeki öğrenciler ders kitaplarının dışındaki yardımcı kitap ve diğer materyallerden yararlanamayacak. Çünkü yasak...

31 Aralık 2009 günü Resmi Gazete’nin gece yarısı sayısında yayımlanan yönetmeliğin ilgili maddesi şöyle: “MADDE 41 – (1) Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmeyen

ders kitapları ile okutulacak diğer eğitim araçları öğrencilere aldırılmaz.”

Yönetmeliğe göre, Bakanlığın tavsiye edeceği eğitim araçları ya Bakanlık tarafından satın alınmış ya da hibe yoluyla Bakanlığa bağışlanmış olacak. Satın alınan, bağışlanan ve çeşitli protokollerle sağlanıp öğrencilere dağıtılan materyallerin niteliklerini geçmiş deneyimlerimizden bildiğimiz için kaygılanmamak elde değil.

Milli Eğitim Bakanlığı, öğrencileri ders kitaplarına bağımlı kılmak istiyor. Bunu iki nedenden dolayı yapıyor: Öncelikli nedeni, kendi elleriyle hazırladığı kitapların bilim dışı, milliyetçi, cinsiyetçi içeriklerinin etkisizleştirilmesini engellemek istemesidir. AKP, okullardan başlayarak toplum bilincini teslim almaya çalışıyor.

Uygulama şansı yok deyip üstünde durmayabilirsiniz. Ancak bireyin/toplumun bilgi kaynağının tek merkezli hâle getirilmesinin faşist bir zihniyetin ayak sesleri olduğunu fark etmiyorsanız onu da siz bilirsiniz.

AKP'nin kültür kitaplarının ardından eğitim amaçlı kitaplara getirdiği bu sınırlamanın diğer bir nedeni ise yeni programlarla ders kitaplarının sınava dayalı sistemin istediği bilgiyi verememesi sonucu öğretmen ve öğrencilerin alternatif yayınlara yönelmesini engellemektir. Alternatif yayın kullanmak öyle bir boyuta ulaştı ki ekonomik gelişmişlik düzeyi yüksek yerleşim bölgelerindeki okullarda nerdeyse ders kitapları kullanılmaz oldu. Bakanlık, nitelikli ders kitapları hazırlayarak ek materyale duyulan gereksinimi azaltmak yerine çareyi yasaklamada buluyor. Bu, çaresizliğin çaresidir.

Üretici tüketici ilişkisinin devleti ilgilendirmediğini, devletin ekonomik faaliyetlerden çekilmesi gerektiğini savunan liberaller sıra gerici düşünceye gelince nedense otoriter/devletçi oluyorlar. Bu adamlar, yıllardır hükümet eliyle yürütülen tek tipçi zihniyet oluşturmaya hiçbir tepki vermediler. Devletin tek taraflı düşünce oluşturma uğruna,

isteğe bağılı ticari bir ürünün kullanılmasının yasaklamasına da seslerini çıkarmayacaklar. Çünkü, liberallerin sonunda varacağı küresel/liberal faşizm, onlar bize kışlayı işaret etse de günümüzde okul ve dini kurumlarda örgütleniyor.

Okuma kültürümüz ne düzeyde

Eğitim Sen 23-24 Ocak günleri İstanbul’da **Okuma Kültürü** konulu bir sempozyumu düzenledi. Zübeyde Hanım Öğretmenevinde düzenlenen sempozyuma kar ve şiddetli soğuğa rağmen öğretmenlerin yoğun ilgi gösterdiğine tanık olduk. Eğitim Sen kusursuz bir organizasyonla üyelerini pedagojinin bu can alıcı sorunuyla yüzleştirdi. Davet ettiği konuklarla, onları başka ülkelerin deneyimleriyle tanıştırdı. Başta Genel Başkan Zübeyde Kılıç olmak üzere emeği geçenleri kutlamak gerek.

Bu iki günde Türkiye’de ve dünyada okuma kültürü konulu iki panel izledik; yaratıcı okuma, medya ve okuma kültürü, öğrencilerin okuduğunu anlama performans durumu, öğretim elemanları ve üniversite ne okuyor? gibi çok sayıda araştırma ve bildiriye izleme olanağı buldum.

Sempozyumun onur konuğu Vedat Türkali’ydi. Türkali, ilerlemiş yaşına rağmen davete katılmakla kalmadı, kısa ama özlü bir konuşma da yaptı. Konuşmasında öğretmenlere bir öğütte bulunarak “Çocuklara önce neyi okuyacaklarını değil, nasıl okumaları gerektiğini öğretin.” dedi. Türkali’nin, Eğitim Sen’in sunduğu onur plaketiğini 72 yıllık eşi Melih Pirhasan’a sunması ise duygusal anlar yaşanmasına neden oldu.





Din eğitimi pedagojinin sorunudur. Cemaatler arası ittifaklarla çözülemez

“Alevi Çalıştayı”nda hükümet kanadı istediğini aldı. Hükümet, oluşmuş kamuoyuna ve yargı kararlarına rağmen nasıl olur da zorunlu din dersi uygulamasının devamını sağlarını derken okeyi bizzat Alevilerden aldı. Cumartesi tamamlanan Alevi Çalıştayıdan gelen bilgilere göre katılımcılar en çetrefilli konuda, zorunlu din dersinin devamında mutabık kalmışlar.

Aslında buna bir anlaşma demek de doğru değil, çünkü dindar Alevilerle dinci Sünniler arasında zorunlu din dersi konusunda herhangi bir anlaşmazlık yoktu. Alevilerin Fetullahı İzzettin Doğan ve çevresinin zaten bu konuda hiçbir çekincesi olmadı. Arif Sağ bile cemevleri tabelalarına T.C. yazılmasını “Alevilerin kazanımı” olarak değerlendirdiğine göre toplantılarda tartışma dahi olmamıştır.

Okulda Kuran kursu

Din dersinin, “kültür” ve “din öğretimi” olarak iki müfredata ayrılıp ilkinin zorunlu, ikincisinin seçmeli olması gibi pratiği şimdiden belli (Gerçekleşmesi halinde iki derse de aynı öğretmenin gireceğini söylememize gerek yok.) uygulamayı kimse gelişme diye yutturmaya çalışmasın. “İkili Formül” diye adlandırılan bu yöntem, mevcut durumun da gerisine gitmektir. Çalıştayda pedagojiden anlayan biri olsaydı onlara, adı ne olursa olsun ibadete dayalı bir eğitimin çağdaş okulda niçin olmaması gerektiğini anlatırdı. Anlayan olur muydu bilemem ama ibadet eğitiminin seçmeli de olsa okullarda ders olarak verilmesi, Kuran kursunun okul bünyesinde açılması anlamına gelir.

İktidarı süresince Kuran kurslarının yaygınlaşmasını, bu kurslara devam yaşının aşağıya çekilmesini, denetiminin Eğitim Bakanlığından Diyanete devredilmesini

gerçekleştirmeye çalışmış ve bunu da gerçekleştirmiş bir hükümet Allah'tan daha ne ister ki?

Daha yaygın ve etkili dini eğitim

İdare mahkemeleri, Danıştay ve AİHM kararının ardından din derslerinin zorunlu olmaktan çıkartılması daha yaygın ve güçlü bir şekilde dillendirilirken görünmez bir el, bu dersin kalıcı ve daha katı uygulanması yönünde ilerliyor.

CHP, din derslerinin seçmeli olması gerektiğini savunmaktan vazgeçti. Bunu bizzat programını değiştirerek yaptı. 2008 Kasımında programında yaptığı değişiklikle “seçmeli olacak” ifadesini çıkartarak ders programının Anayasa'nın öngördüğü biçimde değiştirilerek uygulamanın devamı yönünde karar aldı.

Alevilere de yer vereceğiz diyerek Hüseyin Çelik döneminde değiştirilen Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi programı, önceki programdan farklı olarak uygulamalı din eğitimine dönüştürüldü. (12.03.2008 tarihli yazımda yeni programda Alevilere hiçbir şekilde yer verilmediğini, programın Sünni İslam'ın inanç ve ibadet esaslarını öğretmek amacıyla kurgulandığını karşılaştırmalı olarak ayrıntılarıyla ortaya koymuştum.)

Eşitsizliklerin redine karşı örgütleniş sivil toplum örgütleri, çağdaş/demokrat bildiğimiz aydınlar bu konu kendilerini ilgilendirmiyormuş gibi suskun. Şimdi de Alevilerin onayıyla okullar Kuran kurslarına dönüştürülmek üzere.

Oysa din eğitimi sadece Alevileri ilgilendiren bir sorun değil. Din eğitimi neden iki mezhep ya da din (her neyse) arasında var olan bir sorunmuş gibi cemaatler arası görüşmelere havale ediliyor. Bizce pedagojik bir sorun pedagojik açıdan ele alınmalı. Cemaatlere bırakılırsa işte böyle yeni sorunlar çıkar ortaya.

Devlet tehlikenin farkında değil

Yılda 40 bin öğretmen adayı, stokta bekleyen 300 bin arka-

daşına katılıyor. Sayı giderek artıyor, öfke büyüyor; gençler kitlesel bunalım yaşıyor. Yaş ilerleyip hayatla yüzleştikçe öfkeleri artıyor. Şakaya gelir yanı yok.

Öğretmen adayları, cep telefonlarıyla kurdukları iletişim ağını WEB ortamında geliştirdiler; sonunda bir platformda bir araya geldiler: Ataması Yapılmayan Öğretmenler Platformu (AYÖP). Pazar günü Ankara’da gerçekleştirdikleri miting, ataması yapılmayan öğretmenlerin artık kategori olmaktan çıkıp bir sınıfın üyesi olduklarına işaret ediyor. TEKEK işçileriyle karşılıklı dayanışmaları “hak”kın ancak kararlı bir mücadeleyle alınabileceğini öğrendiklerini gösteriyor. Açlık grevini gündemlerine alabiliyorlar.

Devlet ise üretim fazlalığını açlık sınırının da altında çalıştırmak üzere baskı aracı olarak kullanıyor. Tehlikenin farkında değil. Şimdilik her atama döneminde 10 bin kişiden biri olabileceğine umut bağlayan çocukların kısa süreli de olsa öfkeleri yatıştırılabiliyor. Ama nereye kadar?

Henüz daha büyük patlamalara neden olmadan gereksinim kadar (resmi rakam 165 bin) öğretmen ataması yapılmalı ve zaman geçirmeden öğretmen yetiştirme politikası oluşturulmalıdır. Ne kadar istihdam o kadar nitelikli öğretmen. Aksi hâlde bu iş böyle yürümez.

9 Şubat 2010

Otomatik pilot hâlâ irtifada

Ayşe Erol’la Zekiye Dayıoğlu’nun İstanbul Milli Eğitim Müdür Yardımcılığına atanmalarını Sabah gazetesi “Eğitime kadın eli değdi” diyerek duyurdu. Eğitime kadın eli değmesi güzel de bu elin hangi kadın eli olduğu önemli. Kadın eli olsun da nasıl olursa olsun diyemeyiz.

Hemen belirtelim ataması yapılan bu iki kadından biri olan Ayşe Erol, Sabah gazetesinin sahibi Çalık ailesinin gelini Malatya milletvekili Öznur Çalık’ın ablası olur. Diğeri hakkında pek bilgimiz yok. Yakında onun da çevreden biri

olduğu bilgisi gelirse şaşmamak gerek.

Ayşe Erol'un Zübeyde Hanım Öğretmenevi yöneticiliği döneminde "Alınan mal ve hizmetlerin Kamu İhale Kanununa aykırı yapılması, ihale evraklarında sahte imzalar kullanılması, evrak yok etme, ihalelerde iç mevzuata uymama" gibi suçlamalardan aklanmadan milli eğitim müdür yardımcılığına atanmış olması açıklanması gereken bir durum. Bakanlık müfettişlerinin Haziran 2008'de Kadıköy Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusu ortada dururken atamanın liyakata dayandığını düşünmek saflık olur.

Bir kez daha belirtiyim: Kadıköy Cumhuriyet Savcılığı Ayşe Erol hakkında 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'un 4. maddesine göre Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden soruşturma izni istemiş, Müdürlük ise savcılığın istemini reddederek soruşturmayı kendi bünyesinde yürütmüştü. İlçe müdürlüğü muhakkik aracılığı ile yaptığı incelemede bile Erol'u aklamamış muhakkikler, iddiaların doğruluğunu tespit ederek "Görevi kötüye kullanma, evrakta sahtecilik, suç delillerini yok etme, gizleme ve değiştirmek"ten dolayı soruşturma açılmasını önermişlerdi.

Muhakkiklerin önerisini dikkate alan olmadı. Ayşe Erol, referansları sayesinde önce Hüseyin Çelik tarafından soruşturulduğu öğretmen evinin müdür yardımcılığından müdürlüğüne, şimdi de Nimet Çubukçu imzasıyla kendisini soruşturanların amirliği olan milli eğitim müdür yardımcılığına atandı. Bakanlık otomatik pilottan alınmazsa önümüzdeki yıl da inşallah bakanlık müşavirliğine atanır.

Ayşe Erol, Öznur Çalık'ın ablası; Öznur Çalık, Çalık ailesinin gelini ve milletvekili; Başbakan Çalıkların dünürü... Vesselam yükselmek için engel yok. Soruşturmalardan aklanmak ise zaten AKP için hukuki bir süreç değil ahretlik bir iş.



Başbakanın konuşmaları monolog mu, lügat sanatı mı?

Son zamanlarda Başbakanımızın kendisini konuşturabilmek için kendi kendine sorular yönelttiğine tanık oluyoruz. Hem soruyor hem yanıtlıyor.

*“Kimse buna cesaret etti mi?”, “Kimse bu adımı attı mı?”, “Ama biz ne yaptık?”, “Bu neyi gösteriyor?”, “Niye rahatsız oluyorsunuz?”, “Bazıları bize soruyor?”, “Bakanım da geldi. Dediler ki ‘Lapa lapa kar yağacak. Ne yapacağız?’”, “**Bize diyorlar ki ‘kepenkler, mepenkler’?**”*

Başbakanın konuşmalarının monologa dönüşmesi neyin işareti? Sözüünün bittiği nokta mı, lügat sanatı mı?

Yanıt **Ekşi Sözlük**ten:

Monotonlaşan monologu, diyaloga çevirme gayreti. Nafile...

Herhangi bir şeyi hatırlamaya, unutmamaya ya da ezberlemeye çalışılırken de yapılır.

(bkz: duvara konuşmak)

Çenesi durmayanların etrafında insan kalmayınca başvurdukları aktivite.

Bazen karşında insan varken de gerçekleştirebilecek durum.

Yüksek sesle ve jest mimiklerle desteklenerek yapıldığında stres dağıttığı ve zekâ geliştirdiği sanılan aktivite.

Beynin çok fazla yorulduğu ve muhteviyatını çorba haline getirmeye aşırı istekli olduğu anlarda konsantrasyon sağlamak için düşünmeye ek olarak konuşma yetisinden de yardım isteme hareketidir.

Kendi kendine küfretmek, dışarı dökemediğimiz hisleri söylüyo numarası yapmak ve yalnızken duyguları dışa vurmak için vuku bulan olay.

Agresif durumlarda monitördeki oyun karakterleri ile konuşma.

(bkz: Tek başına yaşamanın bedene ve ruha etkileri)

Super kahramanlar (Spider man) arasında halka en yakın olanın kronik hal almış atraksiyonu.

(bkz: iç ses)

Azıcığının yararlı, aşırısının zararlı olabileceği aktivite.

Yalnız yaşıyorsanız hayatınızın bir parçası olan ya da eve kapandığınızda ve ekmek almak için bakkala gittiğinizde dudaklarınızdan dökülen sözcüklerin sanki sizin değilmiş gibi duyulmasına bir önlem olarak yapılan eylem.

Çok sinirli olduğu zaman sövüp küfür etmeye başladığınızda kendinizi kaptırıp sesli düşünmek sonucu sergileyeceğiniz durum.

16 Şubat 2010

İşçi edebiyatı

TEKEL işçileri, yabansısı oldukları Ankara’da Hükümetten ne kadar zulüm gördülerse, Ankaralılarından o kadar ilgi gördüler. Yolu Kızılay’a düşüp de Sakarya Caddesine uğramayan yok gibi. Ankaralılar, kent yaşantısının öldürmek üzere olduğu içlerindeki dayanışma duygusunu TEKEL işçileriyle hayata döndürmeye çalışıyorlar.

Kim ne derse desin özellikle memurlarla “taşralı” işçiler arasında duygusal yönü ağır basan bir ilişki yaşanıyor. Sınıf dayanışması ile insan dayanışması iç içe girmiş durumda. Buna rağmen, “sınıf bilinci” dediğimiz işçi düşüncesinin yanında milliyetçiliğin ve dinin nasıl tali planda kaldığına tanık oluyoruz. Öğretici bir süreç.

Evinde hazırladığı yemeği afetzedelere sunar gibi şefkatle ikram eden kentli kadınlar gördüm. İş yerinde topladığı paraları dayanışma hesabına yatıranların yüzündeki mutluluğa tanıklık ettim. Ve hepsinden önemlisi herkes yaptığı katkının sadaka gibi algılanmadan sadece sınıfdaşlarının yaşantılarını kolaylaştırma adına olduğunu fark edilmesine özellikle özen gösteriyordu. Otuz yıl aradan sonra sınıf dayanışmasının tadına vardık.



Burada özellikle Eğitim Sen Ankara şubelerinin gösterdikleri çabadan söz etmek gerekiyor. Şubeler işçiler için 24 saat açık tutuluyor. Gece konaklama dâhil beslenme, duş ve benzeri ihtiyaçları olanaklar ölçüsünde giderilmesine çalışılıyor.

Hâlâ uğramadıysanız (Hele hele yaşıyorsunuz da kırkı geçmişse) odun sobası başında demli bir bardak çay içmenin keyfini yaşamak için de olsa bugünden tezi yok bir işçi çadırına konuk olun. İşçiler size çayın yanında evde yapılmış elmalı tart da ikram edecektir. Sigarayla aranızda bir sorun yoksa “kaçak tütün” içmek için Adıyamanlı ve Besnili Tekel işçilerinin çadırını öneririm. Sizi işçi temsilcisi Hüseyin; Asaf, Mehmet ve arkadaşları karşılayacaktır.

Hüseyin Çapan, Besnili TEKEL işçileri arasında hem Alevi hem Kürt olan tek işçi. Son sendika seçiminde arkadaşlarının önerisiyle tek aday olarak işyeri temsilcisi seçilmiş. “Biz, Hükümetin bir türlü beceremediği açılımı çoktan yaptık.” diyor. Başbakanın “marjinal” dediği gruplardan gördükleri destekten tüm işçi arkadaşlarının çok etkilendiğini belirten Hüseyin, “Artık onlar bizim kardeşimiz.” diyor ve ekliyor “Buraya gelmeden önce bu kadar duygusal biri değildim; şimdi haksızlığa uğramış insan haberlerine ağlaya-sım geliyor.”

Konuştukça, bu taşralı işçilerin “eski” işçiler olmadığını görüyorsun. “Üşümüyor musunuz?” diye soruyorum “Ankara, Ağrı Dağından soğuk değil; ODTÜ’lü öğrenciler bizim için Ağrı Dağına çıkarken bizim soğuktan yakınmamız olur mu?” diyorlar.

Kararlı olduklarını gördüğüm hâlde ‘nereye kadar direneceksiniz?’ diye soruyorum. Yanıt Asaf’tan “Tekel işçisinin ruhuna tütünün sertliği sinmiş; inatçıyızdır, sigara gibiyiz, nefes çekmesen bile sönmeyiz.” Asaf’ın yanıtından sonra bu eksenindeki sorularımı geri çekiyorum.

Acaba Tokatlı işçiler ne düşünüyor diye Murat’la (Kay-

mak) Tokat çadırına yöneliyoruz. Çünkü TEKEL dendi mi akla Tokat gelir. Fuarın (bu deyi mi Ece Temelkuran'dan ödünç alıyorum) en büyük ve kalabalık çadırı Tokat'ın. Burada Mehmet Bengü, on dörtlüklü şiirini tutuşturuyor elimize. Sakarya Caddesinin ruh halini anlamak için başka söze gerek bırakmayan şiirin dörtlüklerinden biri şöyle: *Ankara'dan gelir bize azıklar/ Davadan dönene olsun yazıklar/Kanımı emiyor kanı bozuklar/Bu yol bana ölüm olsa vazgeçmem.*

Her direnişin olduğu gibi bu direnişin de edebiyatı olacak. Kim bilir belki filmi de çekilecek. Şiiri, direnişin ilk edebi metni olarak saklamak üzere çantama yerleştiriyorum.

Sanatla anlatılamayan, kuru lafla nasıl anlatılır?

Başbakan üç kategoriye ayırdığı sanatçılarla üç ayrı “istişare” toplantısı düzenleyecekmiş.

“Açılımlarımız hakkında ne düşünüyorsunuz, Kürtlerle Alevilerin sorunlarını çözmek üzere bize önereceğiniz bir görüşünüz var mı?” diye.

Başbakan soracak, sanatçılar tek tek yanıtlayacaklar:

Yılmaz Erdoğan: Efendim Vizonte’de anlatmıştım; belki kulağınızdan kaçmış olabilir şiirler yazmış, oyunlar sahnelemiştim. Dayımı da bu uğurda kaybettim.

Ajda Pekkan: Aynur’la Kürtçe şarkı söylemem Açılıma açık olduğumu yeterince anlatmıyor mu?

Müjde Ar: Hadi sinemaya gitmiyorsunuz diyelim, üç yıldır her hafta NTV’de konuştuklarımdan kulağınızda hiçbir şey kalmadı mı?

Müslüm Gürses: Baba, gözünü seveyim beni bu işlere bulaştırma.

Orhan Gencebay: Açılımdan borsa nasıl etkilenir?

Sezen Aksu: Ayol telefonda söylediklerimi unuttun mu?



Cem Yılmaz: (Sağına soluna bakarak) Bu soruyu bana mı sordunuz? Şey...

Necati Şaşmaz: Kurtlar Vadisi’ni izleyin; alternatif çözüm yollarını öğrenmenize yardımcı olur.

Sinan Çetin: Açılım, bir filim senaryosu ise iyi bir şeydir.

Arif Sağ: Arif olan sazımdan sözümünden anlardı.

Sırrı Süreyya Önder: (Davet edilirse) Açılım beynelmilel olacak mı?

Yaşar Kemal: Yahu bunca roma, öykü yazdım hiçbirini okumadın mı?

Çetin Altan: İki çocuğum yetmedi bir de bana mı soruyorsun?

Eğer bir sanatçı sanatı ile ülke sorunları hakkında ne düşündüğünü, sorunları algılamak ve çözmek için hangi felsefi bakış açısıyla yorumladığını anlatamamışsa ondan sanatçı olmaz.

Sanatçı sanatı ile anlattı da başbakan anlamadıysa, ağızda lokmayla konuşmadan nasıl anlayacak?

23 Şubat 2010

“Tetikçi” müfettişler

Erzincan-Erzurum savcılarları arasındaki kavga, Cemaatin, yargı içinde iktisat dışı cebre başvuracak denli militan bir kadroya sahip olduğunu kuşkuya gerek bırakmayacak şekilde gösterdi. İktidar adayı bir partinin başkanı olarak Deniz Baykal’ın, geçen haftaki grup konuşmasında “tetikçi” hakim ve savcılarının varlığından söz etmesi kuşkusuz bu son olaya bağlı değil. Hukuk dışı yollarla toplumu teslim almaya kal-kışanlar soruşturma kapsamına alındıkça yeni tetikçilerin de ortaya çıkacağını beklemeliyiz.

Ben bu günkü yazımda, idari işlemlerde tetikçi olarak kullanılan bir kurumdan, kararları en az adli yargı kurumları kadar etkili sonuçlar yaratan teftiş kurullarından söz edece-

ğim. Önce teftiş kurulları ve bakanlık müfettişleri hakkında kısa bir bilgi tazelemesi yapalım:

Bakanlık müfettişlerinin görev ve sorumlulukları ilgili bakanlıkların "... Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun"larda belirtilir. Adı teftiş kuruludur. Devlet bakanlıkları hariç ne kadar bakanlık varsa o kadar da teftiş kurulu vardır. Doğrudan bakana bağlı olan teftiş kurullarının görevleri "Bakanlık teşkilatıyla, Bakanlığa bağlı ve ilgili kuruluşların her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturma işlerini yürütmek,"tir. Başbakanlık Teftiş Kurulunun görevleri de diğerleriyle aynıdır.

Yönetmelik ve tüzükler, teftiş kurullarının görevlerini tarafsız bir şekilde yürütmeleri konusunda yükümlü kılmasına rağmen uygulama tarafsız olmaz. Teftiş kurullarında görevli müfettişlerin tarafsızlığı iktidarın tarafsızlığı ile sınırlıdır.

Elbette her bakanlığın teftiş kurulunda işlerini namusuyla yapmaya çalışan müfettişler de vardır. Ancak teftiş edilecek bakanlık birimden, inceleme ve soruşturmalarından alınmak istenen sonuca göre görevlendirme yapıldığı için namuslu müfettişlere görev verilmez. Bakanlığa atanan politikacıların, ilk olarak teftiş kurulu başkanını değiştirmesi bundan dolayıdır.

Bakan, aklamak ya da suçlamak istediği kişi ve bakanlık birimi için tetikçi müfettiş bulmakta zorlanmaz. İdari soruşturmalarda bir de "muhakkik" görevlendirmesi vardır ki bu uygun müfettiş bulunamaması durumunda devreye sokulan bir işlemdir.

Bakanlık müfettişinin "kanaati", bakanın kanaatidir

Söylemesi ayıp, Milli Eğitim Bakanlığındaki görevim sırasında bana da böyle bir müfettiş gönderilmişti. Talim ve Terbiye Kurulunun kuruluşu, görevleri ve şimdiki durumunu analiz eden bir yazımı "basına demec vermek"ten dolayı soruşturma konusu yapmışlar uygun bir Bakanlık müfettişi bulup göndermişlerdi. Müfettişe, yazıdaki suç unsurunu sordum. "Yok" dedi. Suç sadece basına demec vermekmiş.

Ona, Cumhuriyet’in ikinci sayfasında demeç yayımlanmadığını, iddianın uyduruk ve cezalandırmaya yönelik olduğunu, kendisinin de bu iş için görevlendirildiğini belirtip savunma yapıp “görev”ini yapmasına engel olmayacağını söyledim. Tabi adam benim bu sözüme çok üzüldü. Yazıyı okuduğunu, oldukça yararlandığını ve hatta bu tür fikir yazılarına gereksinim olduğunu, Bakanın (Hüseyin Çelik) alınganlık gösterip soruşturma istemesine anlam veremediğini belirterek kanattı hakkında ipuçları vermeye çalıştı. Müfettişin kanaatinin işe yaramadığını birkaç hafta sonra “Kınama” ile cezalandırıldığım tebliğ edilince anladım. Asıl kanaat sahibi, müfettişin kanaatini değiştirmişti.

İdari inceleme ve soruşturma süreçleriyle ilgilenenler bu gerçeği bildikleri için idare tarafından yürütülen soruşturma ve inceleme sonuçlarına güvenmezler. İdari soruşturma sonuçlarının itiraz makamı olan Danıştaydan aksi görüşle dönen dava sayısındaki artış, diğer iktidarlara göre AKP’nin haklıyı haksız, haksızı haklı göstermede oldukça başarılı olduğunu gösteriyor. Sadece Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında, Bakanlık müfettişlerinin raporuna dayanılarak görevden alınan 210 kişi Danıştay kararıyla görevine geri döndü. Ve Bakanlık bunlara yargılama giderleri hariç 350 bin (milyar) lira geri ödeme yapmak zorunda kaldı. Sadece bu örnek bile gerek Başbakanlık gerekse bakanlıkların teftiş kurulları eliyle yürütülen soruşturmaların ne denli güvenilir ve adaletten uzak olduğunu kanıtlamaya yetiyor.

Teftiş kurulu kararları önceden bilinir

Bu açıdan bakıldığında, İçişleri Bakanlığı müfettişlerinin Hırant Dink’in öldürülmesinde Emniyet İstihbarat Dairesi ile Trabzon Emniyet Müdürlüğünün “ihmal”i olmadığı sonucuna varmasına şaşmamak gerekiyor. Dink ailesinin avukatı Fethiye Çetin, haklı olarak İstanbul Emniyetinde yürütülen idari incelemeden de benzer sonucun çıkacağını düşünerek raporun ortaya çıkmasının ardından Danıştaya itiraz edecek-

lerini söylüyor. Sayın Çetin, idari teftiş birimlerinin bağımsız, yansız olduğuna inansaydı, raporun, görevlileri aklaması halinde Danıştaya gideriz derdi; Oysa avukat ve aile sonuçtan öylesine eminler ki raporun çıkmasıyla birlikte itiraz edeceklerini belirtiyorlar.

AKP, yargı organlarını teftiş kurullarına dönüştürmek istiyor

AKP hükümeti, idari işlemlerindeki adaletsizliklerini, usulsüzlüklerini teftiş kurullarında çözümlerin rahatlığını adli yargıda da görmek istiyor. Çünkü bu gün bildiğimiz suçlamaların ötesinde gelecekte soruşturmaya konu olacak başta ekonomik olmak üzere bir yığın suçlamayla karşılaşacak. Erzincan savcısına yönelik operasyonun cemaatlerle ilgili suç delillerinin karartılmasına yönelik olduğunu düşündüğümüzde bu partinin acil olarak yargıyı denetimine alması gerekiyor. Ancak adli yargı organlarını şimdilik istediği kararı alacak şekilde kontrol edemiyor. İşte bundan dolayı AKP, “Yargı Reformu” adı altında yapmayı planladığı düzenlemelerle adli yargı organlarını hükümete bağlı teftiş kurullarına dönüştürmeye çalışıyor.

Oral Çalışlar ayıp etmiyor mu?

Oral Çalışlar, 2 Şubat tarihli direnişin kazanımlarına ortak olduğunu ima eden “*Tekel direnişiyse neler kazandık..*” başlıklı yazısında TEKEL direnişinin arkasındaki halk desteğinin sahici olmadığını, öfkeli AKP karşıtları olduğunu iddia etti. Yazısında şöyle diyordu:

“Tekel işçileri taleplerinin ne kadarını elde edebilirler, ne kadarını elde edemezler onu kestirmek kolay değil. Ayrıca Tekel işçilerini desteklediğini söyleyenlerin ne kadarının onların talepleriyle samimi olarak ilgilendiğini, ne kadarının sırf AK Parti’ye öfkeleri nedeniyle bu desteği verdiğini kestirmek oldukça zor.”



Çalışlar’ı nasıl okumak gerek? Açıkçası, ben bu sözlerde, solla ilişkisini Deniz Gezmiş’i tanıma düzeyinde tutup, suyun öte tarafına geçtikten sonra bu taraftaki olumlu gelişmelerden kıskançlık duyan birinin karalamasını görüyorum. Çalışlar’ın ifadelerinde AKP’ye mesaj da var: Ey hükümet, sakın ola TEKEL işçilerinin arkasındaki desteği ciddiye alıp da geri adım atma; onlar halk değil senin müzmin muhaliflerindir.

Oral Çalışlar, çoğunluğunu “*Yiyin birbirinizi*” diyenlerin oluşturduğu elli bin kişinin destek amacıyla geceyi TEKEL işçileriyle geçirmek üzere Ankara’da toplandığı gün (20 Şubat 2010 Radikal) ise işçiler için en büyük tehdidin “*asker, yargı ve İstanbul büyük burjuvasının oluşturduğu blok*” olduğunu yazarak siyasislerin daha doğrusu AKP’nin belirleyici rolünü görmemizi engellemeye çalışıyordu.

Güvencesiz çalışma, sendikalı işçileri sendikasızlaştırması, Alevileri kamudan dışlanması, Kürtlerin temel talebi olan anadilinde eğitim istemini Eğitim Sen’in tüzüğünden çıkartmaya zorlaması, demokratik her istemi polis şiddetiyle bastırması apaçık ortadayken AKP’yi blok dışı tutmak eleştirel aklıdan yoksun olmayı gerektirir.

Çalışlar ısrarla AKP’yi “*iktidar bloğu*”nın dışında tutarken öte yandan “*Demokrasi ve özgürlükler konusunda ‘tutarlı’ olmamasının, çeşitli zaafılar göstermesinin, ‘seyirci olma’ durumuna haklı bir temel oluşturduğu düşünülebilir mi?*” diyerek örtülü bir şekilde “sol”u AKP saflarına davet ediyor.

Aslında Oral Çalışlar, AKP’nin halk için yukarıda sıraladığı bloktan daha tehlikeli olduğunu biliyor. Bunu eleştirel aklını kullandığı dönemlerde dile getiriyordu. 1 Mayıs 2007’de hükümetin halka saldırısını unutmuş olamaz. O zaman, şimdi blok dışında tuttuğu hükümete tepkisini şöyle dile getirmişti: “*1 Mayıs’ta İstanbul’da yaşananları sanırım İşçileri Bakanı Abdülkadir Aksu ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan izlemiştir. Bırakalım gösteri yapmak isteyenleri,*

tüm İstanbulluları sokağa çıkarmayacak ölçüde önlem almak hangi aklın, hangi mantığın ürünüdür? Bu kadar şiddet ve saldırganlık hangi öfkenin, hangi birikimin dışa vurmasıdır?”(5 Mayıs 2007 Cumhuriyet)

Hakkımız değil mi Oral Çalışlara sormak: “*Hangi aklın, hangi mantığın ürünüdür*” senin bu yazdıkların?

2 Mart 2010

YÖK’e önerimdir: OBP yerine DBP

Eğitim sisteminin iflas ettiğini artık Bakandan kurum yöneticilerine kadar her düzeydeki yöneticiler itiraf ediyor. Tabi yöneticiler bunu iflas sözcüğünü kullanmadan, daha gerçekçi bir şekilde, uygulamayla gösteriyorlar. Böylesi daha ikna edici...



Milli Eğitim Bakanını Nimet Çubukçu, bir genelge yayımlayarak henüz ikinci dönemin başında ortaöğretim okullarını tatil etti. Bakanın, ortaöğretim öğrencilerine üniversite sınavına hazırlansınlar diye 25 iş günü izin vermesi “Biz başaramıyoruz gidin başınızın çaresine bakın!” demek değil de nedir?

Adana Milli Eğitim Müdürlüğü ise Bakandan bir adım daha öteye giderek öğrencilerin dershanelere gidebilmesi için ilçe eğitim ve okul müdürlüklerine görev veriyor. Yetmiyor, “İş Akış Klavuzu” adı altında kurumlara gönderdiği yazıda öğrencilerin WEB ortamında hangi sitelerden yararlanmaları gerektiğini de sıralıyor. (Bilmem, bu WEB sayfalarında öğrencilerin dershanelerden müzik sitelerine kadar birçok reklama yönlendirildiğini belirtmemize gerek var mı?)

Bakin, İl Müdürlüğü kendi işini nerelere havale ediyor:

Dershaneye gidemeyen başarılı ve ihtiyaç sahibi öğrencilerin Özel Dershane giderlerini karşılayabilecek hayırsever vatandaşların desteğini sağlayarak eğitim almalarının sağlanması,

Dershaneye giden öğrencilerin dershanedeki başarı durumlarını yansıtan notların dershanelerden birer suretini isteyerek kritik yapma ve tercih zamanında bu belgelerden faydalanılması,

Dershaneye gidemeyen öğrencilerin Özel Dershanelerin hazırladığı ücretsiz sınavlara girmeleri ve bu sınavlardan deneyim kazanmaları yönünde öğrencilerin bilgilendirilmesi,

Yerel Yönetimlerle iş birliğine gidilerek fakir ve başarılı öğrencilerin kültürel gezi, burslu olarak okuması, giyim ve kırtasiye, ÖSS ve SBS kitapları gibi yardımlarla desteklenmesi.

Mynet Arama motoru ana sayfasında yayınlanan SBS ve ÖSS hazırlık çalışması amaçlı dijital ortamda sunulan sınavlardan faydalanmaları için ÖĞRENCİLERE;

İLKÖĞRETİM 6,7 VE 8.SINIFLAR İÇİN

www.sinav.mynet.com/sbs/deneme.html

www.sinav.mynet.com/sbs/testler

www.sinav.mynet.com/sbs/deneme/deneme-denemesinavi

ORTAÖĞRETİM 9,10,11 VE 12.SINIFLAR İÇİN

www.sinav.mynet.com/oss/index.html

NOT: Okul Müdürlükleri yaptıkları çalışmanın sonucunu her ay sonunda rapor edecek.

Bunlar, öğrencileri akademik eğitime hazırlamakla yükümlü adı Milli Eğitim olan Bakanlığın ülkenin dördüncü büyük kentindeki örgütünün kararları.

Buradan, su sıralar katsayı sorununa çözüm arayan YÖK'e de bir çağırıda bulunuyorum: Orta Öğretim Başarı Puanı (OBP) yerine Dershane Başarı Puanı (DBP)'nı yasa hükmüne bağlasanız daha gerçekçi ve kalıcı bir çözüm üretmiş olmaz mısınız?

“Laik” öğretmenler cemaatlere nasıl yardım ediyor?

Başlıktaki “laik” i Atatürkçü, ilerici, çağdaş, demokrat, devrimci (sosyalist, komünist vb.) olarak da okuyabilirsiniz. Kendisini bu kavramlarla tanımlayanların “laiklik” ortak noktaları dersek yanılmış olmayız. (Atatürkçü biri künyesine sosyalist sözcüğünü eklemeyebilir ama biliyoruz ki devrimciliği sosyalist/komünist olmakla eşleştirenler de laiklik konusunda en az Atatürkçüler kadar duyarlıdır.) Bir araştırmaya dayanmıyor ama genel öğretmen kitlesi içindeki sayıları gittikçe azalsa da epey bir öğretmenin siyasi pozisyonunu bu kavramlarla tanımladığını biliyoruz. Ve hepsi de “laik” oldukları için eğitimde laiklik ilkesine uyulmasını isterler.

Gelin görün ki bu laik öğretmenlerin birçoğu, dolaylı yollardan cemaatlere ekonomik kaynak aktarmanın aracısı olurlar. Üstelik aktardıkları parasal kaynak oranında bilim dışı bilgilerin öğrencilerinin bilinçaltına yerleşmesine katkıda bulunurlar. Ne kadarı bunun farkında değil bilemem.

Lafı uzatmadan söyleyeyim: Öğretmenler, cemaatlere ait yayın evlerinin ders kitabı dışındaki eğitim materyallerini öğrencilerine kimi zaman önererek, kimi zaman aldırarak, çoğunlukla da kendileri alarak bu katkıyı sunarlar. Sözünü ettiğim az uz bir rakam değil; milyarlar... Sadece Alanya’daki bir kırtasiyecinin Gülen Cemaatine ait bir yayın evine yıllık cirosu 150 bin TL. Gerisini siz düşünün. (Dershanelerin kontrolündeki lise öğrencilerinin kullandığı yayınları saymıyoruz.)

Okullarda ders kitabı dışındaki yardımcı materyal (kitap, dergi, CD vb.) tüketimi hızla artıyor. Sistemin sınava dayalı olması kadar ders kitaplarının niteliksizliği, öğretmen ve öğrencileri dışarıda bilgi aramaya itiyor. Bu gün ekonomik gelişmişlik düzeyine göre öğrenci başına yılda 200 TL’ye varan ek materyal harcaması yapılan okullar olduğunu biliyoruz. Okulöncesine devam eden bir çocuk için alınan eğitim set-

lerinin ortalama fiyatının 80 Tl. olduğu dikkate alındığında yukarıda verdiğim yakamın abartılı olmadığı anlaşılr.

Okullarda kullanılan ve çoğunlukla okul yönetimleri ve öğretmenler tarafından önerilen yayınlar büyük oranda cemaatlerin kontrolündeki yayın evlerine ait. En büyük pay ise Gülen Cemaatinin. Elbette bu yayınlar nitelikli olduğu için tercih edilmiyor: Özellikle AKP ile birlikte yapısı değişen okul yönetimlerinin yönlendirmesi söz konusu. Okul müdürleri, hangi yayınları kullanmaları gerektiği konusunda öğretmenlere açıkça uyarı yapmaktan bile çekinmiyorlar. Ve tabi öğretmenler de yönetimden gelen bu sözlü uyarılara çoğunlukla uyumlu yanıtlar veriyorlar.

Laik öğretmenler öfkelenecek biliyorum; ama onların da kimi zaman okul yönetimlerinin kimi zaman da kendi tercihleri olarak bu yayınları kullandıkları gerçek. Ders kitapları neyse, hadi diyelim bunlar zorunluluktan kullanılıyor. Ancak çağdaş bir öğretmenin öğrencilerine pedagojik olmayan yayınları önermesini anlamıyorum.

9 Mart 2010

Anayasa değişikliği ve din eğitimi (1)

AKP, Anayasa değişikliğini referandumla gerçekleştirmeyi tasarladığına göre oy kullanabilecek nüfusun yüzde elli birini etkilemek zorunda. Hükümetin, yüzde elli biri, elli ikiye çıkarma çabasında olacağını sanmıyorum. Yani benim oyumla ilgilenmeyecek. Eğer benim oyumla ilgilenecek olursa kamu çalışanlarının grevli toplu sözleşmeli sendikal taleplerini, kamu çalışanlarının önündeki siyaset yapma engelini, milletvekili dokunulmazlığını, YÖK'ü ve tabi ki zorunlu din eğitimi uygulamasını kaldırması gerekiyor.

Bunlar AKP'nin ilgisi dağıtacak istemler. Zaten liberal demokratlar da hükümetin kafasını karıştırmayın diyorlar. Onlara göre, sivil ve askeri yargı organlarının oluşumu ve yetkilerinin düzenlenmesi, siyasi partilerin kapatılmasının güçleştirilmesi, vatandaşlığın yeniden tanımlanması,

TSK'nın Milli Savunma Bakanlığına bağlanması gibi kamu-oyu hazır, ritüelleşmiş konularda yapılacak Anayasa değişikliği demokrasi için yeterli.

Liberal demokratlara çağır

Sayın liberal demokratlar, vazgeçtik diğerlerinden; madem samimi demokratsınız, özgürlükçüsünüz, darbe karşıtısınız kaleminizi alın elinize ve hükümetinize 12 Eylül (darbe) Anayasa'sının 24. maddesinin dördüncü fıkrasının değiştirilmesini önerin. Anayasa'daki “*Din ve ahlâk eğitim ve öğretimi Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlâk öğretimi ilk ve orta-öğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.*” hükmünün başta inançsızlar olmak üzere farklı inançlardaki kişi ve toplulukların özgürlüğünü yok saydığına inanıyorsanız bunu yapın.

Önerinizi güçlendirecek yeterli argüman da var: Ulusal ve uluslararası yargı kararları, yetmezse Avrupa Birliği (AB) ilerleme raporlarını (Raporları diyorum çünkü bu paragraf her yılın raporunda yer alır.) anımsatın Başbakanınıza. Onu, AB üyeliği konusunda samimi buluyorsanız, Avrupa Birliği'nin 2009 İlerleme Raporunda din eğitimi ve dini cemaatlerle ilgili bölümünü anımsatmanın tam zamanıdır. Bakın İlerleme Raporu'nun ilgili paragrafı ne diyor:

“... Anayasanın 24'üncü maddesi ve Milli Eğitim Temel Kanununun 12'nci maddesi uyarınca din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri ilk ve orta dereceli okullarda halen zorunludur. Ekim 2007'de AİHM, bu derslerde dinlere genel bir bakış sağlanmakla kalınmayıp, kültürel haklar da dâhil olmak üzere İslam inancının temel ilkelerinin öğretildiğine karar vermiştir. Mahkeme, Türkiye'den müfredatını ve mevzuatını AİHS'nin 1'inci Protokolünün 2'nci maddesi ile uyumlu hale getirmesini istemiştir. Bu kararın uygulanmasına ilişkin olarak hâlâ Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin kararı beklenmektedir.”

Kızmayın, pişmiş aşı su katıyorsunuz demeyin ama bunu anımsatmak zorundayız: Demokratlığın, özgürlükçülüğün,

ordu vesayetine son vermenin ölçüsü budur. Hep kendine değil, biraz da başkalarına demokrat olacaksın. Ki, samimi-yetinize inanalım.

SBS başvuru ücretleri

Seviye Belirleme Sınavına (SBS) başvurular dün başladı. Sınav takvimi, başvuruların 26 Mart'ta sona ereceğini belirtse de her yıl olduğu gibi bu süre yine uzatılacak. Niçin biliyor musunuz? Sınava girecek sınıflardaki öğrencilerin yaklaşık yüzde yirmisinin 10 liralık sınav başvuru ücretini yatıramadığı için! En az 500 bin öğrenci bulamadığı için 10 lirayı bankaya yatıramayacak.

Geçen yıl bu günlerde yine belirtmiştik, bu sınav, her ne kadar tercihe bağlı olsa da uygulamada eğitim öğretim sürecinin zorunlu bir uygulamasına dönüştü. Sınıf ortamında herhangi bir dersten yapılan sınav gibi... Hiçbir öğrenciye paran yoksa sınava giremezsin denemez. Sınav, eğitim sürecinin zorunlu bir uygulaması olduğuna göre öğrenciden ücret talep etmek Anayasa'ya aykırıdır.

Anayasa'nın 42 maddesi "İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır." diyor. Öyleyse, ders kitapları hangi gerekçeyle ücretsiz dağıtılıyor-sa aynı gerekçeyle sınavlardan da ücret alınmamalıdır.

Milli Eğitim Bakanını bir kez daha uyarıyoruz: Sınav için çocuklardan para toplamak yasalara da hukuka da aykırıdır.

16 Mart 2010

Anayasa değişikliği ve din eğitimi (2)

Geçen haftaki yazımda zorunlu din dersi uygulamasının Anayasa'dan çıkartılması için liberal demokratlara bir çağırıda bulunmuştum. Eğer Türkiye'nin AB üyeliğini gönülden destekliyorlarsa başka hiçbir kaygıyı gözetmeden öncelikle AB İlerleme Raporunun zorunlu din dersleriyle ilgili bölümünü Hükümete anımsatmaları gerektiğini belirtmiştim.

Anayasa değişikliği, henüz taslağı ortada olmayan bir AKP projesi. Kapsamına ilişkin henüz kimsenin bildiğı birşey yok. Başbakan ön tartışma ile kamuoyundan gelen sinyallere bakarak hangi konularda değişikliğe gidileceğini belirlemeye çalışıyorsa Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin de listeye dahil edilmesi için girişimde bulunmamın tam zamanıdır.

Zorunlu din dersi uygulaması, 12 Eylül faşizminin halka onaylattığı “darbe Anayasa’sı”nın ürünü. “Halkın oyu” ile yasallaştı. Yapılması düşünülen Anayasa değişikliğinin referandumla halka sunulması seçeneğı de gündemde olduğuna göre, darbe yasasının yine halkın oyu ile kaldırılması anlamlı olacaktır. Tasarıya alınırsa işin güzel olan diğeri tarafı da cemaatlerin kampanyaya zorunlu din dersi uygulamasının kaldırılması yönünde destek vermek zorunda kalacak olmalarıdır. Demokrasi denen şey de bu değil mi? Biri istemediğı halde siyasetin yargıda temsiline oy verecek, diğeri ise içine sinmediğı halde din derslerinin kaldırılmasını olumlayacak.

Liberallerin din dersinin zorunlu olmaktan çıkartılmasına ilişkin tutumlarını deklere etmelerini önemsiyorum. Çünkü Avrupa Birliği İlerleme Raporlarında önemle üzerinde durulan bu uygulamayı BDP dışında Mecliste tartışmaya açacak bir parti yok. Dolayısıyla dışarıdan dillendirilmesi önemli. Liberal demokratların hükümeti uyarması ayrıca önemli. Onların Başbakanı yumuşatma şansları daha yüksek.

Kim bu liberal demokratlar diyeceksiniz:

Mesela;

“Zorunlu din derslerinin de türban yasağının da aynı sorunun çeşitli unsurları olduğunu hepimiz görmeliyiz.” (15 Şubat, Milliyet) diyen Taha Akyol,

Sakarya Üniversitesinde öğrencilere *“Demokrasiyi var eden asıl ilkenin, çoğunluk karşısında iktidarın uzağında duranların temel hak ve özgürlüklerini korumak olduğunu”* (05 Mart, Zaman) anlatan Mümtaz’er Türköne,

“Ama önemli olan demokrat kesilmek değil, olmaktır...”

Siyaset-toplum, devlet-siyaset ve devlet-toplum ilişkilerinin ‘demokratik şema’sı bellidir.

Toplumun talepleri zamanın ruhu ve gerekleri ile evrensel değerler süzgecinden geçer, diğer taleplerle kesiştirilir ve siyasi kararlara dönüür.” (10 Mart Yeni Şafak) diyen Ali Bayramoğlu,

*“Gayrimüslim azınlığa karşı yapılanlarla yüzleşmeden demokrat olunamaz. İslami kesimlere yapılan haksızlıklara karşı çıkmadan, hâlâ uygulaması devam eden dışlayıcı politikalara eleştirel durmadan demokrat olunamaz. **Alevilerin taleplerine karşılık vermeden,** devletten ve toplumdan kaynaklı dışlama ve aşağılama pratiğine son vermeden demokrat olunamaz. *Ve de Kürtler...”* (1 Aralık 09, Zaman) diyerek demokratiğin sınırlarını çizen liberallerin keskin kalemi İhsan Dağı,*

Ve diğerleri...

Liberaller, kalemlerini kendilerinden başkalarının haklarını da gözeten gerçek bir demokratik istem için kullanırlar mı bilmeyiz. Ama cesaretlerini toplayıp genel kavramlar içine sıkıştırmadan somut, elle tutulur gözle görülür antidemokratik bir uygulamanın kaldırılmasına faydaları olacağı kesin.

MEB İç Denetim Raporu (2009)

Milli eğitim Bakanlığı 2009 yılı İç Denetim Raporu’nu yayımladı. Ayrıntılara girmeyeceğim. Raporda, eğitimin iflasına delalet eden, artık gizlenme olanağı bulunmayan verilere yer verilmiş. Bakanlık müfettişlerinden oluşturulan İç Denetim Birimi tarafından hazırlanan rapora göre Hüseyin Çelik’in kendi dönemine ilişkin verdiği bilgilerin tümü yalanmış. Rapor, öğretmen açığının 133 bin, kurum yönetimlerinin boş, öğretmen dağılımının dengesiz, norm uygulamasının kuralısız, öğretmen istihdamında plansızlığın hakim olduğunu itiraf ediyor. Rapor ayrıca, AKP’ye en çok siyasi rant sağlayan ders kitaplarının ise “rüşvet başta olmak üzere

çok çeşitli menfaat ilişkileri” ile belirlendiğini söylüyor.

Eğer rapor herşey düzgün deseydi zaten inandırıcı olmazdı. 2008 raporu gibi arşivdeki yerini bulurdu. Bu raporun objektif bilgiler içermesi bir yana yayımlanmasının bir anlamı olmalı diyerek başka bir açıdan inceledim: 2008 İç Denetim Raporu ile 2009 raporunu karşılaştırdım. Zor olmadı, 2008 raporu sunuş, ıvır zıvır drahil topu topu 18 sayfa. 2009 raporu ise tam 84 sayfadan oluşuyor. Eğitim birimlerinin tümüne ilişkin yoruma gerek bırakmayacak açık bilgiler var.

Müfettişler aynı raporlar farklı

İlgimi çeken, 2008 yılında etkin konumdaki MEB kurum oranı yüzde 58 olarak belirlenirken bu oran 2009’da yüzde 12’lik bir kötüleşmeyle yüzde 46’ya yükselmiş. Yani 2008’de işlevini kusursuz(!) olarak gerçekleştiren kurumların önemli bir bölümü 2009’da bozulmuş. Ne Bakan Çubukçu ne de MEB bürokrasisi kötüleşmeyi kabul etmeyeceğine göre önceki rapor yönlendirmeye hazırlanmış olmalı. Benim inancım bu yönde. İlginçtir, 2008 raporunu hazırlayan müfettişlerin tamamı 2009 raporunu hazırlayanlar arasında. (İki rapor arasındaki yaklaşım farkını anlamak için benim «Tetikçi müfettişler» (23 Şubat) başlıklı yazıma bakabilir.)

Nimet Çubukçu Hüseyin Çelik dönemini mahkûm ediyor

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu’nun Bakanlık WEB sitesinde yayımlattığı «Milli Eğitim Bakanlığı, ‘2009 İç Denetim Faaliyet Raporu’» Hüseyin Çelik’in kamuoyunu yanıltmak amacıyla yalan söylemekten çekinmediğini gösteriyor. Peki, Sayın Çubukçu AKP döneminin eğitimdeki iflasının itirafı olan bu raporu niçin yayımladı? Bu, bence Hüseyin Çelik’le açıkça bir kavgaya girmenin işaretidir.

Çubukçu, Bakanlık koltuğuna oturduktan sonra kendine göre bir düzenleme girişiminde bulunmuş ancak İstanbul

Milli Eğitim Müdürü ve bir müsteşar yardımcısını görevden aldıktan sonra bu girişimi engellenmişti. Bir yıldır Bakanlık koltuğunda oturuyor fakat Çelik'ten kalma beceriksiz bürokrasi ile rutini yönetme dışında tasarladığı hiçbir şeyi yapamıyor. Çelik'in Bakanlık üzerindeki vesayetinden kurtulmaya çalışıyor ancak selefinin partideki etkin rolü nedeniyle bunu bir türlü başaramıyor. O da bundan dolayı doğrudan Çelik'i hedef alıyor.

Aslında rapor, Nimet Çubukçu tarafından Başbakana yazılmış bir mektup özelliği taşıyor. Çubukçu, partideki konumunu kullanarak MEB'de kendine özgü düzenlemelere gitmesini engelleyen eski Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'i Başbakana şikayet ediyor. Bakalım Başbakan Çubukçu'nun mektubunu okuyacak mı?

23 Mart 2010

Haftalık ders çizelgeleri tartışılırken

Milli Eğitim Bakanlığı, ilk ve ortaöğretim okullarının haftalık ders saatlerinin yeniden düzenlenmesi için çalıştay yapmış. Bu çalışmanın sonunda sınıf ve düzey farkına göre ders sayıları azaltılacak mı bilemiyoruz. Ancak belli ki MEB, bazı derslerin ağırlığını artırmaya ve zorunlu dersler kapsamına alınacak seçmeli derslere yer açmaya çalışıyor.

MEB, haftalık ders çizelgesini yeniden düzenleyecekse kaçınılmaz olarak bazı derslerin ders sayısının azaltılmasını da tartışmak zorunda. Ama hangi ders...

Bizim bu soruya yanıtımız hazır. Din derslerini seçmeli yaparak hem ağırlığı artırılmak istenen hem de yeni konacak derslere yer açılabilir. Böylece Bakan Nimet Çubukçu da Medya Okuryazarlığı dersini zorunlu dersler arasına almanın yolunu bulmuş olur. Biliyorsunuz, Çubukçu bu dersi zorunlu yapacağını söylemişti.

Günlük ders süreleri

öğrencilerin yaş/sınıf düzeyine göre belirlenmeli

MEB, haftalık ders dağıtım çizelgesinde kimi derslerin ders sayısını azaltıp artırma ya da yerini değiştirme dışında, günlük ders sürelerini de öğrencilerin yaş/sınıf düzeyine göre düzenlemelidir.

Üzerinde durulması gereken önemli bir konu da bu: Yedi yaşındaki 1. sınıf öğrencisi ile 14 yaşındaki 8. sınıf öğrencisinin günlük ders sayısının ve süresinin aynı olması doğru mu?

Düzy farkına rağmen ders süresinin aynı olmasının pedagojik/biyolojik sakıncaları bir yana, 6 dersin 5 saatte verilmeye çalışılması nedeniyle teneffüs süresi 10 dakikayı geçemiyor. Bu süre, zorunlu gereksinimlerini (dinlenme, oyun, beslenme, temizlik, tuvalet gibi) karşılamak için öğrencilere yetmiyor.

Ders sayısının azaltılarak öğrencilere olağan zamanlar vermek okulların sosyal işlevlerini yerine getirmelerine de katkı sunacaktır. Çocuklar arasında sosyal ilişkinin kurulup geliştirilmesi önemseniyorsa konuyu bir de bu yönden ele almak gerek. Ders saatlerinin azaltılması öğrencilere sosyal yaşama katılacak zaman ayırabilmeleri için çok önemli. Bu zamanın okul dışındaki önemli bir bölümünün dersanelere ayrılacağını biliyoruz fakat haftada 45 saatlik ders süresini savunmanın anlamı yok.

10 Aralık 2008’de bu sütünde yazmışız: ‘Avrupa birliği ülkelerindeki ilköğretim okullarında haftalık ders ortalaması 25 saattir.’ diye. Aynı yazımızda öğrencilerin haftada Almanya’da ilk dört sınıfta 17, Yunanistan’da 23, Hollanda’da 22; İngiltere ve Galler ülkelerinde 7 yaşa kadar 21, 8-11 yaş gurubu için 23,5 saat ders gördüğünü belirtmişiz.

İlk ve ortaöğretimde haftalık ders sürelerinin azaltılması fikrini ilk kez, on yıl önce Talim ve Terbiye Kuruluna önerdim. Uygulamaya ilişkin gerekçeli bir raporu da İlköğretim Genel Müdürlüğüne göndermiştim. AB’ye uyum

kaygısı içermeyen, tamamen pedagojik gerekçelere dayanan bir öneriydi. Bu görüş o zamanlar birer saatlik heyecanlı bir sohbet aracı olmaktan öteye gitmedi. Bakalım aradan bunca zaman geçtikten sonra Talim Terbiye bunu pedagojinin önemli bir sorunu olarak ele alabilecek mi?

30 Mart 2010



Azınlık okullarında eğitim

Bülent Arınç, ülkeye “kaçak” girmiş Ermeni çocuklarını okullaştırmayı düşündüklerini söyledi. Bunu bir sorun olarak görüp dillendirdiyse bu iyi bir şeydir. Arınç’ın sözü, Başbakanın gereksiz çıkışından kaynaklanan gerilimi azaltma dışında bir anlam içeriyorsa, Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu’nun “Bu yönde bir çalışmamız yok” demesinin bir hükmü olamaz. Umarız lafta kalmaz da okul yaşına gelen çocukların ait oldukları ulusların okullarına (Azınlık okulları) devam etmeleri sağlanır.

Madem azınlık okulları gündeme geldi ben de bunu fırsat bilip azınlık okullarının kimi sorunlarına dikkat çekeyim. Çünkü kamuoyunda bu okulların bir eli yağda, bir eli balda okullar olduğu sanılıyor. Vakıflara ait görkemli tarihi binalarda eğitim veren okullarda sandığımızın aksine sağlıklı bir eğitim yapılmıyor. Yani anlayacağınız, kapitülasyon dönemi okulları değililer artık. Onlar da devlet okulları gibi finansman, yönetim ve öğretmen sorunları yaşıyorlar. Ben bu yazımda eğitim materyali sorunlarına değineceğim.

Azınlık okullarında eğitim, bu okullarda görev yapan öğretmenlerin yeterliliği ölçüsünde iyi/kötü yürüyor. Acil çözüm bekleyen program ve derslerine yardımcı olacak eğitim materyali sorunları var. Yıllardan beri eğitimin en temel materyali ders kitabından yoksun durumdalar. Çoğunlukla derslerini yardımcı kitaplarla yürütüyorlar.

Türkiye’deki Ermeni, Rum ve Musevi azınlıklara ait okullarda Türk okullar için hazırlanmış program ve ders kitapları kullanılıyor. Azınlıklar zaten kendi müfredatlarını yapamıyorlar. Ders kitaplarını ise MEB’in Türk okulları için hazırladığı programlara göre kendi dillerinde hazırlayabiliyorlar. Ancak, Ermenice, Rumca ve İbranice yazılmış ders kitaplarını yeminli tercümanlara Türkçeye çevirtip MEB’den onay almak pratiği olan bir uygulama değil.

Öğrenci sayısı az, toplamı elliye bulmayan okullar için ayrı ders kitabı hazırlamak pahalı bir iş. Milli Eğitim Bakanlığı anlayışını aşmak ise ayrı bir dert. Azınlık okulları, ders kitaplarını kendileri hazırlasalar bile MEB inceleme ölçütlerine uymak zorunda oldukları için zaten kitaplarını MEB kitaplarına benzetmek durumundalar. Bundan dolayı kendi kitaplarını hazırlamak yerine, MEB’in kitaplarını önce kendi dillerine çeviriyorlar sonra da bu kitapları yeminli tercümanlara tercüme ettirerek MEB denetimine sunuyorlar. Anlayacağınız azınlık çocukları çoğunluğun eğitimini alıyorlar.

İyi anımsıyorum, İstanbul’daki bir Ermeni okulu müdürü, incelenmek üzere 1999 yılında Talim ve Terbiye Kuruluna teslim ettikleri üç ders kitabının akıbetini öğrenmek için 2003’te ilgili kişiyi ararken ilgili olmadığı halde benimle görüşmek zorunda kalmıştı. Ona, kitaplarını kısa sürede inceletip göndereceğimi söylemiştim. Tabi kısa süre sonra görevden alındığım için adama yardımcı olamadım. Geçenlerde öğrendim ki o gün incelenip kullanıma sunulmasını sağlama sözü verdiğim kitaplar hâlâ Talim Terbiye deposunda sırasını bekliyormuş.

Özellikle Ermeni okulları, daha yoksul oldukları için eğitim materyali sıkıntısını diğerlerinden daha çok yaşıyorlar. Geçen yıl Cumhurbaşkanına yazılmış bir mektup sorunun boyutunun fark edilmesini sağladı. Cumhurbaşkanının talimatıyla MEB, azınlık okullarının kitaplarını deposundan karşıladı. Kitapların maliyetinden çok içeriğinin kime göre düzenlendiği ile ilgilenince çözüm

gibi gözüken bu kararın, aslında sorunun derinleşmesine neden olduğunu görürüz.

Başbakan gibi siz de Almanya’da Türk okulları açılmasını istiyorsanız ne var bunda diyemezsiniz. Üstelik Türk vatandaşı oldukları için ders kitaplarının her azınlığın kültürüne uygun bir şekilde devlet tarafından hazırlanmasını savunmak zorundasınız. Hem böylece Türklerin kendi okullarını açmasını istediğiniz Almanya Başbakanı Merkel karşısında daha güçlü olursunuz.

Edebiyat öğretmenleri “yeni” edebiyat programlarını sorguladı

Hafta sonu iki etkinliğe katıldım. Büyük Kolej’in (Ankara) düzenlediği “Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin 1. buluşması” konulu panelinde konuşmacıydım. Edebiyat programlarını ve ders kitaplarını tartıştık. Çoğunluğunu (ki aralarında diğer illerden katılanlar da vardı) Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin oluşturduğu katılımcıların mevcut programlardan ve ders kitaplarından yakınmalarını dinledim. 2005’te değiştirilen programlar için olumlu görüş belirten bir öğretmene rastlamamış olmam “yeni” programların eskidiğini gösteriyor. Tabi ki ders kitapları da yeniden ele alınmak zorunda. Öğretmenler, edebiyat derslerinin metin üzerinden değil, eser esas alınarak işlenmesinde hemfikir.

Katıldığım diğer etkinlik ise Felsefeciler Derneğinin düzenlediği “Adalet Sempozyum”uydu. AKP’nin ağzında anlamını yitiren demokrasi kavramının, bilim insanlarının dilinde asıl içeriğine uygun bir şekilde gündeme getirilmesi ne tanıklık ettim. İki gün süren sempozyumda Anayasa değişikliği tartışmalarını izleyenler için oldukça yararlı bilgiler sunuldu.

Ali, topu Agop'a atmayacak

Geçen haftaki yazımda azınlık okullarının ders kitabı sorununu gündeme getirmiştım. Ekonomik nedenlerle özellikle Ermeni azınlık okullarının ders kitaplarını kendi dillerinde hazırlayamadıklarını, bundan dolayı Türk okulları için hazırlanmış ders kitaplarını çevirerek kullandıklarını, bunun bir devlet sorunu olduğunu bitirmiştım. Bir gün sonra (31 Mart), Akşam gazetesi, "Dersimiz Ermenice Hayat Bilgisi" başlıklı manşet haberinde Ermeni okullarının ders kitaplarının Bakanlık tarafından Ermenice olarak hazırlandığını duyurdu.

Habere göre Milli Eğitim Bakanlığı "bir ilke" imzalamış ve Ermeni okulları ilk kez Ermenice yazılmış kitaba kavuşacaklarmış. Televizyonlar da haberlerinde konuyu aynı içerikte verdi. Sesli Gaste'de, kimi Ermeni eğitimcileri konuşturduğu programında Can Dünder, Ali'nin topu Agop'a atabileceğini tüm Türkiye'ye duyurdu.

"Ali, topu Agop'a at." aydınların, Ermeni Türk kardeşliğini inşa etme çabasını vurgulayan bir deyim olarak dilimize yerleşti. Hırant Dink'in dostları, özelemlerine vurgu yapmak için Hırant'ı anlatan kitaplarına "Ali, topu Agop'a at" adını verdiler.

Hemen belirtiyim, böyle bir şey olmayacak. Yani Ermeni öğrenciler, Türkçe öğrendikleri ders kitaplarında yine topu Ali'nin Veli'ye attığını okuyacak. Çünkü yukarıda sözünü ettiğim haberlerde belirtildiği gibi Milli Eğitim Bakanlığı Ermeni öğrenciler için özel bir kitap hazırlama yerine Türk öğrenciler için hazırlanmış mevcut hayat bilgisi ve matematik kitaplarını bire bir Ermeniceye çevirtti. Yazıları, noktaları, virgülleri, soruları, yanıtları ve resimleri şu anda Türkiye'deki öğrencilerin okuduğu kitapların aynısı. Ve hatta bu yazımız üzerine çıkartılmazsa Ermeni okullarına gönderilecek kitapların ilk sayfasında İstiklal Marşı ve öğrenci andı da yer alacak. Yani Ermeni öğrenciler derse başlamadan önce "Türk'üm, doğruyum, çalışkanım ..." diye yemin etmeye devam edecekler. Dahası, Ermeni öğrenciler

bu kitaplarda Pazar günü kutladıkları Paskalya bayramı yerine Ramazan ve Kurban bayramlarıyla ilgili ritüelleri öğrenecekler.

Bakanlığın bu girişiminin Ermeniler için iyi bir şey olduğunu söylemek mümkün değil. Aksine böyle bir çözümü, Ermenilerin çaresizlik nedeniyle ders kitaplarını kendi dillerinde hazırlayamamalarından yararlanarak onları Türkleştirme girişimi bile sayabiliriz. Nasıl ki Kürt Açılımı ile Kürtler Türkleştirilmeye, Alevi Açılımıyla Aleviler Sünnileştirilmeye çalışılıyorsa ...

Türkiye’deki azınlık okulları Türkçe, sosyal bilgiler, inkılap tarihi ve Atatürkçülük dışındaki dersleri zaten kendi dillerinde hazırlanmış kitaplardan işliyorlar. Bu üç ders Eğitim ve Terbiye Kurulu kararı gereği Türkçe okutulmak zorundadır. Ermeni azınlık okulları ilk kez Ermenice yazılmış kitaplara kavuşacaklarmış gibi bir bilgi tamamen yanlış ve çarpıtmadır. Üzücü olan Ermenilerin kültürel ve pedagojik gereksinimlerinin aleyhine olacak bir uygulamanın çarpıtılarak Başbakanın tehcirci anlayışının örtbas edilmesinde kullanılmasıdır.

“Anadilinin önemi, anadilinde eğitim”

Eğitim Sen genel merkezi “Anadilinin Önemi, Anadilinde Eğitim” adında bir broşür yayımladı. Son derece yalın ve anlaşılır bir dille kaleme alınmış broşür bilgilendirme amacıyla hazırlanmış: Anadilin ve anadilde eğitimin önemi, çokdillilik, dünyadaki uygulamalardan örneklerle tamamen pedagojik olarak ele alınmış. Politik bir dil kullanmaktan özellikle kaçınılmış.

Genel başkan Zübeyde Kılıç’a sordum: Buna bir manifesto diyebilir miyiz ve neden gerek duydunuz diye. Kılıç, anadilde eğitimin bir hak olduğunu savunan ifadeleri AKP hükümetinin ihbarı üzerine yargı baskısı ile

Eğitim Sen tüzüğünden çıkarmak zorunda kaldıklarını anımsatarak “Bizim tüzüğümüzden çıkartmak zorunda kalmamız Türkiye’de anadilinde eğitim sorununun çözüldüğü anlamına gelmediği gibi bizim de bu soruna kayıtsız kalacağımız anlamına gelmez. Bir eğitim örgütü olarak bu konuya birinci derecede müdahiliz. Politik yönü ağır basan bir konu olmakla birlikte sorunu bilimsel pedagojinin alanına çekerek hem olumsuz önyargıları yıkmayı hem de siyasi tartışmaların düzeyini yükseltmeyi amaçladık.”

Anadilde eğitim, önümüzdeki günlerin en çok tartışılan konularından biri olacak. Öyleyse, bu tartışmada doğru yerde durmak için doğru bilgi sahibi olmak gerekiyor. Broşürdeki bilgiler sadece bilgilenmemize değil, sahte ve çıkarıcı anadil savunucularını gerçeğinden ayırt etmemize de yarayacak. Okumanızı öneririm.

13 Nisan 2010

Nimet Çubukçu’ya çağır

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu, bir şeyler yapmak zorunda. Tabi, Hüseyin Çelik’ten sonra adının parantez içinde kalmasını istemiyorsa... Orijinal bir şey yapması da gerekmiyor. Hüseyin Çelik’in bu gün sorun olduğu ortaya çıkan uygulamalarına son vermesi yeterli. Örneğin; işe, dünyanın en hoyrat ve zararlı uygulamasına dönüşen ders kitaplarının geri dönüşümsüz dağıtılmasına son verebilir. Böylece hem yılda 1 milyon 500 bin yetişkin çam ağacını kesilmekten kurtarmış hem de 300 milyon Tl. bütçe tasarrufu sağlanmasına katkıda bulunmuş olur.

Ha, bir de yedi yıllık uygulamanın yol açtığı kamu zararı nedeniyle Hüseyin Çelik’le birlikte Yüce Divan’da yargılanmaktan kurtulmuş olur. Mübalağa yapmıyorum, eğer bu ülke, hukuk devleti olma yolunda bir adım atacaksa, sadece

maddi zararı yedi yılda bir milyar Doları bulan bu hoyratlığın hesabını sormak zorundadır.

Konu şu:

Milli Eğitim Bakanlığı, geçen yıl öğrencilere **182 milyon adet ders kitabı dağıttı. Karşılığında kitap, paketleme ve dağıtım bedeli olarak yaklaşık 300 milyon TL harcadı. Bakanlık, yedi yıldır ödünç kitap uygulamasını başlatmadığı gibi eldeki kitapların tekrar kullanılabilir olduklarına bile bakmaksızın aynı kitapları tekrar tekrar almaya devam ediyor. 19 ve 20 Nisan’da önümüzdeki öğretim yılının ders kitaplarının ihalesi var. Yine eldeki yüz milyonlarca ders kitabı çöpe gidecek, 300 milyon TL göz göre göre talan edilecek.**

Anayasa’nın devlete verdiği bir yükümlülük olması, toplumun büyük bölümünün bu kamu hizmetine gereksinim duyması ve tabi ki hükümetin uygulamayı popülist bir yaklaşımla ele alması ders kitaplarının ücretsiz dağıtılması sürecinde ortaya çıkan sorunların tartışılıp sorgulanmasını engellemektedir. Oysa uygulama, sanıldığı gibi aksine, ne devlete, ne öğrencilere, ne de öğretmenlere bir yarar sağlamamaktadır. Aksine, ihale yöntemi öğrencilerin daha nitelikli ders kitaplarıyla buluşmasını engellemektedir.

Ders kitaplarının her yıl yeniden satın alınması, okutulacak kitapların seçiminin satıcı müşteri ilişkisine bırakılması bilimsel pedagojinin göz ardı edilmesine neden olmuştur. Daha da kötüsü Milli Eğitim Bakanlığı, nitelikli kitap üretme yerine ders kitaplarının ürettiği rantla ilgilenmesi. Ders kitabı dendiğinde akla rüşvetin gelmesi boşuna değil.

Her Milli Eğitim Bakanı “Beş yıl süreyle dayanacak kitaplar hazırlayacağız.” dedi ama hiçbiri bunu gerçekleştirme yolunda bir adım atmadı. Üstelik hiç biri, Bakanlığının **sahibi olduğu matbaaları** kullanarak MEB tarafından hazırlanmış kitapları basma yoluna gitmedi. Bunu, iktidarın kendi zenginini yaratması açısından gerekli görenler olabilir ama vicdan sahibi kimse bu kitapların basımında kullanılacak ka-

ğıt için 1 milyon 500 bin çam ağacının kesilmesine kayıtsız kalmamalı. Nimet Çubukçu'yu da bu konuda daha duyarlı olmaya davet ediyoruz.

Dershaneler, ücretsiz öğrenci kontenjanlarını kimler için kullanıyor?

Dershaneler ile özel okulların ücretsiz öğrenci kontenjanları vardır. Kontenjandan yararlanacakların sayısı ve koşulları Özel Öğretim Kurumlarında Ücretsiz Okuyacak Öğrenciler Hakkında Yönetmelik'te belirtilir.

Yönetmeliğe göre dershaneler de **öğrenci sayısının en az yüzde 3'ü kadar öğrenciyi ücret alamadan kaydetmek zorundalar. Yönetmelikte bakanlığın bu oranı yüzde 10'a kadar artırma yetkisi olduğu belirtilse de bu yetki, yoksul öğrencilerden yana kullanılmaz. Bakanlık, önceki yıllarda yüzde 2 olan oranı 2009'da ancak yüzde 3'e çıkartmıştır. Aldığı kararlarla ve uygulamalarıyla dershanelere öğrenci akışını hızlandırırken yoksul öğrenci kontenjanını artırmaması, Bakanlığın dershaneler lehine bir tutumu olarak görülebilir.**

Dershane ücretini ödeyemeyenlerdeki artış, bu yönetmelik hükmünün özel öğretim kurumlarında kullanılıp kullanılmadığını, kullanılıyorsa bundan kimlerin yararlandığını merak etmemize neden oldu. Bakanlık, dershaneleri bu yönden denetliyor mu? Örneğin, Fethiye'deki dershane yönetmeliği uyguladı mı? Uyguladı ise bu haktan kimler yararlandı? Çünkü biliyoruz ki dershaneler ve diğer özel okullar, yönetmeliğin verdiği yükümlülüğü eş dost kontenjanı olarak kullanıyorlar.

Yeri gelmişken buradan Milli Eğitim Bakanlığına da bir uyarıda bulunmak isteriz. Acilen Özel Öğretim Kurumlarında Ücretsiz Okuyacak Öğrenciler Hakkında Yönetmelik'te yoksul öğrencilerin yararlanmasını engelleyen hükümler kaldırılmalıdır. Hem özel öğretim kurumlarından ücretsiz

yararlanacak öğrenci sayısı artırılmalı hem de bu haktan yararlanmak için sınav şartı kaldırılmalıdır.

KOYS

KOYS, İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğünün yaratıcılığı ile hayatımıza giren yeni bir sınav adı: Kitap Okuma Yarışması Sınavı.

İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 08 Mayıs 2010 tarihinde kitap okuma yarışması yapacak. Yarışmada dereceye girecek öğrenciler ise sınavla belirlenecek. İlginç olan, okuma sonunda sınavı yapılacak kitapların matematik, fen, sosyal değil; öykü ve roman türü kitaplar olması.

Yarışmaya katılacak öğrencilerin okuyacakları kitaplar İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından belirlenmiş. Katılımcı öğrenci ilköğretimde ise 10, ortaöğretimde ise 12 kitap okuyacak ve bu kitapların her birinden eşit sayıda belirlenmiş 100 soruluk bir sınava girecekler.

Milli Eğitim Bakanlığı sınav dışında başka bir ölçme değerlendirme yöntemi bilmediği için öğrencilerin okudukları kültür (masal, öykü, roman, anı vb.) kitaplarından edindikleri “bilgi”leri de sınavla tespit ediyor. Bu parlak fikir kime ait bilmem ama belli ki akılsız biri. Pedagojiden anlayan, kültürle uzak yakın ilişkisi olan herkes bilir ki kültür kitabı matematik kitabı değildir ve değerlendirilmesi de aynı yöntemle yapılmaz.

İstanbul’dan öğretmen Çayan Çalık, sınava tabi olan “Yürekdede ile Padişah» adlı kitabı okumuş. Çalık, hiçbir edebi türe girmediğini belirttiği kitabı yetişkinler için bile tehlikeli buluyor. Kitaptan çıkabilecek bazı soruları da sıralamış:

“Yürek Hasanın Ayşesi ne demektir?”

“Kadın erkeğin kaç arşın gerisinde yürümelidir?”

“’Bıçağı şahdamara çaldı merhametle’ sözünden ne anlıyorsunuz?”

Yeri gelmişken belirteyim; bu kitap Taha Akyol’la Selim İleri’nin ilköğretim öğrencileri için belirlediği “100 Temel Eser” arasında.

20 Nisan 2010

Meslek Liseleri yine gündemde

Geçen hafta, dört bakan (Devlet Bakam Cevdet Yılmaz, Milli Eğitim Bakam Nimet Çubukçu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakam Ömer Dinçer, Sanayi ve Ticaret Bakam Nihat Ergün), “mesleki eğitim atağına” geçtiler! Bakanlar “Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi İşbirliği Stratejisi”ni belirlemek için bir toplantı yaptılar. Ancak az katılımlı bakanlar kurulu sayılacak bu toplantı, basın tarafından ciddiye alınmadı. Koca koca dört bakan “ilköğretimden sonraki öğrencilerin en az yüzde 70’inin mesleki eğitime yönlendirilmesi” gerektiğini söylüyor ama kimse dikkate alıp bir yorum bile yapmıyor. Neden?

Sorun mu önemsiz, çözmeye kalkışanlar mı?

Sorun önemli; demek ki sorunu dile getirenler ciddiye alınmıyor. Sekiz yılı boş laflarla heba edip ardından iktidara talip muhalefet sözcüsü gibi yapılan açıklamaları toplum neden ciddiye alsın.

Bence, artık kimse bu hükümetin bir sorunu çözmek için gündeme getirdiğine inanmıyor. Her açıklamanın ardında bir hinlik arıyor. Mesela ben, hükümetten biri ne zaman “meslek” dese aklıma hemen imam hatipler geliyor. Bu okullara devam eden öğrenci sayısındaki artışı yeterli bulmadıklarını, ek teşvikler arayışında olduklarını düşünüyorum.

Hem Milli Eğitim Bakanının dediği doğruysa, 2002’de yüzde 22 olan mesleki eğitimdeki okullaşma oranı yüzde 47’ye çıkmışsa, yeni bir stratejiye ne gerek var. Demek ki iyi işleyen bir sistem var ve iktidarınız döneminde yüzde yüzün üstünde bir başarı sağlamışsınız. Bırakın bu işleyen sistem

sizi birkaç yıl içinde hedefiniz olan yüzde 70'e ulaştırсын.

Bana kalırsa yeni strateji peşinde koşan hükümet üyeleri de mesleki eğitimdeki artışın imam hatiplere yönlendirilen öğrenci sayısındaki artıştan kaynaklandığını kabulleniyorlar. Bundan dolayı yeni şeyler söylemek gerektiğini düşünüyorlar.

“Serbest okul kıyafeti ister misiniz?”

Erkan Mumcu'nun, bakanlığının ilk günlerinde gündeme getirdiği öğrenci kıyafetleri yeniden tartışmaya açıldı. Mumcu'nun ardından Hüseyin çelik, onun ardından Nimet Çubukçu tartışmanın ötesine geçemediler. Çubukçu konuyu ikinci kez gündemine aldı. Bakan, geçen yılki girişimini forma satan firmaların “stoklarımız ne olacak” tepkisi üzerine geri çekmişti. Sanırım şimdi kararlı. Öyle görünüyor.

MEB'in WEB sitesinde herkese açık olan anket sorusu şöyle “Okullarda serbest okul kıyafeti ister misiniz?” (Sorudan önlük, forma vb. gibi adı “serbest” olan bir kıyafet varmış gibi bir anlam çıkıyor.) sorunun gri yanıtı yok: Ya evet, ya da hayır diyeceksiniz.

“Hayır”cıların itiraz gerekçesi ortak: Onlar, öğrenciler arasındaki ekonomik ve kültürel farklılıkların görünür olmasının sakıncalarını sıralıyorlar. Çocukları tüketime kışkırtacağını da vurguluyorlar. İkinci gerekçelerinde kısmen haklı da olabilirler.

“Evet”çiler öğrenci kıyafetlerinin serbest olmasını politik, pedagojik ve sosyolojik argümanlarla farklı gerekçelerle olumluyorlar. Liberaller, kıyafet serbestisini bireysel hak olarak gördüklerini, devletin bireyin tercihiine karışmaması gerektiğini söylüyorlar. (Serbest kıyafetin tekstil sektörüne getireceği canlılıkla daha çok ilgilendiklerini düşünüyorum. Çünkü liberaller ticaretin yararına olmayan hiçbir özgürlüğü savunmazlar.)

Pedagojik ve sosyolojik açıdan değerlendirenler ise kıya-

fetin bireyin önemli kültürel alanından biri olmasının ötesinde, sınırlamanın bu kültürün gelişmesine engel teşkil ettiği görüşündeler. Doğru olan da bu.

Kılık Kıyafet Yönetmeliği çağdıdır

Bizim bu konudaki yaklaşımımız biliniyor: “Önlük, yoksulluğu değil zenginliği gizleyen bir örtüdür.” demişiz bir yıl önce. Gerekçelerimizi de bu köşede açıklamışız. Yoksulluk ortadan kalkmadan yoksulluk görünür olmaktan çıkarılamaz. Kişinin kendine ait en önemli kültürel alanına müdahale edilmesini doğru bulmuyoruz.

Umarız, öğrenci kıyafetlerindeki sınırlamanın kalmasının ardından Kılık Kıyafet Yönetmeliği kaldırılır da öğretmen ve hatta tüm kamu çalışanlarının diledikleri gibi giyinebilmelelerinin önü açılır. Çocuklar için serbest olan, ebeveynine yasak olmaz her halde.

27 Nisan 2010

Tecavüz, Papa ve Milli Eğitim Bakanı

Batılı aydınlar, çocuklara tecavüz eden rahipleri koruduğu ortaya çıkan Papa’nın yargılanmasını istiyorlar. Bildiğiniz gibi geçen ay, Papa’nın henüz kardinalken Hristiyan inancının ve Katolik din adamlarının itibarını koruma gerekçesiyle tecavüzcü rahipleri resmi makamlara bildirilmesini engellediği ortaya çıkmıştı. Prof. Richard Dawkins, Radikal’de çevirisi yayımlanan yazısında “Çocuklara tecavüz edenlerden birisi olmadığı halde” olayı gizlediği, tecavüzcüleri koruduğu için Papa’yı birinci derecede sorumlu tutuyor.

Sürt, İngiltere’de bir il olsaydı Milli Eğitim Bakanını ne olurdu?

Dawkins, kiliselerde yaşanan tecavüz olaylarının benzerinin okullarda yaşanması olasılığını da değerlendiriyor: Ve İngiltere Eğitim Bakanının böyle bir durumda olayı örtbas etmeye çalışması halinde “rezil” biri olarak istifa etmek zorunda kalacağını öngörüyor. Dawkins’in bu yazısı, The

Guardian’da yayımlandığında (13 Nisan) henüz Siirt olayı ortaya çıkmamıştı. Bir okul yöneticisinin gözetiminde onlarca şerefsizin öğrencilere tecavüz ettiğinden habersizdik.

Burası İngiltere değil, fakat İdi Amin’in Uganda’sı da değil. Milli Eğitim Bakanı, olaydaki sorumluluğunu kabul edip gereğini yapmalıdır. Olayın ortaya çıkmasına neden olan öğretmeni kutlaması, sorumlu görevliler hakkında soruşturma açması Bakanın sorumluluğunu görmemizi engellemez. Milli Eğitim Bakanı, mağdur çocukların annesiymiş gibi davranmak yerine istifa etmelidir. Tecavüzün elebaşı okul yöneticisini atayan, atamasına referans olan; Vali, İl Milli Eğitim Müdürü ve diğer sorumlular derhal görevden alınmalıdır.

Bakanla birlikte MİT Müsteşarı da istifa etmelidir

Soruşturma kapsamına alınacaklar hariç, tutuklananlarla gözaltına alınanların sayısı, tecavüzün orta ölçekli bir örgütlenme sonucu gerçekleştiğini gösteriyor. O bölgenin diliyle söyleyecek olursak, her şey alemeşkere ortalıkta gerçekleşmiş. Sürekli ve açıkça işlenen bu suçun, bir rehber öğretmenin tecavüze uğrayan öğrencilerden biriyle olağan görüşmesinin ardından ortaya çıkması, Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT)’nin ve diğer istihbarat örgütlerinin rollerinin de sorgulanmasını gerektirir. İstihbarat örgütleri bu olaydan habersiz iseler dünyadan bi haberdirlere demektir. Eğer haberdar olup da gizlemişlerse bu daha da tehlikeli bir duruma işaret eder. Evet, burada bir dakika durup MİT’in sorumluluğunu da düşünmeliyiz. Bu teşkilatın solcuları izlemekten başka görevleri olduğunu söyleyenlere duyurulur.

Şube müdürlüğü düzeyinde uluslararası ilişki

Yenimahalle İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Finlandiya ile eğitimde işbirliğine gitmeye karar vermiş! İlçe müdürlüğünün konuyla ilgili yazısını okuyunca Türkiye-Finlandiya

ilişkilerini şube müdürlüğü düzeyine çekecek ne oldu ki diye düşündüm; yok böyle bir şey.

Yenimahalle belediye başkanı, kaymakam, ilçe eğitim müdürü beraberine 42 okul müdürünü de alarak Finlandiya'ya gitmişler. Finlilerin PISA sınavlarındaki başarısından etkilenen heyet, dört okulu gezdikten sonra kimi uygulamaları Türkiye'ye getirmeye karar vermişler.

İlçe müdürü, gezi izlenimlerini raporlaştırarak okullara gönderdiği yazıda “Beyaz Zambaklar Ülkesi FİNLANDIYA ile işbirliğine gidilmesine karar verilmiştir.” diyerek yaptığı girişin ardından “koçluk” ve “ağabeylik” sisteminin getirilmesini öneriyor. Orada bunlar var biz de uygulayabiliriz diyor. Rapor “Büyük öğrencilerin kendilerinden küçüklere yardım etmesi için ‘ağabeylik’ sistemini” öneriyor. Cahillik işte, oysa ilçe müdürlüğünün orijinal bir fikir gibi sunduğu “ağabeylik”, patenti Fetullah Cemaatine ait bir uygulama. Ne gerek ta İskandinav diyarlarına gitmeye.

İlçe Müdürlüğü, Başkentin ortasında kurtarılmış bir bölge gibi uluslararası ilişkiler yürütüyor. Devlet kavramı ile sorunu olan benim gibiler için bir sakıncası yok. Derdim, bu işbirliğine ket vurmak değil, heyetimizin etkilenip burada yaşama geçirmeyi düşündüğü uygulamaları eleştirmek.

Eğitim Sen eski MYK üyesi Nazım Alkaya raporu oldukça ciddiye almış. Okullarda uygulanması önerilen uygulamalara “Böyle saçmalık olmaz!” diyor. Ancak ben, hâlâ bir eğitim kurumunun böylesine bir ciddiyetsizlik içinde olabileceğini inanmıyorum. Gerçekten bu, Bakanlığın fikri mi yoksa aldığı harcırahı halellemek için hazırlanmış uyduruk bir rapor mu görmek gerek.

4 Mayıs 2010

Bu ülkenin bir eğitim bakanı var mı?

Geçen haftaki yazımda Milli Eğitim Bakanının istifa

etmesi gerektiğini belirtmiştim. Elbette eğitim kurumlarında süre giden cinsel taciz ve şiddetin bir sorumlusu olmalıdır. Bakan, bu sorumluluğu birinci derecede taşıması gereken kişidir. Bundan dolayı istemiştim Çubukçu'nun istifasını.

Öğretmen olduğunu belirten bir okurum "Bakan yok ki istifa etsin" diyen bir mesaj göndermiş. Okurum haklı. Oysa kabine değişikliğinin ardından, Milli Eğitim Bakanlığının Devlet Bakanlığına dönüştürüldüğünü ben yazmışım. Sanırım Ankara'da yaşadığım ve sık sık kırmızı plakalı, önünde pavyon kapısı gibi ışıklar yanan arabalar gördüğüm için bunlardan birinde Bayan Çubukçu olduğunu düşünmüşüm. Kendisi yoksa bile adı var diye, sonucu sembolik de olsa istifasını istemişim. Yanılmışım!

Şaka bir yana gündemi eğitim olan, eğitimden anlayan, anlamasa bile anlamaya çalışan bakan gerekli bu ülkeye. Hem de acilen. Tabi, önce içinde bu cevheri taşıyan bir iktidar partisi olmalı. Gördüğüm kadarıyla AKP'de bu beklentiyi karşılayacak biri yok. Gerçekten yok.

Nimet Çubukçu, dün bakanlığının birinci yılını doldurdu. Büyük olasılıkla bu bir yılın değerlendirmesini yapmıştır. Merak ediyorum, varsa bir ajandası, hangi konuların karşısına onay işareti koyduğunu. O hâlâ görevi Hüseyin Çelik'ten devralırken söylediği gibi "Kız çocuklarımızın gelecek hayallerinde önemli bir rol model olma çabası içinde". Belli ki "Eğitime kadın eli" manşetlerinin etkisinden kurtulamamış. Sanıyor ki çocuklara ana/abla lazımdı. Kendisini analık rolüne kaptırmış gidiyor. Oysa bu ülkenin bakana gereksinimi var.

Bakın şu gündeme: MEB'in WEB sitesinden aldım.

Bakan Çubukçu, hayırseverlere teşekkür plaketi verdi

Bakan Çubukçu, defile izledi.

Bakan Çubukçu, eğitim kurumlarını hizmete açtı.

Bakan Çubukçu, öğrencileri kabul etti.

Bakan Çubukçu, **çalıştay düzenledi.**

Bakan Çubukçu, öğrencinin başını okşadı.

Bakan Çubukçu, Gülben Ergen'le "Çocuklar Gülsün Diye" kampanyasının protokol imza törenine katıldı.

Bakan Çubukçu, genç aşçıları kabul etti.

Bakan Çubukçu, "21. Yüzyıl Öğrenci Profili Çalıştayı"nın açılışına katıldı.

Bakan Çubukçu, Gönül Köprüsü projesi toplantısına katıldı.

Bakan Çubukçu Filistinli Bakanı kabul etti. (Ayıp yahu, bakan bakanı nasıl kabul eder)

Bunlar her gün bir okulundan tecavüz, taciz, ölüm ve kayıp haberi gelen bir ülkenin Eğitim Bakanının gündemi olabilir mi?

Bu yıl da fazladan 5 bin hektarlık yetişkin çam yanacak

Her yıl olduğu gibi bu yıl da bu köşeden, öğrencilerin elindeki ders kitaplarının yeniden kullanılması yoluna gidilmesini istemiştik. Pek umutlu olmasam da en azından kadın duyarlılığının aynı kitapların her yıl tekrar tekrar çuvallar dolusu paralar ödenerek alınıp dağıtılmasına rıza göstermeyeceğini düşünmüştüm. Bunda da yanılmışım.

Uyarılarımıza rağmen Nimet Çubukçu da ders kitapları ihalesini yaptı ve geçen yıl dağıtılan kitaplarının aynısını tekrar alıyor. Karşılığında 300 milyon Tl. ödenecek. Alınacak kitapların kâğıdı için bir milyon 500 bin çam ağacı kesilecek. Bir hektarda en az elli yaşında 300 çam ağacı olduğu varsayımına göre 5 bin hektar kızılçam ormanını şimdiden yanmış kabul edebiliriz.

Dünyanın her yerinde ders kitabı öğrencilere geri dönüşümlü (ödünç) veriliyor. Hele hele Batı'da rüşvet verseniz bile ne Bakanları, ne de bürokratları böylesi bir hoyratlığa ikna edemezsiniz Bizim ülkemizde böyle şeyler nasıl oluyor anlamıyorum.

11 Mayıs 2010

2014'te üniversite sınavı kalkacak

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu, yayımladığı bir genelgeyle İl Müdürlüklerinden Anadolu lisesine dönüşmesi gereken genel liselerin belirlenmesini istedi. 2013 yılına kadar kademeli olarak dönüşümünün tamamlanması öngörülen projeye göre diğer genel liselerin mesleki ve teknik eğitime devredilmesi düşünülüyor. Yerel eğitim yöneticilerinin 17 Mayıs 2010 tarihine kadar okulları hangi kategoriye alacaklarını Orta Öğretim Genel Müdürlüğüne bildirmesi gerekiyor. Okul çeşitliliği yerine, program çeşitliliğine geçişin altyapısı olarak düşünüldüğü belirtilen uygulama öğretmen, program, donanım, fiziki uygunluk gibi diğer altyapı ayakları ile birlikte düşünülmediği için popülist bir uygulama olarak görülüyor.

Üniversiteye sınavsız geçişin hazırlığı mı?

MEB, genel liseleri niçin Anadolu Lisesine çeviriyor?

İlk akla gelen, Anadolu liseleri sınavla öğrenci aldığı için sınavı kazanamayan öğrencilere meslek liselerinin işaret edilecek olması. Genelgede her ne kadar öğrencilerin mesleki eğitime yönlendirilmesinden söz ediliyor olsa da uygulama, öğrencilerin büyük çoğunluğunu zora dayalı bir tercihle karşı karşıya bırakacak. Böylece genel liselere göre daha az sayıdaki Anadolu Lisesi mezunları üniversitelere sınavsız alınabilecek. Bu okullardaki öğrenci sayısının azlığı, mezun öğrencilerin sınavla seçilmiş olması üniversiteye geçişin meşru gerekçesi olarak sunulacak.

Tarih ve önümüzdeki seçimin sloganı şimdiden belli: Dönüşümün tamamlanması düşünülen 2013'te Anadolu Lisesinden mezun olan her öğrenci üniversiteye sınavsız kayıt yaptırabilecek.

Plan bu, fakat sorunsuz değil: Elimizde iflas etmiş bir ortaöğretim yapılanması var. İşlevini yitirmiş bir sürü okul sınıf mevcudu, öğretmen seçimi, programı farklı olan Ana-

dolu lisesine nasıl dönüştürülecek belli değil.

Mesleki eğitimin artacak öğretmen ve donanım gereksinimi nasıl karşılanacak?

Anadolu Lisesine öğretmen seçimi sınavla yapıldığına göre genel lise öğretmenleri nerelerde görevlendirilecek?

İlköğretimden mesleki eğitime yönlendirme hangi deneyimle yapılacak?

İlköğretimin süresi uzatılıp ortaöğretim tekrar üç yıla indirilecek mi?

Sorulu soru çok, bunları da başka bir yazımızda ele alalım.

Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği

6 Mayıs 2010 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği**, önemli sayılacak değişiklikler içeriyor. Bunlardan en önemlisi il içi ve iller arası atamanın eş zamanlı yapılması ve zorunlu hizmet bölgeleri ile hizmet puanlarının yeniden belirlenmiş olması. Kısmen olumlu bulduğumuz bu iki değişikliği yorumlayalım:

İl içi ve iller arası atama eş zamanlı olacak

Önceki yönetmeliğe göre il içi yer değiştirme işlemi gerçekleştirildikten sonra il dışı atamalar yapılıyordu. Bu yöntem, o ile daha önce gelmiş ve çalıştığı okulda iki yılını tamamladıktan sonra il içi değişiklik isteminde bulunan öğretmenlere avantaj sağlıyordu. Örneğin, Sultanbeyli Namık Kemal İlköğretim okulunda görevli 250 puanlı Pelin öğretmen, Ataköy Atatürk İlköğretim Okuluna atandıktan sonra, Kars’tan 450 puanla İstanbul’a gelen Erdinç öğretmen Pelin’den boşalan yere atanabiliyordu. İl içi ve iller arası atamanın birlikte yapılması, Pelin’le Erdinç’in aynı okula birlikte atama istemini getirip puanı yüksek olanın atanmasını sağladığı için adil olmayan bir uygulamaya son verilmiş oldu.

Hizmet Bölgeleri yerine Hizmet Alanı

Zorunlu hizmet bölgelerinin, il düzeyinden, yerleşim biriminin gelişmişlik durumuna göre belirlenmesi de önemli bir yenilik. Bu şu anlama geliyor: Eskiden, çoğu Doğu ve Güney Doğu'daki iller zorunlu hizmet bölgeleri olarak belirleniyordu. Yeni Yönetmelik, üç hizmet bölgesine ayırdığı illeri altı hizmet alanına ayırıyor ve zorunlu hizmet bölgeleri hizmet alanları içinden belirleniyor. Hizmet puanları da hizmet alanlarına göre veriliyor. Her ilin altı hizmet alanının ilk üç hizmet alanı zorunlu hizmet bölgesi sayılmıyor.

Hizmet alanlarını valilikler belirleyeceği için henüz bir ilin hangi yerleşim yeri kaçınıcı hizmet alanıdır bilemiyoruz. Ancak, üçüncü hizmet bölgesindeki Ağrı'nın il merkezi birinci hizmet alanı sayılıp zorunlu hizmet bölgesi sayılmayacağı gibi birinci hizmet bölgesindeki Ankara'nın Güdül ilçesindeki bir kasaba okulu zorunlu hizmet bölgesi sayılabilecek.

Ekonomik ve sosyal özendirme yok

Yazıya başlarken kısmen olumlu bulduğumuzu belirttiğimiz yeni yönetmeliğin öğretmen açığı bulunan illerin öğretmen sorununu çözmeye yönelik özendirici yönü yok. Bakanlık, zorunlu hizmet bölgelerinde görev yapan öğretmenlerin diğer illere atanabilmesinin güçlüğünden yararlanarak bu illerin öğretmen sorununu çözebileceğini düşünüyor. Zorunlu hizmete tabi olmayan 1, 2 ve 3. hizmet alanlarında boşalma olmayacağı için atama istemi karşılanmayacak öğretmenlerin zorunlu hizmetlerini tamamlamış olsalar bile bulundukları yerde kalmaları bir bakıma ceza işlevi görecek.

Bize göre yapılması gereken, ekonomik ve sosyal özendirme getirmektir. Aksi halde hiçbir düzenleme gerçek anlamda adil olmayacak.

18 Mayıs 2010

Ruhban Okulunun ve TÖB-DER'in açılması

Evrensel hukuk kuralları, savaşta ele geçirilen mülkün, galibin mülkiyetine geçirmesine cevaz vermiyor. İşgal ettiğiniz toprak, ele geçirdiğiniz taşınır ya da taşınmaz menkuller ganimetten sayılmıyor artık. Belki bir süre üstüne yatıyorsunuz ama bir gün durum değiştiğinde misli ile ödüyorsunuz, hem de siyasi bedeliyle birlikte.

Başbakanın, 1971'de Anayasa Mahkemesi kararıyla kapatılan Heybeliada Ruhban Okulunun açılmasıyla ilgili olarak ‹Çözümeye yönelik çalışmalarda bir netice› alınacağını umut etmesi; Rumların, AİHM'e yaptıkları bireysel başvurularda haklı görülmeleri üzerine 22 yıl sonra KKTC'de Taşınmaz Mal Komisyonunun (2006) oluşturulması bunun en yakın örneği.

Türkiye'nin de 12 Eylül Faşizmi'nin ‹kendi halkına açtığı bir savaş› sonunda gasp ettiği TÖB-DER mallarının iadesi komisyonu kurması gerekebilir. Çünkü yaşayan yöneticileri, devlet tarafından el konulan TÖB-DER mallarının iadesini istiyorlar.

TÖB-DER'in mallarına, 12 Eylül Faşizmi döneminde Askeri Mahkemelerde görülen dava sonunda el konmuştu. TÖB-DER, 1981'de o zaman yürürlükte olan 141 ve 142. Maddeye dayanılarak Askeri Mahkeme tarafından kapatıldı. Çoğu yönetici ve üyesi aynı mahkemeler tarafından mahkûm edilmişti. Gelin görün ki siyasi mülteci olarak yurtdışına giden genel başkan Gültekin Gazioğlu dahil bazı yöneticileri döndüklerinde aynı gerekçelerle sivil mahkemelerde yargılanmışlar ve 1989'da suçsuz bulunarak beraat etmişlerdi. Yani TÖB-DER hakkında biri Askeri, diğeri Sivil Mahkemelerde olmak üzere iki karar var.

Şimdi TÖB-DER'in faaliyetine izin vermeyen, mallarını



iade etmeyen devlet erkânına sorumuz şu: Siz sivil misiniz, asker mi; 12 Eylül’e devam mı, tamam mı; 12 Eylül hukukundan mı yoksa sivil ve evrensel hukuktan mı yanasınız?

Bu soruların yanıtı, TÖB-DER’in faaliyetinin önündeki fiili engellemelerin kaldırılması ve mallarının iadesi istemiyle ellerinde bir dosya ile karşınıza çıkmaya hazırlanan Yönetim Kurulu üyesi ve Genel Başkan Yardımcısı İsmet YALÇINKAYA ve Genel Sekreter Yardımcısı Seyfettin BİCAN’a vereceğiniz yanıtla ortaya çıkacak.

TÖB-DER’in mal varlığının iadesi istemi, Abdülhamit’in torunlarının Türkiye’den; Tosun Paşa’nın torunlarının Mısır’dan dedelerinin varisi olarak tazminat istemine benzemez. Ganimetten edinilmiş hanedan mülkü değil.

Türkiye geçmişiyle, 12 Eylül’le hesaplaşacaksa işe, o dönemin bedelini en ağır şekilde ödeyen öğretmen ve onların örgütlerinden özür dilemekle başlamalıdır. Özrün kabulü için ise ***220 bin öğretmenin nafakasından kesip gönüllü olarak örgütlerine verdikleri paralarla alınmış olan mallarının iadesiyle olanaklıdır.***

TÖS

TÖS (Türkiye Öğretmenler Sendikası), memurlara sendika kurma yasağı getirmeyen 1961 Anayasa’ına göre [8 Temmuz 1965](#)’te kuruldu. 20 Eylül [1971](#)’de [12 Mart Faşizmi’nin](#) Anayasa’yı değiştirerek memurlara sendika yasağı getirmesiyle kapatıldı. Yönetici ve çok sayıda üyesi TCK’nın o tarihte yürürlükte olan 141 ve 142 maddesinden yargılandı. Dava beş yıl sonra beraatla sonuçlandı. Kapatıldığında Türkiye’deki toplam öğretmen sayısının üçte ikisi (80 bin) TÖS üyesiydi.

TÖB-DER

TÖB-DER (Tüm Eğitim Öğretim Emekçileri Birleşme ve Dayanışma Derneği), TÖS'ün yönetici ve üyelerinin yargılanması sürerken, sendikanın kapatılacağına anlaşılmaması üzerine TÖS üyesi öğretmenler tarafından 4 Eylül 1971'de kuruldu. 12 Eylül Faşizmi tarafından aynı gerekçeyle (TCK 141-142) kapatıldı. Yönetici ve üyeleri yargılandı. Askeri Mahkemede yargılanan yöneticiler cezalandırılırken siyasi mülteci olarak yurtdışında çıkıp 1986 yılında Türkiye'ye dönenler sivil mahkemelerde beraat etti. Böylece, aynı davadan aynı suçlamalarla yargılananlar için iki ayrı mahkemeden iki farklı kararın çıktığı bir hukuk skandalı ortaya çıkmış oldu. TÖB-DER'in malları hazineye "irad" kaydedildi. Kapatıldığında Türkiye'deki toplam öğretmen sayısının üçte ikisi (220 bin) TÖB-DER üyesiydi.

“Hem kel hem fodul”

Bugün, gündeme damgasını vuran ahlak/etik tartışmasında, kimin nerede olduğunu göstermesi bakımından Mecliste çalıştığım sürede tanık olduğum iki olaya değinmek istiyorum. Biri Fethullah Gülen'in sağ kol olduğunu söyleyen birinin “Hocaefendi”nin “gizli gündem”ine ilişkin elindeki kayıtlı belgeleri CHP'lilere vermeye hazır olduğu mesajına ilişkin; diğeri ise iktidar kanadında önemli bir şahsiyetin evlilik dışı ilişkisine ait olduğu iddia edilen kayıtların bir CHP milletvekiline getirilmesiyle ilgili.

Birinci kişi, uygulamalarıyla Hocaefendi'nin hareket alanını genişleten hükümet politikalarını ser bir şekilde eleştiren milletvekilini arayarak elindeki kayıtları vermeye hazır olduğunu belirtiyordu. Milletvekili, bu kişinin önerisini parti gurubuna ilettili. Grup yöneticileri, milletvekiline temkinli ol-

mak kaydıyla (yanında başka milletvekilleri de olacaktı) tekrar araması halinde adamla görüşülebileceğini belirtti. Adam belgeleri vermekte ısrarlıydı. Ancak karşılığında 25 bin lira isteyince milletvekili bu öneriyi grup yöneticilerine danışmadan “Parayla bilgi satın almak bizim anlayışımıza sığmaz” diyerek reddetti. Sonradan grubun da bu kararı onayladığını biliyorum. Bu kayıtlar daha sonra başka yollardan basına sızdı ve adamın gerçekten Cemaatin önemli isimlerinden biri olduğu anlaşıldı.

İkinci olayda ise elinde kayıtlar olduğunu söyleyen kişi bir gazeteciye. Gazetesinin bu bilgileri değerlendirmekten çekindiğini belirtiyordu. Milletvekili “Ben o adamla siyasi alanda her türlü tartışmaya girerim ama özel hayatıyla ilgili bilgileri siyasi mücadelenin aracı yapmam. O karısıyla kendisi arasındaki bir sorun.” diyerek gazetecinin detaya girmesine bile izin vermedi. Gazetecinin sözünü ettiği bilgiler daha sonra kimi köşe yazılarına konu oldu. Dedikoduya göre söz konusu politikacı, sorunu imam nikahıyla çözmüş.

Başbakanın, ardından yardımcısı Hüseyin Çelik’in Deniz Baykal olayında geleneksel ahlak kurallarıyla konuşması, istemediğim halde bu bilgileri kamuoyu ile paylaşmama neden oldu. Üzgünüm...

25 Mayıs 2010

MEB’in eğitimci olmayan müsteşarları

Milli Eğitim Bakanlığı müsteşarlığına, Başbakanlığa bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürü Esengül Civelek atandı. Civelek, maliye uzmanı; eğitimle ilişkisi ise Türkiye Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (ASELSAN)’de Eğitim Müdür Yardımcılığı yapmış olması. İşletmelerde “eğitim”, işletmenin personel eğitimi anlamına geldiği için yeni müsteşarın referansları arasındaki eğitim müdür yardımcılığının MEB’in örgün ve yaygın eğitim faaliyetiyle uzak yakın ilgisi

yok.

Şimdi, ilk kez bir kadın müsteşarımız oldu diye mi sevineceğiz yoksa ordudan sonra en çok personele sahip Milli Eğitim Bakanlığının kendi içinde bir müsteşar çıkaramadığına mı üzüleceğiz. Elbette nereden baktığınıza bağlı: Devlet yönetiminde kadının rolünün artırılmasından yanaysanız, bir bayanın hem de Milli Eğitim Bakanlığına müsteşar olarak atanması sizi heyecanlandırır. Yok, eğer işi ehline teslim etmek gerektiğine inanıyorsanız, işi insan yetiştirmek olan bir bakanlığa neden bir eğitimci değil de maliyeci diye sorarsınız.

MEB müsteşarı eğitimci olmalıdır

Bu atama, illa da bir bayan müsteşarımız olsun diye yapıldıysa asıl mesleği mali işler uzmanlığı olan Esengül **CİVELEK için en uygun makam Maliye Bakanlığı müsteşarlığı olurdu. Orada bir kadın olarak herkesten iyi görebildiği “mutfaktaki yangını” söndürmeye yönelik politikalar** geliştireblirdi. Başarılı bir bürokrat olduğu belli; referansları da bu makam için yeterli. Ancak Eğitim Bakanlığı için uygun bir isim değil. Bakan Çubukçu MEB’i MB (Maliye Bakanlığı) sanıyorsa diyeceğimiz yok...

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu’ya soruyoruz, gerçekten müsteşarlık yapabilecek eğitimci bir bayan bulamadın mı? Diyelim ki Bakanlık bürokrasisinde bu nitelikleri taşıyan birini bulamadınız. Öğretim üyelerinin yarısı bayan olan eğitim fakültelerinde eğitim yönetimi alanında adam yetiştiren bir bayan da mı yoktu. Eğer bu sorulara Bakanın yanıtı olumsuzsa zaten Eğitim Bakanlığı da üniversiteler de bitmiş demektir. Bu durumda zaten müsteşarın kim olduğu önemli değil.

Eski müsteşar da eğitimci değildi

Eğitim Bakanlığının görevden alınan müsteşarı Muammer Yaşar ÖZGÜL de maliyeciydi. O da eğitimci değildi yani. Başbakanın yakın çevresinden biri olarak taltif edil-

mek üzere kaymakamlıktan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığına, oradan da Hüseyin Çelik döneminde Şubat 2008’de MEB müsteşarlığına atanmıştı. Yabancı olduğu, anlamadığı bir işin yönetiminde iki yıl boyunca ikinci adam olarak kaldı ve kendisinden başka kimseye bir yararı olmadı.

Bu hükümet döneminde, MEB’e dışarıdan bürokrat devşirmek bunlardan ibaret değil: Daha önce bir dış hekimi MEB müsteşar yardımcısı olarak atanmıştı. Üstelik bu kişiye etkin görevler verilmişti. Yine içişleri Bakanlığından bir başkası Dış İlişkiler Genel Müdürü yapılmıştı. O da görevde kaldığı sürece kendine çalıştı. Genel müdürü olduğu kurumun açtığı yurtdışı sınavına katılmış, mülakatını yapacak komisyonun başkanlığına da yardımcısını görevlendirmişti.

Eğitim Bakanlığında, her zamankinden daha ciddi bir yönetim sorunu var. Meslek dışı kişilerin eğitim yönetiminde etkin görevlere getirilmesi çözüme katkı sunmak yerine sorunu daha da derinleştirecektir.

1 Haziran 2010

Nimet Çubukçu’ya soruyoruz: Adınıza imzalanmış iki yazıdan hangisi uygulansın?

Mevcut Okul Aile Birliği Yönetmeliği’ne göre okullardaki kantin, çay ocağı, açık alan vb. yerlerin kiralama süresi beş yılı geçemiyor(du). Sözleşme bir yıllık yapılıyor; fakat Okul Aile Birlikleri ile işletmeci arasında anlaşılarak sözleşme beş yıl süreyle yenileniyor(du). 31.05.2005 tarihinde çıkarılan Yönetmelikteki kiralama süresi, Milli Emlak Genel Tebliğinde belirtilen “kira süresi beş yıldan fazla olamaz” hükmüne dayanıyor. Ancak Maliye Bakanlığı, bu yönetmeliğin yayımlanmasında beş ay sonra (20. 10. 2005 tarih ve 300 sıra nolu) Milli Emlak Genel Tebliği ile kira sözleşme süresini “kira süresi on yıldan fazla olamaz” biçiminde değiştirdi.

Maliye Bakanlığı kiralama süresini uzattığı halde Milli

Eğitim Bakanlığı, Okul Aile Birliği Yönetmeliğini değiştirerek kiralama süresinin on yıl olabileceği hükmünü getirmedir. Böyle bir zorunluluk da yok zaten. Maliye Bakanlığının tebliği azami süreyi belirtiyor; bu bir yıl da olabilir üç yıl da. İhaleyi açan Aile Birliğinin tercih hakkı var. Aslında bu sürenin kısa tutulması, sözleşme yenileme yerine ihalenin daha kısa aralıklarla yenilenmesi gerekir. Çünkü bu yöntemin tercih edilmesi fahiş fiyatla öğrencileri söğüşleyen, temizlik koşullarına uymayan, standart dışı besin satan, davranışlarıyla öğrencileri rahatsız eden işletmecilerden kurtulmayı kolaylaştırır. MEB yetkililerinin bunları düşünerek Yönetmelikteki “beş yıl”ı “on yıl”a çıkarmadıklarını düşünmüştüm. Bu hafta elime geçen bir belge onların bu kadar derin düşünemeyeceklerini gösterdi.

Yönetmeliğin çıktığı tarihte ihale edilen ve beş yıllık sözleşme süresi biten işletmeciler, Maliye Bakanlığı tebliğinde azami sınır olan on yıl hükmünü dayanak göstererek sözleşmelerinin beş yıl daha uzatılmasını istiyorlar; rekabetin artmasıyla kira bedelinin yükselmesini engellemek için yeniden ihaleye karşı çıkıyorlar. Okul Aile Birlikleri, daha doğrusu okul müdürleri ise yürürlükteki mevzuatı uygulamaktan yanalılar.

İşletmecilerle okul yönetimleri arasındaki çekişme Bakanlığa kadar uzanmış. Bakanlığın bu konularla ilgili Strateji Geliştirme Başkanlığı, mevcut mevzuatı ilgi tutarak “Kantin, açık alan, salon vb. yerler yeniden ihale edilecektir.” diye il müdürlüklerine “Bakan adına” imzalanmış bir yazı (23.02.2010 tarih ve 1223 sayı) göndererek uygulamanın okul yönetimlerinin yorumu doğrultusunda olması gerektiğini belirtmiş.

Mevzuat dediğin ne ki müsteşar imzasının yanında

Buraya kadar bir tuhaflık yok; tuhaf olan, 4 Mayıs 2010 tarih ve 3033 sayılı Strateji Geliştirme Başkanlığı kayıtların-

dan çıkan ve il müdürlüklerine gönderilen bir başka yazı ile sözleşme sürelerinin “on yıl” olarak uzatılmasının istenmesi. Bu yazı da “Bakan adına” imzalanmış. Ancak bu kez imza yazıyı çıkartan dairenin başkanına değil, müsteşar yardımcısı Recep Işık’a ait. Müsteşar yardımcısı imzalı yazıda süre uzatımının yasal dayanağı olarak ise yönetmelikte değişiklik yapılacağına gösterilmesi. Bakan adına söylenen şu: Siz uygulamaya başlayın, mevzuat yolda.

Kantinciler Odası, 30 bine yakın okuldaki işletmeciler için uzun süredir okul aile birliklerini sıkıştırıyordu. Bu yazı ile rüşvet verseler bile elde edemeyecekleri bir sonuç elde etmiş oldular.

Bu ara Millî Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu’ya da bir sorumuz var: Okul aile birliği ve okul yönetimlerinin yukarıda tarih ve sayısını verdiğimiz ve adınıza imzalanmış iki yazıdan hangisini uygulamalarını istersiniz?

“Demokratik Açılım”ı açanlar kapatıyor

Öyküyü bir de ben anlatayım: Eğitim Sen Adana eski şube başkanı öğretmen Gülabi Köseoğlu, 1996 yılında katıldığı izinli bir toplantıda yaptığı açıklama nedeniyle, Terörle Mücadele Kanunu’nun 8. maddesinden Devlet Güvenlik Mahkemesinde yargılanır ve bir yıl hüküm alır. Millî Eğitim Bakanlığı da aldığı cezayı gerekçe göstererek Köseoğlu’nun görevine son verir.

Ancak 2003’te, Avrupa Birliği 6. uyum paketi çerçevesinde TMK’nın 8. Maddesi yürürlükten kaldırılır ve cezayı veren Adana DGM’de Gülabi Köseoğlu’nun cezasını kaldırır. Başbakan Recep Erdoğan ise DGM’lerin de kaldırılmasının ardından, uygulamalara açıklık getirmek amacıyla “İşledikleri fiiller suç olmaktan çıkarılanlardan memuriyete dönmek isteyenlerin talepte bulunmaları halinde durumlarına uygun kadrolara atanmaları sağlanacaktır” diyen bir genelge

(2005/14) yayımlar.

Anlayacağınız, evrensel hukuk kurallarına göre zaten suçsuz olan Köseoğlu, 2003'ten beri Türk hukuk sistemine göre de suçsuzdur ve görevine iadesinin önünde yasal bir engel bulunmamaktadır. Köseoğlu'nun önündeki engel Kürt, Alevi ve Tuncelili olması değilse demokratik bir hakkı kullanmanın "Demokratik Açılım"çılar tarafından suç olarak görülmesi, 2003'te yasada yapılan değişiklikle başbakan olmasının önü açılan Erdoğan'ın kendine demokrat zihniyettir. (Bildiğiniz gibi Başbakanın minareleri süngü yaptığı konuşması nedeniyle aldığı ceza da aynı kapsamdaydı.)

Milli Eğitim Bakanlığı, yasalardaki değişikliğe, yargı kararlarına ve Başbakanlık genelgesine rağmen bir türlü Gülabi Köseoğlu'nun görevine dönme istemine olumlu yanıt vermemektedir. 21 yıllık öğretmenlik yaşamını bir kalemde keyfe keder yok saymak hangi anlayışa sığar anlamak mümkün değil. Oysa biz, bu bakanlıkta, hakkında yöneticilik görevi verilmemesi gerektiği yönünde rapor bulunan Ömer Balıbey'in Genel Müdür, Ahmet Ergün Bedük'ün ise görev yapmasının sakıncalı olduğu Talim ve Terbiye Kuruluna üye yapıldığına tanık olduk. Dahası, taciz ve tecavüzden ceza almış kişilerin tekrar öğretmen olarak atandıklarını gördük!

Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu bu soruna el atmalı; insanları zıvanadan çıkartacak derecede "ideolojik" davranışlarını görerek Gülabi Köseoğlu'nun görevine dönmesi için engel çıkaranlara engel olmalıdır.

Başbakan gençleri aldatmış

Ataması yapılmayan öğretmenlerden yoğun mesaj alıyorum; yüz yüze görüştüklerim oluyor. Gittikçe gerilip strese girdiklerine tanık oldum. Çoğu, kadrolu olarak atanmadan umudunu kesmiş, sözleşmeli çalışmanın kölelik olduğunu bildikleri halde Bakanın sözleşmeli öğretmen görevlendirilmesi yönündeki sözünde durmasını istiyorlar.

Genç öğretmenler, Tayyip Erdoğan'a başbakanlık yolunu

açan seçim vaatlerinden bir demet göndermişler. Anlamı var mı bilmiyorum ama Erdoğan'a, başbakan adayı olduğu seçimde verdiği sözlerin anımsatılmasına aracı olalım.

Mayıs 2002, yer İzmit; Tayyip Erdoğan kürsüde Ecevit hükümetine sesleniyor:

“Şu sisteme bakın hele ülkede 72 bin öğretmen açığı var sen sınavla öğretmen seçiyorsun (KPSS) hangi akla hizmet ediyorsunuz? Bırak da öğretmenlerimiz okul seçsin göreve başlasın önüne niye engel koyuyorsun? Ama inşallah biz hükümetimizi kurduğumuzda bütün öğretmenlerimizi göreve başlatacağız ve öncelikli olarak eğitim sorununu çözeceğiz.”

Haziran 2002 yer Gaziantep:

“Biz iktidar olunca inşallah boşta öğretmen adayı olmayacak.”

2002 yer Samsun:

“Buradan sözüm tüm genç öğretmen adaylarına, siz merak etmeyin, biz geldiğimizde üniversiteyi bitirdiğinizde ne yapacağım, sınavı ya kazanamazsam korkun olmayacak çünkü sınav olmayacak.”

2002 yer İstanbul:

“Birçok gencimiz özellikle öğretmen adaylarımız işsiz kaldı. Ülkede eğitim çökmüş, köy okulları kapanmış, merkezdeki okullar bile öğretmen diye can çekişiyorken sen sınavla öğretmen seçmeye kalkıyorsun. Bıraksana genç öğretmenlerimiz gitsin çalışsın... O kadar sene beklet sonra al, o adamda artık heves kalır mı, öğretmenlik yapabilir mi? Ama inşallah biz iktidar olunca öğretmenler okulun bittiği gün hazırlıklarını yapacak ertesi gün görev aşkıyla okuluna gidecek hiç merak etmeyin.”

Yıl 2010, Erdoğan başbakan:

2002'de 60 bin olan ataması yapılmayan öğretmen sayısı 265 bin.

Söz öğretmen adaylarında:

“Sayın Başbakanım, biz sadaka değil, atama istiyoruz.

Siz sözünüzde durun, başka bir şey istemeyiz.

“Uzman öğretmenlik” tartışması sil baştan

2004’te öğretmenlere “uzman” ve “başöğretmen” payesi verilebilmesi için 5204 sayılı yasa ile Milli Eğitim Temel Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda değişikliğe gidilmişti. Yasa, toplam öğretmenlerin yüzde 10’unun başöğretmen, yüzde 20’sinin uzman sayılmasıyla kalan çoğunluğun uzmanlığının elinden alınması gibi önemli bir sakatlık içeriyordu. Buna Eğitim Sen ve CHP şiddetle karşı çıktı. Çünkü zaten 1739 sayılı yasaya göre öğretmenlik bir “uzmanlık mesleği” idi ve buna göre her öğretmen uzmandı. CHP, bu gerekçelerle 5204 sayılı yasanın yürütmesinin durdurulması ve iptali için Anayasa Mahkemesine dava açtı. Anayasa Mahkemesi ise 2008/107 sayılı kararıyla ölçütlerle ilgili bazı maddeleri iptal etti. Yasanın özüne dokunmadı. Oysa yasanın özü, mevcut yasalara ve hukuka aykırıydı.

Mevcut yasalara aykırılığı, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ile Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO)’nün ortak belgesi olan “Öğretmenlerin Statüsüne İlişkin Tavsiye Kararı”nın uzman saydığı öğretmenleri kendi içinde ayrıca kategoriye ayırmasından kaynaklanıyor. Yani AKP hükümeti 5204 sayılı yasa ile zaten uzman olan öğretmenleri kendi içinde yeniden gruplandırarak çoğunluğun hakkını gasp ediyor.

5204 sayılı yasa ile 455 bin öğretmenin uzmanlığı düşecek

Önümüzdeki günlerde tekrar Meclise gelecek yasanın toplam öğretmen sayısının en fazla yüzde 20’sinin uzman, yüzde 10’unun da başöğretmen olacağını öngördüğünü belirtmiştik. Başöğretmenliği de uzmanlığın bir uzantısı olarak değerlendirip ve kadronun tamamının doldurulduğunu varsayarsak bu yüzde 30, 650 bin öğretmenin 195 bininin yasada tanımlanan uzman tanımına uygun olduğu, kalan

455 bin öğretmenin ise uzman sayılamayacağı anlamına geliyor. Yani 5204 sayılı yasa ile hem de iç hukuk kurallarına hem de taraf olduğumuz uluslararası hukuk kurallarına aykırı bir durum ortaya çıkıyor. Biri çıkıp, “Türkiye’deki öğretmenlerin çoğu uzman değil, okullarda görevlendirilemezler.” diye dava açsa hükümetin yanıtı ne olur merak ediyorum.

Yeni yasanın evrensel hukuk kurallarına aykırılığı ise oranın yüzde 30’u aşamamasından kaynaklanıyor. CHP’nin iptal davası gerekçesinde belirttiği gibi her öğretmen eşit yeterlilikte olsa bile yasa bu unvanları sadece bir kısım öğretmenlere veriyor. Diğerleri ağzıyla kuş tutsa bile uzman olma şansları yok.

Anayasa Mahkemesinin kararı detaya ilişkindi

Anayasa Mahkemesi bunu anlamadı. Anlamadığı için de detaya ilişkin karar verdi: Şimdi Komisyonda kabul edilip Meclise gelecek yasa değerlendirme ölçütlerinden kıdem ve sicili yüzde 10’dan, yüzde 5’e indirirken sınav barajını yüzde 50’den, yüzde 70’e çıkarıyor. İşin özünü tartışma ise Hükümete yanlısı sendikalar kenarda durup paye kapma peşinde koşacakları için Eğitim Sen’e kalıyor. Türk Eğitim Sen de “hak eden öğretmenlerin uzman öğretmenlik unvanının verilmesi” için değil de hakkı elinden alınan öğretmenlerden yana tavır alsa daha doğru davranmış olur.

AKP, coğrafyamızı da Arap Yarımadasına benzetmeye çalışıyor

5 Haziran Çevre Günü nedeniyle yapılan haberlerden 3. Köprü’nün yapımı için İstanbul ve çevresinde bir milyon 600 bin ağacın kesileceğini öğrendik. Haberlere göre bugüne dek 900 bin ağaç zaten kesilmiş. Geriye azı kalmış. Rakamlar İstanbul Orman Bölge Müdürlüğünden alınmış olduğu için bu sayıyı ikiyle çarpabilirsiniz.

Ben de sık sık Milli Eğitim Bakanlığının yılda bir milyon

500 bin yetişkin çam ağacının kesimine neden olduğundan söz eder dururum. Ağaçların nerelerden kesildiğini işaret edemediğim için sesimizi pek duyuramadık. Kimi insanlar görmediğine inanmaz: Sabah kalktığında evinin önündeki ağacın yerinde durduğunu görünce yok böyle bir şey sanıyor. Oysa Kanada'daki ağaçlar da bizim korumamız altında olmalı.

Yeri gelmişken bir kez daha tekrar edeyim: MEB, her yıl 14 milyon öğrenciye 182 milyon ders kitabı dağıtır. Sekiz yıldır bir yıl önce dağıtılan kitapların sonraki öğretim yılında da kullanılması yoluna gitmez. Ve 182 milyon kitabın kâğıdı için yılda bir milyon 500 bin yetişkin çam ağacının kesilmesine doğrudan neden olur. Bu, hektar başına 300 çam ağacı düştüğünü belirten Orman Genel Müdürlüğünün hesabına göre 5 bin hektar orman demek. Demek ki sekiz yılda 40 bin hektar ormanın yanmasına neden olunmuş.

Ben artık şöyle düşünüyorum: AKP, sadece yaşam tarzımızı Araplaştırmakla yetinmeyecek; coğrafyamızı da Arap Yarımadasına benzetecek. 2-B olarak bilinen “orman vasfını yitirmiş araziler”in inşaatı açılmasındaki ısrarı da bundan olmalı.

15 Haziran 2010

MEV eski yönetime iade edildi

MEV (Milli Eğitim Vakfı), 1981 yılında kuruldu. Kurucu üyeleri, döneminin Bakanlık üst düzey bürokratlarından oluşuyor. Ziraat, Halk, İş, Yapı Kredi, DPT, Odalar ve Borsalar Birliği, YÖK ve TÜBİTAK'da tüzel kişilik olarak kurucu üyeleri arasında. Milli Eğitim Bakanı Vakfın genel başkanıdır.

MEV, ilk zamanlarda Bakanlığın bir dairesi gibiydi. 80'li yılların ikinci yarısına gelindiğinde üyelerinin ve yöneticilerinin çoğu Bakanlıktaki görevlerinden emekli oldu. Buna bağlı olarak Vakıf da kısmen bağımsızlaşmaya yöneldi. Hat-

ta kuruluş adı “Milli Eğitim Bakanlığı Vakfı” iken 1986’da Milli Eğitim Vakfı olarak değiştirildi. Vakfın Bakanlıktan bağımsızlaşmasında bakanların mevzuattan aldıkları vakıf başkanlığı unvanını doğal başkanlık olarak görmemesinin de etkisi olduğunu belirtmek gerek. Ta ki Hüseyin Çelik’e kadar.

Yargı, Çelik darbesine dur dedi

Hüseyin Çelik, göreve gelir gelmez aynen Bakanlığın diğer birimlerinde olduğu gibi Vakıfta da kendine göre bir kadro oluşturmaya yeltendi. O zamanki değeriyle 100 trilyona varan varlığı ile dağıttığı burslar, sahip olduğu okullar ve Bakanlık bünyesindeki faaliyetleri ilgisini çekmişti. Çelik, 2006’daki 26. Genel Kurula “Davul benim boynumda, tokmak başkasının elinde” olamaz diyerek geldi ve hileli bir seçimle yönetim değiştirildi. Zorla görevinden uzaklaştırılan yönetim kurulu başkanı İhsan Özçukurlu bu durumu “cemaat ve tarikat” dönemine geçiş olarak değerlendirmişti.

26. Genel Kurulda sahte oy kullanıldığı ve seçimin hileli olduğu 4 yıl sonra Yargıtay tarafından da onaylandı. Yargı kararına uygun olarak 2006’daki 26. Genel Kurul Mayıs ayında yenilendi. Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu’nun da katıldığı seçimde eski yönetim, yani dört yıl önce Çelik tarafından cebren görevden uzaklaştırılanlar kazanan taraf oldu. Kaybeden ise elbette kamu yararı ve hukuk sistemiydi.

Bu olay, TÜBİTAK’ta olduğu gibi AKP’nin kadrolaşmak uğruna hukuk dışı her türlü yöntemi kullandığını bir kez daha kanıtlamış oldu. TÜBİTAK’ta da Nüket Yetiş 2003’ten TÜBİTAK yasasının değiştirildiği 2008’e kadar, 4,5 yıl boyunca yargı kararlarına rağmen korsan bir şekilde başkanlıkta tutulmuştu. Merak edilen, bunların hesabını kimin soracağı; ya da hesap sorulup sorulmayacağı.

“Bismillah”

Kuran kursları ve İmam Hatip liselerinin ardından (şimdilik) bazı ilköğretim okullarında da derslere besmele çekerek başlanıyor artık. Yandaki resimde gördüğümüz duvar yazıları, “vizyon”u arasında “Geleceğin bilim adamını yetiştirmek” olan Ankara’daki Polis Amca ilköğretim okulunda çekildi. Sınıf panosuna asılı afişlerde şunlar yazılı:

“Bismillah”

“Allah daima seninle birlikte”

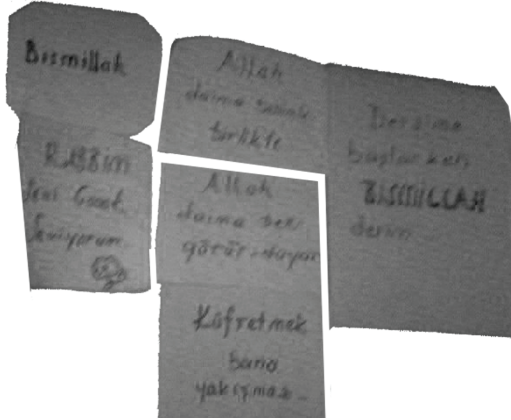
“Rabbim seni çok çok seviyorum”

“Allah daima beni görür, duyar”

“Dersime başlarken bismillah derim”

“Küfretmek bana yakışmaz”

Bunlar, yazarlarında laik olduğu yazılı bir ülkenin okulunda öğrencilere دستور olarak öğretiliyor. Öğretim programlarında bilime, bilimselliğe vurgu yapılıyor. Öğretmenlere, göreve başlarken laiklik ilkesine sadık



kalacağına dair yemin ettiriliyor. Fakat öte yandan bilime, laikliğe aykırı uygulamalar fiilen egemen kılınıyor. Kim bilir bu okulda dersler hangi mantıkla işleniyordur. Trende uygun düşmediği için laikliği koruma duvarının dışına atmamızın sonucu bunlar.

Bu güne dek eğitimin dinselleştirilmesine, eğitimde dinsel motiflerin öne çıkartılmasına dönük çok sayıda belgeli

yazı kaleme aldım. Özellikle AKP iktidarı ile birlikte eğitimde bilimin yol göstericiliğine büyük darbeler vurulduğuna tanıklık ettim. Buna rağmen şeriat gelecek gibi bir kaygıya kapılmadım. Hâlâ da bu tür densizlikleri şeriat devletine gidişin ayak sesleri olarak görmüyorum.

Ama bu, tehlikeyi küçümsediğimiz veya tehlikeli bir yolda olmadığımız anlamına gelmiyor. Aksine şeriatı bireyin içinde kurmaya çalışmak gibi daha büyük bir tehlike içeriyor. Bilimin dışlanması insan aklının önemsizleştirilmesi elbette daha az tehlikeli bir durum değil. Çünkü imam osurunca sıçmaya hazır kitle böyle hazırlanıyor.

Geçen hafta İranlı bir akademisyenle tişörtümün yahşiliği üzerine sohbet ederken “Atatürk büyük adam, çok büyük adam.” demişti. İranlı hocanın, Atatürk’ü Bursa Hutbesi sırasında çekilmiş resminden tanıdığını sanıp sözünün üzerinde pek durmadım. İlyas Başsoy’un, dünkü yazısında “İslamcı çevrelerin pek sevdiği” Lübnanlı bir stratejistin kendisine Türkiye’nin laikliğe sahip çıkması gerektiğini söylediğini okuyunca anladım ki İranlı komşum da bana aynı şeyleri söylüyor: Türkiye laikliğe sahip çıkmalı. Ama nasıl?



Kullanılmış ders kitapları yine toplatılmadı

2004’ten beri Eğitim Bakanlığını bir başımıza uyarmaya çalışıyoruz: Ders kitapları uzun süre kullanılacak şekilde hazırlansın; madem bunu yapmıyorsanız her yıl dağıttığınız kitapların geri dönüşümünü sağlayın diye.

Bugüne kadar MEB’den bu önerimize uygun bir girişimin işaretini göremedik. Sadece, dil ucuyla, öğrencilerin elindeki kitapların toplatılmasını isteyen bir yazı çıkardılar. O da zorlayıcı ifadeler içermeyen, okullar kapandıktan sonra, çoğu okula yönlendirilmeyen yazıydı. Birçok okulun

böyle bir yazıdan haberi bile yok.

Evet, bu yıl da geçen öğretim yılında öğrencilere dağıtılan 182 milyon ders kitabı çöpe gidecek. Haksızlık yapmayalım, bazı okul yöneticileri duyarlı davranıp kitapları toplatıyorlar. Ancak bunların sayısı oldukça az. Bunlardan biri, geçen yıl atık kağıt alıcılarına sattığı kullanılmış kitaplardan 19 bin lira gelir elde ettiğini söyledi. Bu rakam, bin 800 öğrencisi olan bir okula ait. Bunu tüm ülke genelinde düşündüğümüzde ortaya çıkacak rakamın ne anlama geldiğini tahmin etmek zor olmasa gerek.

Zararın neresinden dönülürse kârdır diyerek önerimizi bir kez daha yineleyelim: Her biri ortalama yarım kilo ağırlığındaki 182 milyon ders kitabı için 91 bin ton kağıt kullanılıyor. Bu miktardaki kâğıdın elde edilmesi için bir milyon 500 bin yetişkin çam ağacının kesilmesi gerekiyor. 182 milyon ders kitabı için ödenen para ise 400 trilyon TL.

Ey Milli Eğitim Bakanı, bu savurganlığa, doğa katliamına daha ne zamana kadar aracı olacaksınız? Öğrencilerin ailelerinden edindiği tasarruf bilincini zedelemeye daha ne kadar devam edeceksiniz?

29 Haziran 2010



TÖB-DER’i mahkemeler akladı da siyasiler niçin aklamaz

TÖB-DER’in yaşayan yöneticileri, 24

Haziran’da Ankara Valiliğine bir dilekçe vererek derneklerini açtıklarını duyurdular. Böylece TÖB-DER, 12 Eylül döneminde ilk kapatılan kitle örgütü unvanına “son açılan” unvanını da eklemiş oldu. Tabi Ankara Valiliği aldığı dilekçeyi ihbar kabul ederek polis gönderip yeniden kapatmazsa.

TÖB-DER, Türkiye’nin ve hatta dünyanın aynı işkolunda örgütlenen gelmiş geçmiş en büyük sivil toplum örgütlerinden biriydi. (Dünyanın hiçbir ülkesinde aynı işkolundaki meslek grubununun 2/3’ünün üye olduğu başka bir dernek

yok herhalde.) 1981’de 12 Eylül Faşizmi tarafından bugün yürürlükte olmayan TCK 141 ve 142. maddesine dayanılarak kapatıldı. Değeri trilyonlarla ölçülen mal varlığına el kondu.

İlginçtir, 12 Eylül döneminde kapatılan siyasi parti ve sivil toplum örgütlerinden (TÖB-DER hariç) tümünün açılmasına izin verildi ve el konulan malları iade edildi. Sivil mahkemelerde yapılan yargılamada (1989) beraat etmesine rağmen TÖB-DER’in ne açılmasına izin verildi ne de malları iade edildi. Bu yönüyle bakıldığında, derneği yöneten gerçek kişilerin suçsuz bulunduğu, buna karşın tüzel kişiliğin cezalandırıldığı bir hukuk skandalından söz edebiliriz. Daha önce de defalarca açılması yönünde başvuruda bulunulmuş olmasına rağmen başvuruların reddedilmesi belki de TÖB-DER mallarının iade edilmek istenmesiyle ilgilidir. Öyle ya Ankara, İstanbul, İzmir, Denizli gibi onlarca kentin merkezinde bugünkü değeri milyon TL. ile ölçülen gayrimenkulleri kim vermek ister.

Önceki yazımda da TÖB-DER’in mal varlığından söz etmiştim. Sanılmasın ki derneği yeniden açanlar mal derdine düşmüşler; Genel Başkan Yardımcısı İsmet Yalçınkaya bunu şiddetle reddediyor. Yalçınkaya, “Unumuzu elemiş, eleğimizi duvara asmışız. Malda mülkte gözümüz yok. Ama elbette gaspcılara bırakmaya da niyetimiz yok. TÖB-DER’in malları demokratik öğretmen hareketinin yeni temsilcilerine mirasımız olacak.” diyor.

TÖB-DER’in açılmasının önündeki engelin hukuki olmadığını söylüyoruz: Madem öyle niçin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidilmedi diyenler olabilir. AİHM’e gidildi ancak AİHM, kapatma kararının kendi kuruluşundan önce olduğu için dosyayı reddetti. Haklı, çünkü AİHM kuruluşundan önceki uyuşmazlıklara bakamıyor. Kısacası TÖB-DER’in açılıp açılmaması tamamen siyasi bir karara bağlı.

Ankara valisi, aldığı dilekçeyi kabullenip TÖB-DER tüzel kişiliğini tanıdığını göstermelidir. Dilekçeyi İçişleri Bakanlığına gönderip sürüncemede bırakmanın yararı yok.

Bugünlerde çokca vurgu yapılan demokratikleşme kavramının içi doldurulmak isteniyorsa, hükümet söyleminde samimi ise 1989'daki mahkeme kararına uyması yönünde valiyi cesaretlendirmelidir.

Cumhurbaşkanı “el koymasa” ne olurdu?



“Cumhurbaşkanı Gül, google olayına el koydu. Twitter sayfasında ‘Kesinlikle kapatılmalarına karşıyım. Bu konuda çözüm için ilgili birimlere talimat verdim. Gerekirse yasa değişikliği yapılmasını istedim’ diye yazdı.”

Son durum: Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım google savaş açtı.

“Gül maden kazasına el koydu.”

Son durum: Maden kazaları artarak devam ediyor. İki madencinin cesedi hâlâ yerin 500 metre altında.

“Cumhurbaşkanı Sarıyayla’ya (Tunceli’nin Sarıyayla Karakolu’na 1 Mayıs’ta düzenlenen saldırı üzerine) el koydu.”

Son durum: Karakol baskınları ve ölümler artarak devam ediyor.

“Cumhurbaşkanı Gül yasama-yargı çatışmasına el koydu.”

Son durum: Çatışma şiddetini artırarak devam ediyor.

“Köşk futbola el koydu.”

Son durum: Bahis şikesine adı karışmayan futbolcu kalmadı gibi... Fenerbahçe başkanı Aziz Yıldırım, Melih Gökçek’e Kulüp başkanlığı ile belediye başkanlığı arasında tercih yapmalı, dedi.

“Abdullah Gül, artan terör olaylarına el koydu. Sivil toplum örgütlerinin başkanlarını toplayarak bilgi aldı.”

Son durum: Sivil toplum örgütleri Cumhurbaşkanı ile yaptıkları toplantının sonunda teröre karşı(!) olduklarını açıkladılar.

“Cumhurbaşkanı Gül ‘Taksim’ restleşmesine (2009) el koydu.”

O zamanki durum: Polis, göstericilere tazyikli su ve biber gazı ile müdahale etti. Bir polisin telsizle amirine “Feriköy’de gaz bombası bitti acik gönderin.” dediği duyuldu.

Durum bu; diyorum ki Cumhurbaşkanının el koyup da çözülmüş bir sorun varmı acaba? Ya da Cumhurbaşkanı sorunları neden çözemiyor?

6 Temmuz 2010

Türker Alkan ve “ahlaka aykırı” kıyafet

Türker Alkan, okuyucusunun zihnini açan, eleştirel düşünmesini sağlayan ve görüşlerindeki tutarlılık nedeniyle sessizce izlenen bir köşe yazarı. Aslında o bir köşe yazarı değil, Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesinden emekli siyaset bilimi hocası.

Türker Alkan’ın, onu izleyen biri olarak hangi konuda ne düşündüğünü üç aşağı beş yukarı biliyorum. Bilmesem de tahmin edebiliyorum. Fakat Cumartesi (3 Temmuz 2010 Radikal) günkü yazısında tahmin edemeyeceğim bir şey söyledi. Anladığıma göre Alkan, bazı giysilerin “ahlâka aykırı” olduğu ve üniversitelerde “ahlâka aykırı” giysilerin yasaklanabileceği görüşünde. İfade tam olarak şöyle: “Bir üniversite öğrencisinin inandığı biçimde giyinmesi, **ahlâka aykırı değilse**, kimseyi bir şey yapmaya veya yapmamaya zorlamıyorsa, neden yasaklansın, anlamıyorum!”

“Ahlâka aykırılık”ın dışında biz de Türker Alkan gibi düşünüyoruz. Bizim bu görüşümüz, aynı kulvardaki çoğu arkadaşlarımız tarafından İslamcı kesimin istemine destek olarak algılanıyor. Haklı olarak siyasallaşmış türbanın modern giyinişleri “ahlaka aykırı” olarak değerlendirip baskılayacağını dillendiriyorlar. Buna karşın, karşı tarafın da çağdaş giysileri din ahlâkı açısından sorgulamaması gerektiğini ve kişinin kendine yakıştırdığı kıyafeti giyinebilmesi özgürlüğünü savunuyoruz. Aksi halde Hüseyin Çelik Milli Eğitim Bakanı olduktan sonra, birlikte çalıştığı

bayanlardan birine “Artık uzun kollu giyinsen iyi olur!” diyen şube müdürünü kontrol etmemiz olanaksızlaşır.

“Ahlâk”, tehlikeli bir kavram: Kime, neye, nereye göre olduğu belli değil.

AKP, Türker Hoca’nın bu ifadesini yasa maddesi haline getirse ve dese ki “Ahlâka aykırı olmayan kıyafetler tüm eğitim kurumlarında serbesttir.”

Bu durumda ne olur? Olacak belli: Egemen ahlâk (İslam) kadınlar için önce pantolonu yasaklar. Sonrası gelir İnşallah.

13 Temmuz 2010

Meclisi meşgul etmeyin

8 Temmuz günü, TBMM’de “Ana Dilde Eğitim Konusunun Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi” amacıyla BDP tarafından verilen grup önerisi görüşüldü. Önerge sahiplerinin konuşması bilimsel kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmış ve bilgilendirici nitelikteydi. (Bundan dolayı okurlar da yararlınsın diye alıntılarını uzun tuttum.) Aleyhte yapılan konuşmalarda ise hiçbir düşünce izine rastlayamadım.

Araştırma önergesinin reddedilmesinin haber değeri yok. Meclisin özellikle şu günlerde böylesi çetrefilli bir konuyu araştırmaya onay vermesi beklenen bir gelişme olamazdı. İlginç olan, önerge aleyhine söz alan hâlâ devam ettiği söylenen “açılım” sahiplerinin karşı gerekçeleriydi. Önergenin gündeme alınıp alınmaması görüşülürken aleyhte söz alan iki AKP milletvekilinden biri önerge ile Meclisin meşgul edildiği, diğeri ise “zaten demokrasiye önem veren ülkemizde böyle bir grup önerisine lüzum olmadığı” görüşündeydi. TBMM tutanaklarından okuyalım:

Hasip Kaplan (BDP Şırnak) - *Ana dilde eğitim yasağı, çocukların zekâ gelişimi, dersler, sınavlar, başarı, anlama yeteneği, iletişim kurma yeteneği, zihinsel dünyalar üzerinde yaratılan olumsuz etkiler, bunların bütün boyutlarıyla araştırılması yönündeki talebimizin nedeni, Türkiye’de sayıları milyonlarca olan Kürt yurttaşımızın çocuklarının kendi ana*

dillerinde eğitim yapabilme, aynı şekilde resmî dilde de zaten mecburi eğitim söz konusu olduğundan, kendi eğitim konularında gelişimlerini sağlamak, çünkü eğitimciler dünyada yaptıkları araştırmalarda şunu tespit ederler ki ana dili dışındaki bir dili öğrenen bir kişinin anlama kapasitesi, ne kadar o öğrendiği ana dilin dışındaki dille ilgili gelişim sağlarsa bile mutlaka yüzde 10'luk bir boşluk bırakmış, bilimsel veriler bunu gösteriyor, çünkü daha anne karnında sesler, yaşadığı çevre, algı, bunlar hep zihinlere yerleşiyor.

Yılmaz Tunç (AKP Bartın) -Barış ve Demokrasi Partisinin araştırma önergesinin bugünkü gündeme alınması, dün görüşmelerine başladığımız sekiz ilde kurulacak üniversitelerimizin kurulmasını geciktirecek bir öneri olduğundan, grup önerisinin aleyhinde olduğumu belirtiyor, Miraç Kandilinizi tebrik ediyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Pervin Buldan (BDP Iğdır) - Ana dil, başlangıçta anneden ve yakın aile çevresinden daha sonra da ilişkili bulunan çevrelerden öğrenilen, insanın bilinçaltına inen ve bireyin bir toplumla en güçlü bağlarını oluşturan dildir. Her insan ilk öğrendiği dil ile düşünür, tasarımlar yaratır. Dolayısıyla ana dili, herhangi bir kişinin, geçmişinden geleceğine geçen en anlamlı kültürel öğedir. Ana dil kullanımı ve ana dilde eğitim engellendiğinde ya da farklı dillerin kullanımına yönelik ayrımcı uygulamalara gidildiğinde farklı ulusal ya da etnik topluluklara mensup kesimlerin insani gelişimleri engellenmiş olur.

Ali Öztürk (AKP Konya) - Bu ülkede, hangi dilde konuşursa konuşsun herkesin amacı güçlü ve demokratik Türkiye olmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti devletinin üniter yapısına zarar verecek taleplerden herkes kaçınmalıdır. Bu nedenle, zaten demokrasiye önem veren ülkemizde böyle bir grup önerisine lüzum olmadığı ve grup önerisinin aleyhine olduğunu bildirir, yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Demokrat, sadece demokratik olanı savunmaz; anti demokratik olana da karşı çıkar

Geçen hafta, YÖK'ün Marmara Üniversitesinde yapılan rektörlük seçiminde en çok oy alan aday yerine üçüncü olanı, Giresun Üniversitesinde de en az oy alan kişiyi rektör adayı olarak Cumhurbaşkanına önermesini tartıştık. Cumhurbaşkanı, okların kendisine çevrildiğini görünce çirkinlik noktasını aşan bu son YÖK kararlarını gizlemenin yollarını aramaya başladı: Giresun Üniversitesindeki rektörlük seçiminde 2 oy alan kişiyi rektör adayı olarak onayına sunan YÖK'ten açıklama istedi.

Abdullah Gül'ün "tepki" diye sunulan bu istemi sahici bir tepki değil. Cumhurbaşkanı tepkisinde samimi olsaydı, 2 oy alan kişinin aday olarak önerilmesinden önce en çok oy alan kişilere listede yer verilmemiş olmasına bir açıklama isterdi. İstemedi, çünkü Cumhurbaşkanı, YÖK'ün bu kadar açık ve aleni bir tarafçılık içinde olmasını kendisi istemiştir. İlk günden beri yaptığı atamalarla "Bana dinci, sağcı olmayan kişileri rektör adayı olarak sunmayın" demiştir. Onlar da emir kulu olarak gereğini yapmışlardır.

Prof. Dr. Yılmaz Can'ın adaylıktan çekilmesini takdir edenleri de anlamak mümkün değil. Bence bu hocanın Giresun Üniversitesi rektör adaylığını çekmesi de en az Cumhurbaşkanınıninki kadar samimi yetsizdir. Hoca, rektör adayı olarak önerilmesinin aldığı oyun karşılığı olmadığını düşünseydi, kamuoyunun tepkisini beklemeden adaylıktan çekilirdi. Cumhurbaşkanının yükselen itirazlardan çekinip atamayacağını belli etmesini beklemezdi.

Çoğunlukçu iseniz ve de seçim biçimine bakmadan her seçimi demokrasinin ön koşulu sayıyorsanız, YÖK başkanının "Cumhurbaşkanına gönderilecek liste YÖK Genel Kurulunda oylanarak belirleniyor." açıklamasını yutarsınız. Çünkü orada kararına saygı duyacağınız bir

çoğunluk kararı olduğunu iddia edebilirsiniz. Değilse, sorarsınız; bu nasıl bir genel kurul ki üniversitelerden gelen seçim sonuçlarına saygı göstermez de AKP'nin, dolayısıyla Cumhurbaşkanının gönlünden geçen kişileri bir falcı gibi bilip de listenin başına koyar.

AKP, 2002 seçimlerinden sonra ele geçirdiği Eğitim Bakanlığındaki kadrolaşmasını tamamladı. Aralık 2007'den beri de YÖK'te ve üniversitelerde kadrolaşıyor. Önümüzdeki bir yıl içinde önceki dönemde seçilmiş ancak süresini tamamlamamış rektörler yenilenecek. Biliyoruz ki hiçbirinde seçim sonuçları dikkate alınmayacak. Üniversiteyi kurup devlete teslim eden Baysal ailesinin tepkisine rağmen, İzzet Baysal Üniversitesinde en çok oy alan Prof. Dr. Atilla Kılıç'ı değil de Kılıç'tan 42 oy gerideki Prof. Dr. Hayri Coşkun'u atayan Cumhurbaşkanı orada olduğu sürece bu böyle devam edecek.

336 oyla TBMM'den geçen Anayasa değişikliğinin 11 üyeli Anayasa Mahkemesi tarafından denetlenmesini "halk iradesine" müdahale olarak değerlendiren Çoğunlukçular, öğretim üyelerinin iradesini yok sayan YÖK karşısında suspus olmayı tercih ediyorlar. Bir de utanmadan karşımıza çıkıp bize demokrasiyi öğretmeye kalkışıyorlar. Oysa günümüzde gerçek demokrasi, demokratik olanı savunmakla değil, anti demokratik olana karşı çıkmakla oluyor.

20 Temmuz 2010

4 bin 500 muayenehaneye hayır, 4 bin 193 dershaneye evet

Tam Gün Yasası'nın Anayasa Mahkemesi tarafından kısmen iptal edilmesiyle, üniversitelerde çalışan öğretim üyesi doktorlar özel muayenehanelerini kapatmak zorunda kalmayacaklar.

Hükümetin çıkarmaya çalıştığı yasa, hizmet kalitesini düşürmeden üniversiteler içinde "özel muayene"yi ortadan

kaldırıcaksa, halkımız üniversite hastanelerinden daha kolay ve ucuz sağlık hizmeti alacaksa 4 bin 500 doktorun muayenehanelerinin kapatılmasına biz de destek verelim. Ancak görüldüğü kadarıyla böyle bir şey yok.

Sağlık Bakanı Recep Akdağ, Anayasa Mahkemesi kararının “4 bin 500 tuzu kuru doktorun işine yarayacağını” söyleyerek özelleştirme karşıtı ve kamu yararını gözettikleri izlenimi yaratmaya çalışıyor.

Öyleyse soralım: Madem halkın kamu hizmetinden daha nitelikli ve ucuz yararlanmasından yanasınız, neden, hükümetiniz döneminde dersane ve dershaneye giden öğrenci sayısının ikiye katlanmasını sağlayan politikalar izlediniz? Kamu okulları yerine özel girişimleri teşvik ederek halkın eğitim sorunlarına dışarıda çözüm aramasından yana oldunuz?

TED’in 2010 araştırmasına göre Türkiye’de 4 bin 193 dershaneye 3 milyon öğrenci devam ediyor ve karşılığında öğrenci velilerinden dersanelere yılda 16 milyar 709 milyon TL. akıyor. Eğer bir şey yapacaksa hükümet, önce bu ”garabet”le mücadele etmelidir.

Madem hesabı Tanrı soracak, bize ne gerek var

Kul hakkı yiyenin Tanrı katında affedilmeyeceği Kuran’da yazılı. Bilmiyorum ama eminim diğer kitaplarda da benzer ifadeler vardır. Fakat sanırım bu dinlerin Batı’daki mensupları devlet adamları tarafından Tanrı korkusuyla yola getirilmeye çalışılmıyorlar.

Müslümanları daha yakından tanıdığım için rahatça söyleyebilirim ki Müslümanlar kul hakkı yemekten korkmuyorlar. En azından ben, çevremde “korkak” birine rastlamadım. Adamların maşallahı var; deveyi hamuduyla yutuyorlar. Dedim ya belki de benim tanıdıklarım öyledir.

Demem o ki bin 400 yıldır Allah’tan korkmayanları Allah

korkusuyla yola getirmek ne derece olanaklı?

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçtaroğlu, genel başkan olduğu günlerde eleştirilerden yararlandığını, olumlu eleştirilere açık olduğunu söylemişti. Eğer yararlanacaksa, benim eleştirim “Hayırdan hayır vardır”, “Kul hakkı yiyen (Allah katında) affedilmez” gibi dini ifadelerden kaçınması yönünde olacak. Çünkü bu tür söylemler, bu dünyada işlenen suçların hesabını öteki dünyaya havale ederken siyasetçinin güvenilirliğine de zarar verir. Sonra seçmen “Ben sana güveniyordum, sen Allaha havale ediyorsun!” demez mi?

Bence Kılıçtaroğlu şöyle demeli:

Yediklerini burnundan fitil fitil getireceğim.

Ya da

Kaçtığın yere kadar kovalayacağım.

Başbakanı ancak bu korkutur.

27 Temmuz 2010

10 yıl sonra yanıtlanan dilekçe ve yeni bir öneri

İlköğretim okullarında ders saatlerinin azaltılması gerektiğini on yıl önce 2000’de dillendirmeye başladım. Önce Talim Terbiye Kurulu üyelerini, eş zamanlı olarak da İlköğretim Genel Müdürlüğünü ikna etmeye çalıştım. Ders saatlerinin azaltılmasının pedagojik, yönetsel ve ekonomik boyutunu uzun bir raporla anlattım.

Geçen hafta Milli Eğitim Bakanlığı ders saatlerinin indirilmesi kararını aldı. Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde 23,5 saat olan ortalama haftalık ders süresi ilköğretim 1, 2 ve 3. Sınıflarda 25; 4 ve 5. Sınıflarda 26 saate indirildi. Bunu on yıl önce MEB yetkililerine verdiğim raporun yanıtı olarak görüyorum. Çünkü o zaman ikna etmeye çalıştığım MEB, bu fikirle ilk kez karşılaşlıyordu. Kararın gecikmeli gelmesi koşulların yeni olgunlaşmasından değil; MEB in kas kafalı yapısının bir gerçeği ancak yıllar sonra algılayabilmesindendir.

Yeni bir öneri:

İlköğretim öğrencilerinin okulları ayrılmalıdır.

Anasınıfı, ilk beş sınıf ve ilköğretimin 6, 7 ve 8. sınıfların eğitiminin farklı mekânlarda yapılması gerektiğini de ilk kez bu köşede dillendirdik. Bu konuda da ısrarlıyım. Milli Eğitim Bakanlığı ileride mutlaka gerçekleştirecek bu projeyi gecikmeden hayata geçirmelidir. Umarım bunun gerçekleşmesi on yıl beklemez. Çünkü altı-yedi yaşındaki bir çocukla on dört yaşındaki çocukları aynı pedagojik ve fiziksel ortamlarda bir arada tutmanın yarattığı sorunlar sürdürülebilir olmaktan çıktı.

Aralarında kuşak farkı(!) olan sınıflardaki öğrencilerin aynı mekânı paylaşmalarının pedagojik sakıncaları biliniyor. Bu bir yana, ayırışma, eğitim faaliyetlerinin doğru ve ekonomik olarak tasarlanması için de zorunlu. Okulları her yaştan öğrencinin yararlanabileceği, her dersin verilebileceği şekilde tasarlamak yerine fiziksel özellik, ders ve amaca uygun şekilde tasarlamak daha akıllıca olur.

Şu haliyle ilköğretim okulları ortalama yaş ve sınıfa göre tasarlanmış durumda. Oysa sıra boyları, WC/lavobo, okulun kat sayısı, merdiven ayakları, spor salonları, oyun alanları, iş atölyeleri, laboratuvarlar dâhil her mekân hizmetin verildiği bireyin özelliklerine göre düzenlenmelidir. Bunun yolu da mekânları ayırıştırıp ona göre düzenlemekten geçiyor.

Bu önerinin Batı’da örnekleri var, olumlu sonuç aldıkları da ortada. Bizde ekonomik olsun diye düşünülmemiş. Bence uygulamaya geçmek için ek yatırıma da gerek yok. Aynı yerleşim yerlerindeki (örneğin bir semt ya da mahalledeki birbirine en yakın) iki okuldan birinin ilk beş sınıfa, diğerinin ikinci kademeye (6, 7, 8. Sınıf) tahsis edilmesiyle bu sorun çözülebilir.

Bakalım bu dilekçem MEB’den ne zaman yanıt bulacak.

Okul yöneticilerinin tercihe dayalı yer değiştirme işlemlerine hile karıştı

Milli Eğitim Bakanlığı özellikle kadrolaşma söz konusu olunca hile yapmaktan kaçınmıyor. Kadrolaşmak için her türlü hukuksuzluğu hukuk olarak uyguladı. şimdi de aldığı bazı kararla sisteme sızan “tekiler”in önünü kesmek için elinden geleni yapıyor.

Bir süre önce, eğitim kurumu yöneticilerinin isteği bağlı yer değiştirme başvuruları döneminde bazı okulları “açık” göstermediğini, bu okullara kural dışı yöntemlerle adamlarını yerleştirmeye çalışacağını yazmıştım. şimdi de önümüzdeki günlerde yapılacak rotasyona karşı önlem geliştirmeye alışıyor. MEB, rotasyonla istemediği yere gidecek “korunması gereken müdürler”in çeşitli yöntemlerle aynı bölgede fakat daha gözde okullarda kalmalarını sağlama çabasındadır.

Ankara’nın Fevzi zbey İlköğretim Okulu böyle bir senaryo sahne oluyor. İsteğe bağlı atama döneminde “dolu” olduğu için atamaya kapalı gösterilen bu okul, bir hafta içinde okul müdürü değişikliğine uğradı. Okulun müdürü Yalçın Tamer başka bir okula gönderilirken yerine bir başkası atandı. Hiçbir kurala uymayan bir atama... Neden? Çünkü mevcut müdür Eğitim Sen yesi; orası ona layık değil.

Yalçın Tamer, Milli Eğitim Müdürlüğünden bir açıklama istemiş. Ankara MEM’den gelen açıklama kadrolaşma niyetini ele verecek cinsten: Okulun müdürü yoktu, istek üzerine falancayı atadık. Adama sormazlar mı, madem isteyen işte-diği yere atıyorsunuz bu konuda neden yönetmelik hazırlıyorsunuz; madem okulun müdürü yoktu neden önceden açık ilan etmediniz?

Aşağıda olup bitenlerden Bakan Nimet ubuku’nun haberi var mı acaba?

Öğretmenlerin Atama ve

Yer Değiştirme Yönetmeliği yine değişti

Milli Eğitim Bakanlığı, 6 Mayıs 2010'da değiştirip 2010 atama döneminde öğretmen atamalarında uyguladığı yönetmelik hükümlerini değiştirdi. 30 Temmuz 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan değişikliğe göre il içi ve iller arası atamalar tekrar ayrıldı.

Yönetmelikte, iller arası atamalarda atama yapılacak ilin öğretmen gereksinimi yerine önceden belirlenmiş kontenjan sayısının dikkate alınacağı hükmüne yer verildi. Buna göre örneğin, herhangi bir branştan 15 öğretmen açığı bulunan A ilinin kontenjanı 10 olarak belirlenmişse atama 10 kişiyi geçemeyecek. Bu ilin gereksinimi olan diğer 5 kişi, atama koşulları tutsa bile diğer illerden atama isteminde bulunanlar arasından karşılanmayacak. Yönetmeliğe göre gereksinim, Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 19. maddesine belirtilen sekiz atama çeşidinden biriyle karşılanacak.

Yönetmelik değişikliğinin neden ve sonuçları

Gelin şimdi de değişikliğin neden ve sonuçlarını yorumlayalım: 6 Mayıs'ta yapılan değişiklikle il içi ve iller arası atamanın birlikte yapılması yıllardır süren bir eşitsizliği ortadan kaldırıyordu. Son değişiklikle il içi atama isteminde bulunanlara yeniden avantaj sağlanmış oldu. Bundan anlıyoruz ki Bakanlık, eşit ve adil davranmayı beceremediği için alışkanlıklarına (adaletsizliğe) yöneliyor.

Yönetmelikte ilk kez denenecek "kontenjan" uygulamasına yer verilmiş olması da yeni adaletsizliklere neden olacağı şimdiden belli olan bir kavram. Yukarıda belirttiğim gibi uygulama, norm kadro yönetmeliğine uygun olmadığı gibi öğretmenlerin istemine yanıt verecek bir yöntem değil. Kontenjan açığının adı geçen yönetmeliğin 19. madde hükümleriyle karşılanacak olması yeni adaletsizliklere neden

olacak. Bence bu değişiklik, il yöneticilerinin isteği üzerine yapılmış olmalı. Çünkü merkezi sistemin “torpil” alışkanlığını kaybettirdiği yöneticiler böylece 19. maddenin “Hizmetin gereği olarak yapılacak yer değiştirmeler” hükmünü yeniden kullanabilecekler.

Esasen bu bakanlık, yani Eğitim Bakanlığı ya mevzuat yapmadan anlamıyor ya da yaptığı her mevzuatı kişi ve kadrolaşma niyetine göre hazırlıyor. Aksi halde bir yönetmelik sekiz yılda yirmi sekiz kez değişir miydi?

Akkuyu nükleer santrali stoktaki turizm alanlarını bitirecek

Akkuyu nükleer santral alanını hizmete özel koylardan yararlanan TEK üst düzey bürokratlarının dışında pek az kişi görmüştür. Halk giremez; çünkü Akkuyu, nükleer santral alanı olarak belirlendiği 1979'dan beri sıkı bir koruma altında: Üç metre yüksekliğinde dikenli tel örgünün dışında derinliği adam boyunu aşan derebeyi hendekle korunuyor.

Akkuyu'yu gören az kişiden biriyim. 1993 Temmuz'unda bölgede gerçekleştirdiğimiz bir eylem sırasında limana afiş asıp resmini çekmek için görevlendirilmiştim. Alana girdiğimde karşılaştığım manzara şaşırtıcıydı. Dalgakıranları, limanı bitmiş her an işletmeye hazır şantiyesiyle altyapısı hazır bir nükleer alanla karşılaştım. Bundan dolayı, Karadeniz'de başka seçenekler gündeme gelse de Akkuyu, yatırımcısının işini kolaylaştıran işlem görmüş bir alan olmasın nedeniyle her zaman birinci tercih olmuştur.

Akkuyu için ilk eylem

Gülнар'ın Büyükeceli beldesine bağlı Akkuyu mevkiine nükleer santral yapılmasına ilk tepki 1978 yılında Mersin İhracatçılar Birliğinden gelmişti. Bir gece, üyesi olduğumuz derneğin devrimci mesajını içeren afişleri yapıştırmaya çıktığımızda İhracatçılar Birliğinin nükleer santralin bölge tarı-

mını yok edeceğini içeren afişleriyle karşılaşmıştık. Afişleri görünce, devrimle birlikte tasfiye etmeyi düşündüğümüz burjuvalarla aynı kulvarda olduğumuzu gördük. Sempatizanı olduğumuz siyasi grubun, bu



küçük burjuvaları devrim yolunda ittifak yapılabilecek sınıftan sayması mıdır, yoksa afişteki mesajların uğruna mücadele ettiğimiz değerlerin bir parçası olduğunu hissettiğimizden midir bilinmez bu afişlerin üzerine kendi afişlerimizi yapıştırmadık. Halbuki başka bir siyasi gurubun olsalardı sonunda kavga edeceğimizi bile bile üzerine afişlerimizi yapıştırdık. Konu, sınıf farkı gözetmeyen bir katil olunca içimizden bir ses bizi durdurmuştu.

O yıllarda, konunun uzmanı birkaç akademisyenin dışında nükleer enerji konusunda net bilgisi olan pek yoktu. Nükleer karşıtı tavrımızı batılı aydınların (özellikle Almanların) kendi ülkelerindeki nükleer karşıtı tutumlarına bakarak belirliyorduk. Ancak Çernobil'den sonra nükleer santrallerin canlılar için ne büyük bir tehlike olduğunu dünyayla birlikte biz de gördük. Akkuyu'ya nükleer santral inşaa edileceğinin 1990 yılında tekrar gündeme gelmesiyle ise eskiye oranla daha bilinçli tutum takınmaya başladık.

Akkuyu'yu nükleer santral alanı olarak belirleyen komisyonun üyelerinden biri olan Tolga Yarman'ın daha sonra tutum değiştirerek nükleer karşıtlarına destek vermesi de bu döneme rastlar. Hatta Tolga Yarman, Mesut Yılmaz'ın yıldırıcı ısrarına rağmen Ecevit'in 25 Temmuz 2000'de nükleer santral ihalesini iptal etmesini engelleyen kişi olduğu söylenir.

Anlatılana göre, 1999'da yeniden gündeme gelen nükleer santral ihalesine yönelik tepkiler üzerine konuyla ilgili karşıt görüşleri dinlemek isteyen Bülent Ecevit, nükleer fizik Pro-

fesörü Tolga Yarman'dan birifing alır: Tolga Yarman'a "Tolga, nedir bu nükleer santral bana anlatsana?" der. Söylenti bu ya, Tolga Yarman «Akkuyu»ya nükleer santral kurmak, misafir odasındaki halı üzerine lâzımlık koymakla eşdeğer efendim!" der. Bunun Türkçesi, divan üyelerinin diz çöktüğü halının ortasına sıçmak gibi bir şeydir. Ecevit'in, ihale iptaline, bu bilgiye kamuoyu tepkisini ekledikten sonra karar verdiği söylenir.

Yöre halkının katıldığı ilk eylem

18 Temmuz 1994'de Akkuyu yakınlarındaki Hayat Koy (Abartısız, dünyanın en güzel koylarından biridir)'da çadırını açan eylemciler, Akdeniz'in kavurucu sıcağında bir hafta boyunca Akkuyu'ya yakın bütün köy ve kasabaları gezdiler. Tarımla birlikte kendileri de yok olma eşiğindeki köylülere, nükleer santralin yaratacağı iş olanaklarından yararlanacakları fikrinin gerçekçi olmadığını anlatmaya çalıştılar. Büyük oranda devlet propagandasının etkisindeki yöre halkının fikri, bir haftalık köy gezilerinden sonra değişmeye başladı ve 23 Temmuz günü nükleer santral alanına doğru gerçekleşen yürüyüşün ana unsuru oldular. 23 Temmuz 1994'de halkın katılımıyla santral alanına doğru yapılan yürüyüş, yöre halkının sorunu sahiplenişinin ve daha sonraları kamuoyunun dikkatini çekecek eylemlerin başlangıcı olmuştur.

Otuz yılı aşkın bir süredir her üç beş yılda bir gündeme gelen ihalenin iptali işte bu duyarlılığın sonucuydu. Ne yazık ki aradan geçen bunca zaman, çevre duyarlılığını azalttığı gibi çevreçilerin dirençlerini de kırmışa benziyor. Eğer başbakan Erdoğan'ın 2006'da Fransa'ya peşkeş çekme girişimine karşı güçlü bir direniş örgütlenebilseydi, AKP hükümeti, kesinlikle egemenlik haklarının devrini de içeren Rusya'yla yapılan nükleer santral anlaşmasına cesaret edemezdi. Elbette Ak Deniz'in ipek halısı sayılabilecek ve stoktaki turizm cennetlerinden biri olan Hayat Koy'un ortasına sıçılmazdı.

Önyargım “hayır” diyor

Anayasa’da yapılacak değişikliğin oylanacağı referandumda evetçiler de hayırcılar da kendilerine ikna edici gerekçeler bulabilirler. Zaten çoğunluğun gerekçesi hazır: Evetçiler 12 Eylül’ün tasfiye edileceğini, demokrasinin güçleneceğini; hayırcılar yara alacağını söylüyor.

Bugün bir anket yapılsa ve 1982 Anayasa oylamasında hayır oyu kullanan yüzde 8’in hayatta olanlarına 12 Eylül’ü tasfiye edeceği söylenen değişikliğe “Evet” mi “Hayır” mı diyeceği sorulsa sonuç ne çıkar? Eminin 82’de hayır diyenlerin büyük çoğunluğu önümüzdeki referandumda da hayır diyeceğini söyleyecektir. Ancak böyle bir anketin gerçek sonucu vermesi olanaksız, çünkü 82’de başkanı olduğum sandıkta tek hayır oyunun bana ait olduğunu MİT’e bildiren Fetullah müridi ihbarcı bugün AKP’li ve çıkıp rahatlıkla o oylamada hayır oyu kullandığını söyleyebilecek kadar yüzsüz.

Peki, 82’de “hayır” dediğim Anayasa’nın tadilatına şimdi neden hayır diyorum?

“Hayır” için üç gerekçe

Referandumda kullanacağım oyun rengini, fazla değil üç gerekçeye dayandırıyorum: Biri AKP hakkındaki önyargım, diğerleri AKP’nin niyeti ve benim geçmişe oranla daha seçici davranmam.

Soyut gibi gözüken gerekçelerim aslında oldukça somut verilerden besleniyor.

AKP hakkındaki önyargım, bu partinin demokrat olmadığı için demokratik bir amaca hizmet edemeyeceği yönünde. Nasıl ki yemek yapmasını bilmeyen biri, eksiksiz malzemeyle mutfığa sokulduğunda oradan kuru fasulye çıkmazsa, AKP’nin elinden de demokrasi çıkmaz. Çünkü AKP’nin ideolojisi, kadrosu ve sekiz yıllık uygulamaları bu partinin demokrasiden anlamadığını, demokrasi diye bir derdinin

olmadığını gösteriyor.

Aslında AKP'nin demokrasi diye bir niyetinin de olmadığını önyargılarım değil, bizzat Erdoğan'ın kendisi söylüyor. Demokrasiyi, amacı için araç olarak kullanmak istediğini söyleyen oydu. Erdoğan ve yandaşları bugün hangi niyetle demokrasiden söz ediyorlar? Samimi olmayan söylemler dışında beni ikna edecek bir uygulamaları var mı? Yok...

12 Eylül'le Anayasa maddesi olan din eğitiminden vazgeçiyor mu? Hayır...

12 Eylül'le birlikte hayatımıza giren YÖK'ü kaldırıyor mu? Hayır...

12 Eylülcülerin getirdiği seçim barajını kaldırıyor mu? Hayır...

Bunları çıkarmadan 82 Anayasa'sı ortadan kalkmış olur mu? Hayır.

AKP, demokrasi konusunda iyi niyetli olmadığı gibi aksine oldukça kötü niyetli bir parti; bunu, oylanacak tasarının meclisten geçmiş halinde görüyoruz. Evet, Anayasa Mahkemesinin seçim yöntemini iptal etmesiyle AYM ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yürütmenin denetimine girmesi kısmen güçleştirildi. Bu doğru; ancak AKP, esas olarak bu iki yargı organının üye seçimi yöntemine kilitlenmişti. Neydi bu yöntem: Üç beş hatta bir delege ayarlandığında, istenen kişinin seçilmesini sağlayan her delegenin bir adaya oy vermesi...

Varsayalım ki Anayasa Mahkemesi kimilerinin beklediği gibi tasarının görüşülmesini reddetti veya esasa girmede; böyle bir durumda tasarı Meclisten çıktığı gibi yani AKP'nin ısrar ettiği biçimiyle oylanacaktı. AKP'liler AYM'nin bu kararına itiraz ettiklerine göre hâlâ esas niyetlerinde ısrarlılar demektir.

Burada bir parantez açıp, “evet”çilerden İsmet Berkan'ın kaleminden AKP'nin niyetinin okuyalım. İzliyorsanız, Berkan'ın hem her delegenin tek oy kullanması yöntemini hem de Anayasa Mahkemesinin esasa girerek bu hükümleri

iptal etmesini eleştirdiğini görmüş olmalısınız. Son olarak da şöyle yazdı “*Haa, evet, Anayasa Mahkemesi, Anayasa değişikliklerinde yer alan üye seçme yöntemini iptal etmeseydi, ‘yandaş yargı’ veya ‘yandaş Anayasa Mahkemesi’ yaratmak mümkün olacaktı. O zaman AYM’ye ve HSYK’ya üye seçimi aynen üniversiteye rektör seçimi gibi olabilecekti, çoğu zaman tek oy alan bazı kişiler bu organlara üye olabilecekti. Ama mahkeme yöntemi iptal edince durum değişti, durumun itiraz edilebilir tarafı çok da kalmadı.*”

İsmet Berkan, doğrudan olmasa da AKP’nin niyetinin kötü olduğunu söylüyor. Fakat buna rağmen pozitivist bir tutum almaktan geri durmuyor. (Oysa liberaller pozitivistimden hele hele hukuki pozitivistimden pek hoşlanmadıklarını söylerler.) Halbuki onlardan beklenen niyetin de sorgulanması yönünde tutum almaktır.

Ben kararımı Tasarının Meclisten çıkmış hali üzerinden verdim AYM kararıyla da değiştirmedim. Berkan’ın aksine yasa kadar AKP’nin tutumuna da itiraz ediyorum. Çünkü bu tutum yarın başka bir şekilde karşımıza çıkacak. Tes-ti kırılmadan cezalandırılması gerekiyor. Şunu da merak ediyorum: Acaba Anayasa Mahkemesi esasa girmeyip seçim yöntemini iptal etmeseydi Berkan “hayır” diyebilecekti miydi? Ya da AYM kararından sonra kaç kişi oyunun rengini değiştirdi?

Kararımı etkileyen önemli nedenlerdinin biri de demokratik taleplerimde seçici davranmam: Artık standardı yüksek demokratik talepler için mücadele ediyorum. Öyle sulandırılmış, kısmen, lütfedilmiş haklar peşinde değilim. Hele hele uğruna bedel ödediğim bir değer başkalarının çıkarları için kullanmasına hiç tahammül edemem. Bundan dolayı kullanımı süresi dolmuş, değerini yitirmiş kimi haklar uğruna AKP’nin kötü niyetlerini gerçekleştirmesine aracı olamam. Gerçek bir solcunun eleştirel düşünmesi gerektiğine, tercihini belirlerken tasarıdaki olumluluklara değil de olumsuzluklara bakarak karar vermesi gerektiğine inanırım.

82 Anayasa oylaması ile 12 Eylül 2010 referandumunun mantık birliği

Son bir şey daha; 12 Eylül 2010 referandumu ile 82 Anayasa oylaması arasında özünde mantık birliği var. 6 Kasım 82’de Kenan Evren toplumun sivil döneme geçiş istemini kullanarak kendisini cumhurbaşkanı yaptı. (Hoş, elbette sonuç yine evet olacaktı fakat komutanlarını cumhurbaşkanı yapmak isteyen çavuşların müdahalesi, oranın yüzde 92 olmasını sağlayacak kadar baskıcı olmayacaktı.) Bu referandum ise çoğu yönetmeliklerle düzenlenebilecek ve hatta yürütmenin engel olmamasıyla kullanılabilecek demokratik hakların arasına yürütmenin yargı üzerindeki vesayetini pekiştirecek hükümleri sıkıştırıyor. Bu bakımdan her iki oylamanın amaç ve yöntem açısından farkı yok. Yani mantık aynı mantık. Ben de buna hayır diyorum.

“Ben demiştim!”

Askeri savcı, “Fethullah Gülen’i ve AKP’yi Bitirme Planı”ndaki imzanın Dursun Çiçek’e ait olduğunu ancak planın hazırlanma amacının eyleme dönük olmadığını, Dursun Çiçek’in, terfi edilmemesine tepki olsun diye TSK’yı yıpratmak amacıyla düzmece bir belge hazırlamış olduğunu belirtiyor.

Savcıdan bir yıl önce, 1 Temmuz 2009 günü bu köşede üstüme farz olmamasına rağmen Dursun Çiçek’in “Fethullah Gülen’i ve AKP’yi Bitirme” gibi bir amacının olamayacağını çünkü böyle bir durumda tümü AKP’li olan ailesini bitirmesi gerektiğini yazmıştım. O yazıda Çiçek’in ailesinin AKP’li olduğunu belgeleriyle ortaya koyduktan sonra AKP ile ilişkisinden dolayı Genel Kurmayın da ona böyle bir görev vermemiş olabileceğini ileri sürmüştüm. Sonra şu soruyu sormuştum:

‘Öyleyse bu belgemi şey neyin nesi?’

O günlerde herkes belgenin emir komuta zinciri içinde hazırlandığına inanıyordu. Önemli bir kesim ise imzanın tak-

lit olduğu görüşündeydi. Benim, bu sorunun yanıtını hukuki bir durumla karşılaşmamak için yanıtı bırakmışımı düşünen kimi meraklı okurlar (Sabah gazetesi de görüşümü alarak bir gün sonra benzer bir haber yaptı.) “Ne demek istiyorsun?” diye sormuşlardı. Onlara, imzanın Dursun Çiçek’e ait olduğunu, bir oyuna getirilmemişse belgeyi bir amaca hizmet etmek için hazırlamış olabileceğine inandığımı söylemişim. Görüyorum ki şimdi Askeri savcı da aynı görüşte. Öngörümle övünmek hakkım; zaten bu yazıyı da aynı kişilerin “Savcı da senen gibi düşünüyor” diyerek beni taltif etmeleri üzerine övünmek için yazdım.

Anımsayalım: Albay Dursun Çiçek’in memleketi Tokat’ın Reşadiye ilçesine bağlı Umurca köyünde 29 Mart mahalli idareler seçiminde geçerli 225 oyun 202’sini AKP almış. AKP, bu köyde, 22 Temmuz 2007 genel seçiminde geçerli 213 oyun 180’ini almıştı. Yani, 2009’da ülke genelinde oy kaybeden AKP Umurca’da oyunu artırmıştır. Dahası köyün muhtarlığı Çiçek ailesinde. Amcasının oğlunun AKP döneminde yükselerek Yozgat valisi olduğunu ve halen bu görevini yürüttüğünü belirtelim. Yani Dursun Çiçek dolaylı olarak AKP ile iç içe biri. AKP’yi hele hele Fetullah’ı bitirmek gibi bir eylem içinde olamaz.

17 Ağustos 2010

Okulların başarısında

öğretmenlerin payını unutmamak gerekir

Okul müdürlerinin rotasyona tabi tutulması, ekonomik sosyal düzeyi yüksek semtlerdeki “başarılı” okulların müdürlerini de etkileyince ortalık karıştı. Rotasyon uygulaması bu semtlerdeki okullarda öğrencisi bulunan öğrenci velilerinin sesli tepkilerine neden oldu. Çocuğu bu okullarda okuyan gazeteciler bile işe karışmaya başladı. Doğal olarak istemediği yere atanan okul müdürleri de görev yerlerinin değiştirilmesinden memnun olmadılar.

Sınav sonuçları ile ölçülen değerlendirmeye göre tespit edilen başarı gerçekçi görülmemekle birlikte geçerliliğini koruyor. Eğitim sisteminin başarı ya da başarısızlığı ölçen başka bir yöntemi olmadığı için bizde de sınavlarda derece yapan okullar başarılı sayılıyor. Ne yaparsın; sistem böyle buyuruyor...

Elbette yönetim, bir okuldaki başarı ya da başarısızlığı etkileyen önemli faktörlerden biridir; ama sadece biridir. Bundan dolayı okul müdürünü okulundaki başarının tek sahibi saymak doğru değildir. En başta öğretmen, veli ve öğrencilerin başarıdaki payını küçümsememek gerekir. Başarıyı bir kişinin iradesine bağlamak diğer bileşenlere haksızlık olur.

Başarıyı ya da başarısızlığı okul müdürünün/yönetiminin kişiliğine bağlamak, kurumsallığı dikkate almayan bir anlayışın yaklaşımıdır. Bu anlayış mevzuattı, müfredatı, öğretme teknik ve yöntemlerini; okul olanakları ve çevrenin etkisi gibi katılımların payını göz ardı eder. “Başarılı” okul müdürlerinin yer değiştirmesine tepki verenler de böyle düşünüyor olmalı; “Müdür giderse okulumuz çöker.” Belki de haklılar... Kurumsallaşmamış bir kurum, yöneticisi giderse çökebilir. Tehlikeli olan da bu değil mi?

Öyleyse ne yapmalı? Yapılması gereken okul sisteminin, daha doğrusu eğitim sisteminin başarılı olmasını sağlamaktır.

Öğrenci velileri MEB’in önüne ne zaman gelecekler

Öğrenci velileri, MEB’in, kendilerine ve velisi oldukları öğrencilerine çektiği eziyeti protesto etmek için henüz bu bakanlığın önüne gelmediler. Çocukları için her şeyi göze alan veliler, Milli Eğitim Bakanlığının önündeki Güven Parkta toplanıp yüzlerini bakan katına çevirip “Nedir çocuklarımızın elinizden çektiği?” deseler, eminim bazı sorunların çözümüne katkı sunmuş olurlar. Az değil, örgün sistemin içindeki her iki öğrenciyi bir velinin temsil ettiğini

varsaydığımızda yedi milyon kişiden söz ediyoruz.

Vazgeçtik yedi milyondan, yedi yüz veli toplansa hükümete şöyle seslense:

“Okulunun elektrik, su, telefon, yakıt giderini ben karşılıyorum.”,

“Verdiğin eğitimi takviye edeceğim diye yılda binlerce liramı dershanelere akıtıyorum.”,

“Sınava giren öğrencilerimizin yarısı herhangi bir üniversiteye yerleşmiyor.”,

“Üniversiteyi bitiren çocuklarımız iş bulamayıp ortada kalıyor.”

Hükümetler, kâmile ermediklerini düşündükleri çocukları ciddiye almıyorlarsa iş velilere düşüyor demektir.

Deprem İstanbul’da bekleniyor, binaların güçlendirilmesine Datça’dan başlanıyor!

Datça öğretmenleri depreme karşı güçlendirme çalışması yapılacak diye yedi aydır kapalı tutuluyor. 150 yataklı ve öğretmenlerin tatil için ilk tercihlerinden biri olan sosyal tesis acaba birilerine peşkeş mi çekilecek. Amaç, etkinlikleriyle aydınların (sol) alternatif tatil mekânında ekonomik konaklama sorunu yaratmak da olabilir.

Datça öğretmenevinin kime peşkeş çekileceği hakkında en ufak bir bilgim yok. Ancak sonunun peşkeşe gittiğinden de kuşku yok. Öğretmenevinin turizm sezonu başlamadan önce depreme karşı güçlendireceğiz diye kapatılmış olması bende böyle bir kuşku oluşmasına neden oldu.

Datça’da deprem riski nedir biliyorum. Belki de risk bölgesindedir. Ama İstanbul’un deprem riski hakkında herkes kadar bilgim var. Prof. Dr. Celal Şengör daha dün söyledi; Jeoloji takvimine göre depreme saniyeler kalmış. Tehlike, dünyanın en kalabalık kentine bu kadar yakinken bırakın binaları okul ve hastaneleri bile güçlendirmeyenlerin durup dururken Datça’yı deprem bölgesinden sayıp öğretmenleri

korumaya almaları dikkat çekici değil mi?

Göreceksiniz, eğer birilerine devredilmezse, Datça öğretmenevinin depreme karşı güçlendirilmesi önümüzdeki sezonda da devam ediyor olacak.

Üstün ırk kavramına inanmayanlar Başbakanı durdurmak için “hayır” demeli

İrkçilik, çağımızın henüz tedavisi bulunmayan bulaşıcı hastalıklarından biri. Bu hastalık, önce tek tek insanları, sonra toplumları öldürüyor. Şu anda tedavisinde kullanılan tek ilaç hümanizm. Erken önlem alınırsa hümanizm kemoterapi etkisi yapıyor. Biliyorsunuz kemoterapi kanserli hücreyi yok etmiyor, fakat onu abluka altına alıp yayılmasını önüyor.

Tedavisi güç olmasına rağmen ırkçılık hastalığının teşhisi oldukça kolay; kanser gibi fiziki bir olgu değil, ruhla ilgili olduğu için kişinin söz ve davranışlarını izlemek yeterli olabiliyor. Tabi bunun için biraz bilinçli olmak, küçük ayrıntıları gözden kaçırmamak gerekiyor. Mesela ben “Ben buradan muhaliflere sesleniyorum; önemli olan boy değil, önemli olan soy, soy...” demesinden önce de Başbakan Tayyip Erdoğan’ın bu hastalığa çok önceden yakalanmış olduğunu biliyordum.

Neyse, olan olmuş, önemli olan zaman geçirmeden tedaviye başlamak. Bence Başbakandaki ırkçılık hastalığının çevreye yayılmasını engellemek için onu toplumun önünden çekmek gerek. 12 Eylül’de yapılacak referandumda hayır diyerek tedaviye katkı sunabiliriz.

24 Ağustos 2010

AYÖP:

Toplumsal dayanışmanın yeni adı

Ataması yapılmayan öğretmenler sık sık Eğitim Bakanlığının önünde toplanıp, öğretmen olarak atanmak istediklerini anlatmaya çalışıyorlar. Bakanın umut

kırıcı ilgisizliğine dayanamayıp seslerini yükseltince de polislerden sopa yiyorlar. Bu vesileyle belki de çoğu, devletle ilk kez karşı karşıya geliyorlar.

Gençliğin kaderi bu! Henüz mülkiyetleri olmadığı için maliyeden önce polisle tanışıyorlar. Babandan harçlık istersin azarlanırsın, devletten iş istersin dayak yersin.

Onlardan “genç” diye söz ediyorum ama aslında sayıları 300 bini aşan ataması yapılmayan öğretmenler gençliklerini çoktan geride bırakmış bir kitle. Çoğunun yaşı otuz civarında. Benim onlara genç, hatta çocuk demem ne evde ne devlet katında yetişkin muamelesi görmemelerindendir. Atamaları yapılsa, her biri üniversiteden sevgilisi olmuş kaderdaşıyla evlenip kısa sürede çoluk çocuk sahibi olacak yaşta. Fakat iş olmayınca eş de olmuyor. Daha da kötüsü, sevgililerden birinin şansı yaver gidip sözleşmeli de olsa atamasının yapılması; iki sevgiliden atananın işe başladığı gün sınıf atlayıp sınıfsız partneriyle arasına mesafe koymas...

Sosyalleşme aracı olarak AYÖP

İşsizliğin onur kırıcı sonuçlarına dayanamayan 18 öğretmen ataması yapılmadığı için canına kıydı. Birçoğu tedavi edilmesi gereken düzeyde psikolojik sorunlar yaşıyor. İntihar girişiminde bulunan bir öğrencisinin öyküsünü (KPSS sınavını kazanamadığını öğrendikten sonra hareket halindeki bir trenin önüne atlıyor ve bir ayağını kaybederek ölümden kıl payı kurtuluyor.) anlatan Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinden Hasan Güneş, bu durumdaki gençlerin toplumsallaşamama, duygu ve düşüncelerini yönetememe, bağımsız karar verememe, kendini yetersiz görme, yeni amaçlar belirleyememe gibi sorunlar yaşadıklarını belirtiyor. Güneş’in bir diğer tespiti de bu travmatik sonuçların, bireyi dış koşulların (başkalarının yönlendirmesine) etkisine açık hale getirmesi.

Peki, bu çocukların içinde bulundukları ruh hali kimin umurunda? Görünen o ki kimsenin umurunda değil. Kimsenin umurunda olmadıkları için onlar da WEB üzerinden

oluşturdukları platform çevresinde güçlerini birleştirmeye çalışıyorlar: AYÖP (Ataması Yapılmayan Öğretmenler Platformu). AYÖP, taleplerini dillendirmenin dışında, ataması yapılmayan öğretmenlerin sosyalleşmelerine de aracılık eden bir ortam oluşturuyor. Arkadaşları Şafak Bay (Şafak öğretmen)’in yurtdışında tedavi görmesinin yolunu açan da bu olsa gerek.

Velilere de iş düşüyor

Geçen haftaki yazılarımdan birinin başlığı ‘Öğrenci velileri MEB’in önüne ne zaman gelecekler?’ di. Aynı gün Abdi İpekçi Parkı’nda toplanan ataması yapılmayan bir öğretmen adayı, polis saldırısı karşısında kendini savunmasız hissedince şöyle haykırıyordu: “Anneler, babalar neredesiniz; yanıma gelin bizi destekleyin!”

Ben de soruyorum: 300 bin anne, bir o kadar baba neredesiniz? Yoksa çocuğunuzun KPSS’den yeterli puanı alamadığı için atanmadığını, yani onların başarısız olduğunu mu düşünüyorsunuz? Çocuklarınızı eğitim fakültelerine yönlendiren ve bu fakültelerden mezun olanların tek işvereni olan devletin yükümlülüğünü yerine getirmediğini görmüyor musunuz? Çocuklarınız çırpınırken neden onlara destek olmuyorsunuz? Eğitim Bakanı susuyor, Başbakan susuyor bari siz susmayın.

Eğitim sendikaları AYÖP için bir araya gelmeliler

Sorun ciddi ve kısa vadede çözülecek gibi gözüküyor. Bundan dolayı, gittikçe büyüyen ve yeni bir sosyal kategori olma yolundaki AYÖP’ün kurumsal bir oluşuma dönüşmesi önemli. Bunun için eğitim sendikalarının katkısına gereksinim var. Elbette eğitim sendikaları AYÖP’lülerin mücadelesine katkı sunmaya çalışıyorlar fakat görüldüğü kadarıyla sendikaların katkısı amaçsız açıklamalardan öteye gidemiyor. Sendikalar, ataması yapılmayan öğretmenleri, atanmaları halinde gelecekte ödentisinden faydalanılacak kitle olarak görmeden somut katkılar sunmalıdır. Mümkünse

bunu tüm sendikalar bir araya gelerek ortak bir strateji belirleyerek yapmalılar. Mesela ortak bir fon oluşturabilir; bu kitlenin kendi aralarında iletişimlerini sağlayacak ortam ve olanaklar sağlanabilir.

Cemaat KPSS'ye de karışmış olamaz mı?

Kamu Personeli Seçme Sınavı(KPSS) skandalının soruşturulması bilinçli bir şekilde yavaştan alınıyor. Oysa son sınavda tüm soruları yapanların aynı çevreden kişiler olması ve CHP Grup Başkanvekili Muharrem İnce'nin soru önergesinde belirttiği gibi "Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmanın geçtiğimiz yıl yapılan sınavda ortaya çıkan aritmetik ortalama ve standart sapmadan yüksek" olması araştırılıp soruşturulması gereken bir durum. Kaldı ki bu durum, çapı nedeniyle, soruların el altından servis edildiği iddiasını güçlendiriyor.

Peki, böylesine büyük bir organizasyonu kim gerçekleştirmiş olabilir?

Hanifi Avcı'nın devlet içinden itiraf ettiği Fethullah örgütlenmesinin işi olabilir mi? Öyle ya bir ahtapot gibi tüm devlet kurumlarını ele geçirmiş olan Cemaat, kamuya personel seçen kurumları es geçmiş olamaz!..

ÖSYM başkanının ciddiyetsiz yaklaşımı; YÖK'ün, olayın patlak vermesinden iki hafta sonra kamuoyu baskısıyla Denetleme Kurulunu devreye sokması; Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu'nun, sorular çalınmış da olsa sonuç değişmez anlamındaki açıklaması birlikte değerlendirildiğinde birilerinin korunduğu izlenimini yaratıyor.

31 Ağustos 2010

Alık mı, budala mı, aptal mı yoksa deli mi?

Umberto Eco, Foucault Sarkacı'nda, romanın kahramanı Belbo'nun ağızyla dünyada dört çeşit insan olduğundan söz

eder: Alıklar, budalalar, aptallar ve deliler.

Eco'ya göre "ideal insan" bu dört ögeyi ölçülü biçimde barındıran kişidir. Birinin diğerine baskın gelmesi insanı bozar.

Umberto Eco, bu dört tipi ayrı ayrı tanımlar, ona göre;

Alık: *Konuşmaz, ağzından salyalar akar, spastiktir.*

Budala: *Budalalık bir toplumsal davranış biçimidir.*

Bardağın içindekinden söz etmek ister ama ne yapar ne eder dışından konuşur, konuyu saptırır. Hiçbir zaman yaratıcı değildirler; yalnızca aktarırlar. Budalalar, kedilerin havladıklarını söylemezler; başkaları köpeklerden söz ederken onlar kediden söz ederler.

Eco'ya göre budala, burjuva erdemlerini taşıyan ve sosyetenin aradığı kişidir.

Aptal: *Davranışlarında yanılmayan ancak mantık yürütmede yanılan tiplerdir. Aptala göre bütün köpekler evcil hayvanlardır; bütün köpekler havlar; kediler de evcil hayvanlardır, demek ki kediler de havlar. Ya da bütün Atinalılar ölümlüdür, bütün Pireliler de ölümlüdür, demek ki bütün pireliler Atinalıdır.*

Deli: *Deli hemen anlaşılır. Hile bilmeyen bir aptaldır o. Aptal savını kanıtlamaya çalışır, çarpık bir mantığı vardır. Oysa delinin mantıkla işi yoktur; kısa yoldan gider. Onun için her şey her şeyi kanıtlar. Delinin bir saplantısı vardır, onu doğrulamak için her şeyden yararlanır.*

Geçen hafta iki farklı gazetede, tanınmış iki gazetecinin güncel tartışmalara ilişkin aşağıda alıntıladığım tespitlerini okuyunca, bu kişileri hangi kategoriye koymam gerektiğinde karar kılamadım. Bana göre Eco'nun dört kategorisinden her birini orantılı bir şekilde taşımadıkları kesin. Bu konuda tereddüdüm yok. Fakat baskın karakterin hangisi olduğu konusunda tılandım. Bundan dolayı, yukarıdaki tanımlar doğrultusunda aşağıdaki yorumların sahiplerini nereye oturtmam gerektiğini okurlarıma sorma gereğini duydum.

Birinci kişi:

“1) Oylamada evet çıkması, halkın değişimden ve istikrardan yana olduğunu gösterecek. ‘Kısa vadede siyasette büyük çalkantılar olmaz’ diye düşünen işadamları, parayı tutmak yerine, yatırıma yönelecek. Bu da işsizliği azaltacak.

2) Mevcut durumda vergi borcu olan işadamları yurtdışına çıkamıyor. Bu da ihracatı baltalıyor. Anayasa önerisi bu yanlış düzeltiyor: Yurtdışına çıkarak iş anlaşması yapanlar, siparişleri karşılamak için istihdamı artırıp, işsizliği düşürecek.

3) Kürt tüccarlar ve işadamları, evet çıkarsa şahlanacak! Yatırım ve ticaret, Güneydoğu’da patlayacak, bu da işsizliği azaltacak.”

Adam ciddi...

İkinci kişi:

«Neden Gülen Cemaati mensuplarının Emniyet Teşkilatı’nda ya da bir başka devlet kurumu içinde etkin olmaları suç olsun? Gayrimeşru yollardan mı gelmişler oralara? Bazı makamlar bazı vatandaşlara yasak mı? Bunu engelleyen bir kanun mu var?»

Bilin bakalım bu lafların sahipleri alık mı, aptal mı, budala mı yoksa deli mi?

Karar sizin

Ha, ikisi aynı kategoriye girmeyebilir de...

Referanduma doğru eğitim sendikaları

Eğitim işkolunda örgütlü belli başlı sendikalar ve bağlı oldukları konfederasyonların yönetimleri, Anayasa değişikliği referandumundaki tutumlarını resmen açıkladılar. KESK ve Eğitim Sen hariç.

Eğitim Bir Sen ve bağlı olduğu Memur Sen doğal olarak iktidarın peşine takıldılar ve hatta ilanlarla fiili destek veriyorlar. Türk Eğitim Sen ve konfederasyonu Kamu Sen ise tereddütsüz “hayır” cephesinde yer aldığını deklere etti. Eğitim iş de hayır cephesinde. Eğitim Sen ile konfederasyonu

KESK ise bağlayıcı bir karar almadı. KESK başkanı **“Karar almayacağız ama taslağa muhalefetimizi sürdüreceğiz”** diyor.

KESK yönetiminin karar almadan muhalefet etmenin olanaksızlığını bilmesi gerek. Kendisini ilgilendiren hiçbir konuda kararsız kalmamış olan KESK’in kararsızlığı açıklanmaya muhtaç bir durum. Yöneticiler, kararsızlığı ya da “boykot”u bir tutum olarak görüyorlarsa yanılıyorlar. Özellikle oylamalarda boykot, katılım azlığı nedeniyle seçimi iptal edemiyorsa oylanan her ne ise onu onaylamaktır.

Eğitim Sen ile KESK’in bu kararının üyelerinin genel tutumunu yansıtmadığı gibi bir izlenim var. Şube düzeyinde yapılan açıklamalar bunu gösteriyor. Birçok şube oylamada hayır oyu kullanacağını açıkladı. Hatta Eğitim Sen Ankara şubeleri hayır kampanyasına aktif bir şekilde katılma hazırlığında. Bu durumun, KESK içinde eksik olmayan tartışmaları yeni bir boyuta taşıma olasılığı var. Özellikle az farkla evet çıkması, oylamayı (seçimi) boykot edenlerin sorgulanmasını da beraberinde getirebilecek. Korkarım, tutumunu gözden geçirmezse KESK bundan en çok etkilenen sendika olacak.

7 Eylül 2010

Anayasa değişikliği ve şasisi eğrilen arabam

Temmuz’un ilk haftasında, oğlum Ekin, otomobilimle Melih Gökçek’in içten virajlı alt geçitlerinden birinin duvarına çarptı. Kaza yaptım diye aradığında gecenin yarısıydı. Sesi sağlıklı ve serinkanlı geldiği için pek tedirgin olmadım. Arabada da kayda değer bir hasar olabileceğini düşünmedim.

Kaza yerine vardığımda otomobilde, tampon dışında darbe sayılabilecek hasar görmedim. İki hava yastığının açılmasının anlamını bilmediğim ve şimdiki araçlarda tamponun düşmesi de hasar sayılmadığı için kaputun ve ön sağ çamurluğun el büyüklüğünde eğilmesini önemsemedim. Bence

araçta kayda değer bir hasar gözükmiyordu. Ufak onarımlarla birkaç gün içinde aracıma yeniden kavuşabilecek ve planladığım tatile çıkabilecektim.

Ancak kaza raporunu tutan polislerden biri moralimi bozdu. Ankara’da şehir içindeki alt geçitlerin her birinde her gün en az bir aracın kaza yaptığını söyleyen polisin anlattığına göre, hava yastığının açılması şasinin darbe almış olmasına delaletti. Şasi ise bir aracın omurgasıymış. Yine de aracın görünüşü bu olasılığı ihtimal dâhiline almamı sağlamadı. Farları bile kırılmamış bir aracın şasisinin eğilmesi bana göre olanak dışıydı.

Neyse, bekleyip görmek uzun sürmedi. Bir hafta sonra eksperden gelen telefon trafik polisinin öngörüsünü doğruladı. Eksper, astarı yüzünden pahalıya mal olacağını görüp aracın “pert”ine yani hurdaya çıkarılmasına karar vermiş.

Tatile çıkacağım diye tüm bakımlarını yaptırdığım aracımı seviyordum. Hemen servise gittim; onarın aracımı diye. Servisin ustaları eksperden daha insafsız çıktı. Tamir ederiz ama hem pahalıya (14 bin TL.) mal olur, hem de ağız tadıyla binemezsin dediler. Tam anlamıyla hayal kırıklığına uğradım.

Tatil döneminin başında, otomobilime güvenerek kurduğumu hayallerimin yıkılmasına izin vermek niyetinde değildim. Tamir ettirip binmek üzere başka arayışlara yöneldim. Dışarıdan bir tamirci getirerek aracımın adam olup olmayacağını ve maliyetinin ne olabileceğini sordum. Yüreğime su serpen yanıtı ondan aldım: 2 bin 500 liraya bir hafta içinde teslim edebileceğini söyledi.

Özel tamircinin verdiği fiyatın farkı elbette kuşkulandırmama neden oldu; ama yine de dayanamayıp servisçileri kastederek ‘Vay namussuzlar!’ dedim. Kuşkumu güvenceye çevirmek için tamirciye aradaki fiyat farkının nereden kaynaklandığını sordum. “Abi” dedi, “Ben buna çıkma parçalar kullanacağım. Şasisini de

çekerek (nasıl oluyorsa) düzeltereğim. Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak ama bilmeyenin anlayamayacağı hale getiririm. Yine de uzun yolculuklara çıkmanı tavsiye etmem. Ha, istersen tamir ettikten sonra piyasa fiyatına birine çakarız.” dedi. Bu kez içimden, ama yüzüne karşı üçkâğıtçı tamirciye ‘Vay namussuz!’ dedim.

Kızım Duyşen, benim ısrarla arabayı tamir ettirme arzumu Tayyip Erdoğan’ın Anayasa değişikliğine benzetti. Bana “Erdoğan’ın faşizan maddeleri demokrasi gibi sunup halka benimsetmeye çalışması gibi sen de çarpık arabayı boyalarla allayıp pullayıp bize yutturmaya kalkışma. Sen bu arabayı tamir ettirsen bir daha yeni bir araba almaya kalkışmazsın; tıp ki Erdoğan’ın referandumda evet çıkarsa Anayasa’nın tümüyle değişmesi gerektiğini unutacağı gibi... Ya iyi bir araba olsun ya da hiç olmasın. Kendini de bizi de tehlikeye atma.” dedi.

Kızımın bu sözleri etkili oldu. Üçkâğıtçı tamirciye kanmadım, arabamın “pert”ine razı olup, gidip yeni bir araba aldım.

Elimizde anayasadan, hukuktan, demokrasiden, insan haklarından anlayanların “pert”e ayıracağı şasisi eğri bir anayasa var. AKP de öncülleri gibi allayıp pullayıp normal durumda “pert”e çıkarılması gereken bu anayasayı bize sallamaya çalışıyor. Eksper olarak bizler bunun farkındayız. Biliyoruz ki “çıkma” maddelerle bu anayasa adam olmaz. Fakat farkında olmayanlarla, bizim tamirci gibi işin kurnazlığında olanların halka “çakma”ya çalışmasıyla nasıl baş edeceğiz bilemiyorum.

“Hukuk” dersi

Haber Türk gazetesinin cumartesi günü sayısında “İl-köğretim öğrencisi de ‘hukuk’ dersi görecek” başlıklı bir haber vardı. Haber, Adalet Bakanı Sadullah Ergin’in “Adalet Bakanlığı 2010-2014 Stratejik Plan”ına dayanılarak yapılmıştı.

Doğruyu söylemek gerekirse haberi okuyunca tüylerim ürperdi. Beni irkiltten çocukların hukuk dersi görmesi değil, böyle bir dersin müfredatını AKP'nin hazırlayacak olmasıdır. Şimdiden kalsın diyorum. Çocukların AKP'nin hukuk anlayışıyla yetiştirilmesini düşünmek bile istemem, ciddi olmasını temenni etmem.

Neyse, raporu inceledim de yüreğime su serpildi. Çünkü Bakanın basın toplantısıyla sunduğu rapor ciddi bir proje değildir. Sekiz yılı boş yere heba ettikten sonra, giderayak yargının sorunlarını çözeceğiz demenin neresi ciddiye alınabilir ki? Raporun ilgili bölümünü ise hiç ciddi bulmadım.

Zaten Bakan da ciddiye almamış olmalı ki amaçla, amaçın açılımında kullandığı ifadeler birbirini desteklemiyor. Raporun amaçlar kısmında “İlköğretimden itibaren müfredatta hukuk kültürü ve bilincini geliştirmeye yönelik derslerin konulması”ndan söz edilirken bu maddenin açılımında “hukuk bilgilerinin müfredata alınması”ndan söz ediliyor. Bir konunun ders olarak okutulması ile müfredata alınması aynı şey değil. Bakan, iki kavramı aynı anlamda kullanıyor olabilir ve okullara AKP hukuku dersini koyabilir de. İşte o zaman hukuk devleti olma yolunda önemli bir yol almış oluruz.

14 Eylül 2010

İnkılapçı olan devrimcilere...

Birkaç haftadır referanduma ilişkin yazıyorum. Bu hafta, sayfanın içeriğine uygun konulara döneyim dedim ve okulların açılmasıyla önümüzdeki günlerde yoğun olarak tartışacağımız ders kitaplarını incelemeye başladım. Hemen belirtiyim; ders kitaplarında her basın organının haberleştireceği kadar malzeme var. Tabi görmek isteyenlere...

Ders kitaplarında benim ilk gözüme çarpan “devrim” sözcüğünün “inkılap”a dönüştürülmesi oldu. Bu değişiklik, referandum söylemini 12 Eylül’le hesaplaşma üzerine kurgulayan AKP’nin gerçek yüzünü göstermesi bakımından oldukça

önemli. Bu küçük ve kimilerinin önemsiz bulduğu değişiklik, hükümetin, gerici politikalarını hayata geçirirken darbeci zihniyetle nasıl işbirliği içinde olduğunu da gösteriyor.

İsterseniz devrim sözcüğünün eğitim dilinde geçirdiği serüvene bir göz atalım: Devrim sözcüğü, 12 Eylül darbesiyle birlikte Türkçe’den çıkartıldı. TRT’de ve ilkokullardan üniversitelere kadar tüm okullarda kullanılması yasaklandı. İnsanlar, karşılığı olmadığı halde devrim yerine inkılap sözcüğünü kullanmaya zorlandı. Öyle ki darbeciler Arapça, Farsça sözcükler yerine, Türkçe sözcüklerin kullanılmasını özendirdiği için Dil Derneğini kapatıp yerine kamu kurumu niteliğinde Türk Dil Kurumu (TDK)nu kurdular.

Ancak zaman içinde solcuların ısrarıyla devrim sözcüğü bireysel düzede Türkçe’ye yeniden girdi. Yasağın, okullarda ve ders kitaplarında sona ermesi ise ancak 2000 yılında gerçekleşebildi. Yasağı kaldıran dönemin DSP’li Milli Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu’nun yayımladığı bir genelgeydi. Bostancıoğlu genelgesinde “Türkçe karşılığı olan yabancı sözcüklerin kullanılmaması”nı istiyordu. Talim ve Terbiye Kurulu da genelgeye dayalı olarak bir tavsiye kararı alarak ders kitaplarında Türkçe sözcüklerin kullanılmasını sağladı. Devrim sözcüğü, işte bu genelgeden sonra ders kitaplarına girdi: Cumhuriyet İnkılabı, Cumhuriyet Devrimi oldu.

İnkılaptan devrime, devrimden inkılaba

Eğitim dilinde Türkçe sözcüklerin kullanılmasını isteyen genelge yayımlanır yayımlanmaz, o zaman DYP milletvekili olan Hüseyin Çelik’in hedeflerinden biri oldu. Soru önergeleriyle, milliyetçi medyaya yazdığı makalelerle çevresi adına tepkisini dillendirmeye başladı. Çelik, daha sonra AKP’ye geçip 2003’te de Milli Eğitim Bakanı olunca ilk iş olarak genelgeyi ortadan kaldırdı: 16 Nisan 2003’te yayımladığı 24 sayılı adına “Yaşayan Türkçemiz” dediği genelgede “... bundan önce bazı kelimelere yasak koymaya yönelik olarak yayımlanan genelgelerin dikkate alınmaması hususlarında

ilgililere emirlerinizi önemle rica ederim.” diyordu.

Hüseyin Çelik, 12 Eylül dönemini aşmaya çalışanlarca sembolik anlamı tartışmasız olan devrim sözcüğü üzerindeki yasağın kaldırılmasını, kurnaz bir şekilde inkılap sözcüğünün yasaklanması olarak yorumluyordu. Tabi Eğitim Bakanlığındaki kadrosu onun genelgesini yorumlamakta zorlanmadı. Böylece 2004’ten itibaren inkılap sözcüğü ders kitaplarındaki saygın yerini yeniden aldı. Bu simgesel çıkış, AKP’nin varlık nedeni olan 12 Eylül Faşizminin kalıntılarını korumaktan başka bir şey değildi.

Bu konuyu bu kadar uzatmamın nedeni, AKP’yi 12 Eylül dönemiyle hesaplaşmada ortaklaşacak taraf olarak gören “solcu”lara bir mesaj vermektir. Çünkü biliyorum ki bu arkadaşlar arasında “devrim” sözcüğünü kullandığı için canı, kullanamadığı için içi yanan epey bir kişi var. Bu arkadaşların, uğruna mücadele ettikleri sembollere bile tahammülü olmayan bir partiyle kol kola yürümeleri aymazlık değilse, inkılapçılıkta karar kılmış olmalılar.

Demokrasi karşıtları

30 yılda 5 kat artmış

6 Kasım 1982’de oylanan 12 Eylül Anayasa’sına hayır diyen “demokrasi karşıtları”nın (Liberaller referandumda “hayır” oyu kullanmayı demokrasi karşıtlığı sayıyorlar ya) oranı yüzde 8’di! Aradan yirmi sekiz yıl geçti. Pazar günü o Anayasanın tamiratını sağlayan referandumda bu oran yüzde 42 olarak gerçekleşti. Az değil, beş katlık bir artış.

Referandum öncesi Haber Türk gazetesinde gördüğüm bir anketin sonucu, “hayır” oylarının eğitim düzeyinin yükselmesiyle arttığını gösteriyordu. Ankete göre lise ve üzeri eğitim almışlar arasında hayır diyeceklerin oranı yüzde 60’a dayanıyordu. Şaşırtıcı değil, insanlar (bu berbat eğitim sistemine rağmen) eğitim aldıkça daha eleştirel düşünebiliyorlar. Doğru düzgün bir eğitim alsalar eminim bu oran yüzde 80’lere çıkardı.

Anketi inceleyince anladım ki uzunca bir süre daha bekleyeceğiz. Bugün yüzde elliye ancak aşan ortaöğretimdeki okullaşma oranıyla, üstelik yüzde 40 fireyle eleştirel bir toplum yaratmak olanaksız. Şu an oy kullanma yaşına gelmiş olanların doğum yılına yani 1992'ye gittiğimizde Pazar günkü oylamadan olumlu bir sonuç beklemek zaten büyük bir hayaldi. Çünkü 92'de ortaöğretimde okullaşma oranı yüzde 25 civarındaydı. Demem o ki AKP ve muadili partileri daha uzun süre yaşatacak bir kitle var Türkiye'de.

AKP'nin, iktidarını sürekli kılabilmesi için okullaşma oranını fazla yükseltmemesi gerekiyor. Bunu engelleyemezse, eğitilmiş kesimden aldığı yüzde kırklık desteği artıracak bir eğitim almalarını sağlamalı. Tavsiyem bu, aksi halde uzun vadede de olsa demokrasi karşıtlarının sayısı artacak.

21 Eylül 2010

Sivil itaatsizlik

Anadilde eğitim hakkı için okul boykotu, etkisinden çok içerdiği mesaj açısından önemli. Herkes biliyor ki BDP'nin desteğinde Kürt Eğitim ve Dil Hareketi (TZP-Kurdi)'nin bir hafta süreyle çocuğunu okula gönderme eylemi bir PKK projesi. Bu eylemin mesajı ise oldukça açık: Anadilde eğitim, Kürt sorununun ikinci maddesi olarak masada yerini alacak.

Katılıma bakıp başarılı oldu, olmadı tartışmasına girmenin bir anlamı yok. Yapılması gereken mesajın doğru okunmasıdır. Mesajı okumayanların ya da yanlış okuyup eyleme, karşı tepki verenlerin 192 ülkede 6 bin farklı dil kullanıldığını bilmesinde yarar var. İsrail'de bile nüfusun yüzde 18'ini oluşturan Araplar kendi dillerinde eğitim alabiliyorlar. Bilmem anlatabildim mi?

Zorunlu din dersi boykotunu Abdurrahman Dilipak'da destekler!

Öğrencilerin okula gönderilmemesi, siyasi bir mesaj

olarak anadilde eğitim istemindeki ısrarı anlatıyor. Uzatılması ya da yenilenmesi, öğrencilerin eğitimini olumsuz yönde etkileyeceği için sorunu çözen bir eylem olarak düşünülemez.

Fakat zorunlu din dersi boykotu öyle değil: Öğrenci bu derse girmemekle bir şey kaybetmez. Hatta diğer dersleri daha iyi algılamasına yarar. Din dersi boykotu, uyulması kolay ve zararsız bir eylem olur. Anayasa değişikliğine de gerek yok, 24. madde de uygulanmayan diğer maddeler gibi öylece kalsın!

Pazar günü BirGün'de Ankara bürosundan Sibel Güneş'in "Alevilerden boykot sinyali" haberini okuyunca, iki hafta önce gündemime alıp da yazmaya fırsat bulamadığım din derslerinin boykot edilmesi konusunu dile getirmede geciktiğimi anladım. Ben, din dersi boykotunun Alevilerle sınırlı olmaması gerektiğini yazacaktım. Ateistlerden dindarlara kadar, kendisine demokrat diyen herkesin, devlet eliyle çocuğuna din eğitimi verilmesine karşı çıkmaya davet edilebileceğini belirtecektim. Hatta, 12 Eylül referandumunda onaylanan Anayasa maddelerini çağdaş bir demokrasi için yeterli bulmadığı halde "yetmez ama evet" diyen Abdurrahman Dilipak'ın da böyle bir eyleme destek verebileceğini belirtecektim yazımda. Belki Adalet Ağaoğlu ile birlikte il il gezmeyi bile kabul eder diye.

Evet, bir sivil itaatsizlik olarak din derslerinin boykot edilmesi gerekiyor. Üstelik AİHM'in, Danıştay'ın ve yerel mahkemelerin kararlarına dayanmak da gerekmiyor. Tek gerekçe demokrasilerde din eğitiminin zorunlu olmayacağıdır.

Sınavzedeler KPSS'nin tümüyle iptal edilmesini istiyorlar. Çünkü...

Adaletin benden senden diyerek dağıtıldığı, parayla

alınıp satıldığı bir ülkede iş aş demek olan bir sınavın adil yapılıyor olduğunu zaten kimse düşünmüyordu. Sonunda cerahat yatağına sığmayıp patlayınca, herkes emin oldu ki bize en güvenilir diye sunulan kurum (ÖSYM) da diğerleri gibi pislige bulaşmış.

Yetkililer önce ciddiyetsiz üsluplarla olayın gerçekliğini reddetme yolunu denediler, kuşkuları dindiremeyeince ardından soruların elektronik yöntemlerle çalınmış olabileceğini kabullendiler. Çünkü soruların çalınmış olması kurumsal bozulmaya tekabül etmiyordu. Bu kabullenme bize suçlunun dışarıda olduğunu söylemeye çalışıyordu. Savcı soruşturmasının gidişatı gösteriyor ki sorular çalınmamış, birilerine verilmiş.

KPSS sınavının kısmen iptali bu olayın ortaya çıkardığı sorunu çözer mi? Açıkçası KPSS sınavına giren öğretmen adaylarından gelen e-postaları okumadan geçseydim ben de Eğitim Bilimleri sınavının iptal edilmesini sorunun çözümü olarak düşünecektim. Ancak sınavzedeler sınavın tümüyle iptal edilmesi gerektiğine beni de inandırdılar.

28 Eylül 2010

Sanat eğitimi okullarda saygın bir şekilde işlenmezse olacağı budur...

Galeri Non'a resim sergisi için gelen davetlilere saldıranların asıl hedefinin Tophane'de artan sanat etkinlikleri olduğu anlaşılıyor. İçki de bahanesi. Davetliler bir sünnet düğünü için gelmiş olsaydılar ve yine ellerinde kadehleriyle dışarıya taşmış olsalardı acaba saldırıya uğrarlar mıydı? Hiç sanmam.

Bir yıl öncesine dönelim ve anımsayalım: Topkapı Sarayı'ndaki İdil Biret konseri de aynı kafadaki kişiler tarafından "içeride şarap içiliyor" gerekçesiyle basılmıştı. Oysa Saray'a ait bir bölümde yıllardır içkili bir lokanta olduğunu herkes biliyordu. Üstelik bu saldırıyı gerçekleştirenlerin hiçbiri Topka-

pı Sarayı’nda da oturmuyordu! Saldırının gerekçesi “Mahallem elden gidiyor” da değildi. Orada da bahane “İçeride içki içiliyor”du. Anlaşıyor ki sorun tek başına ne içki içilmesi ne de mahallenin elden gitmesi. Sorun, sanatın bir düşünme biçimi olarak geleneksel düşünme ve davranma kalıplarını zorluyor olmasıdır.

Muhafazakârlık Türkiye’ye özgü bir şey değil; dünyanın her yerinde dini muhafazakâr topluluklar var. Fakat bizdekine benzer saldırılar sanat eğitimi ve sanat kültürü almış ülkelerde olmuyor. Çünkü sanat alternatif düşünme yollarını işaret eder, hoşgörü kazandırır.

Sanat eğitimi hak ettiği ilgiyi görmedi

Peki, bu çocuklar sanata, sanatçıya neden tahammül edemiyorlar. Neden farklı düşünme /davranma yollarını kullanmıyor, hoşgürsüz ve tahammülsüzler. Biraz bunun üzerinde düşünmek gerek: Bence bunun önemli nedenlerinden birisi sanat eğitiminin okullarda yeterli ve saygın bir şekilde ele alınmıyor olmasıdır.

Türkiye’de sanat eğitimi hiçbir zaman hak ettiği ilgiyi görmedi. Liselerde resim dersinin 1987’de seçmeli dersler arasına alınıp ancak 2010 yılında tekrar zorunlu dersler arasına girmesi bu konudaki devlet politikasını anlayabilmek için yeterlidir. Elbette Resim, müzik, edebiyat vb. sanatların zorunlu olup olmamasından öte bu derslerin eğitiminin hangi ortamlarda nasıl ve kimler tarafından verildiği daha da büyük önem taşıyor. Bu yönleriyle değerlendirildiğinde şu anda Türkiye’de ilköğretimden üniversiteye kadar hiçbir eğitim kurumunda sanat kültürü kazandıracak eğitim verildiğini söylemek olanaklı değildir.

Şarap kadehinin resmine **tahammül edemeyen aslına tahammül edebilir mi?**

Türkiye’de sanat eğitiminin gereği gibi yapılmıyor olması bir yana, sanat,





nefret aracı olarak bile kullanılabiliyor. Birkaç yıl önce ilköğretim okullarının fen bilgisi ders kitabında “Gürültü Kirliliği” konusunun anlatıldığı bölümde, bir caz orkestrası resminin gürültü kirliliğine örnek olarak kullanıldığından söz etmiştim. Resmin kullanılış amacı, çağdaş bir müzik türünü aşağılamak, öğrencilerin Batı kültürüne nefret duymasını sağlamaktı. Bunu yapan da Milli Eğitim Bakanlığı adına Talim ve Terbiye Kurulu'du. Yani devletti.

Aynı heyet, Edgar Degas'ın İspanyol Dansçı adlı heykeli ile Paul Cezanne'in Soğanlar adlı tablosunun da “pedagojik değil” gerekçesiyle ders kitaplarına girmesini engelledi. Gördüğünüz gibi heykel çıplak, tabloda ise şarap kadehi gözüküyor. (Bu haberi ileride daha ayrıntılı bir şekilde ele alacağım). İnanmayacaksınız ama bunları ders kitaplarından çıkartanlar hâlâ sanatın hattatlık olduğunu sanıyorlar.

Heykeli cinsel obje olarak gören, şarap kadehinin resmi-ne tahammül edemeyen bir zihniyetin tasarladığı eğitimden geçen gençlerin elbette kadehin aslına tahammül göstermesi beklenemez. Ne ekersen misliyle biçersin. Bu bakımdan “hal-kımızın hassasiyeti” aslında devletimizin hassasiyetidir.

Yeri değil ama belirtmeden geçemeyeceğim: AKP'yi değişimin siyasi ayağı, Başbakanı değişimin lideri görenlere, yani liberallere, yukarıdan gelen telin edici açıklamalar yerine onların yetkilendirdiği kişilerin aşağıda neler yaptığına bakmalarını öneririm.

Ders kitaplarında görsellik

Konu sanattan açılmışken bu yıl öğrencilere dağıtılan ders kitaplarının tasarımındaki sanatsızlığa da dikkat çekelim. Ders kitaplarına sanatsal karakteri büyük oranda kitapta kullanılan görsel öğeler verir. Tabi yazı ve resimlerin tasarımı da oldukça önemli... Kimi eğitimciler

tasarımın önemine vurgu yapmak için ders kitaplarının mimari bir yapı gibi ele alınması gerektiğini belirtirler.

Ders kitaplarında görsellik (resim, çizim vb.) her zaman önemli olmuştur. Özellikle ilköğretim okullarında algılamayı kolaylaştırması bakımından her konu görsel unsurlarla anlatılmaya çalışılır. Bu, yazılı anlatımı daha anlaşılır kılması bakımından önemlidir. Hatta eğitimciler, küçük sınıflarda resmin yazıyı destekleyen asıl anlatım unsuru olması gerektiğini belirtirler.

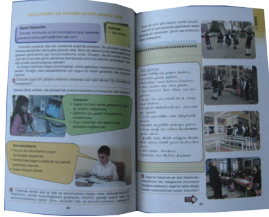
Burada sözü edilen resim, kesinlikle fotoğraf değildir. Resim, hayal gücü ile elin ortak yapımı olduğu için sanatsaldır; konuya uygun yapıldığı zaman eksiksiz anlatımı sağlar. Fotoğraf ise sanat eseri değildir. Görüneni yansıtır.

Bu kısa açıklamayı, MEB tarafından hazırlanmış ders kitaplarında yoğun olarak fotoğraf kullanılmasını eleştirmek için yaptım. İnceleme fırsatı bulduğum 4, 5 ve 6. sınıf Türkçe ve sosyal bilgi-

ler ders kitaplarında hiç resim kullanılmamış. Kitapların birinde bir çizime rastladım, o da bir dergiden alıntılanmış. Resmin ve tasarımın önemini dikkate aldığımızda bu vahim bir durum.

MEB'in hazırladığı kitaplarda çizim yerine fotoğraf kullanmayı tercih etmesinin nedeni ne olabilir? Çizer mi yok, zaman mı dar yoksa çizere verecek para mı bulunamadı? Bence hiçbirisi değil; asıl neden, ders kitabı politikasını yürütenler arasında fotoğrafla resim arasındaki ayrımı bilen birinin olmaması.

Kim bilir, belki de resim, çocuklarda estetik duygunun gelişmesine, sanatın içselleşmesine neden olur diye bilerek resim kullanmaktan kaçınılıyordu.



Dil sorunu, birlikte yaşama durumunda farklı, ayrı yaşama durumunda farklı çözüm gerektirir

Anadilde eğitim tartışması, bölgesel yapı tartışmasının önüne geçmiş gözüküyor. Oysa anadilde eğitim, Kürtlerin coğrafi anlamdaki siyasal istemleri ile birlikte ele alınması gereken bir konu. Adına “Demokratik özerklik” ya da federasyon da desek, sınırları belirlenmiş bir Kürt bölgesinde anadilde eğitim kaçınılmazdır. En azından, Kürt siyasetçilerden edinilen izlenim bu. Tabi, yan yana da yaşansa olası ayrıışmış bir toplum olarak Kürtler, eğitim dilini Türkçe olarak da belirleyebilirler.

Anadilde eğitime değil de anadili öğretimine odaklananlar, Kürtlerin, kimi demokratik ve kültürel istemlerinin karşılanması karşılığında birlikte yaşamaya razı olacaklarını varsayıyor olmalılar. Bu yaklaşım, Kürt siyasal istemlerinin sınırını belirlemek için geliştirilmiş de olabilir. Anadilinin öğretilmesi, resmi dilin Türkçe olarak kalması koşuluyla çift dillilik bu politikaya hizmet eder. Nedeni ne olursa olsun, olumsuz ve anlaşılmaz bir tutum değil.

Bu tespitten çıkaracağımız sonuç, dil sorununun birlikte yaşama durumunda farklı, kısmen de olsa ayrı yaşama durumunda farklı çözüm gerektirdiğidir. Öyleyse, önce nasıl yaşayacağımızı tartışıp bir karara varmalıyız. Bunu, dil tartışması ertelensin diye söylemiyorum; aksine doğru düzlemde ele alınması için gerekli görüyorum. “İsteyen Kürtçe, isteyen Türkçe eğitim yapsın”, “Dersler öğrencilere hem Kürtçe hem Türkçe verilsin” (Muhsin Kızılkaya) gibi pratiği yeni sorunlara gebe yaklaşımlar yerine, anlamlı ve uygulanabilir fikirlerin ortaya çıkması için sorunun teknik boyutunun doğru araçlarla, doğru zamanda ele alınması gerekiyor.

Anadilde eğitim, siyasi düzlemde tartışılırken bir yan-

dan da pedagojik yönüyle ele alınmalı. Anadilin ne demek olduğu, kişi ve o dili konuşan toplum için anlamı, karşıdaki kişiyi ikna edici bilimsel bir üslupla sunulmalı. Kürt sorununu bu zamana kadar “bela” olarak görmüş kesimler arasında da ikna edilmeyi bekleyen ciddi bir kesim varken işin bu yönünü unutmamak gerekiyor. “Anadilde eğitim BOP(Büyük Ortadoğu Projesi)’un bir parçası, bölünmenin ilk aşaması, anadilde eğitime evet demek ayrı bir Kürt devletine evet demektir.”, “Kürtçe kullanışlı bir dil değil, uygulamada verimli olmaz. Bilimsel olmayan bu dilde eğitim öğretim yapılamaz. Bu bölücü örgüt talebidir.” gibi karşı argümanları törpülemekten üst düzey tartışmalara girmek doğru değil.

Eğitim Sen adına hazırladığımız “Anadilinin Önemi, Anadilinde Eğitim” broşüründen söz eden 6 Nisan 2010 tarihli yazımda “Anadilde eğitim, önümüzdeki günlerin en çok tartışılan konularından biri olacak. Öyleyse, bu tartışmada doğru yerde durmak için doğru bilgi sahibi olmak gerekiyor. Broşürdeki bilgiler sadece bilgilenmemize değil, sahte ve çıkarıcı anadil savunucularını gerçeğinden ayırt etmemize de yarayacak. Okumanızı öneririm.” demiştim. Altı ay önce öngördüğüm ‘önümüzdeki gün’ geldi çattı; anadil gündemdeki yerine oturdu. Bu bakımdan önerimi yineliyorum. Farklı kaynaklardan yararlanarak hazırladığımız bu broşüre bir göz atın. Broşürü Eğitim Sen şubelerinden ücretsiz olarak edinmek olanaklı.

Bu müdürlerle de olmaz

Rıza Zelyurt, Güneş gazetesindeki köşesinde (30 Eylül) “Bu öğretmenlerle olmaz” diyordu. Haksız da değil, iki satırlık mektubunda en basit yazım kurallarını bile uygulayamayan öğretmenlerden çocukların alacağı bilgi/davranış ne olabilir ki?

Ben de bu müdürlerle olmaz diyorum.
Neden?

Çünkü az bir kısmını ayırırsak hepsi tüccar olmuş okulunu pazarlıyor. Aralarında, kalite farkına göre kategorilere ayırdığı öğretmenleri yeni kayıt ve naklen gelen öğrenci velilerine pazarlayanlar bile var. Veli, öğrencisini parayla kaydettiği için haklı olarak pazarlık yapıyor. “Öğrencimi şu sınıfa verirsiniz” diyor. Müdür de velinin bu isteğini hemen fiyatlandırıyor. Kanıt mı istiyorsunuz? Aynı okuldaki sınıflardan birine 20, diğerine 40 öğrenci düşmesi kanıt sayılmaz mı? Velilerin itirafı hariç...

Okul müdürlerinin, öğrencilere kıyafet ve yardımcı kitap alınacak mağaza ve yayın pazarlamacılarıyla anlaşmaları haberleri geliyor. Büyük rantın özellikle öğrencilere aldırılacak yardımcı materyallerde döndüğüne dikkat çeken mesajlar alıyorum. Belli ki kimi okul müdürleri, kaliteye ve yayın içeriğine önem vermek yerine okulunda kullanılacak materyalleri kendilerine verilen paya göre belirliyorlar. Anlaşılan bazı okullara müdürün anlaşma yapmadığı yayınlar giremiyor.

Öğretmenler mi? Onlar yukarıdan aşağıya tesis edilen anti demokratik, otoriter yönetim anlayışına çoktan teslim olmuşlar. Müdür ne derse o olur diyorlar. Direnenler ise kötü öğretmen oluyor.

Biz itiraz etsek de kabul edilebilir gerekçelere dayadığı sürece okullarda para toplanması makul karşılanabiliyordu. Devlet çoktan elini çektiği için zorunlu gereksinimlerini karşılamak için veliye müracaat ediliyordu. Ama bu kadarı da fazla. Anlaşıyor ki kimi okul yönetimleri bu meşruiyeti kötüye kullanma yolunu seçmişler. Eğitim adına çok ayıp.

Bu ders kitaplarıyla okuma kültürü kazandırılmaz

Geçen hafta ders kitaplarında görsellik konusunu ele almıştım. Kitapları inceledikçe tek sorunun görsellik olmadığı ortaya çıkıyor. Kitaplarda kullanılan dil ve okuma kültürü kazandırmaya yönelik metinler de bir ders kitabına yaraşmayacak kadar kötü.

İlköğretim okullarında 6. sınıf temel dil eğitiminden edebiyata geçişin başlangıcı sayılabilir. Bu bakımdan, 6. sınıf Türkçe ders kitaplarında kullanılan dil ve metinler daha özenli seçilmeli.

Acaba ders kitaplarını hazırlayanlar da bizim gibi düşünmüşler mi diye MEB'in hazırladığı 6. Sınıf Türkçe ders kitabını inceledim. Sonuç hayal kırıklığı. Türk ve dünya edebiyatına damga vurmuş yazarlardan metin alınmamış olması kitapları hazırlayanların böyle bir kaygısının olmadığını gösteriyor. Örneğin Okuma Kültürü Teması'nda verilen metinler şöyle: Çocuk Kitaplığında Sabah Tartışması: *Mehmet Güler, Okuma Üstüne: Bacon, En İyi Arkadaş: Hadi Besleyici, Kitap Kuşu Uçuverdi: Nureşşan Çağlaroğlu, Güzel Kitabım: Bestami Yazgan, Vitrindeki Masal Kitabı: Üzeyir Gündüz.*

Bu ünite konusunu işlerken okunması önerilen kitaplar ise şunlar:

Nasrettin Hoca Hikayeleri, Karagöz ile Hacivat, Dede Korkut Hikayeleri, Çocuk Şiirleri: İbrahim Alaadin Gövsa, Bir Küçük Osmancık Vardı: Hasan Nail Canat

Bu metinler, yazarları ve önerilen kitaplar kendi çapında saygın eserler olabilir. Fakat Bacon dışındakilerden hiçbiri Türk edebiyatında henüz olgunluğunu pekiştirmiş yazarlar değil. Kitapları da “eğitici” kitaplar kategorisinde. Önerilen kitapların ise edebiyatla uzak yakın ilişkisi yok. Çocukların bu ders kitaplarıyla okuma kültürü, dil ve edebiyat sevgisi kazanmasını beklememek gerek.

Zorunlu din eğitimi sadece Alevilerin sorunu mu?

Alevi örgütlerinin, zorunlu din dersi uygulamasına karşı hafta sonu gerçekleştirdikleri eylemde taşınan pankart ve resimler bir paradoksa işaret ediyordu. “İrkçı – gerici eğitime geçit vermeyeceğiz”, “Eğer demokrasi var ise zorunlu din dersleri kaldırılсын” pankartlarının yanında taşınan Hz. Ali resmi ile “Medet Ali” yazılı yeşil bandajlar dikkat çekiciydi.



Bir yanda Hz. Ali resmi, öte yanda alnına “Medet Ali” yazan yeşil bandaj bağlamış gençlerin attığı “İrkçı – gerici eğitime geçit vermeyeceğiz”, “Eğer demokrasi var ise zorunlu din dersleri kaldırılсын” sloganları...

Eylemi izlerken aklıma şu soru takıldı: Din derslerini zorunlu olmaktan çıkartmayı, eğitimi gerici içeriğinden temizlemeyi amaçlayan bir mücadele bir başka dini sembolden yararlanılarak başarılabilir mi?

Bu mümkün değil; üstelik böyle bir yol izlenmesi, sorunu iki farklı inanç biçimi arasındaki tartışmaya dönüştürür. Ki bu da zorunlu din dersi uygulamasına yönelik itirazın ciddiyetine zarar verir. Ve sorunun, egemen olanın isteği doğrultusunda çözümlenmesine yol açar. Bizce itirazın temel argümanı özgürlükler olmalı. “Bizim inancımıza yer verilmiyor”, “Kültürümüz yok sayılıyor” gibi gerekçelere dayalı itirazın bu hükümetten alacağı yanıt hazır. “Müfredatta Aleviliğe de yer vereceğiz”.

Tepkinin sadece Alevilerden yükseliyor olması,

AKP hükümetini bu dersin içeriğine odaklıyor. Bu da Hükümetin ve din dersinin zorunlu olarak sürmesinden yana olan diğer kesimlerin istediği bir şey.

Pir Sultan Abdal Kültür Derneğinin (PSAKD) önderliğinde zorunlu din dersi uygulamasını protesto etmek için gerçekleştirilen 24 saatlik oturma eylemine Hükümet adına tepki veren Devlet Bakanı Faruk Çelik'in açıklaması da bu tespitimizi doğruluyor. Çelik, Alevi inancına yer veren müfredatın hazır olduğunu 2011-2012'de ders kitaplarına gireceğini söyleyerek Alevilerin istemlerini nasıl algıladığını/algılanması gerektiğini gösterdi.

Zorunlu din eğitimi aleyhine açılan davalar da dinsel/kültürel farklılık gerekçesine dayandırıldığı için yargı kararlarında da dersin içeriğine vurgu yapılıyor. AİHM kararı da öyleydi: "Din kültürü ve ahlak bilgisi" dersinin programı, İslamiyetin bir mezhebine veya ülkede yer alan bir tarıkata mensup olanların görüşlerini göz önünde bulundurmamış ve dolayısıyla bu konular kapsanmamıştır.", "Mahkeme, ...söz konusu inancın ortaya çıkışında en büyük etkisi olan iki şahsiyetin yaşam ve felsefesinin öğretilmesinin bu öğretimdeki eksikleri telafi etmekte yetersiz kaldığı görüşündedir. « Görüldüğü gibi AİHM kararı dersin zorunluluğuna ilişkin değil; içeriğine atıfta bulunuyor. Hükümetin Mahkemeye kanıt olarak sunduğu 9. Sınıf kitabında Hacı Bektaşî Veli ile Ahmet Yesevî'den birer paragraf fazla söz edilmiş olsaydı böyle bir karar bile çıkmayabilirdi.

Hükümetin, AİHM (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi)'in Alevi bir ailenin (Hasan ve Eylem Zengin) başvurusu üzerine verdiği karara tepkisi de benzer ifadeler içeriyordu. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, "Söz konusu kararlar, eski müfredata dayanarak verilmiş kararlar. Eski müfredatta Alevilik'le ilgili konular yer almıyordu, oysa müfredat değiştirildi ve yeni müfredatta Alevilik de işleniyor." demişti. (Hüseyin Çelik bu lafı

üç yıl önce etti. Faruk çelik ise üç gün önce müfredatın 2011-2012 öğretim yılında uygulanacağını söylüyor. Demek ki Hüseyin çelik üç yıl önce bize yalan söylemiş).

Görüldüğü gibi Hükümet, din derslerinin seçmeli olması gerektiği noktasına çekilemiyor. Çünkü ne itirazın gerekçesi ne de yargı kararları bu dersin seçmeli olmasını güçlü bir şekilde dile getiremiyor. Bunun sorumlusu elbette Aleviler değil; bir inanç grubu olarak Aleviler, din dersi sorununu kendi açılarından gündeme taşıyıp kamuoyu yaratılmasını sağladılar. Sorunun bu noktada tıkanmasının asıl sorumlusu laik, demokrat, özgürlükçü, çağdaş, liberal adına ne dersenez deyin bilimsel ve demokratik bir eğitimden yana olduğunu söyleyip de bu konuda yeterince aktif olmayanlardır. Bu cenahtan güçlü bir ses çıkmayınca din dersi konusu doğal olarak inançlar arası bir sorunmuş gibi algılanıyor.

Alevilerin stratejik bir hatasına dikkat çekmeme rağmen onların zorunlu din dersi uygulamasına karşı olduklarını biliyorum. Hatta devlet eliyle din eğitimi verilmesine bile karşılar. Şu görüşler eylem alanında görüştüğüm PSAKD yönetim kurulu üyesi Kemal Bülbül ile Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Genel Başkanı Ercan Geçmez'e ait "Devletin dini ve inancı olmaz. Çağdaş, bilimsel, demokratik ve laik bir eğitim için Zorunlu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi kaldırılmalı. Devlet din eğitimi ve öğretimi yapmamalı"

Din dersi sorunu, hele hele eğitimi gerici içeriğinden temizleme, Alevilerin olduğu kadar kendisini demokrat olarak tanımlayan, özgürlüklerden yana herkesin sorunu olmalı.

Tanrı, okul yerine cami inşaa edenlerin duasını kabul eder mi?

Ankara'nın son iki yılda en hızlı büyüyen yerleşkelelerinden biri Eskişehir yolu üzerindeki Yaşamkent Mahallesidir. Edindiğim bilgilere göre mahallenin nüfusu 20 bini geçmiş. Nüfusu genç, bundan dolayı her evde en az bir öğrenci var. Sadece benim oturduğum apartmanda 56 daire olduğunu söylersem sanırım fazla söze gerek kalmaz.

Birkaç ay önce mahallenin park alanı olarak düşünülmüş bir boşluğunda İkinci caminin inşaatı başladı. Allah o camide namaz kılacakların dualarını kabul etsin! Ben namaz kılacakların duasının kabul edilmesini diliyorum ama Allah kabul eder mi bilmem.

Eğer söylendiği gibi “Oku” Kuran’ın ilk emirlerinden biriye kabul etmemesi gerek. Çünkü mahallede henüz bir ilköğretim okulu yok. Tanrı sormaz mı adama: Be kardeşim altı yedi yaşındaki çocuğunu sabahın köründe kaldırıp onlarca kilometre ilerideki okullara gönderirken namazını illa da kapımın önündeki camide kılacağım diye okul yerine cami yapmanı mı emrettim sana?” Sormaz mı Tanrı “Programa dayalı eğitim okul dışında yapılamaz. Ama namazını her yerde kılabilirdin” diye.

Öğretmen yok, şube müdürü çok

Gazetelerde okuyoruz, öğretmen olmadığı için boş geçen ders haberlerini. Örneğin geçen hafta öğretmen olmadığı için Mardin’in Derik ilçesine bağlı Kelektepe (Keleke) Köyü İlköğretim Okulunda büyük öğrencilerin küçüklere ders verdiğini öğrendik. Kim bilir bilgimizin olmadığı kaç okulda imam, köy muhtarı ya da öğrenci öğrenciye ders veriyordur.

Milli Eğitim Bakanı, KPSS Eğitim Bilimleri sınavının

iptal edilmesini de bahane ederek öğretmen kıtlığını vekâletle çözeceğini söylüyor. 300 binin üzerinde öğretmen atama beklediği bir ülkede vekâleten öğretmenlik olsa olsa Türkiye’de olur. Bir de bunun adına vizyon (ileri görüşlülük) diyorlar. Ben buradan Bakana, akşama kadar hiçbir iş yapmadan oturan öğretmen stokunun yerini gösteriyorum: Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu, il ve ilçe müdürlüklerinin müdür yardımcıları ile şube müdürü sayısını kadro sayısı ile karşılaştırırsa epey bir malzeme çıkar.

Henüz herhangi bir ilde iki milli eğitim müdürü yok, ama beş kadrosu bulunan ilçe müdürlüklerinde kadrolu kadar kadrosuz şube müdürü atandığına tanık oluyoruz: Mesela Ankara’nın Çankaya ilçe Milli Eğitim Müdürlüğünde 6 şube müdürü norm kadrosuna karşılık 11 şube müdürü var. Gönderelim birini Kelektepe köyüne de çocuklar öğretmen yüzü görsün!

19 Ekim 2010

Türbanı yazıp, zorunlu din dersini yazmamak olur mu?

Politik İslam’ın simgesi olduğundan kuşku duymadığımız halde, türban yasağının kalkmasından yana tavır aldık. Hiçbir karşılık beklemeden; bireysel haklara saygımızdan, özgürlükçülüğümüzden, sadece kendimize demokrat olmadığımızdan dolayı. İlgili davrandık.

Bu desteğimizin karşılık beklentisi içermemesi, karşı taraftan da aynı demokrat tutumu beklemediğimiz anlamına gelmez. Bekleriz ki türban konusuna gösterilen ilgi zorunlu din dersi uygulamasına karşı da gösterilsin.

Fakat iyi niyetle istemine (talep) destek verdiğimiz kesim, bizim bu demokratik yaklaşımımızı kötüye kullanma eğiliminde: Henüz yasal bir güvenceye bağlan-

mamış olsa bile, türbanı olağan kıyafet sayma yolunda yaratılan fiili durumu bu sorunun çözümü gibi görenler, modern hayatın giyim biçimine, bizim kendilerine gösterdiğimiz demokrat tutumu göstermeyecekleri izlenimi veriyorlar. Göreceksiniz Başbakanın gittikçe daha din-dar bir dil kullanmaya başlaması, onun adına kamuoyu oluşturan “aydınlar”ın da dillerine yansıyacak.



Türban fanatikleri zorunlu din eğitiminin yanı sıra

Türban fanatiklerinin, zorunlu din eğitimi söz konusu olunca kalem oynatmamaları bu kuşku-mu daha da artırıyor. Başbakan’ın “aydın”ları, son bir ayın gündemi-ni oluşturan üç konu başlığından (türban, anadilde eğitim ve zorunlu din eğitimi uygulaması) zorunlu din eğitime ilişkin bir çift söz bile etmediler. Örneğin Ali Bayramoğlu, Oral Çalışlar, Mümtaz’er Türköne, Şahin Alpay, İhsan Dağı, Gülay Göktürk, Ahmet Altan gibi gündeme kavramsal yazılarla da katılan köşe yazarların-dan tümü, en az iki kez türban konu-

sunu yazmışken zorunlu din eğitime son verilmesine yönelik istemleri görmezden geldiler. (Burada, zorunlu din eğitimi defalarca köşesine taşıyan Mehmet Altan’ın hakkını teslim etmek gerek; Altan, son olarak 29 Eylül tarihli yazısında “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararına rağmen hâlâ zorla din dersine girmek mecburiyetinde kalan Alevilerin günahı ne?” diye soruyordu.)

Bunlardan biri geçenlerde şöyle yazdı. “Ben de demokratım’ diye söze başlıyorsanız, gerçekten öyle olmalısınız. Darbeye, faili meçhule, Ergenekon’a vs. karşı

net, anlaşılır ve işe yarayan bir tavır koymak zorundasınız. Ya farklılıklara saygınız hakiki bir saygı ise bunun gereğini yapmalısınız. Kürdü görünce, dindarı görünce, kasketliyi, şalvarlıyı görünce suratını ekşitmemelisiniz.” (**Mustafa Karaalioğlu**, Star, 4 Ekim 2010) Haklı olarak bu lafı eden adamdan “Aleviyi görünce” de demesini bekliyorsunuz. Fakat diyemez; diyemezler, çünkü Hoca kızar. Çünkü zorunlu din eğitimi 12 Eylül’ün devamı demek. Yani Hoca’nın varlık nedeni.

Bir başkası: “Üniversite öğrencilerine uygulanan başörtüsü yasağının, bireylerin (kadınların) inanç özgürlüğünü ve eğitim hakkını ihlal ettiği çok açık.” (Şahin Alpay, Zaman, 14 Ekim 2010) Şahin Alpay bilmez mi zorunlu din eğitimi uygulamasının da “bireylerin” inanç özgürlüğünü ve eğitim hakkını ihlal ettiğini. Elbette bilir. Fakat Hoca’nın korkusundan bunu yazamaz.

Ali Bayramoğlu da “Örtü sorunu ve Kürt sorunu” (Yeni Şafak, 13 Ekim 2010) başlıklı yazısında bardağın içine bakıp dışını konuşmaya çalıştı. Sizce örtü sorununun dengi, Kürt sorunu mu yoksa din eğitimi sorunu mu? Elbette din eğitimi... Bunu Bayramoğlu da bilir; fakat dile getiremez.

Gelin, Zaman yazarı İhsan Dağı’nın çağrısını bir çağrı ile yanıtlayalım: Dağı’nın çağrısı şöyle “Bir çağrı yapmak istiyorum başörtüsü yasağını savunan kesimlere; bu fırsatı kaçırmayınız. Eğer gelecek günlerde herhangi bir konuda ‘uzlaş’ıdan söz edecekseniz, başörtüsü yasağını kaldırmak için adım atarak başka konularda uzlaş talep etme hakkı kazanabilirsiniz.” (Zaman 8 Ekim 2010)

Ben de bir çağrı yapmak istiyorum: **Zorunlu din eğitiminin devamından yana olan kesimlere; bu fırsatı kaçırmayınız. Eğer gelecek günlerde herhangi bir konuda “uzlaş”ıdan söz edecekseniz, zorunlu din**

**eğitimini kaldırmak için adım atarak başka konular-
da uzlaşa talep etme hakkı kazanabilirsiniz. Örneğin
türban konusunda...**

Resim öğretmenlerinin eylemi

Geçenlerde bir yazımda, Tophane’de
Galeri Non’un **açılışına katılanlara
yapılan saldırıyı, okullarda sanat
eğitiminin verilmemesine bağlamış,
şu sorunun yanıtını aramaya
çalışmışım:** Peki, bu çocuklar (saldır-
ganlar) sanata, sanatçıya neden tahammül edemiyorlar.
Neden farklı düşünme /davranma yollarını kullanamı-
yorlar?



Soruma kısmen yanıt oluşturacak umut verici girişim
öğretmenlerden geldi. Resim ve beden eğitimi öğret-
menleri ortak bir eylemle “Sanat ve spor bir toplumun
kanatlarıdır” sloganıyla derslerinin haftalık ders saati sü-
resinin artırılmasını istediler. Her halde müzik öğretmen-
leri de sürecin bir yerinde bu eylemlere katılırlar.

Cumartesi günü Ankara’da bir araya gelen öğretmen-
ler, haftada bir gün 40 dakika ile sanat eğitimi yapılamaz
diyerek ders saatlerinin azaltılmasını protesto da ettiler.
Resim öğretmenleri resim dersinin haftada en az 2 saat;
beden eğitimi öğretmenleri ise beden eğitimi dersinin en
az 4 saat olması gerektiğini belirtiyorlar.

Öğretmenleri eylem yapmaya yöneltten neden, yeni
derslere yer açmak için sürekli bu derslerin sayısının
azaltılmasından kaynaklanıyor. Hiçbir gereği olmayan
din, trafik ve millî güvenlik derslerine dokunan yok.

**Beden eğitimi dersinin bir sanat dersiyle günde-
me getirilmesi önemli. Bu derse de daha çok zaman
verilip okullarda etkin bir şekilde işlenmesi “Öğün**

**Samast oley...” narası ile ÖDP’lilere saldıran güruhu
islah etmeye yarayabilir.**

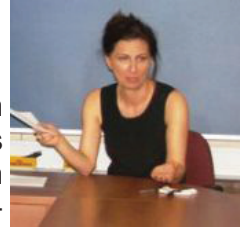
WEB (www.gorselsanatlar.org) ortamında organize olan öğretmenler “Açık hava sergisi”, “Büyük boy heykel, grafik ve resimlerle yürüyüş” gibi geleneksel eylem anlayışının dışında daha “sakin” fakat tepki gücü yüksek etkin eylemlere hazırlanıyorlar. **Fakat resim öğretmenlerinin istemleri dikkate alınıncaya kadar resim yarışmalarına katılmama kararları yerinde bir eylem değil. Anladığım kadarıyla yarışmalar boykot edilecek. Ben bunu doğru bir eylem olarak görmüyorum. Bir meslektaşları olarak öğretmenlerimizi uyarmak isterim: Resim yarışmaları öğrencileri heyecandıran etkinliklerden biri; 40 dakika da olsa eldeki zamanı verimli kullanmak, öğrencileri cezalandırmak gerek.**

26 Ekim 2010

Başbakan Nuray Mert’e sen de örtün dedi

Başbakanın “Kılık kıyafetinden dolayı eğitim özgürlüğünü kaybetmiş hanımlara karşı, başı örtülü olmayan bayanlar onların haklarını savunuyor.” sözü açıkça Nuray Mert’e örtün mesajıdır. Ayrım yapmadığına göre Gülay Göktürk’le Nazlı Ilıcak’ta destek vermeyenlerden sayılıyor. Demek ki onlara da örtünün diyor.

“Başı açık hanımların” türbanlılara verdiği desteği bir çırpıda yok sayan Başbakan da olsa nankördür. Fakat Başbakan bu lafı bilerek etti: Türbanlı kardeşlerinizi destekleyecekseniz siz de örtünmelisiniz demek istiyor.



AKP, egemenlik alanını genişlettikçe dilini daha da İslamileştiriyor. Bundan dolayı sözlü destekle yetinmiyor, daha fazlasını istiyor.

Başbakanın, tanık olduğu bir televizyon tartışmasını bu kadar genellemesi hayra alamet değil; türban tartışmasının bir süre daha gündemde kalmasını istiyor olmalı. CHP'nin türbanın üniversitelerin dışına taşmasını engelleyecek güvence istemini yanıtsız bırakması da bu sorunun çözümünden yana olmadığını gösteriyor. Elinde oyuncağı alınmış çocuk gibi bağıırıyor.

Kimse Hükümetin 28 Şubat öncesine dönmek istediğini sanmasın. 28 Şubat Darbesiyle türbana yönelik sınırlama olmasaydı da bu tartışma gündeme gelecekti. Bugün üniversitelerde “özgürlük” bağlamında dillendirilen türban, o zaman lise ve ilköğretim okullarında dini gereklilik olarak istenecekti. Bakın, küçüğünden büyüğüne hiçbir AKP'li türbanın ilköğretim okullarına kadar inmesini engelleyecek önlemlerden yana değil.

2 Kasım 2010

Şûra mı, istişare mi?

Geçen hafta duyurusunu yaptığım için biliyorsunuz; dün, resmi adı 18. Milli Eğitim Şûrası olan bir toplantı başladı. Beş gün sürecek toplantı AKP'nin istişare toplantılarını gerçekleştirdiği Kızılcahamam'da yapılıyor. Davetlilerin ağırlanacağı yer ise bir termal otel: Asya Termal Tesisleri. Nedense, adında “Asya” olan her organizasyon bende, devlet tarafından beslenen cemaat çağrışımı yapıyor. Bu Asya Termal Tesisleri de yüzlerce davetliyi bedava yedirip, içirip, yatırmayacağına göre epey bir lira ödenecek olmalı. Şûra bütçesinden...

Merak ediyoruz, Şûra toplantıları için tasarlanmış ve adı “Şûra Salonu” olan iki bin kişinin toplanacağı salon sahibi Eğitim Bakanlığı yüzlerce insanı neden

Kızılcahamam'a taşır? Konuklarını ağırlayacağı beş yıldızlı otele eşdeğer Başkent Öğretmenevi dururken neden özel bir otel kiralar. Şûra salonu, Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün bahçesinde; üstelik yatılı konukların ağırlanabileceği Başkent Öğretmenevine üç yüz metre mesafede.

Geçmiş yıllarda Şûra çalışmalarında görev almış bir okurum "Şûra çalışmalarının Kızılcahamam'da yapılacak olmasına pek bir anlam verememekteyim." diye yazmış. Sistemin içindeki biri anlam verememişse, ben nasıl bir anlam verebilirim ki? Belli ki birilerine para transfer ediliyor; belki de Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu, Bakanlığının AKP ruhunu Kızılcahamam'da tazelemek istiyordur. Bildiğiniz gibi AKP de istişare toplantılarını kaplıcalarıyla ünlü bu ilçede yapıyor.

CHP Gurup Başkanvekili Muharrem İnce bu merakını çok önce (Haziran 2009'da) TBMM'de yaptığı gündem dışı bir konuşmasında şöyle dile getirmişti *"Neden toplantılar sürekli bu Asya Termal Otelde yapılır anlamış değilim. Bilgisayarlı Eğitime Destek Kampanyası, MEGEB'le ilgili toplantı, Bilgilendirme Çalıştayı... Yani sizin öğretmeneyiniz yok mu? Burayı kamulaştırmayı düşünüyor musunuz? Daha ucuza gelir. Yani bir baktım, şöyle bir taradım bugün, bütün toplantılar Asya Termal Otelde... Neden böyle oluyor, bunu Sayın Bakan herhâlde açıklayacaktır."*

Sayın İnce'den öğrendiğime göre Milli Eğitim Bakanı henüz bu soruya bir yanıt vermemiş. **Çubukçu, bakalım CHP Zonguldak Milletvekili Ali Koçal'ın soru önergesini** yanıtlayacak mı. Ali Koçal soruyor *"Milli Eğitim Şûraları, uzun yıllar Şûra Salonunda ve Başkent Öğretmenevinde yapılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığının bu amaçla yapılmış tesislerinin bu Şûrada kullanılmamış olmasının özel bir nedeni var mıdır?18. Şûra*

için Kızılcahamam’da bulunan Asya Termal Tesislerinin seçilmesinin özel bir nedeni bulunmakta mıdır? Bu etkinlik için adı geçen kuruluşa ödenen para miktarı ne kadardır”?

Bakanlık aykırı ses duymak istemiyor

Toplantının gözden uzak bir yere taşınmasıyla, eğitimin sorunlarının gözden kaçırılmaya çalışıldığı anlaşıyor. Bunu davetliler listesine baktığınızda da görüyorsunuz. Muhalif olabileceği düşünülen katılımcıların davetinden özenle kaçınılmış. Bu haliyle bu toplantıya Şûra demek zor; sanki bir iç istişare toplantısı.

Şûranın sekretaryasını MEB adına Talim ve Terbiye Kurulu yapıyor; fakat bu kurulun istifa ederek görevinden ayrılmış bir önceki başkanı Prof. Dr. İrfan Erdoğan davet edilmiyor. Halbuki İrfan Erdoğan Kurulun eski başkanı olmasa da eğitimci kariyerine bakılarak davet edilmesi gereken isimlerden biri. Ama davetliler arasında değil, çünkü istifa gerekçesi hükümet açısından sarsıcı olmuştu. Sayın Erdoğan’a davet edilmemesinin nedenini sordum: O da aykırı ses duymak istememiş olabileceklerini söyledi.

Eğitim Sen Genel Başkanı Zübeyde Kılıç’da gündemin belirlenmesinde ve il komisyonlarının oluşturulmasında demokratik yöntemlere uyulmamış olmasından yakınıyor. Kılıç, önceki Şûra kararlarını gerçekleştirmek bir yana daha da derinleştiren bir anlayışın yeni kararlar alacak olmasını ciddi bulmuyor.

İzmir il komisyonunda kız ve erkek öğrencilerin ayrı okullarda okutulması görüşünün dile getirilmesi, Bakan Çubukçu’nun da bu görüşü tartışmaya değer bulması Şûranın hangi anlayışın egemenliğinde gerçekleştiğinin bir göstergesi.

“Eğitim özgürlüğünü kaybetmiş” çocuklar

Pir Sultan Abdal Kültür Derneğinin çağırısı üzerine 6 Kasım günü Kadıköy’de 24 saatlik bir oturma eylemi gerçekleştirildi. Eyleme katılanlar zorunlu din derslerinin sadece Alevilerin değil, Türkiye’nin sorunu olduğuna dikkat çektiler. Bir süreden beri buradan, zorunlu din eğitimine karşı yükselen itiraza Alevilerin dışındaki laik, demokrat, çağdaş kesimlerin de katılması gerektiğini anlatmaya çalışıyorum. Çünkü bu konunun sadece Aleviler tarafından sahiplenilmesi ya da öyle algılanması bu sorunun hem evrensel insan hakları bağlamında değerlendirilmesini sekteye uğratar hem de “dava”nın Alevilerin vesayetinde algılanmasına neden olur. Zorunlu din dersine itirazın sadece Alevilerden geliyor görüntüsü Alevilere de haksızlık olur.

Bu bakımdan 6 Kasım günü Kadıköy İskele Meydanında gerçekleştirilen eylemin çağırısında “zorunlu din derslerinin sadece Alevilerin değil Türkiye’nin sorunu olduğu” vurgusunu önemli buluyorum. Fakat aynı çağırıda Derneğin Genel Başkanı Av. Fevzi Gümüş’ün şu ifadesini de eleştiriyorum. Gümüş “Tek tip insan yaratmayı hedefleyen darbeciler, faşist zihniyetlerinin ürünü olarak Anayasa’nın 24. maddesiyle Alevileri asimile etmek için din derslerini zorunlu hale getirmişlerdir. “ diyor. Kuşkusuz bu, 12 Eylül Faşizminin önemli amaçlarından biriydi. Ancak esas olarak 12 Eylülcülerin amacı toplumu dindarlaştırmaktı. Bunda da başarılı oldular.

Zorunlu din eğitimini pedagojik ve demokratik bulmadığı halde sesini yükseltmekten çekinen geniş bir kitle var. Kimi iktidar, kimi mahalle baskısından dolayı

itirazını dillendiremiyor. Tabi öyle olunca da sorun Alevilerle birlikte anılmaya devam ediyor. İktidar da bu algıya, Sünnilerin kayıtsızlığına dayanarak soruna kayıtsız kalmayı sürdürüyor.

18. Şûranın ardından

1-5 Kasım tarihlerinde gerçekleştirilen 18. Milli Eğitim Şûrasında (bana göre istişare) alınan kararları ciddi bulmadım. Kararları ciddiyetsiz bulmamın önemli nedenlerinden katılımcıların samimiyetsizliğidir. Şurada konuşulanlar ciddi olsa da konuşanlar ciddi değil. Dolayısıyla aldıkları kararların da hikmeti harbiyesi yok.

Hükümet sendikasının ağzıyla zorunlu eğitimin 13 yıla çıkarılması tavsiye kararı, kesintisiz 8 yıla tahammül edemeyenlerin sistemi delmeye yönelik girişimlerinden başka bir şey değil. Heyecanlanmaya gerek yok: 11 yıl önce, 1999'daki 15. Şûrada da zorunlu eğitimin 11 yıl olması gerektiği kararı alınmıştı. Fakat 8 yıla takılıp kalındı. Aradan 11 yıl geçtiği halde üzerine bir yıl bile eklenmemiş zorunlu ve kesintisiz eğitim süresinin kesintili olmak koşuluyla 13 yıl olarak önerilmesi arzulara hitap eden, basına malzeme olsun diye alınmış bir karar. Adama, 11 yıllık kesintisiz zorunlu eğitim tavsiyesini 11 yılda neden gerçekleştirmedin diye sorulur. 8 yıla karşı çıkıp ardından 13 yılı telaffuz etmek işi sulandırmanın bir yolu olsa gerek.

18. Şûra 15'incinin gündemiyle toplandı

İlköğretim ve Yönlendirme; Ortaöğretimde Yeniden Yapılanma, Yükseköğretime Geçişin Yeniden Düzenlenmesi de 15. Şûranın asıl gündem maddelerindendi. Aradan bunca yıl geçtikten sonra bu başlıklar İlköğretim ve Ortaöğretimin Güçlendirilmesi, Ortaöğretime Erişimin Sağlanması; Rehberlik ve Yönlendirme adı altında yeniden ele alındı. Biz bu sorunları çözemedik ondan dolayı gündemimize aldık deniyorsa buyurun tartışın. Tartışıp karar almanın

zararı yok. Fakat bence asıl neden gerçek sorunları görmemek ya da yok saymakla ilgili.

Din eğitimi seçmezseniz

ahlaki değerlerinizi koruyamazsınız zırvası

Gelelim din eğitime; kuşkunuz olmasın AKP, her fırsatta din eğitiminin yaygınlaşması için elinden geleni yapmıştır. Ne zaman bir yasa, yönetmelik değişecek, yeni bir uygulamaya geçilecek hemen kurnazca bir yol bulup araya dini sıkıştırır.

Bu Şûrada da öyle oldu: Milli Eğitim Bakanlığının birimlerinden biri sayacağımız Memur Sen'e bağlı Eğitim Bir Sen aracılığı ile zorunlusuna ek olarak bir de seçmeli din dersi tavsiye ettiler. Sendika başkanının gerekçesine bakın "İsteyen anne ve babaların çocuklarına seçmeli din eğitimi verilerek ahlaki ve manevi değerlerin korunması." Tam bir zırva. Din eğitimi seçmezseniz ahlaki ve manevi değerlerinizi koruyamazsınız diyor.

Milli Güvenlik dersine asker yerine sivil öğretmenlerin girmesi yönündeki tavsiye kararının dışındakiler yeni bir söylem değil. Milli Güvenlik dersinin kaldırılıp ders konularının sosyal bilgiler ve inkılâp tarihi derslerine yedirilmesinin sağlanması ise (Hiç yoktan iyi fikir olsa da) yeterli değil. Doğrusu bu dersin programıyla birlikte kaldırılmasıdır.

İlköğretimde okulların yaş gruplarına göre ayrılması İlköğretimin ilk beş sınıfı ile 6, 7 ve 8. sınıflarının ayrı mekanlara taşınması gerektiğini uzun süreden beri savunuyorum. Sanırım benden başka da dile getiren olmadı. En son Temmuz'da yazmışım. Böyle bir ayrışmanın pedagojik, ekonomik ve hatta biyolojik gerekçeleri var. Kızılcahamam toplantısında bu fikre yatkın öneriler olduğunu duyduk. Demek ki birileri bizi izliyor, mutlu olduk. Eğer tavsiye kararları, bundan önceki şura kararları gibi kağıt üstünde kalmayacaksa olumlu bir gelişme olarak not edebiliriz.

Edebiyat, TÜYAP ve Cem Yılmaz



Bir hafta süreyle izleme olanağı bulduğum TÜYAP Kitap Fuarında ilginç gözlemlerim oldu. Bir yıl önceki fuarın ardından edebiyat ölüyor diye yazmıştım. Bir yıl sonra cenazesinin kaldırıldığına tanık oldum. Cem Yılmaz'ın film senaryolarından oluşan kitap set-

leriyle, Prof. İskender Pala'ya İslam tarihini düzyazıyla anlattığı kitabını imzalatmak için gelenlerin oluşturduğu kalabalık edebiyatın cenaze törenini andırıyordu.

Gazeteci yazarlara(?), eski askerlere, Ahmet Ümit'e, Uykusuzlara ve İtalyan çizgi roman çizerlerine haksızlık etmeyelim; önlerrinde oldukça uzun kuyruklar oluştu. Uykusuzlara afiş imzalatmak için saatlerce sırada bekleyenler olduğunu gördüm. Ve imzayı alanların çıkış kapısına yöneldiğini... Belli ki herkes kendi starını görmeye, ondan bir imza alıp izinin üstüne dönmeye gelmişti. Cem Yılmaz'ın ayrılışı sırasında çevresinde korumalarının dışında kimselerin bulunmaması imzacıların kendinden önce ayrıldığına delaletti. İclal Aydın'ın standı geliş sırasında "İclal.., İclal..., İclal..." haykırışlarıyla karşılanması da edebiyat dünyasına ait bir tarz değildi.

Diğerleri neyse, G.O.R.A., Hokkabaz, A.R.O.G., Yahşi Batı filmlerini belki de onlarca kez izlemiş yüzlerce kişinin onların senaryolarını niçin okuma gereği duyduklarını doğrusu çok merak ettim. Bu kitaplar, müşteri-sine teslim edilmek üzere tezgâhın üstüne istiflenirken Türk ve Dünya edebiyatının önemli kitapları hemen tezgâhın altındaydı. Yüzüne bakan olmadı. 2010 Nobel Edebiyat ödülü sahibi Mario Vargas Llosa'nın kitapları mı, o da hiç sattı. Velhasıl 29. TÜYAP Kitap Fuarında

bir hafta süreyle ölen edebiyatın cenazesi kaldırıldı. Seneye de ilk bayramı yapılır inşallah!

Yazıyı tamamladıktan sonra Hacettepe Üniversitesinin emekli öğretim üyelerinden Prof. Dr. Selçuk Cingi'nin "Aklımdan Geçenler, Başımdan Geçenler" adlı öykü kitabını tanıtmak için dostlarına yazdığı mesajını sizlerle paylaşmak geldi aklıma. Sayın Cingi'nin bana da gönderdiği mesajı, günümüzde kitap seçiminin hangi yöntemlerle yapıldığının ipuçlarını veriyor.

Değerli Arkadaşlarım, Dostlarım,

Emeklilik sonrasında yazdığım dördüncü kitap da yayınlanarak okurlara sunuldu. Ne var ki bu konuda J. B. Say'ın meşhur "Her arz kendi talebini yaratır" yasası işlemiyor!

Gözlemlerime göre, okurlarımız genelde tanımadıkları yazarların kitaplarına talep yaratmamakta; kitabı satın almak gibi bir riske(!) girmemektedirler. Genelde yazarın tanıdıkları da kitabı çok değerli bir "serbest mal" olarak algıladıklarından yazardan kitabı kendilerine göndermesini beklemektedirler. Takdir edersiniz ki bu durumda optimum çözüm: Bandrollü olarak kitapları en ucuz fiyatla ve en etkin dağıtım yöntemleriyle, yazarı tanıyan ve tanımayan okurlara ulaştırabilecek "dürüst bir korsan"a ihtiyaç duyulur! Maalesef bu güne kadar kitaplarım böyle bir muteber "korsan"dan yoksun kalmış ve geniş okur kitleleriyle buluşamamıştır.

Gereğini takdirlerinize sunarım. Saygılarımla.

16 Kasım 2010

Günahıma ortak olun

Özel günlerin, o güne özgü olmayanlarla, günü özel bulmayanları da çekim alanına soktuğunu kabul etmek gerek. Hele hele dini günler... Kişiyi Ayazma deresi gibi önüne alıp sürüklüyor: Ranttan pay almak için hududuna

kaçak düşüncelerle girmişseniz, Ertuğrul Özkök bile ol-
sanız kurtuluşunuz yok. (Özkök'ün Hacca gidişinden söz
etmiyorum; geçen yılın Kurban Bayramına denkleştirdiği
bir yazısında Zaman gazetesinin genel yayın yönetmeni
Ekrem Dumanlı'nın kitabını tanıtip Said-i Nursi güzel-
lemesi yapmasına, aynı yazıda dengine getirip İslamcı
gazetelerin tümünün genel yönetmenlerinin "insanı"
özelliklerini sıralamasına atıfta bulunuyorum.)

Patronumuzun da bizim gibi Tanrısı olmadığı için Ah-
met Altan gibi kendi Tanrımıza da yazamıyoruz. (Ahmet
Altan da 2009'un oruç ayında "Benim Allahım" başlıklı
yazısında Çetin Altan'ın evinde değil de sanki günümü-
zün öğrenci yurtlarında büyümüş gibi bir yazı kaleme
almıştı. Altan, "işler çok sıkıştığında şöyle gökyüzüne
doğru bir bakarım." derken tıpkı benzerleri gibi yeni ege-
menlere mesajını iletliyordu.

Birçok köşe yazarı bu gün arınma yazısı yazacak.
Ben ise yine okullarda din eğitime karşı yazılarımla
günah işleyeceğim. Tabi okursanız günahıma sizleri de
ortak edeceğim.

"Akıllı olmayanın dini de yoktur..."

İslamiyet'te "Akıllı olmayanın dini de yoktur." diye bir
hadis varmış. Çevremde pek az olsa da biraz dinden
anlayan birini bulup sordum: Akıllı olmayanlardan kasıt
kimlerdir diye. Deli olanlar dedi.

Tanıdığım, deliliğin akıl miktarını vermedi fakat ha-
disin, zihni tahribata uğramış (o dejenere olmuş diyor),
psikolojik sorunları olanları kastettiğini söyledi.

Söylediğine göre İslam, olgunluk çağına erişmemiş
olanları da dinin kurallarından sorumlu saymıyormuş.
Burada olgunluktan kasıt, bireyin zihinsel gelişiminin
olguları anlayıp yorumlayacak düzeye erişmiş olması.
Demek ki bir kişinin dini kuralları yerine getirebilmesi
için hem akla sahip olması hem de aklını kullanma ye-

terliliğinde olması gerekiyor. Akıl sağlığından sorunlu olanlar “İslam’ın hükümlerinden mükellef” değilmiş. “Kişiye İslam ibadetlerinin farz olabilmesi için aklen olgunluk çağına erişmiş” olması gerekiyormuş. Anladığım kadarıyla İslam dininin “akıl dini” olduğunu öne sürenlerin dayanağı “İnsanın dayanacağı şey aklıdır. Aklı olmayanın dini de yoktur...” gibi ayetler olmalı.

Milli Eğitim Bakanlığının “çok üst düzey” yetkililerinden biri İslam’ı diğer dinlerden ayıran özelliğin akla verdiği önem olduğunu söylemişti. Bundan dolayı derslerin konularının İslam dinine vurgu yapılarak hazırlanmasını istiyordu. “İslama göre aklı olmayanın dini de yoktur” sözünü ilk kez ondan duymuştum.

Otistik çocuklara din eğitimi

Bu akılsız, Eylül sonunda aldığı bir kararla otistik çocukların eğitim gördüğü merkezlerin ders dağıtım çizelgesindeki beden eğitimi dersi sayısını düşürerek yerine din dersi getirdi. Uygulamanın zorunlu din dersine yönelik itirazın yükseldiği bir döneme denk gelmesi anlamlı; boşuna yırtınmayın, biz din dersini daha da yaygınlaştırmak niyetindeyiz demek istiyor.

Dünya alem bir olmuş (sözün gelişi), olgunlaşmamış çocuklara din eğitimi verilmesin derken, otistik çocuklara da din eğitimi verilmesi kararıyla karşılaştık.

Otizm, delilikle uzak yakın ilişkisi olmamakla birlikte, beynin gelişim durumuyla ilgili olduğu için zihinsel bir özür olarak değerlendirilir. Algılama güçlüğü bu hastalığın önemli sonuçlarından biridir. Otistik çocukların sosyalleşmelerinde ve bedenlerini kullanma becerisi kazandırmada önemli rolü olan beden eğitimi dersinin yerine din dersi koymak hangi akla hizmettir anlamak olanaksız. Çünkü böyle bir uygulamanın dine de faydası olmaz.

Ciddi algılama sorunu yaşayan otistik çocuklara

(yetişkin de olsa) soyut kavramlarla davranış kazandır-mayı düşünmek için kişinin aklıyla sorununun olması gerek. Hele hele bu ders bir de din kültürü ve ahlak bilgisi dersiye...

Avrupa Birliği (AB)

İlerleme Raporu'nda din eğitimi

2009 yılı AB Türkiye İlerleme Raporu'nun din eğitimiyle ilgili bölümünü değerlendirirken bu paragrafın her yıl aynı ifadelerle Rapor'da yerini koruduğunu yazmıştım. Kural değişmedi, Türkiye bu konuda bir adım atmadığı için 2010 Rapor'unda da zorunlu din eğitimi anlatan bölüm olduğu gibi kaldı. Değişmeden 2011 raporunda da yerini alacak AB görüşü şöyle:

Türkiye Anayasasının 24. maddesi ve Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 12. maddesi uyarınca, din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri ilk ve ortaöğretimde zorunlu olmaya devam etmektedir. AİHM'nin 2007 yılı Ekim ayında verdiği karar, bu derslerin sadece dinler hakkın- da genel bir bakış vermediğini ve Müslüman inancının temel prensipleri konusunda eğitim verdiğini belirterek, Türkiye'den, eğitim sistemini ve iç mevzuatını AİHS'ye ekli 1 no'lu Protokolün 2. maddesiyle uyumlu hale getirmesini talep etmiştir. Bu karar henüz uygulanmamıştır.

Protestan öğrencilerin söz konusu din derslerini alması zorunlu kılınmıştır. Yehova şahitleri toplulukları muafiyet taleplerinin reddedilmesi sonrasında il milli eğitim müdürlüklerine karşı iki yeni idari dava açmıştır. Aynı konuda, Yehova Şahitleri ailelerinin açmış olduğu davalar Danıştay'da devam etmektedir.

23 Kasım 2010

“İşlemden kaldırılarak hıfs edilmiştir”

“Faydasız yiyiciler” Nazizmin, “Alman ırkını bozan” özürlü ve öğrenme güçlüğü çeken çocuklar için kullan-

diği bir kavram. Naziler, Saf kan Alman da olsa, özürlü doğan bebekleri doğumun ardından itlaf ediyordu. Çünkü Naziler onları, üretmeden tüketen “faydasız yaratıklar” olarak görüyordu. Kaynaklar, bu politika sonucu Nazilerin 300 bin çocuğu öldürdüğünü söylüyor.

İnsan hakları kavramının kat ettiği mesafe, artık bu tür düşüncelerin açıktan dile getirilmesine izin vermiyor. Fakat hukuk kurallarındaki insana dair gelişme, bu tür düşünceleri ortadan da kaldıramadı. Benzer fikirler hâlâ farklı biçimlerde ifade edilmeye, uygulanmaya çalışılıyor.

Hüseyin Çelik’in Milli Eğitim Bakanlığı döneminde “başarısız öğrenciler”in okullarından alınıp Açık Liseye yönlendirilmesi projesi böyle bir yaklaşımın ürünüydü. Büyük oranda yoksul aile çocuklarını etkileyecek kara göre başarısızlık kime ve neye göre belirlenecekti. Bu öneriyi o tarihlerde “Faydasız yiyiciler” başlıklı bir yazıyla eleştirmiştım.

Benzer zihniyet Eğitim Bakanlığına virüs gibi bulaşmış. Değişik biçimlerde kendini gösteriyor. Kütahya İl Milli Eğitim Müdürlüğünün SBS sınavlarında başarı oranını düşürdükleri gerekçesiyle “başarısız” öğrencilerin bu sınavlara katılmasının engellenmesi yönündeki okullara gönderdiği resmi yazısı bunlardan biri.

İl Müdürlüğü, söz konusu yazıyı okullara Şubat ayında gönderdi. Konu olarak gündeme oldukça uzak, fakat Eğitim Sen Kütahya Temsilciliğinin açtığı davanın geldiği aşama ve ilginç bir durum bu konuyu ele almama neden oldu.

Eğitim Sen, yazıyı okullara gönderen vali yardımcısı Cengiz Horozoğlu hakkında yasalara ve etik kurallara aykırı davranışından dolayı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmek üzere Kütahya C.Başsavcılığına suç duyurusunda bulunur. Savcılık, Kütahya Valiliğinden soruşturma izni ister. Valilik, doğal

olarak soruşturma izni vermez.

Eğitim Sen, şimdi valiliğin bu kararına itiraz ediyor. Buraya kadar her şey anormal! Normal olan(!) ise Eğitim Sen Kütahya Temsilciliği adına davacı olan Abdullah Çiçek'in valiliğe verdiği dilekçeyi davalı vali yardımcısı Cengiz Horozoğlu'nun yanıtlaması. Vali yardımcısı, gönderdiği yazıda "İddia edilen hususlarla ilgili düzenlenen dosya Valilik Makamının onayı ile işlemde kaldırılarak hıfz edilmiştir." diyor. Muhtemelen kendisinin verdiği "hıfz" (her halde arşive kaldırıldı demek istiyor) kararını kendi imzasıyla göndermekte sakınca görmüyor. Ne dersiniz, burası Türkiye değil mi?

Oktay Ekşi haklı mı ne...



Oktay Ekşi, Hürriyet Gazetesi başyazarlığından istifasına neden olan 28 Ekim tarihli yazısında "Şimdi analarını bile satan o zihniyetin marifetlerini görüyoruz." derken kuşkusuz bir benzetme yapıyordu. Ekşi, hedefindeki kişilerin, her şeyin değer ölçüsünün para olduğunu düşünmesine isyan ediyor benzetmesini de ağır bir ifadeyle dile getiriyordu. Teşbih de olsa bu sözün bir gazete yazısında kullanılmasını onaylamıyoruz.

Fakat eline geçirdiği her şeye bir fiyat biçip, açık artırmaya çıkarıp paraya çevirmeye çalışanlara ne diyeceğiz? Bir şey demek gerek; görgüsüz, açgözlü, bataklı, sahtekâr vb. toplumun ortak değerlerini satan kişileri tanımlamakta yetersiz kalıyor. Bu anlayışa karşılık gelen okkalı bir kavram bulmak gerek. Belli ki Oktay Ekşi, alternatif ifadeyi bulamamış ve "analarını bile satan"lar demiş. Bana göre sorun Oktay Ekşi'nin bu ifadeyi kullanmasından çok, Türkçenin bazı durumları tanımlamaktaki yetersizliğidir.

Anadolu Ajansının "OKULLARIN İSMİNDEN EĞİ-

TİME 5,5 MİLYON TL” haberini okuyunca ben de aynı ikilem içine girdim. Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün diplomanızda, meslek kariyerinizde, adres ajandanızda ve ruhunuzda taşıdığınız okulunuzun adını parayla takas etmesini içinize sindiremiyorsanız bunu yapanlara bir çift laf etmeniz gerek. Ama edemiyorsunuz. Çünkü Türkçede karşılığı yok.

Habere göre İl eğitim müdürü “Hayırseverlerin ilgisi-ni çekebilmek adına” okulların isim hakkını satıyormuş. Yani parayı veren “ertesi günü okulun tabelasında ismini” görüp mutlu oluyormuş. Alıcıya diyecek sözümüz yok, fakat satıcıya aklınıza geleni söylemeye hakkınız var. Çünkü parayı bastırıp okul tabelasına kendi adını yazdıran adam, aslında sizin tinsel (manevi) değerlerinizi satın almış oluyor.

30 Kasım 2010

F@TİH: Fatura karşılığı tüketici kredisi

Üst düzey bir MEB yetkilisine, elektrik faturasını ödeyemediğiniz okullara akıllı tahta almak kimin aklı, bu dar zamanda bu kadar parayı nereden buldunuz diye sordum. Yetkili, proje maliyetinin Dünya Bankası kredisi ile karşılanacağını söyledi. Anlattığına göre kredi teklifi Dünya Bankasından gelmiş ve başka bir amaç için kullanılamıyormuş.

Edindiğim bilginin özeti şu: Dünya Bankası, hükümete, “Proje karşılığı olarak size 1 milyar 500 milyon Dolar uzun vadeli, düşük faizli kredi verebilirim” diye bir teklif sunuyor. Banka, kredinin kullanabilmesi için projenin belirlenmiş malların alımını içermesini şart koşuyor. Hükümet ise siyasi rantı kendisine, vadesinin uzunluğu nedeniyle ödemesi sonraki hükümetlere ait krediyi hemen kabul ediyor.

Hükümet, Dünya Bankasından

tüketici kredisi kullanacak

Yeterince açıklayıcı değilse, bizim bankaların fatura karşılığı verdiği tüketici kredilerini düşünün. Banka, belirlediği kalemden harcama yaptığınız faturayı getir kredini al der ya; aynen öyle.

Uluslararası finans kuruluşlarının kredi verme arzusu da bildiğimiz bankalar gibi aynı amaca yöneliktir: Elindeki parayı satmak. Kredi verilecek ülkeyi bulma, proje ve protokol hazırlama işi ise bu işler için organize olmuş lobiler aracılığı ile yürütülür. Lobi, alımı yapılacak 570 bin bilgisayar ve bir o kadar yazıcı ile akıllı tahtanın nerelerden kaç paraya alınacağını da belirlemiştir.

Demek istediğim, Başbakanın görkemli bir gösteriyle açıkladığı Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketinin (F@TİH) adı dahil özgün bir yönü yok. Bundan dolayı proje, bilgi teknolojisinin eğitimde kullanılması gibi bir amaç içermiyor; kapitalizmin tüketimi teşvik politikasının versiyonlarından biri. Bu ara AKP de payına düşeni alıyor. Yanlış anlaşılmasın, proje kapsamında ürünü satılacak şirketten rüşvet aldılar demiyorum. Bu işin sonunda AKP'nin payına düşen, teknolojiyi fetişe dönüştüren Türkiye toplumuna ufkunun genişliğini anlatma fırsatı bulmasıdır.

Proje, 2009 yerel seçimlerinde de gündeme gelmişti

2009 yerel seçimleri öncesi dönemin Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik öğretmenlerin uygun fiyatla dizüstü bilgisayar almaları için seçim sonrası kampanya başlatacaklarını söylemişti. Görünen o ki Çelik'in 2009 yerel seçimlerinde kullandığı ancak protokol süreci uzadığı için gerçekleştirilmesi geciken proje, Haziran'da yapılacak genel seçimlerde de kullanılacak. O tarihte bu açıklama üzerine, Milli Eğitim Bakanı bilgisayar şirketlerinin sponsoru mu diye sormuştum. Bildiğiniz gibi

2005'te Vakıfbank kredisiyle öğretmenlere bilgisayar satışı da sponsorluk hizmeti verdi.

Ya teknoloji insanı kullanırsa

Bilgi teknolojisi ürünleri, eğitimin amaçları ve diğer bileşenleriyle uyumlanmazsa istenilen sonuç alınamaz. İstenilen sonucu almak bir yana, başarısızlığı bile neden olabilir. Doğan Tılıç'ın bir arkadaşından aktardığı gibi "En kötü yatırım, altyapısı hazırlanmadan teknolojiye yapılan yatırımdır."

Türkiye'de teknolojinin son ürünlerinin kullanılması'nın başarıyı mutlak artırdığı gibi yanlış bir algı var. Teknolojik ürünler de sonuçta insan tarafından kullanılan araçlardır; insanı teknolojik ürünü kullanabilecek şekilde yetiştirmezseniz teknoloji insanı kullanır. Kullana kullana öğrenilir anlayışıyla böylesi pahalı donanımlara yatırım yapılmaz. Çünkü teknoloji ekmekle aynı sürede bayatlamaktadır. Teknolojik ömrünün kısa olması, bilgi teknolojisi ürünlerinin alımından önce kullanacak insanın yetiştirilmesini gerektirir. Ancak hükümet bunun ayırımında değil; olsaydı, başta okullar olmak üzere kamu kuruluşları bilgisayar mezarlığına dönmezdi.

Bu alana yatırım yapılırken dikkat edilmesi gereken diğer bir konu da teknolojik ürünün hangi amaçla kullanılacağı'nın önceden belirlenmesidir. Şu anda Türkiye'de bilgisayar, bilgiye ulaşım aracı olarak kullanılıyor; ancak sınırlı bir alanda bilgiyi analiz edip yeni bilgiler üretme amacıyla kullanılmaktadır. Bu durumda yeni diye pahalı yatırımlara ne gerek var.

Başbakanın Köy Enstitüleri değerlendirmesi

Başbakan R. T. Erdoğan, 11 Eylül 2003 günü Ulusa Sesleniş konuşmasında şöyle demişti. *"Türk eğitim tarihi bakımından değil, dünya eğitim tarihi bakımından*

da çok orijinal bir girişim olan Köy Enstitüsü uygulamalarını bilimsel bir analize tabi tutmalarını ve bu deneyimden, bugün, özellikle yeni bilişim ve genetik tarım teknolojilerini eksen alarak, ‘Biz nasıl yararlanabiliriz’ diye araştırmalarını istedim.” Başbakan (yalan değilse), Köy Enstitüleri uygulamasının araştırılmasını dönemin Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik’ten istemişti.

Aynı Erdoğan, geçen haftaki grup konuşmasında Köy Enstitülerinden söz etmenin nostalji olduğunu söyledi. Şöyle dedi: *“Eğitim enstitüleri nostaljileriyle yatıp kalkan CHP, eğitime ilişkin hiçbir hayal kuramamıştır. Oradaki tek tip insan yetiştirme hülyasından başka eğitime ilişkin hiçbir hayal kuramamıştır. Bugün de aynı hayalde. Geçti artık. Modern dünyaların gerekleri neyse Ak Parti iktidarıyla Türkiye bunu yakalamıştır.”*

Başbakan, Köy Enstitülerinin bir eğitim felsefesine dikkat çekmek için gündeme getirildiğinin farkında olmasına rağmen, bu anlayışı gündemde tutanları kırklı yıllara dönme özleminde olmakla suçluyor.

Geçen zaman içinde aynı konuda birbirinin zıttı iki görüş; Erdoğan, birinci konuşmasında samimi değildi. Son konuşması samimi ve içten. Erdoğan’ın gittikçe dilini ve tavrını gericileştirmesini çelişki olarak görmemek gerek. Çünkü o aşı tutmayan bir ağaç.

6 Aralık 2010

Öğrencilere alternatif eylem önerisi

Cüneyt Özdemir, Başbakanın rektörlerle yaptığı Dolmabahçe toplantısını protesto eden öğrencilere yönelik polis şiddetini eleştirdiği yazısında öğrencilere de bir çağırıda bulundu. Özdemir, öğrencilere alternatif protesto yöntemleri geliştirmelerini öneriyor.

Yazının ilgili bölümü şöyle: *“...hâlâ 1970’lerden kal-*

ma bu eylem biçimi çok demode değil mi? Üç slogan atıp flama sopasıyla polise girişip cevap olarak biber gazı yenilince bu eylemler hedefine ulaşmış mı oluyor? Hiç zannetmiyorum. Polisin ne yapacağı, yaptıklarına baktığınızda ortada. Bu yüzden üniversiteli gençlerin eylemlerde ezber bozacak yeni fikirler bulmasının zamanı geldi.”

Cüneyt Özdemir’in önerisinin Radikal gazetesinde yayımlandığı Pazar günü Selami İnce, BirGün’de “Devrim sadece iki gün kaldı” başlıklı yazısında, alternatif bir antikapitalist eylem yönteminden söz ediyordu. Selami İnce, Fransız futbolcu Eric Cantona’nın yerel bir gazeteyle yaptığı söyleşide “Devrim için sokağa çıkacağına banka şubesine git parayı çek” önerisinin Batı’da ilgiyle karşılandığını anlatıyordu.

Fransız futbolcu, sokak eylemlerini anlamsız bulduğu için böyle bir öneride bulunuyor. Amacı devrim mücadelesine strateji önermek değil. Fakat yazıdan anladığımıza göre öneri “Dünya devrimi banka veznesinden başlayacak” biçimde irade dışı bir şekilde kavramlaşıyor.

Bu önerinin, bankada hesabı olan devrimcilerde karşılık bulması doğal. Bizim gibi bankalara borçlu olan devrimciler için belki tersi (kredi borçlarını ödemek için vezneye gitmemek) daha etkili bir eylem olabilir. Ancak eylemci öğrenci olunca, bu iki öneri de askıda kalıyor. Öğrenci ne borçlu ne de alacaklı; bundan dolayı Batılı öğrenciler hâlâ sokakta. Cüneyt Özdemir haklı, fakat protesto geleneği de Batılılara ait olduğuna göre, alternatif protesto yollarını da önce onların bulması gerek. Sanırım o zamana kadar polise alternatif yollar önermek daha doğru olur.

YÖK’e YÖK’te çözüm aranmaz

YÖK Başkan Yusuf Ziya Özcan'ın YÖK'ün yeniden yapılandırılacağını, taslağın ise YÖK tarafından hazırlanacağını açıklamasının ardından Başbakan Erdoğan, Rektörleri Dolmabahçe Sarayı'nda topladı. Belli ki YÖK'ü YÖK'çülerle düzeltme yoluna gidecekler.

Evet, YÖK yasasında değişiklik yapacaklar. Hem de en fazla itiraz konusu olan rektör seçim yöntemini değiştirecekler. Yöntem şu olacak: Şimdi olduğu gibi rektörler yine üniversiteler tarafından seçimle belirlenecek. Cumhurbaşkanının üç adaydan birini seçme yetkisi, üniversitede yapılan seçim sonunda en çok oy alan adayın rektör olarak onaylanmasına dönüştürülecek.

Genel istem ve demokratik olduğu düşünülen yöntem bu olduğuna göre kimse itiraz edemeyecek. İtiraz eden demokrasi karşıtı sayılacak. Hem Başbakan da "Ele geçirince YÖK'ü unuttu." eleştirilerine muhatap olmaktan kurtulacak.

Kimse yapılacak bu değişikliği AKP'nin demokrasi sevdasına yormasın. Çünkü AKP, tüm üniversitelerde YÖK'ün ve Cumhurbaşkanının tercih kullanmasına gerek duymadan kendi adayını seçtirecek kadar kadrolaştı. Önceki Cumhurbaşkanının atayıp da halen görevde olan rektörler ise bir buçuk yıl içinde temizlenmiş olacak. Zaten yasa da o tarihlerde değişecek.

Belçikalı parlamenter Serdar Turgut'u yanıtlamış olamaz mı?



Belçikalı parlamenter (aynı zamanda Flaman Parlamentosu Başkanı) Jan Peumans, bir televizyonunun düzenlediği yarışma programında "Voltaire'e göre dünya yüzündeki en iğrenç halk hangisidir?" sorusuna "Türkler" yanıtını

verince bu ülke ile küçük çaplı bir kriz yaşadık.

Bürüksel büyükelçimiz, yarışmanın eğlenceli bir formatta hazırlandığını, sorunun da yanıtın da ciddiye alınmaması gerektiğini söyledi. Jan Peumans ise zaman geçirmeden büyükelçiyle görüşerek güçlü ve samimi bir dille özür diledi. Fakat buna rağmen Belçikalı parlamenter Peumans, Meclis Başkanı M. Ali Şahin'den Türk Milleti adına kınama almaktan kurtulamadı.

Serdar Turgut da Haber Türk televizyonunda, geçtiği değiştirilmiş besinlerin kitlesel yok etme aracı olarak kullanılmasının konu edildiği Öteki Gündem programında "Belçikalıları yok etmek iyi olur. Ben sevmem onları." demişti.

Belçikalı parlamenterin katıldığı program 28 Kasım 2010 günü, Serdar Turgut'un programı ise sekiz gün önce 20 Kasım'da yayınlanmıştı. Acaba diyorum, Jan Peumans, Serdar Turgut'un lafı üzerine misilleme yapmış olamaz mı? Elbette olamaz!.. Serdar Turgut'u izlemiş olsalar bile ciddiye alacaklarını sanmam.

Peki, en azından Belçika'nın Ankara Büyükelçisi Serdar Turgut'u arayıp teessüfünü bildirmiş midir? Sanmıyorum. Diyeceksiniz ki Serdar Turgut parlamenter değil ki. Olmasın... Biz, Batı medyasında Türkiye ile ilgili her eleştirel yorumu aleyhimize girişimler diye değerlendirip devlet düzeyinde tepki vermiyor muyuz? Ne kadar yönetmen, yazara, çizere varsa düşman ilan etmedik mi?

14 Aralık 2010

Zorunlu din dersine karşı yeterince yargı kararı var

Haberlere göre, öğrencisinin din dersine girmesini istemeyen birçok aile "İslam Dinine mensup değiliz" gerekçesiyle Sivas İdare Mahkemesine açtığı davayı

kazanmış ve bu ailelerin çocukları yargı kararının uygulanması sonucu din dersine girmiyorlarmış.

Mahkeme kararını sorunun çözümü gibi görenler var. Bu çocuklar, SBS sınavlarındaki din kültürü ve ahlak bilgisi sorularından da muaf sayılacaklar mı? Bunu sonra tartışmak üzere son yargı kararının ne getirip ne götürdüğüne bakalım.

“İslam Dini mensubu değiliz” gerekçesiyle zorunlu din dersi uygulaması aleyhine açılan davaların, davacı lehine sonuçlanmış olmasını kazanım sayabilir miyiz? Bu bana bir mücadele gerekçesi gibi gelmiyor. Kamuoyu oluşturma ve Hükümeti uyarma işlevine rağmen kazanım sayılmaz.

Demokratik, özgürlükçü ve evrensel insan haklarına uygun olan, insanların dinlerini inkâr etmek zorunda bırakılmadan da din eğitimi almak istemediklerini beyan edebilmeleridir. Müslüman olmadığını beyan eden kişi lehine verilen karar hukuka değil, yasalara dayanan karardır. Sivas İdare Mahkemesinin “Dersin Anayasal bir hüküm gereğince zorunlu olduğu, bu nedenle iki çocuğun din dersinden muaf tutulmasının mümkün olmadığı”nı belirterek kararını ailenin Müslüman olmamasına dayandırması, Antalya ve İstanbul İdare Mahkemeleri ile Danıştay ve AİHM kararını göz önünde tutulmadığını gösteriyor.

Zorunlu din dersi uygulamasına karşı elde yeterince yargı kararı var. İdare ve bölge mahkemeleri, Danıştay ve AİHM kararları gayet açık ve bağlayıcı. Bence bu noktadan sonra yapılması gereken yeni davalar açmak yerine, Hükümeti yargı kararlarını uygulamaya zorlamak olmalı. Henüz gerçekleşmeyen din dersi boykotu bu yollardan biri.

Çocuğunun din dersine girmesini istemeyenlerin mahkemeden karar alıp okula götürmesi az sayıda ailenin deneyebileceği seçmeli ders uygulamasının

dolambaçlı yolu. İnsanlara bu dersten muaf sayılmaları için dilekçelerini okul yerine mahkemeye vermelerinin salık verilmesi Hükümetin işi savsaklamasından başka bir işe yaramaz.

Hükümet, Anayasa değiştirmeye gerek yok, derse girmek istemeyen mahkemeye gitsin der mi, der. Müslümanların ülke nüfusuna oranı birkaç puan düşse de doğrusu işine de gelir.

Okumuyormuşuz, okuduğumuzu anlamıyormuşuz

OECD, 2009 yılı PICA araştırmasında, ülke öğrencilerinin okuma anlama becerilerini ölçtü. Türkiye 41. sırada. Demek oluyor ki Türkiye, öğrencilerine okuma alışkanlığı kazandıramadığı gibi okuduğunu anlama becerisini de kazandıramıyor. Neden?

Çok sayıda neden sayabiliriz. Bunlardan biri de ders kitaplarında kullanılan metinler. İsterseniz öğrencinizin elindeki Türkçe ders kitaplarında kullanılan metinlere bir bakın...

Gündeme geldi diye Milli Eğitim Bakanlığının 4. sınıflar için hazırladığı Türkçe ders kitabından rastgele bir sayfa açtım: Metin başlığı: Diş Çürükleri. Konu alt başlıklarına baktım edebi, estetik bir metin olabilir mi diye. Yok.

Dişler neden çürür/Çürük belirtileri nelerdir?/Diş çürüğü nasıl ilerler/Çürükten korunmak için ne yapmalıdır?/Kimlerde daha çok çürük olur/Diş çürümesi önlenabilir mi? (Sayfa 85, 86, 87, 88)

Sanırsın ki Türkçe kitabı değil de TUS (Tıpta Uzmanlık Sınavı) kitabı.